สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

Environment
City Networks
Health and Well-being
Privacy, Rights and Equality
Security
Inclusiveness

100 FACES OF THAILAND'S INNOVATION INSPIRERS

ร้อยคนไทยหัวใจนวัตกรรม 3

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

สมิทธิ์ บุญชุติมา.
ร้อยคนไทยหัวใจนวัตกรรม 3.- กรุงเทพ ฯ : สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2565.
234 หน้า

1. นวัตกรรมทางการศึกษา. I. อารญา สุขหอม, ผู้แต่งร่วม. II. นพดว โสวจันทร์, ผู้วาดภาพประกอบ. III. ทัศนศิลป์ อ่วมสวัสดิ์, ผู้วาดภาพประกอบร่วม. V. ชื่อเรื่อง.

370
ISBN 978-616-584-087-3

ลิขสิทธิ์ของสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2565

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น
ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

จัดทำโดย
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พิมพ์ที่
โรงพิมพ์ จี.พี. ไซเบอร์พรินท์ จำกัด
โทรศัพท์ 02-731-1155 โทรสาร 02-731-0936

กองบรรณาธิการ
รศ. ดร.สมิทธิ์ บุญชุติมา
อารยา สุขหอม

ออกแบบปกและรูปเล่ม
นพดล โสวจันทร์
ทัศนศิลป์ อ่วมสวัสดิ์

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

NATIONAL INNOVATION AGENCY

WE AIM TO TACKLE SOCIAL AND ENVIRONMENTAL ISSUES WHILE ALSO ADDING ECONOMIC VALUE.

PROF. DR. ANEK LAOTHAMATAS

"ขอให้เราทุกคนมองเห็นสิ่งต่าง ๆ เป็นโอกาส แล้วเริ่มต้นเปลี่ยนแปลง ...ที่ตัวเอง"

ศ.พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

"We should see an opportunity in things and start the change from ourselves."

Minister, Ministry of Higher Education, Science, Research and Innovation

คำนิยม

Over the past two to three years, every sector has encountered difficult times in working on business operations and even living their lives due to the spread of the novel corona 2019. Despite these difficulties, we have seen that science, research, and innovation significantly helped us to be able to overcome these difficulties.

I would like to appreciate the National Innovation Agency (Public Organization) or NIA for always working diligently in supporting and promoting, Thai innovators to have a chance to grow and many people have beautifully grown at the global level. For the general public, I still would like to see every single one of Thais have an innovater mindset and a passion to be creators, thinkers, pioneers, and change agents or innovators instead of being sorely users, consumers, or change receivers. I hope this book might be able to more or less inspire you.

I believe that the situations in the previous years have provided valuable time; it is time for us to have a chance to reconsider, prepare, and get ready for various crises that will be increasing and will return repeatedly. Particularly, when the global situation is changing, this change creates the greatest changes to every being in the world including humans, animals, and plants. And when there are fewer resources, resource allocation is not sufficient causing even more inequality, discrimination, and unfairness in society. Thai people need to find appropriate ways for themselves to resolve various issues including environmental issues, social issues, and economic issues, or mitigate or ease up those issues in sustainable and flexible ways.

I would like to show my appreciation for all Thais both covered or not covered by this book for being a source of inspiration for one another, cooperating in harmony to change the way they work, change their lifestyles to develop their work as well as develop themselves following the global situation that has been changing in every aspect. I would like all of us to think of it as an opportunity and then start to change ourselves no matter if we are ordinary people, executive or superior leaders. Let's start with a small step that's called start from yourself. Eventually, when Thais unite, this will lead to a great and sustainable change.

ตลอดสองถึงสามปีที่ผ่านมา ทุกภาคส่วนประสบความยากลำบากในการทำงาน ในการประกอบธุรกิจ แม้กระทั่งในการดำเนินชีวิต เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่ในวิกฤติเช่นนี้ เราได้เห็นแล้วว่าวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เราทุกคนสามารถก้าวข้ามความยากลำบากมาได้

ผมขอชื่นชมสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สนช. ในการทำหน้าที่อย่างแข็งขันตลอดมาในการสนับสนุนและส่งเสริมให้คนไทย นวัตกรไทย มีโอกาสเจริญเติบโตขึ้นและหลายท่านก็ได้ก้าวเข้าสู่เวทีโลกอย่างสง่างามแล้ว และในส่วนประชาชนทั่วไป ผมก็ยังอยากเห็นว่าคนไทยทุกคนจะมีวัฒนธรรมใหม่คือวัฒนธรรมที่ชอบที่จะเป็นผู้สร้าง ผู้คิด ผู้ริเริ่ม และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง หรือมีความเป็นนวัตกรให้มากขึ้น แทนที่จะเป็นผู้ใช้ ผู้บริโภค หรือผู้ที่จะรอรับการเปลี่ยนแปลงแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งในส่วนนี้หนังสือเล่มนี้คงจะสามารถจุดประกายแรงบันดาลใจให้กับท่านได้บ้างไม่มากก็น้อย

ผมเชื่อว่าสถานการณ์ในปีที่ผ่านมาได้มอบเวลาที่มีค่า เป็นเวลาที่เราจะได้มีโอกาสทบทวน เพื่อเตรียมใจเตรียมตัว เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับวิกฤตต่าง ๆ ที่จะมีมากขึ้น และจะย้อนกลับมาอยู่เรื่อย ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสภาวะแวดล้อมของโลกกำลังเปลี่ยนแปลงไป สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวงต่อทุกชีวิตบนโลกใบนี้ไม่ว่าจะเป็นคน สัตว์ หรือพืช และเมื่อทรัพยากรลดน้อยลง การจัดสรรทรัพยากรไม่ทั่วถึง เกิดความเหลื่อมล้ำในสังคม เกิดการเลือกปฏิบัติ เกิดความรู้สึกไม่เป็นธรรมมากขึ้น ๆ คนไทยจะต้องหาวิธีการที่เหมาะสมกับพวกเรา วิธีการที่จะทำให้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสังคม และปัญหาเศรษฐกิจของไทยบรรเทาหรือคลี่คลายไปได้ในรูปแบบที่ยั่งยืนและยืดหยุ่น

ผมขอชื่นชมคนไทยทุกคน ทั้งที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้และที่ไม่ได้ปรากฏ ซึ่งได้เป็นแรงบันดาลใจให้แก่กันและกัน ร่วมมือกันอย่างพร้อมเพรียงในการเปลี่ยนแปลงการทำงาน เปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้ชีวิตเพื่อการพัฒนางานและพัฒนาตน ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ของโลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในทุกมิติ ขอให้เราทุกคนมองเห็นสิ่งต่าง ๆ เป็นโอกาส แล้วเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงที่ตัวเอง ไม่ว่าท่านจะเป็นประชาชนตัวเล็ก ๆ หรือว่าท่านจะเป็นผู้บริหารหรือผู้นำระดับสูง จากจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ที่เรียกว่า การเริ่มต้นที่ตัวเรา แต่เมื่อคนไทยรวมพลังกันก็จะส่งผลเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่และยั่งยืน

(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ASSOC. PROF. DR. SORANIT SILTHARM

"นวัตกรรมที่ยั่งยืน...
ต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรม
พื้นฐานทางประวัติศาสตร์
ของชาติไทย"

รศ. นพ.สรนิต ศิลธรรม

ประธานกรรมการนวัตกรรมแห่งชาติ

"Sustainable innovation
must align with the culture
and history of Thailand."

Chairman, National Innovation Committee

คำนิยม

Innovation is the most important part of the country's development. However, sustainable development required cooperation, and unity, from government and private organizations, educational institutions and civil society. Every sector needs to brainstorm, identify problems, find solutions, and troubleshoot together. Thus, the innovation will be useful and can help resolve accumulated issues as all sectors expected. Therefore, the National Innovation Agency (Public Organization) or NIA strives for promoting and involving personnel from every sector, and every group of people to drive the country to be an "Innovative Country."

We have regulated directions in promoting innovations and expanding regulations to cover the country's expansive opportunities. We promote innovations that drive a grassroots economy that strengthens communities and localities. We promote economic systems that allow the effective usage of resources and preserve the environment.

We believe that innovation must resolve existing problems without creating new problems. Sustainable innovations must not cause negative effects on the environment. We need to reduce resource usage and not encourage excessive consumption without responsibility. Sustainable innovations must comply with the history and culture of Thailand by using the descended body of knowledge of Thai society and the strong foundation of Thailand. Even if we need to fight against rapid and aggressive waves of global competition, we will still be assured that we will stay strong and eventually overcome it. So, this is the true definition of sustainability.

I would recommend this book as one of the methods of showing the roles Of NIA that will stimulate every reader to know that Thai people in every sector and every group of people can create a sustainable country.

นวัตกรรมเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ชาติพัฒนา แต่การพัฒนาจะยั่งยืนได้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ ร่วมใจ ประสานพลังจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสถาบันการศึกษาและภาคประชาสังคม ทุกฝ่ายต้องหันหน้ามาร่วมกันระบุประเด็นปัญหา ค้นหาทางออก และดำเนินการแก้ไขไปด้วยกัน นวัตกรรมที่เกิดขึ้นมาจึงจะมีประโยชน์และช่วยแก้ไขปัญหาที่สะสมมานานตามที่ทุกฝ่ายวาดหวังไว้ สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สนช. จึงมุ่งให้การสนับสนุนและเชื่อมโยงให้คนจากทุกภาคส่วนทุกระดับในสังคมเข้ามาร่วมกันเป็นพลังขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวสู่การเป็น "ชาติแห่งนวัตกรรม"

เราจึงกำหนดทิศทางการส่งเสริมนวัตกรรมและขยายกรอบให้ครอบคลุมโอกาสใหม่ของประเทศที่กว้างขวางขึ้นในทุกทาง เราส่งเสริมนวัตกรรมที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากซึ่งสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและท้องถิ่น เราส่งเสริมให้เกิดระบบเศรษฐกิจที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและรักษาสิ่งแวดล้อม

เราเชื่อว่านวัตกรรมต้องแก้ไขปัญหาเดิม โดยไม่เพิ่มปัญหาใหม่ นวัตกรรมที่ยั่งยืนจะต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม พยายามลดการใช้ทรัพยากร และไม่กระตุ้นให้เกิดการบริโภคที่มากเกินความจำเป็นจนขาดความรับผิดชอบ นวัตกรรมที่ยั่งยืนต้องสอดคล้องกับวัฒนธรรมพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ของชาติไทย ใช้องค์ความรู้ที่สั่งสมของสังคมไทย ใช้รากฐานของชาติไทยที่แข็งแกร่ง เพราะแม้เราต้องฝ่าคลื่นลมแห่งการแข่งขันบนเวทีโลกที่ถาโถมเข้ามาอย่างรวดเร็วและรุนแรง เราก็จะยังมั่นใจได้ว่าเราจะยืนหยัดผ่านพ้นไปได้ นี่แหละจึงจะเรียกได้ว่าเป็นความยั่งยืนที่แท้จริง

ผมขอให้หนังสือเล่มนี้เป็นหนึ่งในการแสดงออกถึงบทบาทของ สนช. ที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านทุกท่านรู้ว่าคนไทยทุกภาคส่วนและทุกระดับในสังคมสามารถร่วมกันสร้างนวัตกรรมที่ยั่งยืนได้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สรนิต ศิลธรรม)
ประธานกรรมการนวัตกรรมแห่งชาติ

DR. PUN-ARJ CHAIRATANA

"การพัฒนาที่ยั่งยืน
เป็นสิ่งใกล้ตัว
ที่ใคร ๆ ก็ทำได้
ไม่ว่าจะทำอาชีพอะไร"

ดร.พันธุ์อาจ ชัยรัตน์

ผู้อำนวยการสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

"Sustainable development is relevant to everyone. We can do it regardless of our job."

Executive Director, National Innovation Agency (Public Organization)

คำนิยม

The 3rd edition of "100 Faces of Thailand's Innovation Inspirers" has compiled stories of 100 Thais who will inspire more than a hundred million people either Thais or foreigners to start brainstorming and cooperating to create sustainability by creating innovations.

Over the past 13 years that the National Innovation Agency (Public Organization) or NIA has been established as a public organization, NIA executives has always been fosusing on the public and society as their center of attention. Thus, they strive to promote innovations that will reduce inequality, and provide an opportunity to the public no matter where they are in the country. In addition, NIA also drives every sector of the organization to place importance on innovations, the environment, society, and good governance. And most importantly, we fully strive so that everyone can create and use innovations through various programs that NIA operated by themselves and through policy proposals to the cabinet and other organizations of the country.

When the 13th National Economic and Social Development Plan has started or in the next five years from now, I believe that we as a Thai will collaborate to make our country an innovative country and to ranked in the top 30 on the Global Innovation Index. The innovations of Thailand we created that are recognized internationally are Innovation for Crafted Living that focused on Thai lifestyle, and Thai identity, e.g. foods, and various creative products that are bound tightly with nature, environment, and social structure of Thai culture which we will see many examples from this book.

Therefore, this book is one of our attempts in trying to show that sustainable development is close to home and everyone can make it happen; no matter who they are, what sector they are in private, public, education, or civil society. The only thing required is to do it seriously and do it differently with new paradigms, and new procedures.

If you find anyone who thinks that innovations and development are irrelevant, please hand them this book. Inspirations from a hundred Thai people in this book will change their perspectives and inspire them.

หนังสือ "ร้อยคนหัวใจนวัตกรรม" เล่มที่สาม ได้ร้อยเรียงเรื่องราวของคนไทยจำนวนร้อยคน ที่จะเป็นแรงบันดาลใจให้กับคนอีกร้อยล้านคน ทั้งที่เป็นคนไทยและคนต่างชาติ ให้ลุกขึ้นมาร่วมกันคิด ร่วมกันทำให้ความยั่งยืนเกิดขึ้นด้วยการสร้างนวัตกรรม

ตลอดระยะเวลาสิบสามปี ที่สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือ สนช. ได้ก่อตั้งเป็นองค์การมหาชน คณะผู้บริหาร สนช. ได้มองเห็นประชาชนและสังคมเป็นศูนย์กลางมาโดยตลอด จึงได้มุ่งส่งเสริมนวัตกรรมที่จะช่วยลดความเลื่อมล้ำ เพิ่มโอกาสให้กับประชาชน ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะอยู่ในพื้นที่ใดของประเทศ นอกจากนี้ สนช. ยังได้ผลักดันให้หน่วยงานทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญของนวัตกรรม สิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล และเหนือสิ่งอื่นใด เราพยายามอย่างเต็มที่เพื่อให้ทุกคนสามารถสร้างและใช้นวัตกรรมได้ ผ่านโครงการต่าง ๆ ที่ สนช. ดำเนินการเอง และผ่านการให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่คณะรัฐมนตรี และหน่วยงานอื่น ๆ ของประเทศ

เมื่อเริ่มแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 หรือในอีกห้าปีนับจากนี้ ผมเชื่อว่าเราคนไทยจะได้ร่วมกันทำให้ประเทศไทยเป็นชาตินวัตกรรม และอยู่ภายในอันดับที่สามสิบของดัชนีนวัตกรรมของโลกให้ได้ โดยนวัตกรรมของประเทศไทยที่เราช่วยกันทำให้ต่างชาติจดจำก็คือนวัตกรรมเพื่อชีวิตที่ประณีต (Innovation for Crafted Living) ซึ่งเน้นวิถีไทย อัตลักษณ์ไทย เช่น อาหาร ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ต่าง ๆ ที่ผูกพันอย่างแนบแน่นกับธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และโครงสร้างสังคมวัฒนธรรมไทย ซึ่งเราจะได้เห็นตัวอย่างมากมายจากหนังสือเล่มนี้

หนังสือเล่มนี้จึงเป็นอีกหนึ่งความพยายามที่จะแสดงให้เห็นว่าการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นสิ่งใกล้ตัวที่ใคร ๆ ก็ทำได้ ไม่ว่าจะทำอาชีพอะไร อยู่ในภาคธุรกิจหรือภาคประชาสังคม ภาครัฐหรือภาคการศึกษา ขอเพียงแต่ท่านทำอย่างจริงจัง ทำอย่างแตกต่างด้วยกระบวนทัศน์ใหม่ ด้วยกระบวนการใหม่

หากท่านพบใครที่ยังคิดว่านวัตกรรมกับการพัฒนาที่ยั่งยืนไม่เกี่ยวข้องกัน ขอให้ท่านลองยื่นหนังสือเล่มนี้ให้เขาดู แรงบันดาลใจจากคนไทยร้อยคนในหนังสือเล่มนี้จะช่วยเปลี่ยนมุมมองและสร้างแรงบันดาลใจให้เขาได้

ดร.พันธุ์อาจ ชัยรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

การใช้งาน AR

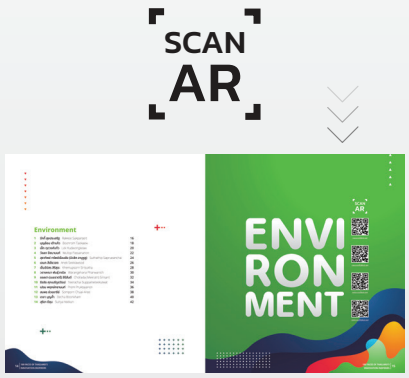

เริ่มจากค้นหาหน้าที่มีสัญลักษณ์ SCAN AR

ขอให้ท่านเปิดไปยังหน้าที่มีสัญลักษณ์ SCAN AR ซึ่งอยู่ในหน้าประจำหมวดใหญ่ ได้แก่ Planet, People และ Profit โดยแต่ละหน้าจะมี 1 QR Code ที่จะนำท่านไปสู่เว็บไซต์สำหรับสแกนภาพความจริงเสมือน (Augmented reality) AR Code หรือ AR Marker ที่เป็นหน้าหนังสือนั้น และท่านจะพบภาพบุคคลผู้สร้างแรงบันดาลใจในหมวดนั้น ๆ ซ้อนอยู่บนหน้าหนังสือ

ส่วนหน้าประจำหมวดย่อยจะมี 4 QR Codes โดยแต่ละชิ้นจะนำท่านไปสู่เว็บไซต์สำหรับแสกน AR Marker โดยแต่ละ QR Code จะแสดงผลลัพธ์ที่แตกต่างกัน เริ่มจาก QR Code บนสุดจะนำท่านไปสู่ภาพ AR ของอนาคตที่พึงประสงค์ ต่อมา QR Code ที่อยู่ถัดลงมาจะนำท่านไปสู่ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ ส่วน QR Code อีกสองชิ้นจะนำท่านไปพบกับภาพสิ่งของที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์

ท่านคงเริ่มสนใจแล้วว่า ภาพ AR ในหนังสือเล่มนี้จะมีลักษณะเป็นอย่างไร ดังนั้นเรามาลองแสกนตามวิธีการด้านล่างกันเลย

วิธีการสแกน AR

1. สแกน QR Code บนหน้าหนังสือ
   โดยส่องใกล้ๆ QR Code ที่ต้องการ
   จากนั้นให้กดลิงก์เพื่อเปิดกล้อง AR

2. กดอนุญาต (Allow)
   เพื่อให้แอปพลิเคชันบนเว็บบราวเซอร์ใช้กล้องของท่าน

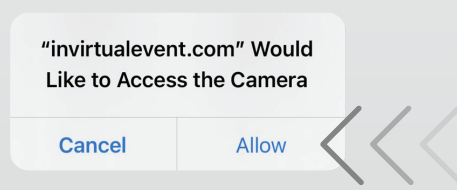

3. เมื่อเปิดกล้อง AR แล้ว ให้นำกล้องถอยห่างออกมา
   จาก QR Code แล้วส่องที่หน้าหนังสือทั้งหน้า
   ซึ่งทำหน้าที่เป็น AR Marker

4. ท่านจะพบวิดีโอแอนิเมชันซ้อนขึ้นมา บนหน้าจอมือถือของท่าน

CONTENTS
สารบัญ

PLANET

Environment 14
City Networks 44

PEOPLE

Health & Well-being 72
Privacy, Rights & Equality 100

PROFIT

Security 152
Inclusiveness 192

Table of Contents

สารบัญ

คำนิยม

ศ.พิเศษ ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ Adjunct Prof. Dr. Anek Laothamatas 2
รศ. นพ.สรนิต ศิลธรรม Asso. Prof. Dr. Soranit Siltharm 4
ดร.พันธุ์อาจ ชัยรัตน์ Dr. Pun-Arj Chairatana 6

วิธีการใช้งาน AR Instruction for AR usage 8
สารบัญ Table of Content 10

ร้อยคนไทยหัวใจนวัตกรรม

Planet 12

Environment 14

1 **รักกี้ สุขประเสริฐ** Rakkee Sukparsert 16
2 **บุญล้อม เต้าแก้ว** Boonrom Taokaew 18
3 **เล็ก กุดวงศ์แก้ว** Lek Kudwongkeaw 20
4 **วัลลภ ปัสนานนท์** Wullop Passananon 22
5 **สุธาทิพย์ ทรัพย์เรือนชัย (มิวสิค อาบูซูลู)** Suthathip Saprueanchai 24
6 **เอนก สีเขียวสด** Anek Seekiawsod 26
7 **เข็มอัปสร สิริสุขะ** Khemupsorn Sirisukha 28
8 **สพ.ญ.วรางคณา พันธุ์วาณิช** Dr.Warangkhana Phanwanich, D.V.M 30
9 **ชลลดา (เมฆราตรี) สิริสันต์** Chollada (Mekratri) Sirisant 32
10 **ธีรชัย ศุภเมธีกูลวัฒน์** Teerachai Suppameteekulwat 34
11 **เปรม พฤกษ์ทยานนท์** Prem Pruktayanon 36
12 **ผศ. ดร.สมพร ช่วยอารีย์** Asst. Prof. Dr.Somporn Chuai-Aree 38
13 **ศ.กิตติคุณ เดชา บุญค้ำ** Prof.Emeritus Decha Boonkham 40
14 **สุริยา ยีขุน** Suriya Yeekun 42

City Networks 44

15 **ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์** Dr.Chamniern Vorratnchaiphan 46
16 **พันชนะ วัฒนเสถียร** Panchana Vatanasathien 48
17 **ดร.สุวันชัย แสงสุขเอี่ยม** Dr.Suwanchai Sangsuk-iam 50
18 **ผศ.เอกพงษ์ ตรีตรง** Asst. Prof.Akekapong Treetrong 52
19 **พงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ** Pongsak Yingchoncharoen 54
20 **ดร.สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ** Dr.Siripong Angkasakulkiat 56
21 **ธนาภรณ์ อ้อยอิสรานุกุล** Tanaporn Oi-isaranukul 58
22 **สัญญา มัครินทร์** Sanya Makarin 60
23 **อารีย์อราวด์** AriAround 62
24 **กุลชาติ เค้นา** Kulachat Kena 64
25 **อินทัช มาศวงษ์ปกรณ์** Intouch Marsvongpragorn 66
26 **เมธาวี ทัศนาเสถียรกิจ** Methawee Thatsanasateankit 68

People 70

Health & Well-being 72

27 **พญ.ศศพินทุ์ วงษ์โกวิท** Dr.Sasapin Wongkovit 74
28 **เพ็ญลักขณา ขำเลิศ** Penluckana Khumlert 76
29 **ศ. นพ.มานพ พิทักษ์ภากร** Prof. Dr.Manop Pithukpakorn 78
30 **ฐาปนีย์ เกียรติไพบูลย์** Thapanee Kiatphaibool 80
31 **สิรินดา พันสถา** Sirinda Pansata 82
32 **พงศ์ปณต เรืองอารีรัตน์** Phongpanod Rueangarrirat 84
33 **ภัทรัดจารินท์ สุวัชรานนท์** Pattaratjarin Suwatcharanon 86
34 **จิรายุ ตันตระกูล** Jirayu Tantrakul 88
35 **ทพญ.กัญจน์ภัสสร สุริยาแสงเพ็ชร์** Dr.Kanpassorn Suriyasangpetch, D.D.S. 90
36 **รศ. นพ.สุริยเดว ทรีปาตี** Assoc. Prof. Dr.Suriyadeo Tripathi 92
37 **ผศ. พญ.จิราภรณ์ อรุณากูร** Asst. Prof. Dr.Jiraporn Arunakul 94
38 **อรรถพล โพธิ์หาญรัตนกุล** Autthapol Pohundratanakul 96
39 **ประสาน อิงคนันท์** Prasan Ingkanunt 98

Privacy, Rights & Equality 100

40 **พีรพล อนุตรโสตถิ์** Peerapon Anutarasoat 102
41 **สุวรรณฉัตร พรหมชาติ** Suwannachat Phromchat 104
42 **พระอาจารย์พบโชค ติสสะวังโส** Phra-Ajarn Phob Chok 106
43 **ปารวี โมรา** Parawee Mora 108
44 **ธีรพงษ์ มีสัตย์** Theeraphong Meesat 110
45 **อภิชิต ภัณฑะประทีป** Apichit Pantaprateep 112
46 **เชาวลิต สาดสมัย** Chaowalit Sadsamai 114
47 **ศิริพร พรมวงศ์** Siriporn Pomwong 116
48 **พระครูปิยวรรณพิพัฒน์** Phra-kru Piyawan Pipat 118
49 **ปรีชา การุณ** Preecha Karoon 120
50 **พระอาจารย์แสนปราชญ์ ปัญญาคโม** Phra-Ajarn Sanprach Panyakamo 122
51 **ว่าที่ร้อยตรี ดร.ถวัลย์ รุยาพร** Acting Sub Lt. Dr.Thawan Ruyaporn 124
52 **พญ. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์** Dr.Khunying Porntip Rojanasunan 126
53 **ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ** Prateep Ungsongtham Hata 128
54 **ดร.ปนัดดา วงศ์ผู้ดี** Dr.Panadda Wongphudee 130
55 **ณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร** Narongsak Osottanakorn 132
56 **อมตา จิตตะเสนีย์** Amata Chittasenee 134
57 **สารี อ๋องสมหวัง** Saree Aongsomwang 136
58 **บุญรอด อารีย์วงษ์** Bunrod Arreewong 138
59 **สุวิกรม อัมระนันทน์** Suvikrom Amranand 140
60 **พิริยะ กุลกาญจนาชีวิน** Piriya Kulganchanacheewin 142
61 **ปวีณา หงสกุล** Paveena Hongsakul 144
62 **เอด้า จิรไพศาลกุล** Ada Chirapaisarnkul 146
63 **วรรณกนก เปาะอีแตดาโอะ** Wannakanok Pohitaedaoh 148

Profit 150

Security 152

Traditional Security

64 พล.ต.ท. กรไชย คล้ายคลึง Pol.Lt.Gen. Kornchai Klaiklueng 154
65 พล.ร.ต. สมเกียรติ ผลประยูร RAdm. Somkeart Ponprayoon 156

Non-Traditional Security

66 ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ Prof. Dr.Kriengsak Chareonwongsak 158
67 ประยูร รัตนเสนีย์ Prayoon Rattanasenee 160
68 แอน พรมศักดิ์ An Promsak 162
69 จิรวัฒน์ มหาสาร Jirawat Mahasarn 164
70 อุไร ด้วงเงิน Urai Duangheng 166
71 ภูริศา เฮงตระกูลสิน Purisa Hengtrakulsin 168
72 พีร์อุมากร วระเศรษฐ์ถาพร Peerumakorn Worasatrthaporn 170
73 รศ. ดร.วิภู กุตะนันท์ Assoc. Prof. Dr.Wibhu Kutanan 172
74 ชนัญญา เตชจักรเสมา Chananya Techajaksemar 174
75 นฤเบศ กูโน Naruebet Kuno 176
76 ขวัญจิต เลิศศิริ Kwanjit Lertsiri 178
77 อรุโณชา ภาณุพันธุ์ Arunosha Bhanupan 180
78 ผศ.ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์ Asst. Prof.Thummanit Nikomrat 182
79 กำปั่น นิธิวรไพบูลย์ Kumpun Nithiwaraphaibon 184
80 สนั่น บัวคลี่ Sanan Buaklee 186
81 เรย์ แมคโดนัลด์ Ray MacDonald 188
82 วสวัตติ์ ระวังวงศ์ Vasawat Rawangwong 190

Inclusiveness 192

Social Inclusion

83 เจน พวงมาลี Jane Puangmalee 194
84 นลัทพร ไกรฤกษ์ Nalutporn Krairiksh 196
85 ศ.ศศิพัฒน์ ยอดเพชร Prof.Sasipat Yodpet 198
86 ผศ. ดร.สุวิชาน พัฒนาไพรวัลย์ Asst. Prof. Dr.Suwichan Phatthanaphraiwan 200
87 โกโก้ วัลเล่ย์ Cocoa Valley 202
88 พระปัญญาวชิรโมลี Phrapanyawachiramoli 204

Public Service

89 ภณวัชร์นันท์ ไกรมาตย์ Phanawatnan Kaimart 206
90 ทรงชัย วงษ์วัชรดำรง Songchai Wongwatcharadamrong 208

Political Inclusion

91 รศ. ดร.มุนินทร์ พงศาปาน Assoc. Prof. Dr.Munin Pongsapan 210
92 ศ.วุฒิสาร ตันไชย Prof. Wuttisarn Tanchai 212
93 สงวน มงคลศรีพันเลิศ Sanguan Mongkolsripanlert 214

Economic Inclusion

94 ชาตรี ก่อเกื้อ Chatree Kokeua 216
95 กวีวุฒิ เต็มภูวภัทร Kaweewut Temphuwapat 218
96 นพ.ประวัติ กิจธรรมกูลนิจ Dr.Prawat Kithammakunnit 220
97 พ.ต.อ. วีระชาติ สุบงกช Pol.Col. Weerachat Subongkot 222
98 ศ. ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ Prof. Dr.Direk Pattamasiriwat 224
99 ณัฐพล ม่วงทำ Nattapon Muangtum 226
100 ปภัสราภรณ์ เหรียญทอง Papatsaraporn Rienthong 228

รวมภาพใบหน้าร้อยคนไทยหัวใจนวัตกรรม
100 Faces of Thailand's Innovation Inspirers 230

คณะทำงาน Team 232

PLANET

SCAN
AR

บุคคลผู้สร้างแรงบันดาลใจ

Environment City Networks

Environment

1	รักกี้ สุขประเสริฐ Rakkee Sukparsert	16
2	บุญล้อม เต้าแก้ว Boonrom Taokaew	18
3	เล็ก กุดวงศ์แก้ว Lek Kudwongkeaw	20
4	วัลลภ ปัสนานนท์ Wullop Passananon	22
5	สุธาทิพย์ ทรัพย์เรือนชัย (มิวสิค อาบูซูลู) Suthathip Saprueanchai	24
6	เอนก สีเขียวสด Anek Seekiawsod	26
7	เข็มอัปสร สิริสุขะ Khemupsorn Sirisukha	28
8	สพ.ญ.วรางคณา พันธุ์วาณิช Dr.Warangkhana Phanwanich, D.V.M	30
9	ชลลดา (เมฆราตรี) สิริสันต์ Chollada (Mekratri) Sirisant	32
10	ธีรชัย ศุภเมธีกูลวัฒน์ Teerachai Suppameteekulwat	34
11	เปรม พฤกษ์ทยานนท์ Prem Pruktayanon	36
12	ผศ. ดร.สมพร ช่วยอารีย์ Asst. Prof. Dr.Somporn Chuai-Aree	38
13	ศ.กิตติคุณ เดชา บุญค้ำ Prof.Emeritus Decha Boonkham	40
14	สุริยา ยีขุน Suriya Yeekun	42

ENVI RON MENT

SCAN AR

ภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ไม่พึงประสงค์

01 RAKKEE SUKPARSERT

"ความยั่งยืนของชุมชน
มาจากความเข้มแข็ง
ของประชาชน"

รักกี้ สุขประเสริฐ

องค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว จ.พิจิตร

รักกี้ สุขประเสริฐ

พลังประชาชน ร่วมฟื้นฟูแม่น้ำพิจิตรให้อยู่คู่ชุมชนอย่างยั่งยืน

"รักกี้ สุขประเสริฐ" นายกองค์การบริหารส่วนตำบลย่านยาว ผู้ก่อตั้ง 'กลุ่มขุนศึกลูกพ่อปู่กอบกู้แม่น้ำพิจิตร' หนึ่งในผู้นำชุมชนที่ยึดโยงวิถีชีวิตของผู้คนกับลุ่มน้ำสายสำคัญอย่าง "ลำน้ำพิจิตร" ที่เป็นทั้งอู่ข้าวอู่น้ำ เป็นเส้นทางสัญจร แหล่งรวมวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของคนพิจิตรมาอย่างยาวนาน ให้หวนกลับคืนมา หลังจากที่ครั้งหนึ่งสายน้ำแห่งชีวิตลำนี้เคย "ตาย" จากน้ำมือของผู้คน

"ผมเกิดที่ ตำบลย่านยาว จังหวัดพิจิตร ตั้งแต่จำความได้ก็เห็น แม่น้ำพิจิตรหมดสภาพ และต่อมาเมื่อได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน รู้ว่าชาวบ้านเดือดร้อน น้ำบาดาลสูบไม่ขึ้น จึงได้พยายามที่จะฟื้นฟูแม่น้ำพิจิตรแห่งนี้ แต่ไม่มีใครร่วมด้วย ทั้งที่ความยาวถึง 127 กิโลเมตรไหลผ่าน 4 อำเภอ 32 หมู่บ้าน ถือเป็นเรื่องใหญ่มากของจังหวัด และจุดนี้เองที่ทำให้นิ่งเฉยไม่ได้จนเป็นแรงผลักดันให้ผมลุกขึ้นมากอบกู้แม่น้ำพิจิตรให้กลับคืนมา"

รักกี้ยังเล่าถึงปัญหาแม่น้ำพิจิตรที่เสื่อมสภาพเป็นแม่น้ำตันที่ไม่สามารถไหลผ่านไปไหนได้ ทั้ง ๆ ที่สมัยบรรพบุรุษ รุ่นปู่ย่าตายายได้ใช้ทำการเกษตร ทำมาหากิน หาบกล้วยลงเรือล่องแม่น้ำขายเป็นอาชีพเลี้ยงชีวิต เมื่อชาวบ้านมีความเดือดร้อนสูบน้ำไม่ขึ้น จึงต้องการที่จะกอบกู้แม่น้ำสายประวัติศาสตร์นี้กลับคืนมาให้ลูกหลานได้ใช้ต่อไป การสืบหาต้นตอของการทำให้แม่น้ำพิจิตรตันไม่เพียงแค่พบว่ามีโรงสีเทแกลบหินทรายและปูนลงแม่น้ำเท่านั้น แต่ "รักกี้" ยังพบอีกว่า มีอาคารกั้นน้ำระหว่างแม่น้ำน่านกับแม่น้ำพิจิตร จึงรวบรวมความกล้าปนกับใจที่เด็ดเดี่ยวต้องการแก้ปัญหาให้สุดแม้ไม่รู้ว่าเสี่ยงกับข้อหาบุกรุกสถานที่ราชการก็ตาม แต่ก็ตัดสินใจบุกเข้าไปดูในอาคารหลังนั้น จนพบว่ามีเครื่องปั่นไฟ แต่ใช้งานไม่ได้ จึงนำแบตเตอรี่และพาชาวบ้านมาช่วยกันซ่อมแซม สุดท้ายเครื่องปั่นไฟใช้งานได้ ทำให้สามารถเปิดปิดประตูระบายน้ำของทั้งแม่น้ำน่านและแม่น้ำพิจิตรให้ไหลมาสู่กันได้

"ผมขี่มอเตอร์ไซค์ไล่ตรวจดูสภาพสีน้ำทุกวัน เพราะแม่น้ำพิจิตรมีบางช่วงที่วางท่อ และบางช่วงก็ยังไม่ได้วางท่อ จึงต้องมีการประสานนายอำเภอและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอเปิดน้ำให้ไหลผ่านจากต้นแม่น้ำพิจิตรในตำบลย่านยาว ไหลลงไปสุดที่ตำบลบางคานใช้เวลาทั้งหมด 28 วัน ซึ่งการขี่มอเตอร์ไซด์เข้าไปตรวจสภาพน้ำทุกวัน ก็ได้มวลชนเข้ามาร่วมกันมากขึ้น ทำให้เห็นว่าพลังมวลชนคือพลังแห่งการเปลี่ยนแปลงและก่อเกิดที่สำคัญ จนเกิดการตั้งกลุ่มโดยใช้ชื่อว่า 'กลุ่มแม่น้ำพิจิตร' แต่คนพิจิตรมีความเชื่อในหลวงพ่อปู่พญาโคตรตะบอง จึงได้ลงความเห็นตั้งชื่อกลุ่ม เครือข่ายภาคประชาชนนี้ว่า 'กลุ่มขุนศึกลูกพ่อปู่กอบกู้แม่น้ำพิจิตร' จากรุ่นแรกมีเพียง 9 คน ปัจจุบันมีถึง 300 คน ไม่ใช่แค่กลุ่มอนุรักษ์แม่น้ำพิจิตรเท่านั้น แต่ยังเป็นการรวมพลังของทุกกลุ่มทั้งเกษตรกร และกลุ่มด้านอื่น ๆ มาร่วมมือกัน"

จากการฟื้นฟูลำน้ำพิจิตรไม่เพียงได้คลองต้นทุน ยังได้คลองข้อต่อสาขาของแม่น้ำพิจิตรเพิ่มอีกถึง 58 กิโลเมตร รวมถึงยังได้ขนบธรรมเนียมประเพณี แหล่งท่องเที่ยว มีการแข่งขันเรือยาว ลอยกระทง และมีวัดที่สำคัญในประวัติศาสตร์ที่แม่น้ำพิจิตรผ่านอยู่ทั้งหมดอีก 32 วัดกลับมาด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า

ความยั่งยืนของชุมชนที่เกิดขึ้นได้นั้น มาจากพลังความร่วมมือที่เข้มแข็งไปในทิศทางเดียวกันของภาคประชาชนในการสร้างสรรค์ประโยชน์เพื่อส่วนรวม และตั้งมั่นที่จะส่งต่อให้กับลูกหลานในรุ่นต่อไป

วันนี้กลุ่มขุนศึกฯ ก็ยังคงเดินหน้าร่วมกับทุกภาคส่วนสร้างการเปลี่ยนแปลงในทุกบริบท โดยเฉพาะสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชนอนาคตของชาติในการปลูกฝังหยั่งรากลึกในประวัติศาสตร์ลุ่มแม่น้ำพิจิตรที่ถูกบรรจุลงในหลักสูตรของโรงเรียนทั้ง 2 ฝั่ง เสมือนเป็นการบอกเล่าเรื่องราวความรัก ความผูกพัน และความหวงแหน ตลอดจนถึงการธำรงรักษาลำน้ำแห่งนี้ให้ยังคงเป็นรากแก้วที่โอบอุ้มผู้คนในการดำรงชีวิตไปอีกนานแสนนานได้อย่างยั่งยืน

Rakkee Sukparsert | Yan Yao Subdistrict Administrative Organization, Phichit

People power for reviving Pichit rivers to nurture community

"Sustainability of the community lies in the people power."

For some people, a leader means the head of a nation or a large organization. For communities; however, a leader is a person who brings about lasting "positive impacts." This type of leader has the best interest of the community and its people at heart. He strives for sustainable changes that can be passed on to next generations. Rakkee Sukparsert, the Chief Executive of Yanyao SAO, is one such leader. Rakke founded "Warriors of the Pichit River" which focuses on restoring the main river of the community.

"I was born in Yanyao subdistrict, Pichit province. For as long as I can remember, the Pichit River was always been dull and contaminated although before that it had been the major source of agriculture and life for our ancestors", Rakkee recalled. When he was the head of the village, he discovered that villagers could not pump groundwater. He dug deep to the cause of river damage and found some neglected truths. The river was heavily contaminated by heavy metals of rice husk ash and other materials from the nearby rice mill. He also discovered a water barrier between Nan River and Pichit River, preventing it from flowing. Without hesitation, Rakkee embarked on a journey to restoring the Pichit River with the help of both the locals and the authorities. Eventually, the Pichit was revived. Its restoration brought along with it abundance of life, long-forgotten traditions, tourism, etc.

Rakkee believes that through inclusion and cooperation, sustainable community can be attained.

02 BOONROM TAOKAEW

"เราต้องทำให้คนเรียนรู้
การพึ่งพาตนเองตั้งแต่เด็ก
เมื่อเกิดวิกฤตก็จะรอด
อยู่ได้อย่างยั่งยืน"

บุญล้อม เต้าแก้ว

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
สวนล้อมศรีรินทร์

บุญล้อม เต้าแก้ว

เกษตรผสมผสานแบบปราชญ์ชาวบ้าน กับแนวคิด “อยู่ที่ไหนก็พึ่งตนเองได้”

จากสถานการณ์โควิด-19 ที่ผ่านมา ทำให้ทั่วโลกต่างปรับเปลี่ยนวิถีการดำรงชีวิตอย่างสิ้นเชิง การทำการเกษตรเข้ามามีบทบาทและได้รับความสนใจมากขึ้น เนื่องจากพิสูจน์แล้วว่า ไม่ว่าจะเกิดวิกฤต เกิดภาวะเศรษฐกิจพังทลาย แต่อาหารก็ยังเป็นความมั่นคงที่สำคัญ ประเทศใดมีความสมบูรณ์ทางด้านอาหาร และสังคมใดที่เตรียมพร้อมก็จะรอดไปได้อย่างไม่ยากลำบากมากนัก ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศกสิกรรมธรรมชาติ มีปราชญ์ชาวบ้านผู้มากด้วยองค์ความรู้ไม่น้อย เฉกเช่นเดียวกับ นายบุญล้อม เต้าแก้ว ปราชญ์ชาวบ้านแห่งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงสวนล้อมศรีรินทร์ ผู้เดินตามแนวคิดเกษตรทฤษฎีใหม่แบบบูรณาการ ที่เน้นสร้างคน ทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ กระบวนการคิดแล้วค่อยลงมือปฏิบัติและบอกต่อให้คนอื่นให้สามารถทำได้จริง

การทำการเกษตรเป็นเรื่องที่ยากและเหนื่อย ต้องมีเงินและที่ทำกินถึงจะทำให้ประสบความสำเร็จได้ อาชีพเกษตรกรจึงค่อย ๆ ถดถอยน้อยลง และไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ชุดความคิดเดิมนี้จะถูกแทนที่ด้วยชุดความจริงจากการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติได้จริง หลังได้เข้ามาเรียนรู้วิธีการจากคุณบุญล้อม ที่ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียงชุมชนสวนล้อมศรีรินทร์ ตำบลหนองโน อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

“พื้นที่การเกษตรไม่จำเป็นต้องทำในพื้นที่ใหญ่สามารถทำเกษตรแบบคนเมืองได้ ทำผักคอนโด ผักแนวตั้ง สามารถวางเป็นชั้นหรือใส่ในกระถางหรือหนึ่งกระถางสามารถปลูกได้หลากหลายชนิด เรียกว่าตะกร้าปันสุข ทำแบบคนจนเราก็จะรวยซึ่งเป็นแนวคิดของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 หากไม่มีงบประมาณสามารถสร้างเครือข่ายกันโดยการชวนเพื่อนมาช่วยพัฒนาพื้นที่”

คุณบุญล้อมบอกอีกว่า การทำการเกษตรที่ยั่งยืนนั้นต้องสร้างความหลากหลายในพื้นที่เหล่านั้น โดยแบ่งพื้นที่มาทำกิจกรรมเท่าที่มีกำลังจะทำไหว เช่น หากมีพื้นที่ 10 ไร่ ก็จะแบ่งมาทำกิจกรรมตามแนวทางของลุง 1 ไร่ ส่วนอีก 9 ไร่ ทำเกษตรเดิมของตนเอง จะทำให้เห็นว่าเมื่อปลูกข้าวโพดไปขาย ก็ไม่จำเป็นต้องเอาเงินที่ขายข้าวโพดไปซื้อของกิน เพราะใน 1 ไร่ มันเป็นของกินทั้งหมด เพราะฉะนั้นเงินที่ขายข้าวโพดได้จะนำเป็นเงินเก็บหรือนำไปใช้หนี้ เพราะใน 1 ไร่ ที่แบ่งมาทำกิจกรรมจะทำให้มีอาหารการกิน

คุณบุญล้อมทำให้เห็นว่าปัญหาไม่ได้สำคัญ เพียงแค่ต้องมีแนวทางในการทำและรู้วิธีในการแก้ปัญหา เมื่อเห็นปัญหาก็ช่วยแก้ปัญหาตามบริบทแต่ละคนที่มีปัญหาเข้ามา โดยมองตามหลักความเป็นจริงในสภาวะแวดล้อมของตนเองที่เป็นไปได้ โดยดึงเอาทฤษฎีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาบูรณาการร่วมเอามาปรับใช้ให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ แต่ละภูมิประเทศ คนในสังคมแต่ละพื้นที่ กินอะไร ทำอะไร มีความเป็นอยู่อย่างไร มาปรับใช้ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้

จากแนวคิดนี้ คุณบุญล้อมถึงได้ถูกขนานนามว่าเป็น “ปราชญ์ชาวบ้าน” ผู้ถ่ายทอดภูมิปัญญาการเกษตรแบบผสมผสานจากหลายทฤษฎีทางการเกษตรให้เหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่ ทำให้การทำการเกษตรไม่ใช่เรื่องที่ยาก และเป็นไปไม่ได้ ที่สำคัญทำให้เกษตรหลุดออกจากกวงเวียนเดิม ๆ สนองแนวคิด “อยู่ที่ไหนก็สามารถพึ่งตนเองได้”

สิ่งที่สำคัญที่สุดก่อนจะเกิดการเปลี่ยนแปลงคือการเปิดใจในการเรียนรู้ที่จะกลับสู่จุดเริ่มต้นแบบบูรณาการ ต้องตระหนักวิกฤติที่เกิดขึ้น การพึ่งพาตนเองร่วมกับแนวคิดความสามัคคี แบ่งปัน เป็นวิธี Back to Basic ทำให้สามารถรอดได้จากทุกวิกฤต

Boonrom Taokaew | Suan Lom Sririn Sufficiency Economy Learning Center

Self-reliance and integrated farming system

“We have to encourage self-reliance from childhood. When there’s a crisis, then we’ll survive. “

The COVID-19 pandemic has considerably changed life. Since then, agriculture has play a significant role as food has been proven to significantly contribute to the stability of a country in any crisis. Fortunately, Thailand is an agricultural country that can produce an abundant supply of foods and agricultural products. Mr Boonrom Taokaew is a village sage at Suan Lom Sririn Sufficiency Economy Learning Centre. He has successfully adopted the New Theory of Agriculture and is keen on educating people about it. For him, it is important to clearly understand the theory before putting it into practice and passing it on to others.

Farming is believed to be difficult and exhausting. That is why some farmers give up before they reach success. This challenge can, however, be met by adopting the New Theory of Agriculture proposed by the late King Rama IX. “To do farming, it is not always necessary to have a large area of agricultural land. Instead, we can practice urban agriculture such as vertical gardening as long as it is suitable to our context,” said Mr Boonrom. He added that there should also be diversity in the use of land. Boomrom has also shown that any problem can always be solved as long as we understand our contexts and view things as they really are. Adopting this approach to farming, anyone can be self-reliant and live independently and sustainably.

03 LEK KUDWONGKEAW

"เราต้องพึ่งพาตนเอง
และธรรมชาติด้วยความเคารพ
และสานต่อมิตรให้เป็นพลัง
ขับเคลื่อนวิถีชีวิตอย่างไทย"

เล็ก กุดวงศ์แก้ว

ปราชญ์ชาวบ้าน

เล็ก กุดวงศ์แก้ว

นิยามการใช้ชีวิตคือ การเปลี่ยนแปลงโดยไม่เปลี่ยนแปลง

การใช้ชีวิตให้สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืนนั้นแท้จริงแล้วคือการใช้ชีวิตอย่างเป็นธรรมชาติและอยู่กับธรรมชาติไม่เกิดการเบียดเบียน ทำให้ได้เห็นการรวมกลุ่มของชาวบ้านโดยมีปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้นำในการพิทักษ์รักษาและเพิ่มเติมเพื่อไม่ให้เสื่อมสลายหายไป จนก่อเกิดเป็นแนวคิดการเกษตรเชิงอนุรักษ์

นายเล็ก กุดวงศ์แก้ว หรือ พ่อเล็ก ปราชญ์ชาวบ้านแห่งบ้านกุดบาก และผู้ก่อตั้งเครือข่ายเกษตรอินแปง จังหวัดสกลนคร ผู้เอาจริงเอาจังกับการน้อมนำแนวความคิดด้านเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรยั่งยืน เศรษฐกิจชุมชน และเศรษฐกิจวัฒนธรรม มาสร้างให้เกิดเป็นรูปธรรม โดยแนวทางการปฏิบัติดังกล่าวเกิดจากกระบวนการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกับธรรมชาติศึกษาลดการเห็นแก่ตัวและเห็นแก่ผู้อื่นมากขึ้น

พ่อเล็กเล่าว่า “เครือข่ายกลุ่มอินแปง” ก่อตั้งขึ้นมาได้ 36 ปีแล้ว เริ่มตั้งแต่ปี 2530 เพื่อแก้ปัญหาหนี้สินให้กับชาวบ้าน สามารถปลูกพืชกินได้ เกิดประโยชน์ต่อสังคมชุมชน และเมื่อเหลือก็แบ่งปัน “ศูนย์อินแปงประกอบด้วยชุมชน 7 อำเภอรอบเทือกเขาภูพาน เป็นตัวอย่างของชีวิตที่งดงาม เป็นชีวิตที่ถนอมรักธรรมชาติ ถนอมรักคน ถนอมรักการอยู่ร่วมกัน ถนอมรักวัฒนธรรม และมีจิตใจที่เกื้อกูลกัน

ปัจจุบันครูเล็กสามารถสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตนเอง พึ่งพาธรรมชาติด้วยความเคารพ กว่า 300 หมู่บ้าน 94 อำเภอ ในจังหวัด 3 จังหวัด และเป็นคณะกรรมการและวิทยากรให้หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ หน่วยงานเอกชน และองค์กรชาวบ้านหลายแห่งทั่วประเทศ

“เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่เรื่องใหม่เป็นเรื่องที่ทำกันมานานแล้ว แต่เพียงเปลี่ยนวิธีการคิดให้สามารถอยู่ได้ไม่เป็นหนี้ในการปลูกพืชเกษตร พร้อมยึดหลักคำสอนของพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งเป็นคำสอนเดียวกับคำสอนทางศาสนา ปัจจุบันเราต้องทำเรื่องปลูกป่าด้วย ป่าเป็นอาหาร ป่าเป็นอากาศ ป่าเป็นอารมณ์ ให้ความชุ่มชื้นกับแผ่นดิน เช่น การปลูกป่า 3 อย่างแต่ให้ประโยชน์ 4 อย่าง ซึ่งได้ไม้ผลไม้ สร้างบ้าน และไม้ฟืนนั้น สามารถให้ประโยชน์ได้ถึง 4 อย่าง คือ นอกจากประโยชน์ในตัวเองตามชื่อแล้ว ยังสามารถให้ประโยชน์อันที่ 4 ซึ่งเป็นข้อสำคัญ คือ สามารถช่วยอนุรักษ์ดินและต้นน้ำลำธารด้วย พูดให้เข้าใจง่าย ๆ คือ ปลูกไม้ให้พออยู่ พอกิน พอใช้ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ซึ่งคำว่า พออยู่ นั้นหมายถึงไม้เศรษฐกิจปลูกไว้ทำที่อยู่อาศัยและจำหน่าย ส่วน พอกิน หมายถึงปลูกพืชเกษตรเพื่อการกินและสมุนไพร พอใช้ หมายถึง ปลูกไม้ไว้ใช้สอยโดยตรงและพลังงาน เช่น ไม้ฟืน และไม้ไผ่ เป็นต้น และประโยชน์ต่อระบบนิเวศ คือ สร้างความสมบูรณ์และก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่า”

นอกจากนี้ ครูเล็กยังให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติจริง โดยใช้วิธีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างเครือข่ายสร้างมิตร ซึ่งคือการสร้างพลังที่สำคัญ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ปลูกจิตสำนึก พร้อมขยายเครือข่ายการเรียนรู้สู่เยาวชน เพราะครูเล็กเห็นว่าเยาวชนเป็นมันสมอง เป็นกำลังของประเทศชาติ และการสร้างสังคมที่ยั่งยืน เสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว ต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็ก และต้องสอนเด็กให้รู้จักการใช้ชีวิตที่พอดีและพอเพียง จนก่อเกิดกลุ่มเยาวชนจำนวนมากที่แพร่ขยายเพิ่มเติมจากกลุ่มอินแปงในปัจจุบัน

ความอุดมสมบูรณ์ที่ครูเล็กสร้างขึ้นไม่ใช่ความบังเอิญ หากแต่เกิดจากการบูรณาการองค์ความรู้ของศาสตร์ต่าง ๆ ได้อย่างลงตัว นำมาซึ่งการเป็นเป็นผู้นำโดยธรรมชาติ การเป็นตัวอย่างของชีวิตที่งดงาม อยู่อย่างไทย พึ่งพาตนเอง ที่สำคัญที่สุดคือพึ่งพาธรรมชาติด้วยความเคารพ

แนวคิดทางพุทธศาสนาผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่น การเกษตรคือต้นทางของอาหารการกิน เกษตรเชิงอนุรักษ์คือคำตอบของความมั่นคงทางอาหาร ฉะนั้นแล้วเราจึงต้องรู้จักกับคำว่า “พอเพียง” คือ กินให้อิ่ม นอนให้หลับ และรับผิดชอบต่อโลกใบนี้ร่วมกัน

Lek Kudwongkeaw | Village Sage

Change without change: The fundamental of life

“Self-reliance, respecting nature and building friendship to drive the Thai society forward”

Essentially, sustainable living is living naturally with nature. It requires strong kinship system, community support and the village sage in protecting and preventing nature from dying away. From this idea, the concept of conservation agriculture has emerged. Lek, a village sage from Kud Bak village and the founder of In Pang Agriculture network, has integrated the principles of Sufficiency Economy, Sustainable Agriculture and Community Economy and Cultural Economy to create a more selfless way of life. To help the villagers attain a sustainable way of life, Lek’s In Pang network which was founded 36 years ago, encourages the locals to grow their own crops. The crops are not only the source of food for the villagers and the community, they also eliminate farm debts. Comprising of seven communities around the Phu Phan Mountains, In Pang Network sets a great example of nourishing and loving lifestyle towards nature, humans and culture.

Lek’s insights regarding self-reliance and sustainability, together with the principle of sufficiency economy which is similar to the teachings of Lord Buddha have translated into a huge network of over 300 villages practicing conservation agriculture. Thanks to Lek, the villagers learn to plant forest as forest is life. They grow three kinds of tree that can have a lot of benefits: fruit trees, timber tree and firewood tree. Besides their consumption purposes, the trees also help in the conservation of the soil and streams. For Lek, sustainable and responsible way of life is the only solution to the problem of food security.

04 WULLOP PASSANANON

"ทำอย่างไรจะพัฒนารสชาติให้ดีที่สุด
แล้วต้องปกป้องสิ่งแวดล้อม
ให้อุดมสมบูรณ์มากที่สุด
เท่าที่จะดูแลได้"

วัลลภ ปัสนานนท์

ไนน์วันคอฟฟี่

วัลลภ ปัสนานนท์

นักปลูกกาแฟด้วยหัวใจ สร้างกาแฟไทยดังไกลถึงต่างแดน

จากผู้ครอบครองพื้นที่ที่ไม่ใช่ความต้องการของตลาด กลายเป็นผู้นำขับเคลื่อนกาแฟพิเศษไทย ให้ไปถึงตลาดโลก วันนี้ไม่ใช่แค่เพียงตำนาน แต่ยังสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลง จนสามารถจุดกระแสพลิกพื้นที่ปลูกกาแฟอุตสาหกรรมเป็นกาแฟพิเศษที่ยั่งยืนจนคนทั่วโลกประทับใจทั้งในรสชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกัน นายวัลลภ ปัสนานนท์ อดีตนายกสมาคมกาแฟพิเศษไทย ผู้บุกเบิกการยกระดับกาแฟไทยและพัฒนาไปสู่ทิศทางของ "กาแฟพิเศษ" ซึ่งเป็นกระแสที่สังคมกาแฟโลกกำลังให้ความสนใจ

คุณวัลลภเล่าว่า จากที่เป็นผู้ไม่ดื่มกาแฟ แต่ได้เริ่มปลูกกาแฟเพราะรักธรรมชาติ และบังเอิญได้ครอบครองพื้นที่ปลูกเมี่ยง (ชาพื้นเมืองกินใบ) พื้นที่สูงบนดอยสะเก็ด ทำให้คิดต่อว่าอยากพัฒนาพื้นที่ให้มีตลาด อยากพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเองและสังคม แต่ไม่อยากตัดต้นไม้ใหญ่ ไม่อยากทำลายป่า อยากรักษาระบบนิเวศให้คงเดิม ซึ่งได้รับคำแนะนำจากเกษตรพื้นที่สูง จ.เชียงใหม่ ให้ปลูกกาแฟที่ใช้พื้นที่ที่มีให้มีความเหมาะสมกับการปลูกกาแฟ

จากการเริ่มต้นทำอาชีพเกษตรกรโดยจำเป็นที่จะต้องประกอบอาชีพและรักษาธรรมชาติไปด้วยกัน สิ่งที่สำคัญมากกว่าคนที่ทำเกษตร นั่นคือ การวิเคราะห์ความเป็นไปของตลาด

วัลลภ ตัดสินใจต่อยอดทำธุรกิจแบบครบวงจร ทั้งการเป็นเกษตรกรผู้ปลูกแบบเกษตรอินทรีย์ (Organic) ปลูกในร่มรำไร เลือกการเก็บผลกาแฟที่ต้องสุกจัดเท่านั้น แล้วยังเป็นผู้ที่แปรรูปกาแฟและคั่วบดเอง สร้าง outlet café ที่ส่งตรงถึงผู้ดื่ม ทำให้เกิดเป็นกระบวนการ 'จากต้นจนจิบ (Seed to cup)' ที่ใช้กระบวนการแบบประณีตในทุกขั้นตอน และสามารถควบคุมคุณภาพได้อย่างดีเยี่ยม ทำให้ถูกใจคอนักดื่มและสามารถเติบโตสร้างรายได้อย่างยั่งยืน

"การเป็นเกษตรกรที่ไม่รอให้ผู้อื่นมาควบคุมกลไกการตลาด ไม่พึ่งพ่อค้าคนกลางที่มักกดราคาแล้วนำไปแปรรูปเองในอุตสาหกรรม ไม่พึ่งความเสี่ยงกับราคาที่ขึ้นลง ถ้าแปรรูปเอง ขายเอง ทำร้านค้าเอง สร้างการสื่อสารถึงกระบวนการและเรื่องราวการผลิตกับลูกค้าโดยตรง ก็จะสามารถสร้างสิ่งที่ลูกค้าต้องการได้อย่างตรงจุดและเป็นโอกาสในการทำธุรกิจและสร้างมูลค่าได้มากยิ่งขึ้น"

นอกจากการเป็นเกษตรกรและเจ้าของธุรกิจ Nine One Coffee วัลลภยังเป็นผู้สนับสนุนให้เกษตรกรที่ปลูกกาแฟหันมาใส่ใจใจการปลูกกาแฟอย่างประณีต และช่วยกันพัฒนาสายพันธุ์กาแฟไทยให้ทัดเทียมตลาดโลก ยังเน้นการปลูกแบบออร์แกนิก เพราะนอกจากส่งผลดีต่อธรรมชาติและผู้บริโภคแล้วนั้น ยังทำให้เกษตรกรผู้ปลูกและคนท้องถิ่นที่ทำงานไร่มีสุขภาพที่ดี

"เราปลูกบนดอยที่สูง ถ้าใช้เคมี น้ำฝนก็ไหลนำพาสารเคมีไปสู่ที่ด้านล่าง ไหลลงแม่น้ำลำคลองไป จากที่สูงลงที่ต่ำ ทำให้เกษตรกรรมแบบอื่นก็จะโดนสารเคมีจากการใช้น้ำไปด้วย และเราหยุดการตัดต้นไม้ใหญ่ ใช้การปลูกแบบใช้ร่มเงาเพื่อรักษาต้นน้ำ"

นอกจากรางวัลของความสุขใจที่ได้นั่งดื่มกาแฟแก้วโปรดในหมู่มวลธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์แล้วนั้น รางวัลของคนสำเร็จ รางวัลของคนตั้งใจก็ทำให้แบรนด์ ไนน์วันคอฟฟี่ ของวัลลภ ได้รับรางวัลที่ 1 ในการแข่งขันเมล็ดกาแฟไทย รายการ Thai specialty coffee awards จัดโดย สมาคมกาแฟพิเศษไทย (SCATH) และเป็นกาแฟไทยตัวแรกที่ได้คะแนนถึงเกินร้อยละ 90 ตั้งแต่จัดการประกวดมา นอกจากนี้ ในปี 2563 ได้รางวัลที่ 1 อีกครั้ง ในการแข่งขัน Thai specialty coffee awards ประเภท wash process และได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานกรมสมเด็จพระเทพฯ ที่จัดการประกวดโดยสมาคมกาแฟพิเศษไทย (SACTH) อีกเช่นกัน

เป้าหมายชีวิตของ วัลลภ ปัสนานนท์ ไม่ใช้เพียงแค่เป็นนักธุรกิจเกษตรกรที่ทำงานจนสำเร็จเพียงเท่านั้น แต่เป้าหมายของชีวิต คือ "ทำอย่างไรจะพัฒนารสชาติให้ดีที่สุด แล้วต้องปกป้องสิ่งแวดล้อมให้อุดมสมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่จะดูแลได้"

Wullop Passananon | Nine One Coffee

Growing coffee with the heart

"Develop the best coffee flavour and protect the environment the best we can."

Wullop Passananon, former president of Specialty Coffee Association of Thailand (SCATH) and pioneer in Thai coffee quality development has paved the way for local coffee specialty to hit the global trend. Not only is he the living legend, but he is also the key person driving the sustainable production of specialty coffee. He is determined to serve the best coffee and preserve the environment.

As a non-coffee drinker, he initially started the coffee plantation due to his love of nature. His project started in a mountainous area called "Doi Saket." He wished to preserve the natural biodiversity and its ecosystem and at the same time develop the land for commercial purposes to benefit the surrounding community. Wullop decided to explore organic agriculture with the focus on shade-grown coffee and food processing. That is, fully ripe fruits are harvested and later ground at a café with the concept of 'from seed to cup' to ensure high quality. This seed-to-cup procedure contributes to the customers' impression and the local farmers' economic sustainability.

Wullop's brand "Nine One Coffee" has received many excellent awards such as Thai Specialty Coffee Award by SCATH, Thai Specialty Coffee Award 2022 and a royal trophy from Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn. With this great experience and business vision, Wullop encourages coffee growers to enhance local coffee quality for international markets. He strongly emphasizes organic cultivation because it is good for the environment and the people's health.

05 SUTHATHIP SAPRUEANCHAI

"คนดอยเก่ง...
มีองค์ความรู้มากมาย
แต่ขาดหลักการ
พอเราเอาสองอย่างนี้มารวมกัน
คนดอยก็เข้าใจมากขึ้น
จนเกิดการพัฒนา
ที่ช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้นได้"

สุธาทิพย์ ทรัพย์เรือนชัย

เพจเฟซบุ๊ก อาบูซูลู สาวอาข่า

สุธาทิพย์ ทรัพย์เรือนชัย

วิถีเมือง สู่วิถีดอย สรรค์สร้างคุณภาพอย่างยั่งยืน

เมื่อเอ่ยถึงผู้นำชุมชน เชื่อว่าหลายคนอาจมีภาพในหัวว่าต้องเป็นผู้สูงอายุ มีวัยวุฒิพร้อมประสบการณ์และองค์ความรู้มากมาย แต่สำหรับพื้นที่ยอดดอยชุมชนอาข่าบ้านขุนสรวย จังหวัดเชียงราย ผู้นำชุมชนแห่งนี้คือผู้หญิงตัวเล็ก ๆ ตัวแทน "คนรุ่นใหม่" ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยความฝัน คุณสุธาทิพย์ ทรัพย์เรือนชัย หรือ "มิวสิค อาบูซูลู" สาวอาข่าวัย 22 ปี ที่ตัดสินใจนำความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมากลับมาเปลี่ยนแปลงชุมชนชาวอาข่า เพื่อยกระดับทั้งวิถีชีวิตและคุณภาพชีวิต และเปลี่ยนแปลงสู่การสร้างความสุขอย่างยั่งยืน

"มิวสิค อาบูซูลู" ชื่นชอบการสื่อสารผ่านโซเชียลมีเดีย เพราะเป็นพื้นที่อิสระสำหรับการสร้างสรรค์เนื้อหาต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็สามารถสร้างการรับรู้ในวงกว้างได้อย่างรวดเร็ว จึงมีแนวคิดในการผสานวิถีชีวิตของชนเผ่าอาข่าและเทคโนโลยีนี้เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างมูลค่าทางวัฒนธรรมและเผยแพร่ส่งต่อให้ผู้คนได้รู้จัก

เมื่อเรียนจบ มิวสิคจึงตัดสินใจกลับมายังบ้านเกิด ช่วยพ่อกับแม่ทำสวนทำไร่ ปลูกผัก หาปลา เก็บชาไถนา ปลูกข้าว เก็บเมล็ดกาแฟ ทำให้เข้าใจขั้นตอนและกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวพันกับวิถีชีวิตชาวอาข่ามากขึ้น ทั้งยังเห็นว่าผลผลิตที่ได้นั้นมีคุณภาพสูงมาก แต่สิ่งที่ขาดอยู่ตอนนี้คือตลาดที่จะช่วยกระจายผลผลิตสินค้าให้ผู้คนได้มีโอกาสได้ใช้ ได้ทดลองของดี ๆ ที่ตั้งใจทำ ทำให้เพจขายของเพื่อสร้างช่องทางการขายตรงสู่มือลูกค้าได้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง พร้อมกับผลิตภัณฑ์ Abusuru Coffee ของตนเอง ซึ่งได้รับผลตอบรับจากลูกค้าที่ดีมาก และยังช่วยเปิดโอกาสให้เธอขายผลผลิตทุกประเภทในแต่ละฤดูกาลของหมู่บ้านอีกด้วย

"เราใช้เทคนิคการนำเสนอคลิปวิถีชีวิตของผู้คนแบบธรรมชาติ เก็บผักเก็บผลไม้ ซึ่งเป็นชีวิตจริงของคนชุมชนอาข่า เราต้องการถ่ายทอดให้คนเมืองได้เห็นวิถีชีวิตคนดอยได้เห็นธรรมชาติ ได้เห็นสิ่งที่พวกเขาได้รับว่าเกิดจากการลงมือทำมันมีมูลค่าทั้งทางจิตใจและทางเศรษฐกิจ ทำให้ได้กระแสตอบรับที่ดีจากผู้ชมถึงขนาดอยากขึ้นมาดูให้เห็นกับตา ทำให้กลายเป็นธุรกิจท่องเที่ยวไปอีกทางหนึ่ง บางคนทำธุรกิจเต็นท์ให้เช่าเพื่อรองรับผู้ที่เดินทางขึ้นมา แต่การเดินทางมาที่นี่ นักท่องเที่ยวต้องมีความตั้งใจมากเพราะถนนเดินทางลำบาก เวลาตอนลงดอยไปส่งของก็จะถ่ายคลิปไปด้วย เมื่อผู้คนได้เห็นก็เกิดอยากช่วยเหลือ แบ่งปันคนละนิดละหน่อยบริจาคปูนมาซ่อมถนน จนจากที่สัญจรลำบากมาก ก็ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐมาซ่อมถนนอีกแรง"

มิวสิคนำความรู้จากการเรียนในสาขานิเทศศาสตร์ โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือในการสื่อสารมาพัฒนาอาชีพของครอบครัวตนเองและคนในหมู่บ้าน พัฒนาความเป็นอยู่ เธอยังศึกษาและแบ่งปันความรู้ในการทำเกษตรอินทรีย์ ทำวิสาหกิจชุมชน และทำการตลาด ทำให้วิถีชีวิตของชนเผ่าอาข่าดีขึ้น เกิดรอยยิ้ม ชาวชุมชนเข้าใจประโยชน์ของเทคโนโลยี เข้าใจเรื่องการส่งเสริมให้บุตรหลานได้มีการศึกษามากขึ้น ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบัน มิวสิค อาบูซูลู มีช่องทางการสื่อสารออนไลน์ 3 ช่องทาง ชื่อ "อาบูซูลู สาวอาข่า" ทั้งในช่องทาง YouTube Facebook Fanpage โดยเฉพาะ TikTok ที่มีผู้ติดตามกว่า 1 ล้าน 8 แสนคน เธอทำให้กลุ่มคนเล็ก ๆ บนยอดดอยห่างไกลได้กลายเป็นที่รู้จักและสามารถถ่ายทอดวิถีชีวิต วัฒนธรรมของตนเองสู่สังคม ช่วยสร้างเศรษฐกิจแบบวิถีชีวิตชุมชนที่ยั่งยืน

การนำวิถีชีวิตผสานกับเทคโนโลยีและองค์ความรู้ก่อเกิดเป็นช่องทางสร้างรายได้ สร้างการยอมรับ นับเป็นการสร้างสรรค์ที่ช่วยเปลี่ยนแปลงและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนที่ห่างไกลให้เข้าถึงการค้าขายทางตรง เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้ากับเงินตราจากยอดดอยแสนไกลสู่ผู้คนในเมือง สร้างการเปลี่ยนแปลงทางความคิดในแง่คุณค่าแห่งชีวิตแก่ผู้คนในสังคม และเพิ่มศักยภาพของคน ของครอบครัวที่ได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขตามวิถีชีวิตดั้งเดิมอย่างยั่งยืน

Suthathip Saprueanchai | Abusulu Saoakha

Akha's hill where sustainable qualities of life originate

"Hilltribes people could enhance their knowledge and abilities through suggestions and guidance on current technologies which help ease their ways of living."

A classic community leader might be described as an old villager with tons of insights, experiences, and local wisdom. However, located on the top of a hill in Chiang Rai, Ban Mae Saruai has a newly graduated Akha female leader with first-hand knowledge of community management. She is determined to follow her heart in giving her tribespeople a better life. Suthathip, also known as Music Abusulu, is passionate about promoting the Akha's way of life on different social media channels. They provide unlimited space for content creation in which unique cultural values can be introduced and a wide range of audience can be attracted. Via YouTube, TikTok, and Facebook, tons of followers would learn and behold traditional, authentic operations that she uses in her farm. High quality local products are made here generations after generations. Suthathip targets those living in big cities and her organic marketing strategy has brought a large amount of income to the community with increasing product sales and more visitors. Her initiation has encouraged different sectors to provide support for better living conditions such as roads, children's education,and communication infrastructure. What she is doing not only paves the way for her community's sustainable economy but also uplifts her people's quality of life.

06 ANEK SEEKIAWSOD

"ผมอยากให้เกษตรกร
เป็นนักธุรกิจเกษตร
อยากให้อาชีพเกษตรกร
เป็นธุรกิจส่วนตัว
ที่ลูกหลานภูมิใจ"

เอนก สีเขียวสด

บริษัท เอนกฟาร์มนกกระทา จำกัด

เอนก สีเขียวสด

เกษตรกรพันธุ์ใหม่ ผู้สร้างโมเดลนักธุรกิจเกษตร

เกษตรกรเป็นกำลังสำคัญของชาติในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร แต่ก็ยังถูกเอารัดเอาเปรียบจากคนกลางเพื่อผลประโยชน์ ทำให้เกษตรกรหลายคนมีรายได้จากการขายพืชผล ซึ่งก็ยังไม่พอเลี้ยงชีพเลี้ยงครอบครัว ทำให้กลายเป็นภาพติดตาว่าเกษตรกรไม่มีทางรวย แต่วันนี้นักเกษตรกรพันธุ์ใหม่หัวใจแน่วแน่ คุณเอนก สีเขียวสด นักธุรกิจเกษตรเจ้าของฟาร์มนกกระทาที่ส่งออกทั้งเอเชียและยุโรป ต้องการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและระบบของเกษตรกรให้อยู่ดีกินดี เช่นเดียวกับเจ้าของธุรกิจประเภทอื่น ๆ ให้ครอบครัวลูกหลานได้ภาคภูมิใจและสานต่อในอนาคต

คุณเอนกบอกว่า อาชีพเกษตรกรมีคุณค่าร่ำรวยกว่าอาชีพไหน ๆ มีที่ดิน มีอาหาร แต่เมื่อยึดเป็นอาชีพแล้วก็ต้องสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้น ฉะนั้นถ้ามองให้เป็นเกษตรธุรกิจจึงไม่ควรจะขายอยู่แค่ในจังหวัด ควรจะขายได้ทั้งประเทศหรือทั่วโลก โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์คือ“ไข่” เป็นสินค้าที่ไม่ได้เลือกวัย เพศ ศาสนาหรือเชื้อชาติ

“สำหรับผมมันทำได้ง่าย เพราะวันนี้เราเป็นเจ้านายตัวเอง ไม่ได้ขึ้นกับบริษัทใหญ่ ๆ เราไม่ต้องเอาพันธุ์ของเขา เอาอาหารของเขา เราสามารถเพาะพันธุ์กันเองได้ การทำนกกระทาเลยเหมาะสำหรับคนที่มีเงินน้อยหรือคนจนก็สามารถเป็นเจ้าของได้”

การเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงนกกระทานั้น คุณเอนกบอกว่า จำเป็นต้องเริ่มจากความรู้ ความเข้าใจทั้งการเลี้ยงการขายเพราะผลสำเร็จของอาชีพคือผลิตแล้วขายได้ นกกระทาเหมาะกับคนที่ต้องการเริ่มต้น ไม่ได้มีเงินถุงเงินถังนกตัวนึงต้นทุนไม่ถึงสิบบาท ต้นทุนต่ำ ให้ผลผลิตเร็ว ใช้พื้นที่น้อย ขายได้ทุกส่วนไม่ว่าจะเป็นไข่ เป็นมูล หรือตัวนกที่ปลดระวาง

“เวลาทำอะไรต่าง ๆ อย่าทำในสิ่งที่ตัวเองชอบเท่านั้น ต้องทำในสิ่งที่ตลาดชอบด้วย เพราะเราทำเพื่อจำหน่ายไม่ได้ทำเพื่อสนุก ทำแล้วอย่าหลงกับคำว่ารายได้ ให้คำนึงถึงความเป็นจริงคือรายเหลือ รายได้คือของลวง”

คุณเอนกยังบอกอีกว่า หลักการทำงานที่สำคัญคือการรู้จักแบ่งปัน นับเป็นกลยุทธ์ที่ทำให้สามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืนและสามารถกระจายความเสี่ยง เมื่อมีความรู้แล้วก็ควรแบ่งปันความรู้นั้นให้ผู้อื่น สร้างกลุ่มสร้างเครือข่ายเพื่อการสนับสนุนซึ่งกันและกันให้สามารถอยู่ได้ มีความยั่งยืน และต้องรู้จักเรียนรู้ไม่เป็นน้ำเต็มแก้ว มองหาหนทางในการต่อยอดสิ่งที่มีอย่างพอดีไม่มากเกินไป

จากความเป็นนักเกษตรกรพันธุ์ใหม่หัวใจแน่วแน่ และมีแนวทางการทำงานที่สร้างความยั่งยืนในอาชีพต้องการส่งเสริมให้เกษตรกรที่เริ่มต้นจากคำว่าไม่มีได้มีโอกาสเรียนรู้ขยายช่องทางทำกินจากเงินเล็กเงินน้อย จนสามารถมีรายได้ดูแลครอบครัวเป็นที่ภูมิใจ สามารถสร้างเป็นต้นแบบแรงบันดาลใจให้กับคนในสังคม โดยได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติปี 2543 และรางวัลปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน สาขาปราชญ์เกษตรผู้ทรงภูมิปัญญาและมีคุณูปการต่อภาคเกษตรกรไทย ประจำปี 2565

“คุณค่าคืออยู่ที่เราทำเป็นแล้ว แล้วจะทำอย่างไรให้คนอื่นทำได้เหมือนกัน คนที่มีความรู้ มีโอกาส ทำอะไรสำเร็จเป็นเรื่องปกติ แต่คนที่ไม่มีโอกาสเท่าเทียมแล้วเราสามารถทำได้นับเป็นสิ่งที่มีคุณค่ายิ่งกว่า”

ปัจจุบันบริษัทเอนกฟาร์มนกกระทา จำกัด รับผลิตในรูปแบบไม่มีตราสินค้า (OEM) หรือผลิตภายใต้แบรนด์ (ODM) ทำครบวงจร มีทั้งไข่นกกระทาบรรจุถุงซีลและบรรจุกระป๋องส่งออกต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นทั้งทวีปเอเชีย ยุโรป ตะวันออกกลาง และอีกหลาย ๆ ประเทศ

ความตั้งใจ การสร้างโอกาส และการมีเครือข่ายเป็นเรื่องสำคัญ ในการจะนำพาให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นการเปลี่ยนแนวคิดจากเกษตรกรเพียงอย่างเดียวเป็นนักธุรกิจเกษตร จึงเป็นโมเดลทางรอดที่ยั่งยืนให้กับเกษตรกรผู้สร้างความมั่นคงทางอาหารให้โลก

Anek Seekiawsod | Anek Farm Quail Co., Ltd

Innovative agriculture: The man who built a new agricultural business model

“Any farmers can become agricultural entrepreneurs and make their family proud.”

Farmers are the backbone of the nation. Nevertheless, they tend to be exploited by middlemen, leading many of them to struggle financially. Mr Anek Seekiawson, a new generation farmer and owner of Anek Farm Quail CO.,LTD., has attempted to change the current situation and improve the wellbeing and financial status of farmers. For him, farmers are an asset to the country, and agribusiness, especially ones that involve egg products, should not be restricted in a province but rather be expanded nationwide or even worldwide. “For me, it is easy to run your own business independently of a large company,” commented Anek. He added that running a quail farm can be a good start for any farmers as it doesn’t require an enormous investment or a vast space. The quail costs less than ten baht and its meat, eggs, and manure can all be sold. As a successful agricultural entrepreneur, he always observes his work ethics, i.e. sharing and learning. He believes it is important that we share our knowledge with others, and at the same time, we should also be open-minded and eager to learn new things. In 2000, Anek was awarded the Outstanding Farmer Prize. His farm has exported quail products to many different parts of the world including Asia, Europe and the Middle East.

07 KHEMUPSORN SIRISUKHA

"ปัญหาสิ่งแวดล้อม
ที่เรากำลังเผชิญอยู่
ผลกระทบทางภัยพิบัติ
มันชัดเจน รุนแรง
และใกล้ตัวมากขึ้นทุกวัน"

เข็มอัปสร สิริสุขะ

บริษัท สิริอัปสร จำกัด แบรนด์สิริไท

เข็มอัปสร สิริสุขะ

สร้างความเชื่อมโยงธรรมชาติกับชีวิต สร้างความยั่งยืนที่แท้จริง

ภัยพิบัติทางธรรมชาตินับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากธรรมชาติที่มนุษย์ไม่อาจคาดการณ์ได้ รวมไปถึงกิจกรรมของ "มนุษย์" ที่ผลกระทบต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งวันนี้หลายภาคส่วนต่างตื่นตัวและร่วมกันในการสร้างจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม เชอรี่ เข็มอัปสร สิริสุขะ ดารานักแสดงมากความสามารถและมุ่งมั่นในการสร้างการเปลี่ยนแปลงต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมอย่างยั่งยืนในอนาคต

จากการที่ได้เข้าไปเรียนรู้สาเหตุของปัญหาภัยแล้งด้วยการลงพื้นที่ที่เขาหัวโล้น จังหวัดน่าน ทำให้ทราบถึงสาเหตุสำคัญของปัญหาภัยแล้ง พร้อมแนวทางในการแก้ไขจากปราชญ์ชาวบ้าน จึงเห็นความสำคัญของป่าไม้เป็นอย่างมาก ทำให้ได้ร่วมก่อตั้ง โครงการ "Little Forest ปลูกป่า ปลูกคน ปลูกใจ" นับว่าเป็นโครงการแรกที่เป็นจุดเริ่มต้นในการก้าวเข้ามาสู่การแก้ไขปัญหา "สิ่งแวดล้อม" อย่างจริงจังของคุณเชอรี่ รวมถึงการให้ความสำคัญด้านการสื่อสารด้านสิ่งแวดล้อมผ่าน "Little Big Green" แพลตฟอร์มออนไลน์ที่ให้ความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมแบบเข้าใจง่าย ใกล้ตัว เช่น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในชีวิตประจำวันในการบริโภคอาหาร ของใช้ พลังงาน รวมถึงการลดการสร้างขยะแบบ single use ให้น้อยลง

ตลอดระยะเวลาที่คุณเชอรี่ได้รับรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในบริบทต่าง ๆ ทำให้พบว่าการทำเกษตรกรรมเป็นส่วนสำคัญที่สร้างผลกระทบต่อป่าไม้ จึงนำไปสู่การตั้งคำถามว่าจะทำเกษตรอย่างไรให้เป็นมิตรกับธรรมชาติให้มากที่สุด คุณเชอรี่จึงริเริ่มการทำธุรกิจเพื่อสังคม โดยการสร้างแบรนด์ "สิริไท" และ "Forest For Love" ที่เกิดจากแนวคิดที่จะนำเรื่องการทำเกษตรกรรมกับสิ่งแวดล้อมมาเชื่อมโยงกัน ในเมื่อการทำการเกษตรส่งผลกระทบต่อการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ อีกทั้งการปนเปื้อนของสารเคมีในอุตสาหกรรมเกษตรที่ส่งผลต่อคุณภาพดิน น้ำ และอากาศ คุณเชอรี่จึงมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยการสนับสนุนเกษตรกรที่ใช้การทำการเกษตรแบบฟื้นฟูป่า ฟื้นฟูระบบนิเวศ รวมถึงนำแนวคิดการเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตร โดยเริ่มต้นที่ "ข้าว" ซึ่งถือเป็นผลิตผลหลักของประเทศไทย

"ส่วนใหญ่ผลิตภัณฑ์ของเราจะมีพื้นฐานการคิดมาจากการนึกถึงชุมชนและสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก นอกจากนั้นยังเน้นการเพิ่มมูลค่าให้มากขึ้นจากข้าวที่เรานำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า ยกตัวอย่างเช่น น้ำมันรำข้าว นำมาทำสบู่ Forest For Love Artisan Liquid Soap เป็นต้น"

"การนำส่วนต่าง ๆ ของข้าวมาใช้ประโยชน์เพื่อสร้างรายได้เพิ่ม ส่งเสริม Circular Economy อย่างการนำรำข้าวที่ได้จากการสีข้าว ที่ปกติอาจจะขายได้ในราคาที่ต่ำมาก มาสกัดน้ำมันรำข้าวก็เป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าที่ดีมากอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะการสกัดรำข้าวภายใน 24 ชั่วโมง ด้วยวิธีการสกัดเย็น จะสามารถรักษาคุณประโยชน์ที่ดีในรำข้าวได้สูงมากยิ่งขึ้น เรียกว่าเป็นน้ำมันรำข้าวเกรดซัพพรีเมนท์ และขายได้ในราคาที่สูงมากกว่าน้ำมันรำข้าวแบบใช้ทำกับข้าวถึง 10 เท่า และนำมาต่อยอดเพิ่มมูลค่าด้วยการนำมาใช้ทำสบู่ที่ใช้วิธีการแบบ Craftmanship ยิ่งเพิ่มมูลค่าได้ดีมากยิ่งขึ้น"

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะเป็นประเทศเกษตรกรรมแต่รายได้ด้านการเกษตรของประเทศกลับค่อนข้างต่ำถ้าเทียบกับอุตสาหกรรมอื่น คุณเชอรี่เล็งเห็นปัญหาในส่วนนี้จึงอยากยกระดับมูลค่าผลิตผลทางการเกษตรของเกษตรกรไทย ซึ่งการนำผลผลิตมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าจึงเป็นทางออกที่จำเป็นและสำคัญมาก

การนำเรื่องแนวคิดการทำเกษตรกรรมกับสิ่งแวดล้อมมาเชื่อมโยงกัน เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรแบบรับผิดชอบสิ่งแวดล้อมและสังคม การสร้างมูลค่าเพิ่มต่อผลิตภัณฑ์ชุมชน นับเป็นการสร้างอาชีพที่ยั่งยืนให้กับผู้คนส่งต่อสู่ธรรมชาติที่ยั่งยืน

Khemupsorn Sirisukha | Siriupsorn Co., Ltd. SiriThai Brand

Creating real sustainability by connecting nature and life

"The environmental problems we're facing is catastrophic and deadly and they're getting closer and closer to us."

Ms. Khem-apsorn Sirisukha or Cherry is a skilled actress who has passion for environmental conservation that will have a long-term influence on society. As Cherry voiced her concern, "The environmental problems that we are facing are really serious. The impact is clear and it is coming closer and closer to us." She started her journey by taking part in a team tackling a drought crisis in Nan province. They came to discover the underlying cause of the problem: deforestation. Hence, the project, "Little Forest: Cultivating Forests, Cultivating People, Cultivating Hearts" was initiated.

Doing business for society is another long-term solution to environmental issues. She created a brand "Sirithai," inspired by the idea of combining agriculture and the environment. She also assists farmers in reforestation, ecological restoration, and in increasing the value of agricultural products. Thailand is an agricultural country yet its agricultural revenue is poor in comparison to other businesses. Cherry is determined to increase the value of Thai farmers' goods. Processing items to add value is thus an essential and critical answer.

For her, organic farming is a way to meet the growing needs of a worldwide market that has become more conscious of health and environmental problems. Cherry believes that technological support can help add value to agricultural goods and improve the quality of life for Thai farmers in the long run. She advocates using online platforms to bring value to community products. It can also build a sustainable career for local farmers and their children.

08 DR.WARANGKHANA PHANWANICH, D.V.M

"น้องหมา น้องแมวที่ได้รับวีลแชร์
ก็เหมือนคนเราที่กลับมาเดินได้
แม้มีเครื่องช่วย ก็แฮปปี้มีความสุข"

สพ.ญ.วรางคณา พันธุ์วาณิช

โครงการวีลแชร์และขาเทียมเพื่อสัตว์พิการ

สัตวแพทย์หญิงวรางคณา พันธุ์วาณิช

Wheelchair for pets เพราะมีน้ำใจ จึงมีชีวิต

เมื่อก่อนหลายคนเลี้ยงหมาและแมวไว้เป็นสัตว์เลี้ยงเฝ้าบ้าน แต่ปัจจุบันหลายคนเลี้ยงสัตว์เลี้ยง เปรียบเสมือนคนในครอบครัว เมื่อน้อง ๆ เขาเจ็บป่วยเจ้าของสัตว์เลี้ยงก็จะเป็นกังวล จึงเป็นจุดเริ่มต้นของคุณหมออ้น หรือ สพ.ญ.วรางคณา พันธุ์วาณิช ผู้ริเริ่มโครงการ "เพราะมีน้ำใจ จึงมีชีวิต" - Wheelchair for Pets มูลนิธิศาสตราจารย์ ดร.จักร พิชัยรณรงค์สงคราม ที่ต้องการช่วยเหลือสัตว์ ด้วยการคิดริเริ่มนำนวัตกรรมมาช่วยเหลือน้องหมา น้องแมวที่พิการ ให้มีชีวิตใหม่อีกครั้ง และสร้างความสุขใจให้กับทั้งสัตว์เลี้ยง และ เจ้าของสัตว์เลี้ยง

หมออ้น สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2547 ผู้มีแนวคิดริเริ่มที่จะทำให้สัตว์เลี้ยงที่ทุพพลภาพกลับมาใช้ชีวิตให้เป็นปกติได้ บอกว่า เมื่อก่อนเราเห็นหลายเคสที่หมอพยายามรักษากันสุดความสามารถเลย แต่สุดท้ายแล้วเขาโชคร้ายต้องพิการเดินไม่ได้ไปตลอดชีวิต ซึ่งเราก็เห็นว่าเจ้าของหลายคนอยากจะดูแล แต่อุปกรณ์ต่าง ๆ ตอนนั้นยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก หายาก และมีราคาค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นวีลแชร์หรือขาเทียม จึงทำให้บางเคสเข้าไม่ถึงการรักษา

"ตอนนั้นยังไม่มีใครคิดที่จะทำนวัตกรรมด้านสัตว์เลี้ยงเท่าไร จึงไปศึกษาต่อด้านวิศวกรรมชีวการแพทย์ และเริ่มเอาความรู้จากหลากหลายสาขามาประยุกต์ในงานมากขึ้นต่อยอดงานพื้นฐานจากสัตวแพทย์ ตั้งทีมวิศวกรที่รักสัตว์เพื่อจะช่วยพัฒนานวัตกรรมที่ใช้ในสัตว์เลี้ยง ซึ่งอุปกรณ์ชิ้นแรกคือ วีลแชร์ ทำให้น้องหมาที่พิการเดินได้ ไม่เพียงแต่ช่วยเรื่องสุขภาพเท่านั้น แต่ยังช่วยเรื่องสุขภาพจิตด้วย เพราะได้กลับไปวิ่งเล่นกับเพื่อน ๆ อีกครั้ง หรือบางตัวยังไม่ถึงขั้นพิการแต่เขาเริ่มอ่อนแรง วีลแชร์ก็เป็นเหมือนตัวพยุงคล้ายรถเข็นเด็ก ช่วยประคับประคองให้เดินได้ ซึ่งวันหนึ่งเมื่อเขาแข็งแรงขึ้น ก็ไม่จำเป็นต้องใช้วีลแชร์อีกต่อไป แต่บางตัวพิการไปเลยก็อาจจะต้องใช้ไปตลอด"

จากนั้นได้เริ่มต่อยอดทำลู่วิ่งในน้ำ ซึ่งเป็นเครื่องที่มีสายพานอยู่ใต้น้ำ ช่วยในสัตว์ที่มีปัญหาเรื่องความเสื่อมต่าง ๆ ฟื้นฟูสุขภาพ

กายภาพบำบัดจากจุดเริ่มต้นนี้ ยังพบว่ามีน้องหมาน้องแมวอีกจำนวนหนึ่งที่ต้องการความช่วยเหลือ เนื่องจากขาดกำลังทรัพย์ จึงลองไปคุยกับมูลนิธิศาสตราจารย์ ดร.จักร พิชัยรณรงค์สงคราม จนเกิดเป็นโครงการ วีลแชร์ และขาเทียมเพื่อสัตว์พิการ โดยมีทีมงานเป็นสัตวแพทย์และวิศวกรเพียง 2-3 คน มีการคิดค้นนวัตกรรมขึ้นมา โดยเปลี่ยนอุปกรณ์จากสเตนเลสมาเป็นท่อน้ำ PVC ซึ่งการออกแบบไม่ได้เน้นให้น้องหมา น้องแมวมีล้อให้เขาแล้วจบ แต่ต้องมองถึงการใช้งาน เช่น ใส่แล้วสบายไหม เจ้าของใส่ง่ายหรือเปล่า ปัจจุบันโครงการมอบวีลแชร์ไปแล้วกว่า 1,500 ตัว

"โครงการได้เริ่มขยายผลเราเริ่มมีพี่เลี้ยงมาช่วยสอนอาสาสมัคร จัดอบรมพี่เลี้ยงอาสาสมัครกิจกิจกรรมสอนทำวีลแชร์ให้น้องหมา น้องแมวที่พิการในทุกเดือน เริ่มมีกิจกรรมค่ายให้พี่เลี้ยงสร้างอาสาสมัคร นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรม RUN FOR WHEEL เพื่อหาทุนมาทำวีลแชร์ เป็นกิจกรรมวิ่งกับน้องหมา เป็นภาพที่น่ารักมาก ๆ"

เมื่อถึงวันนี้ หมออ้นบอกว่ามีความสุขใจมาก เพราะเริ่มโครงการเพียงคนสองคน แต่ตอนนี้มีอาสามสมัครพี่เลี้ยงกว่าร้อยคน และอาสมัครที่ผ่านการอบรมอีกหลายพันคน โดยเราไม่ได้คาดหวังว่าเขาจะต้องไปทำต่ออะไรบ้าง นับเป็นความยั่งยืนที่เกิดขึ้นจริง เพียงแค่ได้สร้างความเป็นจิตอาสา

ผลงานของหมออ้น ทำให้สังคมสวยงาม ทำให้เปิดโลกแห่งการช่วยเหลือแก่สัตว์ที่ไม่สามารถเรียกร้องอะไรได้ จึงเปรียบเสมือนการให้ชีวิตใหม่แก่สัตว์ และสร้างความสุขให้กับผู้เลี้ยงอย่างแท้จริง

Dr.Warangkhana Phanwanich, D.V.M | Wheelchair of Pets

Wheelchair for pets: Kindness that brings lives

"Disabled dogs and cats are just like us. Once they can walk again, they are happy."

Dr. On, a veterinary graduate from Kasetsart University, spearheaded the idea to reintegrate disabled dogs into society. After deciding to pursue biomedical engineering, she began meeting individuals outside the discipline, leading to the formation of an engineering team comprising a team of animal lovers to assist in the development of pet technologies.

The first piece of equipment was a wheelchair that would allow the dog to walk. Afterwards, they proceeded to construct a treadmill inside the water, a machine with a belt that is submerged. It aids in slowing the degradation of the animal's body. Because there were so many dogs and cats in need of assistance, it was extremely difficult to construct the equipment owing to budgetary constraints. Prof. Dr. Chak Pichairongrongsongkram Foundation sponsored them.

Currently, the initiative has distributed 1,500 wheelchairs. With the help of mentors who instruct and train volunteers, they perform a wheelchair exercise for the dogs. Every month, there are camp events for nannies to create additional volunteers for cats with disabilities. Furthermore, RUN FOR WHEEL initiatives are initiated to collect cash for the manufacture of wheelchairs.

The initiative began with only two individuals, but now the network has 100 people who go out to work, with three volunteers, hundreds of mentors, and thousands of trained volunteers. It opens up the realm of assisting animals, giving them new life, and making them genuinely happy again.

09 CHOLLADA (MEKRATRI) SIRISANT

"สัตว์เลี้ยงเป็นสิ่งมีชีวิต
การจะเลี้ยงต้องพิจารณา
ความพร้อมของตัวเอง
ถ้าคุณรับข้อผูกมัดที่จะดูแลเค้า
จนหมดอายุขัยไม่ได้
แสดงว่าคุณไม่พร้อม
...ไม่พร้อม..ไม่เลี้ยง...ดีกว่านะคะ"

ชลลดา (เมฆราตรี) สิริสันต์

มูลนิธิเดอะวอยซ์ (เสียงจากเรา)

ชลลดา (เมฆราตรี) สิริสันต์

นางฟ้าของสรรพสัตว์ ผู้ร่วมผลักดันให้เกิด พ.ร.บ. ป้องกันการทารุณกรรมและจัดสวัสดิภาพสัตว์

"สัตว์ในสังคมไทย ในสมัยที่ยังไม่มีกฎหมายคุ้มครองสัตว์ เขาไม่มีโอกาส มีสิทธิ์ใด ๆ ในสังคมไทยเลย ไม่แม้แต่ เจ้าของชีวิตตัวเอง และยิ่งสัตว์เลี้ยงที่มีเจ้าของ เขาก็เป็นเพียงสมบัติของมนุษย์ ถ้าคุณรับข้อผูกมัด ที่ต้องดูแลเขาจนหมดอายุขัย อย่างมีคุณภาพไม่ได้ อย่าไปหาซื้อหารับพวกเขามาเลี้ยงเลย" และนี่คือที่มาของโครงการ "ไม่พร้อม ไม่เลี้ยง"

จากความรู้สึกอิ่มตัวของชีวิตในช่วงวัยที่มีครบทุกอย่างจึงอยากทำอะไรดี ๆ เพื่อคืนแก่สังคมไทย เพื่อตอบแทนความรักความนิยมที่ประชาชนได้มอบให้ ทำให้คุณเก๋ ชลลดา (เมฆราตรี) สิริสันต์ เริ่มเข้าสู่การเป็นจิตอาสา

จากเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ กรุงเทพฯ 2554 คุณเก๋ได้มีโอกาสลงพื้นที่ช่วยเหลือน้ำท่วมด้วยความทุ่มเทและมุ่งมั่น จากการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ จนกลายเป็นตัวแทนในการช่วยสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ ที่อพยพไม่ทันติดภายในบ้าน หรือเจ้าของไม่สามารถนำออกจากบ้านไปได้ คุณเก๋จึงกลายเป็นจุดศูนย์กลางในการ "ตามหาสัตว์เลี้ยงกลับบ้าน" จากจุดนั้นจึงถือได้ว่าเป็นจุดกำเนิดของ มูลนิธิเดอะวอยซ์ (เสียงจากเรา)

จากเหตุการณ์ "ตามหาสัตว์เลี้ยงกลับบ้าน" ทำให้คุณเก๋เริ่มทำเพจ The Voice (เสียงจากเรา) เพื่อเป็นกระบอกเสียงในการช่วยเหลือสัตว์จนทำให้พบว่า 1) ประเทศไทยไม่มีมูลนิธิช่วยเหลือสัตว์ที่เป็นของคนไทย หรือคนไทยบริหารเลยเมื่อ 10 ปีทีแล้ว 2) ประเทศไทยไม่มีกฎหมายคุ้มครองสัตว์ จากเดิมที่จะทำเป็นเพียงโครงการสั้น ๆ ช่วงน้ำท่วม เลยต่อยอดขยายผลไปจดทะเบียน ก่อตั้ง มูลนิธิเดอะวอยซ์ (เสียงจากเรา) ในปี 2556 ด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตสัตว์ที่ยากไร้ในประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อผลักดันให้มีกฎหมายและ พ.ร.บ. คุ้มครองสัตว์ โดยได้รับชวนจากกลุ่มผู้ที่รักสัตว์ในหลากหลายอาชีพให้เป็นกระบอกเสียง ร่วมยื่นเสนอร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองสัตว์ ซึ่งคุณเก๋มองว่าจะใช้ชื่อเสียงของตนเองให้เกิดประโยชน์ การหารายชื่อเพียง 5 หมื่นรายชื่อเพื่อเสนอร่าง พ.ร.บ. ดูไม่ใช่เรื่องยากเกินไปสำหรับอาชีพอย่างตน สุดท้ายคุณเก๋และกลุ่มคนรักสัตว์ก็สามารถเป็นส่วนหนึ่งที่ผลักดันให้ พ.ร.บ. ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ผ่านเป็นร่างกฎหมาย และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 26 ธันวาคม 2557

"การช่วยเหลือสัตว์ยากไร้ 1 ชีวิตให้รอดพ้นจากความตาย หรือความเจ็บป่วย มันอาจยังไม่เพียงพอ การให้คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นั่นคือเป้าหมายสูงสุดของเรา"

มูลนิธิเดอะวอยซ์ (เสียงจากเรา) ตั้งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงาน ทั้ง 4 ข้อ คือ 1) ช่วยชีวิตสัตว์ ทุกชีวิต ทุกชนิด ให้รอดพ้นจากความตาย รักษาอาการเจ็บป่วย และทุพพลภาพ 2) ปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิตจากสัตว์พเนจร ยากไร้ และควบคุมประชากรสัตว์อย่างยั่งยืน (กรณี สุนัข แมว และสัตว์ที่สามารถเป็นสัตว์เลี้ยงได้) นั่นก็คือการทำหมัน ฉีดวัคซีน และหาบ้านหลังสุดท้ายที่เหมาะสม

"การให้คุณภาพชีวิตสัตว์เลี้ยงที่ดีไม่ใช่แค่เรื่องอาหารการกิน ต้องให้ความรัก รู้จักแบ่งเวลาด้วย สัตว์เลี้ยงทุกตัว ถึงเขาจะมีพ่อแม่ แต่พอวันหนึ่ง คุณไปรับเขามาอยู่ด้วยแล้ว เขาก็จะมีแต่คุณจนหมดลมหายใจสุดท้ายของเขา อยากให้ทุกคนศึกษา พิจารณาสายพันธุ์สัตว์เลี้ยงให้ดีก่อนที่จะไปซื้อไปหามาเลี้ยง"

3) รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ปลูกฝังให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสวัสดิภาพชีวิตสัตว์รวมไปถึงการสร้างความตระหนักรู้ ความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นเป็นมาตราฐานในธุรกิจเกี่ยวกับสัตว์ เช่น สัตว์แสดงโชว์ ฟาร์มสัตว์ คาเฟสัตว์ ฯลฯ ให้มีความรับผิดชอบ มีจิตสำนึกที่ดี ไม่ได้นึกถึงธุรกิจเพียงอย่างเดียว 4) เฝ้าติดตาม พ.ร.บ. คุ้มครองสัตว์ หรือเรียกเต็ม ๆ ว่า พ.ร.บ. ป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ให้เกิดเป็นผลบังคับใช้ได้จริง และเป็นเสียงในการรักษาสิทธิ์แทนสรรพสัตว์ต่อไป

ระยะเวลากว่า 10 ปีเต็ม ที่มูลนิธิเดอะวอยซ์เติบโตขึ้นและได้รับการตอบรับ สนับสนุนช่วยเหลืออย่างดีมาเสมอ นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงให้กับพฤติกรรมของมนุษย์ ที่มีต่อชีวิตสัตว์ จนเกิดเป็นสังคมแห่งการช่วยเหลือเมตตา และแบ่งปันโดยมี คุณเก๋ ชลลดา ประธานและผู้ก่อตั้งมูลนิธิเดอะวอยซ์ (เสียงจากเรา) เป็นกระบอกเสียงให้เหล่าสรรพสัตว์นั่นเอง

Chollada (Mekratri) Sirisant | The Voice Foundation

A fairy to pets and advocate to Cruelty Prevention and Welfare of Animal Act

"Pets are living creatures, and we must be ready before our adoption. If you aren't committed, simply don't have them."

Helping or paying back to society is considered an important force that can bring benefits to the public. Chollada Sirisant set up The Voice foundation after a big flood in Phra Nakhon Si Ayutthaya province. Chollada was there to help flood victims and to rescue cats and dogs that had been left behind in flooded houses. She became the calling point for "bringing lost pets home."

Aware of the lack of responsible organizations, Chollada started the Facebook page, "The Voice," to serve as a communication platform for domestic animal help. The Voice also made her realize that there was no legal protection for the animals. That was when she became a serious advocate for the Cruelty Prevention and Welfare of Animal Act. She was working closely with other non-profit organisations, veterinarians, and volunteers. Eventually, the act was enforced on 26th December 2014.

It has been over ten years with twenty-thousand lives of animals rescued that The Voice foundation has served the public and created the society of helping animals and sharing the good. "My voice may fade away some day," she admitted. To make sure her good wishes continue, she created the "Friends of The Voice" project with support from business professionals, doctors, and supporters. It is one way to fuel the power of change to make a sustainable society in the future.

10 TEERACHAI SUPPAMETEEKULWAT

"การทำธุรกิจ...
มีส่วนในการทำร้ายสังคม
และสิ่งแวดล้อม
จะทำอย่างไรที่สามารถได้ทั้งเงิน
และรักษาสังคมสิ่งแวดล้อม"

ธีรชัย ศุภเมธีกูลวัฒน์

บริษัท นิว อาไรวา จำกัด

ธีรชัย ศุภเมธีกูลวัฒน์

ความยั่งยืน เริ่มจากความคิดและลงมือทำพร้อมส่งพลังให้เกิดการสานต่อ

การทำลายสังคมหรือสิ่งแวดล้อมจากธุรกิจบางประเภทเป็นโจทย์สำคัญที่ นายธีรชัย ศุภเมธีกูลวัฒน์ หรือคุณไจ๋ ผู้ก่อตั้งแบรนด์ควอลี่ (Qualy) มุ่งมั่นออกแบบเชิงสร้างสรรค์เพื่อความยั่งยืนและสิ่งแวดล้อม ด้วยแนวคิด "นำขยะกลับมาเพิ่มมูลค่า" กับการออกแบบผลิตภัณฑ์พลาสติก

คุณไจ๋ คือหนึ่งในผู้ที่ให้ความสำคัญและตระหนักเรื่องของการใช้ทรัพยากรอย่างมาก ยิ่งเมื่อองค์การสหประชาชาติได้ประกาศเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้เข้ามามีบทบาทในธุรกิจที่ต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดอยู่แล้ว จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาสร้างสรรค์งานที่ตนเองถนัดผสานกับกรอบของ SDGs ทางธุรกิจ โดยเน้นแก้ที่ปัญหาความยั่งยืน ทั้งเรื่องธุรกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และเริ่มลงมือทำทันทีทำให้กลายเป็นจุดแข็งของแบรนด์ในเชิงรุก

คุณไจ๋มองว่าธุรกิจของตนเกี่ยวข้องกับการผลิตพลาสติกอยู่แล้ว ซึ่งถ้าปรับวิธีการลงทุนแทนที่ต้องซื้อวัตถุดิบชิ้นใหม่เปลี่ยนเป็นการซื้อขยะพลาสติกมาหลอมเป็นผลิตสินค้าชิ้นใหม่แทน นอกจากได้ช่วยสิ่งแวดล้อมแล้วยังได้ช่วยสังคมได้ทันทีไปพร้อมกับธุรกิจที่เติบโตขึ้น

"เราคิดว่าการลงทุนที่เราต้องจ่าย เราแค่เปลี่ยนจากการจ่ายปกติของเราเป็นการจ่ายให้สังคม ให้สิ่งแวดล้อม การไปซื้อพลาสติกใหม่ ๆ มันก็ต้องลงทุน เงินก้อนเดียวกันเราให้สังคมไม่ดีกว่าหรือ นี่คือเราไม่ต้องรอให้บริษัทมีกำไร เราก็ช่วยเหลือสังคมได้แล้ว"

การแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน คือจุดยืนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงนี้ การร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ที่มีเป้าหมายเดียวกันไม่ว่าจะเป็นในสายเทคโนโลยี นวัตกรรม วัสดุ มาผลิตเป็นสินค้าใหม่ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ เช่น นวัตกรรมการแยกพลาสติกจากกล่องนม UHT และนำไปหลอมเป็นสินค้าชิ้นใหม่ การทำ MOU ขอซื้อขยะพลาสติกจากโรงงาน ขอรับบริจาคพลาสติกจากมูลนิธิและประชาชน การร่วมมือกับมูลนิธิความยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อมรับซื้อแหซื้ออวนที่ขาดแล้วจากชาวบ้านเพื่อป้องกันไม่ให้แหอวนหลุดไปในท้องทะเล ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม โดยนำจุดแข็งด้านความสร้างสรรค์ของตนเองมาเป็นจุดขายของผลิตภัณฑ์โดยเน้นการออกแบบเชิงสื่อความหมายของชิ้นงานให้ผู้บริโภคตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมไปพร้อมกับการใช้งานสินค้า

แนวคิดนี้ถือเป็นการแก้ไขปัญหาขยะและปัญหาขาดแคลนสิ่งแวดล้อมได้ไปพร้อมกัน ผู้บริโภคยังสามารถบริโภคได้ใกล้เคียงกับปกติมากที่สุดโดยไม่ต้องซื้อของใหม่ แต่ซื้อของที่ถูกผลิตกลับมาใช้ใหม่แทน

"เรามีพื้นฐานในเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์อยู่แล้ว ก็พยายามสร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นรูปแบบใหม่ ๆ ในเชิงฟังก์ชันที่เรียกว่ามีหลายฟังก์ชันในชิ้นเดียวช่วยในเรื่องประหยัดสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ การใส่สตอรี่เรื่องราวต่าง ๆ ไปในตัวผลิตภัณฑ์ก็จะช่วยบอกเล่าข้อมูลบอกเล่าความเป็นไปในสถานการณ์ปัจจุบัน สถานการณ์ในอนาคต โดยเป็นการใส่สตอรี่ในผลิตภัณฑ์ ไม่ว่าจะเป็นคนซื้อหรือไม่ซื้อ แค่เขาเห็นการประชาสัมพันธ์ เขาก็อาจจะไปปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการบริโภคของเขา ให้มันเข้าสู่ความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น"

เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม เป็นปัญหาที่เชื่อมโยงเกี่ยวพันกัน วิธีการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนจากผู้ผลิตแล้วการให้องค์ความรู้กับผู้บริโภคก็เป็นการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนควบคู่กันไป ซึ่งคุณไจ๋ได้ส่งเสริมการส่งต่อความรู้ด้วยการเปิดรับนักศึกษาฝึกงาน รวมทั้งออกไปให้ความรู้ตามสถาบันการศึกษา รวมถึงการเปิดโรงงานให้คนเข้ามาศึกษาดูงานเพื่อให้การแก้ปัญหาขยายวงกว้างในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงเริ่มได้ที่ตัวเอง โดยช่วยกันย้ายจากฝั่งที่ทำลายมาอยู่ฝั่งที่ช่วยแก้ปัญหา คุณไจ๋ผู้สร้างนวัตกรรมสิ่งของเครื่องใช้ เพื่อเป้าหมายในการสร้างความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม และต้องการเป็นจุดเริ่มต้นให้สังคมเพื่อขยายให้จุดนี้กว้างขึ้นผ่านสินค้าและองค์ความรู้

Teerachai Suppameteekulwat | New Arriva Co., Ltd.

Putting sustainability into practice

"Businesses can harm society and environment. How do we afford businesses that are profitable and have positive social and environmental impact?"

An advancement of a certain thing can unintentionally cost the wellbeing of its surrounding. Such is the case with business activities. Therefore, it is the responsibility of business executives to figure out ways to minimize negative caused by business activities. Having realized the importance of creating sustainable business, Teerachai or Jai, the Founder and Design Director of Qualy, is devoted to create designs that promote the sustainability of not only the brand itself, but also of the environment. Following UN's goals of Sustainable Development, Qualy's products are where sustainability meet creativity - "Upcycling Recycled Trash".

Since most of Qualy products involve a huge amount of plastic, Teerachai believes that instead of buying more new materials, investment in recycled materials and transforming them into newly designed products will pave way for a circular living. "If the same amount of money that will be spent on new plastic can be used to can help reduce environmental problems, then why not?", said Teerachai.

Teerachai collaborates with like-minded partners from different fields such as innovation, buys technology and materials to deliver green products, reduce waste disposal and minimize wasting natural resources. For example, to prevent old fishnets from being thrown away in the ocean, Teerachai buys them from the fishermen and turn them into new products. This way, the locals are also involved in the process of sustaining the environment. Qualy products reflect the brand's manifesto of increasing the value of waste and creating sustainable environment through their business. Today, this has become the strength of the brand.

11 PREM PRUKTAYANON

"การแก้ไขปัญหาขยะ
มันไม่ได้แก้ได้แค่ใครคนใดคนหนึ่ง
แต่มันต้องเกิดจากการช่วยกัน
และเห็นประโยชน์ร่วมกัน"

เปรม พฤกษ์ทยานนท์

บริษัท กรีนทูเก็ต จำกัด

เปรม พฤกษ์ทยานนท์

แยกขยะไม่ใช่เรื่องยาก ลุงซาเล้ง ผู้สร้างสังคมแห่งการตื่นรู้เรื่องขยะ

ปัญหาขยะเป็นวาระแห่งชาติของรัฐบาลทุกยุคทุกสมัยในการเรียกร้องและรณรงค์ให้ภาคประชาชนเห็นความสำคัญเพื่อลดปัญหาขยะและมลภาวะที่เกิดขึ้น คุณเปรม พฤกษ์ทยานนท์ บริษัท กรีนทูเก็ต จำกัด หนึ่งในคนรุ่นใหม่ที่ตื่นตัวและขับเคลื่อนเรื่องขยะให้เป็นรูปธรรม จากเด็กที่เติบโตมากับธุรกิจซื้อของเก่าของครอบครัวที่ไม่ใช่แค่ผูกพัน แต่มองเห็นปัญหาขยะมาตั้งแต่เกิด จึงมีประสบการณ์ตรง สามารถถ่ายทอดเรื่องราวให้คนในประเทศได้รับรู้ถึงวิธีการแยกขยะในบริบทของคนไทย ว่าควรจะทำอย่างไรถึงจะถูกต้อง สร้างความสนใจแก่ผู้คนกลับมาและตระหนัก โดยใช้วิธีการสื่อสารให้เข้ากับยุคโซเชียลมีเดีย "สื่อสารง่าย เข้าใจเร็ว" และนี่คือจุดเริ่มต้นในการทำเพจ "ลุงซาเล้งกับขยะที่หายไป"

การเปลี่ยนแปลงไม่ได้เกิดขึ้นชั่วข้ามคืน เมื่อวางเป้าหมายชัดเจน ก็เดินไปให้ถึงเป้าหมายอย่างมั่นคง โดยเริ่มมองจากสิ่งที่ตัวเองมี ที่สามารถสร้างแรงขับเคลื่อนเล็ก ๆ ออกไปได้ ถึงแม้จะเดินช้าแต่ก็ยังได้เริ่มที่จะเดิน สำหรับคุณเปรมสิ่งที่มีอย่างแรกคือมีองค์ความรู้จากธุรกิจครอบครัว

"เพจเฟซบุ๊กเป็นอะไรที่ใคร ๆ ก็ทำได้ ผมก็แค่ตั้งคำถามตัวเองว่าเราทำอะไรได้ ถ้าเราอยากช่วยแก้ในเรื่องปัญหาขยะเราทำอะไรได้บ้าง เราก็เอาความรู้ที่มีมาถ่ายทอดให้ง่ายที่สุดเพื่อให้คนเข้าใจ เผื่อว่าถ้ามันง่ายแล้วคนก็จะได้กระจายความรู้ไปได้ด้วย"

คุณเปรมเล่าต่อว่า ปัจจุบันเพจ "ลุงซาเล้งกับขยะที่หายไป" มีผู้ติดตามกว่า 2 แสนคน เมื่อทำเพจแล้วค้นพบว่าการสื่อสารทางเดียวอาจยังไม่เพียงพอ ยังมีคนอีกกลุ่มที่มีความตระหนักรู้แต่ยังไม่สามารถลงมือทำได้ เพราะแท้จริงแล้วผู้บริโภคเป็นเพียงส่วนหนึ่งในวงจรการแยกขยะเท่านั้น ในวงจรยังมีทั้งผู้ผลิตและผู้รีไซเคิล แล้วจะทำอย่างไรให้ระบบเศรษฐกิจสามารถหมุนเวียนได้ (Circular Economy) คุณเปรมจึงนำความสามารถที่มีมาสร้างแพลตฟอร์มแอปพลิเคชัน "Green2Get" ที่ทุกคนมีส่วนร่วมได้ โดยต้องรวมคนในวงจรทั้ง 3 ส่วนเข้าด้วยกันทั้ง ผู้ผลิต ผู้รีไซเคิล และผู้บริโภค

"คุณสามารถแยกขยะได้จากการสแกนบาร์โค้ดสินค้า หรือค้นหาคู่มือการแยกขยะชนิดต่าง ๆ จากฐานข้อมูลที่ชุมชนของเราร่วมกันสร้างขึ้นมากกว่า 30,000 ชิ้น อีกทั้งรวบรวม ส่งต่อวัสดุรีไซเคิลให้กับผู้รับใกล้เคียงได้"

ถึงแม้ว่าการกำหนดนโยบาย การร่างกฎหมายของประเทศ เป็นสิ่งที่คุณเปรมและนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอยากจะเดินทางไปให้ถึงเส้นทางนั้นโดยเร็ว แต่ก็ต้องยอมรับว่าไม่ได้อยู่ในบทบาทที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงระดับโครงสร้างได้ สิ่งที่ทุกคนควรตระหนักคือ ต้องมองเห็นว่าเราสามารถทำอะไรได้ และเริ่มต้นที่ตัวเรา

ระยะเวลากว่า 6 ปีในการสร้างแอปพลิเคชัน Green-2Get และ 4 ปีในการทำเพจลุงซาเล้งกับขยะที่หายไป คุณเปรมเปรียบการสร้างการเปลี่ยนแปลงเสมือนกับการวิ่งมาราธอน ที่เราไม่สามารถวิ่งได้เก่งได้เพียงวันเดียว แต่ต้องค่อย ๆ ฝึกซ้อมอย่างสม่ำเสมอ เช่นเดียวกับการแยกขยะเราอาจจะยังทำไม่เป็นในวันแรกต้องเกิดจากการทำไปเรื่อย ๆ จนเป็นนิสัย อาจจะเริ่มแค่วันละ 1 ชิ้น

"การทำเรื่องดี ๆ บางเรื่องมันต้องใช้พลังและใช้ความต่อเนื่อง ที่สำคัญคือเราต้องไม่หยุด เราวิ่งได้ช้า บางวันวิ่งได้เร็ว บางวันเหนื่อย แต่เราก็ยังต้องวิ่งต่อไป เดินต่อไปถึงจุดหมายที่เราต้องการ"

คนเราส่วนใหญ่ใช้เวลากับขยะไม่ถึง 1 วินาทีต่อวัน สิ่งที่คุณเปรมทำเปรียบเสมือนการขยายความสำคัญให้ผู้คนตระหนักถึงว่าการแยกขยะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทุกคน สามารถทำเท่าที่ทำได้ ไม่ใช่เรื่องที่ยากเกินกำลัง

การเริ่มต้นสร้างโมเดลการและพัฒนาแอปพลิเคชันให้ผู้คนร่วมมือกันในการจัดการขยะของคุณเปรม สามารถกระตุ้นให้สังคมตื่นตัวมองเห็นการเปลี่ยนแปลงเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ทุกวัน ก็จะสามารถที่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับใหญ่ที่จะสร้างความยั่งยืน

Prem Pruktayanon | Green2Get Co., Ltd.

Uncle Saleng and his role in creating the world of waste awareness

"We all are responsible for waste separation. Without cooperation, the country's waste problem can never be solved."

Waste has long been Thailand's major problem that every government has tried to tackle. Nowadays, more and more people have become well aware of the problem and realised the importance of waste management. Mr Prem Pruktayanon, as one of the new generation, takes this issue seriously. Growing up in a family that runs an antique shop, Mr Prem Pruktayanon has been knowledgeable and has had years of first-hand experience in waste separation. This led him to create the page "Uncle Tricycle and the Lost Garbage". This page aims to educate people about waste management by providing simple explanations so that the concept can be easily understood. He also developed an application called Green2Get, which enables not only consumers but also producers and recyclers to take part in waste reduction. By scanning the QR quote on a product, the application will provide the guidelines on how that product should be disposed of. He believes that everyone is responsible for waste separation, and even though we cannot change or enact the law, we can start from ourselves. "We all need to try to get into good habits of waste separation although this can be difficult and take time. It is like running a marathon. You cannot finish it without hard, consistent training," said Prem.

12 ASST. PROF. DR.SOMPORN CHUAI-AREE

"พลังงานหมุนเวียน
คือทางเลือกใหม่
สามารถนำมาประยุกต์ใช้
ในภาคครัวเรือน ภาคการเกษตร
เพื่อให้พึ่งพาตนเอง"

ดร.สมพร ช่วยอารีย์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผศ. ดร.สมพร ช่วยอารีย์

พลังงานสะอาด เพื่อชาติเพื่อสังคม

ปณิธานที่อยากจะเห็นโลกใบนี้ดีกว่าที่เป็นอยู่ อาจารย์หนุ่มท่านหนึ่งแห่งภาควิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ดร.สมพร ช่วยอารีย์ ได้ค้นคว้าทดลองเพื่อสร้างนวัตกรรมในเรื่องของพลังงานทางเลือก พลังงานสะอาดโดยเฉพาะในเรื่องของโซลาร์เซลล์ และเผยแพร่แนวคิดนี้ด้วยการนำแผ่นโซล่าเซลล์ไปติดบนหลังคารถแล้ววิ่งไปทุกแห่งหน เปรียบเสมือนเป็นมหาลัยเคลื่อนที่

ดร.สมพรเล่าว่า ได้ศึกษาและลงมือทำเรื่องพลังงานทางเลือกซึ่งเป็นความสนใจส่วนตัว ลองผิดลองถูก จนกระทั่งสามารถติดตั้งระบบไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์ที่ใช้ภายในครัวเรือนได้อย่างเต็มระบบ จนเป็นแนวคิดด้านพลังงาน คือ การกระจายศูนย์การผลิตไฟฟ้า ซึ่งจะเป็นการผลิตไฟฟ้า ณ จุดที่ผู้ใช้ไฟฟ้าอาศัยอยู่กระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ

"การผลิตไฟฟ้าควรกระจายกันตามที่ที่ผู้ใช้ไฟอยู่ เราไม่ต้องสร้างโรงงานใหญ่แล้วลากสายส่งไปเป็นแนวคิดพึ่งตนเอง ปัจจุบันคนไทยอยู่ในบริบทของการรับเข้ามา ผมคิดว่าชาวบ้านทุกหลังคาเรือนควรจะมีสิทธิเสรีภาพในการผลิตพลังงาน"

ดร.สมพร เป็นนักวิจัยที่นำเอาความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ให้เกิดเป็นรูปธรรมที่สามารถนำมาใช้กับสังคม จนได้ชื่อว่าเป็นนักวิชาการผู้ลงมือปฏิบัติ สร้างผลงานให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคใต้ ช่วยให้ผู้คนสร้างพลังงานหมุนเวียนและสร้างเครือข่าย "คนกินแดด" เพื่อเชื่อมโยงกันระหว่างคนที่ทำโซลาร์เซลล์ ซึ่งมีความสำคัญมากที่จะขับเคลื่อนภาคใต้ไปสู่การเพิ่มสัดส่วนพลังงานหมุนเวียนในภาคใต้

"รถบันดาลไฟ" ถือเป็นผลงานสำคัญและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนกระจายความรู้เรื่องพลังงานสะอาดให้ได้มากที่สุด โดยจุดเริ่มต้นคือการติดตั้งโซลาร์เซลล์ไว้บนจักรยานและมอเตอร์ไซค์ และพัฒนาไปสู่บทเรียนนอกตำราด้วยรถยนต์ส่วนตัวที่ติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์

"ผมลงพื้นที่ ผมประทับใจอยู่อันหนึ่ง ชาวบ้านพูดว่ามหาวิทยาลัยก็เหมือนปากกา ชุมชนก็เหมือนกระดาษ ปากกามันต้องเขียนในกระดาษถึงจะเห็นตัวอักษร ถ้าปากกาไปเขียนบนท้องฟ้าก็คงจะไม่เห็นอะไร แต่ผมก็คิดว่าทั้งมหาวิทยาลัยและชุมชนนั้นเราต่างก็สามารถเป็นปากกาได้ และเราจะมาช่วยกันเติมน้ำหมึก น้ำหมึกก็คือบัณฑิตที่เรากำลังสร้าง สร้างให้เขาเก่งดีมีคุณภาพเพื่อที่จะไปเขียนต่อในชุมชน ให้เขาไปถ่ายทอดความรู้ ไปพัฒนาให้ชุมชนและประเทศชาติให้ยั่งยืนสืบไป"

จากจุดเริ่มต้นที่ได้เข้าร่วมก่อตั้งเครือข่าย โครงการเฝ้าระวังภัยพิบัติลุ่มน้ำปัตตานี จนเกิดแนวคิดเรื่องของความมั่นคงด้านพลังงาน และการเริ่มต้นทดลองติดตั้งระบบพลังงานแสงอาทิตย์ จนถูกพัฒนาไปสู่ "มหา'ลัยเคลื่อนที่" ที่สร้างกลไกการพึ่งตนเองผ่าน โมเดล 1 เรือน 5 โรง ให้กับชุมชนทั่วภาคใต้

"1 เรือน 5 โรงของผม คือ ใน 1 ครัวเรือนนั้นต้องมี 5 โรงดังนี้ หนึ่ง 'โรงไฟฟ้า' คือผลิตกระแสไฟฟ้าได้เอง สอง 'โรงน้ำประปา' คือการจัดเก็บน้ำ ไม่ว่าจะเป็นน้ำจากฟ้า น้ำผิวดิน หรือน้ำใต้ดิน สาม 'โรงแก๊ส' คือการนำเอาเศษอาหารที่เหลือจากครัวเรือนมาหมักเป็นแก๊สเพื่อไปหุงต้ม สี่ 'โรงอาหาร' คือปลูกพืชผักกินเอง คือปลูกทุกอย่างที่กินและกินทุกอย่างที่ปลูก และห้า 'โรงเรียน' คือการนำเอาทั้ง 4 โรงมารวมกันเพื่อสร้างเป็นองค์ความรู้ สามารถเป็นศูนย์เรียนรู้ระดับครัวเรือนเพื่อขยายผลต่อในระดับต่อ ๆ ไปได้"

ดร.สมพรยึดหลักของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ เพื่อส่วนรวม เพื่อที่จะให้ทุกชีวิตอยู่ได้อย่างเพียงพอและพอเพียง แต่ทุกอย่างจะสำเร็จได้ สิ่งสำคัญที่สุดก็คือความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่ายนั่นเอง

ดร.สมพรนำแนวคิดพลังงานทางเลือก การติดตั้งโซลาร์เซลล์ไว้บนรถ บนดาดฟ้า การใช้ไฟฟ้าจากแสงอาทิตย์เต็มระบบ รวมถึงการสร้างชุมชนเครือข่ายด้วยข้อมูลทางคณิตศาสตร์นั้น มีจุดหมายที่การพึ่งพาตัวเองเป็นสำคัญ เกิดความมั่นคงด้านพลังงานที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

Asst. Prof. Dr.Somporn Chuai-Aree | Prince of Songkla University

Clean energy for the society and the nation

"The utilization of renewable energy in the household and agricultural sectors can promote self-sufficiency in the local community."

Dr. Somporn Chuai-aree, a lecturer at the Department of Mathematics and Computer Science at the Faculty of Science and Technology of Prince of Songkla University, Pattani Campus, wishes to see the community become energy self-sufficient. He has been researching alternative energy breakthroughs, with a concentration on solar cells. The plan is to affix them to the car's roof. He began his study on alternative energy with basic trial and error until the solar power system could be fully established for a community. The dispersion of electricity producing centers is the main idea of his project. This would generate power where users live, and extend to other places across the country.

"Electric-powered automobiles" are regarded as vital efforts in spreading as much clean energy as possible. The first step is to install solar cells on bicycles and motorbikes, which then would progress to a solar panel on a private automobile. Another university-community application notion is "a model of one home and five buildings for villages in southern Thailand". Somporn describes the 5 structures in one home as a self-electricity power plant, a storage water plant, a fermentation gas-storage plant, a self-vegetable grow canteen, and an all-in-one school.

By installing solar cells on the automobile, on the roof, and using 100% solar power, including the construction of a community network based on mathematical data, he hopes to foster self-sufficiency to attain sustainable energy security in the community.

13 PROF.EMERITUS DECHA BOONKHAM

"เราต้องสร้างเมือง โดยเคารพธรรมชาติ การปฏิรูปต้องใช้หลักการเปลี่ยนที่อยู่ของคน กฎหมายผังเมืองไม่สามารถเอาชนะธรรมชาติได้"

ศ.กิตติคุณ เดชา บุญค้ำ

ราชบัณฑิต สาขาภูมิสถาปัตยกรรม

ศาสตราจารย์กิตติคุณ เดชา บุญค้ำ

การพัฒนาเมืองไม่ใช่แค่เรื่องความสวยงาม แต่คือการนำภูมิสถาปัตยกรรมเข้าไปยกระดับพื้นที่

ภูมิสถาปนิกทำหน้าที่ออกแบบจัดการพื้นที่ทางแนวนอน คือ การออกแบบรอบนอกอาคาร ผังโครงการใหญ่ ๆ พื้นที่สิ่งแวดล้อม หากย้อนกลับไปเมื่อ 40-50 ปีที่แล้ว ศาสตราจารย์กิตติคุณเดชา บุญค้ำ ราชบัณฑิตสาขาภูมิสถาปัตยกรรม สนใจและเลือกศึกษาสาขาวิชาภูมิสถาปนิก เพราะมีความชอบธรรมชาติตั้งแต่เด็ก และมีโอกาสศึกษาต่อปริญญาโทที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้เห็นวิธีการเปลี่ยนผืนป่าที่เสื่อมโทรมให้กลับมามีชีวิตจนกลายเป็นผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์ที่มีระบบนิเวศหลากหลาย อีกทั้งมีโอกาสทำงานบริษัทที่ออกแบบสวนขนาดเล็กครั้งแรกในโลก เปิดมุมมองเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ นำไปสู่แนวทางสร้างสรรค์ผลงานของอาจารย์ เช่น การออกแบบสวนสาธารณะและการส่งเสริมงานรุกขกรรมในประเทศไทย

อาจารย์เดชา ภูมิสถาปนิกรุ่นบุกเบิก ผู้ได้รับรางวัลศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภูมิสถาปัตยกรรม) ประจำปี 2549 เป็นผู้บุกเบิกด้านการศึกษาและวิชาชีพภูมิสถาปัตยกรรมของประเทศไทย อีกทั้งได้ดำเนินงานวางผังหลัก (Master Plan) และออกแบบภูมิทัศน์ที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็น สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ , สวนหลวง ร.9 และอื่น ๆ รวมทั้งงานภูมิทัศน์วัดโสธรวรารามวรวิหาร ผังแม่บทภูมิทัศน์เดิมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โดยเน้นการออกแบบเพื่อสังคม มีหัวใจของการออกแบบ คือคำว่า “สาธารณะ” เป็นสำคัญ

กว่า 40 ปีในการทำงานด้านภูมิสถาปนิกและเป็นเสาหลักของวงการภูมิสถาปนิกในประเทศไทย อาจารย์เดชามีหลักการทำงานที่สำคัญก็คือ ต้องมี “ทักษะมนุษย์” ควบคู่ไปกับความสามารถการออกแบบ อาจารย์มองว่าต้องมีองค์ความรู้ในการวางผังเมืองแต่ละพื้นที่โดยใช้ลุ่มน้ำเป็นเกณฑ์ ซึ่งอาจารย์เดชาได้ใช้วิธีการนี้ตั้งแต่ยังไม่มีระบบคอมพิวเตอร์ในการทำงาน เพื่อให้ประชากรสามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างไม่กระทบกับการดำเนินชีวิต แต่เนื่องด้วยปัจจัยทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ล้วนมีผลต่อการกำหนดออกนโนบายของภาครัฐ ทำให้การวางผังเมืองไม่ได้เคารพกฎธรรมชาติจึงทำให้เกิดปัญหา

“การวางผังการตั้งถิ่นฐานควรจะใช้พื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานและการใช้สอย คนที่อนุญาตการใช้ที่ดินไม่มีความรู้เรื่องระบบนิเวศ ระบบภูมิสันฐาน ภูมิสถาปัตยกรรม รู้แต่ผังเมืองปัจจุบัน เราไม่ได้เคารพธรรมชาติ ไม่ได้ใช้หลักความเป็นอยู่ของมนุษย์”

สิ่งสำคัญกับการออกแบบสวนสาธารณะในเมืองคือเรื่องการจัดสรรต้นไม้ อาจารย์เดชาคือผู้ขับเคลื่อนงานรุกขกรรม เพื่อดูแลงานตัดแต่งต้นไม้ใหญ่ให้ถูกวิธี สร้างพื้นที่สีเขียวในเมืองให้สอดคล้องกับการสร้างสวนสาธารณะ งานรุกขกรรมคือการรักษาต้นไม้เสมือนเป็นหมอศัลยกรรมต้นไม้ อาจารย์เดชาเริ่มนำวิธีการศัลยกรรมต้นไม้มาใช้ในการปรับปรุงสวนลุมพินีตั้งแต่ปี 2515 จนถึงปัจจุบันในการเลือกต้นไม้มาปลูกให้อยู่ในสภาพแวดล้อมใหม่ได้อย่างยั่งยืนโดยไม่เน้นที่การนำต้นไม้ใหญ่มาค้ำยัน หรือที่เรียกว่าการล้อมต้นไม้ อีกทั้งการให้ความรู้เรื่องการดูแลรักษาต้นไม้ในเมืองอย่างถูกวิธี ตั้งแต่การตัดแต่ง การซ่อมแซมและการรักษา

นี่คือสิ่งที่อาจารย์เดชาพยายามจะต่อสู้เพื่อการออกแบบภูมิสถาปนิกยั่งยืน สามารถใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าในทุกพื้นที่ และต้องรองรับการใช้งานที่หลากหลายของกลุ่มคน โดยเน้นที่คำว่า “สาธารณะ” เป็นสำคัญ เหมือนดังชื่อ “สวนสาธารณะ” จึงเห็นได้ชัดเจนจากการออกแบบของสวนสาธารณะที่อาจารย์เดชาได้ออกแบบวางผังเอาไว้ ถึงแม้จะไม่สำเร็จบ้างตามเงื่อนไขปัจจัยการเปลี่ยนผ่านรัฐบาล แต่ก็ถือว่าเป็น Master Plan ที่เป็นต้นแบบที่มีคุณค่าที่ควรรักษาไว้เป็นต้นแบบ

การสร้างภูมิสถาปัตยกรรมที่ดี ต้องมองที่คนใช้และสภาพพื้นที่ จึงจะเกิดประโยชน์ที่แท้จริง และสร้างให้เกิดความสมดุลในการใช้ชีวิตและพัฒนาเมืองในด้านต่าง ๆ ต่อไป

Prof.Emeritus Decha Boonkham | Fellow of Landscape Architecture

Developing the cities: Enhancing the landscapes

“We need to respect nature; the town planning law cannot win nature.”

As a landscape architect, Prof. Emeritus Decha Boonkham has years of experience in planning and designing outdoor areas. His great passion for nature and landscape design started when he was a kid. This later motivated him to take a master’s degree in landscape architecture at Harvard University where he broadened his perspective on landscape design and became aware of a close connection between humans and nature.

Decha was chosen National Artist in visual arts in 2006. As a pioneer of landscape architecture, he designed the master plans of many important landscapes in the country such as Suanluang Rama IX Park, Queen Sirikit Park, and Bencha Siri Park. The “public” benefit is always at the heart of his design. In his opinion, a park should be designed for everyone rather than for some specific groups of people. “To be successful in landscape planning, you need to have both human soft skills and knowledge, and you should be able to cleverly make use of space. Most importantly, humans should still be able to live in harmony with nature,” said Decha.

His work also involves arboriculture or the care for trees and bushes in the public parks. He first adopted the practice of tree surgery at Lumphini Park in 1972, which has continued up to the present.

14 SURIYA YEEKUN

"เรานำหลักแนวคิด
ตามศาสตร์พระราชา
เรื่องของการกันน้ำไว้ใช้
ในหน้าแล้ง และปล่อยน้ำออก
ในหน้าน้ำหลาก"

สุริยา ยีขุน

นายกเทศมนตรีตำบลปริก

สุริยา ยีขุน

คิดเชิงนวัตกรรม น้อมนำศาสตร์พระราชา แก้ปัญหาภัยแล้ง

การบริหารจัดการเมืองเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นการเรียนรู้ปัญหาของเมืองจึงเป็นแนวทางสำคัญในการวางแผนการทำงานและวางยุทธศาสตร์ "เมืองปริก" เป็นตำบลหนึ่งที่อยู่ในอำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา เวลาฤดูฝนก็จะประสบกับปัญหาน้ำท่วม ฤดูแล้งก็ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ การน้อมนำศาสตร์พระราชามาเป็นแนวทางบริหารจัดการน้ำนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้ทั้ง 2 ปัญหา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของการใช้ชีวิตและประกอบอาชีพของประชาชน นายกสุริยา ยีขุน นายกเทศมนตรีตำบลปริก ผู้นำที่มีแนวคิดกว้างไกล และเป็นหัวเรือคนสำคัญที่นำพาชาวเมืองปริกผ่านพ้นวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ที่สำคัญ และพลิกฟื้นให้เมืองปริกเป็นเมืองที่น่าอยู่ ด้วยสโลแกน "Slow Life City ปริก เมืองสบาย สบาย"

นายกสุริยาเล่าว่า ในฐานะผู้นำเราต้องคิด วางแผนตลอดเวลาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน วันนี้เทศบาลตำบลปริกได้รับรางวัลมากมายมาจากความตั้งใจจริงของทีมงานที่ต้องการเห็นพี่น้องชาวเมืองปริกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ปัญหาหนึ่งที่ท่านนายกสุริยาเอาจริงเอาจัง คือการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในพื้นที่เทศบาลตำบลปริก เนื่องจากเวลาหน้าแล้งพี่น้องประชาชนเดือดร้อนมากจากการไม่มีน้ำใช้ทั้งภาคการเกษตร และภาคครัวเรือน

"ยามหน้าแล้ง พื้นที่ชั้นในของเทศบาลตำบลปริกขาดแคลนน้ำอย่างแรง เคยเจอปัญหาขนาดที่ว่าคลองปริกที่เป็นคลองสายในชุมชนไม่มีน้ำเลยแห้งเป็นพื้นดินหมด เราเคยพยายามที่จะทดสอบดึงน้ำจากคลองอู่ตะเภาเพื่อที่จะเอามาใส่ในคลองปริก ก็ต้องใช้เวลาสูงและเครื่องสูบขนาดใหญ่ ก็ทำให้เห็นว่าการสต็อกน้ำไว้หน้าแล้งเป็นเรื่องสำคัญ"

เทศบาลตำบลปริกภายใต้การนำของนายกสุริยา ได้น้อมนำแนวคิดศาสตร์พระราชา ว่าด้วยเรื่องของการกันน้ำไว้ในหน้าแล้ง และปล่อยน้ำออกในหน้าน้ำหลาก มาเป็นแนวทางในการคิดค้นนวัตกรรมจัดการน้ำ จึงทำให้เกิดโครงการทำแก้มลิง 5 ระยะ โดยระยะที่ 1 กับระยะที่ 2 ที่อยู่ระหว่างชุมชนร้านในและชุมชนปริกตก และชุมชนปริกตกที่เป็นคลองท่าโต๊ะดาน แก้มลิงทั้ง 2 อันนี้เป็นการดึงน้ำจากคลองอู่ตะเภาที่อยู่ระดับต่ำกว่าขึ้นมาเพื่อสต็อกไว้ ระหว่างบึงที่ 1 ไปสู่บึงที่ 2 ผ่านระบบลำรางที่สร้างขึ้นมาให้เป็นธรรมชาติ เพื่อให้น้ำที่ดึงมาเข้าบึง 1 ผ่านไปบึง 2 มีการตกตะกอน หรือพวกสารต่าง ๆ หรือสิ่งเจือปนให้ถูกกรองโดยธรรมชาติ เพื่อเป็นบำบัดน้ำในชั้นแรก นอกจากนี้ ในบึงที่ 2 มีการตั้งโรงสูบเพื่อที่จะสูบน้ำส่งผ่านไปยังระบบผลิตประปา ส่งต่อให้พี่น้องประชาชน

ผลสำเร็จจากการคิดค้นนวัตกรรมการจัดการน้ำในหน้าแล้งตามแนวคิดศาสตร์พระราชา ทำให้วันนี้พี่น้องประชาชนเมืองปริกไม่เดือดร้อนจากการขาดแคลนน้ำในหน้าแล้ง

"ตอนนี้พี่น้องประชาชนมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้จะเห็นว่าพอเราสต็อกน้ำไว้ได้ น้ำที่อยู่ในบึงทั้ง 2 บึงก็ซึมไปสู่ผิวดินชั้นบน ก็ทำให้ต้นไม้ พืชสวนไร่นาแถวนั้นก็ชุ่มชื้นขึ้นมา มีน้ำในหน้าแล้งก็ไม่ต้องกังวลว่าผิวดินจะแห้ง ขณะเดียวกันบ่อน้ำตื้น ขณะนี้มีบ้างบ้านของพี่น้องประชาชนใช้บ่อน้ำตื้นอยู่น้ำก็ซึมเข้าไปสต็อกอยู่ในบ่อน้ำตื้นของพี่น้องประชาชน นวัตกรรมนี้นอกจากจะช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนในหน้าแล้งแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนในระบบผลิตประปาด้วย เพราะน้ำที่ผ่านการกรองขั้นต้น จะลดความเข้มข้นในน้ำได้บางส่วน"

การบริการสาธารณะของเทศบาล ด้วยการคิดเชิงนวัตกรรมด้วยการดึงน้ำจากข้างล่างสู่ข้างบนและสต็อกไว้มาสู่ระบบผลิตประปา สามารถตอบสนองให้ประชาชนมีน้ำใช้ได้ตลอดทั้งปี

Suriya Yeekun | Mayor of Prik Subdistrict

Innovative thinking using King's philosophy to solve the drought

"Innovative thinking - implementing the King's philosophy - solving the drought"

Mueang Prik is an area in Sadao, Songkhla Province where flooding was common throughout the rainy season and water shortage prevailed in the dry season. Mayor Suriya Yeekun's implementation of the King's Philosophy as Water Management Guidelines has solved both difficulties. He also initiated the phrase "Slow Life in City Prik, Muang Sabai Sabai" (easy-going town).

Today, Mueang Prik has garnered several honors as a result of the team's efforts to improve the quality of life for its people. One issue that Mayor Suriya has taken seriously is the summer drought. He has adopted the King's philosophy in summer waterproofing as a guideline for water management innovation during the flood season. The "Monkey cheeks" initiatives were divided into five stages. A pumping plant was also installed to pump water from the water supply system to the homes. The successful outcomes of advances in water management during the dry season mean that the residents of Prik city are no longer facing water scarcity. Now, they have access to water all year.

Furthermore, the water in the two marshes seeps into the topsoil when it is kept in stock. This is perfect for trees and crops in the fields and helps solve the problem of parched soil surface. It also contributes to cost savings in the water supply system since the water that has gone through the preparatory filter reduces the concentration in the municipal public water supply.

City Networks

15 ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์ Dr.Chamniern Vorratnchaiphan 46
16 พันชนะ วัฒนเสถียร Panchana Vatanasathien 48
17 ดร.สุวันชัย แสงสุขเอี่ยม Dr.Suwanchai Sangsuk-iam 50
18 ผศ. เอกพงษ์ ตรีตรง Asst. Prof.Akekapong Treetrong 52
19 พงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ Pongsak Yingchoncharoen 54
20 ดร.สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ Dr.Siripong Angkasakulkiat 56
21 ธนาภรณ์ อ้อยอิสรานุกุล Tanaporn Oi-isaranukul 58
22 สัญญา มัครินทร์ Sanya Makarin 60
23 อารีย์อราวด์ AriAround 62
24 กุลชาติ เค้นา Kulachat Kena 64
25 อินทัช มาศวงษ์ปกรณ์ Intouch Marsvongpragorn 66
26 เมธาวี ทัศนาเสถียรกิจ Methawee Thatsanasateankit 68

CITY NETWORKS

SCAN AR

ภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ไม่พึงประสงค์

15 DR.CHAMNIERN VORRATNCHAIPHAN

"การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
เป็นภัยคุกคามใหญ่...
ถึงเวลาที่ทุกคนต้องช่วยโลกใบนี้
สร้างความสมดุลให้กลับมาอีกครั้ง"

ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์
สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย

ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์

โลกยิ่งรวน ยิ่งต้องเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อแก้ไข

"โลกร้อน" หรือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นปรากฏการณ์ที่มีผลกระทบต่อมนุษย์และระบบนิเวศ การพัฒนาที่มุ่งเน้นแต่ทางเศรษฐกิจ หรือทางกายภาพ จนรบกวนความสมดุลของธรรมชาติ ทำให้วันนี้โลกเรากำลังส่งสัญญาณเตือนด้วยปรากฏการณ์ต่าง ๆ เช่น ความแห้งแล้ง อุทกภัย ความรุนแรงของพายุ และภัยพิบัติในรูปแบบใหม่ ๆ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้คน

ดร.จำเนียร วรรัตน์ชัยพันธ์ หรือที่ใครหลาย ๆ คนในแวดวงสิ่งแวดล้อมเรียกกันติดปากว่า 'อาจารย์จำเนียร' ผู้ร่วมก่อตั้งสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในผู้ที่ทำให้คนไทยรู้จักคำว่า "การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (climate change) และภาวะโลกร้อน (global warming) และเป็นผู้นำในการสร้างแนวทางขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากภาวะโลกร้อนอย่างเป็นรูปธรรม

ดร.จำเนียรเล่าว่า การเกิดภาวะต่าง ๆ ที่สุดโต่งอยู่ในตอนนี้ ล้วนมาจากน้ำมือของมนุษย์ทั้งสิ้นที่ต้องการการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง การพัฒนาเมืองก่อให้เกิดการเสื่อมโทรมลงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาที่ซับซ้อน ยิ่งถ้าการออกแบบเมืองไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วยแล้ว ปัญหาของเมืองก็จะรุนแรงมากขึ้น เมืองที่จะไปนำสู่ความยั่งยืนได้นั้น จะต้องคำนึงถึงความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เหมาะสมและสามารถฟื้นตัวได้เมื่อเผชิญกับปัญหา โดยต้องใช้กระบวนทัศน์ที่อาศัยธรรมชาติเป็นพื้นฐาน (nature-based solutions)

ดร.จำเนียรได้เริ่มปรับกระบวนความคิดของคนในชุมชนเมืองใหม่ผ่านงานวิจัย และการลงศึกษาปัญหาในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ และเริ่มชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการสร้างพื้นที่สีเขียวและความหลากหลายทางชีวภาพว่าต้องทำไปควบคู่กับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การใช้ผังเมืองและการพัฒนาท้องถิ่น ภายใต้การบูรณาการการมีส่วนร่วมและความตระหนักของคนในสังคม

"เราสร้างความหลากหลายทางชีวภาพของเมืองได้อย่างการทำป่าเมือง โดยช่วยกันปลูกดูแลรักษาต้นไม้ การทำเกษตรเมืองใช้พื้นที่ว่างของชุมชนสร้างครัวคนเมืองให้มีผักปลอดสารพิษรับประทาน การทำโครงสร้างพื้นฐานสีเขียว ช่วยกันสร้างถนนสีเขียว (green street) หลังคาเขียว (green roof) อาคารเขียว (green building) สวนแนวตั้ง (vertical green garden) และแนวหรือระเบียงสีเขียว (green corridor) ช่วยลดความร้อนจากแสงอาทิตย์"

การพัฒนาอย่างสมดุลจะสามารถนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง การพัฒนาที่เน้นให้มนุษย์คำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากร ธรรมชาติบนโลก ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จะนำสู่การตั้งรับและการปรับตัวของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และส่งเสริมให้การพัฒนาเมืองสู่ความยั่งยืนได้

"คิดว่าเราทุกคนสามารถมีส่วนร่วมได้ในการสร้างเมืองสีเขียวได้ ทั้งในการฟื้นฟู อนุรักษ์ และพัฒนา โดยการฟื้นฟู คือ การเอาที่รกร้างมาทำประโยชน์ ทำแปลงเกษตร นอกจากจะได้เรื่องสิ่งแวดล้อมแล้ว เรายังได้เรื่องความมั่นคงทางอาหาร และความสัมพันธ์อันดีของคนในสังคม การอนุรักษ์ คือตรงไหนที่เป็นพื้นที่สีเขียวอยู่แล้วก็ควรช่วยกันรักษาไว้ และการพัฒนา คือ การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทำให้มีพื้นที่สีเขียวมากขึ้น"

ถึงแม้เราจะเริ่มต้นช้า แต่ก็ยังไม่สายเกินไปที่จะช่วยกันแก้ไขฟื้นฟูความสมดุลของธรรมชาติเรากลับมาอีกครั้ง

การบรรเทาผลกระทบจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นภารกิจที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย การสร้างพื้นที่สีเขียวจะช่วยหยุดยั้งความพิโรธของธรรมชาติที่กำลังทวงคืนความสมดุลจากเราได้ การพัฒนาเมืองจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่อาจารย์จำเนียรได้มุ่งมั่นวางรากฐานนี้ให้กับประเทศและโลก

Dr.Chamniern Vorratnchaiphan | Thailand Environment Institute

The more problems the world is facing, the more green space the world needs

"Climate change poses a grave threat; it is time we brought back balance to our planet."

Triggered by economic development, global warming is a natural phenomenon that has adversely affected ecosystems and humans. Its consequences can be frequently seen in the form of extreme droughts, floods, and storms. Dr Chamniern Vorratnchaiphan, a co-founder of Thailand Environment Institute, was among the first to introduce the terms "climate change" and "global warming" to Thai people. He has also played a significant role in combating global warming.

According to Chamniern, economic development and human activities are the major causes of damage to the environment. However, he believes that global warming can be reduced if we take into consideration biodiversity and green spaces in the process of urban design. "To address this problem, we need to adopt natural-based solutions. It is important to create biodiversity and green spaces in the city, which can be achieved by building urban forests, green streets, green roofs, green corridors, etc. These activities can lead to a decrease in the temperature," he suggested.

From his perspective, it is everyone's responsibility to create and restore green spaces. This can be easily done by turning an empty space to a vegetable garden, which not only helps to reduce the temperature but also contributes to food security. It is not too late to bring back balance to the Earth and create a livable and sustainable urban environment.

16 PANCHANA VATANASATHIEN

"ในช่วงโควิดรอบแรก
เราทุกคนตกอยู่วิกฤต
เหมือนบ้านเรากำลังถูกไฟไหม้
เราจำเป็นต้องช่วยกัน
เพื่อผ่านวิกฤตนี้ไปให้ได้"

พันชนะ วัฒนเสถียร

โครงการ "ข้าวเพื่อหมอ - ฟู้ด ฟอร์ ไฟเตอร์"

พันชนะ วัฒนเสถียร

จากพลังเครือข่ายอาสาสมัครสู่นวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยใจ เพื่อ “ให้” แบบครบวงจร

สถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ที่ผ่านมา เราพบฮีโร่มากมายที่ร่วมกันช่วยเหลือผู้คนในสังคมในรูปแบบต่าง ๆ จนสามารถผ่านพ้นวิกฤตมาได้ เป็นเครื่องพิสูจน์คำว่า “สามัคคีคือพลัง” อย่างแท้จริง

ตั้งแต่การระบาดครั้งแรก คุณเต้ พันชนะ วัฒนเสถียร นายกสมาคมการท่องเที่ยวเขาใหญ่ เจ้าของร้านอาหาร “เป็นลาว” ริเริ่มโครงการข้าวเพื่อหมอ “ฟู้ด ฟอร์ ไฟเตอร์” ขึ้นโดยรวบรวมอาสาสมัครที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเพื่อร่วมช่วยเหลือผู้คนในสังคมให้สามารถฝ่าฟันความยากลำบากไปได้ และยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ท่ามกลางปัญหาที่เกิดขึ้นมากมายในห้วงวิกฤตการระบาด หนทางเดียวที่คุณเต้เห็นว่าเป็นทางรอดสำหรับทุกคน คือ การร่วมมือร่วมใจกันแก้ไข สิ่งแรกที่เธอลงมือทำ คือ การระดมทุนสาธารณะ (Crowdfunding) เพื่อจัดหาข้าวกล่องจากร้านอาหารต่าง ๆ สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ที่ทำงานอย่างหนัก โดยใช้ชื่อโครงการ “ข้าวเพื่อหมอ” หรือ “Food For Fighters” ซึ่งได้รับการรับรองจาก UNDP อย่างรวดเร็ว

โครงการในระยะแรกเน้นดำเนินการในพื้นที่เขาใหญ่เป็นศูนย์กลาง โดยร้านอาหารที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับยอดสั่งซื้อภายใต้ระบบการคำนวณ 50 บาท คูณ 50 กล่อง โดยโครงการขอเครดิต 7 วันล่วงหน้า ซึ่งมีร้านอาหารพร้อมใจกันให้เครดิตเพื่อเข้าร่วมเครือข่ายกว่า 100 ร้าน และมีผู้ร่วมสมทบทุนดำเนินการรวมหลายล้านบาท โครงการเติบโตอย่างรวดเร็วจนมีร้านอาหารที่อยู่ในระบบมากกว่า 20 จังหวัด จึงเกิดการวางระบบจับคู่โรงพยาบาลกับร้านอาหารในพื้นที่ขึ้นอีกส่วนหนึ่ง

โครงการดำเนินไปโดยกว้างขวางขึ้นจากการจัดอาหารปิ่นโตจากผักผลไม้อินทรีย์ในพื้นที่เขาใหญ่และปากช่องเพื่อส่งตรงสู่โรงพยาบาลสนามที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต โดยความร่วมมือจาก White Glove Delivery และ World Reward Solutions ในการสนับสนุนระบบคอลเซนเตอร์ที่ช่วยประสานรถลิมูซีนจากสนามบินที่ว่างงานมารับและส่งอาหาร นับเป็นการทำงานเครือข่ายแบบครบวงจรอย่างแท้จริง และช่วยเหลือผู้ที่กำลังเดือดร้อนในหลากหลายสาขาอาชีพ

“โพรเจกต์เราไม่ได้คิดถึงผลประโยชน์เรื่องเงิน แต่เราเอาทุกอย่างมาใช้ เราประยุกต์เครือข่ายที่มีทั้งหมดมาสร้างนวัตกรรมการให้เพื่อให้เกิด ecosystem อย่างแท้จริง”

ปัจจุบันคุณเต้ยังคงทำงานภาคประชาสังคมร่วมกับเครือข่ายอาสาสมัคร เน้นการสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นจากเครือข่าย โดยใช้ร้านเป็นลาวเป็นศูนย์กระจายแนวคิดการให้จากคนตัวเล็กสู่คนตัวเล็ก เปิดโอกาสให้ผู้พิการมีงานทำ มีรายได้ โดยเริ่มต้นจากผู้พิการทางการได้ยินในโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดขอนแก่น และกำลังมีแผนรับผู้ด้อยโอกาสด้านอื่นมาร่วมงานกันในอนาคต

สิ่งที่คุณเต้ทำสร้างแรงบันดาลใจ ปลุกพลังคิดสร้างสรรค์ในหมู่คนรุ่นใหม่ด้วยความร่วมมือและวิธีการช่วยเหลือสังคมแบบใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน คุณเต้หวังใจว่าสิ่งนี้จะช่วยจุดประกายให้สังคมแห่งการให้เกิดขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องรอให้เกิดวิกฤต ซึ่งจะทำให้ทุกคนผ่านพ้นความยากลำบากไปด้วยกันดังที่เธอทำได้สำเร็จอย่างที่ผ่านมา

นวัตกรรมไม่จำเป็นต้องสิ่งประดิษฐ์เสมอไป แต่นวัตกรรมคือสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้นแล้วสร้างการเปลี่ยนแปลง ดังเช่นการออกแบบและใช้ระบบเพื่อสนับสนุนการทำงานในแต่ละเครือข่าย นับเป็นการสร้างมูลค่าและเพิ่มศักยภาพในการขยายผลจนกลายเป็นนวัตกรรมจากการร่วมมือกันที่สร้างความยั่งยืนสู่สังคม

Panchana Vatanasathien | Founder of Food For Fighters

From the network of volunteers to the power of innovation driven by the hearts

“The Covid crisis was like a fire. We needed to work together to get through it.”

The COVID-19 pandemic has proven to us the classic saying “unity is power” to once again be true. During this tough time, we have seen many heroes joining forces to help those in need.

Panchana Vatanasathien, president of Khao Yai Tourism Association and owner of local restaurant “Pen-Laos”, is one of them. She initiated the volunteers-driven and cloud-based fundraising project called “Rice for Doctors, Food for Fighters”, which provided hardworking medical personnel with packaged meals. In the first phase, the project mobilized a network of hundred local restaurants and obtained millions of Thai baht in donation. Subsequently, the project expanded quickly from the headquarter in Khao Yai to the network of restaurants that covers more than twenty provinces. Soon enough, an innovative system that matched each hospital with restaurants in its vicinity was implemented. This early success secured the project with the certification from UNDP and further growth. In collaboration with others alike namely “White Glove Delivery” and “World Reward Solutions”, “Food for Fighters” offered the full-service network of operation, communication, and coordination in supplying fresh organic produce from Khao Yai and Pak Chong to the field hospital in Thammasat University, Rangsit Campus.

To this day, Panchana continues to engage with the civic society and networks of volunteers, create job opportunities for hearing-impaired individuals, and more. Panchana aspires to motivate new generations to unite and help the society in ways that fit modern-day context, stimulate changes, and promote social sustainability.

17 DR.SUWANCHAI SANGSUK-IAM

"เราอยู่ที่ไหน ก็ต้องสร้างประโยชน์
ท่าฉลอมมีดี ต้องบอกต่อ เพื่อให้คนมา
และพัฒนาเมือง และสร้างความยั่งยืน"

ดร.สุวันชัย แสงสุขเอี่ยม

บริษัท สมุทรสาครพัฒนาเมือง
(วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด

ดร.สุวันชัย แสงสุขเอี่ยม

ท่าฉลอม ชุมชนนำร่องพัฒนาเมืองด้วยการท่องเที่ยว

การพัฒนาเมืองเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างความเจริญและความยั่งยืนให้ชุมชน "ท่าฉลอม" พื้นที่ที่เคยถูกลืมและคนในท้องถิ่นไม่เห็นคุณค่า แต่วันนี้ท่าฉลอมกลายเป็นพื้นที่แหล่งการเรียนรู้ให้กับนักท่องเที่ยว เป็นพื้นที่นำร่องต้นแบบอีกหลายพื้นที่ ที่ใคร ๆ ต่างก็อยากมาเยี่ยมเยือน เพราะคนในท้องถิ่นที่มองเห็นคุณค่า มองเห็นโอกาสที่จะพัฒนาและการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน ดร.สุวันชัย แสงสุขเอี่ยม คือผู้ที่มองเห็นและนำพาการพัฒนาเมืองมาสู่ "ท่าฉลอม"

ดร.สุวันชัยได้รวมตัวกับกลุ่มนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จแต่อยากเห็นบ้านเกิดพัฒนา จึงร่วมกันตั้งบริษัท สมุทรสาคร พัฒนาเมือง (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด โดยจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมแบบไม่แบ่งปันผลกำไร เพื่อแสดงจุดยืนกับคนในชุมชนว่า ต้องการมาทำเพื่อชุมชนไม่ได้มาเพื่อหวังผลประโยชน์กับชุมชน

ถึงแม้ว่าในช่วงเริ่มต้นจะมีปัญหากับคนในพื้นที่ที่มีอคติต่อกลุ่มนายทุนคิดว่าจะมาหาประโยชน์กับชุมชน แต่ก็สามารถคลี่คลายปัญหาได้ด้วยความจริงใจในจุดยืนที่จะดำเนินการเพื่อสังคม

"กลยุทธ์การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนคือการสร้างให้คนในพื้นที่เห็นคุณค่าของพื้นที่ตนเอง เศรษฐกิจของท่าฉลอมผูกอยู่กับการประมง อาหารทะเล ช่วงหลังพิษเศรษฐกิจทำให้อาชีพประมงเกิดผลกระทบ คนเลิกทำอาชีพประมง เหลือแต่คนแก่และเด็กที่ยังอาศัยอยู่ในพื้นที่ คนหนุ่มสาวก็จะออกไปทำงานที่อื่น เราก็เลยมองว่าถ้าเราพัฒนาท่าฉลอมดีขึ้นก็จะดึงคนหนุ่มสาวกลับมาได้เพื่อทำให้เศรษฐกิจของท่าฉลอมดีขึ้น เลยจัดทำโครงการพัฒนาเมืองผ่านการท่องเที่ยวชุมชน โดยเรานำร่องที่ท่าฉลอม"

การพัฒนาชุมชนเริ่มจากทำโครงการสำรวจข้อมูลประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาเมืองสมุทรสาคร ค้นคว้าศึกษาประวัติศาสตร์ที่มาแต่ละพื้นที่ เมื่อได้ข้อมูลก็นำมาเผยแพร่ให้ชุมชนได้รับทราบ ทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญและอยากจะพัฒนาพื้นที่ นอกจากนี้ก็นำเทคโนโลยีมาเชื่อมโยงกับงานศิลปะทำให้เกิดนวัตกรรมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ จัดทำมัคคุเทศก์ดิจิทัล โดยทำคลิปวิดีโอสั้นความยาวไม่เกิน 1 นาที บอกเล่าความน่าสนใจของแต่ละพื้นที่ในท่าฉลอม โดยสามารถรับชมโดยการสแกน QR Code ที่ติดอยู่ตามสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละจุด

"เราทำทุกจุดให้ท่องเที่ยวได้ เราวาดภาพลวดลายบนกำแพง และฝาท่อระบายน้ำ เพื่อบอกเรื่องราวความเป็นมาของชุมชนท่าฉลอมตั้งแต่อดีต ถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าของคนในพื้นที่จากที่เคยไม่ยอมรับจนเอ่ยปากขอให้บ้านตนเองเป็นส่วนหนึ่งในพื้นที่ที่ใช้วาดเล่าเรื่องราว ไม่ใช่เพียงเพราะเห็นว่าภาพวาดสวยดี แต่เป็นเพราะว่าเขาเห็นคุณค่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เหล่านั้น"

สิ่งที่ ดร.สุวันชัยทำนั้น เป็นการจุดประกายให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสนับสนุนงบประมาณและให้การช่วยเหลือ จนได้รับรางวัลสถาปัตยกรรมดีเด่น ประจำปี 2565 กับโครงการ 'ห้องสมุดเก๋งเรือลอยฟ้าท่าฉลอม' ที่ได้ปรับเปลี่ยนพื้นที่สถานีอนามัยที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาเป็นลานกีฬาวัฒนธรรมชุมชน และห้องสมุดชุมชน โดยใช้ถังประปาซีเมนต์ที่ไม่ได้ใช้แล้วมาออกแบบเพื่อสะท้อนวิถีคนในพื้นที่ที่ประกอบอาชีพประมง

นอกจากนี้ยังได้ทำ MOU กับทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคการศึกษา เพื่อทำให้พื้นที่ท่าฉลอมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเรียนรู้คุณค่าทางประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมของชุมชนและวัฒนธรรม รวมทั้งทำ MOU กับแขวงทางหลวงขออนุญาตปลูกต้นไม้เพื่อความสวยงามของพื้นที่และลด PM2.5

ในระยะเวลา 5 ปี ดำเนินโครงการไปแล้วกว่า 21 โครงการ ถือว่าเป็นพันธกิจที่ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในการช่วยเหลือพัฒนาสังคม ทำให้คนในชุมชนกลับมาประกอบอาชีพในท้องถิ่น ได้ร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เกิดพัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืนไปสู่รุ่นต่อรุ่น

การพัฒนาเมืองจะเกิดขึ้นได้ อยู่ที่การร่วมมือจากทุกฝ่าย "ท่าฉลอมโมเดล" เป็นแบบอย่างของการร่วมมือเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง

Dr.Suwanchai Sangsuk-iam | Samut Sakhon City Development (Social Enterprise) Co., Ltd.

Tha Chalom, a tourism-led urban development pilot community

"Wherever we are, we need to make contributions. Tha Chalom has its own charm and we need to let the world know and develop it to accommodate visitors."

Dr. Suwanchai Saengsuk-iam, observed and oversaw urban development in "Tha Chalom," a once-forgotten neighborhood. Today, Tha Chalom has evolved into one of the major tourist attractions. It serves as a testing ground for a variety of different prototypes. Everyone wants to experience it because the respected locals have shown them how to exploit the potential to provide long-term economic prosperity for the city. Suwanchai collected a group of wealthy businesspeople who wished to see the development of his hometown, thus he co-founded Samut Sakhon Pattana Co., Ltd., which was registered as a non-profit social enterprise. Despite initial oppositions, they were able to handle the issues in good faith and convince the local people that the expansion would promote the area.

It all began with a piece of research to investigate historical and touristic data for the growth of Samut Sakhon and to analyze the history of each location When the information is ready, it will be made available to the public. This makes the community see the significance and desire to improve the region. Suwanchai's actions have prompted both the public and private sectors to support the budget and help.

Over 21 projects have been implemented in just 5 years, which is regarded a very successful mission in assisting society's development. They have inspired individuals in the community to return to work in the local region, where they helped solve numerous challenges and ensured the area's long-term growth for the future generation.

18 ASST. PROF.AKEKAPONG TREETRONG

"เจียระไนอัตลักษณ์ชุมชน
สร้างสรรค์มูลค่า
คืนสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน"

ผศ.เอกพงษ์ ตรีตรง

อดีตคณบดีคณะมัณฑนศิลป์
มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกพงษ์ ตรีตรง

เจียระไนอัตลักษณ์ชุมชน สร้างสรรค์มูลค่าคืนสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

ทุกถิ่นฐานในประเทศไทยล้วนแล้วแต่มีเรื่องราวมีความงดงาม มีความเป็นมาที่เปี่ยมด้วยคุณค่าแห่งการธำรงรักษาสืบสาน และหลากหลายสาขาอาชีพก็พยายามเจียระไนคุณค่าเหล่านั้นสู่การรับรู้ในสังคม จนก่อเกิดเป็นมูลค่าที่สูงจนประเมินค่ามิได้ เช่นเดียวกับ ผศ.เอกพงษ์ ตรีตรง อดีตคณบดี คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และผู้บริหารบริษัท IDEAL 1 จำกัด ผู้ที่นำความรู้จากวิชาชีพที่รักมาผสมผสานกับคุณค่าอัตลักษณ์ชุมชนท้องถิ่นไทย จนก่อเกิดงานออกแบบที่ทรงคุณค่าเป็นเอกลักษณ์ที่สะท้อนเรื่องราวและก่อเกิดความสำเร็จที่ไม่อาจประเมินค่าได้

ผศ.เอกพงษ์ มุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดอัตลักษณ์ของชุมชนที่เป็นเสน่ห์ออกสู่สังคมและโลก โดยยึดแนวคิดนำอัตลักษณ์ชุมชน เสน่ห์ของความเป็นไทยในแต่ละท้องถิ่นมาผสมผสานกับศาสตร์ที่วิจัยคิดค้นการสร้างสรรค์ทุกมิติรอบทิศ ที่เรียกว่า ศาสตร์ 4 DNA โดยผลงานมาสเตอร์พีซ คือการออกแบบโรงแรม Glacier Design Hotel ในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นอันดับ 1 ที่มียอดการจองสูงสุดในโรงแรมทางภาคอีสาน ราคาห้องใกล้เคียงกับโรงแรม 5 ดาว แต่ใช้งบประมาณในการก่อสร้างน้อยกว่าถึง 10 เท่า ซึ่งเป็นการลดต้นทุนของผู้ประกอบการและยังช่วยเพิ่มรายได้ชุมชน

"ผมเห็นคุณค่าของอัตลักษณ์ชุมชนเป็นอย่างมาก เชื่อเสมอว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่ดีที่สุด มีความลึกซึ้งด้านวัฒนธรรม มีความหลากหลาย ถ้าเราสามารถต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมด้วยการออกแบบได้ ผมคิดว่าประเทศจะมั่งคั่งยั่งยืนมหาศาล"

จากความพยายามในการนำอัตลักษณ์จากชุมชน สังคม และบริบทพื้นที่มาใช้ในการออกแบบ โดยเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับท้องถิ่นจากการใช้วัสดุพื้นถิ่น หัตถกรรมชุมชน ทำให้สามารถก่อเกิดนวัตกรรมใหม่ในพื้นที่ เกิดการคิดผลิตภัณฑ์ชุมชนอย่างมีอัตลักษณ์ และมีความทันสมัย เช่น โครงการโรงแรมราชาบุระ จังหวัดราชบุรี มีการนำผลิตภัณฑ์โอ่ง ซึ่งเป็นอัตลักษณ์แห่งราชบุรีมาตกแต่งและคิดใหม่ จนเกิดเป็นการนำภูมิปัญหามาต่อยอดในงานออกแบบ สร้างความประทับใจทั้งผู้ประกอบการและผู้เข้าพัก ทำให้เกิดมูลค่าปรากฏสู่การท่องเที่ยว

ผศ.เอกพงษ์ มุ่งมั่นที่จะส่งต่อแนวคิดการออกแบบเชิงอัตลักษณ์ชุมชนนั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นผลงานเชิงประจักษ์ที่เกิดขึ้นจริง จึงได้พัฒนาสู่การเรียนการสอนทุกระดับ ทั้งปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีการเขียนตำราหนังสืออยู่หลายเล่มและบทความวิชาการ โดยได้บ่มเพาะให้นักศึกษา มีกระบวนการคิดวิเคราะห์จากชุมชน ลงลึก ละเอียดรอบคอบในการสร้างสรรค์ และหนุนใจให้ลงพื้นที่เพื่อให้เห็นประเด็นสำคัญที่ลึกซึ้งของชุมชนมาสร้างสรรค์ผลงาน รวมทั้งยังคงสร้างสรรค์กิจกรรมอย่างต่อเนื่องทั้งในแวดวงวิชาการและวิชาชีพ ผ่านโครงการสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยเพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมของกระทรวงวัฒนธรรมและการถอดรหัส 4 DNA ในหลากหลายพื้นที่ เช่น จังหวัดระยองและพังงา ซึ่งผลงานที่ทุ่มเทเหล่านี้ ทำให้ได้รับพลังความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทั้งความร่วมมือของจังหวัดสู่การเพิ่มพูนผลผลิตทั้งงานในระบบราชการและเอกชน ทำให้สามารถกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในการสร้างโครงการใหม่ในอีกหลายจังหวัด โดยเฉพาะงานลงทุนด้านอสังหาริมทรัพย์

"การออกแบบจำเป็นมากต่อธุรกิจแห่งอนาคตที่ต้องใช้ปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ ต้องบูรณาการทุกศาสตร์เข้าด้วยกัน เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก มองมุมต่างให้เป็นประโยชน์ มองลบให้เป็นบวก เห็นโอกาสที่ดีงามในทุกสถานการณ์ ทุกเสียงสะท้อนของชุมชนและสังคมคือคำตอบ ให้เกียรติรากหญ้าและคนเล็กน้อย เข้าใจลึกซึ้งถึงปรัชญาของทุกชุมชน โดยผู้ออกแบบควรรู้จักเจียระไนสิ่งที่เกิดขึ้นในชุมชนให้มีมูลค่าและคุณค่า เราจะได้เห็นความทวีคูณของเศรษฐกิจจากมิตินี้ นักออกแบบควรเป็นส่วนหนึ่งและส่วนสำคัญที่ได้เล็งเห็นโอกาสนี้ ผู้ประกอบการรายย่อยสามารถนำแนวคิดการถอดรหัสอัตลักษณ์มาพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์อย่างกระตือรือร้น ไม่เลียนแบบใคร เพราะทุกคน ทุกชุมชนมีของดีอยู่แล้ว ในตัวตนและวิถีชีวิต" ผศ.เอกพงษ์ กล่าว

"ผมคิดว่า ทุกคน ทุกอาชีพมีรหัสของตัวเอง เจียระไนต่อยอดอย่างมีสติและปัญญา เราจะเห็นขุมทรัพย์ที่มีอยู่อย่างมหาศาล"

Asst. Prof.Akekapong Treetrong | Silpakorn University

Refining the community identity and adding sustainable values

"Community design is the ultimate charm for architect and interior designer. We must collaborate to enhance values."

Each and every single city and community in Thailand has it stories to tell and beauty to showcase. Today we can see that people and specialists of different fields are eager to apply their knowledge to refine those values and present them to the larger society. Akekapong Treetrong, former dean of the Faculty of Interior Design, Silpakorn University and CEO of IDEAL1, has elegantly combined his expertise with the identity of each community when designing an architectural building.

Through the researched innovation called 4DNA, Akekapong brings out the best of each community through his creations. One of his masterpieces, Glacier Design Hotel Khon Kaen, has earned itself the most booked hotel of the north-eastern region. While this hotel can easily compare to a five-star hotel, it used five times less of money for construction and designing. This means that the entrepreneur can save their cost and the locals can earn more income.

Determined to bring out the best of each community, Akekapong's architecture incorporates materials belonging to that community and his decorations are the reflection of the community's remarkable crafts and arts. For example, Rachabura Hotel Ratchaburi has become the most recognisable architectural landmark as it intertwines the renowned Ratchaburi water jars into the decorations of the hotel.

"When designing, it is important to take into account the identity and the needs of the community. Designers must be able to refine and represent the values of the community. Then, sustainability is created," suggested Akekapong.

19 PONGSAK YINGCHONCHAROEN

"การวางแผนการพัฒนาเมืองให้ยั่งยืน ต้องมีข้อมูลที่รวดเร็ว ทันสมัย ถึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ ทันสถานการณ์"

พงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ

นายกเทศมนตรีนครยะลา

พงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ

ยะลา หัวเมืองด้ามขวาน ต้นแบบเมืองอัจฉริยะที่ยั่งยืน

ภาพจำของยะลา ที่เมื่อเอ่ยแล้วภาพของความไม่สงบ เสียงปืน เสียงระเบิด ยังคงดังกึกก้องในหัวใจใครหลาย ๆ คน ความเจ็บปวดนั้นก่อให้เกิด "ผู้นำ" ที่อยากเห็นความสันติสุข ความกินดีอยู่ดีของผู้คนกลับมาดังเดิม จึงเกิดแนวคิดการปรับภาพลักษณ์เมืองยะลา สู่การเป็นเมืองอัจฉริยะที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดภาพสะท้อนใหม่แห่งความกลมเกลียวกันของผู้คน ความปลอดภัย และการเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวที่จะเลือกมาชมมนต์เสน่ห์ของนครยะลาอีกครั้ง

วันนี้ภาพจำของยะลาได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมาก ภายใต้การขับเคลื่อนของ นายกพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา หรือ "นายกอ๋า" ด้วยการใช้แผนฟื้นฟูเมืองจากต้นทุนที่มีอยู่ เช่น ทุนด้านความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งแวดล้อม ทุนการศึกษา ทุนวัฒนธรรม พร้อมปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของเมืองด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ทำให้เมืองยะลาในวันนี้กลายเป็นเมือง Smart City สามารถพลิกฟื้นเมืองยะลา ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดยะลาค่อย ๆ ฟื้นตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง

"วันนี้เทศบาลนครยะลา เราทำ Smart City สิ่งหนึ่งที่ผมเสนอ คือ People Centric Smart City คือการเอาประชาชนเป็นศูนย์กลางก่อน รับฟังความเห็นของประชาชน เคารพความแตกต่าง เพราะที่นี่เรามีความหลากหลายทางเชื้อชาติและวัฒนธรรม เราต้องเคารพความคิดเห็นของประชาชน"

เทศบาลนครยะลา ใช้หลักการบริหารจัดการแบบ Smart Governance คือ การใช้ดิจิทัลเชื่อมรัฐใกล้ชิดประชาชน มีการจัดทำ "Yala Free WiFi" ด้วยการติดตั้งระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตไร้สายครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และมีการจัดทำ Yala Mobile Application และ LINE Official Account เป็นศูนย์กลางการให้บริการ และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน และมีระบบร้องเรียนและการแจ้งเหตุฉุกเฉินเพื่ออำนวยความสะดวกประชาชน ระบบจ่ายภาษีออนไลน์ และเชื่อมต่อกับข้อมูลด้านสาธารณสุข ซึ่งเปรียบเสมือนสถานที่ราชการเคลื่อนที่ นอกจากนี้ ยังมีการใช้งาน LINE OA เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่นในรูปแบบตลาดออนไลน์ (e-market) ภายใต้โครงการ 'หลาดยะลา' (Yala market) เพื่อเป็นแหล่งการซื้อขายสินค้าและบริการออนไลน์ภายในเมืองยะลา

นายกอ๋า ยังได้ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนเมืองด้วยการนำข้อมูล Big Data แบบ Realtime ที่ได้จากประชาชนในแหล่งต่าง ๆ มาปรับปรุงพัฒนา ประกอบการวางแผน และการตัดสินใจในการพัฒนาการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาของเมือง ซึ่งเชื่อมต่อข้อมูลจากหลากหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน ในจังหวัดยะลา

"เมืองต้องขับเคลื่อนด้วยข้อมูลเมือง (city data) ผ่าน Smart City Data Architecture ด้วยการเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบต่าง ๆ ทั้งจาก LINE OA เว็บไซต์ แอปพลิเคชัน ข้อมูลทั้งหมดนี้จะถูกดึงรวมเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อจำแนกจัดแบ่งผ่านระบบ Chatbot และการจัดการข้อมูลก่อนนำไปเป็น Open Data เพื่อเปิดเผยให้ประชาชนรับรู้ หรือที่เรียกว่า Citizen Data Dashboard เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเทศบาลกับประชาชน"

นายกอ๋าย้ำว่า เครื่องมือดิจิทัลเหล่านี้ช่วยให้เข้าถึงและสามารถดูแลประชาชนได้ตลอด 24 ชั่วโมง ทำให้มีความใกล้ชิดสามารถทราบถึงทุกข์สุขของประชาชนได้รวดเร็ว เทศบาลนครยะลายังจะคงเดินหน้าและพัฒนาความเป็นสมาร์ตซิตี้อย่างรอบด้าน ทั้งในเรื่อง Smart Living เสาไฟอัจฉริยะที่จะเชื่อมโยงระบบสัญญาณและเซนเซอร์ต่างๆ Smart Security ระบบความปลอดภัยอัจฉริยะด้วย AI Smart Environment สร้างเมืองให้เป็นสีเขียว และ Smart Energy การกำจัดขยะและแปรขยะให้เป็นเชื้อเพลิง

การจะพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะอย่างยั่งยืนได้นั้นต้องอยู่บนพื้นฐานการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ และผู้บริหารต้องสามารถนำผลลัพธ์ที่ได้มาวางแผนพัฒนาเมืองเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านชีวิต สังคม เศรษฐกิจ และความผาสุกของคนในเมืองได้อย่างแท้จริง

Pongsak Yingchoncharoen | Mayor of Yala

Yala, a model of smart city

"To plan sustainble urban development, the information must be instant, up-to-date and ready to be used in case of arising problems."

When people think of Yala, one of the southernmost cities of Thailand, what comes to their minds tends to be gunfires and bombs. The political unrest in the city has damaged the economy and the wellbeing of the city residents. Nevertheless, under the leadership of Mr Pongsak Yingchoncharoen, the Mayor of Yala, the image of the city as an unsafe place is about to disappear.

Pongsak is strongly determined to bring back happiness to the local people. Bringing in technology, the mayor has been working hard to reform the city economy and transform Yala into a Smart City. "My ultimate goal is to transform the city into People Centric Smart City. I want to listen to everyone's voice. And I want to ensure that their cultural diversity is respected," said the mayor. Smart Governance or the creation of a digital community has so far been implemented. The city residents are able to access the Yala Free Wifi, which covers the whole city. Yala Mobile Application and Line Official Account have also been created to enable the residents to make a complaint, catch up on news and trade under the project Yala Market, to mention but a few. The mayor stressed he would continue to improve the city dwellers' well-being by implementing Smart Living, Smart Security, AI Smart Environment, and Smart Energy.

20 DR.SIRIPONG ANGKASAKULKIAT

"เราอยากให้คนตั้งใจมาศรีสะเกษ
เราจึงสร้างเมืองให้มี Value
เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้
และมีความยั่งยืน"

ดร.สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ

สมาคมกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ

ดร.สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ

ศรีสะเกษ เมืองกีฬาของมหาชน

บนข้อจำกัด ผู้ที่เห็นโอกาสมักเป็นผู้นำเสมอ เช่นเดียวกับจังหวัดศรีสะเกษ แม้จะเป็นจังหวัดที่ไม่ได้เป็นเมืองหลักหรือเมืองรอง แต่วันนี้กลับเป็นจังหวัดที่หลายคนรู้ว่าต้องมีของดีอะไรอย่างแน่นอน จึงถึงตั้งใจว่าต้องเดินทางมาเยือนสักครั้ง นั้นเป็นเพราะความมุ่งมั่นพยายามของ ดร.สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ หรือ คุณโต้ง ที่ต้องการเห็นจังหวัดศรีสะเกษให้มีภาพจำในสังคม รวมทั้งต้องการสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพื่อให้ประชาชนมีฐานะดีขึ้น จึงคิดหาหนทางสร้าง Value ของเมืองให้โดดเด่นและแตกต่างจากจังหวัดอื่น ๆ

ดร.สิริพงศ์ นายกสมาคมกีฬาจังหวัดศรีสะเกษ ผู้สร้างตำนานทุเรียนภูเขาไฟ ผู้นำและผลักดันทุกกิจกรรมด้านการกีฬาของจังหวัดตั้งแต่ระดับฐานรากจนถึงระดับชาติ ผู้ที่ดึงกิจกรรมและอีเวนต์กีฬาสำคัญ ๆ มาจัดในพื้นที่ให้เยาวชนและผู้คนทั่วไปได้เห็นคุณค่าของการกีฬาในแง่การสร้างเมือง สร้างสุขภาพ สร้างอาชีพ และสร้างอนาคตให้เกิดขึ้นจริงได้

"จริง ๆ แล้วคนศรีสะเกษชอบดูกีฬา สังเกตจากเวลาจัดการแข่งขันกีฬา ไม่ว่าจะเป็นกีฬาชนิดใดก็ตาม คนศรีสะเกษจะเข้าดูเป็นจำนวนมาก แม้แต่คนศรีสะเกษที่อยู่ต่างจังหวัดก็จะตามไปเชียร์ไปให้กำลังใจ ผมจึงมีแนวคิดที่จะชูการกีฬาเพื่อให้คนมาท่องเที่ยวที่จังหวัดเรา ซึ่งในจังหวัดศรีสะเกษเองมีทั้งสถาบันพลศึกษา โรงเรียนกีฬา โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ เรามีสนามกีฬาที่ค่อนข้างพร้อม ประชาชนและทุกภาคส่วนก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เราร่วมมือกันแบบมีน้อยให้น้อย มีมากให้มาก ไม่มีก็ช่วยเป็นกำลังใจ ด้วยแรงสนับสนุนเหล่านี้ เราจึงค่อย ๆ นำกีฬาต่าง ๆ มาจัด เริ่มจากกีฬาที่ได้รับความนิยมน้อย ๆ เมื่อจัดที่กรุงเทพฯ แต่พอมาจัดที่ศรีสะเกษกลับได้รับความนิยมและการตอบรับที่ดี มีผู้ชมเป็นจำนวนมาก เราจึงจัดต่อเนื่องมาเรื่อย ๆ จนเป็นกิจกรรมต่อเนื่องที่ผู้คนรอคอย"

จากกระแสตอบรับนี้ ทำให้จังหวัดศรีสะเกษเริ่มสามารถดึงเอามหกรรมกีฬาสำคัญ ๆ มาจัดในพื้นที่ได้ ทั้งกีฬาเยาวชนแห่งชาติ กีฬาแห่งชาติ กีฬาผู้พิการแห่งชาติ กีฬาวอลเลย์บอลหญิง U19 การแข่งขันฟุตบอลทีมชาติไทย เป็นต้น ด้วยแรงกระเพื่อมนี้เองทำให้เกิดการพัฒนาเมืองอย่างจริงจัง มีการสร้างและพัฒนาสนามกีฬาให้ได้มาตรฐานจนมีศักยภาพสามารถรองรับงานกิจกรรมกีฬาทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับภูมิภาคได้ ส่งเสริมนักกีฬาเยาวชนเพื่อก้าวสู่เส้นทางนักกีฬาทีมชาติ นอกจากนี้ยังสร้างกีฬาเฉพาะในพื้นที่ให้ผู้คนรู้จักมากขึ้น เช่น เรือพายยิงปืนรณยุทธ และรักบี้ฟุตบอล

คุณโต้งกล่าวว่า การสร้างมูลค่าจากการพัฒนาเมืองนั้นนับเป็นการสร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนตั้งแต่ระดับบุคคลจนถึงระดับชุมชนโดยรวม เมื่อเราสามารถดึงดูดผู้คนเข้ามาได้มากขึ้นจากกิจกรรมด้านกีฬา ภาคการท่องเที่ยวและการบริการก็เติบโตอย่างก้าวกระโดดตามไปด้วย ประชาชนพร้อมใจกันพัฒนาทั้งที่พัก ร้านอาหาร สถานที่ท่องเที่ยว เพื่อรองรับผู้ที่เข้ามาในจังหวัด ทำให้วันนี้ชาวศรีสะเกษหลุดพ้นจากการเป็นจังหวัดยากจนและยังเป็นต้นแบบที่คนทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาศึกษาวิธีการพัฒนาเมืองให้เกิดภาพจำ สร้างมูลค่า และเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจจากจังหวัดยากจนเป็นมีกินมีใช้ ที่สำคัญสามารถสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นโดยไม่เกิดการแบ่งแยกไม่ว่าจะระดับนักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ หรือประชาชนก็ตาม

จากเมืองที่ติดกับดักรายได้ เป็นจังหวัดยากจน จังหวัดศรีสะเกษเปลี่ยนแปลงรุดหน้าจากกลยุทธ์การสร้างเมืองด้วยกีฬา และการวางแผนต่อยอดเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งในมิติต่าง ๆ จนเกิดอาชีพ เกิดรายได้ สร้างเศรษฐกิจและนักกีฬามืออาชีพ ทำให้วันนี้ ศรีสะเกษเป็นที่รู้จักในนาม 'SPORT CAPITAL SPORT HUB OF THE WORLD'

Dr.Siripong Angkasakulkiat | Sisaket Provincial Sports Association

Sisaket, people's sports capital

"To visit Sisaket requires effort and we need more visits. Our value-added city has been built to expand income and sustainability."

Successful leaders see the opportunities in every challenge. Long overlooked by travelers, the northeastern province of Sisaket has beautifully emerged as one of a-must see destinations in the region. Siripong was dedicated to constructing Sisaket's value and image, aiming for its iconic status and economic growth.

Making the legend of volcano durians, Siripong Angkasakulkiat, President of Sports Association of Sisaket, has generated a great momentum for sports activities and events from local spectacle to national recognition. Being a warm, welcoming host attractively ignites the value of sports which enhances human capital and city development in not only youth but also the entire population.

"From my observation, people in Sisaket are active sports audiences. In our area, there is always a crowd of residents and those from neighboring provinces who visit matches and competitions. We also have many institutes and facilities that provide a strong feasibility to highlight sports as our value proposition. Efforts from different sectors, especially the public, push our potential from organizing small events to hosting a huge scale of popular tournaments and initiating new sport competitions," he explained.

By means of urban development, value creation is significantly possible from individuals to communities. Becoming a destination for sports events rippled local businesses and industries reforming themselves to catch this increasing and expanding growth. Sports-oriented strategies released Sisaket from poverty and strengthened progressive success of developing the economy, culture, and people as the 'sport capital' and world's sport hub.

21 TANAPORN OI-ISARANUKUL

"อาหารที่ไร้ประโยชน์
ของใครบางคน
อาจเป็นประโยชน์
ต่อคนหลายคน
อย่างมากมายมหาศาล"

ธนาภรณ์ อ้อยอิสรานุกุล

มูลนิธิ SOS Thailand

ธนาภรณ์ อ้อยอิสรานุกุล

คุณค่าของอาหารเหลือทิ้งสู่การบริโภคอย่างยั่งยืนแก่ผู้ที่ขาดแคลน

"อาหาร" คือหนึ่งในปัจจัยหลักของการดำรงชีวิต หากใครมีกำลังทรัพย์ในการจับจ่ายที่เพียงพอ ก็มักจะได้สัมผัสความสุข ความอิ่มเอมในทุกมื้ออาหาร แม้เหลือบ้าง ทิ้งบ้าง ก็เป็นเรื่องธรรมดา แต่ในเวลาเดียวกัน โลกใบนี้ยังมีคนอีกมากมายที่รอโอกาสได้อิ่มเอมกับอาหารเหล่านั้นบ้างอย่างมีความหวัง "ธนาภรณ์ อ้อยอิสรานุกุล" นักสังคมสงเคราะห์ที่หยิบยกเรื่องราวของขยะอาหาร (Food Waste) มาตีแผ่ให้สังคมรับรู้ถึงความหมายของคำนี้อย่างถ่องแท้

เราแทบปฏิเสธตัวเองไม่ได้เลยว่า อาหารส่วนเกินที่ถูกทิ้งทั้ง ๆ ที่ยังดีอยู่คือสิ่งที่เราต่างมองข้ามกันมาโดยตลอด อาหารเหลือเหล่านี้อาจเป็นสิ่งไร้ค่าในสายตาเรา แต่ไม่ใช่สำหรับ "ธนาภรณ์" หญิงแกร่งที่ลุกขึ้นมากู้ชีพอาหารส่วนเกินจำนวนไม่น้อยที่มักจะกลายเป็นขยะให้กลับมามีชีวิตใหม่อีกครั้ง ยังประโยชน์ให้กับผู้คนที่ขาดแคลนอีกมากมายนับไม่ถ้วน

แต่การคืนชีพให้กับขยะอาหารส่วนเกินนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะสิ่งที่ธนาภรณ์และมูลนิธิ Scholars of Sustenance (SOS) ทำมาตลอด คือ การสร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้อง สร้างแนวคิดและความเข้าใจใหม่ให้แก่ผู้ประกอบการร้านค้าทั้งรายใหญ่และรายย่อย เธอพยายามชี้ให้เห็นถึงปัญหาสะสมจากอาหารส่วนเกินสภาพดีที่ถูกทิ้งในแต่ละวัน เธออธิบายว่าสิ่งเล็ก ๆ ที่เราเคยมองข้ามนั้นอาจสร้างผลกระทบกับโลกในระยะยาว โดยอ้างอิงข้อมูลเชิงสถิติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับแนวคิดการจัดการกับอาหารส่วนเกินที่เหลือจากหน้าร้านอย่างเป็นรูปธรรม พร้อมเสนอแนวทางการส่งต่ออาหารที่กำลังจะหมดประโยชน์เหล่านี้ให้กับผู้ที่ในชุมชนของแต่ละเขต นั่นคือการพลิกบทบาทของภาคธุรกิจจากการเป็นผู้ผลิตสู่การเป็นผู้บริจาคโดยสมบูรณ์

"การหาผู้บริจาคอาหารเป็นเรื่องยาก เวลาไปถามใคร ๆ ก็บอกว่าไม่มีขยะหรือไม่มีอาหารเหลือทิ้ง และยังไม่เข้าใจว่าเราต้องการอาหารแบบไหน เมื่อถูกปฏิเสธมากขึ้นเรื่อย ๆ เราจึงเริ่มใหม่ โดยเริ่มจาก Compost Program นั่นคือเริ่มจากการให้โรงแรมทดลองแยกขยะ เมื่อแยกออกมา เขาจะทราบว่าจริง ๆ แล้วในถังขยะ 1 ใบมีอะไรบ้าง ในถังขยะเหล่านั้นมีอาหารที่ยังกินได้ มีผลไม้ทั้งลูก มีขนมปัง จากนั้นเราเริ่มเก็บข้อมูล ถ่ายรูป แล้วแจ้งไปยังโรงแรมว่าเราอยากได้อะไรแบบนี้ แต่เราต้องการให้แยกไว้เพื่อนำไปให้คนอื่นกิน โรงแรมก็เริ่มเข้าใจมากขึ้นว่า Surplus Food หรือขยะเหลือทิ้งที่เราต้องการคืออะไร เขาจึงเริ่มแยกอาหารตามโปรแกรมที่เราจัดไว้ให้"

ด้วยการดำเนินงานของมูลนิธิ SOS การเดินทางของอาหารที่เหลือจากก้นครัวสู่ปลายทาง ถูกวางแผนและจัดการอย่างเป็นระบบ ประกอบกับความร่วมมือร่วมใจจากภาคีหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนที่เล็งเห็นถึงปัญหาความขาดแคลนของผู้ยากไร้และความเหลื่อมล้ำในสังคม หน่วยงานเหล่านี้ช่วยสนับสนุนข้อมูลและชี้พิกัดเป้าหมายปลายทางของอาหารให้กับทางมูลนิธิอย่างแม่นยำ เพื่อพาอาหารจากครัวต้นทางไปส่งยังแหล่งชุมชนอย่างทั่วถึงและทันท่วงที เพราะอาหารเหล่านี้อาจใกล้หมดอายุ จึงจำเป็นต้องได้รับการส่งต่ออย่างรวดเร็วเพื่อคงคุณภาพของอาหารไว้ให้ดีที่สุด ถือเป็นการลำเลียงเชื่อมโยงอาหารส่วนเกินคุณภาพดีจากธุรกิจโรงแรมและห้างร้านต่าง ๆ มาแจกจ่ายแก่ผู้ที่ต้องการอาหารมาหล่อเลี้ยงชีวิตแต่ไม่สามารถเข้าถึงได้

การกู้ชีพอาหารส่วนเกินจากภาคธุรกิจเพื่อส่งต่อแก่ผู้ที่ขาดแคลนนี้ ไม่เพียงช่วยยกระดับคุณภาพโภชนาการแก่ผู้คนทุกเพศทุกวัยในสังคมอย่างทั่วถึง แต่ยังช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงในการลดขยะอาหาร อันเป็นปัจจัยที่ช่วยลดปัญหาโลกร้อนได้อีกด้วย

จากจุดเริ่มต้นเล็ก ๆ ของมูลนิธิที่ต้องการช่วยผู้ที่ขาดแคลน นำมาสู่การสร้างแรงขับเคลื่อนสังคมรูปแบบใหม่ มีหน่วยงานระดับประเทศร่วมมือช่วยเหลือ และเตรียมพัฒนาต่อยอดแนวคิดนี้สู่โครงการ BKK FOOD BANK ธนาคารอาหารส่วนเกิน ที่พร้อมกระจายอาหารจากภาคธุรกิจไปช่วยเหลือคนกรุงเพื่อขจัดความหิวโหยและสร้างความตระหนักในการบริโภคอย่างยั่งยืน

Tanaporn Oi-isaranukul | Scholars of Sustenance Foundation (Thailand)

Turning leftover food into sustainable consumption for those in need

"The value of surplus food and sustainable consumption for those in need"

Food is one of the main necessities of living, yet perfectly good food, which is not always accessible to everyone, goes to waste all the time. Disposal of unmarketable surplus food is often an overlooked issue. Tanaporn Oi-isaranukul begs to differ by giving the said surplus food a new life and saving innumerable lives while at it. What she and Scholars for Sustenance (SOS) foundation have been doing is providing knowledge, concepts, and new understanding concerning food waste for both large and small enterprises.

Based on the operational blueprint of SOS, she obtained statistical data from relevant agencies as the reference and induced tangible changes to the waste management practices among the participating hotels, department stores, and restaurants. One of the key challenges in this operation, Tanaporn added, was to help make these food "donors" able to distinguish between "food waste" (i.e., compostable food waste) and "surplus food" (e.g., whole fruits and bread that still fit for human consumption).

She further proposed the systematic course of actions to deliver the donated surplus food, which was often near expiration, to those in need accurately, in good quality, and in due time. This "Thai Harvest SOS" project then built on its success by expanding, collaborating with state agencies, and executing the ensuing "BKK FOOD BANK" project. Tanaporn's projects do not only raise awareness on responsible and sustainable consumption and improve nutrition justice for all sections of the society but also contribute to mitigating global warming impacts of food waste.

22 SANYA MAKARIN

"ทุกที่คือสถานศึกษา
ผมอยากอยู่บ้าน
และอยากมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาบ้านเกิด
ให้เป็นแหล่งเรียนรู้"

สัญญา มัครินทร์
โรงเรียนสีชมพูศึกษา

สัญญา มัครินทร์

มหา'ลัยไทบ้าน ที่ไม่บ้านอย่างที่คิด

ความรู้มีอยู่รอบตัว หากเรารู้จักใช้ประโยชน์ ทุกที่ก็คือโรงเรียน สิ่งนี้เป็นแนวคิดที่ช่วยทลายกำแพงความคิดที่ว่าความรู้ต้องอยู่เฉพาะในระบบการศึกษาในโรงเรียนเท่านั้น หากแต่ความรู้อยู่ที่มุมมองการสร้างโอกาสและการให้โอกาส ซึ่งผู้ที่มีมุมมองการศึกษาที่เรียกว่าเปลี่ยนแปลงแนวคิดเดิมคือ ครูสอยอ หรือ ครูน้อย มีชื่อจริงว่า นายสัญญา มัครินทร์ เป็นครูโรงเรียนสีชมพูศึกษา อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ผู้ที่เปิดมหา'ลัยไทบ้าน แหล่งเรียนรู้ที่บ้านเกิดที่มีแนวคิดไม่บ้าน ๆ เหมือนที่หลายคนคิด เพราะได้ขยายแนวคิดนี้จนก่อเกิดเป็นรูปธรรม สร้างการเรียนรู้ต่อยอดให้เกิดขึ้นในสังคมและผู้คน

ฉายาครูสอยอ มาจากอักษรย่อชื่อสัญญานั่นเองเรียกว่าเป็นฉายานามที่ถูกตั้งขึ้นสมัยเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น หลายคนจึงเรียกติดปากมาจนถึงวันนี้ จุดเริ่มต้นของมหา'ลัยไทบ้าน มาจากแนวคิดร่วมกับเพื่อนที่มองเห็นว่าการศึกษาไม่ควรผูกขาดอยู่ที่ใครคนใดคนหนึ่ง แต่ผู้ที่มีศักยภาพสามารถที่จะสร้างการศึกษาขึ้นมาได้เพื่อให้เกิดความเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำและเปิดมิติการศึกษาที่ไม่ได้อยู่แค่เฉพาะในตำราหรือห้องเรียน หากแต่วิถีชีวิตจริงเป็นสื่อการสอนที่ดีที่สุดนั่นเอง

"ไอเดียนี้เกิดจากการที่เราเชื่อเรื่องการเรียนรู้ทุกคนมีศักยภาพ และการเรียนรู้ที่ดี คือ การเรียนรู้จากประสบการณ์กันและกันและจากการลงมือทำ เริ่มแรกทำเรื่องการท่องเที่ยวที่บ้านอำเภอสีชมพู ซึ่งเป็นพื้นที่ห่างไกล เป็นพื้นที่ที่มีของดีมากมาย จึงคิดว่าถ้าหากจะกลับมาบ้านจะสามารถทำอะไรได้บ้าง จึงเล็งเห็นว่ามีธรรมชาติ มีความทรงจำ มีวัด อาหาร จึงกลับไปย้อนถ่ายรูปเก็บภาพและแชร์ผ่านเฟซบุ๊กตัวเอง ทำให้คนในพื้นที่เห็นว่าที่บ้านเรามีเรื่องราวเหล่านี้อยู่ เมื่อแชร์ไปเรื่อย ๆ ทำให้ได้รับความสนใจจากหลายหน่วยงานในพื้นที่ จึงได้ร่วมกับเพื่อนผู้ที่มีแนวคิดเดียวกันในการคิดและวางแผนออกแบบจนเป็นการท่องเที่ยววิสาหกิจชุมชน 'ท่องเที่ยววิถีชมพู' และได้ขยายมาเป็นมหา'ลัยไทบ้านของคนพื้นที่ในปัจจุบัน"

แนวคิดนี้เป็นสิ่งที่สร้างเครือข่ายทางการศึกษาที่สำคัญของคนรุ่นใหม่ ครูสอยอบอกว่า จากการสร้างแหล่งท่องเที่ยวทำให้เกิดการร่วมมือกับกลุ่มคนรุ่นใหม่ในจังหวัดในต่างอำเภอมาร่วมกันสร้างสิ่งที่เป็นมากกว่าการท่องเที่ยว โดยมีแนวคิด 2 เรื่อง คือ 1) อยากอยู่บ้านและอยากให้ตัวเองมีส่วนร่วมในการพัฒนาบ้านเกิด และ 2) อยากมีเพื่อนที่มีแนวคิดอยากเห็นตัวเองพัฒนาและอยากเห็นบ้านเกิดดีขึ้น ทำให้คนในชุมชนรู้สึกภูมิใจในบ้านตัวเอง อยากมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาชุมชนบ้านตัวเอง ทำให้เกิดการร่วมมือแบบบูรณาการเป็นโปรแกรมห้องเรียนธรรมชาติชุมชนขึ้นมาเรียกว่า "มหา'ลัยไทบ้าน"

มหา'ลัยไทบ้านนอกจากจะเปิดให้ความรู้แก่นักเรียนนักศึกษาแล้ว ยังมีโครงการที่จะร่วมกับสาธิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จัดทำโพรเจกต์ห้องเรียนข้ามขอบ โดยการให้เด็กสาธิตมาเรียนกับชุมชนเก็บเป็นหน่วยกิต เพื่อสร้างให้เด็กเป็นนวัตกรที่สร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคม นับเป็นหมุดหมายหนึ่งที่ตั้งใจให้เป็น community base learning เรียนผ่านพื้นที่ของมหา'ลัยไทบ้าน

"ในระยะสั้นเราอยากให้พื้นที่บ้านของเราเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ อยากให้ทุกคนมองเห็นว่าทุกที่สามารถออกแบบสร้างการเรียนรู้ได้มีวิธีคิด มีไอเดีย สร้างการเรียนรู้ได้ เราพยายามสร้างคน ขณะที่ระยะยาวอยากให้มหา'ลัยไทบ้านเป็นทางเลือกเป็นทางรอดของคนในชุมชนในอนาคต ซึ่งคนต้องพึ่งตัวเองเชื่อมโยงกับชุมชนและต้องทำให้ตัวเองรอด จึงอยากทำให้มหา'ลัยไทบ้านแข็งแรงขึ้น มีสถานะ สามารถออกวุฒิการศึกษา มีใบรับรอง ส่งเสริมให้คนในชุมชนมาเป็นครู โดยเฉพาะชาวบ้านที่มีองค์ความรู้ถูกยกคุณค่าให้มองเห็นและพัฒนาร่วมกัน อยู่รอด อยู่อย่างสร้างสรรค์ได้

วันนี้มหา'ลัยไทบ้าน ไม่ได้บ้าน ๆ อย่างที่คิด เพราะครูสอยอและชุมชนในพื้นที่ร่วมกันขับเคลื่อนด้วยการใช้นวัตกรรมความคิดนอกกรอบนำมาสร้างการเรียนรู้นอกห้องเรียน เรียนรู้ธรรมชาติแบบลงมือทำ สัมผัสการใช้ชีวิตแบบบ้าน ๆ แต่สร้างความยั่งยืนให้กับคนรุ่นหลังอยู่กับบ้านเกิด มีชีวิตที่ดีในชุมชนที่ดี

Sanya Makarin | Sichompusuksa School

Thai Ban University

"Education is everywhere. I want to be home, take part in developing and making my hometown the center for learning."

Mr. Sanya Makarin, also known as Kru Soi, is the founder of Thai Ban University, a learning facility in his village. He is a teacher at Pink Sueksa School in Chompoo District, Khon Kaen Province. Thai Ban University began with an idea shared by his friends who believe that education should not be monopolized by any organization. Those with the ability to educate have the ability to promote equality, remove inequities, and open up an educational dimension that is not just found in textbooks or classrooms; the actual way of life is after all the finest teaching materials.

This idea is what creates a critical educational network for the future generation. Developing a tourist destination, according to Kru Soi, leads to engagement with the future generation in many areas to build something more important. There is also a proposal to collaborate with Thammasat University Demonstration School to build a cross-curriculum classroom effort that will bring children to study alongside the community to inspire them to be innovators and change agents in society.

Thai Ban University is currently bringing the local community together via inventive outside-the-box thinking to produce learning outside of the classroom. People here can learn about the environment through authentic living at home experiences, and can also generate sustainability for the future generation to live in their hometown and have a decent life in a good community.

23 ARIAROUND

"เราต้องการสร้างสังคมเมือง ให้คนเมืองช่วยกันพัฒนาเมือง
และเข้าใจบริบทของเมืองตัวเองอย่างลึกซึ้ง... แม้จะเป็นเมืองกรุง"

Ariaround

อารีย์อราวด์

ชุมชนเชื่อมโยง AriAround แพลตฟอร์มเพื่อคนเมืองในการเชื่อมคนเมืองเข้าด้วยกัน

จากปัญหาคนเมืองที่ไม่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างชุมชน ต่างคนต่างใช้ชีวิต เนื่องจากการแข่งขันของสังคมทำให้ปัจจุบันผู้คนจำนวนมากต่างเจ็บป่วยด้วยโรคทางใจ ทำให้คุณอรุณีที่อาศัยอยู่ในย่านอารีย์มีแนวคิดอยากสร้างการเชื่อมโยงคนในชุมชนเข้าด้วยกันเพื่อช่วยกันสร้างการเปลี่ยนแปลงให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการพัฒนาเมือง โดยเริ่มต้นจากกลุ่มเพื่อนทั้ง 5 คน จับมือกัน ได้แก่ อรุณี อธิภาพงศ์, ธิดารัตน์ ไทยานนท์, ชาริกา ชาญนันทพิพัฒน์, ปิยพรรณ จรัญพงษ์ และปรมินทร์ วัฒน์นครบัญชา ก่อเกิดเป็น AriAround

"AriAround คือการรวมตัวกันในรูปแบบอาสาของกลุ่มเพื่อนที่อาศัยอยู่ในย่านอารีย์-ประดิพัทธ์ มีเป้าหมายให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการพัฒนาเมือง อรุสนใจเรื่องคนและสิ่งแวดล้อม นิ่มอยากทำเรื่องราวประวัติศาสตร์ในแต่ละพื้นที่และเกร็ดความรู้ต่าง ๆ ของย่านอารีย์ ตุ้ยดูแลการดีไซน์ตามที่ตนเองถนัด และคนอื่น ๆ ที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ มาช่วยกันสร้างแพลตฟอร์มแอปพลิเคชัน AriAround ให้เกิดขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงคนในชุมชนเข้าด้วยกัน"

AriAround เริ่มสื่อสารผ่านแอปพลิเคชันแพลตฟอร์มอารีที่มุ่งเรื่องการจัดการขยะก่อนเพราะเป็นเรื่องที่คุณอรุณีประสบปัญหาโดยตรงซึ่งเป็นปัญหาเดียวกันจากการสำรวจปัญหาของคนในชุมชนอารีย์ และถ้าสามารถนำปัญหาของคนส่วนใหญ่มาเป็นจุดเริ่มต้นในการแก้ปัญหาก็จะทำให้เกิดความสัมพันธ์ในชุมชนในวงกว้างได้

"จากที่เราเห็นแล้วและจากการทำแบบสอบถามเห็นว่ามีปัญหาการแยกขยะที่ไม่รู้ว่าจะเอาไปไว้ไหน ทำยังไงให้ชุมชนเกิดการรวมตัวกัน จะทำยังไงให้รวมตัวกันเพื่อแก้ปัญหา"

โพรเจกต์การนำขยะมาแลกเหรียญอารีจึงเกิดขึ้น AriCoin เป็นระบบเหรียญที่ทำโดยคนในชุมชนเพื่อคนในชุมชน คล้ายการสะสมแต้ม ถ้าใครต้องการเหรียญต้องทำความ "อารี" มาแลกในแอปพลิเคชัน AriAround โดยคุณอรุณีได้ตีความอารีไว้ 2 มิติ คือ 1) อารีต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การนำขยะรีไซเคิล (ขวดพลาสติก) มาแลกเหรียญ และอารีต่อคนในชุมชน โดยการจัดเวิร์กชอป หรือแบ่งปันทักษะความรู้ที่ตนเองมีให้คนในชุมชน

AriCoin สามารถนำไปใช้แลกสินค้า บริการของร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการโดยมีร้านค้าและศิลปินสร้างสรรค์ร่วมมือกับ AriAround เป็นจำนวนมาก ด้วยความที่ย่านอารีย์มีความหลากหลายทางด้านชุมชน มีกลุ่มศิลปิน กลุ่มรักสุขภาพ ตึกรามบ้านช่องที่น่าสนใจ รวมถึงองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรอยู่ในชุมชนนี้ เมื่อ AriAround สร้างเครือข่ายร้านต่าง ๆ ให้ดึงจุดเด่นของตัวเองออกมาและสามารถนำ AriCoin มาแลกต้นไม้ แลกขนมได้ จึงทำให้เกิดคอมมิวนิตี้ที่เชื่อมโยงกัน โดยมีแอปพลิเคชันเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงคน จนเกิดการเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในชุมชน

"เราไม่อยากให้เป็นโพรโมชันลดราคา พื้นที่ให้คนในชุมชนมาแลกเปลี่ยน ทำเป็นแคมเปญ กลยุทธ์คือทำให้สนุกและมีส่วนร่วมกับชุมชน จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาอะไรก็ตามจะต้องเริ่มเปลี่ยนที่ชุมชนก่อน"

นอกจากนี้ ในแอปพลิเคชันยังสร้างประวัติศาสตร์ในพื้นที่โดยการบอกเล่าเรื่องราวประวัติความเป็นมาของแต่ละพื้นที่ในย่านอารีย์ โดยใช้ภาพเนื้อหาที่เหมาะกับยุคสมัยเพื่อให้คนในชุมชนหรือคนที่อยากจะมาเที่ยวอารีย์ได้ศึกษาและเห็นเสน่ห์ของย่านนี้เหมือนกับที่ทีม AriAround ได้เห็น

AriAround เป็นเหมือนโมเดลต้นแบบให้กับหลาย ๆ ชุมชนที่อยากสร้างการเปลี่ยนแปลง ปัจจุบันมีทั้งภาครัฐและมหาวิทยาลัยสนใจแพลตฟอร์มนี้ ซึ่งทีมงานกำลังพัฒนาให้แพลตฟอร์มมีความสมบูรณ์เพื่อสามารถนำไปต่อยอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในอนาคตทีม AriAround กำลังผลักดันให้ย่านอารีย์เป็นย่านวัฒนธรรมอารีย์ (ARI Innovation District) สร้างการเชื่อมโยงเครือข่ายเมืองด้วยดิจิทัล ช่วยสร้าง ecosystem เช่นนี้ให้กับย่านอื่น ๆ ดึงพลังความเอื้ออารีของย่านนั้น ๆ ออกมาและส่งเสริมความเป็นอยู่ของชุมชนอย่างยั่งยืน

การนำเทคโนโลยีผสมผสานกับชุมชน ใส่องค์ความรู้การพัฒนาเมือง ทำให้ AriAround เกิดเป็นโมเดลที่น่าสนใจในการพัฒนาเมืองให้เกิดความร่วมมืออย่างยั่งยืน

AriAround

AriAround, a platform that connects city people

"We would like to build a sustainable urban community by letting the city peole take part and undestand their own city more profoundly. "

One of the problems many city people are facing today is the feeling of being disconnected from their community. Moreover, as life is becoming more competitive, some of them end up developing depression. A group of friends in Ari-Pradipat was aware of this problem and tried to come up with the solution, and this is why AriAround was created.

AriAround started from a group of five friends living in Ari-Pradipat who wished to connect people in the community and create a livable environment. Having different passions and expertise, they worked together to create an application AriAround as a platform to connect and encourage people to contribute to the development of the neighbourhood. At this stage, the application mainly deals with waste management. "According to our survey, waste is a major problem in our neighbourhood. People don't know what they should do with the waste, how it should be separated and disposed of, so we want the community to work together to solve this problem," said one of the members of AriAround. Therefore, the project to encourage local people to exchange waste for AriCoin was initiated. The digital coins can be obtained by simply recycling or organising a workshop to educate people about waste management. The coins can be exchanged for products or services at the shop participating in the project. In the near future, the team also has a plan to transform their neighbourhood into Ari Innovation District.

24 KULACHAT KENA

"ถ้าจะทำตามฝัน
สิ่งนั้นต้องเลี้ยงตนเองได้
และเกิดความยั่งยืน"

กุลชาติ เค้นา
ฟาร์มคิด

กุลชาติ เค้นา

"ภูผาม่าน" ฟาร์มคิด บนความสุขที่ออกแบบเองได้

เมื่อความสุขของคนหนึ่งคนที่โหยหาความสงบที่บ้านเกิด ก่อเกิดเป็นความฝันที่สร้างอาชีพเลี้ยงตนเองและหล่อเลี้ยงชุมชนอย่างยั่งยืน กุลชาติ เค้นา ไม่รอช้าที่จะนั่งทบทวนหามูลค่าของสิ่งที่ตนเองมี สิ่งที่ตนเองถนัดและเหมาะกับบริบทชุมชนบ้านเกิด จนค้นพบว่า ความยั่งยืน คือการสร้างระบบที่ทำและสานต่อไปได้อย่างไม่สิ้นสุดนั่นเอง

เว็บไซต์นำเที่ยวชุมชนชื่อว่า www.phuphaman.org เป็นเว็บไซต์ที่กุลชาติ เค้นา เจ้าของคาเฟ ฟาร์มคิด ภูผาม่าน ร่วมสร้างขึ้นกับน้อง ๆ อีก 2 คนเพื่อให้ทุกคนได้แวะเวียนมาเที่ยวชมธรรมชาติที่สวยงามในอำเภอภูผาม่าน จังหวัดขอนแก่น ถือเป็นการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ดึงดูดการท่องเที่ยว สร้างเงินหมุนเวียนในระบบชุมชน

"ก่อนหน้านี้ อำเภอภูผาม่านไม่ใช่เมืองท่องเที่ยวที่ใคร ๆ รู้จัก แต่เมื่อเราอยากกลับมาอยู่บ้านเกิด จึงต้องคิดหาแนวทางและออกแบบอาชีพให้ตนเอง จึงเป็น ฟาร์มคิด ขึ้นมา และเราพัฒนาการท่องเที่ยวภูผาม่านให้เป็นที่นิยมโดยนำหลักการออกแบบมาเป็นตัวตั้งว่า เมื่ออีโคซิสเต็มส์ หรือระบบนิเวศในเมืองไม่เอื้อต่อการเป็นเมืองท่องเที่ยว ดังนั้นจะทำอย่างไรให้ธุรกิจมีเม็ดเงินหมุนเวียนเข้ามา จึงพยายามผลักดันและออกแบบเส้นทางการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นจริงที่อำเภอภูผาม่าน ผ่านเพจวิวภูผาม่าน ทำให้ผู้คนจำนวนมากที่เข้าถึงเพจเกิดความสนใจ"

กุลชาติเล่าว่า การทำให้เมืองเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้จำเป็นต้องมีระบบนิเวศที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว โดยต้องมีการพัฒนาในพื้นที่ ต้องมีที่พัก รีสอร์ต คาเฟ ให้ผู้คนได้พักชมธรรมชาติที่สวยงามตลอดทั้งปี หลังจากเปิดเพจและเว็บไซต์ตั้งแต่ปี 2562 จนถึงวันนี้ภูผาม่านได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น มีทั้งที่เข้าไปเยี่ยมชมเว็บไซต์ หาข้อมูลท่องเที่ยว และแวะเวียนมาเที่ยวชม ทำให้มีผู้ประกอบการในชุมชนมากขึ้น เป็นการสร้างและแบ่งปันประโยชน์อย่างแท้จริง

"ตั้งแต่เริ่มประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว เราเก็บข้อมูลจากผู้มาเยือนตลอดเวลา เพื่อนำมาพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวต้องการข้อมูลพื้นฐานเพื่อตัดสินใจว่าจะมาเที่ยวชมช่วงไหนดี มีกิจกรรมใดบ้างที่น่าสนใจ รวมถึงที่พักในพื้นที่ จึงเป็นโจทย์ของเราในการพัฒนาให้ตอบสนองความต้องการนั้น เราสร้าง QR Code นำร่องให้นักท่องเที่ยวได้สแกน เพื่อค้นหาข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว แหล่งกิน และร้านค้าในพื้นที่ ซึ่งจากการเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องก็พบว่าได้รับความสนใจเป็นอย่างดี"

ปัจจุบันข้อมูลการท่องเที่ยวภูผาม่านเป็นที่สนใจจากยูทูบเบอร์ ซึ่งช่วยส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ให้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายยิ่งขึ้น ปัจจุบันสิ่งที่กุลชาติทำได้ส่งผลให้เขาได้รับความร่วมมือทั้งจากชุมชนที่ร่วมกันพัฒนาอัปเดตข้อมูลต่าง ๆ ทั้งร้านค้า ที่พัก และจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่ช่วยปรับปรุงข้อมูลในระบบให้ถูกต้องและเป็นประโยชน์ และในอนาคตอันใกล้นี้ เขายังมีแผนจะร่วมมือกับเด็ก ๆ ในพื้นที่เพื่อช่วยกันเก็บข้อมูลต่อไป

ภูผาม่านมีภูเขาเป็นเอกลักษณ์ มีถ้ำขึ้นชื่อที่ค้างคาวโบยบินเข้าถ้ำยามเย็น ท่ามกลางทุ่งนาเขียวชอุ่มตลอดปี เพราะระบบชลประทานที่ดี ที่สำคัญภูผาม่านนั้นเหมือนยกเมืองเหนือมาอยู่ในพื้นที่อีสานก็ว่าได้ ส่วนกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ภูผาม่านเน้นนั้นมุ่งไปที่นักท่องเที่ยวจากกรุงเทพฯ ที่มีกำลังซื้อ ด้วยแนวคิดที่ต้องการดึงคนเมืองออกมาชมธรรมชาติ ขยายสู่ลูกค้าที่จัดสัมมนา กลุ่มข้าราชการ การจัดอีเวนต์ คนเหล่านี้จะช่วยบอกต่อให้คนอื่นมายลธรรมชาติที่ภูผาม่านอีกครั้ง เม็ดเงินก็จะหมุนเวียนในเศรษฐกิจชุมชน ก่อให้เกิดความยั่งยืนที่แท้จริง

เมื่อนักออกแบบรุ่นใหม่หวนกลับสู่บ้านเกิด ความสร้างสรรค์บนพื้นฐานเทคโนโลยี โดยออกแบบให้เป็นพื้นที่รวบรวมข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวที่เชื่อถือได้ รวมถึงการสร้างแท่นสแกน QR Code ไว้ตามพื้นที่ต่าง ๆ ในชุมชน เป็นช่องทางเข้าถึงข้อมูลที่เชื่อมโลกออนไลน์กับโลกออฟไลน์เข้าด้วยกัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ สิ่งนี้คือการใช้เทคโนโลยีแก้ปัญหาโดยไม่จำเป็นต้องซับซ้อน แต่ก่อให้เกิดการพัฒนาในชุมชนอย่างยั่งยืน

Kulachat Kena | Farmkits

Farmkits at Phuphaman, designed happiness

"Dreams you are catching need to be sustainable for yourself and others."

Kulachat's interest, expertise, and enthusiasm about local way of living brought him back to his hometown. He dreamt of making a contribution to both people's income and his community's economic stability. He realized that a sustainable system would generate, drive, and maintain itself continuously. While opening Farmkid--a boutique cafe--in 2019, he co-founded www.phuphaman.org, a simple yet useful travel website introducing to the world magnificent sceneries of nature scattering across the area of Phuphaman, Khon Kaen. Essentially aiming to drive local tourism industry, he also designed various alternative routes of journey, encouraged massive construction of tourism facilities--accommodation, tourist sites, restaurants, cafes, and environmentally-friendly activities-- and promoted allegorical stories on a Facebook fanpage. An increasing number of online visitors has significantly turned into a great number of actual travelers bringing shared benefits for the local economy.

Kulachat always welcomes visitors' feedback as a way to reflect and improve the quality of products and services. The most frequent suggestions indicate that travelers need sufficient details for planning a trip. Pop-up stands of QR code providing both a well-designed online touchpoint of traveler-friendly information and customers' insight tracking system for developers are the key to his entrepreneurial success. Kulachat gains inside support from young people, private and public sectors, and outside support from YouTubers and social media influencers. Up-to-date travel information is collected and edited to furnish the best traveling experiences for all visitors and to continuously nourish a well-being community.

25 INTOUCH MARSVONGPRAGORN

"เราต้องการที่จะให้
การขนส่งสาธารณะ
ง่ายที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
มีมาตรฐาน
และเหมาะสมกับประเทศไทย"

อินทัช มาศวงษ์ปกรณ์

บริษัท เวีย กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด

อินทัช มาศวงษ์ปกรณ์

ViaBus แอปพลิเคชันติดตามขนส่งสาธารณะในประเทศไทย เพื่อเพิ่มมาตราฐานการเดินทาง

"นวัตกรรม" มักเกิดจากการตั้งคำถามว่า ทำไมในทุกปัญหา และ ViaBus (เวียบัส) ก็เช่นเดียวกัน จากเด็กนักศึกษาปีที่ 1 ที่ตกรถรับส่งในมหาวิทยาลัยจนไปทำกิจกรรมไม่ทัน จึงเกิดคำถามขึ้นว่า "ทำไมเราถึงไม่รู้ว่ารถประจำทางอยู่ตรงไหน ถ้าเรารู้ล่วงหน้าว่ารถอยู่ตรงไหนคงจะดี" ทำให้ นายอินทัช มาศวงษ์ปกรณ์ ผู้ก่อตั้ง ViaBus มองเห็นโอกาสและต้องการให้การขนส่งสาธารณะในไทยเป็นสิ่งที่ทุกคนก็สามารถเข้าถึงได้ อยากให้คนเดินทางได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ด้วยการยกระดับการเดินทางได้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

ViaBus (เวียบัส) แอปพลิเคชันที่ถูกพัฒนาต่อยอดจากปัญหาการตกรถรับส่งในมหาวิทยาลัย มาเป็นแอปพลิเคชันติดตามและนำทางขนส่งสาธารณะแบบเรียลไทม์ เสมือนเป็นผู้ช่วยในวางแผนการเดินทางในระบบขนส่งสาธารณะในประเทศไทยในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น รถไฟฟ้า รถเมล์ รถตู้ ฯลฯ ไปจนถึงรถข้ามจังหวัดอย่างรถสองแถว รถทัวร์ รถไฟ

"การขนส่งควรจะเป็นอะไรที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ แต่ว่าปัจจุบันก็เข้าถึงยาก อยากให้เวียบัสทำให้การขนส่งน่าใช้มากขึ้น มีบริการที่ดีขึ้น"

แต่ความท้าทายในการจะพัฒนาแอปพลิเคชันให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และครอบคลุมทุกรูปแบบไม่ใช่เรื่องง่าย อีกทั้งยังมีความท้าทายในเรื่องของเทคโนโลยีเรียลไทม์ที่ถือว่าเป็นระบบที่ใหม่ยังไม่เคยมีการใช้งานทั้งในประเทศและต่างประเทศ เวียบัสจึงต้องทำการบ้านอย่างหนักเพื่อให้แอปพลิเคชันสามารถใช้งานได้จริง รวมถึงให้คนเข้าใจทั้งเรื่องการใช้งานและประโยชน์ โดยการที่จะทำให้การขนส่งสาธารณะเข้าถึงทั้งผู้ใช้งานและผู้ประกอบการได้ง่ายก็คือต้อง "ไม่มีค่าใช้จ่าย"

"เราต้องการให้การขนส่งสาธารณะง่ายที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เรามุ่งมั่นเป็นอย่างแรกคือต้องให้คนเข้าถึงข้อมูลตรงนี้ได้ฟรี ใครก็ใช้แอปได้ โหลดฟรี อย่างที่สอง ข้อมูลทุกอย่างต้องเป็นข้อมูลที่ใช้งานได้จริง และอย่างที่สาม ผู้ประกอบการที่ต้องการจะให้ผู้โดยสารของตนได้ดูสถานะรถของตนบ้าง จะต้องเข้าถึงได้ง่ายด้วย เราก็เลยรับผู้ประกอบการเข้ามาร่วมกับเวียบัสโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย"

ปัจจุบันมีผู้ใช้งานเวียบัสกว่า 3 ล้านคน กับรถโดยสารเกือบ 1 พันสายขยายวงกว้างการใช้งานทั่วประเทศ ทั้ง กทม. ปริมณฑล และต่างจังหวัดอีกกว่า 70 จังหวัด อีกทั้งครอบคลุมการขนส่งสาธารณะทุกรูปแบบไม่ว่าจะเป็น รถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน รถเมล์ รถตู้ เรือ หรือรถข้ามจังหวัด อย่างเช่น รถทัวร์ รถสองแถว รถไฟ โดยมีการร่วมมือกับหลากหลายผู้ประกอบการทั้ง ขสมก. บขส. ทั้งผู้ประกอบการเอกชนในพื้นที่ต่าง ๆ ในการให้คนสามารถเข้าถึงการขนส่งได้ง่ายขึ้น

นอกจากเวียบัสช่วยให้ติดตามว่ารถอยู่ตรงไหน เส้นทางเป็นอย่างไร จอดตรงไหนบ้าง จะเดินทางอย่างไร มีเส้นทางอะไรที่ผ่าน บริษัท เวีย กรุ๊ปฯ มีการดำเนินธุรกิจแบบครบวงจร ไม่ว่าจะเป็น ป้ายโดยสารอัจฉริยะ ระบบคนขับอัจฉริยะ หรือระบบบริหารจัดการการเดินทางสำหรับผู้ให้บริการรถโดยสาร ผู้ประกอบการที่ปล่อยการเดินรถ รวมถึงการติดตามรถโดยสารตามบริษัทเอกชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในโรงพยาบาล โรงงาน มหาวิทยาลัยอีกด้วย

จากปัญหาพื้นฐานการเดินทางที่ทุกคนพบเจอได้ในชีวิตประจำวัน เมื่อได้ถูกนำมาแก้ไขอย่างตรงจุดทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ในสังคมขยายวงกว้างไปถึงระดับเศรษฐกิจของประเทศ จนทำให้แอปพลิเคชัน ViaBus เป็นสตาร์ทอัพที่ได้รับคัดเลือกระดับเวทีโลกที่ถูกจัดอันดับให้เป็น Forbes 30 under 30 Asia – 2021 Customer Reward ของคนที่ทำนวัตกรรมที่สร้างอิมแพกต์ต่อสังคม ซึ่งถือว่าเป็นรางวัลสร้างความภูมิใจให้กับประเทศไทย และเป็นสัญญาณที่ดีที่จะยกระดับพัฒนาคุณภาพการขนส่งสาธารณะในประเทศ

ViaBus จะไม่ใช่นวัตกรรมที่เกิดขึ้นมาแล้วจากไป แต่จะเป็นนวัตกรรมที่มีการพัฒนาเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมไทยอย่างยั่งยืน ตามที่คุณอินทัช มาศวงษ์ปกรณ์ กรรมการผู้จัดการบริษัท เวีย กรุ๊ป (ประเทศไทย) จำกัด ตั้งใจไว้

นวัตกรรมเกิดจาก Pain Point และนำไปสู่โซลูชั่นในการแก้ปัญหา เช่นเดียวกับ ViaBus ที่ต้องการสร้างนวัตกรรมอำนวยความสะดวกในการเดินทางเพื่อให้ผู้คนใช้ชีวิตที่ง่ายขึ้น

Intouch Marsvongpragorn | Via Group (Thailand) Co., Ltd.

Viabus: a transportation application that aims to improve travel standards in Thailand

"Everyone should have access to transportation; I want Viabus to promote mobility and provide better services."

Mr. Intouch Marsvongpragorn developed tracking and navigation software called "Viabus," a resource for planning a trip utilizing Thailand's public transportation in all of its forms – from trains, buses, and vans to cross-provincial vehicles such as mini buses and tour buses. It was a difficult task to create an application covering all regions and formats. There were also difficulties with real-time technology, which was regarded as a new system at the time. To make the app work, Viabus had to undertake a lot of research, including allowing consumers to understand both usage and advantages, the most crucial of which was that it had to be free of charge.

Viabus today has over 3 million users and over a thousand bus routes throughout the country, including Bangkok and its surroundings. Starting with basic travel issues that everyone experiences on a daily basis, it has resulted in substantial changes in society that extend to the national economy, making the ViaBus application a startup that has been selected on the world stage: Forbes' 30 Under 30 list Asia - 2021 Customer Reward given to those creating inventions that have a societal impact. This is an accolade in which Thailand can take pride. It is also a good sign for the country's public transportation system.

26 METHAWEE THATSANASATEANKIT

"เราอยากสร้างอาชีพให้คนพิการ
พวกเขามีศักยภาพ แต่ขาดโอกาส
ถ้าเราส่งเสริม พวกเขาทำงานได้"

เมธาวี ทัศนาเสถียรกิจ

บริษัท วัลแคน โคอะลิชั่น จำกัด

เมธาวี ทัศนาเสถียรกิจ

Vulcan Coalition สร้างงาน ไม่ทิ้งผู้พิการ ไว้ข้างหลัง

ผู้พิการไม่ใช่ผู้ที่เปราะบางในสังคม หากแต่ยังเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเท่า ๆ กับคนปกติ เพียงแต่ในบางสังคมยังขาดการนึกถึง ขาดการใส่ใจ และขาดการให้โอกาสผู้พิการ คุณจูน เมธาวี ทัศนาเสถียรกิจ หนึ่งในผู้ก่อตั้งสตาร์ทอัพ AI "Vulcan Coalition" ธุรกิจเพื่อสังคมที่ช่วยเหลือผู้พิการให้มีอาชีพ ได้มองเห็นความสำคัญเรื่องนี้จากการที่ได้มีโอกาสช่วยเหลือผู้พิการมาตั้งแต่ครั้งสมัยเป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ที่มีรุ่นพี่ผู้พิการทางสายตาและขอความช่วยเหลือให้ช่วยอ่านหนังสือให้ในช่วงสอบ ทำให้เห็นว่าสิ่งเล็ก ๆ ที่ทำมีคุณค่ามากต่อชีวิตผู้อื่น จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่จุดประกายให้อยากช่วยเหลือคนพิการและอยากสร้างอาชีพให้คนพิการ

คุณเมธาวีได้มุ่งมั่นในการสร้างแพลตฟอร์ม เสมือนเป็นเครื่องมือและวิธีการทำงานที่ซัปพอร์ตผู้พิการแต่ละประเภท ลดช่องว่างของข้อจำกัดความแตกต่าง ซึ่งถือว่าเป็นบริษัทแรก ๆ ของประเทศไทยที่นำศักยภาพของคนพิการมาร่วมขับเคลื่อนพัฒนาอุตสาหกรรม AI

"เราทำแพลตฟอร์มช่วยให้คนพิการทำงานที่บ้านได้ แพลตฟอร์มนี้ทำให้คนตาบอดใช้โปรแกรมในการฟังและเข้าถึงได้ คนหูหนวกที่ไม่สามารถอ่านภาษาไทยได้ ก็มีไอคอนเพื่อที่จะช่วยให้เข้าใจ และใช้งานเว็ปไซต์เราได้ แก้ปัญหาให้ตรงจุดให้กับผู้พิการที่มีความหลากหลาย ตาบอด หูหนวก อ่านภาษาไทยไม่คล่อง ทำไอคอนบนเว็บไซต์ไม่ต้องอ่าน แค่ใช้รูปภาพก็ใช้งานเว็บไซต์เราได้ เราต้องทำความเข้าใจว่าอะไรคือข้อจำกัดที่ทำให้คนพิการทำงานไม่ได้ และเราจะทำยังไงให้เราออกแบบแพลตฟอร์มให้ก้าวข้ามข้อจำกัดเหล่านั้นได้"

ปัญหาจากผู้พิการที่มีอยู่ในสังคมถึง 1-2 แสนคน ล้วนอยู่ในวัยทำงานแต่ไม่มีงานทำ คุณเมธาวีผู้ที่มองเห็นศักยภาพของผู้พิการ จึงเกิดความคิดว่าจะทำอย่างไรจึงจะทำให้ผู้พิการที่มีศักยภาพและนำศักยภาพที่มีมาร่วมกันขับเคลื่อนประเทศได้ พร้อมกับเล็งเห็นว่าอุตสาหกรรม AI มีความต้องการด้านจัดเตรียมข้อมูลในเป็นอย่างมาก จึงได้เกิดการจัดอบรมอัปสกิลให้คนพิการกลุ่มที่มองหาโอกาสในอาชีพได้มาทำงานในอุตสาหกรรม AI

ความสำเร็จจากแพลตฟอร์มนี้ทำให้บริษัท Vulcan Coalition สร้างอาชีพให้กับผู้พิการมากถึง 600 อัตรา ถือว่าเป็นการสร้างโมเดลธุรกิจสำหรับผู้พิการทางด้านศักยภาพความรู้ทาง AI ของผู้พิการอีกด้วย อีกทั้งอุตสาหกรรมปัญญาประดิษฐ์ที่พัฒนาด้วยชุดข้อมูลจากคนพิการสามารถสร้างงานที่ดึงศักยภาพของผู้พิการออกมาได้ จึงทำให้เกิดพันธมิตรภาคเอกชนทางธุรกิจมากมายที่จะต้องรับผู้พิการเข้าทำงานในบริษัทตามกฎหมาย ได้มาเข้าร่วมโครงการนี้ในการใช้แพลตฟอร์มของ Vulcan มาทำงานให้บริษัทพันธมิตรภาคเอกชนเหล่านั้นในการจ้างคนพิการ จัดเตรียมข้อมูลเพื่อพัฒนา AI

หนึ่งในผลงานที่น่าภูมิใจของผู้พิการคือ บริษัท Vulcan ที่ร่วมมือกับ SC Asset ให้ผู้พิการช่วยจัดทำข้อมูลและพัฒนาโมเดล AI ใน Smart Home ให้ผู้อาศัยสั่งการอุปกรณ์ในบ้านตัวเองด้วยเสียง นอกจากเป็นการสร้างความภาคภูมิใจให้คนพิการแล้ว ยังทำให้ผู้พิการมองเห็นคุณค่า และศักยภาพของตัวเอง

สิ่งที่บริษัท Vulcan ได้ทำถือได้ว่าเป็นการผลิตงานเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในการสร้างธุรกิจ CSR ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้พิการทางสายตา การได้ยิน การเคลื่อนไหว และสติปัญญา ถือเป็นการส่งเสริมให้ผู้พิการมีรายได้และสร้างอาชีพ ขจัดความยากจนของกลุ่มผู้พิการอย่างยั่งยืน เพื่อลดการพึ่งพาเงินสนับสนุนจากภาครัฐในระยะยาว

จากคนที่ไม่ได้มีความรู้เรื่องการทำธุรกิจแต่มีหัวใจที่อยากจะช่วยเหลือคนพิการอย่างเต็มเปี่ยม จึงนำความอยากเป็นแรงขับเคลื่อนนำพาไปสู่ความสำเร็จที่สามารถสร้างโอกาสให้กับผู้พิการได้มีงานทำและสร้างพื้นที่ให้ได้แสดงความสามารถจนก่อเกิดโมเดลทางธุรกิจที่ประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง

Methawee Thatsanasateankit | Vulcan Coalition Co., Ltd.

Creating jobs for the disabled

"We want to create jobs for people with disabilities. They have potential, but they don't have opportunities. If we support them, they will do well."

People with disabilities are not vulnerable. In fact, they are as much capable as everyone else. Some societies just happen to neglect and ignore them. Methawee Thatsanasateankit or June, the Co-Founder of an AI start-up called "Vulcan Coalition" realized what opportunities meant for the disabled from when she was a law student. At that time, she assisted her senior student who was blind and understood that even the little things we do can make great difference to the life of other people. Since then, Methawee has been dedicated to establish an AI-driven platform to support the disabled of all spectrums.

Methawee's social enterprise is focused on empowering people with disabilities by creating jobs. The platform is designed to assist the disabled people in performing their jobs even from home. There are useful functions on the website which enable the disabled people to rely on other senses instead of the impaired ones. For example, the blind can use the audio function, while the deaf can resort to images for better understanding. "We need to figure out what kind of barriers are preventing them from reaching their full potential and what our platform can do to eliminate those obstacles", Methawee said.

Today, Vulcan Coalition has created employment opportunities for over 600 disabled people. It has partnered with numerous private businesses in providing jobs for the disabled people. An example includes its collaboration with SC Asset where the disabled people were employed to collect data and develop AI model for smart home.

PEOPLE

SCAN
AR

บุคคลผู้สร้างแรงบันดาลใจ

Health & Well-being

Privacy, Rights & Equality

Health & Well-being

27	พญ.ศศพินทุ์ วงษ์โกวิท Dr.Sasapin Wongkovit	74
28	เพ็ญลักขณา ขำเลิศ Penluckana Khumlert	76
29	ศ. นพ.มานพ พิทักษ์ภากร Prof. Dr.Manop Pithukpakorn	78
30	ฐาปนีย์ เกียรติไพบูลย์ Thapanee Kiatphaibool	80
31	สิรินดา พันสถา Sirinda Pansata	82
32	พงศ์ปณต เรืองอารีรัตน์ Phongpanod Rueangarrirat	84
33	ภัทรัดจารินท์ สุวัชรานนท์ Pattaratjarin Suwatcharanon	86
34	จิรายุ ตันตระกูล Jirayu Tantrakul	88
35	ทพญ.กัญจน์ภัสสร สุริยาแสงเพ็ชร์ Dr.Kanpassorn Suriyasangpetch, D.D.S.	90
36	รศ. นพ.สุริยเดว ทรีปาตี Assoc. Prof. Dr.Suriyadeo Tripathi	92
37	ผศ. พญ.จิราภรณ์ อรุณากูร Asst. Prof. Dr.Jiraporn Arunakul	94
38	อรรถพล โพธิ์หาญรัตนกุล Autthapol Pohundratanakul	96
39	ประสาน อิงคนันท์ Prasan Ingkanunt	98

HEALTH &WELL-BEING

SCAN AR

ภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ไม่พึงประสงค์

27 DR.SASAPIN WONGKOVIT

"การได้ใช้ชีวิตที่มีความสุข
เริ่มต้นจากการดูแลตัวเอง
และการส่งต่อความรู้
ในการดูแลตัวเองที่ถูกต้อง
ซึ่งเท่ากับเราได้สร้าง
ชีวิตที่มีความสุขให้ผู้คน"

พญ.ศศพินทุ์ วงษ์โกวิท

โรงพยาบาลเปาโล สมุทรปราการ

แพทย์หญิงศศพินทุ์ วงษ์โกวิท

ส่งต่อความรู้การดูแลรักษา ขยายเวลาความสุขอย่างยั่งยืน

การมีสุขภาพที่แข็งแรงนับเป็นพรอันประเสริฐอย่างยิ่งที่ทุกคนต่างแสวงหา แต่สิ่งที่สำคัญไม่แพ้กันคือการหาทางในการที่จะมีสุขภาพที่แข็งแรงนั่นเอง ดังนั้น "แพทย์" จึงเป็นอาชีพที่นอกจากต้องเสียสละเวลา เสียสละความสุขส่วนตัวในการค้นหาวิธีการดูและรักษาผู้ป่วยแล้ว ยังต้องคอยแนะนำวิธีการดูแลรักษาสุขภาพที่ถูกต้องเพื่อไม่ให้ประชาชนกลายเป็น "เหยื่อ"

พญ.ศศพินทุ์ วงษ์โกวิท ผู้นำกระแสโซเชียลมาขับเคลื่อนส่งต่อการดูแลสุขภาพอย่างถูกต้องแก่ประชาชน ในการสร้างแนวทาง ความรู้ วิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง ถูกจุด และทันเวลา เพื่อให้มีเวลาแห่งความสุขกับคนที่เรารักได้นานมากขึ้น

พญ.ศศพินทุ์ ผู้ใช้สื่อออนไลน์ช่องทาง TikTok: Dr. Nuiz มีผู้ติดตามเกือบ 1 ล้านคน ใช้สื่อในการให้ความรู้ทางการแพทย์ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย สอนให้ทุกคนสามารถรักษาสุขภาพด้วยตนเองก่อนที่จะป่วยหนักมาถึงโรงพยาบาลแล้วสายเกินแก้

ด้วยอาชีพศัลยแพทย์ หรือหมอผ่าตัด ที่ทำอยู่ทำให้คุณหมอคิดว่าตนเองได้รักษาคนไข้ที่ปลายเหตุ กว่าที่จะเจอคนไข้ก็มักป่วยในระยะสุดท้าย ซึ่งเป็นการประคับประคองทั้งกายและใจ มากกว่าจะเป็นการรักษาเพื่อให้หาย โดยเฉพาะโรคมะเร็ง ซึ่งแพทย์สามารถรักษาคนไข้ได้จริง ๆ แค่เพียง 10 % แต่อีก 90 % สามารถที่จะเรียนรู้ดูแลตัวเองเพื่อไม่ให้ป่วยได้ โดยสามารถรู้ว่าโรคนี้เกิดได้อย่างไร เมื่อคนขาดความรู้ ขาดแหล่งเรียนรู้ หรือแม้กระทั่งผู้คอยเฝ้าเตือนเพื่อให้ระวังและสังเกตตนเอง ทำให้หมอศศพินทุ์หันมาเรียนรู้การเป็น "แพทย์นักสื่อสาร" เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน โดยเริ่มต้นในการให้ความรู้ผ่านช่องทาง TiKTok ในทุก ๆ วัน

หมอศศพินทุ์พยายามศึกษาการสร้าง Content ที่จะสามารถเข้าถึงคนได้ทุกกลุ่ม โดยเริ่มจากการถอดตัวเองออกจากความเป็นหมอ และคิดแบบคนไม่รู้ว่าต้องการรู้อะไรแบบไหนที่จะสื่อสารได้เข้าใจง่าย ๆ ไม่ต้องใช้ศัพท์เทคนิคที่ฟังยาก และจากการที่ใช้ความรู้บวกความชอบมาทำคลิปทำให้เป็นความสุขและความสนุกที่ได้แบ่งปัน

"เมื่อเรามีความรู้ เราจะแบ่งปันอย่างไรให้โลกใบนี้ดีขึ้น เป้าหมายหรือสิ่งที่คุณศึกษาไม่สำคัญเท่ากับว่าคุณได้แบ่งปันอะไรให้กับตัวเองและโลกใบนี้บ้าง"

โรคแรกที่คุณหมอให้ความรู้ก็คือ มะเร็งลำไส้ โดยมีโจทย์ว่าจะทำอย่างไรให้คนเข้าใจง่ายได้ทุกกลุ่ม จึงเลือกในแบบที่ถนัดและเป็นตัวเองมากที่สุด โดยทำเป็นคลิปวิดีโอไม่มีเสียงพูด ใช้ข้อความในการอธิบายตั้งแต่อาการเริ่มแรก ใช้ดนตรีประกอบจังหวะเพื่อให้เนื้อหาดูสบาย ไม่หนักหรือเครียด โดยหลังจากโพสต์คลิปแรก เพียงข้ามคืนมีผู้เข้าชมมากถึง 8 แสนครั้ง และในคืนเดียวมีผู้ติดตามถึง 3 หมื่นคน และมีคำถามปัญหาสุขภาพจากโพสต์ถึง 4 พันคอมเมนต์

"เราเอาคำถามจากคอมเมนต์ว่าเขามีปัญหาอะไร แล้วก็นำปัญหาเหล่านั้นมาทำเป็นคลิปในการดูแลรักษาแก้ปัญหาโรคนั้น ๆ ต่อ ซึ่งพบว่าคนมีปัญหาเยอะมาก เริ่มปรับคลิปเป็นการพูดอธิบาย เราอยากเป็นช่องทางสื่อที่ให้ความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้องจริง ๆ ในฐานะแพทย์ การที่ผู้คนสุขภาพแข็งแรงนับเป็นความยั่งยืนของสังคม การให้ความรู้นอกจากเป็นการสร้างประโยชน์ ยังเป็นการสร้างความยั่งยืนด้านสุขภาพที่ไม่ต้องใช้เงินซื้อเลย"

นอกจากนี้ แรงบันดาลใจยังช่วยให้เกิดพลังสร้างสรรค์มากขึ้น เพราะเมื่อเวลาที่เราต้องสื่อสาร จะถูกกระตุ้นด้วยแรงบันดาลใจ ว่าเราจะทำอย่างไรที่จะสามารถสื่อสารที่อาจจะเป็นเรื่องเดิม หรือเรื่องใหม่ ให้มีแง่มุมที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และน่าเชื่อถือจนเกิดเป็นความเชื่อมั่นมากพอที่จะฟังเรื่องราวของเราแล้วนำไปสู่การปฏิบัติ จนก่อเกิดสุขภาพที่แข็งแรง สร้างสังคมแห่งความยั่งยืนทางสุขภาพที่สำคัญไม่กลายเป็น "เหยื่อ" แห่งการแข่งขันทางธุรกิจที่จับกระแสเรื่องของสุขภาพมาทำให้ผู้คนหลงเชื่อจนบางครั้งก็เกินจริง และก่อเกิดอันตราย

ตั้งแต่โพสต์คลิปแรกในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 จนมาถึงวันนี้ คุณหมอได้โพสต์คลิปการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคต่าง ๆ การผ่าตัด เวชศาสตร์ชะลอวัย และการดูแลตนเองไปแล้วถึง 526 คลิป ครอบคลุม 120 โรค ตอบคำถามปัญหาสุขภาพให้กับผู้คนแล้ว 859,800 คน ทำให้เห็นว่าคลังความรู้ในช่องทางการสื่อสารออนไลน์เข้าถึงผู้คนได้ง่าย เผยแพร่ได้เป็นวงกว้าง รวดเร็วและทันสถานการณ์ ดูซ้ำได้ ช่วยสร้างความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนให้กับคนไทยจำนวนมาก

Dr.Sasapin Wongkovit | Paolo Samutprakarn Hospital

Sharing the knowledge for curing, expanding the moment of happiness

"To live a happy life, we should start by looking after ourselves and we should pass the message to others as a way to help them live a happy life, too."

Sasapin Wongkovit, a surgeon at Paolo Samutprakarn Hospital, uses Tiktok to disseminate medical knowledge with easy-to-understand language to instruct the public to take care of themselves before it is too late. Being healthy, in her view, is truly a blessing and as a doctor, her responsibility does not only lie in treating her patients but also in providing them the necessary guidelines to protect them from avoidable sickness. Aware of the fact that most people lack knowledge or are unable to access the knowledge sources, Sasapin took up the role of a messenger and started her journey to serve the public and make the world a better place. Through her Tiktok channel, she exercises her creativity, responds to health-related questions and tells them what they need to know. "When people are healthy, it helps sustain society. A sustainable, healthy society does not require any money. Many people have fallen victim to health advertisements that are at times exaggerated and even dangerous."

Innovation has definitely helped her achieve the goal. From the first clip posted on 15 February 2021, Sasapin has produced over 500 clips, addressed over 100 health issues and reached almost a million people. For her, online communication is a big source of knowledge. It is easy to access, convenient and useful in making people's life sustainable and happy.

28 PENLUCKANA KHUMLERT

"อาชีพพยาบาลถือว่าได้ทำบุญตลอด
มันคือบุญกุศลที่ยิ่งใหญ่
การช่วยหนึ่งชีวิตที่อยู่ในมือเรา
เท่ากับเราได้ช่วยหนึ่งครอบครัว"

เพ็ญลักขณา ขำเลิศ

พยาบาลอาสา

เพ็ญลักขณา ขำเลิศ

พยาบาลอาสา ทำงานด้วยใจ...แม้ไร้หมวก

อาชีพพยาบาลนับเป็นอีกอาชีพที่ต้องมีความเสียสละ อดทน และจิตใจที่เมตตาต่อคนที่เป็นทุกข์จากความเจ็บป่วยทั้งกายและใจ ที่สำคัญยังมีผู้คนจำนวนไม่น้อยในสังคมที่ยังไม่สามารถเข้าถึงการรักษาพยาบาลหรือการดูแลที่ดีพอ เนื่องจากขาดทุนทรัพย์ ด้วยช่องว่างนี้เองทำให้พยาบาลวิชาชีพที่ทุ่มเททำงานอย่างเต็มที่ในเวลางาน ยังแบ่งช่วงเวลาว่างมาเป็นพยาบาลอาสาเข้าดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยในชุมชน นางเพ็ญลักขณา ขำเลิศ หรือที่ใคร ๆ เรียกว่า พยาบาลติ๋ง กับฉายา พยาบาลไร้หมวก ผู้ที่เสียสละแรงกายและใจในการนำเอาวิชาชีพมาช่วยเหลือคนป่วยและสร้างเครือข่ายคนดี จนสามารถเปลี่ยนทัศนคติของชาวบ้านที่มีต่ออาชีพพยาบาลได้

พยาบาลไร้หมวก เล่าถึงที่มาของการปวารณาตัวอุทิศตนช่วยเหลือผู้ป่วยแบบตลอดชีวิตว่า ตั้งแต่เรียนจบในสาขาพยาบาลเมื่อปี 2526 ได้เริ่มทำงานที่โรงพยาบาลภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เธอทำงานอยู่มาทุกห้องได้ขึ้นเวร เห็นคนไข้นอนรักษาที่โรงพยาบาลด้วยโรคเดิม ๆ จึงคิดทำโครงการพยาบาลออกเยี่ยมตามบ้าน ตั้งแต่ปี 2543 จนถึงปัจจุบัน แม้ในวัย 60 ปีแล้ว เธอก็ยังเดินไปเยี่ยมผู้ป่วยดูแลทั้งผู้ป่วยพิการ ผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย ผู้ป่วยใกล้เสียชีวิต รวมทั้งรับให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ด้วย

จุดเปลี่ยนของชีวิตเกิดขึ้นเมื่อปี 2550 เธอจัดทำหนังสือ “พยาบาลไร้หมวก” เพราะป่วยหนักจนคิดว่าตัวเองคงไม่รอดชีวิต จึงตั้งใจทำหนังสือเล่มนี้เพื่อเล่าประสบการณ์ของตัวเอง และใช้เป็นของชำร่วยในงานศพตนเอง เธอบอกเล่าเรื่องราวในช่วงป่วยที่ได้ใช้การแพทย์ทางเลือก การปฏิบัติธรรม การใช้อาหารเป็นยา เธอทำบุญทุกวัน และตั้งจิตอธิษฐานว่าถ้าไม่ตายจะตั้งใจทำคุณความดีเพื่อแผ่นดิน ดูแลคนทุกข์ยาก คนป่วยคนไข้ไปตลอดชีวิต ตั้งแต่นั้นมาเธอก็เริ่มออกบรรยายเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้เจ้าหน้าที่พยาบาลเพื่อให้เข้าใจการทำงานด้วยหัวใจ จากความตั้งใจดีทำให้มีผู้สนับสนุนอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับช่วยเหลือผู้ป่วย รวมทั้งได้มีโอกาสขยายเครือข่ายคนทำดีไปอีกหลากหลายอำเภอในการร่วมเป็นสะพานบุญตามวิถีของเธอ

“เวลาพี่ไปสอน พี่จะบอกว่าให้ทุกคนเตรียมตัวตาย โดยให้คิดว่าสักวันหนึ่งเราทุกคนต้องเสียชีวิต เพราะถ้าทุกคนคิดว่าตัวเองจะต้องตายแล้ว เขาจะไม่ทำอะไรที่ไม่ดี แต่เขาจะพยายามทำสิ่งที่เขาช่วยเหลือคนอื่นได้ แต่ในทางกลับกัน คนที่ประมาทจะคิดว่าตัวเองจะไม่ตาย เขาจึงต้องการแต่ความรวย ความเก่ง บ้างก็แข่งกันเพื่อจะได้ดี บ้างก็หลงไปกับโลกสมมติ บ้างก็ไม่ให้อภัยกัน เอาเรื่องลบ ๆ มาคิด ทำให้ทะเลาะกัน สังคมแบ่งแยก

แต่ถ้าคิดได้ว่า ไม่มีใครจะอยู่ได้ตลอดไป เดี๋ยวก็ต้องตายกันทุกคน แต่ก่อนตาย เราต้องเตรียมตัว โดยคิดว่าเราจะเสียดายในสิ่งที่อะไรบ้างที่เรายังไม่ได้ทำ และสุดท้ายพี่ก็จะขอให้ทุกคนกลับไปดูแลครอบครัว กลับไปกอดพ่อกอดแม่ กลับไปบอกรักลูก บอกรักทุกคนในครอบครัวนะคะ”

จนถึงวันนี้ ความดีงามที่พี่ติ๋ง พยาบาลไร้หมวกได้ทำไว้ยังผลให้เกิดเครือข่ายคนดีช่วยเหลือกัน และปรับเปลี่ยนทัศนคติของประชาชนในพื้นที่ที่มีต่อพยาบาลได้อย่างสิ้นเชิง รวมทั้งยังสามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดของผู้ร่วมอาชีพให้มองความทุกข์ของผู้ป่วยด้วยใจกรุณา สร้างความรักในหัวใจ ส่งพลังบวก ซึ่งหากพิจารณาแล้ว คำว่า พยาบาล นั้นมีความหมายที่ลึกซึ้งทั้งการดูแลร่างกายและจิตใจ นับเป็นการสร้างการเปลี่ยนแปลงในวิชาชีพพยาบาลด้านการทำงานเชิงรุก และการทุ่มเทช่วยเหลือผู้อื่นมากกว่าหน้าที่ นับเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้กับอาชีพอื่น ๆ ที่สามารถช่วยเหลือสังคมและผู้คนได้เช่นเดียวกัน

การทำงานเชิงรุก การคิดที่จะแก้ปัญหา และความหวัง ล้วนเป็นแรงผลักดันในการสร้างสังคมที่มีคุณค่า สร้างคนที่มีคุณภาพ และสร้างเครือข่ายให้เกิดขึ้นเช่นเดียวกับวิธีคิดของพยาบาลติ๋ง “พยาบาลไร้หมวก” ที่วันนี้ความตั้งใจของเธอได้สร้างการเปลี่ยนแปลงต่อชีวิตของผู้ป่วยและนิยามของคำว่า “พยาบาล”

Penluckana Khumlert | Volunteer Nurse

A volunteer nurse works with the heart despite little recognition

“Being a nurse is like making merits. It’s a big merit because helping one person means helping his/her own family too. “

Being a nurse is not an easy job. It takes sacrifices, perseverance, and compassion to care for the unwell, both physically and mentally. Furthermore, many people still lack financial means to access sufficient medication and medical care. To fill this gap, some nurses voluntarily take time off their tight schedules to perform this needed community service. Mrs. Penluckana Khumlert, widely known as Nurse Ting, is one of them.

In 2000, during her first job at Phachi Hospital in Phra Nakhon Sri Ayutthaya, she proposed and implemented a more active and accessible approach to providing medical care and consultation. This approach did not only change how the community perceived the nurses but also helped the nurses themselves view their patients with more compassion and positivity. To this day, in her sixties, Penluckana has been taking care of patients of all sorts and providing medical consultation via phone calls. Motivated by her experience with severe illness, she published a book titled *Nurse without a Hat* in 2007 to share the stories and perspectives of her lifetime dedication to this service. From then on, she has been giving talks and the much-needed encouragement especially for nurses and medical personnel while at it.

Penluckana believes that being a nurse is more than a duty but also takes dedication and can inspire other professions and individuals to help the society and others in their own ways, e.g., supplying medical equipment and developing a patient-support system.

29 PROF. DR.MANOP PITHUKPAKORN

"ของอะไรที่เราสร้างขึ้นใหม่ในวันนี้
อาจจะไม่ใช่ของที่เราจะหวังผลในวันนี้
แต่มันเป็นของที่เราจะหวังผล
ในอนาคต"

ศ. นพ.มานพ พิทักษ์ภากร

ศูนย์จีโนมิกส์ศิริราช

ศาสตราจารย์ นายแพทย์มานพ พิทักษ์ภากร

Siriraj Genomics แหล่งรวมฐานข้อมูลพันธุศาสตร์ของคนไทย เพื่อคนไทยในอนาคต

การศึกษาโรคเกี่ยวกับพันธุกรรม มีประโยชน์ต่อวงการแพทย์และประชาชนอย่างยิ่ง ทำให้ ศ. นพ.มานพ พิทักษ์ภากร หัวหน้าศูนย์จีโนมิกส์ศิริราช ไม่รอช้าที่จะลงมือหยอดเมล็ดพันธุ์เพื่อทำการวิจัย ศึกษารวมรวมข้อมูลพันธุศาสตร์ของคนไทยเพื่อประโยชน์ในอนาคตของคนไทยในภาคหน้า

จุดเริ่มต้นจากความอยากหาความท้าทายให้ตัวเองในการทำงานวิจัยเรื่องพันธุกรรมเมื่อ 10 ปีที่แล้ว เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่ล้ำสมัย ผู้คนยังเข้าไม่ถึงและมักถูกมองว่าไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ได้จริง แต่เมื่อเวลาผ่านไป คุณหมอก็ได้พิสูจน์แล้วว่าความท้าทายนั้นไม่ยากเกินความสามารถของคนไทย คุณหมอได้เริ่มจากโครงการ "การแพทย์ที่แม่นยำ" เพื่อรักษาให้กับคนไข้ที่มีโอกาสรอดพ้นจากการเจ็บป่วยของ การใช้การตรวจดีเอ็นเอผู้ป่วยโรคมะเร็งแต่ละคนทำให้ทราบว่าพันธุกรรมของผู้ป่วยมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสามารถวินิจฉัยได้ว่าพันธุกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป หรือกลายพันธุ์นั้น ควรรักษาอย่างไร เพื่อให้แพทย์รักษาได้จำเพาะมากขึ้น แต่ก็ยังไม่ได้ทำให้ความรู้ความเข้าใจของโรคพันธุกรรมเข้าถึงประชาชนได้ในวงกว้าง จนกระทั่งมีข่าวของนักแสดงฮอลลีวูด แอนเจลินา โจลี พบการกลายพันธุ์ของยีนที่ทำให้มีความเสี่ยงที่จะเกิดมะเร็งเต้านม มะเร็งรังไข่ ทำให้คนจำนวนมากสนใจและตื่นเต้นที่ทราบว่าโรคมะเร็งสามารถตรวจทางพันธุกรรมได้ ทำให้เสียงของคุณหมอมานพที่พยายามจะสื่อสารพันธุกรรมมีความเกี่ยวข้องกับโรคต่าง ๆ ดังถึงประชาชนในวงกว้างขึ้น

คุณหมอมานพเล็งเห็นว่าเรื่องพันธุกรรมมีความสำคัญไม่ใช่แค่กับประชาชนแต่สำคัญถึงระดับผู้กำหนดนโยบายว่ามีผลกระทบอย่างไร จึงเร่งผลักดันสร้างการตระหนักรู้ให้กับทุกภาคส่วนจนสามารถขยายงานวิจัยเรื่องพันธุกรรมให้อยู่ในแผนปฏิบัติการบูรณาการของประเทศ จีโนมิกส์ประเทศไทย และนำเสนอข้อมูลให้กับสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) จนทำให้ได้บรรจุสิทธิประโยชน์ของการตรวจหามะเร็งทางพันธุกรรมให้กับคนไทยทุกคนได้เข้าถึงการรักษาได้ตามสิทธิที่ทุกคนมี

"พอทุกคนมีความรู้ความเข้าใจการผลักดันมันก็จะทำได้เร็วทุกอย่างเกิดขึ้นในระยะเวลาปีสองปีเอง สามารถครอบคลุมได้ทั้งประเทศ ถ้าเราเปรียบเทียบกับประเทศใกล้เคียง ประเทศไทยเป็นประเทศเดียวในอาเซียนที่ประชาชนทั้งประเทศสามารถเข้าถึงการตรวจนี้ได้"

เมื่อเมล็ดพันธุ์ถูกบ่มเพาะจนออกดอกผล พิสูจน์สร้างความเชื่อใหม่ให้กับคนที่เคยมีอคติหรือข้อสงสัย วันนี้คุณหมอมานพได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า การตรวจหาโรคทางพันธุกรรมไม่ได้มีค่าใช้จ่ายที่สูงจนเอื้อมไม่ถึง และไม่ใช่เรื่องที่ไกลตัว แต่กลับเป็นเครื่องมือที่ช่วยหาความเสี่ยงในการป่วยเป็นมะเร็งให้กับคนไข้ จนได้รับฉายา "หมอดูทางการแพทย์"

การศึกษาเรื่องพันธุกรรมนอกจากจะนำไปใช้ประโยชน์ในการรักษาทางการแพทย์แล้ว การนำข้อมูลที่ถูกต้องมาสื่อสารความเข้าใจให้กับประชาชนก็เป็นสิ่งที่คุณหมอตระหนักถึงความสำคัญ จึงเป็นที่มาของการให้องค์ความรู้ให้กับประชาชนในช่วงที่โควิด-19 ระบาดในช่วงแรกที่มีการถาโถมของข้อมูลที่ผิด ๆ ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจ หวาดกลัว และตื่นตระหนก

"พอเวลามนุษย์ไม่มีความรู้เราจะกลัวก่อน เวลาเรามีความรู้เยอะขึ้นความกลัวน้อยลง เราเปลี่ยนมาเป็นคนให้ความรู้ทางสื่อดีกว่า เป็นองค์ความรู้ที่เราถนัดเลยพวกพันธุกรรมดีเอ็นเอ เราต้องแก้ความเข้าใจผิดทางสังคม ทำให้สังคมเข้าใจเรื่องของวัคซีนดีขึ้น"

องค์ความรู้ของคุณหมอเป็นอีกหนึ่งฟันเฟืองที่ทำให้ประชาชนผ่านวิกฤตโควิด-19 ไป และพบแนวทางที่จะใช้แก้ไขปัญหา ทำให้คุณหมอมานพได้รับรางวัล The People Awards 2022 ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับวัคซีนโควิด-19 สำหรับประชาชน ซึ่งในอนาคตคุณหมอก็จะผลักดันเรื่องพันธุกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างความยั่งยืนทางด้านสุขภาพและการแพทย์ของประเทศไทยต่อไป

นวัตกรรมที่ก้าวหน้าโดยเฉพาะการพยากรณ์ทางการแพทย์จะช่วยให้ประเทศประหยัดงบประมาณและประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น ดังนั้นงานวิจัยและงานของศูนย์จีโนมิกส์ศิริราชจึงสร้างการเปลี่ยนแปลงต่อประเทศอย่างยิ่ง

Prof. Dr.Manop Pithukpakorn | Siriraj Genomics

Siriraj Genomics, Gene bank for the future

"What we make today may not yield results immediately but they will be fruitful in the long run. "

Ten years ago, genomics or the study of genes was probably considered inapplicable to life. Prof. Manop Pithukpakorn, Director of Siriraj Genomics has, however, shown that in fact genomics can be beneficial to the medical profession and everyone.

Prof. Dr. Manop Pithukpakorn is a leader of the project that studies the genes of Thai people. He started by examining the DNA of cancer patients, which allowed him to detect the change in the patients' genes and in turn provide more effective treatment. At that time, however, people still lacked a clear comprehension of the importance of genes. It was not until the news about Angelina Jolie's gene mutation grabbed the headlines that Thai people became fully aware of one of the greatest benefits of genomics, that is, illnesses, such as cancers, can be detected in a person's genes. The doctor has successfully persuaded the government to provide all Thai people with free access to genetic cancer screening. "When people clearly understand the benefits of genomics, it is easy to convince the government. We are the only country in the region that provides people with access to genetic cancer screening," commented Prof. Manop Pithukpakorn. The doctor has proven that genetic cancer screening is at affordable prices and that genomics is not inapplicable considering that it makes a prediction of disease risk possible. That is why the doctor is also known as Doctor Fortuneteller.

30 THAPANEE KIATPHAIBOOL

"หัวใจของการท่องเที่ยวไทย
คือ ความปลอดภัย ความสุข
และประสบการณ์ที่ได้รับ
ซึ่งจะนำไทยไปสู่การเป็นมหาอำนาจ
ด้านการท่องเที่ยวที่แท้จริง"

ฐาปนีย์ เกียรติไพบูลย์
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ฐาปนีย์ เกียรติไพบูลย์

สร้างความมั่งคง เชื่อมั่นด้านการท่องเที่ยว ด้วยมาตรฐาน SHA

ประเทศไทยนับว่าเป็นหนึ่งในจุดหมายที่ผู้คนทั่วโลกต่างเดินทางมาท่องเที่ยว นางสาวฐาปนีย์ เกียรติไพบูลย์ หรือคุณกลาง กล่าวถึงหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวเมืองไทยในยุคที่โควิดระบาดว่า ความปลอดภัยเป็นหัวใจหลักควบคู่กับความสุขในการได้ไปสัมผัสแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างเต็มที่ การเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยว จึงเป็นการเปิดประตูการท่องเที่ยว เปิดใจผู้เดินทางเข้ามาเมืองไทย โดยต้องเข้าให้ถึงทุกกลุ่ม ทุกช่วงเวลา หาความแตกต่าง สร้างสรรค์เมนูท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ เพื่อตอบโจทย์ประสบการณ์ และทำให้ 365 วันเป็นวันที่ท่องเที่ยวได้

ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทั่วโลกต้องล็อกดาวน์ การเดินทางและเศรษฐกิจต่างหยุดชะงัก ส่งผลให้รายได้ทางการท่องเที่ยวในไทยหดตัวสูงถึงร้อยละ 43 กระทบต่อเนื่องทำให้ธุรกิจต่าง ๆ โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวทยอยปิดกิจการทั้งถาวรและชั่วคราวเป็นจำนวนมาก

คุณฐาปนีย์จึงพยายามออกมาตรการหลายอย่างเพื่อช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวไทยให้คนไทยเที่ยวกันในประเทศก่อน โดยได้ออกมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ “เราเที่ยวด้วยกัน” และได้มีการออกมาตรการส่งเสริมการตลาดในประเทศของ ททท. ขึ้นมาผ่านการจัดทำมาตรฐาน Amazing Thailand Safety and Health Administration หรือ SHA เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยจากไวรัสโควิด-19 ในการให้บริการทั้งการท่องเที่ยว ร่วมกับพันธมิตรเน้นกิจกรรมส่งเสริมการขาย จัดทำโพรโมชันราคาแพ็กเกจท่องเที่ยว กระตุ้นให้คนไทยออกเดินทางไปเที่ยวภายในประเทศอย่างมั่นใจ

สำหรับโครงการมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย หรือเครื่องหมาย SHA มุ่งยกระดับมาตรฐานสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวของไทยให้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการควบคุมโรค เพื่อผลักดันให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวปรับปรุงสินค้าและบริการให้เป็นไปตามมาตรการควบคุมโรคให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตใหม่ (new normal) และยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ควบคู่กับมาตรการด้านสุขอนามัยสร้างความมั่นใจในการเข้ามาใช้บริการต่าง ๆ มีการประยุกต์ใช้แพลตฟอร์ม QueQ ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มจัดการระบบรอคิวของร้านค้าและสถานประกอบการต่าง ๆ มาเชื่อมโยงฐานข้อมูลสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์ SHA เพื่อนำส่งรายละเอียดการใช้งานระบบ และสนับสนุนการอบรมใช้งานให้กับสถานประกอบการ

นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาระบบติดตาม (tracking) ผู้ใช้งาน เพื่อใช้ในการติดตามกรณีตรวจพบกลุ่มผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 จากการใช้บริการสถานประกอบการต่าง ๆ และได้ประชาสัมพันธ์โครงการผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของ ททท. ซึ่งเป็นการ Rebuild (ซ่อมสร้าง) มุ่งเน้นแนวทาง Go Digital พัฒนาระบบเพื่อสร้างความมั่นใจเรื่องความปลอดภัย พัฒนาแพลตฟอร์มสำหรับใช้เป็นเครื่องมือทางการตลาดส่งเสริมอุปทาน (supply side) เพื่อปรับตัวสู่การท่องเที่ยววิถีใหม่ (new normal) ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

มีผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเข้าร่วมแคมเปญในปี 2563 กว่า 10,000 รายทั่วประเทศและมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการปรับปรุงสินค้าและบริการ รวมทั้งด้านสุขอนามัย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยมีมาตรการทางสาธารณสุขเป็นหัวใจหลัก ซึ่งจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ที่มาใช้สินค้าและบริการ ทำให้เมื่อเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยว ต่างก็มีความมั่นใจในการใช้บริการ เที่ยวอย่างมีความสุข อุ่นใจ ปลอดภัย ควบคู่กับการป้องกันโรคส่วนบุคคลไปด้วย โดยจัดอันดับประเภทกิจการที่ลงทะเบียนในโครงการมาตรการเครื่องหมาย SHA มากที่สุด อันดับที่ 1 เป็นกิจการโรงแรมที่พัก รองลงมา เป็นภัตตาคาร ร้านอาหาร และอันดับ 3 เป็นบริษัทนำเที่ยว

การสร้างประเทศไทยให้เป็นประเทศมหาอำนาจทางการท่องเที่ยวได้นั้น ถึงเวลาที่เราต้องยกระดับความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ประกอบการเห็นความสำคัญและร่วมใจกันเพื่อสร้างการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในประเทศ

Thapanee Kiatphaibool | Tourism Authority of Thailand

Bring back stability and trust in Thailand’s tourism with SHA standards

“The heart of Thai tourism is safety, joy and memorable experience that will help lead Thailand to becoming the tourism superpower.“

Travel and the economy in Thailand have slowed down as a result of the global Covid 19 outbreak. As a result, tourism earnings dropped by as much as 43%. Tourism enterprises, in particular, were rapidly closing their doors, both permanently and temporarily.

Ms. Thapanee, Deputy Governor of Thailand’s Domestic Marketing Tourism Authority, has tried several strategies to encourage national tourism, one of which is the “Amazing Thailand Safety and Health Administration standard,” also known as the SHA mark, to ensure tourists are safe from the COVID -19. This is intended for tourist sector operators to enhance their products and services in compliance with disease management procedures in the new normal.

Apart from hygienic precautions, it gives the tourists confidence in utilizing various services. It makes use of the “QueQ” platform, which is a queue management tool for merchants and institutions that links a database of SHA-qualified to deliver system utilization facts. The technology also creates a tracking system that allows users to follow the progress of those infected with COVID-19.

The SHA logo was adopted by 10,000 tourism businesses around the country in 2020, and the number is continually expanding. This can instill trust in individuals who utilize products and services when the country opens its doors to welcome tourists. When the most types of companies registered in the SHA project were ranked, the hotel business came in first, followed by restaurants and travel agencies.

31 SIRINDA PANSATA

"ความสำเร็จของชีวิต
คือ การที่เราทำสิ่งที่รัก
จนมันเปลี่ยนแปลงตัวเรา"

สิรินดา พันสถา

สมาคมกีฬาเพาะกายและฟิตเนสแห่งประเทศไทย

สิรินดา พันสถา

"เพาะกาย" เพราะใจรัก สู่ความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่

นักกีฬาสมัครเล่นมักเน้นความแข็งแรงของร่างกาย แต่สำหรับนักกีฬาอาชีพที่ประสบความสำเร็จบนเวทีโลกนั้นจำเป็นต้องอาศัยวินัยและความอดทนอย่างยิ่งในการผลักดันตนเองให้ก้าวข้ามข้อจำกัดต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องเพศและอายุ เพื่อพิสูจน์ฝีมือจนเป็นที่ยอมรับในวงการได้

แม้วัยเพียง 17 ปี "น้องใบบัว" สิรินดา พันสถา นักกีฬาเพาะกายและฟิตเนสดาวรุ่งทีมชาติไทยคว้ารางวัลการันตีความสามารถมามากมายหลายเวที ไม่ว่าจะเป็นรางวัลพระราชทานเยาวชนดีเด่นแห่งชาติ ประจำปี 2564 รางวัลนักเรียนพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2564 รางวัลเหรียญเงิน การแข่งขันชิงแชมป์โลก ครั้งที่ 10 ประจำปี 2561 และรางวัล 2 เหรียญเงิน การแข่งขันชิงแชมป์โลก ครั้งที่ 11 ประจำปี 2562

ด้วยความเป็นเด็กไม่อยู่นิ่ง คุณยายจึงพยายามเปิดโอกาสให้น้องใบบัวได้สัมผัสกีฬาหลายประเภท โดยฝึกฝนกีฬายิมนาสติกเพื่อฝึกสมาธิ เสริมบุคลิกภาพ และวินัยในตนเองตั้งแต่อายุ 6 ปี ด้วยใจรักทำให้เธอเริ่มประสบความสำเร็จในสนามแข่งขันจนได้รับรางวัลอันดับที่ 4 การแข่งขันชิงแชมป์ประเทศไทยในอีก 4 ปีต่อมา

ประกายฝันครั้งใหม่ของน้องใบบัวเกิดขึ้นหลังจากได้พบกับจรัญญา ดวงคำ แชมป์โลกเพาะกาย 4 สมัย ทำให้เธอเริ่มสนใจกีฬานี้จนขอฝากตัวเป็นศิษย์ และเริ่มฝึกฝนเมื่ออายุ 11 ปี ความสามารถของเธอฉายชัดจนกวาดรางวัลมาแล้วนับไม่ถ้วนและสามารถติดทีมชาติไทยได้ในวัย 13 ปีเท่านั้น

จุดร่วมของกีฬายิมนาสติกและเพาะกายคือการใช้ท่าชุดประกอบกับเพลง แต่กีฬาเพาะกายเน้นการใช้กล้ามเนื้อมากกว่า ความถนัดในกีฬาทั้งคู่ต่างส่งเสริมให้ร่างกายของน้องใบบัวแข็งแรงและโดดเด่นอย่างสง่างาม

"แม้ผู้หญิงจะมีกล้ามเนื้อในร่างกายน้อยกว่าผู้ชาย แต่ความมุมานะนั้นไม่ต่างกันเลยนะคะ แต่นั่นกลับทำให้เราต้องพยายามมากขึ้น อดทนมากขึ้นเพื่อพัฒนาตัวเองไปให้ไกลที่สุด เป้าหมายสูงสุดของใบบัวไม่ใช่รางวัล แต่คือการชนะใจตัวเองและการพิสูจน์ความพยายามที่ไม่มีขีดจำกัดของตัวเอง"

น้องใบบัวยังส่งต่อองค์ความรู้ในการออกกำลังกายการฝึกฝนเทคนิคต่าง ๆ สำหรับผู้สนใจผ่านบัญชีผู้ใช้ Facebook ของตนเองในชื่อ Baibua Sirinda และผ่านช่อง YouTube ในชื่อ Sirinda Pansata รวมทั้งบน Facebook fanpage ของสมาคมกีฬาเพาะกายและฟิตเนสแห่งประเทศไทย ทั้งหมดนี้เพื่อถ่ายทอดแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองไปสู่ผู้อื่นโดยเฉพาะในฐานะเยาวชน เพื่อเยาวชน

"ทุกวันนี้ สิ่งที่สำคัญของใบบัว คือ กำลังใจจากคนรอบตัว ทั้งคุณยายที่คอยดูแลและตามเชียร์ทุกการแข่งขัน คุณพ่อที่ช่วยสนับสนุนด้านการเรียน คุณครูที่เข้าใจ สมาคมและหน่วยงานที่สนับสนุนความฝันของใบบัว รวมทั้งเพื่อน ๆ ที่คอยเป็นกำลังใจ เข้าใจ และช่วยเหลือใบบัวเสมอมา ทำให้ใบบัวสามารถทุ่มเททั้งการซ้อมและการเรียนควบคู่กันได้ อีกอย่างที่สำคัญก็คือ หัวใจที่ไม่ย่อท้อ ทำให้เราสู้กับทุกอย่างจนประสบความสำเร็จในทุกวันนี้ได้"

น้องใบบัวเสริมว่า การวางแผน การแบ่งเวลา และวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญของการพิชิตเป้าหมายทั้งด้านกีฬาและการเรียน ส่วนพลังจากการได้ทำในสิ่งที่รักและฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจะนำมาซึ่งความสำเร็จ ถึงแม้จะประสบความสำเร็จสมความตั้งใจแล้ว เรายังคงต้องฝึกฝนตนเองเพื่อก้าวไปสู่ความท้าทายใหม่ ๆ และส่งต่อพลังบวกไปสู่ผู้คนในสังคมต่อไป

ทุกคนอาจเริ่มด้วยความหลงใหลในกีฬา แต่แรงพยายามและความอดทนเป็นสิ่งก่อกำเนิดความเป็นนักกีฬา เมื่อประกอบกับความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตัวเองอย่างไม่หยุดยั้ง ความเป็นนักกีฬาอาชีพที่ประสบความสำเร็จ สร้างชื่อเสียงให้แก่ตัวเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ย่อมเกิดขึ้นในที่สุด ดังเช่นที่น้องใบบัวได้พิสูจน์แล้ว

Sirinda Pansata | Thailand Bodybuilding and Physique Sports Association (TBPA)

From passion for bodybuilding to great success

"Life success happens when we get to do things that we love and they change who we are."

Becoming a well-respected world champion takes not only one's physical strength but also disciplines and perseverance to overcome several barriers, especially ones that come with gender and age. Well-supported by her grandmother, Sirinda "Baibua" Pansata had her hands on a wide range of sports. She first developed an interest in gymnastics and became the third runner-up in the national tournament. She then found a new passion in bodybuilding and physique sports upon encountering her idol, Jaranya Dungkam, the bodybuilding world champion who then became her teacher. She tapped into the common grounds between gymnastics and bodybuilding, which contributed well to both physical strength and magnificence.

At the age of only 13, Baibua qualified in the national team. Four years since, she had won several medals over the course. Beyond her own achievements, her online presence on several platforms, namely her personal Facebook account (Baibua Sirinda), her YouTube channel (Sirinda Pansata), and Thailand Bodybuilding and Physique Sports Association (TBPA) Facebook fan page, is aimed at not only educating people about bodybuilding and fitness training techniques but also at inspiring others, especially the youths, about self-development. While at it, she is grateful for the love and supports she has received from her beloved family members. She hopes that her achievements and stories would encourage people to not stop at one achievement but to keep improving and challenging themselves, as well as spreading positivity to others and the society at large.

32 PHONGPANOD RUEANGARRIRAT

"คนเราสามารถทำ
สิ่งที่ชอบและรักไปด้วยกันได้
ขอแค่มีการแบ่งเวลาในชีวิตที่ดี
หากผมทำได้ คนอื่นก็ทำได้"

พงศ์ปณต เรืองอารีรัตน์

นักกีฬาอีสปอร์ตทีมชาติไทย

พงศ์ปณต เรืองอารีรัตน์

E-sports เปลี่ยนเด็กติดเกมสู่นักกีฬาทีมชาติไทย

การเล่นเกมเป็นกิจกรรมคลายเครียดของบางคน แต่บางคนก็เล่นเอาจริงเอาจังจนกลายเป็นการติดและนำไปสู่การพนัน กลายเป็นปัญหาสังคม แต่ในปัจจุบันเกมได้กลายเป็นกีฬาชนิดหนึ่งที่ทำให้เยาวชนนำสิ่งที่รักที่ชอบมาสร้างประโยชน์ให้กับตนเอง ดังเช่น ฮิวโก้ หรือนายพงศ์ปณต เรืองอารีรัตน์ ซึ่งกลายมาเป็นโค้ชระดับเทพแห่งวงการอีสปอร์ต จากสโมสร คิง ออฟ เกมเมอร์ส แห่งค่ายกันตนา นักกีฬาอีสปอร์ตทีมชาติอันดับ 1 ของประเทศไทยและเป็นตัวแทนนักกีฬาอีสปอร์ตทีมชาติไทยชุดแรกที่ไปแข่งเอเชียนเกมส์ปี 2018 สามารถคว้ารางวัลอันดับ 5 มาให้คนไทยได้สำเร็จ

ฮิวโก้เล่าว่า เป็นคนชอบเล่นเกมมาตั้งแต่จำความได้ มารู้จักอีสปอร์ตจริง ๆ ประมาณประถมศึกษาปีที่ 5-6 เริ่มรู้แล้วว่า นี่คือการแข่งขันเกมและมีคนประสบความสำเร็จในด้านนี้ และเริ่มจริงจังตั้งแต่มัธยมต้นจนจบมหาวิทยาลัย และประสบความสำเร็จตอนเรียนมหาวิทยาลัยปี 3-4 ที่มีโอกาสไปแข่งชิงแชมป์คิง ออฟ เกมเมอร์ส และได้เซ็นสัญญากับทางกันตนาเพื่อมาเป็นนักกีฬาอีสปอร์ต ได้มีโอกาสเข้าไปเล่นในโปรลีก หรือลีกสูงสุดในระดับประเทศของเกม ROV เล่นแบบมืออาชีพ ตั้งแต่อายุ 21 ปี

สำหรับกีฬาอีสปอร์ตกับกีฬาทั่วไป ฮิวโก้มีแนวคิดว่ามีคุณค่าที่เหมือนกัน คือทั้ง 2 แบบเป็นกีฬาและมีการฝึกซ้อม มีการแข่งขัน มีผลแพ้ชนะ แต่ตัวชี้วัดหนึ่งที่อีสปอร์ตแตกต่างกับกีฬาทั่วไปคือเปิดกว้างกว่าในเรื่องของอายุและเพศ โดยบุคคลที่จะเข้ามาแข่งขันจะเป็นเด็ก เป็นผู้ใหญ่ เป็นผู้หญิง หรือเป็นผู้ชาย หรือ LGBT ก็ได้ ทุกคนสามารถเป็นนักกีฬาอีสปอร์ตได้ เพราะกีฬาอีสปอร์ตใช้ความคิดในการลงไปเล่น เป็นกีฬาที่ไม่ได้เน้นในเรื่องการใช้กำลังเหมือนบาสเกตบอล หรือฟุตบอลที่ต้องมีสมรรถนะทางร่างกายที่ดีควบคู่ในการเล่น แต่เรื่องการบริหารร่างกาย การโภชนาการการตื่นนอนก็ต้องมีวินัยไม่ต่างกัน

"หลักเกณฑ์การแข่งขันอาชีพสิ่งที่จะมาชี้วัดว่าเราสำเร็จหรือไม่สำเร็จเบื้องต้นคือผลแพ้ชนะ ถ้าเราอยากที่จะชนะเราต้องทำตัวอย่างไร ต้องมีวินัยในการเล่น มีวินัยในการฝึกซ้อม มีเป้าหมายต้องคิดเสมอว่าการซ้อม 4-5 ชั่วโมงต่อวันต้องได้อะไรกลับมา ต้องซ้อมอย่างมีแบบแผนและมีการวางแผนที่ดี และมีสภาพจิตใจและสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อการลงแข่งแต่ละครั้งจะได้รับผลกลับมาได้ดีที่สุด"

ฮิวโก้ยอมรับว่า เคยถูกมองว่าเป็นเด็กติดเกมจะไปทำอะไรได้ แต่ปัจจุบันกีฬาอีสปอร์ตถูกบรรจุเป็นกีฬาแล้ว และยังถูกบรรจุเป็นอาชีพจริง แต่ก็ยังปฏิเสธไม่ได้ว่ามีคนบางกลุ่มหรือผู้ใหญ่คนบางคนที่ยังมองว่าเกมเป็นพิษภัย จึงอยากจะอธิบายว่าเกมไม่ได้อันตรายอย่างที่คิด มันอยู่ที่ว่าเราจะใช้อย่างไร ซึ่งคนเราสามารถทำในสิ่งที่ชอบและรักไปด้วยกันได้ แต่ต้องรู้จักการแบ่งเวลาให้ถูกต้องเหมาะสม สำหรับเป้าหมายนั้นต้องการผันตัวมาเป็นโค้ชอย่างจริงจังและเต็มตัว ซึ่งอยากจะสอนเรื่องเล่นเกมและสอนการใช้ชีวิตสอนเรื่องวินัย

"อยากให้ทุกคนยอมรับเกม กีฬาอีสปอร์ต ว่าเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่กำลังเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ในประเทศไทย และอุตสาหกรรมอีสปอร์ตไม่ใช่มีแค่นักแข่งอย่างเดียว แต่สามารถต่อยอดสร้างงานสร้างอาชีพอีกหลายอย่าง เป็นโค้ช เป็นนักวิเคราะห์ เป็นนักพากย์เกม MC โพรดักชัน กราฟิก นักข่าวกีฬาอีสปอร์ต ทำด้านธุรกิจ หลายอาชีพถูกสร้างจากกีฬาอีสปอร์ต อุตสาหกรรมอีสปอร์ตกำลังเติบโตไปในในทิศทางที่ดี เรามีผลงานที่ดี เชื่อว่าเด็กไทยไม่แพ้ชาติใดในโลก"

นับว่าฮิวโก้เป็นเยาวชนที่สามารถทำในสิ่งที่รักจนประสบความสำเร็จ เปลี่ยนมุมมองจากเด็กติดเกมสู่นักกีฬามืออาชีพ นับเป็นแรงบันดาลใจและแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

Phongpanod Rueangarrirat | Thai National E-sports Team

E-sports: From a game-addicted kid to Thailand's national team player

"We can always do things that we love with good time management. If I can do it, so can you."

Mr. Phongpanod Rueangarrirat, or Hiwko, an E-sports coach from the King of Gamers Club, Kantana Camp, the number one national E-sports athlete in Thailand, and a member of the first Thai national E-sports team to play in the 2018 Asian Games, was able to earn the fifth reward for Thai people.

Hiwgo has always enjoyed playing games. He became interested in E-sports in the fifth or sixth grade and achieved success in his fourth year of university. He was given the opportunity to play in the King of Gamers Championship and inked an E-sports deal with Kantana. He believes that traditional sports and E-sports have the same value because they are both sports and training. E-sports are more inclusive in terms of age, gender, and competitors. It is a sport that does not demand high physical performance as in basketball or football.

Nowadays, E-sports has been marketed as a sport and is on its way to becoming a legitimate job. However, it is undeniable that some still regard games as hazardous; therefore, he wants to clarify that games are not as dangerous as one might believe. "People should be encouraged to do everything they want and love, but they must know how to manage their time wisely," he suggested. "To be a winner, you must be disciplined. You must have goals, plans and patterns to assure the best possible results."

33 PATTARATJARIN SUWATCHARANON

"ในยุคนี้ มีอีกโลกหนึ่งที่เกิดขึ้น
ซึ่งก็คือโลกออนไลน์
เราต้องปรับตัวตน
และเปลี่ยนการสื่อสาร"

ภัทรัดจารินท์ สุวัชรานนท์

ชุ่มฉ่ำ Branding

ภัทรัดจารินท์ สุวัชรานนท์

แค่สื่อสารเก่งกว่า ก็จะทำให้มีโอกาสในชีวิตมากกว่า

ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าผู้คนสื่อสารออนไลน์กันเป็นจำนวนมาก เรียกว่าเป็นการสื่อสารหลักไปก็ว่าได้ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุย การรับชมข่าวสาร หรือแม้แต่การ "แสดงตัวตน" โดยเล่าเรื่องราวของตนเองผ่านภาพและการเขียน ดังนั้น เราจึงต้องมีการปรับตัวในการเรียนรู้ เข้าใจ ในโลกแห่งออนไลน์

คุณอีฟ ภัทรัดจารินท์ สุวัชรานนท์ ผู้ก่อตั้ง "ชุ่มฉ่ำ Branding" องค์กรที่จะช่วยสร้างให้ผู้ประกอบการธุรกิจมีตัวตนในพื้นที่สื่อและครองใจกลุ่มเป้าหมาย ตามสโลแกนที่ว่า "ตัวจริงต้องมีที่ยืน" โดยใช้ความรู้จากการเรียนด้านจบด้านภาษา จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และด้วยความที่ชอบเรื่องการวิเคราะห์คำ ชอบการวิเคราะห์เชิงสัญลักษณ์ จนทำให้มีทักษะความรู้และประสบการณ์ที่จะเข้าใจว่าแต่ละยุคสมัยเป็นอย่างไร

คุณอีฟได้เล่าว่า ชื่อ ชุ่มฉ่ำ Branding เกิดจากการที่เป็นคนที่ติดปากชอบพูดคำว่า ฉ่ำ และมันก็เป็นตัวเรามากที่สุด เราก็เลยคิดชื่อ ชุ่มฉ่ำ Branding และชื่อนี้มันก็มี mood and tone ที่มีความเป็นกันเอง ซึ่งเวลาผู้ประกอบการเข้ามาหา เขาก็จะมีความกล้าที่จะเป็นตัวเอง เพราะเราสนับสนุนให้เอาความเป็นธรรมชาติของตัวเองออกมา มันถึงจะน่าสนใจและมีเสน่ห์เช่นเดียวกันกับชื่อของเรา

กลุ่มลูกค้าของชุ่มฉ่ำ Branding จะมีการคัดกรองลูกค้าก่อน คนที่เป็นตัวจริงในนิยามของเรา คือ 1) เป็นคนที่มีประสบการณ์จริง 2) มีเจตนาที่ดีกับสังคมในการผลิตสินค้าที่ดีออกไป และ 3) มีใจรักในการพัฒนาและการเรียนรู้ ซึ่งทั้ง 3 ข้อนี้เป็นสิ่งที่เราจะใช้คัดเลือกก่อน พอคัดได้แล้วว่าเป็นคนที่ใช่สำหรับเรา สิ่งที่เขาจะได้รับก็คือ จากเดิมที่แบรนด์เขาไม่มีคนรู้จัก พอเปลี่ยนวิธีการสื่อสารกลายเป็นที่รู้จักมากขึ้น เช่น มีผู้ติดตามเพิ่มขึ้น ขายสินค้าได้มากขึ้น และมีคนรักศรัทธาเพิ่มขึ้น ก็จะช่วยทำให้ธุรกิจของเขาเติบโตและสร้างโอกาสในชีวิตของเขาได้มากขึ้น แต่ถ้าเขาดีอยู่แล้วและเขาได้สื่อสารออกไปอย่างดีและตรงจุดกับสิ่งที่คนต้องการฟัง ก็จะช่วยให้เขามีที่ยืนมากขึ้น เหมือนเป็นการสร้าง impact ทางอ้อม

"เราคิดว่าถ้าในพื้นที่มีสื่อที่มีแต่สื่อขยะเต็มไปหมด หรือมีคนไม่ดีครองพื้นที่สื่ออยู่ ก็จะส่งผลให้ทิศทางของประเทศมวลรวม แต่ถ้าสื่อถูกครอบครองโดยคนที่มีเจตนารมณ์ที่ดี มันก็จะเป็นพื้นที่ที่น่าอยู่ในสังคม มันเป็นพลังของการ influence คนอื่นได้ ถ้าเขาเป็นคนดีและเราช่วยสนับสนุนเขา มันก็จะดีโดยภาพรวม"

จากแนวคิดการสื่อสารที่มุ่งเน้นความเป็นตัวเองนั้นทำให้คุณอีฟพบว่า แก่นหลักการสื่อสารแล้วไม่ได้ใจคนหรือไปไม่ถึงคน นั่นเป็นเพราะว่ายึดติดกับสิ่งที่ตัวเองอยากจะพูดมากเกินไปซึ่งสิ่งนั้นมันอาจจะไม่ใช่สิ่งที่คนอยากฟัง

"ผู้ประกอบการอาจจะคุ้นเคยกับตัวเองมากเกินไปจนไม่รู้ว่าของดีที่ต้องถูกสื่อสารไปจริง ๆ แล้วมันควรมีวิธีอย่างไร ซึ่งจริงๆ มันเหมือนกับคนเราทั่วไป ดังนั้นก็เช่นเดียวกันกับผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจมาตั้งนานและมั่นใจว่าเรามีประสบการณ์จริง เราเป็นตัวจริงในวงการนี้ แต่ถ้าเกิดว่าเรายังรู้สึกว่าเรายังสื่อสารออกไปไม่ได้สักที ก็จำเป็นที่ต้องหาผู้เชี่ยวชาญเข้ามาช่วยสะท้อน ก็จะทำให้ธุรกิจของเรามีที่ยืนได้เร็วกว่าเดิม แต่อยากบอกว่าอย่าเพิ่งท้อ แต่ว่าลองเปิดใจเรียนรู้หาวิธีการที่ใช่ แล้วเราก็จะไปถึงเป้าหมายได้ไวขึ้น"

การมองหาแนวทางในการสื่อสารที่เป็นแบบของตัวเองนับเป็นแนวคิดให้ผู้คนถ่ายทอดเรื่องราวดี ๆ ออกสู่สังคมผ่านบุคคลและองค์กร เพื่อให้สังคมเกิดการส่งต่อและเข้าใจการสื่อสารที่ดีสร้างการสื่อสารที่ยั่งยืน

คนอื่นเขาอาจจะมีโอกาสอื่น ๆ มากกว่าเรา ทั้งที่เขาอาจจะไม่ได้เก่งไปกว่าเราด้วยซ้ำ แต่แค่เขาสื่อสารเก่งกว่า เขาก็จะมีโอกาสในชีวิตมากกว่า ฉะนั้นถ้าวันนี้เรารู้ตัวเองว่าเราอยู่จุดไหน ระดับการสื่อสารเราเป็นอย่างไร และมีอะไรที่เราต้องพัฒนา ก็ลองหาศึกษาความรู้เพิ่มเติมเรื่องของการสื่อสาร ก็จะทำให้สร้างโอกาสชีวิตของเราได้แน่นอน

Pattaratjarin Suwatcharanon| Choomcham Branding

Better communication, wider life opportunities

"In today's society, we can't escape from the world of virtual reality and that's why we have to adapt."

In this digital era, online communication becomes one of the key communication channels in exchanging information, receiving real-time news, and even expressing stories about who we are. Adaptation to this transformation is thus crucial to prevent cyberbullying. Pattaratjarin Suwatcharanon, aka Eve, with a degree in language studies from Thammasat University, founded Choomcham Branding to give entrepreneurs the online space to represent their unique brands and attract target customers.

As Eve explained, Choomcham originated from cham, a slang word for 'soaked'. To her, the word sounds casual yet charming, the qualities she looks for in the entrepreneurs. "I encourage them to be real. Being natural is charming and interesting" she added. To be part of Choomcham, customers will be initially screened to make sure they fit the brand's motto: the "real you." They must possess real experience, social responsibility, and genuine mindset to learn and develop. Once they pass the screening, Eve helps them develop their brands through better communication to attract more followers, sell more products and increase brand loyalty.

In Eve's view, the online world is impactful. Positive vibes with good intentions will make the world a better place. Right communication can therefore guide society for the better. To communicate successfully, Eve suggested that "entrepreneurs must not focus on what they want to say too much; instead, they need to learn what others want to hear. Effective communication is one way to tell stories and once these stories are passed on and understood correctly, sustainable communication will emerge," Eve asserted

34 JIRAYU TANTRAKUL

"ผมเชื่อว่า...
จิตที่ได้รับการพัฒนา
และฝึกฝนมาจนชำนาญ
จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
ที่รากฐานของปัญหา
อย่างแท้จริง"

จิรายุ ตันตระกูล

นักแสดงอิสระ

จิรายุ ตันตระกูล

มองกลับชีวิตเปลี่ยน สร้างพลังบวก ส่งพลังต่อ ช่วยสร้างรากฐานที่เข้มแข็ง

ในปัจจุบันสภาวะความตึงเครียดจากสภาพแวดล้อมรอบตัว ทั้งการทำงาน เศรษฐกิจและสังคม ล้วนก่อให้เกิดการเจ็บป่วยทางจิตใจมากขึ้นของผู้คน ดังนั้นการแสวงหาการตื่นรู้ การพยุงใจ และฝึกจิต จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการใช้ชีวิตอย่างหนึ่ง นายจิรายุ ตันตระกูล หรือก๊อต นักแสดงมากความสามารถ ผู้สร้างการตระหนักให้สังคมเข้าใจแก่นของปัญหาตั้งแต่ระดับบุคคลคือตัวเองไปจนกระทั่งถึงเรื่องใหญ่ ๆ กระตุ้นให้เกิดการสร้างความสุข สร้างพลังบวกให้ตัวเอง และส่งต่อให้ผู้อื่นเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เป็นสุข

ก๊อต นักแสดงหนุ่มที่เริ่มชีวิตการทำงานเหมือนนักแสดงทั่วไป แต่เมื่อเวลาผ่านไปกลับพบว่าแท้จริงแล้วงานแสดงเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มีคุณค่ามหาศาล นักแสดงคือศิลปะบุคคลที่ถ่ายทอดเรื่องราวจากบทประพันธ์ต่าง ๆ ถ่ายทอดอารมณ์เรื่องราวให้ผู้คนได้ดู ดังนั้นงานแสดงจึงเป็นงานละเอียดอ่อน ในขณะเดียวกันผู้ที่หลงเข้าสู่สังคมมายาเหล่านี้ก็อาจจะมีเป้าหมายไม่ใช่เพื่อการถ่ายทอดงานศิลปะ แต่กลับเป็นการตีค่าที่ตัวเงิน จนทำให้เกิดการแข่งขัน และมีความความเครียด ทำให้ก๊อตได้ทบทวนชีวิต และสร้างโมเดลหรือแนวทางในการพัฒนาตนเองให้รอดพ้นจากสังคมที่มีการแข่งกันกันสูง โดยวางกลยุทธ์ในการทำงานเพื่อให้เกิดความสร้างสรรค์และการพัฒนา คือ 1) เริ่มวางแผนเพื่อให้ไปถึงเป้าหมายโดยหัวใจของการวางแผนไม่ใช่เพื่อกำหนดให้ตนเองต้องทำตามแผนให้ได้ทั้งหมด แต่ต้องยืดหยุ่นที่จะเปลี่ยนแผนหากเกิดเหตุไม่เป็นเช่นที่คิด 2) หมั่นตรวจสอบความบกพร่องของตนเองว่ามีความคิดที่จะผัดวันประกันพรุ่งในการทำงานของเราแล้วฆ่ามันให้ได้ 3) สร้างนิสัยการตรวจสอบอยู่ตลอดเวลาเพื่อที่จะประเมินผลลัพธ์ของตัวเอง 4) ใส่ความกระตือรือร้นในการสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 5) สร้างกลยุทธ์ขึ้นมาด้วยตัวเองในแบบที่มีความคิดริเริ่มโดยที่ไม่มีใครต้องมากระตุ้นบอก 6) การตัดสินใจที่ลงมือทำ และ 7) จดบันทึกเพื่อเช็กความคิดของตัวเองอยู่เสมอ

"โมเดลการใช้ชีวิตที่ผมวางไว้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้ตัวเอง ทำให้พบว่าเมื่อเราเลือกที่จะเปลี่ยนแปลง สิ่งสำคัญที่สุดหรือเปรียบได้ว่าเป็นหัวใจของความสำเร็จก็คือ การใช้ชีวิตในแต่ละวันโดยการหลีกเลี่ยงความล้มเหลวมากกว่าตักตวงความสำเร็จ นั่นคือความสำเร็จ"

ก๊อตบอกว่า สิ่งที่เป็นโมเดลจากการตกผลึกของตนเองนั้นและทดลองจนเห็นผลลัพธ์จากสิ่งที่ทำแล้ว จึงมีแนวคิดที่อยากจะแชร์ออกมาสู่สังคมในมิติที่ทำได้ในฐานะนักแสดง ต้องการสร้างพลังบวก และกระตุ้นเตือนการใช้ชีวิตของผู้คน รวมทั้งต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงการอุตสาหกรรมบันเทิงไทยที่เพิ่มคุณค่าการมุ่งเน้นประโยชน์จากการลงทุนพัฒนามนุษย์คือนักแสดง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการอุตสาหกรรมบันเทิงในการวางยุทธศาสตร์การทำงานควบคู่กับการพัฒนาคนเพื่อมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมบันเทิงแบบบูรณาการ

"ผมเชื่อว่าทุกอย่างต้องเริ่มจากตัวเองก่อน จากนั้นพลังบวกของเราจึงถูกส่งออกไปยังคนรอบข้างและคนอื่น ๆ ต่อไป จนเป็นกลายเป็นสังคมที่มีความสุขได้ ซึ่งนับเป็นความสำเร็จอย่างแท้จริง และความสำเร็จที่เริ่มต้นจากภายในจิตใจนี้เองจะทำให้เราไว้วางใจกัน มองเห็นข้อดีของการสร้างประโยชน์ร่วมกัน และทัศนคติที่ดีก็จะพาตัวเองไปดูแลตัวเองอย่างที่ดี เพราะความรักตัวเองจะมีมากขึ้น ต่อมาเราก็จะทำงานที่เรารักได้เต็มที่มากขึ้น และผลลัพธ์อย่างสุดท้ายที่เป็นผลลัพธ์มีคุณค่าต่อสังคมมากก็คือ เราจะกระจายวิธีคิดที่ถูกกลั่นกรองมาแล้ว ตกผลึกแล้ว ให้คนอื่นได้รู้และได้แรงบันดาลใจไม่มากก็น้อย ซึ่งสิ่งนี้เป็นความรู้สึกถึงการมีคุณค่าของการมีชีวิต"

การเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจ นับเป็นความท้าทายของการเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เพราะการจะเป็นตัวแบบที่ดีได้ เราต้องทำได้และมีความสุขที่จะทำจนเกิดการเปลี่ยนแปลงกับตัวเองจนมั่นใจพอที่จะส่งต่อแนวคิดหรือวิธีการนั้นให้ผู้อื่น ดังนั้นโมเดลที่วางไว้ต้องได้รับการพิสูจน์จนนิ่งพออย่างที่ก๊อตได้ทำมาแล้วและเห็นดอกออกผลในวันนี้

Jirayu Tantrakul | Independent Actor

Looking back, altering lives, sending positive energy, and assisting in the construction of a firm foundation

"I believe that the well-trained mind would be able to tackle the roots of problems."

Mr. Jirayu Tantrakul, often recognized as Got, is a gifted performer. He began his professional life like any other. After many years in the entertainment industry, he developed the concept of reviewing life and developing a self-development model from a highly competitive society by laying out a strategy to work for creativity and development, namely 1) Begin planning to achieve goals at the heart of planning. If things do not go as planned, be willing to change your plans. 2) Examine your personal flaws for the thought of delaying in our job and eliminate them. 3) Evaluate your outcomes. 4) Be enthusiastic in bringing about change. 5) Establish your own approach on your own initiative. 6) Make concrete decisions; and 7) Keep a notebook to track your ideas on a regular basis.

After the process of self-crystallizing and experimenting, he desired to share his dimension as an actor with society. He wanted to instill positive energy and encourage people to live their lives, including bringing about changes in the Thai entertainment industry.

To Got, making an inspiration means the difficulty in making a significant change. To be a good model, we must be able to accomplish it and be willing to make a change with ourselves first until we are confident enough to pass on that concept or approach to others. It is undeniable that what Got has achieved so far can be used as a model for others in society to follow.

35 DR.KANPASSORN SURIYASANGPETCH, D.D.S.

"การที่คน ๆ หนึ่งต้องรอ
กว่าที่จะได้รับการรักษา
เป็นความทุกข์อย่างใหญ่หลวง"

ทพญ.กัญจน์ภัสสร สุริยาแสงเพ็ชร์

ผู้ก่อตั้งและผู้บริหารแอปพลิเคชัน Ooca (อูก้า)

ทันตแพทย์หญิงกัญจน์ภัสสร สุริยาแสงเพ็ชร์

Ooca แอปที่ช่วยให้การเข้าถึงการรักษาสุขภาพจิตง่ายขึ้น

จากสถานการณ์ปัจจุบันทำให้ผู้คนเกิดความเครียดมากมาย จนนำไปสู่การเจ็บป่วยทางสุขภาพจิต การรู้ตัวและเข้าสู่ระบบการปรึกษาหรือรักษาจากจิตแพทย์นับเป็นวิธีการที่ดีที่สุดจนทำให้คิวในการรักษายาวนาน แต่ก็มีบางคนปฏิเสธการเข้าระบบการรักษา เพราะรู้สึกว่าการพบหรือปรึกษาจิตแพทย์คือคนบ้า ในขณะที่บางคนก็ไม่มีค่าใช้จ่ายเพียงพอในการรักษาตัว ทันตแพทย์หญิงกัญจน์ภัสสร สุริยาแสงเพ็ชร์ หรือ หมออิ๊ก จึงต้องการให้คนในสังคมมีพื้นที่พูดคุยปรึกษาและตรวจสอบสุขภาพจิตของตนเอง

หมออิ๊กเล่าถึงการก่อตั้งและสร้างแอปพลิเคชัน Ooca หรือ อูก้า ซึ่งเป็นคำที่เรียกง่าย ๆ ไม่มีความหมายอะไร แค่พ้องรูปพ้องเสียงว่า “โอเค” เพื่อให้ไม่บ่งบอกถึงอะไรแบบเจาะจงว่าเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพจิต เป็นการปรึกษานักจิตวิทยา หรือจิตแพทย์แบบออนไลน์ ทางวิดีโอคอลนั่นเอง

“เราเริ่มจากปัญหาของตัวเรามีเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียดและคิดว่าตัวเองป่วยทางจิต นอนร้องไห้ทุกวัน หลาย ๆ เดือนรู้สึกสูญเสียผิดหวังในหลายอย่าง เช่น ความรัก กินไม่ได้นอนไม่หลับ เคยรู้สึกอยากตาย จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่รู้สึกตัวว่าไม่ธรรมดาและไม่ปกติ ประกอบกับการแอดมิดชัน หรือสอบเข้ามหาวิทยาลัย ที่ครอบครัวกดดันให้สอบเข้าทันตแพทย์ ทั้งที่ตัวเองเลือกด้านอื่น จึงทำให้เกิดความเครียดมากในระดับที่ไม่ปกติ จึงลองเข้าไปปรึกษาจิตแพทย์ แต่การพบแพทย์ครั้งหนึ่งนั้นค่อนข้างยากมาก ต้องนัดล่วงหน้าเป็นเดือน หรือหลายเดือน จึงอยากช่วยหาเครื่องมือ ช่องทางที่ทำให้พบจิตแพทย์ได้เร็ว ไม่ต้องรอนานหรือจองคิวล่วงหน้าเป็นเดือน ๆ”

แอปพลิเคชัน Ooca ทำการรวบรวมตารางเวลาของแพทย์ จิตแพทย์ และนักจิตวิทยา ให้ผู้ป่วยได้เข้าไปเลือกได้ว่าหมอท่านนี้เชี่ยวชาญและมีประวัติเป็นอย่างไร ถนัดด้านไหนและมีการออนไลน์ให้คนไข้เข้ามาได้ช่วงไหน ทำให้ผู้ป่วยไม่ต้องรอคิวนาน ซึ่งทำให้สามารถนัดได้ล่วงหน้าเร็วสุดภายใน 4 ชั่วโมง

“การที่คนหนึ่งต้องรอเพื่อได้รับการรักษาเป็นความทุกข์อย่างใหญ่หลวง จึงเป็นสิ่งที่อยากจะเข้ามาช่วยแก้ไข การที่เขาตั้งใจมาหาคนที่คิดว่าจะทำให้เขาหายจากโรคภัยไข้เจ็บ จากอาการป่วย ต้องเสียทั้งเวลาและโอกาส ซึ่งเคสของตัวเองเคยต้องเลื่อนคนไข้ทำฟันถึง 20 คน เพื่อจะเดินทางไปกรุงเทพฯ มาพบอาจารย์หมอ จึงทำให้คิดว่าน่าจะมีวิธีที่ดีกว่านี้ เช่น การแพทย์ทางไกล หรือเทเลเมดิซีน”

แอปพลิเคชัน Ooca เป็นการให้คำปรึกษาจากแพทย์ จิตแแพทย์แบบออนไลน์ โดยใช้วิดีโอคอล โดยมีอาจารย์หมอกว่า 100 คนที่จะมาให้คำปรึกษา เมื่อแรกเริ่มในการใช้แอปเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก มีการต่อต้านว่าใช้ไม่ได้จริงสำหรับการรักษารู้สึกว่าเป็นอุปสรรคอย่างมาก หลายครั้งที่คนไข้ร้องไห้แต่หมอไม่สามารถที่จะสัมผัสหรือพูดให้หยุดร้องได้ ทำให้หมอและบุคลากรบางคนไม่ยอมรับ ในขณะที่ต่างประเทศหันมาใช้ระบบการรักษาทางไกลอย่างแพร่หลาย เห็นทั้งหน้าและได้ยินเสียงหมอและคนไข้

หมออิ๊กบอกว่า มีเด็กและวัยรุ่นเข้ามาใช้แอป Ooca ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงจะสอบเข้ามหาวิทยาลัย จึงได้มีโครงการ Wall of sharing เพื่อให้คำปรึกษาน้อง ๆ ที่กำลังจะเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัย ที่อาจมีปัญหาเรื่องกำลังทรัพย์ มีกว่า 1,000 เคสสามารถเข้ามาปรึกษาในเว็บไซต์ www.wallofsharing.com

การสร้างพื้นที่ปลอดภัย ไว้ใจได้ และรวดเร็ว สามารถที่จะลดทอนปัญหาทางสังคมลงได้อย่างมาก นี่คือสิ่งที่หมออิ๊กต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการแพทย์ของไทย

Dr.Kanpassorn Suriyasangpetch, D.D.S. | Founder and CEO Application Ooca

Ooca, an app that facilitates easy access to mental health treatment

“When sick people are put on hold and made to wait, it affects their quality of life. It can be their greatest pain.“

Ms. Kanpassorn, or Dr. Ik, is the creator of the application “Ooca,” which is a homonym for “okay.” The application was created to help people suffering from mental health problems. It also accommodates those who worry about seeing a psychiatrist in person. “A person seeing a psychiatrist in Thai society tends to be stigmatized as insane,” Dr. Ik explained. Ooca provides a platform for an online video call consultation with a psychologist or psychiatrist. It allows users to see doctors’ expertise, history and availability. Patients can schedule an appointment as early as four hours in advance.

Over 100 physicians have participated in providing consultations. It was initially difficult to utilize the app, and concern was raised that the app could not be used for serious therapy. The patient might be suffering from different symptoms but the doctor was unable to do much. Despite the concern, Dr. Ik persisted, given the fact that other nations were widely and successfully using the remote treatment method.

Today, a large number of youngsters and teenagers are using Ooca, particularly teenagers preparing for college entrance examinations. As a result, the “Wall of Sharing” initiative was launched to provide guidance to students. It can also benefit patients who are experiencing financial difficulties. The website, www.wallofsharing.com, has received over 1,000 cases. Creating a secure, dependable, and accessible space will significantly lessen social issues. This is what Dr. Ik desires to see changed in Thailand’s medical system.

36 ASSOC. PROF. DR.SURIYADEO TRIPATHI

"ถึงเวลาที่เราต้องลุกขึ้นมาฟังเสียงเด็ก
เพราะเด็กเป็นรากฐานของการพัฒนา"

รศ. นพ.สุริยเดว ทรีปาตี

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

รองศาสตราจารย์ นายแพทย์สุริยเดว ทรีปาตี

การส่งเสริมให้เยาวชนมีทั้งทุนชีวิตที่ดีและครอบครัวพลังบวกช่วยสร้างชาติอย่างยั่งยืน

สถาบันครอบครัวเป็นหน่วยที่เล็กที่สุดแต่สำคัญที่สุดในสังคม "หากคุณภาพครอบครัวคนไทยเข้าสู่ขั้นวิกฤต ประเทศของเราจะไปต่ออย่างไร ?" สิ่งนี้เป็นคำถามที่ทำให้ รศ. นพ.สุริยเดว ทรีปาตี หรือ หมอเดว อดีตผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ยังคงทุ่มเทแรงกายแรงใจลงพื้นที่ทั่วประเทศ เพื่อรับฟังเสียงสะท้อนของเด็กและเยาวชนไทยมากว่า 12 ปี เพื่อสร้างนวัตกรรม "ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย" ที่ช่วยสืบเสาะและประมวลคำตอบสำหรับคำถามสำคัญว่า "พลังบวกของเด็กไทยในวันนี้อ่อนแอที่จุดไหน ?" นับเป็นนวัตกรรมเชิงสังคมที่ก่อร่างสร้างอนาคตจากทุนมนุษย์ที่แท้จริง

จากปัญหาคุณภาพเด็กไทยที่กำลังตกต่ำจนใกล้ขั้นวิกฤต หมอเดวจึงริเริ่มและมุ่งมั่นทำงานภาคประชาสังคมภายใต้โครงการ "ทุนชีวิตและครอบครัวพลังบวก" เน้นพัฒนาคุณภาพสถาบันครอบครัวซึ่งเป็นหน่วยผลิตและบ่มเพาะสมาชิกในสังคม โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งเรียนรู้และเติบโตทั้งด้านสุขภาพกาย สุขภาพจิต รวมทั้งมิติทางสังคมต่าง ๆ ด้วยการหล่อหลอมจากครอบครัวเป็นแห่งแรก

"เราไม่ได้สนใจเฉพาะปัญหา เราดูจุดแข็งของทั้งเด็กและชุมชนว่ามีอะไรบ้าง เราพยายามรวมพลังจากจุดแข็ง สร้างกิจกรรมดี ๆ ให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เรารับฟังเสียงเด็กที่สะท้อนวิถีชีวิตของเขา โดยเฉพาะการรับรู้พลังบวกในตัวเด็กที่บอกเราว่า 'ฉันพูดความจริงเสมอแม้บางครั้งจะทำได้ยาก' 'ฉันมีพ่อแม่เป็นแบบอย่างที่ดี' 'ฉันรู้สึกอบอุ่นปลอดภัยเมื่อเข้าบ้าน' เรายกระดับแนวคิดนี้ให้กลายเป็นนวัตกรรมเชิงการพัฒนาชุมชน เราต่างตรงที่เราไม่ย่ำวนที่ปัญหาหรือจุดอ่อน แต่เราย่ำบนจุดแข็งแล้ววางแผนจากจุดแข็งเพื่อกลบจุดอ่อน"

แม้จะพบปัญหาเกี่ยวกับเด็กหลายอย่างระหว่างลงพื้นที่ ทั้งเด็กติดยา เกเร หนีเรียน เที่ยวผับ ดื่มเหล้า ฯลฯ แต่หมอเดวเลือกส่งเสริมจุดแข็งที่แต่ละคนมีอยู่ให้แข็งแกร่ง จนเด็ก ๆ ผันตัวมาเป็นจิตอาสา มีน้ำใจแบ่งปัน ร่วมช่วยเหลือชุมชนจนหลุดพ้นจากปัญหา เด็ก ๆ ลดและเลิกพฤติกรรมเสี่ยง กลายเป็นเด็กคุณภาพ เป็นความหวังของสังคมในที่สุด

นอกจากการแก้ปัญหาด้วย "ต้นทุนชีวิต" ในตัวเด็กแล้ว เพื่อต่อยอดแนวคิดดังกล่าว หมอเดวยังผลักดันให้เกิด "ครอบครัวพลังบวก" จาก "พี่เลี้ยงชุมชน" ซึ่งเป็นสมาชิกชุมชนที่เห็นคุณค่าของการสร้างความอบอุ่นในครอบครัว เป็นผู้ที่รับฟังและให้คำปรึกษาแก่เด็ก เยาวชน รวมถึงครอบครัวในพื้นที่อย่างใกล้ชิดและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยมี "โค้ชพี่เลี้ยง" เป็นนักจิตวิทยาและอาจารย์ที่มาจากมหาวิทยาลัยในพื้นที่คอยสนับสนุนการทำงานของบรรดาพี่เลี้ยงอยู่เบื้องหลัง

"อย่าลืมว่าลำพังเรี่ยวแรงของหมอคนเดียวคงไม่มีปัญญาเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าคนในประเทศไม่ลุกขึ้นมาช่วยกัน สิ่งที่หมอกำลังทำนั้นเปรียบเสมือนหน่วยเพาะพันธุ์ต้นกล้า แต่การกระจายต้นกล้าให้งอกงามออกดอกออกผลนั้น เป็นหน้าที่ของหน่วยงานทุกระดับตั้งแต่กระทรวง กรม กอง รวมทั้งภาคส่วนอื่น ๆ ที่ต้องร่วมใจกันทำให้เกิดขึ้น"

หมุดหมายสำคัญของโครงการนี้คือ สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้บรรจุโครงการไว้ในแผนการพัฒนาทุนมนุษย์ระดับชาติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ความสำเร็จของโครงการนี้เกิดจากการร่วมแรงร่วมใจตั้งแต่ระดับครอบครัวและชุมชน จนถึงการทำงานระดับนโยบายทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ที่ต่างสร้างเสริมและส่งต่อพลังบวกจากเด็ก เยาวชน ครอบครัว ชุมชน ขยายไปสู่สังคมและประเทศที่เข้มแข็ง ก่อเกิดเป็นกระบวนการพัฒนาศักยภาพพลเมืองในทุกมิติอย่างยั่งยืน

หมอเดวหวังว่า วิธีสร้างสังคมจากหน่วยที่เล็กที่สุดให้แข็งแกร่งที่สุดดังที่ทุกคนพยายามผลักดันจะแปรเป็นพลังบวกไปสู่เด็ก ๆ ให้สามารถเติบโตอย่างแข็งแรงในชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นความหวังของชาติต่อไปในภายหน้าได้

Assoc. Prof. Dr.Suriyadeo Tripathi | Center For Morality Promotion (CMP)

Supporting young children, building the nation sustainably.

"It's time we listened to the children's voices. They are the small foundation of social development."

Family is the smallest social institution but undeniably the most important one. "If the quality of Thai families reaches its critical low, how will our country go on?", quoted the former director of National Institute for Child and Family Development, Mahidol University, Assoc. Prof. Dr. Suriyadeo "Doctor Deo" Tripathi. With that concern, Doctor Deo initiated the project titled "Life Assets and Positivity-powered Family". The project targeted improving the physical and mental heaths, as well as several social aspects, of the Thai youths. "We were not only interested in problems but also focused on what the strengths of the children and the community were and strategically combined them. We listened to the voices of these children and especially tried to perceive positivity therein. We elevated this conception into community development innovations."

Instead of spiralling around the often-encountered problems or weaknesses (e.g., drug abuse, disobedience, alcoholism, etc.), Doctor Deo decided to reinforce the individual strengths and to instill the children with the public-oriented mindset. Built on the "Life Assets" part of the project, Doctor Deo brought together psychologists and academic experts and pushed forward the "Positivity-powered Family" part to make sure the children and members of the community are heard and supported. "Do not forget that my mere efforts are not enough. Joint efforts from every sector of the society are needed." Doctor Deo's projects gained recognition as a part of the Office of the National Economics and Social Development Council's twenty-year national strategy.

37 ASST. PROF. DR.JIRAPORN ARUNAKUL

"การเลี้ยงเด็กไม่ใช่การเลี้ยงแต่ตัว
แต่เราต้องเลี้ยงดูจิตใจ
เพื่อให้เขาเติบโตอย่างสมบูรณ์"

ผศ. พญ.จิราภรณ์ อรุณากูร

โรงพยาบาลรามาธิบดี

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แพทย์หญิงจิราภรณ์ อรุณากูร

"เลี้ยงลูกนอกบ้าน" เพจพลังบวกสร้างสังคมสมบูรณ์

จากความเจริญทางเทคโนโลยีในปัจจุบันทำให้ผู้คนเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ผู้มีความรู้ด้านต่าง ๆ เข้ามาแลกเปลี่ยนความรู้กันได้อย่างสะดวก นับเป็นการเพิ่มโอกาสทางสังคม

ผศ. พญ.จิราภรณ์ อรุณากูร กุมารแพทย์เวชศาสตร์วัยรุ่น โรงพยาบาลรามาธิบดี ผู้ที่มองเห็นโอกาสแห่งการแบ่งปันนี้ จึงได้คิดสร้างสื่อออนไลน์ในแพลตฟอร์มเฟซบุ๊กเพจ ใช้ชื่อว่า "เลี้ยงลูกนอกบ้าน" ซึ่งเป็นเพจที่หยิบยกเรื่องราวปัญหาการเลี้ยงลูกในแต่ละช่วงวัยตั้งแต่วัยแรกเกิด พฤติกรรมของเด็กที่แสดงออกในแต่ละช่วงวัย ประเด็นปัญหาสังคมที่ส่งผลกระทบต่อเด็กให้พ่อแม่เข้าใจถึงความรู้สึก ซึ่งความรู้ถูกถ่ายทอดมาจากองค์ความรู้ในวิชาชีพโดยตรงและการใช้ประสบการณ์ในการเลี้ยงลูกของคุณหมอเอง ทำให้เพจ "เลี้ยงลูกนอกบ้าน" จึงเปลี่ยนแปลงทัศนคติการเลี้ยงลูกในค่านิยมแบบเดิมสู่การเลี้ยงลูกในค่านิยมที่ควรจะเป็นในวิธีการที่เรียกว่า "เลี้ยงลูกเชิงบวก"

คุณหมอโอ๋เล่าว่า จากประสบการณ์ในวิชาชีพที่ได้ดูแลคลินิกวัยรุ่น ได้พบปัญหาหลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นปัญหาที่เกิดมาจากวัยเด็ก ดังนั้นจึงเกิดแนวคิดในการนำสื่อออนไลน์ที่แทบเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตผู้คนมาสร้างเรื่องราวการเลี้ยงลูกเชิงบวก เพื่อช่วยแนะแนวทางในการเลี้ยงเด็กยุคใหม่ที่ทุกอย่างรอบตัวมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

"การลงทุนกับเด็กตั้งแต่วัยเด็ก ดีกว่ามาซ่อมแซมภายหลังจากที่เขาเป็นวัยรุ่นที่บอบช้ำ เราอยากทำงานที่ทำให้พ่อแม่เข้าใจในการเลี้ยงดูเชิงลบที่มันจะทำลายมันสมองของมนุษย์มากกว่าการเลี้ยงดูเชิงบวก"

ด้วยความที่คุณหมอเป็นนักเขียนหนังสืออยู่แล้ว การสื่อสารทางเพจที่คุณหมอถ่ายทอดจึงเสมือนเป็นการย่อยหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจและเข้าถึงง่าย ไม่ได้ใช้คำศัพท์ทางวิชาการมากนัก ใช้อิงตามสถานการณ์ที่ทุกบ้านจะต้องพบเจอในการเลี้ยงลูกทุกช่วงวัย เน้นให้ความเข้าใจที่ถูกในความเชื่อที่ถูกสอนมาจากรุ่นต่อรุ่นโดยไม่มีเหตุผล ทำให้เพจเข้าถึงกลุ่มพ่อแม่ได้ง่ายเพราะเนื้อหาที่ตรงใจ และบอกวิธีการรับมือโดยใช้เหตุผล บนพื้นฐานของความจริง มีแหล่งอ้างอิงได้ จึงทำให้เพจเลี้ยงลูกนอกบ้านเติบโตมียอดติดตามกว่า 7 แสนคน

"งานเขียนสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้" เป็นสิ่งที่คุณหมอพบหลังจากทำเพจจนประสบความสำเร็จ ทั้งจากยอดติดตาม ยอดแชร์ คอมเมนต์ หรือแม้กระทั่งคำถามที่ส่งไปถามส่วนตัวทางข้อความเพจ

"งานเขียนสร้างการเปลี่ยนแปลงได้จริง ๆ เราสามารถปรับมุมมองทัศนคติของพ่อแม่ที่มีต่อการดูแลลูก การเข้าใจความเป็นมนุษย์ของลูก รวมถึงใช้วิธีการเชิงบวกกับลูกกับเด็กได้จริง แค่ตัวหนังสือมันสร้างการเปลี่ยนแปลงได้คือสิ่งที่เรียนรู้ผ่านการทำเพจ"

ต่อมาคุณหมอจึงพัฒนาการทำเพจโดยเพิ่มวิธีการสื่อสารหลายรูปแบบ ทั้งเป็นตัวหนังสือ เป็นภาพ รวมถึงสร้างความสัมพันธ์กับคนอ่านในรูปแบบอื่น เช่น ขยายงานเป็นรูปแบบออนไลน์ มีการจัดเลี้ยงลูกนอกบ้านมิตติ้ง เลี้ยงลูกนอกบ้านออนทัวร์ โดยพาเด็ก ๆ ไปทำกิจกรรมที่เข้าถึงชุมชน เรียนรู้ความแตกต่างให้เด็กเมืองกรุงได้เห็นความแตกต่างหลากหลายของพื้นที่ ชาติพันธุ์ เห็นคนที่เป็นชนเผ่า ให้เข้าใจปัญหาโครงสร้าง

จากองค์ความรู้สู่การสื่อสารและหลอมรวมกับการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นช่องทางในการเป็นส่วนหนึ่งในการเปลี่ยนแปลงสังคมโดยเริ่มต้นจากพ่อแม่ที่เป็นจุดแรกของการสร้างคน สร้างลูกตั้งแต่วัยเด็ก ให้มีการเติบโตอย่างสมบูรณ์ทางจิตใจ ซึ่งจะสามารถเกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคม จนเกิดเป็นสังคมแห่งพลังบวกได้อย่างยั่งยืน

ทุกคนมีความถนัดที่แตกต่าง เมื่อเห็นความหมายในสิ่งที่ทำ เห็นคุณค่าของงานตนเอง เราจะได้ประโยชน์จากสิ่งที่เราได้เรียนรู้ "ทำอะไรที่สร้างการเปลี่ยนแปลงมันก็เป็นเรื่องของตัวเราด้วย และสร้างการเปลี่ยนแปลงให้ผู้อื่นด้วย นั่นคือประโยชน์ที่เกิดขึ้น

Asst. Prof. Dr.Jiraporn Arunakul | Ramathibodi Hospital

A positive online platform for parenting

"Raising a child isn't just about physical development. It's also about ensuring that they are emotionally just as strong and healthy."

Technology and social media have served as a great asset to users to share, exchange and access valuable information. Having realized the influence of social media in spreading information, Asst. Prof. Jiraporn Arunakul, MD., specialized in Adolescent Medicine, decided to start her own Facebook page under the name "Leang Look Nork Baan". Her Facebook page focuses on raising a child of all stages since toddler, including behaviours and issues related to children and teens that resonate with many parents. She also highlights important social issues and factors that may impact the children to raise awareness among parents. Her professional knowledge, combined with her experiences in parenting have transformed the way many Thai parents raise their children and instilled "positive parenting" skill among them.

From her own experience in dealing with adolescent patients, Jiraporn has discovered that common teenage problems stem from childhood trauma. "It is much more rewarding to invest in a child than fix a broken teen. I want to point out what harm 'negative parenting' can do to one's brain", said Jiraporn. As a writer, Jiraporn knows well how to make her messages readable and captivating. Instead of using big academic words, she opts for simple language. Moreover, since most of her contents are based on and common experiences and effective solutions to issues regarding child raising of all ages, she has attracted over 700,000 followers. She also organizes activities for kids to help them explore the communities out of their own to foster tolerance and acceptance towards differences.

38 AUTTHAPOL POHUNDRATANAKUL

"คนแก่... ไม่ใช่วัยร่วงโรย
แต่เต็มไปด้วยภูมิความรู้
เราแค่ต้องลดช่องว่างระหว่างวัย
เพื่อให้เราได้แลกเปลี่ยน
และยอมรับความรู้ของกันและกัน"

อรรถพล โพธิ์หาญรัตนกุล

บริษัท เอส แอล เอ็ม คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

อรรถพล โพธิ์หาญรัตนกุล

“เกษียณสำราญ” สร้างสุขได้หากเริ่มต้นเรียนรู้

ผู้สูงวัย นับเป็นวัยที่มีคุณค่า มีประสบการณ์ ทำให้เกิดเป็นการบ่มเพาะเรื่องราวต่าง ๆ ที่สุกงอมทั้งความรู้และทักษะชีวิต แต่สังคมปัจจุบันก็ยังเต็มไปด้วยปัญหาระหว่างช่วงวัยที่มักมีความคิดเห็นมุมมองแตกต่างกัน จนก่อให้เกิดปัญหาตามมา วันนี้ผู้ทำหน้าที่สื่อสารจึงต่างพยายามสื่อสารสู่สังคมในการร่วมด้วยช่วยกันสร้าง “คุณค่าแห่งช่วงวัย” ให้เกิดขึ้น ซึ่งหากใครที่ท่องในโลกโซเชียลในช่องทางยูทูบย่อมรู้จักรายการ “เกษียณสำราญ” ที่มีจุดเริ่มต้นจากผู้ชายที่ชื่อ นายอรรถพล โพธิ์หาญรัตนกุล หรือโค้ด ผู้ก่อตั้งรายการเกษียณสำราญร่วมกับคุณแม่ หม่าม้าเดือนเพ็ญ พรหมพระศร จนเป็นกระแสในสังคมวัยเกษียณ นับเป็นจุดเริ่มต้นให้แต่ละครอบครัวได้แชร์และส่งต่อข้อความ เกิดบทสนทนาในครอบครัวของตนเอง

โค้ด ผู้สร้างชื่อเสียงจากแชนเนล ‘เสือรองไห้’ เล่าถึงที่มาของรายการว่า เริ่มจากแนวคิดที่ว่า ชีวิตในวัยนี้ต้องทำงานหามรุ่งหามค่ำ มีเวลาเจอแม่และครอบครัวน้อยลง เพราะตารางชีวิตถูกล็อกกับการทำงานไปส่วนใหญ่แล้ว จนมีวันหนึ่งได้คุยกับแม่ในกลุ่ม LINE ทำให้สังเกตเห็นการใช้ภาษพูดในแบบความเป็นแม่ที่ยังคงมีเสน่ห์ มีความน่ารักและมีความเป็นสากลในแง่ของภาษาความเป็นแม่ ไม่ว่าจะเป็นวิธีการพูด การคิด ทำให้ลูก ๆ มีความสนุก เลยชวนแม่มาลองเพจ ทำช่อง YouTube ซึ่งเป็นงานที่ทำอยู่แล้ว โดยเริ่มจากเพจที่ตั้งชื่อว่า “แม่เราชัด ๆ” โดยเป็นการเอาไอเดียและคอนเซปต์ ความเป็นแม่ ภาษาของคนเป็นแม่มาทำเป็นซิตคอมสั้น ๆ ความยาว 30 วินาที ถึง 1 นาที โดยเอาเรื่องของแม่กับชีวิตจริง ๆ ของเรามาทำ ซึ่งตอนแรกแม่ก็ไม่รู้ด้วยซ้ำว่าทำอะไร แต่ก็ทำตามคำบอกและได้รับผลตอบรับที่ดีมาก ๆ

“เมื่อเริ่มทำก็ได้รับผลตอบรับที่ดีมีคนชอบ แล้วก็ได้มีเวลาได้อยู่กับแม่มากขึ้น แต่ที่ได้ผลลัพธ์ตัวต่อมาที่ดี คือได้เกิดการแชร์ส่งต่อทำให้เกิดการพูดคุย พ่อแม่กับลูกเขาเริ่มคุยกันในโซเชียล หมายความว่าพอเราออกคลิปไปกลายเป็นว่าลูกเอาไปแชร์แท็กแม่ แม่เอาไปแชร์แท็กลูกกันเอง เกิดกระแสพูดคุยเปรียบเทียบเหมือนแม่เธอเลย จึงเกิดกระแสพูดคุยกันขึ้นในโซเชียล ทำให้แม่ลูกได้คุยกันก็เกิดความสุขในครอบครัว”

จากเพจแม่เราชัด ๆ สู่รายการเกษียณสำราญ ซึ่งมีแนวคิดว่าน่าจะมีสไตล์แม่ลูกคนอื่นมาร่วมด้วย จึงชวนแม่ลูกหลายคู่มาทำรายการร่วมกันให้มีสไตล์ที่แตกต่างกันไป เพราะว่าแต่ละคนก็มีความเป็นแม่อีกหลายแบบ มีสไตล์อีกหลายอย่าง ที่จะเข้าสู่วัยเกษียณหลายแบบ จึงเป็นที่มารายการเกษียณสำราญ ทำไลฟ์สไตล์ชีวิตของคนวัยเกษียณ

โค้ดยังบอกอีกว่า นอกจากการทำรายการส่งเสริมสังคมในการลดปัญหาช่วงวัยในสังคมแล้ว ยังมีการสอดแทรกสาระความรู้อื่น ๆ เพื่อเพิ่มภูมิคุ้มกันให้กับผู้ชมสูงอายุที่ติดตามเพจอีกด้วย เช่น การป้องกันหรือการทำให้รู้เท่าทันคอลเซนเตอร์ เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงวัย นับเป็นความสำเร็จที่มีความสุขที่สามารถเปลี่ยนแปลงสังคมทั้งด้านความคิดของผู้สูงวัยที่ได้เข้าใจและเห็นคุณค่าของตนเองมากขึ้น และการเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างครอบครัวที่เป็นสุขกลับมาให้กับสังคม นับเป็นการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เห็นชัดเจนและเกิดขึ้นจริง จากพลังแห่งการสร้างคอนเทนต์และพลังแห่งโซเชียล

เมื่อรายการเกษียณสำราญเป็นสารตั้งต้นให้กับครอบครัวอื่น สร้างความสุขให้สังคม และที่สำคัญคือการสร้างความสุขให้ตนเอง ส่วนที่เหลือก็เป็นแจ๊กพอต และการได้มาเป็นสารตั้งต้นเช่นนี้ ยังเป็นการสร้างแรงบันดาลใจ ในหลาย ๆ มุมที่ถูกถ่ายทอดออกมาจากมุมมองของบรรดาแม่ ๆ เป็นรายการ “เกษียณสำราญ” ที่สร้างความสำราญทั้งคนชม และคนทำรายการ

Autthapol Pohundratanakul | SLM Corporation Pub Co., Ltd.

Happy Retire: Possibility of happiness with learning

“Old people are not a dying age; instead, they are knowledgeable and experienced. We need to have a platform for dialogue and exchange to mitigate the age gap conflicts between family members.”

This very idea was the starting point for Autthapol Pohundratanakul, aka Code, to create a YouTube program, Kasean Samran (Happy Retire) with his mother, Duanpen. The program provides a space for family members to have a chat, share stories and build mutual understanding.

Code recalled his late working schedule and his lack of time for his family. Getting to read his family's LINE chats, he realized that his mother's motherly language was warm, charming and universal. So, he invited her to do a short 30-second-to-one-minute sitcom, talking about her life experience. Before she knew it, her stories became phenomenal and impactful. “When this was first broadcast, there was this sharing and comparing phenomenon online. Mothers would tag their children and vice versa and they would say something like Code's mom is just like you,” Code said happily. This talk, sharing and exchange bring family members closer and happier.

After a while, the program has included other guests who spice up the dialogue and the sharing. Happy Retire has become the meeting point, not only for the original purpose, but also for the knowledge, experience and tips for the elderly. Being part of society, of the fun and of the change has also helped many old people see their own worth. It has definitely led to happier families and happier society.

39 PRASAN INGKANUNT

"สื่อจะเริ่มงานจากปัญหาสังคม
โดยเราจะใช้ความถนัดในวิชาชีพ
เข้าไปมีส่วนร่วม แก้ไข
และปรับปรุงสิ่งนั้นให้ดีขึ้น"

ประสาน อิงคนันท์

บริษัท บุญมีฤทธิ์ มีเดีย จำกัด

ประสาน อิงคนันท์

ขับเคลื่อนการสื่อสารน้ำดี ให้พื้นที่คนดี เพื่อสร้างสังคมดี

สื่อเป็นผู้นำเสนอข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ สู่สังคม ดังนั้นถ้าสื่อสามารถสื่อสารเรื่องราวและการสะท้อนสังคมได้ดีก็จะสร้างการรับรู้ที่ดีได้ คุณประสาน อิงคนันท์ ผู้ก่อตั้งบริษัท บุญมีฤทธิ์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทผลิตสื่อน้ำดี ในการนำเสนอสู่สังคม โดยมีจุดยืนในการผลิตสร้างสรรค์รายการที่เน้นสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับสังคมครบทุกมิติทั้งเรื่องคุณภาพชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม เช่น รายการลุยไม่รู้โรย ที่พูดถึงผู้สูงอายุที่ใช้ชีวิตอย่างมีแรงบันดาลใจ รายการ เรื่องเล็กเขย่าโลก ที่คุยถึงประเด็นสิ่งแวดล้อมเล็ก ๆ ใกล้ตัว และรายการอื่น ๆ อีกมากมาย จนช่วงเปลี่ยนถ่ายจากยุคโทรทัศน์มาเป็นสื่อออนไลน์ เพจออนไลน์ มนุษย์ต่างวัย ได้กำเนิดขึ้น เพจที่ตั้งใจจะขับเคลื่อนประเด็นสังคมผู้สูงวัยแต่มีการตีความที่แตกต่างออกไปมีผู้ติดตามกว่า 8 แสนคน

"มนุษย์ต่างวัย" ถูกตีความใหม่ว่าการขับเคลื่อนปัญหาของสังคมผู้สูงวัยไม่ได้อยู่ที่ผู้สูงวัยเพียงอย่างเดียว แต่เป็นประเด็นที่จะต้องสื่อสารให้กับคนทุกวัยให้เกิดการเชื่อมโยงกลับมาหาตัวเองได้

"เรารู้สึกว่าการที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยที่มีจำนวนประชากรผู้สูงวัยเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ไม่ใช่เรื่องของคนแก่เท่านั้นที่เขาจะมีชีวิตอยู่อย่างไร แต่มันเชื่อมโยงไปที่คนเจนฯ อื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นลูก หลาน ในวัยหนุ่มสาว เราทำเพจนี้ขึ้นมาเพื่อสื่อสารทำให้คนเห็น แล้วเปลี่ยนความพร้อมให้กับชีวิตตนเองในการที่จะรับมือกับการรับมือสังคมสูงวัยที่เกิดขึ้น"

นอกจากนี้ยังหยิบเรื่องปัญหา "ช่องว่างระหว่างวัย" ที่เป็นปัญหาสากล เป็นความสัมพันธ์ที่มักมีความขัดแย้ง ความเห็นต่าง ที่มักเห็นได้ในปัจจุบัน ถูกหยิบมาสร้างการขับเคลื่อนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงโดยมองว่า

"อะไรที่ทำให้คนเราที่แตกต่างกันเป็นเรื่องของวัย หรือเป็นเรื่องของใจกันแน่ เราสามารถที่จะทำให้ช่องว่างตรงนี้มันน้อยลงไปได้ถ้าหากว่าคนแต่ละเจนฯ มองคนต่างเจนฯ ด้วยความเคารพซึ่งกันและกัน อันนี้เป็นคีย์แมสเซจที่เราใช้ในมนุษย์ต่างวัย"

การคุยเรื่องผู้สูงวัยแบบไม่แบ่งแยกทำให้สามารถเชื่อมโยงเข้าได้กับทุกวัยโดยการใช้ประสบการณ์ร่วมมาเชื่อมโยงคนต่างเจนฯ เข้าด้วยกัน โดยการนำประสบการณ์ของผู้สูงวัยมาเป็นต้นแบบในการดำเนินชีวิตเปรียบว่าเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้ตนเองและส่งแรงบันดาลใจให้กับวัยอื่น ๆ

"ผู้สูงวัยที่ยังออกเดินทางอยู่ เราก็ไม่ได้พูดถึงแค่ว่าคนแก่ใช้เวลาเกษียณท่องเที่ยว แต่เรากำลังคุยว่าจริง ๆ แล้วชีวิตช่วงเกษียณเป็นชีวิตช่วงมีอิสรภาพ คือถ้าคุณมีอิสรภาพทางการเงินแข็งแรงเพียงพอ คุณก็จะมีอิสรภาพด้านเวลาเพราะคุณปลอดจากภาระหน้าที่การทำงานจะมีอิสรภาพทางความคิด ไปในที่ที่คุณอยากไปได้ คนหนุ่มสาวดูเสร็จก็จะอิจฉาชีวิตแบบนั้น แล้วการที่จะทำให้ตัวเองมีชีวิตแบบนั้นได้ นั่นหมายถึงว่าเขาก็ต้องเริ่มออกแบบชีวิตตัวเองเพื่อจะพาตัวเองไปสู่จุดนั้น"

นี่จึงถือว่าเป็นเป้าหมายและจุดยืนที่สำคัญในการสร้างทัศนคติใหม่ในสังคมที่มีความต่างระหว่างวัย โดยไม่ได้มุ่งเน้นการแสวงหาผลกำไรอย่างไร้จุดยืนที่ต้องเกาะกระแสที่เป็นเพียงอารมณ์ในสังคมพาไปเท่านั้น แต่เป็นการสร้างเนื้อหาที่มีความหมายต่อชีวิต

"วางตัวเองเป็นสื่อมีสองขาคือต้องเลี้ยงตัวเองให้อยู่ได้ ประเด็นเรื่องการขับเคลื่อนก็ต้องทำ ไม่ใช่การที่เราหารายได้ทำให้เราหมดโอกาสในการขับเคลื่อน หน้าที่ของเราถ้าเราจะทำให้มันยั่งยืน เราต้องจับเจตจำนงเป้าหมายเอาไว้ให้มั่น ไม่ให้มันเอียงไปทางไหน"

แนวคิดการผลิตสื่อที่สร้างสรรค์ของคุณประสานทำให้ได้รับรางวัลการันตีคุณภาพมากมาย ได้แก่ รางวัลนวัตกรรมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติ (ประเภท : องค์กร) รางวัลคุณธรรมอวอร์ด 2564 และรางวัล 2020, 2022 Finalist : Best Influencer on Social Media : Family and Senior (มนุษย์ต่างวัย)

การมีรากฐานทางความคิดต่อประเด็นนั้น ๆ อย่างชัดเจนและแข็งแรง เป็นหัวใจสำคัญในการทำงานสื่อที่ต้องขับเคลื่อนประเด็นนั้น ถ้าไม่มีเจตจำนงหรือรากฐานความคิดที่แข็งแรง เราจะวิ่งตามกระแสจนเสียเจตจำนงและเป้าหมาย

Prasan Ingkanunt | Boonmerit Media Co., Ltd.

Supporting good communication, giving the opportunity to good people to do good for society.

"When working in media, start with a social problem. Use what we can based on media professional ethics as part of possible solutions or improvement."

"The responsibility of a reporter is to report information to society. If the press is able to convey the reflection of a society, it will create good perception." Prasan Ingkanunt is the founder of Boonmerit Media - a media company with strong intention to improve society in all dimensions, including quality of life, society, and environment. Most of the well-known and successful programs under Bonmirit Media are produced to mobilize, inspire, and improve the society on both online and off-line platforms. One such example is Different Gens, produced to portray the problem of aging society with the message that "the aging society problem needs to be dealt with by different groups of generations; it is not just about the elderly." Prasan further mentioned that "Thailand is becoming a so-called aging society, and this is the responsibility to all generations."

In addition, the universal problem of generation gap in terms of mindsets is also addressed to engage social interaction and participation. Such a gap can be filled with better mutual understanding and perception. This is his goal and key stance in (re)creating long-lasting positive perception among generations without business-related benefits. His mindset of good press and quality media gained national recognition and multiple awards were given to Prasan – Honorable Award for Best Organization, Moral Award 2021, Best Influencer on Social Media: Family and Senior 2020 and 2022.

Privacy, Rights & Equality

40 พีรพล อนุตรโสตถิ์ Peerapon Anutarasoat 102
41 สุวรรณฉัตร พรหมชาติ Suwannachat Phromchat 104
42 พระอาจารย์พบโชค ติสสะวังโส Phra-Ajarn Phob Chok 106
43 ปารวี โมรา Parawee Mora 108
44 ธีรพงษ์ มีสัตย์ Theeraphong Meesat 110
45 อภิชิต ภัณฑะประทีป Apichit Pantaprateep 112
46 เชาวลิต สาดสมัย Chaowalit Sadsamai 114
47 ศิริพร พรมวงศ์ Siriporn Pomwong 116
48 พระครูปิยวรรณพิพัฒน์ Phra-kru Piyawan Pipat 118
49 ปรีชา การุณ Preecha Karoon 120
50 พระอาจารย์แสนปราชญ์ ปัญญาคโม Phra-Ajarn Sanprach Panyakamo 122
51 ว่าที่ร้อยตรี ดร.ถวัลย์ รุยาพร Acting Sub Lt. Dr.Thawan Ruyaporn 124
52 พญ. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ Dr.Khunying Porntip Rojanasunan 126
53 ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ Prateep Ungsongtham Hata 128
54 ดร.ปนัดดา วงศ์ผู้ดี Dr.Panadda Wongphudee 130
55 ณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร Narongsak Osottanakorn 132
56 อมตา จิตตะเสนีย์ Amata Chittasenee 134
57 สารี อ๋องสมหวัง Saree Aongsomwang 136
58 บุญรอด อารีย์วงษ์ Bunrod Arreewong 138
59 สุวิกรม อัมระนันทน์ Suvikrom Amranand 140
60 พิริยะ กุลกาญจนาชีวิน Piriya Kulganchanacheewin 142
61 ปวีณา หงสกุล Paveena Hongsakul 144
62 เอด้า จิรไพศาลกุล Ada Chirapaisarnkul 146
63 วรรณกนก เปาะอีแตดาโอะ Wannakanok Pohitaedaoh 148

PRIVACY, RIGHTS& EQUALITY

SCAN AR

ภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ไม่พึงประสงค์

40 PEERAPON ANUTARASOAT

"หัวใจของการเป็นสื่อ
คือการที่เราต้องคิดว่า
เราจะเป็นตัวสะท้อน
เป็นผู้เตือน และป้องกันภัย
ให้กับสังคมอย่างไร"

พีรพล อนุตรโสตถิ์
สำนักข่าวไทย อสมท.

พีรพล อนุตรโสตถิ์

"ชัวร์ก่อนแชร์" รายการแนวใหม่ กันภัยไซเบอร์

สื่อมวลชนเปรียบเสมือนกระจกที่คอยสะท้อนเรื่องราวต่าง ๆ ของสังคมอย่างตรงไปตรงมา ขณะเดียวกันก็เปรียบเสมือนตะเกียงที่คอยส่องนำทางเพื่อให้เกิดแรงกระเพื่อมในสังคม โดยเฉพาะในยุคที่เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของผู้คน คุณพีรพล อนุตรโสตถิ์ ผู้ดำเนินรายการ "ชัวร์ก่อนแชร์" จากสำนักข่าวไทย อสมท. (MCOT) ต้องการสร้างการเปลี่ยนแปลงในด้านการรับสื่อของผู้คนให้มีความระแวดระวังมากขึ้น จากปัญหาของการแชร์ข้อมูลข่าวสารในโลกโซเชียลมีเดียกันอย่างล้นหลามและเกิดความเข้าใจผิดเกิดความสับสนของข้อมูลบ่อยครั้ง จนก่อเกิดความเสียหายในระดับบุคคล สังคมและประเทศ จึงเป็นที่มาของการผลิตสกู๊ปข่าวและรายการ "ชัวร์ก่อนแชร์" ที่ถูกผลิตมาตั้งแต่ปี 2558

คุณพีรพลพยายามที่จะสร้างสรรค์งานสื่อสารโดยสร้างความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว ความถูกต้องของเนื้อหาและช่องทางที่หลากหลายในการสื่อสารเพื่อให้ข้อมูลนั้นมีความถูกต้องและตรวจสอบได้ เนื่องจากเห็นว่าทุกคนสามารถที่จะเป็นสื่อพร้อม ๆ กับเป็นคนเสพสื่อ จึงมีความเป็นไปได้ที่สิ่งที่ต้องการสื่อสารมีความโน้มเอียงผิดเพี้ยนตามทัศนคติของตน ขาดการพิจารณา และที่มากกว่านั้นคือโลกของโซเชียลขาดส่วนงานกลางหรือผู้ที่มีอำนาจในการควบคุมเนื้อหา ตรวจสอบข้อเท็จจริง ก่อนที่จะสื่อสารออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เป็นช่องว่างสำคัญและเป็นช่องทางของผู้หาประโยชน์จำนวนมาก จึงทำให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่อาจจะรู้เท่าไม่ถึงการ จึงทำให้เกิดการคิดรูปแบบรายการ "ชัวร์ก่อนแชร์" ซึ่งนับเป็นรูปแบบการสื่อที่นำเอาข้อมูลและคำถามสังคมมาย้อมกลับในการตรวจสอบข้อเท็จจริงผ่านผู้เชี่ยวชาญ หรือหน่วยงานที่เชื่อถือได้

นอกจากนี้ยังเพิ่มโอกาสในการสร้างภูมิคุ้มกันสังคม โดยการออกแบบสร้างนวัตกรรมที่เป็นสิ่งประดิษฐ์ขึ้นมาในรูปแบบของการสื่อสารใหม่ เพื่อสื่อสารและแก้ปัญหาใหม่ในสังคม เช่น เรื่องข่าวปลอม ข้อมูลเท็จการหลอกลวง ภัยไซเบอร์และเปิดช่องทางให้ประชาชนได้มีภูมิคุ้มกันมากเพียงพอ โดยพยายามที่จะผลิตสินค้าแบรนด์ต่าง ๆ ภายใต้ "ชัวร์ก่อนแชร์" เสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อแก่ประชาชน โดยมีนวัตกรรมการจัดการข้อมูล นำมาสู่การตรวจสอบและผลิตเพื่อตอบสนองตอบคำถามของประชาชน โดยเปลี่ยนผ่านการจัดทำข้อมูลอย่างมีโครงสร้าง เพื่อรองรับการใช้เทคโนโลยีประมวลผลภาษาธรรมชาติ เชื่อมโยงกับระบบ AI สร้างนวัตกรรมด้านการสร้างสื่อการสอนเรื่องรู้เท่าทันสื่อให้กับนักเรียน เปลี่ยนข่าวปลอมให้เป็นวัสดุทางการศึกษาเป็นตัวอย่างให้นักเรียนได้เห็น เข้าถึงและสถานศึกษาหยิบมาใช้ได้ นอกจากนั้นมีการสร้างซอฟต์แวร์ขึ้นมาใหม่ มีนักพัฒนาโปรแกรมการจัดการจัดเก็บฐานข้อมูลใช้ภายในผ่านระบบคลาวด์

"ในชัวร์ก่อนแชร์ เรามีเครือข่ายภาคประชาชน เข้ามาส่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มาสอบถามและมีโครงการจัดอบรม 'นักสืบสายชัวร์ x ชัวร์ก่อนแชร์สโมสร' ที่ได้รับรางวัลนวัตกรรมสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์จากกองทุนพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เป็นการจัดอบรมและสร้างชุมชนขึ้นมาเพื่อช่วยกันเป็นหูเป็นตาเป็นสื่อกลางร่วมกัน"

ปัจจุบันยังมีช่องทางให้ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นความตื่นตัวของสังคมในเรื่องของการระมัดระวังภัยทางโลกออนไลน์มากขึ้น ประชาชนมีการพัฒนาการรับรู้มากยิ่งขึ้น จากเดิมที่เป็นคนถามว่าข่าวนี้จริงหรือไม่ พัฒนามาเป็นผู้สังเกตความผิดปกติ ความน่าสงสัยร่วมเป็นผู้ช่วยตรวจสอบให้กับเครือข่ายสร้างความร่วมมือ ความปลอดภัยสู่สังคมไซเบอร์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

"เราต้องเร่งมือในการเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนางานสื่อสารสร้างระบบป้องกันภัยไซเบอร์ เพราะทุกวันนี้โทรศัพท์เปรียบเป็นกระเป๋าสตางค์ไปในตัวด้วย การสั่งซื้อของออนไลน์ ได้ของไม่ตรงปก หลอกให้โอนเงินง่าย ๆ สมัยนี้ทำได้ง่ายขึ้น ทำให้เกิดความเสียหาย เมื่อมาดูมูลค่าความเสียหายมีมากขึ้นกว่าในอดีต"

คุณพีรพลบอกว่า จะยังคงมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในด้านการป้องกันภัยด้านไซเบอร์ที่นับวันจะเติบโตตามความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่อไป เพื่อให้เกิดสังคมปลอดภัยได้อย่างยั่งยืน

Peerapon Anutarasoat | Thai News Agency A division of MCOT

Sure before sharing: A new form of cyber protection program

"The heart of communication is that we need to position ourselves as a social protector."

Mr. Peerapon Anutarasoat works as a moderator for the Thai news agency MCOT (MCOT) to change people's media exposure to be more careful. Because of the issue of information sharing on social media, it is frequently misinterpreted and confusing, causing harm at the individual, societal, and national levels. He has been promoting "Sure before sharing" since 2015.

Peerapon has attempted to generate communication with Senior Managers and Certification Regime (SMCR) principles by increasing the trustworthiness of news sources, content correctness, and the use of many channels of communication to guarantee that information is accurate and verifiable. Since everyone can be a medium at the same time, the things they wish to express may distort their views. In the age of social media, there is no centralized authority or authority to police information or fact-check it before it is distributed in multiple formats. This was a critical loophole for many exploiters, resulting in harm to the lives and property of many who do not know better.

Peerapon will continue to work on developing creative communications technology that is effective in cyber protection and will evolve with technology to build a sustainable and secure society. The program's success is based on making individuals aware and immune to the problem of online frauds, as well as taking it to the next level by developing a network that expands knowledge indefinitely and leads to the creation of correct and trustworthy communication.

41 SUWANNACHAT PHROMCHAT

"เราเป็นคนตัวเล็ก ๆ
ที่เอาความดีนำทางชีวิต
เพื่อเป็นเส้นทาง
ในการช่วยเหลือคนอื่นต่อไป"

สุวรรณฉัตร พรหมชาติ
จิตอาสา

สุวรรณฉัตร พรหมชาติ

ห่วงโซ่แห่งความดี มาจากหนึ่งคนสร้าง หลายคนสานต่อ สร้างสังคมแห่งคนดีอย่างยั่งยืน

การทำความดีด้วยใจที่นึกถึงบุคคอื่นนั้นนับเป็นความเอื้ออารีที่สามารถทำได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกสาขาอาชีพ ทุกฐานะ และทุกระดับการศึกษา เป็นพลังสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นสังคมแห่งความเห็นอกเห็นใจในการเห็นคุณค่าของชีวิตกันและกัน วันนี้ คุณสุวรรณฉัตร พรหมชาติ หรือแท็กซี่อุ้มบุญ ชายวัย 45 ปี ผู้ที่มีเติบโตมาด้วยชีวิตที่เต็มไปด้วยความขาดแคลน แต่ก็เคยได้รับโอกาสจากคนที่ไม่รู้จักกันให้การช่วยเหลืออย่างไม่คิดหวังสิ่งตอบแทน จึงทำให้เกิดความคิดว่าเมื่อมีโอกาสที่ตนเองจะเป็นฝ่ายให้ได้ ก็จะขอใช้โอกาสนั้นอย่างเต็มความสามารถ

คุณสุวรรณฉัตรเล่าถึงที่มาของฉายา "แท็กซี่อุ้มบุญ" ว่ามาจากการที่ตนเองอุ้มผู้ป่วยทุพพลภาพ ติดเตียง ผู้สูงอายุไปหาหมอตั้งแต่วัย 18 ปี จนถึงปัจจุบันอายุ 45 ปีแล้ว โดยทำควบคู่กับการรับผู้โดยสารเพื่อหาเลี้ยงชีพ มีความสุขอิ่มใจทุกวันที่กลับบ้าน เพราะถือว่าได้ช่วยเหลือคน เป็นการทำบุญไปในตัว คนที่ช่วยส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยทุพพลภาพนอนติดเตียงช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยพาไปหาหมอตามที่หมอนัด ช่วยฟรีไม่ว่าคนป่วยจะมีฐานะยากจนหรือรวย เพราะเป้าหมายของการทำคือการช่วยผู้ที่เดือนร้อนเจ็บป่วยให้ได้รับการอำนวยความสะดวก คนที่รวยแม้มีเงินแต่เมื่อยามเจ็บป่วยก็ต้องการคนพึ่งพิง ดั้งนั้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจึงกว้างขวางทำได้ทันที

"ถ้ารอให้รวยก่อนชาตินี้ก็คงไม่ได้ทำ พอได้ทำก็เป็นเหมือนการเสพติดการทำความดี ไม่ใช่แค่ความสุขใจอิ่มใจที่ได้เท่านั้น แต่สิ่งที่เราทำยังสร้างแรงกระเพื่อมในการกระตุ้นให้คนเข้าใจมิติของการช่วยเหลือกันว่า จริงๆ แล้วเราสามารถช่วยคนได้แม้จะไม่ใช่คนร่ำรวย แต่เราสามารถช่วยได้ในมิติที่เรามี และเป็นสิ่งที่สังคมต้องการ การช่วยคนไม่ได้ใช้แค่เรื่องเงิน แต่คนยังต้องการความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ อีกมาก สิ่งที่ผมทำทำให้เกิดส่งต่อความดีเพิ่มขึ้น"

คุณสุวรรณฉัตรบอกว่า การสร้างการรับรู้ในมิติที่เปลี่ยนไปในเรื่องของการช่วยเหลือคนแบบตนเองนั้นสามารถที่จะสร้างห่วงโซ่แห่งความดีได้อย่างน่าอัศจรรย์ในการขอมีส่วนร่วมในการทำความดีในสังคม เช่นไปกินข้าวก็ได้กินฟรีเพราะอยากช่วยทำบุญ ร้านยางรถยนต์ร้านแบตเตอรี่ก็เปลี่ยนให้ฟรีตลอดเพราะขอเป็นส่วนหนึ่งในการต่อยอดความดี นอกจากนี้ยังพัฒนาอุปกรณ์การอุ้มผู้ป่วยให้มีความสะดวกขึ้น และได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารบริษัทยักษ์ใหญ่ของไทยบริจาครถคันใหม่ให้พร้อมกับติดเบาะสไลด์เพื่อจะช่วยอุ้มคนป่วยขึ้นรถได้อย่างง่ายขึ้น สามารถรองรับผู้ป่วยน้ำหนักมาก ๆ ให้สามารถอุ้มขึ้นรถได้

"สิ่งของผู้ใจบุญที่บริจาคให้ เราก็เอาไปมอบให้กับผู้ป่วย เปรียบเหมือนเราเป็นสะพานบุญ ที่สำคัญเราต้องรักษาความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ตั้ง เป็นการสร้างธรรมาภิบาลในตนเอง"

สิ่งเหล่านี้ที่เกิดจากหัวใจของคุณสุวรรณฉัตร มาจากการยึดหลักตามคำสอนของในหลวงรัชการที่ 9 สร้างความดีให้สังคม เพื่อให้สังคมเพิ่มคนดี เมื่อสังคมดีประเทศชาติก็จะดี เกิดความผาสุกและความยั่งยืนได้ในที่สุด ทุกวันนี้ก็ยังคงเห็นแท็กซี่อุ้มบุญยังคงตระเวนทำหน้าที่ของคนตัวเล็ก ๆ ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมให้เกิดสังคมแห่งคนดีและขยายสู่คนอื่น ๆ อย่างไม่สิ้นสุด

ห่วงโซ่แห่งความดีจะไม่สิ้นสุด ยังคงสืบสานบนรากแห่งความดีที่ถูกหว่านไว้ในสังคม "แท็กซี่อุ้มบุญ" คือแรงบันดาลใจที่สำคัญที่เปลี่ยนมุมมองแห่งการทำความดีทำบุญ จากที่เคยยึดแต่วัตถุสิ่งของบริจาค ให้กลายเป็นการให้บริการ และมอบแรงกาย เพื่อให้ผู้คนได้ประโยชน์ตามแต่สิ่งที่ตนเองมี นับเป็นแนวคิดที่ส่งต่อความยั่งยืนผ่านการกระทำความดีที่เรียบง่ายและทำได้ทุกคน

Suwannachat Phromchat | Volunteer

building a chain of goodness, building a sustainable, decent society

"I am just a nobody, using good moral to live a life and to help others along the way."

Mr. Suwannachat Phromchat, a 45-year-old taxi driver, explained the origin of his moniker "Taxi Umboon," which stems from transporting disabled patients and the elderly to the doctor. From the age of 18 until the present, he has been doing this in addition to receiving passengers for a living. The majority of those whom he has assisted are disabled individuals in Bangkok and adjacent regions. He assists them for free, regardless of whether the patient is poor or wealthy, because the objective of doing so is to assist people who are in need.

Suwannachat remarked that to establish a chain of good actions, one can set him/herself as an example before requesting others to engage in doing good for society. This small act of kindness has resulted in the development of equipment to transport patients in a more convenient manner, and he has obtained backing from CEOs of large Thai corporations who donate new automobiles with sliding seats to help transport sick people into the car more easily, capable of supporting very heavy patients.

Today, the "Taxi Umboon" is still patrolling the responsibility of a tiny individual who wants to alter society in order to establish a community of decent people that may be extended indefinitely to others. The chain of goodwill will never stop since it is still anchored in the good that is sowed in society.

42 PHRA-AJARN PHOB CHOK

"เราต้องให้โอกาสคน...
เพราะสังคมจะยั่งยืนได้
เมื่อคนได้รับโอกาส
วัดห้วยปลากั้ง ให้งาน ให้ธรรมะ
เพื่อสร้างคนและสร้างสังคม"

พระอาจารย์ พบโชค ติสสะวังโส

วัดห้วยปลากั้ง

พระอาจารย์พบโชค ติสสะวังโส

พระอาจารย์พบโชคแห่งวัดห้วยปลากั้ง ให้โอกาส ให้ความหวังของผู้คน

ฐานะทางเศรษฐกิจที่ยากจน การอาศัยอยู่บนภูมิประเทศที่ทุรกันดาร การขาดแคลนอาหารและการศึกษา การขาดสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัญหาที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างยาวนาน แต่การแก้ไขและให้ความช่วยเหลือจากบุคคลหนึ่ง ที่ชื่อว่า พระอาจารย์พบโชค ติสสะวังโส แห่งวัดห้วยปลากั้ง จังหวัดเชียงราย ผู้พร้อมส่งต่อโอกาสให้กับผู้คน ด้วยแนวคิดว่า สังคมแห่งความยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้ต้องเริ่มจากการให้โอกาสคน ทำให้ปัญหาเหล่านี้คลี่คลายและเบาบางลง

จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่ค่อนข้างห่างไกล อยู่เหนือสุดของประเทศ มีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในพื้นที่ โดยวัดที่มุ่งมั่นช่วยเหลือคนชายขอบ นั่นคือวัดห้วยปลากั้ง ตั้งอยู่ที่ตำบลริมกก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ก่อตั้งขึ้นโดยพระอาจารย์พบโชค ติสสะวังโส เจ้าอาวาส สภาพเดิมเป็นเนินเขาที่มีเพียงซากของวัดร้างและพงหญ้า ต่อมาพระอาจารย์พบโชคซึ่งเป็นพระภิกษุจำพรรษาอยู่ที่วัดร่องธาร จังหวัดเชียงรายมีจิตศรัทธาต้องการบูรณะ จึงได้ย้ายไปพำนักอยู่ครั้งแรกเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 โดยมีชาวชุมชนห้วยปลากั้งร่วมบูรณะ เริ่มจากการตั้งเป็นสำนักสงฆ์ จนได้รับอนุญาตตั้งวัดเมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 โดยมีพระอาจารย์พบโชค ติสสะวังโส เป็นเจ้าอาวาสรูปแรก

นอกเหนือจากเป็นวัดที่มีความงดงามด้วยเสนาสนะสถานอย่าง พบโชคธรรมเจย์ดี รูปปั้นพระโพธิสัตว์กวนอิมสูง 69 เมตรแล้ว ยังมีโครงการที่ให้ความช่วยเหลือสังคมทั้งทางโลกและทางธรรม เพื่อนำทางผู้คนที่ด้อยโอกาส อยู่ในความทุกข์ยาก ให้ได้มีโอกาสที่จะใช้ชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ให้ได้มาพบโชคจริง ๆ

หลวงพ่อบอกว่า ได้ดำเนิน 4 โครงการ ประกอบด้วย โครงการเข้าป่าล่าบุญ จากความชอบแจกข้าวสาร เสื้อผ้า ขนม ไปแจกชาวเขา บนดอย โดยเฉพาะเด็ก ๆ พร้อมสำรวจว่าเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษา พ่อแม่ติดคุก หรือพ่อแม่เสียชีวิต ก็จะเข้าไปดูแล โดยพามารับการศึกษาและเลี้ยงดูในตัวเมือง เพื่อเด็กได้มีสังคมที่เท่าเทียมกับคนอื่น โครงการที่ 2 พามนุษย์ขึ้นสวรรค์ เป็นโครงการต่อเนื่องเข้าป่าล่าบุญ โดยเชิญชวนลูกศิษย์ร่วมทำบุญสร้างเจดีย์ สร้างศาลาวัด หรือแม้แต่ซ่อมแซม สร้างอาคารให้โรงเรียนที่ขาดแคลน หรือเสื่อมโทรม รวมถึงบ้านคนยากไร้ ที่ไม่มีบ้านอยู่ ก็จะช่วยสงเคราะห์ โครงการที่ 3 คืนคนดีสู่สังคม เนื่องจากนักโทษที่พ้นโทษกลับมา เวลาไปสมัครงานที่ไหนก็มักจะไม่มีใครรับ จึงได้สร้างกิจการคาร์แคร์ล้างรถ 20 บาท โดยใช้แรงงานจากกลุ่มคนเหล่านี้มาทำงาน และมีค่าตอบแทนให้ ซึ่งสร้างรายได้ถึงวันละ 800 บาทต่อคน และโครงการสุดท้าย เป็นการเฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุข ด้วยการนำเงินจากคนที่มีฐานะมาช่วยคนจนต่อ โดยวัดมีการเลี้ยงดูเด็กกำพร้า เลี้ยงดูคนชราที่ถูกทอดทิ้ง และกำลังเปิดโรงพยาบาลวัดห้วยปลากั้งเพื่อสังคม เพื่อให้คนที่ยากไร้ไม่มีบัตรได้เข้าถึงสาธารณสุขได้

"ในส่วนของโรงเรียนทั่วจังหวัดเชียงรายนั้น รับข้าวสารจากวัดห้วยปลากั้ง โดยเป็นการขออาหารกลางวัน และแจกข้าวสารเลี้ยงผู้ป่วยตามโรงพยาบาล โดยการช่วยเหลืออยากให้คนที่ยากไร้ ยากจน ได้เข้าถึงสาธารณสุขได้โดยง่าย การเรียนการศึกษา ส่งเสียเรียนให้ถึงที่สุด"

จากความตั้งใจของหลวงพ่อ วันนี้ทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาและผู้ที่ได้รับโอกาสในการทำงาน ต่างเต็มใจที่จะทำหน้าที่ของตนเองและเผื่อแผ่สู่ผู้อื่นอย่างเต็มกำลัง นับเป็นกลยุทธ์แห่งการให้เพื่อให้เกิดการส่งต่อจนสามารถสร้างสังคมแห่งความยั่งยืนได้ตามที่หลวงพ่อตั้งใจ

พระอาจารย์พบโชค ต้นแบบของคนที่ได้มอบสิ่งที่เรียกว่าโอกาสให้กับคนที่ด้อยโอกาส เพื่อที่จะให้พวกเขาดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างเป็นปกติสุขและไม่เป็นจุดด่าของสังคม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและที่เกิดจากแนวคิด "นวัตกรรมด้วยหัวใจ" ของหลวงพ่อ

Phra-Ajarn Phob Chok | Wat Huay Pla Kang

A priest of opportunity sharing and people's hope

"We have to give people a chance to create a sustainable society; Hyua Pla Kang Temple gives jobs and dharma to achieve the purpose."

In an underprivileged area in the north of Thailand where people live in poverty, food shortage, and education inaccessibility, Phra Ajarn Phob Chok is watering a plant of hope and opportunities to resolve the chronic problems. To create a society of sustainability, he believes in providing opportunities to the people.

Phra Ajarn Phob Chok together with the local people in Hyua Pla Kang area established Hyua Pla Kang Temple in 2005 to be the centre of Buddhism and social projects for all. It has a lot of missions: improving the people's quality of life, giving education to those underprivileged children and orphans, renovating houses and schools, providing homes for homeless people, sharing food, and offering job training programmes for prisoners. These projects have been driven by his determination to create a sustainable society.

Phra Ajarn Phob Chok is a great model of sharing and giving opportunities to the disadvantaged and underprivileged people of all races. He wishes to see them live a normal life in society and to make sure they are not forgotten or left behind. This work of his has successfully impacted the change underlying societal attitudes towards opportunity giving. It is truly a "heart-to-heart" innovation.

43 PARAWEE MORA

"การให้ที่ไม่รู้จบ คือ การให้ความรู้
เหมือนคำเปรียบเปรยที่ว่า
มากกว่าการให้ปลา คือ
การสอนให้รู้วิธีหาปลา"

ปารวี โมรา

การเดินทางของปารวี

ปารวี โมรา

หัวใจสำคัญของการพัฒนาวิถีชีวิต คือ การศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือสร้างความยั่งยืน

คำว่า "ครู" มีความหมายที่ยิ่งใหญ่ ด้วยเป็นผู้ให้ทั้งความรัก ความเสียสละ เปรียบดังเรือจ้างที่ช่วยส่งให้ลูกศิษย์ถึงฝั่งฝัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับ "ครูอาสา" ที่นำพาโอกาสทางการศึกษามาสู่เด็กด้อยโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และยังขับเคลื่อนกระบวนการเรียนการสอนตามพื้นที่ห่างไกลที่ขาดแคลนทั้งเทคโนโลยีและบุคลากร ครูอาสาเหล่านี้เป็นทั้งครู นักเทคโนโลยี นักสื่อสาร นักซ่อม นักสร้าง นักปลูก เป็นทุกสิ่งให้กับเด็ก ๆ และเป็นผู้คืนความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่ยังคงไม่ทั่วถึงจนกระทั่งทุกวันนี้

ปารวี โมรา หรือ ครูบี นักเดินทางและครูอาสาบนดอย เจ้าของเพจ 'การเดินทางของปารวี' หนึ่งในผู้ปลุกกระแสครูดอยในสังคม และกระแสที่ช่วยให้ผู้คนสนใจสร้างประโยชน์นอกเหนือจากการเป็นเพียงนักเดินทาง

จุดเริ่มต้นในการเป็นครูอาสาของครูบีมาจากการประสบอุบัติเหตุมอเตอร์ไซค์ตกเหวในอดีต เธอฉุกคิดว่าชีวิตนี้จะอยู่ได้อีกนานแค่ไหน จึงอยากใช้เวลาในชีวิตที่เหลือให้เกิดประโยชน์ จนวันหนึ่งเธอเจอโพสต์รับสมัครครูอาสา จึงไม่รีรอที่จะพาตัวเองเข้าไปทำในสิ่งที่หวังว่าจะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างการเปลี่ยนแปลงได้

"จากการเป็นนักเดินทางขึ้นดอยทำให้มีโอกาสเห็นว่าเด็ก ๆ ที่นั่นแทบไม่มีของเล่น ไม่มีอุปกรณ์การเรียนเหมือนกับเด็ก ๆ ทั่วไป การมาโรงเรียนก็ลำบาก การที่เราเป็นครูอาสา เราสามารถทำทุกอย่างได้ด้วยตนเอง เอาของเล่นไปให้เด็ก ๆ เอาความรู้แบบที่เด็กในเมืองเรียนไปสอน ปกติเราไม่ได้มีอาชีพเป็นครู ไม่มีความรู้ในด้านการเรียนการสอนเพราะเราเรียนจบคณะสถาปัตยกรรม แต่เราก็ศึกษาแนวทางการสอนจากสื่อออนไลน์ และใช้เทคนิคการนำสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียนมาบูรณาการเข้ากับการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น"

ครูบีพยายามสร้างการเรียนรู้โดยให้เด็ก ๆ ได้ลงมือทำ เพราะนั่นคือสิ่งที่จะสร้างความยั่งยืนในการใช้ชีวิตต่อไปในสังคม ผ่านการเล่น การลอง ให้เด็กได้ประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นทุกครั้งที่ได้ทำ ได้เห็นปัญหา ได้เรียนรู้ และได้ฝึกแก้ปัญหา

"สิ่งที่ชอบมากที่สุดคือการสอน เพราะความรู้ไม่มีวันจบสิ้น เด็ก ๆ เอาไปต่อยอดเพิ่มขึ้นได้ ตอนเราขึ้นไปสอนเราจะพยายามหาคนที่มีความสามารถพิเศษ เช่น ครูสอนภาษาจีน ครูศิลปะ ช่างไฟฟ้า ไปช่วยกันสอนเพื่อให้เด็กได้ประโยชน์สูงสุด เด็กข้างบนไม่มีอินเทอร์เน็ต ครูก็ไม่พอ พอเราพาครูขึ้นไป เด็ก ๆ ก็ดีใจกันมาก"

แม้ความขาดแคลนด้านเทคโนโลยีจะทำให้เด็กเหล่านี้ต่างจากเด็กในเมือง แต่ก็ช่วยให้เขาห่างไกลจากสิ่งยั่วยุไปด้วย เด็ก ๆ จึงมีสมาธิจดจ่อ มีความตั้งใจศึกษาเรียนรู้ สะท้อนให้เห็นว่าในความพร่องก็ยังมีความได้เปรียบที่สร้างแรงขับในตัวเด็กเหล่านี้ได้อย่างเต็มเปี่ยมจนก่อให้เกิดการเรียนรู้

สำหรับหัวใจสำคัญที่ครูบีใช้ในการสอน เธอจะคิดเสมอว่าตัวเองเป็นเด็ก คิดว่าเด็กต้องได้ความรู้และความสนุกไปด้วยกัน ต้องสร้างสรรค์บทเรียนที่เด็กยังไม่มีโอกาสได้ทำให้ได้ลองทำ เช่น การทำผ้ามัดย้อม และต้องพยายามเอาการเรียนกับการเล่นมารวมกัน คือ เรียนให้สนุก เล่นให้มีความรู้ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ด้วย เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในวิถีชีวิตต่อไป

จากนักเดินทางที่ใช้สื่อออนไลน์บันทึกเรื่องราวเหมือนกับคนทั่วไป ผันตัวมาเป็นครูที่บันทึกเรื่องราวการแบ่งปันความรู้ สิ่งของ และโอกาสให้กับเด็ก ๆ บนดอย จากคนที่ใช้ชีวิตปกติธรรมดากลายเป็นบุคคลตัวอย่าง ผู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับทั้งคนทั่วไปและนักเดินทางด้วยกัน ปัจจุบันเพจการเดินทางของปารวี มีผู้ติดตามเกือบ 5 หมื่นคน ยิ่งไปกว่านั้น สิ่งที่เธอทำก่อให้เกิดพลังแห่งการแบ่งปัน แปรเป็นความสุขจากการให้ที่ยั่งยืน

"ความรู้" ไม่ใช่เป็นเพียงสิ่งที่ต้องรู้ แต่ความรู้คือคลังปัญญาที่มนุษย์ทุกคนใช้พัฒนาต่อยอดการดำเนินชีวิตของตนเองได้ไม่รู้จบ

การศึกษาไม่อาจจำกัดด้วยระยะทาง พลังการส่งต่อจากผู้ตั้งใจให้และรับโดยผู้ตั้งใจรับย่อมจะผลักดันให้ความรู้เป็นสิ่งที่สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืน

Parawee Mora | Facebook: parawee.journey

Education: The key to sustainably improving a way of life.

"To give continuously is to share knowledge. It's like the saying, "Teaching people to fish is better than only giving fish."

Parawee "Kru Bee" Mora is one of Thailand's many "volunteer teachers" who bring educational opportunities to underprivileged children and innovate learning and teaching processes and technologies in remote areas. "Up on the hills, the children do not have much, not even toys or basic classroom amenities. Commuting from home to school and back is quite an adventure. As a volunteer teacher, I can, on my own efforts and liberty, bring toys and teach them proper lessons. I am not a formally educated teacher but instead an architect, but I teach myself using online media and integrate available resources to make teaching and learning more appealing."

Kru Bee encourages learning by doing through experimenting, problem-solving, and real-life applications (e.g., by making handicrafts). While at it, she is also determined to create learning environment that is also fun. "I love teaching the most. Knowledge is endless, and these children can build on what they learn in class. We try to invite people with a range of expertise to maximize the benefits and happiness for the children, in addition to compensating for the lack of Internet access and the shortage of teaching staff." This online travel vlogger turned volunteer teacher continues to share her stories and experience on her "Parawee.Journey" Facebook fan page, which has earned her more than fifty thousand followers. Kru Bee's attempts to reduce of social inequity exemplify the power of giving and sharing in sustainable ways.

44 THEERAPHONG MEESAT

"การเป็นครูมีความท้าทาย
เหมือนเป็นพ่อแม่คนที่ 2
ยิ่งเป็นครูในยุคโซเชียลมีเดีย
โจทย์คือเราจะสอนอย่างไร"

ธีรพงษ์ มีสัตย์

โรงเรียนประสาทรัฐประชากิจ

ธีรพงษ์ มีสัตย์

ความท้าทายของวิชาชีพครู ในยุคโซเชียลมีเดียฟีเวอร์

ปัจจุบันเป็นยุคแห่งดิจิทัล การเรียนการสอนก็มีการปรับตัวตามไปด้วย ทั้งการสอนในรูปแบบออนไลน์และการผลิตสื่อการสอนที่สามารถดูซ้ำได้ ทำให้ผู้เป็นครูก็ต้องสร้างสรรค์วิธีการในการนำเสนอวิธีการสอนที่สามารถตอบความต้องการของผู้เรียนยุคใหม่

หนึ่งในครูผู้ที่ปรับตัวและประยุกต์เทคโนโลยีมาใช้กับการสอนคือ นายธีรพงษ์ มีสัตย์ หรือ ครูบอลลี่ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนประสาทรัฐประชากิจ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ครูที่เปิดใจยอมรับการก้าวเข้ามาของเทคโนโลยีและเป็นผู้ที่เดินเข้าหานักเรียน จนสร้างรูปแบบเอกลักษณ์การสอนที่ตอบโจทย์ความต้องการจนเป็นที่นิยมในปัจจุบัน และยังเป็นไอดอลให้กับครูอีกหลายท่านในการลุกขึ้นมาปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์และพัฒนาการสอนของตนเอง

ครูบอลลี่ ผู้ที่มีเอกลักษณ์ในการแต่งองค์ทรงเครื่องแต่งหน้าจัดเต็ม ที่ใคร ๆ เห็นในโซเชียลนั้นเริ่มจากที่โรงเรียนมีกิจกรรมในวันสำคัญของโรงเรียนและเป็นคาบของการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของครูพอดีโดยที่ไม่ได้เปลี่ยนชุดคืนเพราะไม่อยากเข้าสอนสายและมีการถ่ายภาพลงเฟซบุ๊กส่วนตัวเพื่อความสนุกสนานตามสไตล์ ไม่ได้ตั้งใจจะสร้างคอนเทนต์ใด ๆ ซึ่งได้รับการตอบรับจากนักเรียนทำให้เด็ก ๆ หันมาสนใจเรียนและสนุกสนานกับการแต่งกายที่แปลกตาของครู มีเสียงหัวเราะสนุกสนาน มีความสุข จึงลงทุนแต่งหน้า สร้างสีสันให้เด็ก ๆ ชอบและกล้าที่จะเรียนภาษาอังกฤษ สร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ ทำให้ได้ใจนักเรียนมากขึ้นเมื่อเวลาเข้ามาเรียนภาษาอังกฤษ เด็ก ๆ ก็จะรู้สึกผ่อนคลายและมีความสนใจอยากเรียนมากขึ้น กล้าพูดกล้าสนทนาเป็นภาษาอังกฤษมากขึ้น มีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น เป็นการสร้างความมั่นใจให้กับเด็กและทลายกำแพงระหว่างเด็กกับครูลงกลายเป็นการรอคอยที่จะได้เรียนภาษาอังกฤษกับครูบอลลี่ แม้จะเป็นแค่หนึ่งครั้งต่อสัปดาห์ แต่เด็กก็ตั้งตารอคอย

"คิดง่าย ๆ ว่าถ้าเราชอบอะไร เราจะอยากจะทำสิ่งนั้น เหมือนกัน ถ้าจะทำให้เด็กชอบภาษาอังกฤษก็ต้องทำให้เด็กชอบครูสอนภาษาอังกฤษก่อน หากเด็ก ๆ ชอบ ความคิดและการแสดงออกของครูเด็กจะตั้งใจฟัง ซึ่งการที่เด็กเรียนภาษาอังกฤษรู้เรื่อง ก็จะเป็นผลพลอยได้ตามมา"

จากความคิดสร้างสรรค์ที่ตั้งใจสอนเพียงในห้องเรียนก็ได้รับกระแสตอบรับในโลกออนไลน์ ทำให้เกิดแนวคิดในการแบ่งปันความรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งครูบอลลี่ตั้งใจที่จะกระตุ้นและสร้างความเปลี่ยนแปลงในการรักเรียนภาษาอังกฤษของเด็กไทย รวมทั้งยังต้องการที่จะเป็นแนวทางให้คุณครูหลาย ๆ ท่านได้ลองปรับเปลี่ยนแนวทางการสอนตามสไตล์ตนเอง ซึ่งจะส่งผลดีทั้งต่อตนเองและนักเรียน ครูบอลลี่เองไม่ได้สอนอังกฤษผ่านโซเชียลเท่านั้น แต่ยังสอนการใช้โซเชียลในทางที่ถูกต้อง ใช้ค้นหาข้อมูลที่มีประโยชน์ เช่น การสอนภาษาอังกฤษผ่าน TikTok การใช้แอปพลิเคชันตัดต่อวิดีโอ โดยพยายามดึงสิ่งที่เด็กสนใจมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน นักเรียนที่มีคำถามหรือไม่เข้าใจสิ่งใด ส่วนใหญ่ก็จะสอบถามหรือ inbox เข้ามาถามในเพจ ซึ่งก็ถือว่าประสบความสำเร็จในการสร้างแรงกระตุ้นในสังคมในเรื่องการเรียนรู้

สำหรับกลยุทธ์ที่ใช้ในการทำงาน ครูบอลลี่มีกระบวนขั้นตอนการทำงานที่มีการวางแผนทุกครั้ง ตั้งแต่การเตรียมการสอน โดยจะจัดทำ Story Telling เตรียมคำถาม โดยเนื้อหาแต่ละครั้งจะเน้นการใช้สถานการณ์ข่าวดังที่เกิดขึ้น หรือนำประสบการณ์ตรงมาบอกกล่าวนักเรียนเพื่อชี้ให้เห็นว่าเหตุการณ์เหล่านั้นคือผลผลิตจากการไม่ได้ถูกอบรมสั่งสอน จากการที่ไม่เห็นอกเห็นใจคนอื่น ไม่มีคุณธรรมในสังคม ซึ่งเป็นการสอดแทรกการสอนคุณธรรมและวิธีคิดให้นักเรียนไปนตัว

"การเปลี่ยนแปลงสังคมต้องเริ่มต้นจากการเปลี่ยนแปลงเยาวชน และการจะเปลี่ยนแปลงเยาวชนก็ต้องมาจากครูผู้อบรมสั่งสอน ดังนั้นเราต้องทำให้ตัวเองตื่นตัวรับการเปลี่ยนแปลง ไม่หยุดพัฒนาทั้งความคิด วิธีการและจิตใจ เพื่อให้อาชีพครูเกิดความยั่งยืน"

ครูบอลลี่ทิ้งทายว่า การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญคือการเริ่มต้นเปลี่ยนแปลงที่ตนเอง กล้าลองผิดลองถูก สร้างรูปแบบของตัวเองที่ถนัด ทำแล้วมีความสุขและเกิดประโยชน์ สามารถเป็นโมเดลให้คนอื่นนำไปพัฒนาได้ จึงเรียกว่าผู้พัฒนาอาชีพอย่างแท้จริง

Theeraphong Meesat | Prasartratprachakit School

The challenges of teaching in the age of social media

"Being a teacher comes with the challenging responsibility of being a second parent. In the digital era, the more pressing question is how a teacher should teach."

Mr. Theeraphong or Kru Bally, an English teacher at Pracharat Prachakit School in Damnoen Saduak District, Ratchaburi, is receptive to the advancement of technology and approaches children in costumes and full make-up. "Students will be calmer and more eager in studying English when they arrive. They are more confident in speaking English. In class, there is greater involvement," Kru Bally said with a smile. His unique way of handling the class has removed the barrier that long existed between the pupils and the teacher. They are excited to study English with Kru Bally, even if it is only once a week.

His creativity that was supposed to be only in his classroom has gained nationwide recognition on the internet. It is believed that his teaching techniques will increase and change Thai children's enthusiasm. Kru Bally, however, does not emphasize teaching English through social media, but rather he focuses on ways in which social media such as TikTok and video editing apps can be used properly.

Kru Bally always follows a well-planned workflow approach when it comes to instructional strategies. Storytelling and questions are developed as part of his teaching preparation. He asserted that youth change must precede social change. The instructors must be an agent of change. "We must train ourselves to be adaptable and to continue developing ideas and teaching techniques, as a teacher."

45 APICHIT PANTAPRATEEP

"การที่ผมสร้างให้เด็กคนหนึ่ง
ประสบความสำเร็จและเป็นคนดี
นับว่าชีวิตนี้เกิดมาคุ้มค่า
อย่างที่สุดแล้ว"

อภิชิต ภัณฑะประทีป

บ้านสร้างฝัน

อภิชิต ภัณฑะประทีป

การให้โอกาสคือการให้ที่มีค่าที่สุด ดาวดวงหนึ่งที่ส่งให้เกิดดาวอีกหลายดวง

การให้โอกาสเยาวชนได้ค้นพบเส้นทางชีวิตของตนเองด้วยจิตสำนึกที่ดีถือเป็นการให้ที่ยิ่งใหญ่ เป็นการสร้างผู้ให้ต่อไปในอนาคต สร้างสังคมแห่งการแบ่งปันและความเท่าเทียมกันอย่างยั่งยืน ที่สุดแห่งชีวิตของ อดีต ร.ต.อ. อภิชิต ภัณฑะประทีป จึงหมายถึงการสร้างคนดีด้วยพลังของการศึกษาเพื่อสร้างประโยชน์ที่ไม่สิ้นสุดสู่สังคม

สิ่งที่ผลักดันให้ อดีต ร.ต.อ. อภิชิต ภัณฑะประทีป หรือ "ผู้กองมิ้น" ก่อตั้ง "บ้านสร้างฝัน" ขึ้นเพื่อมอบโอกาสแก่เด็กที่ยากจน คือ คำพูดของคุณแม่ที่เขายังคงจำได้แม้จะได้ยินมาตั้งแต่ยังเด็กว่า "เรียนไม่เก่งก็ไม่เป็นไร ขอให้ลูกเป็นคนดีก็พอ" ผู้กองมิ้นจึงเชื่อมั่นในการสร้างคนดีสู่สังคมด้วยมือของเขาเอง เด็กในบ้านสร้างฝันอาจเรียนไม่เก่ง แต่ต้องยึดมั่นในความดี

ด้วยปณิธานดังกล่าว ผู้กองมิ้นพยายามหาหนทางช่วยเหลือเด็กที่ด้อยโอกาสตั้งแต่ยังศึกษาอยู่ที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจตามกำลังความสามารถในขณะนั้น ซึ่งเขาตระหนักดีว่าการให้เงินและสิ่งของไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน เมื่อจบการศึกษาและเริ่มรับราชการที่ สน.ชนะสงคราม ในปี 2555 ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่บริเวณสนามหลวง เขาได้ประสบกับคนเร่ร่อน คนที่ต้องดิ้นรนใช้ชีวิตอย่างยากลำบาก บางครั้งถึงขนาดพบร่างที่สิ้นลมอยู่ริมถนน ภาพสะเทือนใจเหล่านี้ช่วยให้ผู้กองมิ้นเห็นแนวทางช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสที่ชัดเจน คือต้องส่งเสริมให้พวกเขาประสบความสำเร็จ มีอาชีพการงานที่มั่งคง สามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้

เมื่อผู้กองมิ้นขอโยกย้ายตำแหน่งมาที่จังหวัดบุรีรัมย์จากการรับผิดชอบคดีฉ้อโกง ผู้กองมิ้นได้พบกับลูกชายของครอบครัวผู้เสียหายซึ่งมีฐานะยากจน แต่เป็นเด็กดี ขยัน ช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่เสมอ หลังทราบว่าความฝันของเขาในอนาคตคือการเป็นตำรวจ ผู้กองมิ้นอาสาทุ่มเทติวหนังสือและพาไปสอบเข้าโรงเรียนตำรวจได้สำเร็จในปี 2560 จึงเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของบ้านสร้างฝัน

เมื่อมีนักเรียนในความดูแลมากขึ้น ผู้กองมิ้นตัดสินใจก่อร่างสร้างบ้านสร้างฝันที่ใหญ่ขึ้นในอาคารพาณิชย์ 2 ชั้น ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียดค่าใช้จ่ายร่วมแสนบาท ทั้งค่าเช่าอาคาร ค่าสาธารณูปโภค ค่าหนังสือ ค่าอาหาร และอื่น ๆ แล้ว ลำพังเงินเดือนข้าราชการตำรวจไม่อาจจุนเจือกิจการได้ จึงรับจ้างเข้าเวรเพื่อหารายได้เสริม และเมื่อความมุ่งมั่นที่จะส่งต่อโอกาสแก่เด็ก ๆ ได้ปรากฏบนสื่อหลากหลายช่องทาง ผู้ใหญ่ใจดีมากมายจึงหลั่งไหลเข้ามาร่วมให้การสนับสนุน ทั้งหนังสือ ทั้งเสื้อผ้า ทั้งอุปกรณ์การเรียน และแรงสนับสนุนที่ไม่เอ่ยถึงไม่ได้เลย ก็คือแรงสนับสนุนที่ได้จากครอบครัวของผู้กองมิ้นเอง

"นักเรียนที่ผมเคยดูแลคนหนึ่ง ตอนนี้เป็นตำรวจไปแล้ว ก่อนหน้านี้เขาไม่เคยสอบผ่านคณิตศาสตร์เลย พอผมสอน ปรากฏว่าเขาสอบติดอันดับต้น ๆ ของห้อง และยังเป็นเด็กนิสัยดีมากอีกด้วย ความสำเร็จของเด็กคนนี้พิสูจน์ให้เห็นแล้วว่าแนวทางที่ผมทำถูกต้อง ผมตัดสินใจออกจากราชการเพื่อดูแลนักเรียนกว่าร้อยคนในบ้านสร้างฝัน เราไม่ต้องการเป็นมูลนิธิ เพราะการทำตามแนวทางของคนที่มาบริจาคอาจเป็นอุปสรรคในการทำงานของเรา เราเพียงต้องการดูแลนักเรียนตามแนวทางของตัวเอง คือให้เขาเติบโตอย่างเข้มแข็ง อบอุ่น และสบายใจเหมือนอยู่บ้านจริง ๆ"

บ้านสร้างฝันเป็นบ้าน เป็นโรงเรียน และเป็นที่พึ่งของเด็ก ๆ ที่เดินตามความฝันของตนเองเสมอ สมดังเจตนารมณ์ของผู้กองมิ้นที่แน่วแน่ดูแลบ้านแห่งนี้เสมือนครอบครัวของเขา เพื่อสร้างบันไดไปสู่โอกาสของเด็กแต่ละคน แม้จะไม่ใช่มูลนิธิจดทะเบียน แต่หลายภาคส่วนก็ยินดีสนับสนุนกิจการของบ้านสร้างฝันอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนกวดวิชาหลายแห่งยินดีช่วยสอนนักเรียนโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ด้วยความร่วมมือเป็นเครือข่ายที่มุ่งอุดหนุนกิจการของโรงเรียนที่ไม่แสวงหาผลกำไรแห่งนี้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่นเพื่อประโยชน์แก่เยาวชนในสังคม

คำสอนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงเน้นย้ำให้สนับสนุนคนดีได้มีโอกาสปกครองบ้านเมือง นอกจากบ้านสร้างฝันจะสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคมด้วยการมอบโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำเพื่อประโยชน์ของเยาวชนโดยไม่มุ่งหวังชื่อเสียงเงินทองแล้ว ยังสร้างเครือข่ายคนดีที่มีความสุข เพื่อกระจายความสุขสู่ผู้อื่น เกิดเป็นความยั่งยืนอันหล่อเลี้ยงชีวิตและสังคม

Apichit Pantaprateep | Dream Maker House

Giving opportunities is the best gift of all. One star can shine onto other more stars.

"If I can help a child succeed and become a good person, then my life is worth living."

Fostering the society's future generations is fundamental and crucial. Giving them the opportunities to discover their paths and to cultivate their conscious mind can be considered one of the greatest gifts. Apichit Pantaprateep or "Chief Min" is a firm believer in the power of giving and development of the youths through education.

During his years at Royal Police Cadet Academy (RPCA) and his service at Chanasongkram Police Station, he tried to help homeless people and underprivileged children by focusing on career development and self-sustenance. After he was transferred to Buriram, he dedicated himself to helping the children, whose families had been the fraud victims, with their school lessons, as well as their preparation for RPCA enrollment examination. This voluntary work became more extensive and led to the foundation of "Dream Maker House", which started as a two-storey commercial building. In the early stage, Chief Min had to do extra work to afford renting the building, spending his fortune on public utilities, books and food supplies. While his family had been his main supporter, he then gained additional financial and material supports from the wider public, thanks to the media.

Most remarkably, many tutorial schools approached him and provided help pro bono. Beyond giving the opportunities and reducing inequality in education, "Dream Maker House" has created the network of good-doers and provided the needed and sustainable nourishment for lives of many and the broader society.

46 CHAOWALIT SADSAMAI

"ครูต้องเรียนรู้ไปพร้อมกับเด็ก
ครูต้องเป็นผู้รับฟัง
บางครั้งเด็กไม่ต้องการคำปรึกษา
แต่ต้องการผู้รับฟัง
เราจึงต้องปรับตัว"

เชาวลิต สาดสมัย

ศูนย์สร้างโอกาสเด็กสะพานพระราม 8

เชาวลิต สาดสมัย

การศึกษา คือการให้โอกาสและพัฒนาเด็กอย่างยั่งยืน

การเป็นครูนอกจากเป็นอาชีพที่เสียสละแล้ว ยังต้องอดทนและพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ยิ่งในยุคปัจจุบันที่ปัญหาสังคมถาโถมเข้ามาหลากหลายทั้งจากช่องทางปกติ โรงเรียนและครูเป็นที่พึ่งพิงของสังคมในการสั่งสอน ปกป้องเยาวชนให้อยู่ในร่องในรอย ซึ่งนับเป็นผู้วางรากฐานสำคัญของสังคม นายเชาวลิต สาดสมัย หรือ "ครูเชาว์" ผู้เป็นฮีโร่ของเด็กเร่ร่อน บริเวณชุมชนใต้สะพานพระราม 8 ท่านเป็นครูอาสาประจำศูนย์สร้างโอกาสเด็กสะพานพระราม 8 สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี 2549 จนถึงปัจจุบัน รับผิดชอบฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพเด็กและเยาวชน คนพิการ เด็กด้อยโอกาส และผู้สูงอายุให้ได้มีความรู้ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

แม้ครูเชาว์จะมีสภาพร่างกายที่พิการ มีครอบครัวที่ไม่ได้สมบูรณ์ ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งตั้งแต่ยังจำความไม่ได้ เติบโตมาในสถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและสติปัญญาที่บ้านราชาวดี (ชาย) แต่ครูเชาว์ก็มานะบากบั่นขยันหมั่นพากเพียร จนสามารถเรียนหนังสือจบปริญญาตรี จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้สำเร็จ หลังจากเรียนจบมหาวิทยาลัย ครูเชาว์ตัดสินใจมาเป็นครูอาสาประจำศูนย์สร้างโอกาสเด็กพระราม 8 เพราะต้องการทำเพื่อเด็กเร่ร่อน และเด็กในชุมชนแออัด เพราะมองเห็นว่าเด็กมีโอกาสออกไปทำความผิดหลายเรื่อง จึงตัดสินใจย้ายมาอยู่ในศูนย์เพื่อจะมาช่วยดูแลเพราะเด็กที่อยู่ในศูนย์หากมีปัญหาก็จะมาปรึกษา เพื่อนคนไหนมีปัญหาก็จะพามาหาครู ส่วนใหญ่ปัญหาที่เด็กเจอเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อม พ่อแม่หาเช้ากินค่ำ มีฐานะยากจนไม่มีเงินไปโรงเรียนก็มาเบิกที่ครู ครูเชาว์คอยดูแลเด็ก ๆ ในชุมชนด้วยใจรัก เป็นเหมือน "พ่อแม่คนที่ 2" ของเด็ก ๆ ก็ว่าได้

กิจวัตรและงานที่ครูเชาว์ทำทุกวัน คือคอยไปรับไปส่งเด็ก ๆ ที่โรงเรียนและช่วยสอนการบ้าน เข้าไปเยี่ยมเยียนชุมชน ถามไถ่ปัญหา นำนม ขนม และผ้าอ้อม ไปมอบให้เด็ก ๆ ผู้พิการและคนยากจนในชุมชนเป็นประจำ ค่าจ้างแต่ละเงินเดือนที่ครูเชาว์ได้รับมีไม่มาก เขาจึงใช้เวลาหลังเลิกงานไปรับจ้างแบกหาม และออกไปตระเวนเก็บขยะขาย เพื่อนำเงินมาซื้อขนมมอบให้กับเด็ก และนำไปซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอนให้กับเด็ก บางครั้งก็เอาอาหารและข้าวของเครื่องใช้ ยารักษาโรค ไปมอบให้กับคนเร่ร่อนจรจัดย่านสะพานพระราม 8 ได้ประทังชีวิต ช่วงแรก ๆ หลายคนมองว่า ครูเชาว์ไม่ใช่ครู มองว่าเป็นคนเก็บขยะ หรือลูกจ้างที่ทางศูนย์มาให้ทำงาน ชาวบ้านหรือแม้แต่เด็กเองก็ไม่ยอมรับ แต่ครูก็พยายามทำให้เขาเห็นว่าครูอยากเข้าไปช่วยเหลือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กจริง ๆ โดยเริ่มจากพัฒนาศูนย์ให้กลายเป็นแหล่งพักพิงของชุมชน นอกจากมีกิจกรรมทั้งด้านส่งเสริมความรู้ พื้นฐานการใช้ชีวิต ครูเชาว์ยังลงไปดูรายครอบครัวว่าต้องการความช่วยเหลืออะไร มีปัญหาอะไร จนหลายครอบครัวมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สิ่งที่สำคัญช่วยเหลือเด็ก ก็การติดต่อหาหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อมาช่วยดูแลค่าเล่าเรียนจนจบปริญญาตรี ปัจจุบันครูเชาว์ขยายความช่วยเหลือที่เรียกว่าขยายความสุขออกไปช่วยเหลือเด็กและผู้ป่วย จากเดิมที่ทำ 6 ชุมชน เป็น 9 ชุมชน 9 พื้นที่

"เด็กหลายคนที่รับทุน เรียนจนจบปริญญาไปเป็นข้าราชการมีความมั่นคงแล้ว ก็กลับมาหาครูเชาว์ บอกว่าอยากจะมาช่วยเหลือดูแลครูเพราะครูช่วยเด็กมาหลายคนแล้ว ทั้งที่ครูไม่เคยบอกว่าต้องกลับมาตอบแทนครูเลย นั่นเป็นจิตสำนึกของเด็กที่คิดได้เอง เมื่อได้รับแล้วก็อยากที่จะช่วยเหลือตอบแทน แต่ครูไม่ได้หวังจะให้มาตอบแทน อยากให้เด็กเรียนรู้เองว่าในสังคมใครจริงใจหรือไม่จริงใจกับเรา"

ตลอดเวลา 15 ปีแล้ว ครูเชาว์ยังคงทุ่มเทแรงกายแรงใจ ทำด้วยความรักและความสุขใจ เพื่อเด็ก ๆ และผู้ป่วยติดเตียง รวมถึงคนพิการที่อยู่ในศูนย์สร้างโอกาสเด็กสะพานพระราม 8 แห่งนี้ แม้จะต้องพบกับปัญหาความจำกัดและอุปสรรคก็ตาม แต่ครูเชาว์ไม่เคยท้อถอยเพราะมีพ่อหลวงรัชกาลที่ 9 เป็นตัวอย่างและเป็นแรงบันดาลใจทำให้ครูเชาว์เดินหน้าสร้างความยั่งยืนทางการศึกษาให้แก่น้อง ๆ เด็ก ๆ ในชุมชน โดยครูเชาว์ย้ำว่า เพราะการศึกษาจะทำให้เด็กเหล่านี้พัฒนาตัวเองต่อไปได้

ความยั่งยืนที่แท้จริงคือการให้การศึกษา เพราะถ้าเราสร้างความยั่งยืนด้านการศึกษา เด็กจะพัฒนาตัวเองต่อไปได้ และสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้กับประเทศต่อไป

Chaowalit Sadsamai | Rama VIII Bridge Child Opportunity Center

Education is the key to sustainable development.

"Teachers must learn together with students. They must listen when the students want them to listen. Teachers must adapt. "

The teaching profession requires patience, devotion, and constant self-improvement. Mr Chaowalit Sadsamai, also commonly known as Kru Chao, possesses all these qualities. Kru Chao is the hero of the homeless children in the Rama Bridge VIII neighbourhood. For years, he has been working as a volunteer teacher at the Rama Bridge VIII Child Opportunity Centre.

Growing up in Ban Rachawadee Orphanage, Kru Chao was born with disabilities. However, he never gave in to his destiny. Kru Chao successfully obtained a degree in education from Kasetsart University and started his voluntary work at the centre after his graduation. According to Kru Chao, the major problem for most children at the centre is lack of social and financial well-being; their families live from hand to mouth. Sending the children to school and visiting the community has become Kru Chao's routine. To make more money, after finishing work at the centre, Kru Chao also goes out to collect garbage for sale. He spends his money buying snacks, stationery, medication, etc. for the children and the people in the community. With his help, many of the children received a scholarship from a private sector to study for a bachelor's degree. "After graduation, many children came back to visit me. They wanted to show their gratitude and help me back. I never expected that. I just wanted them to know who was sincere and who was not," said Kru Chao.

47 SIRIPORN POMWONG

"การเคารพและแบ่งปันกันเป็นพื้นฐานในการสร้างคนให้เป็นคนดี"

ศิริพร พรมวงศ์

โครงการ "คลองเตยดีจัง"

ศิริพร พรมวงศ์

ครู...ผู้สร้างเด็กให้เห็นคุณค่าตัวเอง สู่การสร้างสังคมคนดี

ทุกสังคมล้วนมีคนที่หลากหลาย และการเติมเต็มซึ่งกันและกันจะทำให้สังคมสมบูรณ์ โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นรากฐานของประเทศ หากได้รับโอกาสที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาความสามารถ ย่อมส่งผลให้ผลผลิตของสังคมนั้นมีคุณค่าต่อประเทศ ครูอ๋อมแอ๋ม ศิริพร พรมวงศ์ ครูอาสาในโครงการ "คลองเตยดีจัง" ผู้ยึดหลักการสร้างสังคมแห่งโอกาสให้เกิดขึ้นกับเยาวชน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีโอกาสเลือกไม่มากนัก ผู้หยิบยื่นโอกาสในการเข้าสู่สังคมพร้อมกับการเห็นคุณค่าในตัวเองในแก่เด็ก ๆ ในชุมชนคลองเตยผ่านโครงการอาสาพัฒนา

ครูอ๋อมแอ๋มเล่าว่า ตั้งแต่สมัยเรียนมหาวิทยาลัยว่าเคยทำกิจกรรมค่ายจิตอาสามาตลอด เพราะมองว่าเป็นงานที่ช่วยสังคม ทำให้ได้เห็นรากของปัญหา ได้ช่วยหาหนทางที่จะทำให้เกิดสิ่งที่ดีขึ้น ทั้งยังสร้างความสุขทางใจ ซึ่งจากการเข้าพื้นที่ย่านคลองเตยทำให้ได้เห็นปัญหาของเด็ก ๆ ในชุมชน ทั้งเด็กที่ไม่สามารถเรียนจนจบหรือแม้แต่เด็กที่เรียนต่อไม่ไหว ไม่มีแรงบันดาลใจในการเรียน มีปัญหาทางการเงินต้องออกมาช่วยเหลือพ่อแม่ทำงานเพราะครอบครัวยากจน มีปัญหาติดยาเสพติด ลำพังการศึกษาแบบเดิมจึงไม่สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตได้ สิ่งเหล่านี้จึงเป็นแรงผลักดันให้จัดตั้งโครงการ "คลองเตยดีจัง" มีเป้าหมายเพื่อสร้างพื้นที่ให้เด็กและเยาวชนในย่านคลองเตยได้มาร่วมกิจกรรมทั้งด้านวิชาการ ดนตรี ศิลปะ ใช้เวลาในทางที่เป็นประโยชน์ต่อตัวเองและสามารถสร้างอาชีพหารายได้ช่วยเหลือครอบครัวได้ด้วย

ความเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนคือ โครงการนี้ช่วยหล่อหลอมให้เด็กเห็นคุณค่าในตัวเอง นำพาตนเองไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น เด็กที่ออกจากระบบการศึกษาก็กลับไปเรียนหนังสือ หรือเยาวชนที่เคยพลาดเข้าสู่วงจรเกี่ยวกับสารเสพติดก็กลับมาทำงานเลี้ยงดูครอบครัว ทำให้พบว่าเด็กทุกคนมีศักยภาพในตัวเอง อยู่ที่ว่าเราจะดึงศักยภาพอะไรออกมา และได้มากแค่ไหน

"เราทำให้เด็กรู้สึกว่ามีพื้นที่ปลอดภัย มีพื้นที่รับฟัง มีพื้นที่ที่เขาจะได้เห็นความสามารถของตนเอง เราเปรียบเสมือนผู้อำนวยการหรืออำนวยสิ่งที่สมควร นำพาสิ่งที่ดีมาให้เขา การเป็นตัวอย่างที่ดีไม่ได้แปลว่าเราจะไม่มีมุมลบ แต่เราแค่ต้องสะท้อนวิธีการจัดการมุมลบ รวมทั้งสอนการเคารพกติกาของสังคม ซึ่งมองว่าการที่จะทำสังคมให้เกิดความยั่งยืน จุดเริ่มต้นสำคัญคือการทำอย่างไรให้เด็กหรือเยาวชนของประเทศตระหนักเห็นสิ่งนี้ร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน จึงเป็นความท้าทายของคลองเตยดีจัง"

ครูอ๋อมแอ๋มบอกว่า สิ่งที่ตนให้ความสำคัญมากที่สุดคือการสร้างพื้นที่การเรียนรู้ ซึ่งนับเป็นวิธีหรือกลยุทธ์สำคัญในการสร้างโอกาสของเยาวชน ที่ผ่านมา โครงการดำเนินการเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางความคิดและวิถีชีวิตเด็ก ๆ ในชุมชนคลองเตยมายาวนานกว่า 9 ปี โดยเกิดจากการทุ่มเทลงแรงทำอย่างไม่ย่อท้อ จนหลายภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเห็นความสำคัญและร่วมสนับสนุน ทั้งการบริจาคเครื่องดนตรี อุปกรณ์การเรียน อุปกรณ์กีฬา รวมถึงผลัดกันเข้ามาสอนวิชาความรู้ต่าง ๆ และสนับสนุนโอกาสในการให้เด็ก ๆ ได้มีเวทีแสดงความสามารถ เช่น เล่นดนตรี ความสามารถด้านวิชาการ ภาษา และศิลปะ ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนและเป็นต้นแบบให้เด็กรุ่นต่อไปเห็นโอกาสของตนเอง

วันนี้เด็ก ๆ ในโครงการ "คลองเตยดีจัง" ทำให้เห็นว่าสังคมแห่งโอกาสเป็นสิ่งสำคัญที่กระตุ้นให้รากฐานของประเทศ นั่นคือเยาวชน มีความแข็งแรง เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนสังคม และสะท้อนให้เห็นชัดเจนว่าทุกสังคมเปลี่ยนแปลงได้ เพียงแค่มีผู้สร้างและหาวิธีการที่เหมาะสมในบริบทที่แตกต่างกันจนก่อเกิดเป็นรูปธรรม

ทรัพยากรมนุษย์หรือผู้คนในประเทศ เป็นหัวใจของการพัฒนาชาติ หากคนมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน ประเทศก็ย่อมพัฒนาอย่างได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น การปลูกฝัง การวางหลักคิดเพื่อสร้างคน สร้างเด็กตั้งแต่วันนี้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใหญ่ พ่อแม่ และครูอาจารย์ ต้องร่วมกันใส่ใจ เห็นคุณค่าและให้การส่งเสริมสนับสนุนเด็ก ผู้เป็นอนาคตของชาติ

Siriporn Pomwong | Klongtoey Dee Jung Project

A teacher who makes her students see their own worth, the start of a sustainable society

"Respecting and sharing our differences are foundational to cultivating good members of societies."

Every society is built on diverse elements that fulfill each other. The youths, especially, when given the chance to develop their competence, can be valuable assets to the society and the nation more broadly. During her college years, Kru Omm Amm was an active volunteer alongside her studies. One of the field surveys took her to Khlongtoey district, where children faced various problems such as inability or lack of will to finish or continue schooling due to poverty or drug abuse. From this, Kru Omm Amm realized the limitations of the current form of education. Thus, she pushed forward the "Khlongtoey Dee-jung" project with the aims to create educational and recreational spaces, as well as career opportunities, for the children in the district.

In executing the project, Kru Omm Amm adhered to the principles of creating opportunities in societies and helping the youths see their own potential and self-worth. "We want to make sure the children feel safe and heard in their own spaces and see what they are capable of. In doing so, we bring them the necessities and show them good examples. Imperfections are inevitable, but we have to reflect on how to deal with the negatives and teach them how to respect social rules and shared responsibilities."

Nine years passed, and the project had drawn support from both public and private sectors. As per Kru Omm Amm's vision for youths' development, she advocated combining the efforts among adults, parents, and teachers.

48 PHRA-KRU PIYAWAN PIPAT

"เราจะสร้างชาติไทยด้วยพลังสูงวัย
เพราะประสบการณ์ที่เคี่ยวจนตกผลึก
คือสิ่งล้ำค่า...ไม่ใช่ภาระของสังคม"

พระครูปิยวรรณพิพัฒน์

มูลนิธิปิยวรรณพิพัฒน์เพื่อสังคม

พระครูปิยวรรณพิพัฒน์

ผู้สูงอายุไม่ใช่ภาระ หากคือพลังของสังคม

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ โรงเรียนผู้สูงอายุจะเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคน พัฒนาผู้สูงอายุที่มีความรู้ความสามารถ ยกขึ้นเป็นครู สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณค่าในตัวเอง ชุมชนได้คนมีฝีมือเพิ่มขึ้น จะมีปราชญ์ด้านสมุนไพร ปราชญ์ด้านพิธีกรรมล้านนา หรือเป็นปราชญ์ด้านเครื่องจักสาน ทำให้จะมีครูเพิ่มขึ้นเพื่อส่งต่อความรู้ให้กับสังคม

พระครูปิยวรรณพิพัฒน์ ผู้ก่อตั้ง "โรงเรียนผู้สูงอายุ" ผู้ที่เปลี่ยนความคิดที่ว่าผู้สูงอายุคือภาระ มาเป็นผู้สูงอายุคือพลัง สร้างสังคมแห่งการยอมรับ และสังคมแห่งช่วงวัยที่มีคุณค่าเพื่อสร้างชาติไทยให้เจริญรุ่งเรือง

พระครูมองว่า ผู้สูงอายุคือปูชนียบุคคลที่มากด้วยประสบการณ์ที่เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เป็นจุดแข็ง บางคนดูแลตัวเองดีก็สุขภาพแข็งแรงกว่าคนวัยหนุ่มสาว ดังนั้นการที่จะหยิบยกผู้สูงอายุที่หลายคนมองว่าเป็นภาระมาเป็นครูผู้ถ่ายทอดนับว่ามีคุณค่าต่อสังคมอย่างยิ่ง บางคนแม้จะเหน็ดเหนื่อยอิดโรยกับประสบการณ์ที่ผ่านมามากมาย แต่ก็ยังพร้อมที่จะเรียนรู้เรื่องใหม่ ๆ ทำให้เกิดโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน ทั้งเรื่องการมองเห็นคุณค่าในตัวเอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว และการช่วยเหลือสังคม

"เราต้องเปลี่ยนแปลงตัวของผู้สูงอายุก่อน ผู้สูงอายุแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มติดเตียง ติดบ้าน และติดสังคม ซึ่งกลุ่มที่ติดสังคมจะเป็นกลุ่มนำร่องไปเป็นต้นแบบในการเปลี่ยนแปลง โดยให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล เพื่อให้ได้พบปะผู้คนกลุ่มใหม่ ๆ สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้น ส่วนกลุ่มติดเตียงจากที่มีความคิดสิ้นหวังจะต้องรอการช่วยเหลือไปไหนไม่ได้ พระครูจะสอนให้ยอมรับตนเองลุกขึ้นมาดูแลตัวเอง มาช่วยเหลือสังคมให้รู้ว่าตัวเองเป็นผู้มีคุณค่า"

พระครูเล่าว่า มีการจัดทำโครงการให้ผู้สูงอายุถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมปรับพื้นฐาน "อุ๊ยสอนอุ๊ย อุ๊ยสอนหลาน" โดยเริ่มจากพัฒนาตนเองโดยการสอนตนเอง ก่อนเมื่อเริ่มจากพัฒนาตนเองได้แล้วก็ต้องเริ่มที่จะถ่ายทอดต่อไปให้กับผู้อื่น โดยเริ่มจากเพื่อน ชุมชน สังคม ไปจนถึงการสร้างอาชีพให้พึ่งพาตนเองได้ ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างคุณค่าให้ผู้สูงอายุทั้งทางด้านจิตใจและสังคม นอกจากนี้ได้ขยายเครือข่ายให้กว้างขึ้นเป็นเครือข่ายแห่งประเทศไทย มีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการนำผลิตภัณฑ์สร้างอาชีพของผู้สูงอายุออกมาสู่โลกโซเชียลใช้ชื่อว่า "ผู้สูงอายุผลิตเองขายเอง" ทำให้ผู้สูงอายุก้าวทันโลกในยุคดิจิทัล โดยผ่านศูนย์ดิจิทัลชุมชน อบจ. เชียงราย มีวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องการผลิตสื่อ การไลฟ์สด การขายออนไลน์ การใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์ สุดท้ายแนวคิดที่สำคัญที่ทำให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้คือ สวัสดิการเพื่อนไม่ทิ้งเพื่อนไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยเริ่มจากในบ้านในชุมชน เป็นโครงการที่นำแนวคิดไปใช้ทั่วประเทศ ถือว่าเป็นโครงการที่แก้ไขปัญหาสังคมระดับโครงสร้างได้เห็นภาพชัดเจนเป็นรูปธรรม

ปัจจุบันมีเครือข่ายที่ทำ MOU ร่วมขับเคลื่อนแนวทางดังกล่าวแล้วโดยประกอบด้วย 10 กระทรวง และในอนาคตพระครูจะขยายเข้าระดับจังหวัด โดยในตอนแรกจะเชื่อมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่โดยมีโครงการ "เกษียณมีดี สูงวัยสร้างชาติ" เพื่อสร้างคุณค่าให้กับผู้สูงวัยใจไม่เกษียณ

"มีเยอะก็แบ่งปัน มีความรู้ก็แบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน เวลามีกิจกรรมที่วัด บ้านคนที่เก่งก็จะเป็นผู้นำและจะถ่ายทอดให้คนในหมู่บ้าน เท่ากับเป็นการสร้างพลัง สร้างความยั่งยืนให้ชาติ"

การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ ขณะเดียวกันก็เสริมศักยภาพ เป็นแนวคิดที่ต้องการลดภาระในเชิงโครงสร้างให้ประเทศ ขณะเดียวกันก็เป็นกลยุทธ์ติดอาวุธให้สังคมได้เรียนรู้จากผู้ที่มีประสบการณ์มากมายมาใช้ต่อยอดสร้างมูลค่าและพลังให้สังคม

Phra-kru Piyawan Pipat | Piyawan Pipat Foundation for Society

The elderly is not a burden, but rather a source of strength in society.

"Thailand can be built upon the valable experience of the elderly. The elderly are not burdens to society."

Phra kru Piyawan Pipat, the founder of the "School for the Elders," transformed the perception of the elderly as a source of strength in society. Thailand is on the verge of becoming a completely aging society. The elderly will be the focus of human development in schools. It has the potential to generate competent older people. Some of them, in spite of their existing experiences, are eager to learn new things, resulting in the establishment of a school for the elderly for them to have a better quality of life in every area, including the self-worth family bond.

According to Phra kru, friends, community, society, and professionals can help build value for the elderly both intellectually and socially. Based on the concept, the initially local network has been expanded to become a national network. Both government and private organizations are working to improve the elderly's quality of life.

Currently, ten MOU ministries have formed a network to promote this strategy. Phra Kru plans to extend into the provincial level in the future, collaborating with Chiang Mai University. Encouraging the elderly to demonstrate their ability is a concept that can help the country lessen its structural weight. At the same time, it is a method for arming society with knowledge from people with extensive experience and using it to bring value and power to society.

49 PREECHA KAROON

"หลายคนมองว่าอีสานแร้นแค้น
แต่ผมมองเห็นความอุดมสมบูรณ์
และความร่ำรวยในศิลปวัฒนธรรม"

ปรีชา การุณ

หมอลำหุ่นคณะเด็กเทวดา

ปรีชา การุณ

ครูหมอลำหุ่น หนังบักตื้อ เสริมกิจกรรมเด็ก สืบสานศิลปะอีสาน

ความยั่งยืนในชีวิตประการหนึ่งคือ การมีอาชีพและอาชีพที่ยั่งยืนนั้นคืออาชีพที่ไม่ทิ้งรากเหง้าของตัวเอง ดังเช่นชาวคณะหมอลำหุ่นเด็กเทวดาที่บ้านดงน้อย ตำบลพระธาตุ อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม และเป็นผู้สร้างแลนมาร์คแห่งใหม่ที่เป็นจุดหมายปลายทางของทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและที่มาจากประเทศเพื่อนบ้านที่ต่างก็แวะเวียนเข้ามาสัมผัสศิลปะการแสดงพื้นบ้านที่ผสานวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชาวอีสานอย่างลงตัว ความภาคภูมิใจของ ครูเซียง ปรีชา การุณ ผู้ก่อตั้งคณะหมอลำหุ่นจนโรงละครเล็ก ๆ แห่งนี้เต็มไปด้วยความสุขจากรอยยิ้มและความประทับใจ พร้อมต้อนรับผู้มาเยือนจากทุกสารทิศ

ครูเซียงเล่าว่า เด็กเทวดานั้นหมายถึงเด็กที่ปกปักรักษาวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งทำให้เด็กมีความภาคภูมิใจในตัวเอง เจตนาในการตั้งโรงละครหมอลำหุ่นแห่งนี้เริ่มขึ้นตั้งแต่เมื่อปี 2548 จากการที่อยากเห็นเด็ก ๆ ในพื้นที่ได้ใช้เวลาว่างจากการเรียน สร้างประโยชน์จากสิ่งที่มีในบ้านตัวเอง ไม่ต้องลงทุนอะไร และนำสิ่งนั้นมาสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้ตนเองและช่วยเหลือครอบครัว จึงคิดทำโรงละคร

"กว่าจะผ่านช่วงแรก ๆ มาได้ก็มีคำถามเยอะ เพราะคนอีสานแต่เดิมมองว่าสิ่งนี้เป็นงานเต้นกินรำกิน ศิลปะการแสดงละครเป็นเรื่องไร้สาระ คนเรียนหนังสือต้องจบมาเป็นครู เป็นหมอ เป็นตำรวจ เป็นเจ้าเป็นนายคน ซึ่งตนเองก็รับฟังและพยายามมาโดยตลอดเพื่อให้คนอื่นเห็นว่าศิลปะการละครไม่ได้เป็นเพียงอาชีพ แต่ยังฝึกฝนการสร้างจินตนาการ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องในตัวคุณ หรือแม้กระทั่งกิจวัตรประจำวันก็สามารถนำศิลปะการละครไปปรับใช้ได้"

ความสำเร็จของโรงละครมาจากการสนับสนุนจากทุกคน ตั้งต้นจากความอยากรู้อยากลองของเด็กจนก่อเกิดเป็นความรัก วินัย และความรับผิดชอบ เสริมด้วยแรงจากพ่อครู แม่ครู ที่ฝึกฝนบทลำกลอน ศิลปะพื้นบ้าน และยังมีแรงที่มาจากผู้รู้ในชุมชนที่มาช่วยฝึกงานจักสาน และฝึกดนตรีท้องถิ่น โรงละครนี้ก่อให้เกิดความร่วมมือในบรรยากาศที่อบอุ่นอันหาไม่ได้จากโรงเรียนทั่วไป เพราะที่นี่พ่อแม่ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เลือดเนื้อเชื้อไขของตนเอง ความรัก ความผูกพันจึงเกิดขึ้นอย่างลึกซึ้ง เด็ก ๆ ก็พร้อมที่จะเรียนรู้พรสวรรค์ที่มีติดตัวมาโดยไม่รู้ตัว

สิ่งที่ครูเซียงทำในวันนี้ คือ การเปลี่ยนแปลงแนวคิดของผู้ใหญ่ที่ละเลยศักยภาพของเด็ก การสร้างคุณค่าของศิลปะการแสดงที่ควรอนุรักษ์เพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นหลัง และการสร้างนักคิด นักสร้างสรรค์ที่ไม่ยึดติดกับกรอบเดิม สร้างมูลค่าจากสิ่งที่มีใกล้ตัวจนเป็นอาชีพเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง และสำคัญที่สุด คือ การสร้างการรับรู้เพื่อยกระดับการแสดงพื้นบ้านให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง จากโรงละครหมอลำหุ่นที่เดียวในประเทศ สร้างพื้นที่ให้เด็กในพื้นที่ภาคอีสานได้เรียนรู้งานศิลปะและการแสดง โดยเฉพาะการทำฮูบแต้ม (ภาพวาด) หนังบักตื้อ หรือหนังตะลุงอีสาน ที่มีพ่อครู แม่ครูเป็นกำลังสำคัญ ทำให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าของงานศิลปะและสืบสานจากรุ่นสู่รุ่น รวมทั้งพัฒนาให้กลายเป็นศิลปะที่ร่วมสมัย

"ตอนนี้ได้ขยายพื้นที่ไปยังชุมชนใกล้เคียง พร้อมกับจัดเทศกาลศิลปะจากวัสดุเหลือใช้ เช่น เทศกาลหุ่นฟางยักษ์หลังฤดูเก็บเกี่ยว เราทำเป็นเจ้าแรก เราต้นแบบเทศกาลก็ว่าได้ เรายังเดินสายนำศิลปะจักสานชุมชนไปสู่สายตาคนทั่วประเทศ"

ครูเซียงนำงานศิลปะมาหลอมรวมกับเด็ก ๆ เพื่อพาผู้คนก้าวข้ามจากสิ่งที่เคยถูกมองว่าไร้สาระไปสู่ศิลปวัฒนธรรมที่เติบโตจากแนวคิดใหม่จากการนำศิลปะ ดนตรี อาชีพ และวัสดุท้องถิ่น มาผสมผสานจนเกิดเป็นอาชีพที่มั่นคง โดยเฉพาะการมุ่งไปที่เยาวชน ผู้สืบสานศิลปะผ่านกลยุทธ์ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน ครูเซียงเห็นว่าสิ่งเหล่านี้จะนำมาซึ่งความยั่งยืน และขยายสู่ภาคการท่องเที่ยวเพื่อให้ผู้คนรู้จักโดยทั่วไปได้

ปัจจุบันงานของครูเซียงและคณะหมอลำหุ่นเด็กเทวดา แสดงให้เห็นว่าศิลปะที่ผสมผสานความร่ำรวยทางศิลปวัฒนธรรมของอีสาน และความรักของคนในครอบครัว ได้เปลี่ยนแปลงชีวิตของเยาวชนให้พึ่งพาตนเองได้ งอกงามบนรากเหง้าวัฒนธรรม ก่อเกิดเป็นวิถีชีวิตที่ยั่งยืน

Preecha Karoon | Mor Lam Puppeteer Dek Thevada

Mor Lam puppeteer, Bak Tue performance, children activity support, and Isan art preservation

"Many associate Isan with impoverishment, but I see richness and wealth in art and culture."

One aspect of sustainability is the ability to sustain both oneself and one's cultural heritage. No group of individuals exemplifies this notion better than Mor Lam Puppeteer Dek Thevada from Baan Dong Noi, Phra That sub-district, Na Dun district, Maha Sarakham. Started as a small puppet theater, it is currently a popular tourist attraction that is most recognizable for its use of regional performing arts to depict the Isan (or Northeastern Thai) lifestyles.

According to the founder, Preecha Karoon or Kru Siang, the name Dek Thevada (which literally means young guardian angels) represents the youngsters who are determined to preserve their local culture and proud of themselves. The theater was built in 2005 was built on Kru Siang's attempt to provide recreational and creative spaces for these youngsters and inspire them to find values in what were readily available to them. "Even the Isan people at the time perceived what I was trying to do as nonsensical. Nevertheless, I kept on trying to break the stigma. To me, performing arts are not only professions but also foster imagination, creativity, and critical thinking, which are applicable to daily lives."

Kru Siang owes this success to the support from everyone around him who cultivates his sense of curiosity, passion, and discipline, as well as the respect for local arts, crafts, cultural heritage, and wisdom. Kru Siang's success story is that of youth empowerment and transferring knowledge to both the locales and the next generations.

50 PHRA-AJARN SANPRACH PANYAKAMO

"การถ่ายทอดธรรมะเป็นโอกาส
ในการเปลี่ยนความทุกข์
ของผู้ป่วยระยะสุดท้าย
ให้สงบ และสวยงาม"

พระอาจารย์
แสนปราชญ์ ปัญญาคโม
ศูนย์พุทธวิธีดูแลพระสงฆ์อาพาธ
และผู้ป่วยระยะสุดท้าย

พระอาจารย์แสนปราชญ์ ปัญญาคโม

สะท้อนความตายที่งดงาม ด้วยธรรมโอสถ

ด้วยต้นทุนและวิถีดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้คนเรานั้นแตกต่างกันโดยปริยาย แต่ไม่ว่าจะยากดีมีจน บั้นปลายท้ายชีวิตของเราทุกคนย่อมหนีไม่พ้นความเจ็บไข้ได้ป่วย การดำรงตนอย่างมีสติเพื่อให้พ้นจากห้วงทุกข์กายและทุกข์ใจจึงเป็นความยากลำบาก พระอาจารย์แสนปราชญ์ ปัญญาคโม แห่งวัดป่าโนนสะอาด ต.ท่าเยี่ยม อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา จึงมีแนวคิดในการสร้างความพ้นทุกข์ด้วยการใช้ธรรมะเพื่อให้ระลึกรู้ตัวและเข้าใจความเป็นธรรมชาติและธรรมดาบนโลกนี้ ผ่านกระบวนการสร้างเครือข่ายร่วมกับโรงพยาบาลต่าง ๆ ในการเข้าไปจัดโครงการแสดงธรรมแก่ผู้ป่วยระยะสุดท้าย

จากความมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ประกอบกับระบบสาธารณสุขที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอที่จะรองรับผู้ป่วยกลุ่มนี้ พระอาจารย์แสนปราชญ์ จึงมีแนวคิดที่จะนำธรรมะเข้าช่วย ด้วยการออกแสดงธรรมให้กับผู้ป่วยระยะสุดท้ายตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ตามความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะสงเคราะห์ผู้ป่วยระยะสุดท้าย ที่ดำเนินมาเป็นเวลานับสิบปีนั้นไม่เพียงพอที่จะช่วยเหลือได้อย่างเต็มที่ ทั้งในด้านข้อจำกัดของเวลา คือมีเวลาน้อยเกินไปในการแสดงธรรม และข้อจำกัดในด้านสถานที่ คือสถานที่คับแคบและบางครั้งอาจกระทบต่อผู้ป่วยอื่น ๆ จึงได้ร่วมกับพุทธศาสนิกชนผู้มีจิตศรัทธา ก่อตั้งศูนย์พุทธวิธีดูแลพระสงฆ์อาพาธและผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่วัดป่าโนนสะอาด

แนวคิดในการสร้างศูนย์พุทธวิธีดูแลพระสงฆ์อาพาธและผู้ป่วยระยะสุดท้ายนี้ ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วย 2 ทาง คือ 1) ทางโลก คือสงเคราะห์ดูแลตามอัตภาพร่วมกับยาแผนปัจจุบัน สำหรับผู้ป่วยระยะสุดท้ายที่อาจจะไร้ที่อยู่อาศัย พร้อมทั้งสอนความระลึกรู้ทุกขณะเพื่อบรรเทาความทุกข์กายทุกใจ ซึ่งช่วยสะท้อนการใช้ชีวิตให้กับผู้อื่นในเรื่องของความไม่ประมาท 2) ทางธรรม คือ เน้นการสอนให้เข้าใจชีวิตก่อนตาย ชีวิตกำลังตาย ชีวิตใกล้ตาย และชีวิตหลังตาย โดยการตั้งศูนย์พุทธวิธีดูแลพระสงฆ์อาพาธและผู้ป่วยระยะสุดท้ายนี้ ทำให้รับผู้ป่วยระยะสุดท้ายมาอยู่ประจำได้ จึงมีเวลาแสดงธรรมมากขึ้น

"เงื่อนไขของการรับผู้ป่วยคือ ถ้าเป็นผู้ป่วยระยะสุดท้ายมาที่นี่เรารับเลย มาวันแรกก็จะได้รับเทปธรรมะ ที่นี่ไม่ได้ดูทีวี ไม่ได้รับข่าวสาร มีชีวิตดี มีความปวดแต่ไม่มีคนปวด อาตมาอยากให้โครงการเป็นต้นแบบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลองพิจารณานำไปปฏิบัติเพื่อจะได้ช่วยผู้ป่วยได้จำนวนมากขึ้น เพราะปัจจุบันนี้ทางวัดป่าโนนสะอาดสามารถรับผู้ป่วยได้ประมาณ 30 เตียง ซึ่งผู้ป่วยระยะสุดท้ายถือเป็นหลุมดำของระบบสาธารณสุข จึงอยากให้ทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับคนกลุ่มนี้ให้มากขึ้น"

การสงเคราะห์ผู้ป่วยระยะสุดท้ายในแบบฉบับของพระอาจารย์แสนปราชญ์ ถือเป็นต้นแบบที่สามารถนำไปพัฒนาต่อยอดได้ในทุกกลุ่มหรือแม้แต่ภาครัฐในการวางแนวทางหรือโครงการเพื่อลดภาระของสังคมครอบครัวและระบบสาธารณสุขซึ่งนับเป็นโมเดลที่ใช้ธรรมะควบคู่กับการแพทย์แผนปัจจุบัน ซึ่งหากมีการบูรณาการระหว่างสองสิ่งนี้เข้าด้วยกันได้ การรักษาผู้ป่วยย่อมได้ผลสัมฤทธิ์มากขึ้นอย่างแน่นอน ซึ่งพระอาจารย์แสนปราชญ์ถือเป็นบุคคลนำร่องที่มองเห็นความทุกข์ ความตาย ซึ่งเป็นสัจธรรมของโลกมาเป็นแก่นในการช่วยเหลือทั้งคนป่วยและเป็นตัวอย่างในการสอนคนยังไม่ป่วยไปในตัว ที่สำคัญโครงการนี้ยังสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นในสังคม ปัจจุบันมีหลายโรงพยาบาลนำโมเดลดังกล่าวเข้ามาใช้ในโรงพยาบาลเพื่อสร้างประโยชน์ให้กับคนไข้ ญาติคนไข้ และผู้ปฏิบัติงาน

ด้วยแนวคิดสร้างสุขในวันที่ทุกข์มาเยือน ทำให้เกิดโครงการที่เป็นต้นแบบให้สังคมได้ตระหนักถึงคุณค่าของชีวิตผู้คนแม้จะป่วยระยะสุดท้าย และเป็นการกระตุ้นเตือนสังคมให้ไม่ประมาทต่อการใช้ชีวิต รวมทั้งยังสร้างแนวคิดความร่วมมือให้เกิดขึ้นในระดับองค์กร ซึ่งจะนำความยั่งยืนมาสู่สังคม

Phra-Ajarn Sanprach Panyakamo | President of Buddhist Hospice Care Center

Reflecting the beautiful death with the Dharma

"Dharma knowledge can turn terminally ill patients' pain into peace and serenity."

People were born in various circumstances and live in various ways, but in the end, we must all accept that our bodies are only temporary. To be healthy both physically and mentally could be hard. Phra Ajahn Sanprach Panyakamo of Wat Pa Non Sa-at, Nakhon Ratchasima, initiated an idea to raise awareness and understanding of this natural part of life through hospital networks for a Dharma teaching project to terminally ill patients.

The desire to help others with the insufficient healthcare system, a group of devout Buddhists made a donation for a space to support sick monks and terminally ill patients at Wat Pa Non Sa-at. This care center provides two practices for patient care. The first one is the secular way: palliative care, and conventional medicine. The second one is religious, with an emphasis on teaching about life before, during, and after death. "I want this project to be an example for relevant organizations to follow in order to help patients." he suggested. His method of helping terminally ill patients is a framework that can be further adapted to any group in the setting of guidelines or in improving the public health care system.

Phra Ajahn Sanprach is a visionary individual who views suffering and death as a core of helping both the sick and setting an example for those who have not yet become ill. Importantly, this project also promotes cooperation in today's society. Many hospitals are currently using similar models to benefit patients, family members, and employees.

51 ACTING SUB LT. DR.THAWAN RUYAPORN

"เรารู้กฎหมาย เราต้องช่วยคน
ลดความเหลื่อมล้ำ
ให้คนได้เข้าถึงความยุติธรรม"

ว่าที่ร้อยตรี ดร.ถวัลย์ รุยาพร

สภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์

ว่าที่ร้อยตรี ดร.ถวัลย์ รุยาพร

ทนายความอาสา..ลดความเหลื่อมล้ำด้านกฎหมายให้ประชาชน

สังคมจะสงบสุขได้ต้องมีความยุติธรรมควบคู่ แต่ยังมีคนอีกมากที่ไม่สามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้ ด้วยเพราะความไม่รู้กฎหมายประกอบกับค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ ทำให้สังคมเกิดช่องว่างและความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงความยุติธรรมของสังคม ว่าที่ร้อยตรี ดร.ถวัลย์ รุยาพร นายกสภาทนายความในพระบรมราชูปถัมภ์ เห็นความสำคัญของกระบวนการยุตธรรมที่ทุกคนต้องสามารถเข้าถึง จึงได้จัดทำโครงการ "ทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจ" ทั่วประเทศ ที่ได้เป็นผู้ริเริ่มบุกเบิกจนผ่านคณะรัฐมนตรี ผ่านรัฐสภา และได้รับงบประมาณจัดสรรจากสำนักงบประมาณจนสำเร็จ ทำให้มีทนายความอาสาประจำโรงพักเกิดขึ้น เพื่อให้ประชาชนคนทั่วไปที่เดือดเนื้อร้อนใจมีคดีความ เดินเข้ามาปรึกษาและรับคำแนะนำพร้อมกับมีทนายอาสาเข้าไปช่วยว่าความในคดี

ดร.ถวัลย์เล่าว่า ทำอาชีพทนายความมา 43 ปีนับตั้งแต่เรียนจบ สิ่งที่ภูมิใจคือการผลักดันโครงการทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจจนสำเร็จ เพื่อหวังอยากให้ประชาชนที่มาแจ้งความได้เข้าถึงและมีความรู้ด้านกฎหมาย มีที่ปรึกษาคอยช่วยเหลือด้านกฎหมายให้กับประชาชนที่เข้าไม่ถึงทนายความและพบความเหลื่อมล้ำเกิดขึ้นในสังคมอย่างมาก ซึ่งรัฐธรรมนูญในปี 2560 มาตรา 258 เขียนไว้ว่า "ให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ เพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำ" จึงมีแนวคิดในการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยคิดว่าควรจะมีทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจเพราะว่าประชาชนไม่รู้กฎหมาย จึงควรมีทนายอาสาให้ประชาชนได้เข้ามาปรึกษาปัญหากฎหมาย ให้คำแนะนำด้านคดีความ จึงได้เสนอแผนโครงการทนายความอาสาไปยังคณะปฏิรูปประเทศ เมื่อเสนอแผนผ่าน ครม. และรัฐสภา บรรจุในยุทธศาสตร์ชาติ ผลักดันจนของบประมาณได้สำเร็จ จากเดิมตั้งแต่ปี 2561 ที่ได้อยู่ 150 สถานีตำรวจ ขยายมาปัจจุบันที่ 203 สถานีตำรวจทั่วประเทศ

"บ้านเราประชาชนไม่รู้กฎหมาย ไม่เข้าใจข้อกฎหมาย มีความเดือดร้อน ไม่มีที่ปรึกษาด้านกฎหมาย อาจจะทำผิดโดยไม่รู้ ทำผิดทั้งกฎหมายอาญาและกฎหมายแพ่ง จึงมีความจำเป็นต้องมีที่พึ่งทางกฎหมาย อย่างน้อยมีทนายความอยู่ที่สถานีตำรวจอย่างน้อย 1 คน"

ดร.ถวัลย์เล่าอีกว่า ผู้ที่จะเป็นทนายความอาสามีหลักเกณฑ์คือ ต้องมีพื้นฐานด้านกฎหมายและคดีอย่างน้อย 2 ปี พื้นฐานพอมีประสบการณ์ด้านว่าความคดีมาบ้างแล้ว ซึ่งก็มีการอบรมสัมมนาให้ตลอดเวลาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ตั้งแต่ก่อนและหลังเป็นทนายความ เพิ่มพูนความรู้ทักษะประสบการณ์ โดยมีหลักสูตรผู้ช่วยทนายอาสามาประกอบด้วยจะได้ฝึกทักษะ มีประสบการณ์ มีการอบรมตลอดเวลาเพื่อช่วยกำกับดูแลให้คำปรึกษาแก้ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ

"เราต้องช่วยเหลือประชาชนที่ไม่รู้กฎหมาย ยังไม่สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ทั่วถึง จึงต้องมีทนายความเข้าไปช่วยเหลือด้านกฎหมายไม่ว่าจะทั้งฝ่ายโจทก์และจำเลยต้องใช้ทนายความทั้งนั้น จึงอยากให้ประชาชนใช้สภาทนายความเป็นที่พึ่งด้านกฎหมาย ทั้งการให้คำปรึกษา การเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย การช่วยเหลือด้านคดีแก่ผู้ยากไร้ให้ได้รับความเป็นธรรม ช่วยดำเนินคดีให้ด้วย"

ด้วยแนวคิดที่ต้องการให้สังคมเข้าใจและตื่นตัวทางด้านความยุติธรรมเพื่อให้เกิดสังคมสงบสุข นอกจากจัดทำโครงการทนายความอาสาแล้ว ยังจัดให้มีการอบรมทนายความอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการจัดทำการประเมินและตัวชี้วัดในการตรวจสอบการทำงาน ซึ่งทนายความก็ต้องมีพัฒนาการ มีความรับผิดชอบในโครงการนี้และมีผลงานเชิงประจักษ์

การจัดทำโครงการทนายความอาสา นับเป็นการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมให้เข้าสู่สังคมผู้ที่เข้าไม่ถึงกฎหมาย ได้เรียนรู้เข้าใจ ไม่ทำความผิด และหากได้รับความไม่ยุติธรรมก็มีที่พึ่งพิง นับเป็นการสร้างความยั่งยืนผ่านกระบวนการยุติธรรมที่เปิดให้ทุกคนเข้าถึงได้

Acting Sub Lt. Dr.Thawan Ruyaporn | Lawyers Council Under the Royal Patronage

A pro bono lawyer: Narrowing down the legal gap for people

"We know the law, so we need to help other people and reduce justice inequality."

Equality is one of the requirements for a peaceful society. Still, some Thai people do not have access to equal justice due to lack of knowledge of the law and high lawyer fees. Motivated by the desire to promote justice equality for everyone, Dr Thawan Rayuporn, Director of the Lawyers Council Under the Royal Patronage, initiated the Volunteer Lawyer At Police Station project.

Thawan has been a lawyer for 43 years. The Volunteer Lawyer At Police Station project is one of the projects that he has been proud of the most. The aim of the project is to provide people with access to justice. In his opinion, there are still many people who are not knowledgeable about the law, so when these people visit a police station, they may not know what they need to do. Thus, there should be a lawyer at a police station to provide legal advice and assistance. At present, there are 203 police stations participating in the project, jumping from 150 in 2018. The volunteer lawyer is required to have at least two years of law work experience. "Many Thai people do not know the law. The lack of knowledge has the potential to lead them to break the law, whether it be the Criminal Law or the Civil Law. Thus, there is the need for volunteer lawyers," said Thawan.

52 DR.KHUNYING PORNTIP ROJANASUNAN

"หมอเชื่อว่า... นิติวิทยาศาสตร์
เป็นองค์ความรู้หนึ่งที่จะทำให้
ความยุติธรรมเกิดขึ้นในสังคม"

พญ. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

แพทย์หญิง คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์

สืบจากศพ ทวงความยุติธรรมสู่สังคม

"ความยุติธรรม" สำหรับคนที่ตาย คือสิ่งที่ท้าทายสำหรับอาชีพนิติวิทยศาสตร์ หรือที่เรียกกันว่างานนิติเวช งานนี้เป็นงานท้าทายเพราะต้องยึดหลักความยุติธรรมและทำงานภายใต้ความกดดันจากรอบด้านตลอดเวลา แพทย์หญิง คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์ หรือ หมอพรทิพย์ เจ้าของฉายา "คุณหญิงหมื่นศพ" คือผู้จุดกระแสให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการยุติธรรมให้กับสังคม โดยนำหลักวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมืออย่างมีเหตุและมีผลจนทำให้กระบวนการยุติธรรมในประเทศไทยมีความก้าวหน้าและสร้างความเชื่อถือให้เกิดขึ้น

คุณหมอพรทิพย์ เริ่มการทำงานถึงปัจจุบันรวมเวลา 40 ปีเต็ม ไม่เคยเบื่อในการทำงานเพราะทุกเคสเหมือนได้เรียนรู้เสมอ ทำให้ได้ใช้ความคิด มีสมาธิ ทุกอย่างเริ่มต้นจากการเห็น การคิดประมวลผล สิ่งเหล่านี้คือวิทยาศาสตร์ เพราะฉะนั้นจะชอบเรื่องใดเรื่องเดียวไม่ได้ ต้องสนใจทุกเรื่องไปหมด

นิติเวช เป็นส่วนหนึ่งของนิติวิทยาศาสตร์ เป็นองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ที่จะตอบในกระบวนการยุติธรรม โดยวิธีการตรวจศพเพื่อหาสาเหตุการตาย การตรวจผู้ป่วยคดีโดยเห็นจากบาดแผลและต้องนึกสันนิษฐานว่าเกิดจากอะไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นพยานหลักฐานสำคัญ เช่น เมื่อเราเห็นเด็กคนนี้แล้วเราสันนิษฐานว่าน่าจะถูกจับจุ่มน้ำร้อน นี่คือการทำให้เกิดความยุติธรรม ส่วนองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เป็นนิติเวช คือ การตรวจหาสารพิษในร่างกาย ตรวจดีเอ็นเอ ตรวจเส้นผม

"การตรวจที่เรียกว่านิติวิทยาศาสตร์ไม่ใช่แค่การเก็บหลักฐานทางชีวภาพอย่างเดียว แต่ยังเกี่ยวกับมนุษย์ด้วย เพราะทั้งหมดจะนำไปสู่ความจริงว่าผู้ตายเป็นอะไร ตายและตายอย่างไร ถ้าตายโดยคนทำให้ตาย ต้องถามว่าใครเป็นคนทำให้ตาย ตายเมื่อไหร่ ตายที่ไหน นี่คือการใช้วิทยาศาสตร์ตรวจศพ และหาความเป็นธรรมหาความจริงแทนคนตาย ส่วนเรื่องคนเป็นนั้นเพื่อหาความจริงจากสิ่งที่พบในผู้มีชีวิตอยู่ นิติวิทยาศาสตร์และนิติเวชจึงถือว่าเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการยุติธรรม"

คุณหมอพรทิพย์เล่าว่า การพิสูจน์และสืบค้นหาความจริงด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จึงเป็นกุญแจสำคัญ หัวใจหลักที่จะเสาะหาหลักฐานมาเปิดโปงให้พบความจริง เพราะคำพูดการให้ปากคำของผู้ต้องหามักไม่ยอมรับอยู่แล้ว จึงต้องมีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ยืนยันเพื่อนำไปสู่ความยุติธรรมในที่สุด

สำหรับเคสที่มีความยาก คุณหมอบอกว่า ตรวจหาความจริงไม่ได้ด้วยศพ เป็นกรณีที่มีการยิงลูกศิษย์วัด 2 คนตายแล้วเผาศพและเผาทำลายสถานที่ มีการฆาตกรรมพระ ราดน้ำมันจุดไฟเผาไม่สามารถหาหลักฐานได้จากศพทั้ง 3 แต่ปรากฏว่าพบหลักฐานตอนเดินเข้าไปแล้วถอยหันไปมองเจอบนหลังคากุฏิที่พระมรณภาพ มีกิ่งไม้กิ่งหนึ่งที่มีผ้าสบงชุบน้ำมัน และไหม้เป็นบางส่วน ดังนั้นเราต้องมองให้ทั่วเก็บทุกอย่างแล้วไปสานต่อ บางครั้งหาหลักฐานไม่ได้ แต่บางอย่างเป็นกุญแจไขได้ ดังนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ในทุกสาขา จึงเป็นเสน่ห์ของงานนิติวิทยาศาสตร์

เมื่อคุณหมอพรทิพย์ได้เข้ามาบริหารเป็นผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ในปี 2551-2556 ก็ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงในวงการยุติธรรมด้านการพิสูจน์หลักฐานด้วยนิติวิทยาศาสตร์จนเป็นที่ประจักษ์ จนกระทั่งรัฐธรรมนูญปี 2560 มีการยกเรื่องนิติวิทยาศาสตร์ขึ้นมาเพื่อปฏิรูป จึงเป็นที่มาที่ทำให้หมอพรทิพย์มีโอกาสเสนอเรื่องการปฏิรูปการสืบสวนสอบสวนคดีอาญา การปฏิรูประบบนิติวิทยาศาสตร์ รวมไปถึงปฏิรูปเรื่องสิทธิต่าง ๆ ของผู้เสียชีวิตในฐานะวุฒิสมาชิก สร้างการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการให้ความยุติธรรมแก่ผู้เสียชีวิต ผู้เสียหายในคดี ผ่านกระบวนการนิติวิทยาศาสตร์

"การปฏิรูปที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความยุติธรรมให้มีความยั่งยืนได้นั้นต้องมาจากองค์กรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ต้องร่วมกันตรวจสอบรวมทั้งระบบการบริหารของรัฐบาลที่สนับสนุน วางงาน วางบทบาทหน้าที่ให้ถูกจุดจึงจะขับเคลื่อนให้เกิดความยั่งยืนที่เป็นจริง"

ถึงวันนี้การผลักดันองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ในการสร้างกระบวนการยุติธรรม แสดงให้เห็นในเชิงประจักษ์ และได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและการตื่นตัวของสังคมได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะภาคประชนชนที่เข้าใจและเรียนรู้กระบวนการยุติธรรมมากขึ้นบนโลกความจริง

Dr.Khunying Porntip Rojanasunan | Central Institute of Forensic Science

Investigating dead bodies, demanding social justice

"Forensic science is the body of knowledge that restores justice in society."

The main challenge in forensic science and medical jurisprudence lies in the reclamation of justice for the dead. Individuals in these fields make judgements based on principles and justifications, often under pressure. Thoroughness, observative character, and continual acquisition of knowledge are of utmost importance.

Famously nicknamed "ten-thousand-corpse lady", Khunying Porntip Rojanasunan or Doctor Porntip pioneered the integration of forensic science into Thailand's judicial process. Forty years in her career, her passion in the field never seemed to relent. "Forensic science is not merely biological examination but also covers the aspect of human behaviors. Evidence gets us closer to the truth as per the nature and cause of death and, in case of a murder, the killer's identity, attempt, and motive. Decoding said evidence requires the fundamental principles of science. Most importantly, a forensic scientist has to always be remined of the task facing him/her: uncovering the truth on behalf of the deceased. Thankfully, as supporting technologies become more advanced, forensic science also has increasing roles to play in the judicial process."

Porntip's contribution significantly improved the credibility of the judicial process in Thailand and kept it up to the global standards. During her years as the director-general of Central Institute of Forensic Science, she took part in reforming several regulations and systems overseeing forensic science practices, namely criminal investigation, legal rights of the deceased, and justice on behalf of the deceased. As a senator, she pushed forward these policy-level changes and incorporated them into 2017's constitutional draft.

53 PRATEEP UNGSONGTHAM HATA

"เราต้องใช้ใจ ใช้ความอดทน
และความเสียสละ โดยมุ่งหวัง
ที่จะช่วยให้เด็กและคนยากจน
ในสังคมได้มีโอกาส"

ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ

มูลนิธิดวงประทีป

ประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ

ดวงประทีป แสงสว่างของเด็กในชุมชนยากไร้

เยาวชนคืออนาคตของประเทศ การให้โอกาสและเติมเต็มภูมิคุ้มกันทางใจจะเป็นประตูและกำแพงสำคัญในการส่งเสริมให้เยาวชนเติบโตมาอย่างมีคุณภาพ และเป็นกำลังหลักในอนาคตในการขับเคลื่อนประเทศอย่างมีคุณภาพ คุณธรรมและจริยธรรม มูลนิธิดวงประทีป นับเป็นหนึ่งในผู้ส่งเสริมการขับเคลื่อนสังคมตั้งแต่วัยเด็ก โดยมีครูประทีป อึ้งทรงธรรม ฮาตะ นักสิทธิมนุษยชนและนักสังคมสงเคราะห์ เป็นผู้ก่อตั้ง ซึ่งเปรียบเหมือนแสงสว่างที่ส่องในพื้นที่ชุมชนคลองเตยในการคอยส่งเสริมช่วยเหลือเด็ก เยาวชน ไม่ให้ด้อยค่าของตนเอง สร้างฝันให้เด็กได้เติบโตสู่สังคมที่ดีมาเป็นเวลากว่า 44 ปี

ครูประทีปเล่าถึงที่มาของความตั้งใจในการทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้คนที่ยากไร้ว่า จากการที่มองเห็นความเหลื่อมล้ำในสังคม ความไม่เท่าเทียมของคนทั้งที่ทุกคนมีศักยภาพมีโอกาสเท่าเทียมกัน จึงคิดอยากช่วยเหลือคนแม้เพียงเล็กน้อยที่ทำ เช่น การช่วยเหลือเด็กที่ไม่มีใบเกิดให้สามารถเข้าเรียนหนังสือได้ การช่วยเหลือเด็กที่ได้รับความเดือดร้อน ปัญหาคนจนที่ถูกไล่ที่ ไม่มีบ้าน ไม่มีน้ำ ไม่มีไฟ รวมถึงขายแรงงานราคาถูก ไม่มีสวัสดิการใด ๆ รองรับยามเจ็บป่วย ได้เห็นคนที่เสียชีวิตเพราะไม่มีเงินค่ารักษาพยาบาล เนื่องจากความยากจน จึงมีความรู้สึกอยากทำให้คนจนได้มีโอกาสได้พัฒนา ที่ผ่านมาบางครั้งผู้ที่มีอำนาจก็ไม่ทราบว่าคนจนมีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ภายหลังมีการรับรู้กันมากขึ้นจึงมีโอกาสที่หยิบยื่นมาช่วยเหลือมากขึ้น

นอกจากนี้ ครูประทีปยังมองถึงการให้โอกาสกับเด็กเรื่องการศึกษา การพัฒนา การทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งจึงได้ร่วมกับชุมชนและผู้ที่ต้องการช่วยเหลือเด็กเพื่อรวมพลังพัฒนาเด็ก ซึ่งในชุมชนคลองเตยมักด้อยคุณค่าตนเอง และคนอื่นก็ด้อยค่าเขาด้วย จึงเป็นที่มาอยากจะเห็นเยาวชนได้มีบทบาทที่จะนำชีวิตและสังคมก้าวพ้นปัญหาต่าง ๆ ได้ มูลนิธิดวงประทีปจึงได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นมามากมาย ตั้งแต่การแก้ไขปัญหาเรื่องยาเสพติด สามารถดึงคนให้กลับมามีชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ยังขยายโครงการไปยังที่อื่น ๆ เช่น ในจังหวัดชุมพร จังหวัดกาญจนบุรี ชื่อว่า “โครงการนิวัตน์สู่ชีวิตใหม่” เป็นทางเลือกให้เด็กที่มีปัญหายาเสพติดกลับมามีชีวิตใหม่ที่ดีขึ้น รวมถึงมีศูนย์ดูแลเด็กที่ถูกกระทำความรุนแรง

นอกจากดูแลทั้งเรื่องยาเสพติด สภาพจิตใจแล้ว เด็ก ๆ ยังได้รับการส่งเสริมให้การศึกษา ตลอดจนหางานให้ทำ ให้สามารถมีรายได้ เพื่อดูแลตนเองและครอบครัว เด็กบางคนยังได้รับโอกาสไปทำงานที่ประเทศญี่ปุ่นทำให้เขาได้มีโอกาสที่ดี มีรายได้ที่เพิ่มขึ้น เด็กได้รับประสบการณ์ ได้รับการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ครูประทีปบอกอีกว่า สิ่งที่ทำมาโดยตลอดนับเป็นความภูมิใจ มีความสุข ยิ่งทำยิ่งเห็นการเปลี่ยนแปลงที่ดี คิดว่าตัวเองทำได้และทำด้วยความบริสุทธิ์ใจ จะเป็นเกราะกำบังให้กับเราในการทำงานไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น ถ้าหากว่าเรายังมีใจมุ่งมั่นเสียสละไม่ต้องกลัวอะไรทั้งสิ้น จากการทำงานตลอดระยะเวลา 44 ปี ทำให้ครูประทีปได้รับรางวัลแมกไซไซ เมื่อปี 2521 สาขาการบริการสาธารณะ และเมื่อไม่นานมานี้ ในปี 2564 รัฐบาลญี่ปุ่นก็ได้มอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon ประจำฤดูใบไม้ผลิ ในฐานะเป็นผู้อุทิศตนเพื่อเด็กด้อยโอกาส และยังส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น

เราต้องมองปัญหา สร้างโอกาสให้เหมาะสม ลงมือทำทั้งการรวมพลัง การส่งเสริมและมุ่งมั่นจริงจัง แล้วจะเห็นประโยชน์ เห็นการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวที่สามารถสร้างผลกระทบในทางบวกกับสังคมและประเทศชาติได้อย่างแท้จริง

Prateep Ungsongtham Hata | Duang Prateep Foundation

The guiding lights for the disadvantaged children

“It takes determination, efforts and sacrifices to help the vulnerable.”

Since the youngsters are the future of a nation, it is extremely important to provide them with opportunities and support. Duang Prateep Foundation has been one of the main supports for the vulnerable children. Founded by the human rights activist and social worker, Prateep Ungsongtham Hata, the foundation has been as a guiding light and a helping hand for children in slums to have brighter future for over 44 years.

Prateep’s fights for the disadvantaged children started when she was exposed to the inequalities in the society. She realized she wanted to help them, whether it be the children without birth certificates, the sick or the poor. She was also aware of the impact of education and collaborations with the community in strengthening the community. In the past, the people in the slums would look down upon themselves and were despised by others. Prateep, who wanted to help the vulnerable children realize the impact they could make for themselves and those around them, organized several activities focusing on helping the drug addicts and the abused.

For decades, Prateep and her foundation have been fighting for the rights of thousands of children and teens. The children have received the opportunities and welfare they deserve. Her hard work and dedication have been recognized both in Thailand and outside the country. In 2021, the Japanese government honoured her with “The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Neck Ribbon” award for her services to help the children in need.

54 DR.PANADDA WONGPHUDEE

"ผู้ถูกกระทำควรได้รับความคุ้มครอง
ไม่ใช่ถูกซ้ำเติม และสิ่งที่สำคัญที่สุด
สังคมต้องส่งเสริมคนดี...
ไม่ละเว้นคนชั่ว"

ดร.ปนัดดา วงศ์ผู้ดี
องค์กรทำดี

ดร.ปนัดดา วงศ์ผู้ดี

ลดการคุกคามทางเพศเด็ก สตรี ต้องเริ่มที่ต้นเหตุ

เราจะได้เห็นข่าวสารการล่วงละเมิดทางเพศและการกระทำความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในครอบครัวและสังคมอยู่บ่อยครั้ง และรุนแรงมากขึ้น ที่สำคัญเมื่อเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวแล้วผู้ถูกกระทำขาดที่พึ่งพิงสำคัญที่จะช่วยเหลือเยียวยา จนก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมา คุณปนัดดา วงศ์ผู้ดี หรือ บุ๋ม อดีตนางสาวไทยประจำปี 2543 ประธานองค์กรทำดี ผู้ที่ลุกขึ้นมาจัดตั้งองค์กรช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดอย่างจริงจัง ตั้งแต่ศึกษากฎหมาย รวมทั้งเป็นตัวตั้งตัวตีในการล่ารายชื่อประชาชน เพื่อนำไปยื่นต่อสภาเพื่อต้องการเปลี่ยนกฎหมายในปี 2557 ตั้งแต่นั้นมาก็ได้ทำงานช่วยเหลือผู้หญิงและเด็กมาโดยตลอด

ปีนี้นับได้ว่าย่างเข้าสู่ปีที่ 10 แล้วที่คุณบุ๋มก้าวเข้ามาช่วยเหลือเหยื่อที่ถูกคุกคามทางเพศ โดยเริ่มจากปี 2557 ที่เสนอให้มีการเปลี่ยนกฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ปัญหาการคุกคามทางเพศ ผู้ต้องหาฆ่าข่มขืนต้องเจอโทษประหารชีวิต จากนั้นก็ได้เริ่มรับและช่วยเหลือเหยื่อที่ถูกคุกคามทางเพศ ทั้งเรื่องการค้ามนุษย์ ข่มขืน อนาจาร การทำร้ายร่างกาย และการกระทำความผิดทางเพศอีกหลายรูปแบบ รวมถึงการถูกกดขี่สิทธิสตรีและการดูแลลูกในแม่เลี้ยงเดี่ยว

คุณบุ๋มมองว่าปัญหาการคุกคามทางเพศมีสาเหตุมาจากการที่ไม่มีการสร้างความเข้าใจและการสอนถึงเรื่องของสิทธิทางเพศกันตั้งแต่เด็ก ๆ ตั้งแต่ในครอบครัวและโรงเรียน สิ่งที่สำคัญคือเราต้องเริ่มสอนกันตั้งแต่ในสถาบันครอบครัว โรงเรียนที่อยู่ร่วมกัน ต้องสอนเรื่องของการเคารพสิทธิซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเพศไหนก็ตาม

"ต้องยอมรับว่าหน่วยงานภาครัฐทุกวันนี้ก็ทำหน้าที่อย่างเต็มที่ตามกำลังที่ทำได้ แต่ปัญหาคือข้อจำกัดเยอะ เช่น บ้านพักที่จะรับผู้หญิงที่โดนทำร้ายร่างกายในช่วงกลางคืน ไม่ใช่ว่าจะรับได้ 24 ชั่วโมง และไม่ใช่ว่าจะรับได้ทุกคน เจ้าหน้าที่ก็มีไม่เพียงพอ ท้ายที่สุด ก็ช่วยไม่ได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ทางภาครัฐสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่และอย่างเท่าเทียม องค์กรเอกชน ไม่จำเป็นต้องมีเลย เรื่องการคุกคามทางเพศเป็นเรื่องสำคัญ เพราะมันเกิดขึ้นได้หลายแง่มุม นอกเหนือจากการที่ร่างกายสัมผัสกัน การใช้สายตาและคำพูด การคุกคามทางเพศในโรงเรียนและที่ทำงาน แม้กระทั่งคำพูดในโซเชียล มันเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องให้ความสำคัญและต้องไม่เพิกเฉยกับสิ่งที่เกิดขึ้น เจ้าหน้าที่ทางภาครัฐต้องจริงจังกับการทำโทษ สื่อมวลชนต้องขยายความ ว่าคนที่ทำผิดต้องเจอกับอะไร ต้องได้รับโทษหนัก คนที่ถูกกระทำควรได้รับความคุ้มครองไม่ใช่ถูกซ้ำเติม และสิ่งที่สำคัญที่สุด สังคมต้องส่งเสริมคนดีและไม่ละเว้นคนชั่ว"

ซึ่งสิ่งที่คุณบุ๋มทำนั้น นับเป็นการสร้างการเปลี่ยนแปลงให้สังคมต่างร่วมกันตระหนักในการแก้ไขปัญหาการคุกคามทางเพศ และเป็นการแสดงพลังในการสร้างกลุ่มคนเพื่อให้มีพลังในการช่วยเหลือกัน นับเป็นโมเดลที่ปรับเปลี่ยนบทบาทของสังคมจากแค่ผู้ดูผู้เสพสื่อมาเป็นผู้ช่วยกันป้องกันและฟื้นฟูสังคมแห่งการช่วยเหลือให้เกิดขึ้นในประเทศไทย

คุณบุ๋มพยายามมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงกฎหมายซึ่งเป็นตัวตั้งต้นในการสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม รวมทั้งกระตุ้นเตือนให้สังคม ให้ทุกคนมีส่วนร่วมและช่วยกันป้องกันลูกหลาน เพื่อให้เกิดสังคมที่เข้มแข็ง

Dr.Panadda Wongphudee | Founder of Goodness Foundation

Preventing sexual harassment of children and women, by addressing the core problem

"Victims should be protected, not insulted. Society must support the good and punish the bad."

Dr. Panadda Wongphudee, widely known as Boom, is former Miss Thailand 2000 and founder of Goodness Foundation. She has devoted herself to assist children and women who have been gravely abused. She began by studying law and was a key person in compiling a list of people to present to the House of Commons in 2014 in order to have the legislation modified. This year marks Boom's tenth year of assisting victims of sexual harassment. It was proposed in early 2014 that the legislation be altered to effectively prevent sexual harassment. One of the proposals was that rapists get a death sentence. After that, she started receiving and assisting victims of sexual crimes, such as human trafficking, indecency, and physical assault.

Boom believes that the problem of sexual harassment stems from a lack of awareness and teaching of gender rights in the family and at school. We must begin teaching those things at the family institution and school. In addition, punishment must be taken seriously by government authorities. Wrongdoers must be harshly punished, and they should be banned from all the publicity.

Boom had made great contributions to Thai society. She has raised people's awareness of sexual harassment. Her dedication demonstrates the ability to bring people together to help one another. It is a paradigm that has transformed society and its people. We are no longer just media consumers. Instead, we can protect and restore hope and faith in our society.

55 NARONGSAK OSOTTANAKORN

"ภารกิจค้นหาที่เราคิดว่า...
เป็นภารกิจเล็ก ๆ
แต่พอเอาเข้าจริง
กลายเป็นงานระดับโลก
เป็นภารกิจของมนุษยชาติ"

ณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร

ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี

ณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร

ภาวะผู้นำสำคัญต่อการตัดสินใจในสถานการณ์วิกฤต

ภาวะผู้นำนับเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้นำในยุคปัจจุบัน เพราะเป็นคุณลักษณะที่เป็นบุคลิกภาพ และอุปนิสัยของบุคคลที่ทำให้บุคคลนั้นได้รับความไว้วางใจจากบุคคลอื่นและนำพาบุคคลอื่น โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันผู้นำมีบทบาทอย่างมากในทุกสังคม โดยเฉพาะระดับประเทศ หากมีผู้นำที่มีธรรมาภิบาลเข้มแข็งรอบรู้และกล้าหาญก็จะยังผลให้ประเทศชาติเจริญรุ่งเรือง

หนึ่งในผู้นำที่ได้ใจคนทั้งประเทศคือ ท่านผู้ว่าณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร หรือฉายา "ผู้ว่าหมูป่า" ที่ทุกคนรู้จักจากเหตุการณ์ 13 นักฟุตบอลหมูป่าที่ติดอยู่ในถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน จ.เชียงราย เมื่อ 23 มิถุนายน 2561 ที่ผ่านมา ท่านได้ประสานความร่วมมือและบริหารกำลังคน เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครจากทั่วทุกสารทิศทั่วโลกกว่า 1 หมื่นคนจนช่วยชีวิตน้อง ๆ ทั้ง 13 คนได้สำเร็จ

ผู้ว่าณรงค์ศักดิ์ บอกว่า 5 สิ่งที่สำคัญในยามวิกฤต คือ ต้องรวดเร็วและเป็นเรื่องดี แต่ต้องมีข้อมูลที่ถูกต้องและครบถ้วน ไม่ใช่มีข้อมูลแบบสะเปะสะปะซึ่งเราต้องรวดเร็วและมีข้อมูลที่ถูกต้องด้วยเราถึงจะทำงานได้แบบเหนื่อยครั้งเดียวแล้วงานจบ แต่ถ้าข้อมูลผิด เหนื่อยหลายครั้งงานก็ไม่จบ รวมทั้งต้องทำงานเป็นทีมและการบริหารความแตกต่างทางความคิด

"เหตุการณ์เด็กติดในถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอนมีผู้เกี่ยวข้องเข้าไปช่วยเหลือเด็ก ๆ ทีมฟุตบอลหมูป่า 13 คน รวมแล้วกว่า 10,000 คน มาจากทั้งในและต่างประเทศ อย่างน้อย 25 ประเทศ เราต้องทำงานเป็นทีมให้ได้ โดยมีการตกลงร่างแผนเป็นธรรมนูญหน้าถ้ำหลวง เป็นความตกลงร่วมกันว่าเราจะทำงานกันเป็นทีมโดยเขียนบนบอร์ดร่วมกัน มีทั้งคนไทยและฝรั่งก่อนจะทำงานร่วมกันเราต้องตกลงกันก่อน มีกติการ่วมกันเพื่อให้งานสำเร็จและสอดประสานสนับสนุนกัน นี่คือกลยุทธ์สำคัญในการเป็นนักบริหาร"

ผู้ว่าณรงค์ศักดิ์ยังได้เล่าถึงประสบการณ์การบริหารงานและคนจากสถานการณ์โควิดเมื่อปี 2564 ช่วงที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าลำปาง ได้มีการจัดทำ "ลำปางโมเดล" โดยให้ชาวลำปางกลับมารักษาตัวที่บ้าน นับเป็นจังหวัดแรกที่ทำเนื่องจากกรุงเทพฯ และปริมณฑลไม่เหลือเตียงเลย และลำปางยังสามารถรับผู้ป่วยได้อีก 600 เตียง เพราะหากไม่เปิดโครงการรับคนลำปางที่ติดโควิดกลับบ้านก็ต้องมีคนแอบกลับบ้านมาแพร่เชื้ออยู่ดี จึงไม่ควรเสี่ยงโดยใช้หลักการประสานความร่วมมือสนับสนุน โดยขอโบกี้รถไฟทั้งโบกี้ ขอรถทัวร์ทั้งคันรับคนติดเชื้อกลับบ้าน ทำให้ง่ายต่อการบริหารจัดการ โดยเมื่อรถไฟและรถทัวร์เข้ามาในจังหวัดลำปาง ก็ประสานให้ไปจอดที่สถานีกลางป่า จากนั้นนำรถทหารเปิดโล่งไปรับจากกลางป่าแล้วไปส่งโรงพยาบาลโดยตรง ไม่มีโอกาสได้เข้าผ่านชุมชนหรือหมู่บ้านให้เกิดความเสี่ยงเลย นั่นคือหลักของการบริหารจัดการที่สามารถควบคุมได้

"ในยามวิกฤต ปัญหาของความวิกฤตจะไม่เกิดหากเราแก้ปัญหานั้นให้ลุล่วง เพราะปัญหาเกิดขึ้นทุกวัน มีเรื่องใหม่เกิดขึ้นเสมอ หากเราแก้ปัญหาได้มันจะไม่กลายเป็นวิกฤต แต่ถ้าเราแก้ไม่ได้มันจะกลายเป็นวิกฤตในที่สุดและจะสั่งสมเป็นดินพอกหางหมู ดังนั้นสิ่งแรกคือความรวดเร็ว แม้ว่าปัญหาเกิดขึ้นจะแก้ได้หรือไม่ได้ไม่รู้ แต่ให้เข้าไปในพื้นที่ก่อนให้เร็วที่สุด เพราะหากผู้ว่าไม่ไปจะขอความร่วมมือจากใครไม่ได้"

นอกจากนี้ เมื่อตอนเป็นพ่อเมืองพะเยา ท่านก็มีการใช้นโยบายให้ซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อเกิดเหตุไฟไหม้โรงพยาบาลพะเยา และสามารถดับไฟเสร็จอย่างรวดเร็ว โดยใช้กลยุทธ์การประสานความร่วมมือซึ่งเป็นแนวการบริหารเชิงรุกเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ทั้งการประสานกับอาคารฝ่ายโยธาเพื่อประเมินการใช้งานรับรองโครงสร้าง ดำเนินการจัดหาที่รักษาพยาบาลให้ผู้ป่วยที่ฉุกเฉิน ผู้ป่วยหนัก และผู้ป่วยนัดหมาย ทำให้สามารถเคลื่อนย้ายผู้ป่วยให้สามารถเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลจังหวัดใกล้เคียงได้ทันท่วงที ซึ่งหัวใจสำคัญในการทำงานและวิสัยทัศน์ที่สำคัญคือ สปีดความรวดเร็ว จึงเป็นต้นแบบในการทำงานเชิงรุกให้กับข้าราชการไทย

การทำงานให้สามารถสำเร็จลุล่วงนั้นนอกจากความตั้งใจแล้ว ยังต้องรู้จักนำองค์ความรู้ที่หลากหลายแขนงมาบูรณาการเพื่อให้ได้วิธีการใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งผู้ว่าหมูป่าได้ใช้ทั้งกลยุทธ์ภาวะผู้นำและแนวคิดการประสานความร่วมมือ ทำให้ "วิกฤตไม่เป็นวิกฤต"

Narongsak Osottanakorn | Governor of Pathumthani Province

Leadership in time of crisis

"A rescue mission that we thought was small task turned out to be a global undertaking in the name of humanity."

Leadership is an undeniably important characteristic that earns one trust and respect from others. For a country, a leader with good governance, competence and courage contributes to the growth of the country. Among the list of beloved and inspiring leaders of Thailand, the name of a governor, Narongsak Osottanakorn is sure to be found. Also known by his nickname, "Wild Boars Governor", he won millions of hearts during the incident of "Tham Luang Cave" in 2018 where 13 Thai footballers were trapped in a cave. Throughout the whole incident, Governor Narongsak coordinated with over 10,000 people from various sectors, both domestic and international to successfully extract the boys from the cave.

According to Narongsak, five keywords are the foundation for effective crisis management- promptness, accuracy, teamwork, information and communication. He explained that it is important to tackle crisis promptly, but it is also important to have all the necessary and accurate information to guide everybody. What's more, teamworking also plays a vital role and to keep the team going in the same direction, communication is key. During the rescue mission, Narongsak worked with people from all walks of life from at least 25 different countries. Together with the team, Narongsak created a guideline for everyone to follow to make sure the mission was a success. He was truly the figure of support and collaboration- an ideal leader.

Even when he moved to other cities, Narongsak put his leadership, management and collaboration skills into practice for the wellbeing of the people.

56 AMATA CHITTASENEE

"คุณค่าของชีวิตที่แท้จริง คือ
การตั้งใจส่งต่อสิ่งดี ๆ ไปสู่ผู้คน
โดยเริ่มต้นจากตัวเราเอง
และต้องทำทุกวันจนเป็นนิสัย"

อมตา จิตตะเสนีย์
แพรี่พาย

อมตา จิตตะเสนีย์

การบริโภคที่รู้คุณค่าของทุกสิ่งตั้งแต่จุดเริ่มต้น คือการบริโภคที่ยั่งยืน

เมื่อพูดถึงคุณค่าตามความเจริญในสังคมปัจจุบัน เราจะเห็นได้ว่า แท้จริงแล้วคุณค่าเป็นสิ่งที่ทุกคนกำหนดขึ้นเพื่อผลประโยชน์ของตัวเองตั้งแต่ระดับบุคคลไปจนถึงระดับชาติ แต่คุณค่าที่ยั่งยืนนั้น คือการสานต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนการอนุรักษ์และเผยแพร่สิ่งเหล่านั้น จนสามารถสร้างมูลค่าให้ก่อเกิดเป็นความยั่งยืนได้

"แพร" อมตา จิตตะเสนีย์ หรือ แพรี่พาย (Pearypie) Makeup Artist และ Beauty Blogger สาวชาวไทย ผู้เคยมีโอกาสร่วมงานในรันเวย์ระดับโลก ปัจจุบัน เธอผันตัวมาเป็นนักขับเคลื่อนที่ใช้มุมมองศิลปะเข้าเชื่อมกับงานด้านสังคม ใช้ความสามารถเข้ามาประยุกต์เพื่อช่วยรักษาสิ่งแวดล้อม และปรับวิถีแห่งผ้าไทยให้ยังคงงดงามและยั่งยืนแบบไทยอีกครั้ง จนได้ชื่อว่าเป็นนักเคลื่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติ และนักอนุรักษ์ผ้าไทย

จากความชื่นชอบด้านศิลปะ หลังจากจบการศึกษาขั้นต้นในไทย แพรี่พายก็บินข้ามฟ้าไปตามหาความฝันและมุ่งมั่นจนจบปริญญาตรีจากสถาบันการออกแบบแฟชั่นที่มีชื่อเสียงระดับโลก University of Arts, London, Central Saint Martins คณะออกแบบการแสดง (Performance Design and Practice) พ่วงด้วยปริญญาโทสาขา Global Management ที่ Regent's Business School อีกใบ

หลังจบการศึกษา ชีวิตของเธอโลดแล่นอยู่ในวงการแฟชั่นระดับโลก อย่างลอนดอน แฟชั่นวีค และเป็นหนึ่งในผู้ทรงอิทธิพล (influencer) ที่จุดประกายอาชีพ "บิวตี้บล็อกเกอร์" จากรีวิวการแต่งหน้าและเครื่องสำอางในไทยกว่า 10 ปี

"หลังจากที่แพรอยู่วงการนี้ในประเทศไทยมามากกว่า 10 ปี ก็รู้สึกอิ่มตัวกับค่านิยมของสังคมที่ต้องสวย ต้องเด่น ต้องดี ผู้หญิงสวยต้องขาว คนสวยเท่านั้นที่จะมีจุดยืนในสังคม เริ่มมีเรื่องธุรกิจ เรื่องเงินเข้ามาเกี่ยวข้อง การทำงานศิลปะหรือแรงบันดาลใจ สิ่งที่เราอยากส่งต่อก็ถูกบั่นทอนลงไป"

จากวันนั้น แพรี่พายจึงกลับมาทำตามเสียงหัวใจของตัวเอง ด้วยศักยภาพของเธอประกอบกับการเรียนรู้คุณค่าของธรรมชาติ จนเธอนิยามตัวเองว่าเป็น "Student of Earth"

"จากคนที่อยู่ในวงการแฟชั่นสวยงาม อยู่ ๆ มาก็หลงรักธรรมชาติ ซึ่งมันคนละขั้ว วงการแฟชั่นไม่มีคำว่าธรรมชาติ มีแต่เคมี และความเร่งรีบ แพรผันตัวมาเรียนรู้ธรรมชาติเพราะต้องการเป็นกระบอกเสียงให้ทรัพยากรธรรมชาติและผ้าไทย แพรเปลี่ยนวิถีการทำงานจากการใช้สีสันแบบ Make-up Artist มาใช้เรียนรู้สร้างสีสันบนผืนผ้า"

แพรี่พายลงพื้นที่เรียนรู้จากชุมชนอย่างจริงจังโดยเฉพาะในแถบภาคอีสาน เธอเปลี่ยนพื้นที่ Social Media ของเธอให้เป็นห้องสมุดออนไลน์ เธอเรียนรู้และถ่ายทอดการสกัดสีธรรมชาติจากท้องถิ่น กระบวนการและวิธีทอผ้าตั้งแต่ต้น รวมถึงเรื่องราวและที่มาของลายผ้าแต่ละแบบ เธอทำหน้าที่อินฟลูเอนเซอร์ที่ผลักดันผ้าไทยไม่เพียงเฉพาะในกลุ่มผู้ติดตามกว่าล้านคนของเธอเท่านั้น แต่สิ่งที่เธอถ่ายทอดทำให้ผ้าไทยจากทุกที่ที่เธอไปเยือนเป็นที่กล่าวขวัญไกลถึงแฟชั่นโชว์แบรนด์ดังระดับโลกที่กรุงปารีส

การตั้งคำถามต่อความรัก ความชอบ และการสานต่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่แพรี่พายทุ่มเท จนวันนี้แทบไม่มีใครในโลกไม่รู้จักผ้าไทย แพรี่พายยังเป็นผู้สร้างตำนาน "ผ้าไทยใส่ได้ทุกวัย" เธอสร้างแรงบันดาลใจให้นักออกแบบในการนำผ้าไทยมาสร้างสรรค์ให้เข้ากับยุคสมัยมากขึ้น นับเป็นผู้พลิกฟื้นและสร้างการเปลี่ยนแปลงในวงการแฟชั่นด้วยวิถีและวัฒนธรรมไทยที่แท้จริง

แพรี่พายนำเสนอเรื่องราวในมุมมองผู้บริโภค โดยวางตัวเองเป็นผู้บริโภคที่ยั่งยืน เธอนำเสนอเรื่องราวใหม่ ๆ ให้คนรุ่นใหม่ได้ติดตาม เพื่อตอกย้ำและนำเสนอให้ผู้บริโภคที่ไม่มีโอกาสได้รู้ถึงที่มาที่ไปของอาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค ว่าสิ่งเหล่านี้มาจากที่ใด เธอชวนให้คนฉุกคิดแล้วลองเรียนรู้เพื่อสร้างการบริโภคอย่างมีคุณค่าและมีประโยชน์อย่างยั่งยืน ที่สำคัญ แพรี่พายเลือกเป็นกระบอกเสียงให้ผู้คนหันกลับมาสนใจจุดตั้งต้นของทุกอย่างในชีวิต

Amata Chittasenee| IG , Facebook, YouTube: pearypie

Appreciating the value of how a product is made leads to sustainable consumption.

"The true value of life comes from our intentions to pass on good things to others. It can start from ourselves and it should repeat until it becomes a habit."

Most values we recognize nowadays are made to benefit particular individuals or groups. The more sustainable value would help conserve traditions, culture, and people's ways of life and strengthen communities' economic stability.

Amata 'Pear' Chittasenee, also known as Pearypie, one of Thailand's top-tier makeup artists, has recently assumed the role of a social influencer focusing on environmental conservation and authentic arts of Thai textile design. Deep passion in art drove her to do a degree in fashion design at one of the most famous schools in London and from there, she entered the world of fashion as a professional.

Tons of her cosmetic and make-up technique reviews on her weblog for over a decade have made her one of the most influential celebs. However, to follow her heart as a 'student of Earth', she changed her direction to learn more about the values of nature. She is raising the public's awareness of depleting environmental resources and forgotten beauty of Thai fabrics through her talented mastery of colors. Her social media has become a public library--from extracting dyes from natural materials to local weaving patterns--in many remote communities. Her heartfelt dedication attracted international admiration during Paris fashion weeks. She is calling for Thai fashion designers to produce more creative designs on traditional materials presenting both cultural heritage and sustainable ways of life.

57 SAREE AONGSOMWANG

"การคุ้มครองผู้บริโภค
เท่ากับการช่วยประชาชน
ซึ่งเป็นคนตัวเล็ก
ที่มักถูกเอาเปรียบ"

สารี อ๋องสมหวัง

สภาองค์กรของผู้บริโภค

สารี อ๋องสมหวัง

การคุ้มครองผู้บริโภค สร้างสังคมแห่งความเท่าเทียม

คำพูดที่ว่า "ร้องทุกข์หนึ่งครั้ง ดีกว่าบ่นพันครั้ง" เป็นแนวคิดที่ สารี อ๋องสมหวัง เลขาธิการสภาองค์กรของผู้บริโภค และนักต่อสู้เพื่อผู้บริโภควัย 59 ปี นำมาเป็นแนวทางในการทำงานขับเคลื่อนแนวคิดต่าง ๆ เพื่อไม่ให้ผู้บริโภคถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้แสวงหาประโยชน์ โดยเฉพาะในทางธุรกิจ และต้องการส่งเสริมให้คนไทยได้ใช้ประโยชน์จากสิทธิที่มี ด้วยความรู้และเข้าใจในสิทธิของตน ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมของสังคม

สารี อ๋องสมหวัง ไม่เพียงแต่สร้างการรวมกลุ่มกันขององค์กรผู้บริโภค แต่ยังนำมาสู่การเกิดสภาองค์กรของผู้บริโภคซึ่งผลักดันมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญปี 2540 จนประสบความสำเร็จในปัจจุบัน โดยเกิดขึ้นจากการที่ 152 องค์กรผู้บริโภครวมกันจดแจ้งสภาองค์กรของผู้บริโภค ซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจการคุ้มครองผู้บริโภคในหลายด้านซึ่งถือว่าเป็น Soft Power ไม่ว่าจะเป็นการรับเรื่องร้องเรียน สนับสนุนการเจรจา ไกล่เกลี่ย การฟ้องคดี และการเตือนภัยผู้บริโภค

ปัจจุบันเครือข่ายของสภาองค์กรของผู้บริโภคมีอยู่ด้วยกันทั้งหมด 269 องค์กร มีการจัดแบ่งการทำงาน โดยให้สภากลางทำคดีในเชิงยุทธศาสตร์และนโยบาย และให้เครือข่ายสภาองค์กรผู้บริโภคมีบทบาทมากขึ้นในการทำงานช่วยเหลือฟ้องคดีสมาชิกรายย่อย โดยปัจจุบันมีองค์กรอยู่รวม 38 จังหวัด ตั้งเป้าหมายว่าในปี 2566 จะขยายองค์กรให้ครอบคลุม 60 จังหวัด เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างทั่วถึงกับผู้บริโภค

"การที่เราเข้าไปมีส่วนร่วมขององค์กรผู้บริโภค เพราะเราต้องการคุ้มครองผู้บริโภคคนเล็กคนน้อยที่ถูกเอารัดเอาเปรียบ เอาปัญหาผู้บริโภคมาแก้ที่ต้นตอต้นเหตุ เช่น การกู้เงิน สัญญาดอกเบี้ยไม่เป็นธรรมเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมขึ้นในสังคม ซึ่งจะทำให้สังคมเกิดความยั่งยืนได้"

สารีเล่าว่า ความเป็นองค์กรของผู้บริโภคต้องไม่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์มากนัก ต้องมีความเป็นอิสระ เพราะต้องตรวจสอบภาครัฐและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จึงของบประมาณในการสนับสนุนจากรัฐเพื่อดูแลการทำงานของสภาองค์กรของผู้บริโภค อย่างน้อยประชาชนหัวละ 5 บาท เพื่อจะขับเคลื่อนงานของสภาองค์กรของผู้บริโภคให้เกิดความต่อเนื่องได้ รวมทั้งได้เสนอให้ทางรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค หรือ สคบ. ให้ทุกคณะกรรมการที่ต้องดูแลความปลอดภัยของสินค้าและบริการควรจะต้องมีตัวแทนขององค์กรผู้บริโภคร่วมด้วย เช่น การขายสินค้าออนไลน์กรณีเก็บเงินปลายทาง ได้เสนอให้โอกาสให้ลูกค้าผู้บริโภคดูสินค้าก่อนจ่ายเงินเพื่อลดข้อร้องเรียน ขอให้ระยะเวลาของบริษัทขนส่งเก็บเงินไว้กับบริษัทเพื่อแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนของผู้บริโภคเพราะการขอคืนเงินที่ซื้อของกับโซเชียลมีเดียที่อาจจะเกิดการหลอกลวงได้ของไม่มีคุณภาพ

สารีเชื่อมั่นว่า สมาชิก 269 องค์กรเครือข่ายผู้บริโภคจะเป็นส่วนสำคัญในการช่วยกันรักษาประโยชน์ให้ผู้บริโภคในทุกพื้นที่ที่มีสมาชิกอยู่ เชื่อว่าองค์กรสมาชิกเหล่านี้จะทำงานช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส กลุ่มคนเปราะบาง ผู้ที่เข้าไม่ถึงสวัสดิการของรัฐ จะทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐานของรัฐได้ เป็นการทำงานออนกราวนด์ที่จะช่วยได้ดี ส่วนสภาองค์กรของผู้บริโภคจะทำงานในเชิงนโยบายเชิงยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนงานให้กับผู้บริโภคได้ดีมากขึ้น

"สภาองค์กรเพื่อผู้บริโภค เราพร้อมที่จะร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น สภาทนายความ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาด้านคดีความของผู้บริโภคให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ให้รับความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น เราจึงยังไม่หยุดที่จะแสวงหาความร่วมมือในทุกมิติเพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความเป็นธรรมสูงสุด"

องค์กรเพื่อผู้บริโภค มีเป้าหมายยกระดับการคุ้มครองผู้บริโภคให้มีคุณภาพ เชื่อว่าการคุ้มครองผู้บริโภคไม่เป็นอุปสรรคกับใคร และทำให้สามารถเกิดการแข่งขันมากขึ้น หากทำให้ผู้บริโภคมีอำนาจต่อรอง ช่วยลดความเหลื่อมล้ำ ทำให้สังคมมีความเป็นธรรมมากขึ้น

Saree Aongsomwang | Thailand Consumers Council

Consumer protection: The creation of an equal society

"To protect a consumer is to help our people who have been exploited. To solve consumers' problems, we need to look into the root causes."

"One legal complaint is way better than a thousand complaints in general" is what Saree Aongsomwang holds as her professional philosophy. She is a secretary to Thailand Consumers Council (TCC). This idea has been adopted to mobilise many more projects in protecting consumers from unfair business providers, and to communicate to Thai citizens about their consumer rights.

Saree, now 59 years old, was the first person to demand the approval of establishment of TCC in the 1997 Constitution. Together with other 152 consumer protection-related organisations, they managed to have customer protection legalized. It was one form of 'soft power' when people could negotiate, file lawsuits and be warned about unfair practice. Currently, there are 269 consumer organisations under TCC with a diverse range of responsibilities, from strategic planning to helping file lawsuits. There are 38 centres across the nation and it is estimated to be expanded to 60 provinces by 2023 to best capture the needs of consumers.

Saree believes that "the more consumers we can reach, the more help we can provide. It is also important that TCC be given the liberty to check and monitor the state and its establishments. Also, to ensure the product and service quality, representatives from TCC must be included in the relevant committee. Once consumers can exercise their rights and justice is the standard of practice, a more sustainable society will be created."

58 BUNROD ARREEWONG

"ผมเชื่อเสมอว่า คุณค่าของคน
ไม่ได้วัดจากความสมบูรณ์พร้อม
ทางร่างกายหรือเพศสภาพ
แต่วัดได้จากความสามารถ"

บุญรอด อารีย์วงษ์

วิดีโอครีเอเตอร์ Poocao Channel

บุญรอด อารีย์วงษ์

LGBTQ ผู้มีร่างกายพิการ แต่หัวใจไม่พิการ สร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้คน

ในยุคแห่งความรุ่งเรืองทางเทคโนโลยี เรามักจะสร้างสิ่งล้ำค่าจากโลกภายนอกมาตอบสนองความต้องการภายใน เพื่อสร้างมูลค่าให้ตนเองในการที่จะก้าวสู่สังคมสมมติ ให้ตนเองมีตัวตนและมีที่ยืนในสังคม ต่างจาก นายบุญรอด อารีย์วงษ์ LGBTQ ผู้พิการที่ใช้เสียงจากความต้องการภายในบอกเล่าเรื่องราวมากมายไปทั่วโลก เพื่อสร้างแรงบันดาลใจผ่านแอปพลิเคชันสมัยใหม่ที่รวดเร็วทันใจแบบไร้พรมแดน

บุญรอด ผู้ที่เข้าใจบริบทของการเปลี่ยนแปลงของสังคม และผู้ที่เข้าใจและยอมรับตัวเอง ผู้ที่ลุกขึ้นมาเปิดโลกกว้างให้กับผู้พิการและผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศในกลุ่ม LGBTQ ได้มีบทบาททัดเทียมบุคคลทั่วไปได้แบบไร้ข้อกังขา เพจ “Poocao Channel” ที่ถูกสร้างขึ้นมา ปัจจุบันมีผู้ติดตามรวมกว่า 1.48 แสนคน เพจที่รวบรวมความสุข ความสามารถของบุญรอด ที่ทำให้เข้าใจว่าในโลกนี้ไม่มีข้อจำกัด เพียงกล้าลุกขึ้นมาทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสร้าง Impact ให้สังคม ความพิการและความหลากหลายทางเพศไม่ใช่ข้อจำกัดในการจำกัดวงของการใช้ชีวิตอีกต่อไป

บุญรอดบอกว่า หากเรามองย้อนไปในอดีตยุคที่เรายังเข้าไม่ถึงโซเชียลมีเดีย ต่อให้เราอยากเปล่งเสียงเพื่อเรียกร้องความเท่าเทียมให้ดังก้องโลกแค่ไหน สุดท้ายคงทำได้แค่ตะโกนกับตัวเองในใจ ไม่มีใครได้ยิน เพราะต้นทุนของตัวเราไม่ใช่คนดังในสังคม แต่วันนี้ความเจริญของเทคโนโลยีนวัตกรรมเข้ามีบทบาทในการเปลี่ยนโลก สร้างเทคโนโลยีและมีแอปพลิเคชันมากมายที่สามารถสร้างโครงข่ายการสื่อสารครอบคลุมไปทั่วโลก และสิ่งนี้เองที่ทำให้เรากลายมาเป็นเจ้าของสื่อผู้ทรงอิทธิพลได้ด้วยตัวเราเอง บุญรอดจึงพาตัวเองออกจาก save zone และสร้างตัวตนด้วยคอนเทนต์วาไรตี้มากมาย เพื่อแสดงพลังความสามารถที่หลากหลาย และยืนหยัดอย่างมั่นใจต่อสายตาคนทั่วโลก พร้อมกับคำกล่าวติดปากเสมอว่า “เพราะว่าฉันรักตัวเอง ฉันเลยเห็นคุณค่าของตัวเองมากที่สุด”

บุญรอดวางเป้าว่าจะใช้นวัตกรรมแอปพลิเคชันยอดนิยมในทุกแพลตฟอร์ม ทั้ง YouTube, Facebook, Instagram, TikTok และ Twitter เพื่อสร้างสรรค์ผลงานของการเป็นไอดอล LGBTQ ผู้พิการ ด้วยกลยุทธ์สำคัญนั่นก็คือ “การสื่อสารกับผู้ฟังด้วยความจริงใจ” นำเสนอเนื้อหาที่สามารถสร้างสรรค์พลังบวกให้กับสังคม และใช้เทคโนโลยีเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นเครื่องขยายเสียง ส่งต่อทุกเรื่องราวออกไปให้ผู้คนได้เข้าถึงเนื้อหาที่เขาต้องการให้มากที่สุด รวมทั้งเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับโลกผู้พิการในการกล้าแสดงตัวตน นำจุดเด่นและความสามารถที่ตนเองมีออกมาสร้างมูลค่าให้ตนเอง โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลดีหรือผลเสียมากจนเกินไป แต่ให้คำนึงถึงการที่เราจะสามารถเป็นคนหนึ่งที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลง เป็นตัวขับเคลื่อนมุมมองของคนปกติต่อผู้พิการ

“มีคนชอบก็ต้องมีคนเกลียดเป็นธรรมดา ก็มีคนบั่นทอนจิตใจเป็นเรื่องธรรมดา ด้วยการใช้ภาษาที่ไม่สุภาพและสารพัดคำบูลลี่มากมายในโลกไซเบอร์ แต่หลักใหญ่ใจความของเรื่องนี้สำคัญที่จิตใจภายในต้องเข้มแข็งพอที่จะรับแรงกระแทกจากหินที่ขว้างปาเข้ามาใส่เราตลอดเวลา ซึ่งหากเราใช้ปัญญาพิจารณาและปล่อยวาง ก้อนหินเหล่านี้จะเปลี่ยนเป็นเม็ดทรายที่ไม่สามารถมากระทบใจหรือทำอะไรเราได้เลย”

สำหรับบุญรอด สิ่งสำคัญของการเกิดมาเป็นมนุษย์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศสภาพหรือความพร้อมครบ 32 ประการทางด้านร่างกาย แต่ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของจิตภายในที่จะเป็นตัวจุดประกายลุกขึ้นมาสร้างการเปลี่ยนแปลงจากจุดเล็ก ๆ ที่ตัวเอง และสร้างแรงขับเคลื่อนอันทรงพลังที่เกินความคาดหมายจนตัวเราคาดไม่ถึง

Bunrod Arreewong | Video Creator, Poocao Channel

Disabled LGBTQ with a heart that can inspire

“I always believe that the true value of people is not measured by physical perfection or gender. It is the skills that count.“

Mr. Bunrod Arreewong is an LGBTQ person who utilizes his inner voice to encourage others all over the world using contemporary, rapid, borderless apps. Bunrod is aware of the backdrop of societal change. He is a self-accepting individual who has paved the way for disabled LGBTQs to play an equal part in society. His “Phukao Channel” website has over 1.48 million followers in total. It is the page that is devoted to spreading joy. He has urged society and the globe to recognize that disabilities and gender diversity are no longer constraints in life.

Bunrod recalled that “in the past, when we did not have access to social media, we could only shout to ourselves in our hearts, no matter how badly we wanted our cries for equality to be heard throughout the world.” However, technological advancements are increasingly altering the world. Various apps are currently available for creating a worldwide communication network. So, he dragged himself out of his comfort zone and made a name for himself with his versatility.

Bunrod had a goal when he started using popular applications to showcase his work. He wished to become an LGBTQ idol for the disabled through the strategy of “communication with sincerity”. For him, gender or physical abilities do not define a person. It instead depends on the person’s mindset and integrity that will ignite a spark and make a difference both to him/herself and to society.

59 SUVIKROM AMRANAND

"สื่อไม่จำเป็นต้องดราม่า
ไม่ต้องสร้างกระแส
แต่เราต้องคิดต่าง ทำต่าง
เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม"

สุวิกรม อัมระนันทน์

บริษัท แบล็คดอท จำกัด

สุวิกรม อัมระนันทน์

นักสร้างสื่อ ผู้สะท้อนสังคมสู่การสร้างแรงบันดาลใจ

สื่อทำหน้าที่สะท้อนสังคม และในขณะเดียวกันสื่อก็ทำหน้าที่เพิ่มพูนความรู้และเปลี่ยนแปลงสังคม ดังนั้นเราปฏิเสธไม่ได้ว่า "ผู้สร้างสื่อ" นับเป็นผู้มีอิทธิพลสำคัญต่อสังคม การรับผิดชอบ การมีจริยธรรม จรรยาบรรณ และการคิดไปข้างหน้าบนพื้นฐานความเปลี่ยนแปลงบนความสร้างสรรค์จึงเป็นบทบาทที่สำคัญของสื่อยุคใหม่ "เปอร์" สุวิกรม อัมระนันทน์ พิธีกรรุ่นใหม่ไฟแรงที่สร้างการสื่อสารเพื่อเปิดมุมมองการมองคนให้มีความลึกซึ้ง สามารถใช้สื่อเพื่อสร้างการเข้าถึงการเรียนรู้ที่หลากหลายของคนเพื่อลดความเหลื่อมล้ำของสังคม

รายการ "เปอร์-สเปกทิฟ" และ "ยินดีที่ได้รู้จัก" นับเป็นรายการน้ำดีที่สร้างผลกระทบต่อสังคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมุมมองที่เรามีต่อผู้คน ทำให้เห็นว่าคนหนึ่งคนบนโลกแม้เป็นคนตัวเล็ก ๆ แต่คนเหล่านั้นก็มีคุณค่ามีบทบาทที่จะร่วมกันขับเคลื่อนสังคมให้เปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมแห่งคนดี

แนวคิดของรายการนั้น เปอร์เล่าว่ามาจากการที่ตนเองเกิดในจุดที่สังคมมีความแบ่งแยกค่อนข้างสูง จึงมีความเชื่อที่ว่า ความความแตกต่างเกิดจากความต่างซึ่งประสบการณ์ ต่างสิ่งแวดล้อมจึงนำพามาซึ่งความคิดและวิธีการมองเห็นโลกที่แตกต่างกัน นับเป็นจุดเริ่มต้นในการทำรายการเปอร์-สเปกทิฟ และยินดีที่ได้รู้จัก รายการที่ทำให้ผู้ชมเห็นภาพว่าความแตกต่างไม่ได้ทำให้แตกแยก การสัมภาษณ์แขกรับเชิญแต่ละบุคคลที่ประสบความสำเร็จในสาขาอาชีพของตน ล้วนแต่มีความแตกต่าง มองโลกต่างกัน คิดไม่เหมือนกัน เพียงแค่เขาเหล่านั้นต้องพิสูจน์ในสิ่งที่เห็นต่างให้เป็นความจริง นอกจากนี้ การคิดทำรายการนั้นเปอร์ยังมุ่งมั่นที่จะสะท้อนรากแห่งวิถีชีวิตจริงของผู้คนบนสังคมในทุกระดับ กับคำถามที่ว่า "ลองมาทำความรู้จักคนในประเทศนี้ดูกันไหม" ซึ่งเป็นรายการแนวใหม่ที่ไม่ได้วางพล็อตเรื่องที่ต้องนำเสนอแต่คนที่ประสบความสำเร็จ แต่จะพาไปรู้จักทุก ๆ คนที่ผ่านเจอ จึงเป็นที่มาของรายการ "ยินดีที่ได้รู้จัก"

"ผมเดินไปตามชุมชน เดินไปตามจังหวัด เดินไปตามในแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้เห็นว่าชีวิตคนเป็นอย่างไร เขาใช้ชีวิตกันอย่างไร ทั้งแบบคนรวย คนจน คนไม่มีจะกิน หรือแม้กระทั่งคนไม่มีบ้านอยู่ ทำให้สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพชีวิตที่เป็นจริงในสังคม ความเหลื่อมล้ำ ความแตกต่าง รวมไปถึงปัญหาโครงสร้างระดับประเทศที่จะต้องได้รับการแก้ไขปัญหา"

ดังนั้นการที่มีโอกาสอยู่หน้าสื่อเป็นที่รู้จักและยอมรับของสังคม เปอร์จึงใช้โอกาสนี้ในการสร้างการเปลี่ยนแปลงทางด้านการสื่อสารในการเป็นผู้รับผิดชอบสังคม เป็นผู้สะท้อนปัญหา และเป็นผู้ตรวจสอบนโยบายของรัฐว่าแก้ไขตรงจุดแค่ไหนผ่านการนำเสนอในรายการ นับเป็นการกระตุ้นเตือนและสร้างแรงกระเพื่อมในการสร้างคอนเทนต์ของสื่อในยุคปัจจุบัน ขณะเดียวกันก็ยังสะท้อนรากของปัญหาที่สามารถเป็นผลกระทบที่จะทำให้เกิดการรับรู้ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจในบริบทความแตกต่างของสังคมและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้างของประเทศได้

"วันนี้รายการของเราสร้างแรงบันดาลใจให้คนตัวเล็ก ๆ ในสังคม คนผลิตสื่อรุ่นใหม่ต่างตื่นตัวในการเป็นเสียงสะท้อนสังคมให้มากขึ้น เราจะเห็นรายการที่พยายามนำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่น นำเสนอความคิดของคนที่ไม่ได้เป็นที่รู้จัก ส่วนรายการบันเทิง รายการอื่น ๆ ก็มีเพื่อความบันเทิงผ่อนคลาย แต่ต้องมีผู้ผลิตรายการหรือสื่อที่ต้องเข้ามาสร้างแรงกระเพื่อมให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะปัญหาความเหลื่อมล้ำที่มองไม่เห็นจากคนตัวใหญ่ ๆ "

นวัตกรรมการสื่อสารเกิดจากแนวคิดที่สร้างสรรค์ทั้งด้านเทคนิค และเนื้อหาที่แตกต่าง แต่สิ่งที่จะสะท้อนความยั่งยืน คือการที่สามารถทำให้การสื่อสารเป็นจุดเชื่อมโยงของสังคมและนโยบาย และสะท้อนความจริง ซึ่งเชื่อมั่นว่าจากนี้ไปจะได้เห็นนวัตกรรมการสื่อสารจากคนรุ่นใหม่เพิ่มมากขึ้น "ยินดีที่ได้รู้จัก"

Suvikrom Amranand | Black Dot Co., Ltd.

Media producer: Social reflector for inspiration

"Media doesn't have to stir drama or controversy. We must think and act differently to make a difference."

Social media platforms have become a significant part of our modern lives because they possess a power to influence individual beliefs, attitudes, and behaviors. Mr. Suvikorn Amaranua, or Per, is a moderator who is determined to create a media that will provide people access to learning opportunities, widen their perspectives, and therefore reduce social inequality.

The programs "Perspective" and "Yin-dee-ti-dai-roo-jaak" demonstrate that even the smallest person in the world has their own worth and can play an important role in making the world a better place. Being born in a highly divisive society, Per believes that different life experiences and backgrounds yield different opportunities in life. After visiting several areas "The inequality, diversity as well as structural issue with the society are the matters that need to be solved." he stated, and thus, he takes this opportunity of being in the spotlight to use media as a watchdog that will provide information to the public by its reporting of and commentary upon the operations of the government. At the same time, the media also offers awareness and understanding in diversity which can lead a structural change in society.

He added that "The new generation of medias are increasingly aware of being a voice of society. In addition, apart from other entertainment programs that are for relaxing, there must be a program or medium that triggers a social ripple effect for changes, especially those that are invisible to the powerful."

60 PIRIYA KULGANCHANACHEEWIN

"ถ้าคุณอยากสร้างการเปลี่ยนแปลง
ไม่ว่าคุณจะเป็นใคร ตัวใหญ่หรือตัวเล็ก
ให้คุณเริ่มต้นลงมือทำเลย
โดยใช้วิธีการสื่อสารใหม่ ๆ
และมันจะสร้างแรงกระเพื่อมต่อไปได้"

พิริยะ กุลกาญจนาชีวิน
บริษัท โกลว ครีเอทีฟ จำกัด

พิริยะ กุลกาญจนาชีวิน

สื่อสารดีตรงประเด็น จะไม่นำความแปลกแยก แต่จะนำความสร้างสรรค์สู่สังคม

การสื่อสารเป็นดาบสองคม หากสื่อสารดีมีกระบวนการคิดที่สร้างสรรค์ก็จะก่อเกิดความสร้างสรรค์ กลับกันหากสื่อสารสร้างความแตกแยกก็จะทำให้สังคมปั่นปวน จะเห็นว่าการสื่อสารเป็นจุดเริ่มต้นในการจะสร้างสังคมที่สำคัญ คุณพิริยะ กุลกาญจนาชีวิน แห่งบริษัท โกลว ครีเอทีฟ จำกัด ผู้ให้ความสำคัญการสื่อสารเพราะมองว่าการสื่อสารจะช่วยแก้ไขปัญหาหรือสร้างการเปลี่ยนแปลงได้ และการสื่อสารไม่ใช่แค่การให้ข้อมูล การให้ความรู้ แต่ต้องสร้างความรู้สึก ต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ รวมถึงต้องเข้าใจจิตวิทยาด้วย จึงต้องอาศัยองค์ความรู้หลายแขนง ทั้งการสร้างเทคโนโลยี สร้างเว็บไซต์ สร้างทีมที่ต้องเป็นกลุ่มคนที่หลากหลาย กลุ่มคนที่มีความถนัดหลายอย่าง ภายใต้แนวคิด "เราต้องเป็นคนที่พยายามจะเข้าถึงใจมนุษย์ให้มากที่สุด"

เว็บไซต์ "วิชาชีวิต" เว็บไซต์ที่ใช้เวลา 7-10 นาที เพื่อย้อนเวลากลับไปพูดกับตัวเองในวัยเด็ก มีคีย์เมสเซจว่า "เก่งแค่ไหนแล้วที่โตมาได้ขนาดนี้" และสารจากเสื้อยืดตราห่านคู่ ถึง "คุณคนธรรมดา" สองโพรเจกต์ไวรัลในโลกโซเชียลจากบริษัทเอเจนซี Glow Story บริษัทที่มีวิธีคิดที่จะสร้างการเล่าเรื่องในการเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่างในสังคมอยู่ในทุก ๆ งานเสมอ

"บทบาทของ Glow Story ที่จะเข้าไปช่วยลูกค้าเล่าเรื่อง เราจะถามลูกค้าก่อนเสมอว่าลูกค้าอยากสร้างการเปลี่ยนแปลงอะไร สิ่งที่เราทำงานจะเจอความท้าทายในเรื่องของการสื่อสารการเล่าเรื่อง ลูกค้าเขาแก้ปัญหาเก่ง แต่เขาสื่อสารไม่เก่ง สิ่งที่เราเข้าไปช่วยคือเราจะทำยังไงให้เรื่องที่เขาทำที่เป็นเรื่องที่ดีอยู่แล้ว สามารถสื่อสารได้ เกิดความเข้าใจ และสามารถแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างได้ เราจึงต้องทำหน้าที่สื่อสารแบรนด์ หรือสื่อสารแนวคิดที่จะสร้างอิมแพกต์ในสังคมให้เกิดขึ้น"

จากแนวคิดการวางบทบาทหน้าที่ในแบบ Glow Story จึงทำให้ชิ้นงานที่ออกมามีความสร้างสรรค์แปลกใหม่และอยู่บนแพลตฟอร์มที่หลากหลาย และเข้าถึงได้ง่าย อย่างโครงการ limited education โครงการที่มีเป้าหมายช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา Glow Story ก็ได้สร้างการเปลี่ยนแปลงวิธีการช่วยเหลือในรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่แค่การ "บริจาคเงิน" แต่เป็นการใช้การสื่อสารเพื่อสร้างการช่วยเหลือแบบเชื่อมโยงในสังคม

สำหรับหลักการการสร้างสวรรค์นวัตกรรมในมุมมองของคุณพิริยะเป็นมุมมองการทำงานของคนรุ่นใหม่ ที่อยากจะให้การเล่าเรื่องเป็นตัวขับเคลื่อนในการเปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้มีรูปแบบการนำเสนอที่ตายตัว เพราะมองว่านวัตกรรมคือการหาวิธีการใหม่ ๆ ที่สามารถตอบโจทย์เรื่องที่เราอยากจะเล่า นอกจากนี้ยังต้องสามารถสื่อสารไปยังผู้คนที่อยู่ในโลกออนไลน์ที่มีหลากหลายแพลตฟอร์ม และสุดท้ายที่สำคัญคือการเข้าใจมนุษย์ให้มากที่สุดเรียกว่า รู้เขารู้เรา ซึ่งเป็นสิ่งที่ทุกคนรู้แต่ไม่ใช่ทุกคนที่ทำได้ เพราะเป็นเรื่องที่ยากที่สุด แต่หากสามารถเข้าใจมนุษย์จะทำให้การสื่อสารสร้างอิมแพกต์ได้อย่างดี

"ถ้าจะยกตัวอย่างเพื่อขยายความ ในเรื่องวิธีคิดในการทำงานที่ต้องเข้าใจถึงใจมนุษย์ ในแบบ รู้เขารู้เรา ถึงจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างได้ ที่เห็นชัดเจนคืองานสารจากคนธรรมดาของเสื้อยืดตราห่านคู่ ซึ่งเป็นการสะท้อนการใช้ชีวิตในฐานะคนธรรมดาคนหนึ่งในประเทศนี้มันก็ยากอยู่แล้ว จะเดินฟุตพาทให้ไม่เหยียบกับระเบิดที่เป็นน้ำขังก็ยาก แค่จะกลับบ้านในวันเลิกงานแล้วฝนตกชีวิตก็เละเทะแล้ว แค่เป็นคนธรรมดาในสังคมแค่นี้มันก็ยากแค่ไหนแล้ว ดังนั้นอยากให้คนเข้าใจและสบายใจในการเป็นคนธรรมดาและรู้ว่าทุกคนต่างก็เป็นคนธรรมดา สามารถสื่อสารและเข้าใจกัน"

ซึ่งจากแนวคิดในการสร้างสรรค์การสื่อสารให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น นับเป็นโจทย์ที่คุณพิริยะตั้งใจให้เกิดการขับเคลื่อนในสังคมในมุมบวก ซึ่งการสื่อสารที่ดีจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติหรือเป็นจุดคิดให้คนที่ได้เห็นเปลี่ยนแปลงตัวเอง เปลี่ยนแปลงแนวคิด ก็จะยิ่งทำให้สังคมเกิดความสงบสุข

การสร้างวิธีการสื่อสารใหม่ นับเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่สร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับสังคมได้ และถ้าสิ่งนั้นก่อเกิดประโยชน์ให้สังคม นับว่าประสบความสำเร็จ

Piriya Kulganchanacheewin| Glow Creative Co., Ltd.

Right communication can and will bring about positive change to society

"If you want to make a change, you can start by changing the way you communicate. It can have a large impact."

Communication is a double-edged sword. If it is done right and constructively, it can have a positive impact. On the contrary, wrong communication can divide society and cause irreparable damage. Aware of its significance, Piriya Kulganchanacheewin is determined to use communication for a good cause. Glow Creative Co.Ltd., was established with a purpose: using communication as the key to solve problems and to make a difference. Piriya believes that communication is not simply giving information to people. Several features, such as emotions, psychology and technology, should be considered under the concept of understanding one another as much as we can.

This very idea can be applied to communication as often a company making products does not know how to catch the customer's attention or how to appear attractive to the customer. The solution to these companies is based on the belief that good communication can serve as a sound medium connecting the company's product to the customer's needs. That is how Glow Story was originally invented with the concept of branding or communicating the idea that would create an impact to the society. Glow Story is a communication technique that applies a creative, new and easy-to-reach story as a drive. Most importantly, Piriya regards that communication should create a positive change to the society. Changing the attitude or encouraging a positive change of people's behavior or viewpoints through communication that can benefit the society as a whole is the aim of Piriya and his team.

61 PAVEENA HONGSAKUL

"ผู้หญิงและเด็ก...
ไม่ใช่เพศหรือวัยที่สมควรโดนรังแก
แต่เป็นเพศที่เราต้องปกป้อง
ให้มากที่สุด เท่าที่เราจะทำได้"

ปวีณา หงสกุล

มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี

ปวีณา หงสกุล

ผู้สร้างระบบการปกป้องสิทธิเด็กและสตรีจากความรุนแรงในสังคม

ข่าวความรุนแรงที่เกิดขึ้นในเด็กและสตรี มีให้เห็นตลอดเวลาทั้งความรุนแรงจากในครอบครัวและสังคม ส่งผลให้สังคมอ่อนแอลง ท่ามกลางความรุนแรงที่เกิดขึ้นสะท้อนให้เห็นถึงระบบต่าง ๆ ในสังคมที่ยังไม่เอื้อต่อความเป็นอยู่ ความเห็นอกเห็นใจและปกป้อง ทำให้ คุณปวีณา หงสกุล ประธานมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี (องค์กรสาธารณประโยชน์) มุ่งมั่นใช้แรงกายใจที่มีขับเคลื่อนเรื่องนี้ให้เป็นวาระแห่งชาติที่ทุกคนต่างมองเห็นและช่วยเหลือกันให้เกิดขึ้น

มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี ก่อตั้งตั้งแต่ปี 2542 ปีนี้เป็นปีที่ 23 แล้ว โดยเริ่มมาตั้งแต่คุณปวีณา ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ ส.ส. มีหน้าที่ทางนิติบัญญัติเรื่องกฎหมาย แต่ก่อนที่จะมาเป็น ส.ส. ได้เป็นผู้จัดการธนาคารมาก่อน กว่า 10 ปีเห็นปัญหาของคนจนและคนรวยคนที่เดือดร้อน เมื่อเข้ามาเป็น ส.ส. จึงตั้งใจแน่วแน่ที่จะช่วยสังคม ช่วยประชาชน เริ่มจากการไปเยี่ยมเด็กที่อยู่ในความดูแลของรัฐบาล ภายใต้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่บ้านเกร็ดตระการซึ่งถูกขบวนการค้ามนุษย์นำไปค้าประเวณี เมื่อได้ไปคุยกับน้อง เมื่อสอบถามก็พบว่าน้องถูกพ่อเลี้ยงพาไปขายที่ซ่องตั้งแต่อายุแค่ 11 ขวบ และได้ตำรวจช่วยออกมาอยู่ที่นี่

"ตอนอยู่ธนาคารเราเห็นแต่คนเดือดร้อนแต่ไม่ได้เห็นความโหดร้ายของสังคม ไม่ได้สัมผัสความโหดร้ายขนาดนี้ เด็กได้รับการกระทำที่โหดร้าย รู้สึกรับไม่ได้ ตกใจถึงกับร้องไห้เข้าไปกอดเด็กหญิงคนนั้น ด้วยความรู้สึกของคนที่มีลูก ความเป็นแม่ที่รักลูกดั่งดวงใจ เฝ้าเลี้ยงดูด้วยความเอื้ออาทร ป้อนข้าวป้อนน้ำ มีสภาพที่อบอุ่น เมื่อมาเห็นข้อแตกต่างกันเช่นนี้ ทำให้เราต้องแอบไปร้องไห้ จากนั้นดิฉันก็กลับไปเยี่ยมเด็ก ๆ อีกหลายคนซึ่งตกอยู่ในสภาพเดียวกัน เราไม่เคยรู้หรือคิดมาก่อนว่าชีวิตของคนเราจะเป็นได้ถึงขนาดนี้"

นับตั้งแต่นั้นมา คุณปวีณาก็ตั้งปณิธานว่า นอกจากจะทำงานด้านนิติบัญญัติแล้ว จะต้องทำงานเรื่องช่วยเหลือเด็กและสตรีควบคู่กันไปด้วย โดยได้เข้าไปเป็นกรรมการเรื่องเด็กและสตรีในคณะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและสตรี แต่ในที่สุดก็เห็นว่ามันเป็นเพียงภาคทฤษฎี ทางด้านการปฏิบัติยังไม่ได้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเช่นนี้มีความจำเป็นที่จะต้องประสานความร่วมมือร่วมใจกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนพลเมืองดี ซึ่งขณะนั้นคุณปวีณา ได้รับการแต่งตั้งจากสำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นประธานคณะกรรมการเร่งรัดและประสานการปฏิบัติงานเยาวชน สตรี ภาครัฐและเอกชน สำนักนายกรัฐมนตรี โดยได้จัดตั้งชุดเฉพาะกิจขึ้นเพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กและสตรีที่ถูกละเมิดสิทธิและถูกทารุณกรรมในรูปแบบต่าง ๆ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง บังเกิดผลเป็นรูปธรรม จนมีผู้ประสบเคราะห์กรรมต่าง ๆ ได้เข้ามาขอรับความช่วยเหลือเป็นจำนวนมากทวีขึ้นอย่างรวดเร็ว

ผ่านไป 23 ปี ปัจจุบันมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี มีคนรุ่นใหม่เข้ามาร่วมงานเพื่อสานต่อนโยบายสานต่อความช่วยเหลือสังคม มีพนักงานเจ้าหน้าที่กว่า 30 คน มีเจ้าหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ 7-8 คน มีเจ้าหน้าที่ที่ออกไปต่างจังหวัดช่วยเหลือแต่ละเคส ซึ่งขณะที่ตนเองเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ออกนโยบายตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคม OSCC 1300 โดยนำโมเดลของมูลนิธิมาเป็นโมเดลในการทำงานศูนย์ 1300 เข้าไปมาบูรณาการร่วมกันกับมูลนิธิอื่น ๆ และหน่วยงานทั่วประเทศ เพื่อให้ความช่วยเหลือสังคม

การทำงานอย่างมีระบบและบูรณาการจนก่อเกิดโมเดลที่ทำงานเพื่อเด็กและสตรีอย่างจริงจัง นับเป็นการสร้างสังคมแห่งการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มีพื้นฐานบนการคุ้มครองและปกป้องเด็กและสตรี

Paveena Hongsakul | Pavena foundation for children and women

Protecting children's and women's rights from violence in society

"Children and women do not deserve mistreatment. We must protect them as well as we can. This is a message from the heart of a mother."

Violence against children and women is all over the news, resulting in a weakened society. This demonstrates that society systems are not conducive to survival. Ms. Paveena Hongsakul, president of the Paveena Foundation for Children and Women, is determined to mobilize physical and mental resources to make this a national priority.

As a bank manager for almost 10 years, she saw the worries of the wealthy and the poor. During her tenure as an MP, she made the decision that, in addition to working in the legislature, she would focus on helping children and women by serving on a committee on children and women in several faculties relating to children and women, but it was all a theory in the end. In practice, it was not taken seriously by the public. Such impactful work required collaboration among the government, the commercial sector, and decent people. In 1999, the Foundation was eventually founded.

Currently, younger people are joining the Paveena Foundation for Children and Women to continue the program of social support. There are more than 30 employees. There are 7-8 officers who receive complaints and go to different locations to assist with each case. She also established the Help Society OSCC center, hot line 1300, while she was the Minister of Social Development and Human Security. Systematic and integrated effort has resulted in an effective paradigm for both children and mothers. This is the building of a society of protection and true sustainability in Thai society.

62 ADA CHIRAPAISARNKUL

"การบริจาคไม่ใช่แค่การทำบุญ
แต่เป็นเครื่องมือขับเคลื่อนสังคม"

เอด้า จิรไพศาลกุล

บริษัท เทใจ จำกัด (เทใจดอทคอม)

เอด้า จิรไพศาลกุล

เทใจดอทคอม แพลตฟอร์มที่สร้างระบบนิเวศแห่งการบริจาค

หลายคนมีทัศนะต่อการบริจาคในมุมมองของการทำบุญทำทาน ขณะที่บางคนมองในแง่ลบถึงการหาประโยชน์ของบุคคลหรือกลุ่มคน แต่การบริจาคในมิติที่น่าสนใจคือการแบ่งปันทั้งทรัพย์สินและโอกาสทางสังคมให้แก่กัน โดยเฉพาะผู้ด้อยโอกาส ในการที่จะเป็นกำลังสำคัญในการช่วยกันขับเคลื่อประเทศไปข้างหน้า โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง คุณเอด้า จิรไพศาสกุล กรรมการผู้จัดการ บริษัท เทใจ จำกัด (เทใจดอทคอม) ต้องการเปลี่ยนแปลงความเข้าใจในเรื่องของการบริจาคแบบเดิม ๆ สู่แนวคิดใหม่ จึงเกิดรูปแบบเว็บไซต์การระดมทุนที่เป็นเงินบริจาคให้กับโครงการเพื่อสังคม โดยเน้นสำหรับผู้บริจาครายย่อยหรือพลเมืองทั่วไป ไม่ใช่รูปแบบการบริจาคจากภาครัฐ ภาคเอกชน ระดับบริษัทหรือ CSR แต่เทใจดอทคอมเป็นแพลตฟอร์มที่ขยายโอกาสให้การบริจาคเข้าถึงคนทั่วไปได้

ระยะเวลากว่า 10 ปี ที่เทใจดอทคอมได้ดำเนินงานมา ได้สร้างระบบนิเวศในเรื่องการทำนวัตกรรมช่วยเหลือสังคมไทย ถือว่าเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้หลาย ๆ ไอเดียที่ทำเพื่อสังคมสามารถทำเป็นโครงการได้ โดยการเป็นตลาดให้โครงการดี ๆ มาเจอกับพลเมืองที่อยากจะสนับสนุนโครงการดี ๆ จึงทำให้เกิดนวัตกรรมเพื่อสังคมในหลายโครงการจนเป็นจุดเริ่มต้นของหลาย ๆ องค์กรในปัจจุบัน

"เทใจดอทคอมเป็นเหมือนการระดมทุนในลักษณะของโครงการ ถ้าเป็นมูลนิธิอยู่แล้วมีหลายโครงการที่ทำก็สามารถมาระดมทุนกับเทใจเป็นโครงการ ไม่ได้ระดมทุนทั้งองค์กร และเทใจเองก็เปิดให้ไม่จำเป็นต้องเป็นนิติบุคคล ไม่จำเป็นต้องเป็นมูลนิธิ ไม่จำเป็นต้องเป็นธุรกิจเพื่อสังคมมาระดมทุน คนทั่วไปก็สามารถระดมทุนได้"

ด้วยเหตุนี้เทใจดอทคอมจึงเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยระดมทุนในบางช่วงที่เกิดวิกฤตเฉียบพลันหรือภัยพิบัติธรรมชาติที่ต้องได้รับการแก้ไขเร่งด่วน เช่น ช่วงโควิด-19 ที่ผ่านมา ซึ่งกลไกการดำเนินการปกติของภาครัฐในการระดมเงิน กว่าจะโยกย้ายงบประมาณ อาจจะทำได้ไม่ทันกาล เทใจดอทคอมจึงเป็นกลไกที่ทำให้ประชาชนสามารถช่วยเหลือกันเองได้

เทใจได้สร้างคุณค่าของการบริจาคเงินจากมุมมองในอดีตที่มองการบริจาคเป็นเรื่องการทำบุญทำทาน ไม่ได้อยากทราบผลลัพธ์การดำเนินการ แปรเปลี่ยนเป็นให้ผู้บริจาคเห็นผลลัพธ์จากเงินบริจาคของตน สร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ แจ้งให้ทราบถึงยอดเงินที่ต้องใช้ในแต่ละโครงการ เพื่อให้ผู้บริจาคเลือกโครงการที่ตนอยากสนับสนุนและทำให้โครงการนั้นเกิดขึ้นได้จริง ถือว่าเป็นการสร้างมาตรฐานใหม่ของการบริจาคเงินในประเทศไทย

อีกทั้งพฤติกรรมของผู้บริจาคที่เปลี่ยนไปตามบริบทแวดล้อมสังคม ยังเป็นความท้าทายที่เทใจจะต้องปรับเปลี่ยนปรับตัวตามพฤติกรรมของคนไทยมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการบริจาคเงินในสังคมไร้เงินสด เน้นการโอนเงิน ตัดบัตรเครดิต ในเมื่อสังคมเปลี่ยนเร็ว ธุรกิจก็ต้องเปลี่ยนตาม ทักษะของทีมงานจะต้องปรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ได้รวดเร็ว การใช้หลักพฤติกรรมศาสตร์มาดึงดูดให้คนมานึกถึงการบริจาคคือกลยุทธ์ในการบริหารงานของเทใจดอทคอม

"เรื่องการบริจาคมันไม่เหมือนการซื้อของ ไม่ใช่อยู่ในสิ่งที่คนคิดถึงทุกวัน เพราะฉะนั้นเราเองจะต้องพยายามไปกระตุ้นให้คนคิดถึงเรื่องนี้ ถ้าคนคิดถึงเรื่องนี้แล้วก็จะนึกถึงเทใจ เพราะฉะนั้นก็ต้องไปอยู่ที่ทำให้การบริจาคมันสะดวก และทำให้เค้านึกถึงเราเสมอ"

เทใจดอทคอมเปรียบเสมือนกลไกที่เอื้อนวัตกรรมสังคม ช่วยแก้ปัญหาสังคมที่มีมานานแต่ไม่ค่อยมีแนวทางอย่างเช่น ปัญหาการศึกษาหรือปัญหาการเหลื่อมล้ำ เทใจจึงเป็นเครื่องมือที่สามารถให้ประชาชนทั่วไปที่มีแนวคิดหรือมีไอเดียในการแก้ปัญหาเก่า ๆ ในรูปใหม่ ๆ เกิดขึ้น รวมทั้งในอนาคตมีความตั้งใจที่ขยายแพลตฟอร์มใหม่ที่สามารถเติบโตต่อยอดจากเทใจดอทคอมได้โดยมีรูปแบบเป็นเรื่องของ "การสร้างชุมชน" (community building) ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมในอนาคต

วันนี้คุณเอด้าได้สร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งวิธีการและความคิดในเรื่องของการบริจาคให้เกิดเป็นรูปธรรมเป็นมากกว่าการทำบุญ แต่เป็นการสร้างระบบนิเวศแห่งการช่วยเหลือให้เกิดขึ้นในสังคมอย่างน่าสนใจและเป็นรูปธรรมที่แท้จริง

Ada Chirapaisarnkul | Taejai Co., Ltd. (TaejaiDotcom)

Taejai.com: A platform for creating an environment of contribution

"Donations are not merit making activities. They can drive society, they can make a difference."

Ms. Ada Chirapaisarnkul, Managing Director of Taejai Co., Ltd., wishes to shift the traditional meaning of contributions to a new paradigm. As a result, a fundraising website was developed and given to social projects. Small contributors or ordinary folks are emphasized. It is not a type of gift from the public, private, corporate, or CSR level, but Tejai.com is a platform that widens the possibilities for donations to reach the general audience.

The Website has been in business for almost ten years, developing innovations to benefit Thai society. It is one of the most crucial instruments for raising donations during times of distress, or natural catastrophes that require immediate attention. Taejai.com is a system that allows individuals to assist one another. Donors can view the outcomes of their contributions on the website. This results in transparency and verifiability of the amount needed for each project. This is also to allow contributors to select initiatives they want to support and see them through to completion.

Today, Ada has made a tangible difference in both the manner and the concept of donation. Taejai.com is more than just philanthropy; it is a tool that aids in the resolution of long-standing societal issues such as education and inequality. It is hoped that a new platform can emerge from Taejai.com with the topic of "Community building" to perpetuate Ada's devotion and contribution to society.

63 WANNAKANOK POHITAEDAOH

"ชีวิตของเด็กลูกเหรียงบางคน
มีโจทย์ชีวิตที่ยากกว่าเด็กคนอื่น
เพราะเขาสูญเสียคนทั้งครอบครัว"

วรรณกนก เปาะอีแตดาโอะ

สมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ (ลูกเหรียง)

วรรณกนก เปาะอีแตดาโอะ

สร้างคน สร้างโอกาส สร้างความเปลี่ยนแปลงสู่สังคม

จากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอย่างประเมินค่าไม่ได้ และที่สร้างผลกระทบที่รุนแรงคือความสูญเสีย โดยเฉพาะบางครอบครัวสูญเสียพ่อแม่กลายเป็นเด็กกำพร้า คุณชมพู่ วรรณกนก เปาะอิแตดาโอะ ผู้ก่อตั้งสมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ (ลูกเหรียง) โดยคุณชมพู่เป็นชาวยะลาโดยกำเนิด และได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จนต้องสูญเสียบุคคลในครอบครัวไป จึงนับเป็นจุดเริ่มต้นของการลงไปทำงานช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความรุนแรง ปัจจุบันนี้มีบ้านลูกเหรียงที่คอยเป็นที่พักและให้ความช่วยเหลือเด็กและผู้หญิงที่ได้รับผลกระทบจากการสูญเสียครอบครัวไปในสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจุบันมีลูกเหรียงอยู่ 102 คน และผู้หญิง 6 คน

คุณชมพู่เล่าว่า ตอนที่ลงไปเยี่ยมพูดคุยกับเด็ก ๆ ถึงการใช้ชีวิตหลังประสบเหตุการณ์ เด็ก ๆ ตอบว่าเขาอยากโตไว ๆ เขาจะได้มีโอกาสไปแก้แค้นแทนพ่อแม่ของเขาที่โดนยิงหรือระเบิดจนเสียชีวิต ซึ่งสิ่งนี้เป็นเหมือนกับระเบิดที่รอวันระเบิดในอนาคต จึงมีแนวคิดที่ต้องการเก็บกู้ระเบิดเหล่านั้นก่อนในใจของเด็ก ๆ จึงเกิดสมาคมเด็กและเยาวชนเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ (ลูกเหรียง) ซึ่งกลุ่มลูกเหรียง แต่เดิมมีแต่เด็ก ๆ อาศัย แต่ในปัจจุบันนี้มีผู้หญิงที่เป็นแม่เลี้ยงเดี่ยวและเข้ามาอยู่ที่นี่พร้อมลูก เนื่องจากครอบครัวประสบเหตุการณ์ความรุนแรง คนที่ประสบเหตุก็เป็นเพียงชาวบ้านธรรมดา บางคนสูญเสียทั้งครอบครัว ไม่มีที่อยู่อาศัย และไม่ได้เรียนหนังสือ

"เราทำงานแบบ Empower ให้เขาพร้อมกับทำงานเยียวยาไปด้วย ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ต้องให้เขาลงมือทำเอง ไม่ใช่ว่าคนที่มาอยู่ในลูกเหรียงแล้วจะต้องได้รับการเยียวยาหรือจะได้เรียนหนังสือ แต่กระบวนการทุกอย่างเขาจะต้องเป็นคนร่วมกันออกแบบกับเรา ซึ่งกระบวนการที่เราใช้ปัจจุบัน เรามีเครื่องมือและหลักสูตรมากมายจากการที่เราทำงานกับเด็กและผู้หญิงเหล่านี้ เราไม่ได้นิยามว่าเราเป็นสถานสงเคราะห์ คนที่นึกถึงบ้านลูกเหรียงที่ยะลาคนก็จะนึกถึงเด็กที่เป็นผู้นำ บ้านที่ทำอาหารอร่อย บ้านที่ทำกิจกรรม"

คุณชมพู่บอกอีกว่า ปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหลายคน มีพื้นที่การทำงานทดลองโมเดลต่าง ๆ ที่พัฒนาภายใต้การเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีหลายพื้นที่หลายตำบลที่ถูกนำเสนอและประกาศให้เป็นตำบลต้นแบบ เรามีงานสำหรับกลุ่มคนเปราะบางหลายงาน เช่น ครัวลูกเหรียงมีหลักสูตรการทำอาหารซึ่งพัฒนาเป็น Local chef เป็นการการอบรมจากคนลูกเหรียง ที่พัฒนาตัวเองออกมาเป็นเชฟ ซึ่งจะเห็นว่าลูกเหรียงมีการสร้างโมเดลรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลายจากจุดแข็งของกลุ่มคนที่มี

"นอกจากนี้ยังเดินหน้าทำงานด้าน LGBT ในเรื่องการเปิดพื้นที่ให้กับกลุ่มคนที่มีความเปราะบางในมิติต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่มีเยอะมากที่แหล่งทุนเขาไม่กล้าให้ ยิ่งถ้าเป็นประเด็นที่เปราะบางมาก ๆ อ่อนไหวมาก ๆ เขาไม่กล้าให้ ดังนั้นอันดับแรกเราต้องหาเงินทำเองก่อนและใช้เงินที่เรามีไปดำเนินการ จนเป็นรูปธรรมก็จะมีความร่วมมือและการสนับสนุนจากภายนอกเข้ามา ก่อนหน้านี้เราทำงานศิลปะบำบัดมาเยอะ จนบริษัทมิตรผลเห็นว่าลูกเหรียงทำเรื่องนี้ได้ดี เขาเลยชวนเราใช้ความสามารถเราไปทำงานกับกลุ่มเด็ก ๆ ที่มีความเปราะบางที่เบตง ซึ่งเขามีความเปราะบางซ้ำซ้อนหลายเรื่องมาก เราก็ใช้ศิลปะเข้าไปบำบัด ตอนนี้น้อง ๆ เขาก็มีงาน Art ของเขาไปวางขายให้พอมีรายได้ เราก็พยายามทำตัวเองให้แข็งแรง มีความสามารถ และไปต่อยอดกับคนอื่นได้"

จากความตั้งใจของคุณชมพู่ ทำให้วันนี้กลุ่มลูกเหรียงมีความเข้มแข็งและเป็นสังคมแห่งการพึ่งพาที่มีความสุขและส่งต่อให้คนอื่นตามโมเดลที่ได้ทำมาจนประสบความสำเร็จ ก่อให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่ชายแดนใต้ของไทย

จากความมุ่งมั่นทุ่มเทในการก่อตั้งกลุ่มลูกเหรียงและแนวคิดโมเดลในการพัฒนาศักยภาพ จนวันนี้กลุ่มลูกเหรียงสามารถมีพลังที่ดีในการอยู่ในสังคมอย่างเข้าใจและแบ่งปันกัน นับเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนที่แท้จริง

Wannakanok Pohitaedaoh | Luuk Rieng Group

Develop people, create opportunities, initiate changes to society

"The lives of some children are much harder than we can imagine. They lost the whole family."

Chompoo, also known as Ms. Wannakanok Pohitaedaoh, a Yala native, is the founder of the Southern Border Peace Child and Youth Association (Luukrieang). She witnessed the fighting in the three southern border provinces and experienced a great loss: her family members. That was her starting point for assisting children and women who have been victims of abuse. There is currently the Luukrieang House, which gives lodging and help to children and women who have lost their family. There are now 102 children and 6 women.

There are now several specialist staff members. There is a working area to apply several models that have been established for them. Many regions and sub-districts have been shown and designated as model sub-districts. Several opportunities for the disadvantaged are also available. For example, Luukrieang Kitchen offers a culinary education to prepare students to become local chefs. Art has been adopted as a therapeutic strategy to help and educate children in Betong. "This would allow them to earn money, strengthen themselves and expand further," Chompoo said. Furthermore, the association tackles LGBT issues by creating space for vulnerable groups in numerous dimensions. Initially, the association would have to raise funds to operate since the project was quite sensitive and needed time to gain trust from outside supporters.

Currently, the Luukrieang group is a well-established, happy and trustworthy community. Its model has been effectively adopted to establish sustainability in Thailand's southern border areas. This is a truly long-lasting creation.

PROFIT

SCAN
AR

บุคคลผู้สร้างแรงบันดาลใจ

Security Inclusiveness

Security - 152

Traditional Security

64 พล.ต.ท. กรไชย คล้ายคลึง Pol.Lt.Gen. Kornchai Klaiklueng 154
65 พล.ร.ต. สมเกียรติ ผลประยูร RAdm. Somkeart Ponprayoon 156

Non-Traditional Security

66 ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ Prof. Dr.Kriengsak Chareonwongsak 158
67 ประยูร รัตนเสนีย์ Prayoon Rattanasenee 160
68 แอน พรมศักดิ์ An Promsak 162
69 จิรวัฒน์ มหาสาร Jirawat Mahasarn 164
70 อุไร ด้วงเงิน Urai Duangheng 166
71 ภูริศา เฮงตระกูลสิน Purisa Hengtrakulsin 168
72 พีร์อุมากร วระเศรษฐ์ถาพร Peerumakorn Worasatrthaporn 170
73 รศ. ดร.วิภู กุตะนันท์ Assoc. Prof. Dr.Wibhu Kutanan 172
74 ชนัญญา เตชจักรเสมา Chananya Techajaksemar 174
75 นฤเบศ กูโน Naruebet Kuno 176
76 ขวัญจิต เลิศศิริ Kwanjit Lertsiri 178
77 อรุโณชา ภาณุพันธุ์ Arunosha Bhanupan 180
78 ผศ.ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์ Asst. Prof.Thummanit Nikomrat 182
79 กำปั่น นิธิวรไพบูลย์ Kumpun Nithiwaraphaibon 184
80 สนั่น บัวคลี่ Sanan Buaklee 186
81 เรย์ แมคโดนัลด์ Ray MacDonald 188
82 วสวัตติ์ ระวังวงศ์ Vasawat Rawangwong 190

SCAN AR

SE CUR ITY

ภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ไม่พึงประสงค์

64 POL.LT.GEN. KORNCHAI KLAIKLUENG

"ยิ่งโลกที่ทันสมัยมาก
ยิ่งต้องระมัดระวังมาก
เราต้องรู้เท่าทันภัยไซเบอร์
ถ้ามีสติ ก็ไม่เสียสตางค์"

พล.ต.ท. กรไชย คล้ายคลึง

กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวน
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี

พลตำรวจโท กรไชย คล้ายคลึง

รู้เท่าทันภัยไซเบอร์ ไม่เชื่อ ไม่รีบ ไม่โอน มีสติ

ความก้าวล้ำของโลกเทคโนโลยีที่เติบโตแบบก้าวกระโดด ทำให้หลายคนรู้ไม่เท่าทัน เกิดมิจฉาชีพทางไซเบอร์หลอกลวงผู้คนมากมาย ดังนั้นการสร้างความตระหนักในการใช้โลกออนไลน์อย่างระมัดระวังจึงเป็นภารกิจสำคัญของรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะออกมาเป็นวัคซีนให้กับสังคม

พลตำรวจโท กรไชย คล้ายคลึง หรือ บิ๊กแจง ผู้บัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือตำรวจไซเบอร์ นับว่าเป็นผู้การตำรวจไซเบอร์คนแรกของประเทศไทย ผู้ตอกย้ำให้ประชาชนระวังภัยไซเบอร์ภัยจากมิจฉาชีพกลโกงทางออนไลน์ด้วย “สติ”

พลตำรวจโท กรไชยยอมรับว่า การบังคับใช้กฎหมายยังมีอุปสรรคเพราะกฎหมายไทยยังไม่ทันสมัย ยังมีช่องว่างให้หลายกลุ่มเข้ามาหากิน ผู้กระทำความผิดก็มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี มีช่องทางโซเชียลมีเดียหลายแพลตฟอร์ม สามารถสร้างแบบใหม่ออกมาเรื่อย ๆ และเกิดปัญหาภัยไซเบอร์คลาม เพราะทุกคนก็ใช้ทุกโอกาส

ปัจจุบันสิ่งที่น่ากลัวคือมีแอปพลิเคชันฟรีที่ทำให้แฮ็กเกอร์เข้ามาแฝงตัว มีการหลอกให้ลงทุน หลอกให้หลงรัก และหลอกให้โอนเงิน ดังนั้นจำเป็นอย่างมากที่หน่วยงานด้านไซเบอร์ต้องทำงานเชิงรุก นับเป็นความท้าทายในการเข้าแก้ปัญหา เพราะกองบัญชาการตำรวจไซเบอร์เพิ่งตั้งขึ้นมาเมื่อปีงบประมาณ 2564 ยังต้องมีการลงทุนด้านเทคโนโลยีเพื่อให้เท่าทันโจรไซเบอร์

พลตำรวจโท กรไชยเล่าว่า ความรุนแรงของภัยไซเบอร์รุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และมีการเปลี่ยนรูปแบบขยายวงกว้างถูกหลอกแบบก้าวกระโดด หน่วยงานจึงต้องมีการเรียนรู้ทักษะทางดิจิทัล นับเป็นการเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ครั้งสำคัญของวงการตำรวจไซเบอร์ของไทย

“ผมมองเรื่องของการพัฒนาบุคลากรในองค์กรให้แข็งแรง ให้เก่ง ตำรวจไซเบอร์หยุดพัฒนาไม่ได้ หากเราหยุดแม้เพียงนาทีโจรผู้ร้ายก็จะก้าวนำเราไป จึงเป็นเรื่องท้าทายอย่างยิ่ง”

ปัจจุบันมีผู้แจ้งความประเมินความเสียหายอยู่ที่ 6,624 ล้านบาท เฉลี่ยเดือนละ 1,500 ล้านบาท โดยรูปแบบการหลอกให้ลงทุนสร้างความเสียหายเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือแก๊งคอลเซนเตอร์ และหลอกมัดจำให้ซื้อสินค้าออนไลน์

พลตำรวจโท กรไชยยังกล่าวต่อไปว่า สิ่งที่จะเป็นปราการป้องกันเรื่องเหล่านี้ได้นอกจากความร่วมมือของทุกฝ่ายแล้ว ที่สำคัญอยู่ที่สติ โดยงานนี้นอกจากจะทำงานหลังบ้านเชิงรุกในการแก้ไขปราบปรามแล้ว ยังเน้นการให้ความรู้เพราะเชื่อว่าการย้ำเตือนให้เข้าใจจะเป็นการป้องกันได้ดีกว่ามานั่งแก้ไข

“ผมไม่เคยภูมิใจเลยที่จับผู้ต้องหาและมูลค่าความเสียหายมาก ๆ แสดงว่าประชาชนยังถูกหลอกอยู่ ความร่วมมือป้องกันเป็นเรื่องที่ดีที่สุด จึงขอย้ำว่า ไม่เชื่อ ไม่รีบ ไม่โอน ไม่ถูกหลอก อย่ากลัว ไม่โลภ ไม่หลงและต้องมีสติ แจ้งความให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ขอให้ลูกหลานกลับไปดูแลผู้สูงอายุ พ่อแม่ปู่ย่าตายายด้วย เพราะอยู่ในข่ายที่ถูกหลอกมากที่สุด”

ตำรวจไซเบอร์ไม่เพียงแต่เป็นที่พึ่งพิงของประชาชนที่เดือดร้อนจากการเติบโตของเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังสร้างการเปลี่ยนแปลงให้สังคมในการเป็นผู้นำด้านการสร้างทั้งองค์ความรู้ให้ประชาชนรู้เท่าทัน รู้ป้องกัน และรู้แก้ไข เพื่อลดปัญหาอาชญากรรม พลตำรวจโท กรไชยยังย้ำว่า สังคมจะสงบสุขเมื่อผู้บริหารประเทศและผู้ถือกฎหมายสามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยมุ่งเพิ่มองค์ความรู้ จัดหาเครื่องมือที่ใช้งานได้จริง บังคับใช้ และมุ่งมั่นแก้ไข

วันนี้กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงองค์กรให้เป็นองค์กรสมรรถนะสูง เพื่อให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย เท่าทันภัยทางเทคโนโลยี

Pol.Lt.Gen. Kornchai Klaiklueng | CyberCrime Investigation Bureau Commissioner

Know the cyber threats better. Don’t believe, don’t rush, don’t transfer and keep calm

“As the extent of information increases and becomes more global, so should one’s level of precaution. Consciousness is the key to protecting oneself against cybersecurity threats.”

The speed of technological progress in the modern world seems to have surpassed our cognizance of cybersecurity threats and online abuses. Raising awareness on the careful use of online communication technologies thus becomes pivotal mission for the government and relevant agencies. In Thailand, this uncharted territory is tackled by the country’s first cyber patrol, Police Lieutenant General Kornchai Klayklueng.

Kornchai’s job as the commissioner of the Cyber Crime Investigation Bureau (CCIB), whose mission is to protect people from said crimes, is far from easy. Current legal systems still have many loopholes that can be easily seized by criminals with computer and technological proficiencies. The increasing variety and tactility of online communication channels make charging these criminals a nearly impossible task. With the massive extent of online information and users, each successive crime has more widespread impacts and becomes more frequent and complex. The advent of free and online communication platforms creates a favorable environment for hackers and scammers to steal personal information and large sums of money from the users.

The emergence and severity of cybercrimes trigger the need for radical change to how the prevention of such crimes should be approached. Beyond the subjugation of these crimes, cyber patrols also have the mission to promote understanding and raise awareness among the public. “Making arrests give me no pride because people can still fall victim to this sort of crimes. As the saying goes, prevention is better than cure.”

65 RADM. SOMKEART PONPRAYOON

"วันที่ปลายด้ามขวาน
เกิดสันติสุข คือจุดสูงสุดแห่ง
ความภาคภูมิใจในชีวิตทหาร"

พล.ร.ต. สมเกียรติ ผลประยูร

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

พลเรือตรี สมเกียรติ ผลประยูร

นักขับเคลื่อนผู้นำสันติสุขสู่ดินแดนปลายด้ามขวาน

ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงส่งผลกระทบให้ดินแดนดังกล่าวเติบโตอย่างมั่นคงน้อยกว่าที่ควร ซึ่งภาครัฐเล็งเห็นและพยายามหาแนวทางสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนในพื้นที่มาโดยตลอด รวมถึงการจัดตั้งศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ หรือ ศอ.บต. เพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาให้ตรงจุด เป็นทั้งที่พึ่งพิงและความหวังแห่งความสงบสุขของชาวบ้านในพื้นที่

พลเรือตรี สมเกียรติ ผลประยูร อดีตนักเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ 24 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ท่านเป็นทหารผู้เชี่ยวชาญทั้งด้านยุทธวิธีและงานมวลชน พร้อมกับความมุ่งมั่นในการสร้างความสงบสุขในพื้นที่ปลายด้ามขวาน ด้วยการกำหนดเป้าหมายสำคัญเพื่อบรรลุการแก้ไขปัญหา 3 ประการ คือ การลดความรู้สึกไม่เป็นธรรมของคนในพื้นที่ การสร้างความยุติธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในพื้นที่ในทุกมิติ โดยเฉพาะด้านการศึกษา อาชีพ รวมถึงรายได้ของประชาชน และสุดท้าย การสร้างความเข้าใจพร้อมทั้งแรงสนับสนุนจากในและต่างประเทศอย่างยั่งยืน

จากเป้าหมายที่ชัดเจน พลเรือตรี สมเกียรติ ค่อย ๆ ริเริ่มโครงการเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของผู้คนในพื้นที่ โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เน้นการพัฒนาฐานราก เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตรระดับครัวเรือนและชุมชน เช่น การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์ การประมงพื้นถิ่น

ส่วนโครงการอีกกลุ่มหนึ่งนั้นเน้นการร่วมพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อดึงดูดและส่งเสริมการลงทุนจากภายนอก จนเกิดเป็นโครงการสามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยเริ่มดำเนินการที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ซึ่งเดิมเป็นพื้นที่ที่เกิดเหตุรุนแรงค่อนข้างชุกชุม โดยเน้นส่งเสริมการเกษตรและการแปรรูปผลผลิต เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพแก่ชุมชน นอกจากนี้ยังดำเนินการในพื้นที่อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ที่มีต้นทุนด้านทรัพยากรธรรมชาติและวิถีวัฒนธรรม จึงร่วมผลักดันให้เป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ความสำเร็จในพื้นที่ดังกล่าวเป็นต้นแบบในการขยายผลการดำเนินงานไปยังพื้นที่อำเภอสุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส เพื่อผลักดันให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนที่มีเม็ดเงินสะพัดหมุนเวียนดังเช่นในอดีต

เพื่อร่างประวัติศาสตร์ความสงบสุขแห่งชายแดนใต้ การดำเนินงานของ ศอ.บต. นั้นยึดหลักการสำคัญ คือ ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” โดยเป็นแนวทางเพื่อมุ่งค้นหาข้อมูล ข้อเท็จจริง การวิเคราะห์รากของปัญหา พร้อมทั้งวิธีการแก้ไขที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง และความตั้งใจในการพัฒนาศักยภาพทั้งของพื้นที่และคน

พลเรือตรี สมเกียรติกล่าวว่า สิ่งที่ทำภายใต้อุดมการณ์ว่าจะทำเพื่อภาคใต้นั้นจะงอกงามเป็นความภาคภูมิใจที่จะถูกจารึกและส่งต่อไปยังลูกหลาน

ข้อความในสมุดบันทึกสำหรับแจกกำลังพลในช่วงเทศกาลปีใหม่ คือ ‘หากวันใดปลายด้ามขวานสู่สันติสุข เชื่อว่าท่านจะภูมิใจที่ได้ร่วมเขียนประวัติศาสตร์หน้านี้’ เป็นสิ่งที่ย้ำเตือนให้ท่านยังคงทำงานตราบลมหายใจสุดท้าย เป็นความภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่รับใช้ชาติในฐานะทหารของพระราชา

จุดยืนที่เข้มแข็ง ประกอบกับวิธีการที่อ่อนโยน ยึดโยงกับธรรมชาติของวิถีชีวิตท้องถิ่น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายเพื่อร่วมสร้างความมั่งคั่งและยั่งยืนด้วยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะฟื้นฟูดินแดนปลายด้ามขวานของไทยให้กลับมาสงบสุขอย่างยั่งยืนดังเดิม

RAdm. Somkeart Ponprayoon | Southern Border Provinces Administrative Center

An activist for peace in the tip of the golden axe

“Making peace in the Far South is the greatest pride in a soldier’s life.”

The South Thailand insurgency negatively affects the growth and stability in the region to this day. Ever since, the government has been attempting at strengthening and empowering the respective communities, remarkably through the founding of Southern Border Provinces Administration Center (SBPAC). Its main goals encompass reducing the feelings of injustice, establishing justice in every dimension, especially education, jobs, and income, and lastly creating understanding and sustainable support systems from both within and outside the country.

Based on these clear goals, Rear Admiral Somkeart Ponprayoon, the secretary of SBPAC and the 24th-batch alumni of Armed Forces Academies Preparatory School, initiated the development project with two spatial foci. The first one targeted the areas with fundamental development needs such as household-level agriculture, livestock, and fisheries. The second one focused on areas with opportunities for jobs creation and attracting external investments such as, in ensuing order, processing plants for agricultural produces in Pattani’s Nong Chik district, tourist industries in Yala’s Betong district, and restoration of the financial hub in Narathiwat’s Su-ngai Kolok district. SBPAC’s core operation relied on the search for information and facts, analysis of the roots of the problems, development of contextually fitting and community-based solutions to said problems, emphasis on stakeholders’ participation, and intention on area-based and human-centric development.

Rear Admiral Somkeart takes pride in these success stories and the underlying principles and is intent on passing them down to the next generations.

66 PROF. DR.KRIENGSAK CHAREONWONGSAK

"ผมเชื่อว่า...การเป็นผู้ให้นอกจากจะสุขใจ
ยังช่วยให้ประเทศก้าวหน้าอย่างยั่งยืน"

ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

สถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา

ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์

การสร้างคน คือการสร้างสังคมแห่งความดี

อนาคตของชาติเริ่มจากเยาวชน การให้โอกาสกับเยาวชนโดยเฉพาะเยาวชนผู้ที่มีโอกาสไม่มากในสังคม จึงนับเป็นการสร้างชาติให้มั่นคงแข็งแรงผ่านสังคมแห่งคนดี ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ หรือที่รู้จักในชื่อ "Dr. Dan Can do" ได้เห็นความสำคัญและไม่ลังเลที่จะลงมือทำ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเป็นประธานสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา ประธานสถาบันการสร้างชาติ ประธานและผู้ก่อตั้งโครงการกองทุนเวลาเพื่อสังคม ในการที่จะเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนสังคมคุณภาพ

ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ เชื่อมั่นมาโดยตลอดว่า คนไทยไม่ได้ฉลาดน้อยไปกว่าฝรั่งเลย คนไทยมีศักยภาพและสิ่งดีมากมาย มีจิตใจที่เอื้ออาทร พร้อมเป็นผู้ให้ เพียงแค่ได้รับโอกาสการพัฒนาและดึงศักยภาพเหล่านั้น ย่อมสามารถมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่แพ้ชาติใดในโลก แต่ปัญหาที่ผ่านมาในอดีตส่งผลให้ยังมีปัญหาในการพัฒนาทั้งคน ระบบ และบริบท แม้จะมีนวัตกรรมต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่ยังเป็นการเติบโตแบบกระจุกตัวในกลุ่ม ซึ่งการแก้ไขต้องขับเคลื่อนไปทั้งหมด คนไทยทั้งประเทศต้องมีส่วนร่วมนำพาประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปด้วยกัน ต้องสร้างให้มีคนดี เก่ง กล้า มากเพียงพอที่จะไปอยู่ในสถาบันต่าง ๆ ในภาครัฐกิจ ประชากิจ และธุรกิจ เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนได้

ที่สำคัญประเทศจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านไปสู่อนาคตที่ยั่งยืน 3 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ ในด้านเศรษฐกิจ เป้าหมายสู่เศรษฐกิจ สวัสดิภาพ ต้องก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศรายได้สูง ขับเคลื่อนด้วยความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางปัญญา ขณะเดียวกันต้องสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจให้ประชาชนต้องอยู่รอดได้ในยามวิกฤต และมั่งคั่งได้ในยามปกติ ในด้านสังคม เป้าหมายสู่สังคมพหุเอกานิยม ต้องก้าวข้ามความขัดแย้ง เรียนรู้อยู่ร่วมกันอย่างมีภราดรภาพ สันติภาพ ผสานความแตกต่างให้เป็นพลังร่วมกันพัฒนาประเทศ และในด้านการเมือง เป้าหมายสู่การเป็นเมืองอารยาธิปไตยหลอมรวมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ศ. ดร.เกรียงศักดิ์ยังตอกย้ำถึงอุดมคติสูงสุด คือ ปรารถนาเห็นสังคมไทยเป็นสังคมแห่งความดี เพราะเมื่อคนดี ระบบดี บริบทดี ย่อมนำไปสู่ความเจริญยั่งยืน

"ตั้งแต่จบการศึกษาปริญญาเอกมากว่า 42 ปี ผมไม่เคยทำงานเพื่อเงินเป็นนาย แต่เลือกงานที่คุณค่า งานที่จะสร้างประโยชน์ให้ผู้อื่นและส่วนรวม ผมจึงเป็นคนที่บูรณาการชีวิตและงาน เอางานล้อมชีวิต ทำงานทุกวันไม่มีวันหยุด ทำด้วยความสุข ทำอย่างมีเป้าหมายและมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จ"

จากความตั้งใจ ทำให้วันนี้ ศ. ดร.เกรียงศักดิ์มุ่งมั่นที่จะสร้างแรงบันดาลใจและให้คนไทยทุกกลุ่ม ทุกวัย ทุกภาคส่วนทุกพื้นที่ มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือสังคม มีส่วนในการช่วยกันสร้างชาติ โดยเฉพาะเยาวชนคนรุ่นใหม่ ๆ ตั้งแต่ระดับนักเรียน นักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศได้มีส่วนร่วมในการสร้างชาติ ผ่านสถาบันการสร้างชาติ (Nation-Building Institute) เช่น หลักสูตรเยาวชนสร้างชาติ หลักสูตรนักศึกษาสร้างชาติ หลักสูตรนักบริหารรุ่นใหม่เพื่อการสร้างชาติ และหลักสูตรพัฒนาผู้นำเยาวชน ฯลฯ เป็นการสร้างคนรุ่นต่อไปให้มีอุดมการณ์สร้างชาติ เพื่อให้มั่นใจว่าอนาคตประเทศไทยจะมีคนที่ดี เก่ง กล้า เป็นผู้สืบสานต่อในการสร้างชาติให้อารยะก่อเกิดสังคมคมแห่งคนดียั่งยืน

"คนเราเกิดมาชีวิตเดียว เวลาชีวิตนั้นแสนสั้น อย่าปล่อยชีวิตทำตามใจตัวเอง ทำในสิ่งที่ไม่มีคุณค่า มนุษย์ไม่ได้ถูกสร้างมาให้เห็นแก่ตัว แต่ถูกสร้างมาเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การให้เป็นเหมือนการโยนลูกบอลใส่กำแพง มักจะเด้งกลับมาหาผู้โยนเสมอ ดังนั้นการให้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของโอกาส เมื่อมีโอกาสก็จะเกิดการขับเคลื่อน และก่อเกิดสังคมแห่งคุณภาพ"

การสร้างการเปลี่ยนแปลงเป็นหน้าที่ของทุกคน แม้เพียง 1 คนก็สร้างความเปลี่ยนแปลงได้ หากเราสามารถสรรค์สังคมให้ดีขึ้น เท่ากับสามารถช่วยสร้างชาติให้ลูกหลานมีอนาคตที่มั่นคงและยั่งยืน

Prof. Dr.Kriengsak Chareonwongsak | Nation-Building Institute

Developing new generations, making a good society

"I believe in being a giver more than being a taker. More than gaining happiness in your heart, I want to also give back to my home country."

The future of our nation is in the hands of the youths. Providing opportunities for them is thus the sustainable way of developing the nation. With this realization, Prof. Dr. Kriengsak Chareonwongsak, famously known as "Dr. Dan Can Do", aspires to bring about educational innovation for society. He pushes forward and mobilizes this agenda under his several working titles, namely the president of the Institute of Future Studies for Development (IFD), chairman of Nation-Building Institute (NBI), and founder of Time Bank Society. Most remarkably, his NBI aims to be the hub for transferring innovative knowledge to the public and especially the youngsters.

Kriengsak firmly believes in the capacity, resourcefulness, and kindheartedness of Thai people. Opportunities to learn and hone their skills can help further their prodigy and strength. So far, development of manpower in this country has faced systemic and contextual obstacles, despite the progressively innovating society. Because of the highly concentrated socioeconomic growths, sustainable changes will be needed in every sector and dimension.

In Kriengsak's view, Thailand's sustainable future lies in the transformations of the three dimensions: economic, social, and political. First, with his "Welfare Economics" concept, Thailand circumvented the middle-income trap through technological expertise, research, intellectual innovation, and economic immunity at the citizen-level. Second, as he suggested, Thailand ought to be a unified pluralistic society that deals with today's conflicts based on the understanding of the past. Lastly, Thailand ought to embrace civil governance and prioritize the benefits of its society and people.

67 PRAYOON RATTANASENEE

"ผมคิดว่า... ข้าราชการที่ดี
จะต้องกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
เสียสละ อดทน แยกเรื่องส่วนตัว
จากหน้าที่การงาน"

ประยูร รัตนเสนีย์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ประยูร รัตนเสนีย์

ข้าราชการที่ดีต้องยืนบนหลักธรรมาภิบาล

ข้าราชการที่ดีจะต้องกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีความชอบธรรม เสียสละ อดทน ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน รับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อประชาชน ต่อองค์กร นอกจากนี้ยังต้องมีความซื่อสัตย์ มีการพัฒนาปรับปรุงระบบการทำงานให้มีประสิทธิภาพ มีความเปิดเผยโปร่งใส และประชาชนสามารถตรวจสอบได้ นี่คือหัวใจการทำงานที่ นายประยูร รัตนเสนีย์ อธิบดีกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ยึดถือเป็นเข็มทิศนำทางในการทำงานและบอกกับผู้ใต้บังคับบัญชาเสมอ

ตลอดชีวิตการทำงาน 20 ปี ตั้งแต่เป็นนายอำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เมื่อปี 2545 จนถึงปัจจุบัน ท่านอธิบดีตระหนักดีว่าความไม่โปร่งใสในการปฏิบัติงานของส่วนราชการระดับภูมิภาคและท้องถิ่นนั้น ย่อมส่งผลกระทบต่อประเทศโดยตรง ที่ผ่านมาปรากฏผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชันของประเทศไทย (Corruption Perceptions Index – CPI) ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ซึ่งประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 110 (จากทั้งหมด 180 อันดับ) ระดับคะแนน 35 คะแนน จึงเป็นประเด็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน ทำให้เกิดแนวคิดในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของระบบข้อราชการให้มีความโปร่งใส ส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินให้มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยปรับปรุงระบบราชการในด้านองค์กรหรือหน่วยงานภาครัฐทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น เริ่มจากการทบทวนการจัดโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่ซ้ำซ้อนหรือลักลั่นกันหรือมีเส้นทางการปฏิบัติงานที่ยืดยาว ปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการให้ทันสมัยโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ แก้ไขกฎระเบียบให้โปร่งใสชัดเจน สามารถบริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนจัดระบบอัตรากำลังและปรับปรุงค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการภาครัฐแบบใหม่ การตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะที่เป็นศูนย์กลาง และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการ

เพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการ ท่านอธิบดีได้วางมาตรการให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทุกรูปแบบ โดยประกาศเจตนารมณ์ว่าจะมุ่งมั่นบริหารงานอย่างซื่อสัตย์ มีคุณธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ตามหลักธรรมาภิบาล โดยดำเนินการเปิดเผยข้อมูลให้เกิดความโปร่งใส มีส่วนร่วมและตรวจสอบได้ โดยมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและติดตามการดำเนินการของหน่วยงานได้ ควบคู่กับมุ่งมั่นปฏิบัติราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อการปฏิบัติราชการ มุ่งผลสัมฤทธิ์ปราศจากการทุจริต ลดขั้นตอน ระยะเวลา และภาระค่าใช้จ่าย มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ ปฏิบัติราชการตามขั้นตอนเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับ ขณะเดียวกันก็ปลูกฝังค่านิยม สร้างความรับรู้ ทัศนคติ ให้บุคลากรยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เจตจำนงสุจริต การไม่รับของขวัญและของกำนัล เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม นอกจากนั้นยังเปิดช่องทางสำหรับการร้องเรียน ได้แก่ เว็บไซต์ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

"ผมเชื่อว่าการทำให้ทุกคนมีความสุขในการทำงานดำรงชีวิตได้ก็ลดการคอร์รัปชันไปได้ส่วนหนึ่ง และที่สำคัญหากสามารถปลูกฝังจิตสำนึกอย่างต่อเนื่องก็จะสามารถสร้างเป็นวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความยั่งยืนในระบบราชการ แต่เราต้องเป็นคนเริ่ม เอาจริงเพื่อให้เกิด"

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ส่งผลให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้รับรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ประจำปี 2564 เนื่องจากมีระบบการตรวจสอบภายในที่ใช้เป็นเครื่องมือและเป็นกลไกสำคัญของผู้บริหาร ในการกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรม โครงการต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างคุ้มค่าและสมประโยชน์

ระบบการตรวจสอบภายในเป็นกระบวนการที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการทำงานที่โปร่งใส ลดโอกาสที่จะก่อให้เกิดการทุจริตและลดผลกระทบจากความเสี่ยงที่จะเกิดกับองค์กร เพิ่มโอกาสให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ได้มากยิ่งขึ้น สร้างความน่าเชื่อถือและความยั่งยืนให้ระบบข้าราชการไทย

Prayoon Rattanasenee | Department of Local Administration

A good government official must adhere to good governance ideals

"I believe that good civil servants must be brave to stand up and do the right thing. They must make sacrifices, have patience and separate 'professional' from 'personal'."

Mr. Prayoon Rattanasenee, Director-General of the Ministry of Interior's Department of Local Administration, has consistently told his subordinates that a competent government official must adhere to good governance values. He acknowledges that a lack of openness in regional and local government operations has a direct impact on the nation. Thailand has previously been ranked 110 (out of 180) on the Transparency International Organization's Corruption Perceptions Index (CPI). This is a critical issue that must be addressed.

He advocated that the image of the bureaucratic system be modified to make it more transparent. He also called for good governance in state affairs management, as well as the prevention and repression of corruption and misconduct in the government sector. To begin improving bureaucracy in organizations or government agencies at the national, regional, and local levels, one must reorganize government agencies with redundant or inconsistent jurisdiction. Furthermore, updating government operations through the use of technology and changing rules to make them more transparent and clearer can help serve people more effectively.

He also initiated several complaint channels, such as "the local Damrongtham Center website" and the Department of Local Government Promotion website. Thanks to the internal audit system, they were later awarded the prize for the organization of excellence in financial management for the year 2021. Prayoon believes that internal auditing will increase transparency while decreasing the chance of fraud and the impact of risks on the firm.

68 AN PROMSAK

"อยากทุกคนหันมาสนใจ
ร่างกายและจิตใจตนเอง
วิ่งหาอะไรข้างนอกเยอะแยะ
แต่สุดท้าย...ก็ไม่ใช่ความสุข"

แอน พรมศักดิ์

สวนเกษตรสุขกลางกรุง

แอน พรมศักดิ์

เกษตรสุขกลางกรุง ผักอินทรีย์ ความสุขสู่สุขภาพดีที่ยั่งยืน

แม้จะเป็นที่ทราบกันดีว่าสุขภาพกายที่แข็งแรงเป็นบ่อเกิดของสุขภาพใจที่ดี แต่หลายคนกลับหลงลืมความจริงข้อนี้ด้วยชีวิตในสังคมบีบบังคับให้ต่างต้องเร่งรีบแข่งขัน เน้นกินง่าย อยู่ง่าย จนลืมความละเมียดละไมของการใช้ชีวิตอย่างสมดุล คุณแอน พรมศักดิ์ เจ้าของสวนเกษตรสุขกลางกรุง ผู้ค้นพบวิถีชีวิตใหม่หลังเข้าใจตนเองว่าไม่ใช่มนุษย์เหล็กหลังจากคร่ำเคร่งทำงานอย่างหนักจนปัญหาสุขภาพรุมเร้า จึงหันกลับมาปรับชีวิตตัวเองโดยเริ่มจากการเลิกทำงานหนัก เริ่มเลือกกินอาหารที่ดีต่อสุขภาพ เริ่มทดลองปลูกผักในกระถางเล็ก ๆ จนเกิดเป็นวิถีชีวิตแห่ง "สวนเกษตรสุข"

คุณแอนและคุณตี๋ พรมศักดิ์ สองสามีภรรยา ผู้มองหาความสุขที่ยั่งยืนบนพื้นฐานของการมีสุขภาพที่แข็งแรง จึงเริ่มทำสวนเกษตรอินทรีย์กลางกรุงในพื้นที่ของตนเอง เดิมทั้งคู่เน้นการทำสวนนี้เพียงเพื่อพอรับประทานและแบ่งปันคนรู้จัก จนกระทั่งพบว่ากลุ่มผู้ป่วยมะเร็งต้องรับประทานผักที่สะอาด ปราศจากทั้งสารพิษและสารเคมี จึงเริ่มขยายกำลังการปลูกเป็นระดับครอบครัว เพื่อแบ่งจำหน่ายให้ผู้สนใจในวงที่กว้างขึ้น โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ความต้องการผักปลอดสารพิษยิ่งสูงขึ้นเป็นทวีคูณเพราะคนหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น จนผักในสวนโตไม่ทันขาย มียอดสั่งจองล่วงหน้าจนถึงขนาดต้องต่อคิว หนึ่งในความพิเศษจากผักที่ปลูกแบบไม่ใช้สารเคมีนั้นคือผักจะกรอบและรสชาติอร่อยมาก ทำให้หลายคนที่เคยได้ลิ้มลองติดใจกลายเป็นลูกค้าประจำของสวนเกษตรอินทรีย์

"เราเริ่มจากตัวเราแล้วค่อยขยายสู่ผู้อื่นตามกำลังเท่าที่ทำได้ ใครไม่มีเงินเราก็แจกฟรี ถือเป็นการช่วยเหลือกัน เพราะทุกคนต่างอยากมีสุขภาพที่ดี ทุกคนอยากมีช่วงเวลาที่ได้ดูแลตัวเอง เมื่อคนกินอาหารสังเคราะห์ อาหารแปรรูปมาก ๆ สุดท้ายก็ป่วย การปลูกผักปลอดสารกินเองจึงเป็นวิธีที่ถูกต้องที่สุด เราได้อยู่กับธรรมชาติ ได้ฝึกจิตใจให้สงบ มีสติ มีสมาธิ เป็นมีชีวิตที่เรียบง่าย"

คุณแอนไม่หวงวิชา เธอเปิดช่องทางสื่อสารทั้งบน YouTube และ Facebook เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการปลูกผักปลอดสารให้ได้เรียนกันฟรี ๆ ด้วยความตั้งใจแบ่งปันทั้งความรู้และสุขภาพที่ดีแก่ผู้คน ซึ่งมีผู้ที่สนใจจริงจัง อยากทำเป็นอาชีพแวะเวียนเข้าไปขอคำปรึกษาอยู่ตลอดเวลา ทำให้แปลงผักของเธอและสามีเติบโตเป็นศูนย์เรียนรู้เกษตรสุขกลางกรุง ที่ยินดีต้อนรับผู้สนใจให้สามารถเข้าไปดู ไปศึกษากระบวนการปลูกอย่างละเอียด เพราะทั้งคุณแอนและคุณตี๋คิดเสมอว่า การส่งต่อสุขภาพที่ดีเป็นธรรมทานที่นับเป็นกุศลอย่างยิ่ง ผู้ที่สนใจศึกษาเป็นอาชีพ สวนเกษตรกลางกรุงมีหลักสูตร 1 วันเต็ม พร้อมบริการให้คำปรึกษาตลอดระยะเวลาการทำสวนโดยมีการเก็บค่าใช้จ่ายเล็กน้อย ซึ่งคุณแอนถือเป็นการคัดกรองให้ได้ผู้ที่สนใจและตั้งใจจริง จนปัจจุบันมีลูกศิษย์ที่มาเรียนรู้แนวทางการปลูกผักอินทรีย์อยู่ทั่วประเทศ

"อยากให้ทุกคนหันมานึกถึงร่างกายและจิตใจของตัวเองบ้าง ไม่ใช่ทำงานแบบละเลยสุขภาพจนตัวเองป่วย เราไม่ได้บอกว่าห้ามทำงาน แต่ขอให้คุณรู้ว่า ร่างกายของเราควรได้รับการดูแล และสิ่งสำคัญที่ต้องดูแลอีกสิ่งหนึ่งก็คือจิตใจ เพราะโรคต่าง ๆ เกิดจากสิ่งเร้ามากมาย สุดท้ายคนอาจจะไม่ป่วยกายแต่ป่วยใจ หรือบางคนอาจป่วยทั้งสองอย่าง มีคนโทรศัพท์มาปรึกษาเรื่องความเครียดในชีวิตเยอะมาก สุดท้ายความเครียดก็พาให้ป่วยทั้งร่างกายและจิตใจ คนที่ไปวิ่งหาอะไรเยอะแยะสุดท้ายก็ไม่มีความสุข เพราะฉะนั้นอยากให้กลับมาย้อนมองตัวเองว่าเราทำทุกอย่างเพื่ออะไร ถ้าเพียงพอแล้วยังมีเหลือก็ขอให้แบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่นบ้าง ดูแลตนเองบ้าง ดูแลสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง"

สวนเกษตรของคุณแอนและคุณตี๋นับเป็นตัวอย่างวิถีชีวิตที่ยั่งยืนกลางกรุง ลบล้างคำกล่าวที่ว่าคนอยู่ในเมืองจะทำไร่ทำสวนปลูกผักได้อย่างไร แม้จะมีที่ดินน้อย สภาพอากาศจะไม่เอื้ออำนวย หรือแม้แต่คำพูดว่าการปลูกผักไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนเมือง วันนี้สองสามีภรรยาผู้พลิกให้สุขภาพกลับมาแข็งแรง มีความสุขอย่างยั่งยืน และยังส่งต่อความสุขนี้ให้แก่ผู้อื่น จึงเป็นแบบอย่างที่ช่วยทำให้เราได้เปลี่ยนมุมมองและปรับวิธีคิดของคนที่ยังอยากอยู่ในเมืองให้มีความสุขได้เป็นอย่างดี

ด้วยโรคภัยที่มากมายและซับซ้อนขึ้นทุกวัน หากเราไม่เริ่มสร้างภูมิคุ้มกันให้ร่างกายและจิตใจของเราเองตั้งแต่วันนี้ สุดท้ายความป่วยไข้จะมาเยือนเราอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อมีโอกาส การศึกษาแนวคิดวิถีชีวิตที่เรียบง่าย อาจเริ่มจากการดูแลอาหารการกิน การปลูกผัก ฝึกจิต ฝึกสมาธิ จะช่วยให้เราสามารถรับมือกับทุกอย่างในชีวิตได้อย่างมีสติ และค้นพบความสุขที่ยั่งยืนในแบบของเราเอง

An Promsak | kasetsook

Kasetsook, a downtown organic farm for healthy lives

"Everyone needs to take good care of their own physical and mental health. More gain, more pain eventually."

Although 'you are what you eat' seems easier said than done, especially for busy lives in big cities, with overloaded work and looming health problems, Mr and Mrs Promsak have shown that their new life after founding Kasetsook farm in the heart of Bangkok is filled with joy and strength. Starting from a few pots of organic vegetables for themselves and their neighbors, the number of their hygienic products has rapidly increased to meet more demand from cancer survivors. In the midst of COVID-19 pandemic, when people became so concerned about their good health that fresh and tasty greens in the farm continued to be sold out. Apart from production, they generously transferred their know-how both onsite at this warm welcoming farm and online via YouTube and Facebook to raise awareness of having healthy diets as an essential part of life.

Currently, there is a greater expansion of this knowledge of tangible and simple farming enrooted across the country. Believing that a healthy body promotes good mental health, they keep sharing the concepts of self-care and life balance on what to eat. Having overcome many challenges and doubts whether the farm would be successful, Kasetsook is promoting good health as part of sustainable, long-term happiness in the city.

69 JIRAWAT MAHASARN

"เมื่อชุมชนมีรายได้
นั่นหมายถึงการปลดทุกข์
ทำให้ทุกคนมีความสุข
ผมเองก็มีความสุขไปด้วย"

จิรวัฒน์ มหาสาร

บริษัท จักสานดีไซน์ จำกัด

จิรวัฒน์ มหาสาร

"จักสานดีไซน์" แบรนด์ท้องถิ่น สานความสุขสู่ชุมชน

คุณค่าของบางสิ่งนั้นเกินกว่าจะตีมูลค่าเป็นราคา เพราะมันอาจหมายถึงความสุขที่ได้ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ยังคงดำเนินต่อไปได้ การช่วยให้คนในชุมชนมีอาชีพที่มั่นคง ครอบครัวได้อยู่พร้อมหน้า การสร้างสังคมแห่งความสุขที่ยั่งยืน สิ่งนี้คือแนวคิดในการดำเนินชีวิตของ จิรวัฒน์ มหาสาร หรือ ตั้ม เจ้าของแบรนด์ CHAKSARN ธุรกิจกระเป๋าจักสาน งานฝีมือจากต้นกกเจ้าแรกในประเทศไทย วันนี้เขาภูมิใจในสิ่งที่ทำเพราะผลิตภัณฑ์จักสานนี้สร้างรายได้ให้ชุมชนในพื้นที่ภาคอีสาน สร้างตัวตนที่สง่างาม และได้รับการยอมรับจากสังคม จนสามารถส่งต่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืนแก่ชุมชน

หากดูจากสื่อในโลกโซเชียลมีเดียขณะนี้ เราจะเห็นภาพถ่ายหนุ่มน้อยจากจังหวัดมหาสารคามพร้อมกระเป๋าเสื่อกกที่ออกแบบอย่างงดงาม ท่ามกลางบรรยากาศท้องทุ่งนาสไตล์อีสานบ้านเรา เป็นที่ชื่นชอบและชื่นชมของใครหลายคนบนโลกออนไลน์

แบรนด์ CHAKSARN เป็นชื่อทับศัพท์ที่มาจากคำเรียกเครื่องจักสาน ซึ่งมีต้นกำเนิดจากการนำวัสดุหัตถกรรมพื้นบ้านในภาคอีสาน คือ "กก" มาต่อยอดและพัฒนารูปลักษณ์เป็นกระเป๋าแฟชั่น เป็นการนำสิ่งที่หลายคนไม่เคยคิดว่าจะมีมูลค่าได้ แต่ตั้มนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มโดยนำกลยุทธ์การออกแบบเชิงสร้างสรรค์มาพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและมีมูลค่าสูงขึ้น ส่งต่อแนวคิดการสร้างรายได้แก่ชาวบ้านในชุมชนและได้มีความสุขกับงานฝีมือที่สร้างสรรค์มากขึ้น

"ผมทำแบรนด์ CHAKSARN ให้เป็นเหมือนธุรกิจหมุนเวียนในชุมชน ชาวบ้านได้ เราได้ เป็นการเติบโตแบบยั่งยืนเพราะงานดีไซน์ของเราตอบโจทย์ตลาดและวิธีใช้งานทำให้ตัวสินค้าขายง่ายขึ้น ซึ่งลูกค้าหลักของเราตอนนี้มี 2 กลุ่ม คือ คนไทยที่อยู่ในเมืองไทย และลูกค้าในต่างประเทศโดยเฉพาะในตลาดเอเชีย อย่างที่ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฮ่องกง ลูกค้าชื่นชอบสินค้าของเรามาก"

ปัจจุบัน การเพิ่มมูลค่า "กก" สามารถวางเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ 6 กลุ่มในภาคอีสาน จาก 5 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ขอนแก่น และมหาสารคาม

"ชุมชนจะดูแลเรื่องคุณภาพวัตถุดิบ ส่วนตั้มจะเป็นคนออกแบบรูปทรง ลวดลาย และสีสันจากแม่สีต่าง ๆ เรามีงานให้ชุมชนตลอดทั้งปี เรียกว่าเป็นงานหลักเลยก็ว่าได้ เราไม่บีบบังคับเรื่องเวลากัน ทำงานตามความสบายใจ ทำได้เยอะ เราก็ส่งให้ในปริมาณเยอะ รายได้ก็จะเยอะตามไปด้วย ทุกคนมีความสุขเพราะราคาที่ตั้มให้ชาวบ้านสูงกว่าที่เขาทอเสื่อไปขายเอง 3-4 เท่า"

จากลูกชาวนาคนหนึ่งที่เติบโตในหมู่บ้านเล็ก ๆ ผู้มองเห็นความทุกข์ของคนในหมู่บ้านจากภาระหนี้สิน เมื่อไม่มีเงินใช้หนี้ ความสุขก็ไม่เกิดขึ้น เขาคิดเสมอว่า เมื่อเขาเรียนจนจบการศึกษา คนตัวเล็กคนนี้จะทำให้ทุกคนปลดหนี้ให้ได้ด้วยการให้เงิน แต่ความคิดนี้ไม่ใช่การช่วยเหลือที่ยั่งยืนในการที่เขาทำแบรนด์ CHAKSARN และช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้ แล้วนำเอารายได้ส่วนนั้นไปปลดทุกข์หรือใช้หนี้ต่างหากคือการให้ที่ยั่งยืน

"ถ้าเราอยากทำอะไรก็ตาม เราต้องมี Passion เพราะมันจะเป็นแรงผลักดันที่แม้จะเหนื่อยแค่ไหน จะหนักแค่ไหน จะยากแค่ไหน ถ้าเรารักในสิ่งที่เราทำ สิ่งที่ตามมาคือ Devotions คือการอุทิศตนเองให้สิ่งนั้นและทำมันให้ดีที่สุด และห้ามหยุดเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ"

"ความยั่งยืน" คือการสร้างความมั่นคงในครอบครัว ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และส่งต่อไปสู่ลูกหลานได้ ดังนั้นการสร้างอาชีพย่อมเป็นการสร้างอนาคต สร้างความอยู่ดีกินดีบนวิถีวัฒนธรรมที่เป็นทั้งภูมิปัญญาและเสน่ห์ที่ไม่อาจหาจากที่ใดในโลกได้ เป็นสิ่งอันควรค่าแก่การอนุรักษ์และส่งเสริมให้เกิดมูลค่ายิ่งขึ้น

Jirawat Mahasarn | Chaksarn Design Co., Ltd.

CHAKSARN, weaving happiness for communities

"More income to the community makes people happier. Their happiness is my happiness."

Along with different scenes of the natural landscape and authentic lifestyles, CHAKSARN, Thailand's first modern weaved ladies' handbags and accessories from unwanted sedges, has been proudly presented by Jirawat Mahasarn, the founder and designer. With his sharp sense and passion in creative design, he has empowered himself to dedicate this business to others. Spending his childhood in a small village in Mahasarakham, he witnessed his neighbors' suffering from unpredictable changes in farmers' life and long-term poverty. After university, he decided to return to his hometown and eagerly built a solid community enterprise to expand income in the community.

Behind the success in several Asian markets, Jirawat relies on sharing benefits and support between the designer and weavers from different areas in six northeastern provinces. Compared to common floor mats, CHAKSARN products could triple the income for work-from-home weavers with regular orders all year round and progressive development of its quality and design for each collection.

"For me, passion is key to every success because it keeps driving me more and more to overcome obstacles and roadblocks along the journey. A combination of continuous learning and profound love for what I do will lead to great devotion. This can bring the best out of me and optimize others' benefit," said Jirawat.

70 URAI DUANGHENG

"งานที่สร้างขึ้นมา
ต้องมีอัตลักษณ์ชุมชน
มีเป้าหมายและระบบที่ดี
จึงจะยั่งยืนได้"

อุไร ด้วงเงิน
กลุ่มใบไม้บ้านคีรีวง

อุไร ด้วงเงิน

ผ้ามัดย้อม งานศิลป์ถิ่นคีรีวง อัตลักษณ์ชุมชนแห่งปลายด้ามขวาน

หากเอ่ยถึงชุมชน แน่นอนว่าวิถีชีวิต วัฒนธรรม และภูมิปัญญานับเป็นเสน่ห์และทรงคุณค่าในการรักษาให้อยู่คู่กับชุมชนเพื่อสะท้อนเอกลักษณ์เรื่องราวของที่แห่งนั้นไม่ให้เลือนหายตามกาลเวลา ชุมชนที่เป็นเสน่ห์แห่งดินแดนปลายด้ามขวานและได้รับสมญานามว่า "อากาศบริสุทธิ์ที่สุด" คือชุมชนคีรีวง ชุมชนที่ทุกคนพร้อมใจกันปกป้องรักษาและสร้างเสริมจากชุมชนเล็ก ๆ ให้เป็นที่รู้จักไปทั่วประเทศ และปัจจุบันก็ดังไกลไปทั่วโลก จากแนวคิดของ คุณอุไร ด้วงเงิน หรือที่เรียกกันติดปากว่า "ป้าอุไร" ประธานกลุ่มใบไม้บ้านคีรีวง อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่วันนี้ทำให้ผ้ามัดย้อมงานศิลป์ถิ่นคีรีวงเป็นที่รู้จักและพูดถึงจนใคร ๆ ก็อยากมาชม ก่อให้เกิดความยั่งยืนในชุมชนอย่างแท้จริง

ป้าอุไรเล่าว่า สมัยตอนอยู่กรุงเทพฯ เคยทำงานโรงงานทอผ้าส่งออก หลังจากตัดสินใจแน่นอนว่าอยากกลับมาใช้ชีวิตที่บ้านเกิดก็มองหาอาชีพที่เป็นอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ ด้วยความที่เป็นคนชอบเรื่องผ้า พอกลับมาที่คีรีวงก็อยากมาสานต่อเรื่องผ้า จึงค้นหาเรื่องราวและความเป็นมาของคีรีวง จนได้รับทราบมาว่าที่คีรีวงเดิมมีการทำผ้ามัดย้อม แต่ก็ได้เลือนหายไปตามกาลเวลา เลยได้ไอเดียที่อยากจะนำผ้ามัดย้อมกลับมารังสรรค์ให้เป็นอัตลักษณ์ของคีรีวงอีกครั้ง ประกอบกับที่นี่เป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้ สายน้ำ เลยได้ไอเดียเป็นเรื่องของการทำผ้ามัดย้อมจากสีธรรมชาติ

ป้าอุไรจึงมีแนวคิดรวมกลุ่มเพื่อก่อตั้ง "กลุ่มใบไม้บ้านคีรีวง" ขึ้นร่วมกับคนในชุมชนตั้งแต่ปี 2541 โดยมีแนวคิดในการจัดระบบการทำงานให้ความชัดเจน มีการแบ่งฝ่ายการทำงาน โดยมีฝ่ายย้อมผ้า ฝ่ายตัดเย็บ และฝ่ายงานทั่วไป นับเป็นองค์ความรู้ที่นำเข้าสู่ชุมชน รวมทั้งยังเป็นการสร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชน

"การทำผ้ามัดย้อมของกลุ่มใบไม้บ้านคีรีวงไม่เหมือนที่อื่น ผ้ามัดย้อมแต่ละชิ้นมีเพียงลายเดียวในโลก แม้ผ้ามัดย้อมทุกชิ้นจะผ่านขั้นตอนและกระบวนการเดียวกัน แต่อารมณ์ของลายสำหรับงานแต่ละชิ้นจะออกมาไม่เหมือนกัน เพราะเป็นงานฝีมือที่ถูกสร้างขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคนตอนมัดลาย และเรื่องสีก็เป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญ กลุ่มใบไม้บ้านคีรีวงจะเลือกสีที่มาจากพืชในชุมชนเพื่อบอกเอกลักษณ์ถึงความเป็นคนใต้ เราพบว่าที่คีรีวงทำสะตอดองที่จะลวกเอาเมล็ดออกไปดองกับเกลือ ส่วนฝักก็ทิ้ง เราก็ลองเอาฝักที่เขาทิ้งมาทดลองเข้ากระบวนการย้อมดูก็เลยได้เป็นสีเทา ซึ่งเป็นสีที่เป็นเอกลักษณ์ของคีรีวงแห่งนี้"

ป้าอุไรบอกว่า การมีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกันรวมกับการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งในชุมชน สถาบันการศึกษา ทำให้ที่นี่เป็นศูนย์เรียนรู้ที่เปิดกว้างให้ทุกคนที่สนใจทำผ้ามัดย้อมเป็นอาชีพเข้ามาเรียนรู้ รวมทั้งเปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาพานักศึกษาเข้ามาเรียนรู้กระบวนการคิดในรูปแบบชุมชนจนก่อเกิดงานที่สามารถสร้างมูลค่าเกิดการพัฒนาต่อยอดในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ในชุมชนจนเกิดความยั่งยืน

ผลพวงของความมุ่งมั่นและตั้งใจทำให้วันนี้ผ้ามัดย้อมของกลุ่มใบไม้บ้านคีรีวงโด่งดังไกลไปถึงต่างประเทศ และได้มีการพัฒนาจนถูกตาต้องใจทีมฟุตบอลชื่อดังอย่างสโมสรฟุตบอลของพรีเมียร์ลีกอังกฤษ "เลสเตอร์ ซิตี้" ที่ได้สวมใส่เสื้อแจ็กเกตที่ทำจากผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติของกลุ่มใบไม้บ้านคีรีวงลงแข่งกับทีมลิเวอร์พูลจนดังกระหึ่มทั่วโลก เมื่อช่วงปลายปี 2562 และมียอดสั่งซื้อจำนวนมากซึ่งคิงเพาเวอร์ได้นำสินค้าของบ้านคีรีวงไปวางจำหน่ายในร้านของคิงเพาเวอร์ทั้งในประเทศไทยและประเทศ กลับกลายเป็นการสร้างรายได้ให้กับชาวคีรีวง และช่วยเพิ่มรายได้มวลรวมของประเทศอีกด้วย

"คีรีวง" ชุมชนเล็กที่ไม่เล็กในการเป็นแบบอย่างในเรื่องความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม และสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนหนุ่มสาวให้หันกลับมาใช้ศักยภาพของตนเองในการพัฒนาบ้านเกิด มาช่วยสืบสานงานภูมิปัญญาพื้นบ้านให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

Urai Duangheng | Baimai Kiriwong

Thai dye collections and crafts from the South of Thailand

"Successful work is the result of good planning. Our goal is to create identity for the community and enhance sustainability."

Cultures, traditions and local wisdom reflect the identity of a community. They must be preserved before being wiped out as a result of changes. The community of Kiriwong, located in Nakhon Si Thammarat, the south of Thailand is known to have "the cleanest air". The community sees the participation and commitment of its people in protecting and promoting the community. Thanks to the innovative idea of Urai Duangheng, known by the community as "Aunt Urai", this small and cozy community is now world-famous. Urai, the head of Baimai Kiriwong, Lan Saka District, Nakhon Si Thammarat, is the force behind the reputation of Kiriwong's tie-dye fabrics and crafts which have attracted people from everywhere and brought about genuine sustainability in the community.

Urai used to work in a weaving factory in Bangkok. When she decided to return to her hometown, she decided to pursue a career in fabrics. With her interest in textiles, coupled with the traditional heritage of Kiriwong's tie dye which was dying away, Urai was determined to bring back the colorful identity of her hometown through collaborations of the locals and the authorities. Given the abundance of natural resources in the area, Kiriwong's dyes are extracted from local plants. The tie-dye process of Kiriwong is unique, giving the products their distinctiveness.

Kiriwong's tie-dye products became even more famous when Leicester City football team wore tie-dye jackets by Kiriwong. Kiriwong's tie-dye products are the source of income, pride and heritage for the community.

71 PURISA HENGTRAKULSIN

"หนูไม่กังวลกับการเป็นเด็ก
เพราะการเป็นเด็กทำให้หนู
ไม่มีข้อจำกัดในการเรียนรู้
หนูจะไม่เป็นน้ำที่เต็มแก้ว"

ภูริศา เฮงตระกูลสิน

แบรนด์ ภูริศา กลิทซี่

ภูริศา เฮงตระกูลสิน

พลังความตั้งใจ เรียนรู้ สู่ความสำเร็จ

ความสามารถไม่เคยจำกัดเพศและวัย ความสามารถเกิดจากความรัก ความชอบและความตั้งมั่นเรียนรู้ หลายคนประสบความสำเร็จตั้งแต่เด็ก บางคนค้นพบพรสวรรค์ของตัวเองหลังเกษียณ สุดแต่ว่าใครจะพบในช่วงเวลาใด แต่เมื่อได้พบแล้ว สิ่งนั้นย่อมนำมาซึ่งความสุขและการแบ่งปัน ด.ญ. ภูริศา เฮงตระกูลสิน หรือ น้องมินนี่ เป็นหนึ่งในผู้ที่ค้นพบว่าตนเองรักที่จะทำอะไร ซึ่งเริ่มต้นจากการเล่น และสิ่งที่เล่นนั้นพาไปสู่อาชีพที่ไกลเกินฝัน จนพบกับความสำเร็จในทุกวันนี้

"น้องมินนี่" ภูริศา เฮงตระกูลสิน ดีไซเนอร์อัจฉริยะตัวจิ๋ว ที่วันนี้มีแบรนด์ของตัวเองภายใต้ชื่อ PURISA GLITZY ดีไซเนอร์ออกแบบเสื้อผ้าที่มีอายุน้อยที่สุดในประเทศไทย และเคยเป็นเจ้าของช็อปเสื้อผ้าในห้างหรูที่มีอายุน้อยที่สุดในโลกอีกด้วย

"ตอนนี้หนูอายุ 14 ปี แล้วค่ะ เป็นดีไซเนอร์มา 7 ปี มีงานของตัวเอง 19 collections กับ 10 fashion shows และหนูเคยมีโอกาสไปโชว์เสื้อผ้าเป็น pop-up ในห้างสรรพสินค้าชั้นนำ หนูรู้สึกมีความสุขและดีใจมากที่ได้ลงมือทำจนถึงทุกวันนี้"

มินนี่เล่าจุดเริ่มต้นความฝันนี้ว่ามาจากตอนอายุ 4-5 ขวบที่ตัวเองเริ่มอยากแต่งตัว เพราะทำให้รู้สึกมั่นใจ พอเริ่มอ่านหนังสือออกก็ได้มีโอกาสอ่านประวัติของ Coco Chanel จึงเป็นแรงบันดาลใจสำคัญและจุดประกายความคิดในการออกแบบเสื้อผ้า ทำให้จากความต้องการของเด็กตัวเล็ก ๆ เริ่มก่อเกิดเป็นรูปธรรมด้วยความรัก ความมุ่งมั่น และแรงสนับสนุนจากครอบครัว ซึ่งในวันนั้นสิ่งที่เด็กอายุ 7 ขวบตั้งต้นคือการคิดหาเงินลงทุน จากนั้นจึงเลือกแบบเสื้อผ้าที่วาดไว้ว่าแบบไหนมีโอกาสขายได้จริง ๆ สิ่งนี้เป็นเรื่องเหนือความคาดหมายของใครหลายคนว่าเด็กอายุเพียงเท่านี้จะวางแผนธุรกิจของตนเองจนเป็นรูปเป็นร่างขึ้นมาได้

ด้วยอายุที่ยังน้อย ประกอบกับความรู้ความชำนาญเฉพาะทางที่ยังไม่มากและมั่นคงพอ จึงไม่สามารถสื่อสารเทคนิคตัดเย็บหรือใช้ศัพท์เฉพาะกับช่างได้ สิ่งนี้นับเป็นปัญหาของน้องมินนี่ จนเกิดคำถามในใจแบบเด็ก ๆ ว่า ทำไมถึงทำสิ่งนั้นไม่ได้ เมื่อต้องการคำอธิบาย น้องมินนี่จึงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความคิดของตนเองและอธิบายช่างตัดเย็บ รวมถึงผู้อื่นให้เข้าใจได้

ด้วยความเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวหน้าและรวดเร็วของโลกในปัจจุบัน ทั้งสภาพสังคม สิ่งแวดล้อม และบริบทต่าง ๆ ทำให้ดีไซเนอร์ตัวจิ๋วในวันวาน ได้รับบททดสอบใหม่ในการนำแนวคิดการใช้ประโยชน์จากโซเชียลมีเดียมาต่อยอดในการทำงาน โดยอาศัยแพลตฟอร์มที่หลากหลายทั้ง Facebook, Line Shop และ TikTok เพื่อสื่อสารแบรนด์ของตนเอง เธอเน้นกลยุทธ์การเข้าถึงกลุ่มลูกค้าหลักแบบตัวต่อตัว เพื่อให้ลูกค้าผูกพันและมั่นใจในสินค้า ทั้งยังได้ประโยชน์ในการต่อยอดไอเดียการออกแบบจากคอมเมนต์ต่าง ๆ ของผู้ที่เข้ามาชมสินค้าในโลกออนไลน์ที่เป็นทั้งลูกค้าและเป็นเพื่อนของเธอ

น้องมินนี่เป็นแรงบันดาลใจและเป็นตัวอย่างของเยาวชนไทยที่ทำในสิ่งที่รักอย่างทุ่มเท ไม่หยุดเรียนรู้ และพัฒนาสิ่งที่ทำให้ดีขึ้นโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องอายุเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จ

"หนูไม่เคยเป็นน้ำเต็มแก้ว หนูพร้อมเรียนรู้และพัฒนาจากคำแนะนำของทุกคน หนูมีวันนี้เพราะทุกคนเปิดใจยอมรับงานออกแบบที่หนูเลือก ดังนั้นหนูยินดีรับฟังทุกคนเช่นกัน ความรักในสิ่งที่ทำ ทำให้เราไม่เหนื่อยที่จะพยายาม อดทน และเรียนรู้ หนูเชื่อว่ายังมีอีกหลายคนที่อยากทำแบบหนู แค่ก้าวออกมาแล้วพยายาม ก็จะเป็นอีกคนที่มีความสุขบนโลกของตัวเองได้"

การพิสูจน์ว่าสิ่งที่คิดสามารถทำให้เกิดขึ้นจริงได้ คือการไม่ปิดกั้นความรู้ในทุกรูปแบบ แสวงหา ฝึกฝนจนเชี่ยวชาญ หาแรงบันดาลใจให้ตัวเอง และส่งต่อแรงบันดาลใจนั้นเพื่อให้โอกาสคนอื่นได้ประสบความสำเร็จ นับเป็นความสำเร็จที่ประเมินค่ามิได้

Purisa Hengtrakulsin | Purisa Glitzy

Perseverance, learning and the road to success

"I have never been worried about being a child because it is not a barrier to learning. I am not a glass of water that is filled to the rim."

Talents and success do not have to do with gender nor age but instead flourish through passion, interest, and perseverance. Some people experience success earlier in life. Some people discover their talents after their retirement. Either way, their experiences and discovery certainly bring happiness and are worth sharing. Purisa "Minnie" Hengtrakulsin, the founder of PURISA GLITZY clothing brand, is one of those who discovered their passion early on and built a professional success out of it.

Her passion and dream for this career was ignited by Coco Chanel's biography and continually materialized, thanks to the love and support from her family. Beyond anyone's expectations, the seven-year-old girl came up with the plan to fund and market her own clothing line. Despite her very young age and lack of technical know-hows, she did not let these barriers stop her and overcame them by acquiring more knowledge and improving her communication with dressmakers. At the age of fourteen and seven years into her career, she became Thailand's youngest fashion designer and the world's youngest owner of clothing stores. She had had nineteen collections, exhibited her work at ten fashion shows, and opened several pop-up stores in high-end shopping malls.

With the rapidly changing digital landscape, which posed a new challenge for her, she made use of diverse platforms such as Facebook, Line Shop, and TikTok to communicate the identities of her brand and strategically engage with her potential customers.

72 PEERUMAKORN WORASATRTHAPORN

"งานแฟชั่น งานออกแบบ
เป็นงานที่สร้างความยั่งยืนได้
ถ้าเราเข้าใจวิธีการสร้าง
และสื่อสารออกไป"

พีร์อุมากร วระเศรษฐ์ถาพร

บริษัท อูกัส 789 จำกัด

พีร์อุมากร วระเศรษฐ์ถาพร

รากเหง้าที่เรียบเรียงผ่านแนวคิด Back-to-Basic สรรค์สร้างพลังความเป็นไทยให้คงไว้อย่างยั่งยืน

ทุกอาชีพล้วนมีคุณค่าและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน แม้แต่อาชีพที่อยู่บนรันเวย์อย่างแฟชั่นดีไซด์และนักออกแบบที่ทุกคนต่างรู้จักและเรียกว่า ดีไซเนอร์ นับเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงและมูลค่าด้านแฟชั่นให้กับประเทศได้อย่างมาก วันนี้ดีไซเนอร์ผู้หลงรักรากเหง้าความเป็นไทย ผู้ต้องการสร้างความยั่งยืนสู่ปากท้องชุมชนคนไทยในฐานะผู้สร้าง ผู้ผลิต และผู้เริ่มต้นที่เรียกว่าต้นน้ำ ให้แข็งแรงและยืนอยู่ได้ คุณพีร์อุมากร วระเศรษฐ์ถาพร หรือ "ไก่ อูกัส" จึงได้นำแนวคิด back-to-basic มาใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์งานแฟชั่นสู่สายตาคนไทยและผู้คนทั่วโลก

แม้ความคาดหวังจากครอบครัวที่มีคุณพ่อเป็นทหารและคุณแม่มาจากครอบครัวคนจีนจะไม่เอื้ออำนวยให้คุณไก่เติบโตในอาชีพศิลปิน โดยเฉพาะเรื่องความมั่นคงในการหาเลี้ยงตัวเองในอนาคต แต่คุณไก่บอกกับตัวเองเสมอว่าต้องทำทุกสิ่งให้สุดฝีมือ คุณไก่จึงตั้งใจเรียนจนอยู่ในอันดับต้น ๆ ของห้องเสมอ

หลังพิสูจน์ให้ทุกคนเห็นถึงความสามารถและความมุมานะของเธอ คุณไก่เริ่มศึกษาและฝึกหัดออกแบบแพตเทิร์นเป็นสิ่งแรกเพื่อให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งตั้งแต่พื้นฐานและจุดเริ่มต้นของการทำงานออกแบบแฟชั่น ผลจากความเพียรพยายามและการฝึกฝนเรียนรู้อยู่เสมอทำให้เธอได้รับรางวัลนักเรียนดีเด่นจากสมาคมฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย

คุณไก่ย้ำเสมอว่า ทุกสิ่งที่เธอได้มาไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องเรียนรู้ อดทน ฝ่าฟัน ไม่ละทิ้งความฝันกลางคัน ที่สำคัญต้องรู้จักผนวกองค์ความรู้ที่มีด้วย ภายใต้แบรนด์ UKAS ที่เน้นนำเสนอความสง่างามของวัฒนธรรมไทยผ่านผ้าไทยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว การยึดหลัก back to basic ตั้งแต่การวางกรอบแนวคิด การออกแบบและสร้างสรรค์ผลงานตลอดจนกลยุทธ์ทางการตลาด ทำให้งานของคุณไก่แตกต่างโดดเด่นบนเวทีโลก นับเป็นคุณค่าที่สร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน

ในฐานะนักออกแบบสายเลือดไทย ความสามารถของดีไซเนอร์หญิงแกร่งคนนี้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติอย่างไร้ข้อกังขา เธอเป็นความภาคภูมิใจแห่งเอเชียในฐานะนักออกแบบชาวเอเชียคนแรกที่ได้รับรางวัล DE FÊLÉ DE MODE "เดฟิเล เดอ โมด" หรือรางวัล "ปลอกนิ้วทองคำ" จากฝรั่งเศส ซึ่งนักออกแบบระดับโลกอย่าง เทียรี่ มูแกลร์ (Thierry Mugler) หรืออเล็กซานเดอร์ แมคควีน (Alexander McQueen) ฯลฯ เคยได้รับมาแล้ว

นอกจากรางวัลเกียรติยศ Sweden World Peace Awards 2018 สาขาเชิดชูศิลปวัฒนธรรมดีเด่น (International Cultural Heritage Awards) เธอยังได้รับการยกย่องในฐานะผู้นำหญิงระดับแนวหน้าของโลก ด้วยรางวัล Woman Power Awards ในงาน Woman Power Global Event ร่วมกับผู้หญิงผู้ทรงอิทธิพลจากหลากหลายสาขาอาชีพทั่วโลก เธอยังคงสร้างชื่อเสียงมาสู่ประเทศอย่างต่อเนื่องผ่านผลงานที่เธอออกแบบ

"รากเหง้าล้วนเป็นฐานของความสำเร็จ เราจะเห็นว่าจากคำว่า 'Save the Roots - รักษ์รากเหง้า' Roots มันมีเอสด้วยนะ แปลว่าไม่ได้มีแค่รากเดียว แต่เราใส่ใจทุกรากความคิด รากศาสนา รากวัฒนธรรม ทั้งนี้เป็นเพราะความแตกต่างคือความงดงามของมนุษย์ เป็นพลังที่สร้างสันติภาพไร้พรมแดน"

คุณไก่ตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรมการสื่อสารซึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือแก้ปัญหาความยากจนของคนรากหญ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยกระบวนการสื่อสารเพื่อฉายภาพรากเหง้าวิถีและวัฒนธรรมไทยผ่านเส้นไหมที่ถักทอจากย่ายายไปสู่สายตาชาวโลกผ่านงานออกแบบของเธอ ช่วยส่งเสริมคนไทยให้มีอาชีพ สามารถลืมตาอ้าปากอย่างกว้างขวางขึ้น เพราะสิ่งที่ถ่ายทอดไม่ใช่เพียงคุณค่าของผ้าไทย แต่เป็นคุณค่าแห่งความเป็นไทย ประเทศของเรามีต้นทุนที่ดีทั้งทรัพยากรคุณภาพ คนเก่ง และวัฒนธรรมอันดีงาม การผสมผสานสิ่งเหล่านี้อย่างลงตัวและนำเสนอความเข้มแข็งของรากเหง้าไทยในทุกมิติผ่านช่องทางออนไลน์จะพาให้เราเปลี่ยนและปรับตัวเองให้แข็งแกร่งท่ามกลางโลกที่ผันผวนอย่างยั่งยืน

การต่อยอดต้นทุนวัฒนธรรมไทยด้วยนวัตกรรมแห่งยุคสมัย ช่วยสร้างนิยามใหม่แห่งรากเหง้าคนไทยบนบริบทโลก ด้วยการผนวกความรู้จากหลากหลายภูมิปัญญาเพื่อส่องสะท้อนวิถีชีวิต นับเป็นการสร้างความเป็นไทยให้เกิดขึ้นจริงได้อย่างยั่งยืน

Peerumakorn Worasatrthaporn | UKAS 789 Co., Ltd.

The back-to-basic ideas and the innovative creation that can perpetuate Thainess

"Careers in fashion and design can contribute to sustainability of our society. We just have to understand their processes and articulate them."

Every profession has its own values and reinforces one another. Fashion designer is one profession that brings national reputation. As a creator, fabricator, and initiator, the fashion designer also cannot forget about sustainability and making sure the communities can feed themselves and stand on their own legs.

Peerumakorn "Kai" Worasatrthaporn grew up in a family with militaristic and Chinese values, which were not the most hospitable to her artistic persuasion. Against all odds, her determination to be the best at what she wanted to do bore its fruit. Her diligence allowed her to develop a profound understanding of fashion design from the basics and made her constantly at the top of her class. What she earned did not come easily but required patience, struggles, and persistence. Beyond these qualities, Kai added, the ability to integrate various knowledge such as conceptual design, creativity, and marketing strategies, was utmost important.

Kai is the founder of UKAS, the brand that sets itself apart from others due to its unique representation of Thai culture through Thai fabric, as well as its attempt at sustainable value creation. She is the first designer from Asia to receive the famous DE FÊLÉ DE MODE award, which puts her on par with world-renowned designers such as Thierry Mugler, Alexander McQueen, etc. She is also the recipient of 2018's Sweden World Peace Awards in the international cultural heritage category and Woman Power Awards at Woman Power Global Event, alongside many other powerful women from a wide range of professions

73 ASSOC. PROF. DR.WIBHU KUTANAN

"การสืบสาวรากเหง้าคนไทย
จากการอพยพและพันธุกรรม
ช่วยให้เข้าใจว่า เราเป็นใคร
ซึ่งจะนำไปสู่การลดอคติต่อกัน"

รศ. ดร.วิภู กุตะนันท์

คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

รองศาสตราจารย์ ดร.วิภู กุตะนันท์

ไขปริศนา “คนไทยมาจากไหน” ผ่านงานวิจัยจาก DNA

ชาติพันธุ์เป็นส่วนสำคัญที่จำแนกคนแต่ละเชื้อสาย เป็นรากฐานของวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของอคติความแตกต่างในสังคม ดังนั้นการเรียนรู้รากเหง้าของเราย่อมทุเลาปัญหาดังกล่าวได้ตั้งแต่ต้นเหตุ รศ. ดร.วิภู กุตะนันท์ อาจารย์ภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้เชี่ยวชาญสาขาพันธุศาสตร์ที่เชื่อมโยงกับงานมานุษยวิทยา เป็นผู้ชักชวนให้เราคิดผ่านองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อหาคำตอบว่า ‘คนไทยมาจากไหน ?’

นอกจากแววความถนัดในสาขาวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ยังเด็ก รศ. ดร.วิภูยังมีความสนใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และสังคมศึกษา ซึ่งมักเริ่มต้นจากบทสนทนากับคุณปู่ที่มักเล่าพื้นเพของตนเองเสมอ ๆ ว่าเป็นคนไทยพิจิตร สิ่งนี้จุดประกายความสงสัยใคร่รู้ถึงที่มาที่ไปของคนไทย และความมุ่งมั่นศึกษาด้านชาติพันธุ์มานับแต่นั้น ความสามารถที่โดดเด่นส่งผลให้ อ.วิภูได้รับทุนจากโครงการ พสวท. สำหรับศึกษาต่อสาขาวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ระดับปริญญาตรีจนถึงปริญญาเอก และยังได้รับทุน Postdoctoral Appointment ในสถาบันวิจัยแมกซ์พลังก์ (Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology) สถาบันชั้นนำด้านมานุษยวิทยาพันธุศาสตร์ที่ประเทศเยอรมนี

เส้นทางที่ อ.วิภูค้นหาคำตอบด้วยองค์ความรู้และความชำนาญในด้านพันธุกรรมมนุษย์ตั้งต้นในบริเวณภาคอีสาน โดยเสาะหารากเหง้าและลักษณะความสัมพันธ์ของดีเอ็นเอคนในพื้นที่ภาคอีสานหลากหลายกลุ่ม เช่น คนในแอ่งที่ราบสกลนครกับแอ่งโคราช คนในพื้นที่อีสานเหนือกับใต้ รวมถึงดีเอ็นเอที่จำแนกกลุ่มชาติพันธุ์ซึ่งอพยพมาจากเวียดนามตั้งแต่อดีต เช่น ภูไท ญ้อ แสก กะเลิง ฯลฯ การค้นหาคำตอบของคำถามนี้ทำให้ขอบเขตการศึกษากว้างไกลไปถึงชนเผ่าต่าง ๆ ทั้งกลุ่มชาติพันธุ์บริเวณภาคเหนือ เช่น อาข่า ม้ง ลีซู ไทใหญ่ ลาหู่ จีน เมี่ยน ปกากะญอ คะฉิ่น และกลุ่มชาติพันธุ์บริเวณภาคใต้ เช่น มอแกน มันนิ

“คนไทยมีดีเอ็นเอที่แตกต่างกันตั้งแต่ระดับภูมิภาคจนถึงระดับประชากร ดินแดนแห่งนี้รวบรวมความหลากหลายของผู้คนที่อพยพย้ายถิ่นกันตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ซึ่งก็ยังคงดำเนินสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันในลักษณะการเคลื่อนย้ายของประชากรด้วยสาเหตุต่าง ๆ เช่น สงคราม การทำงาน ฯลฯ การรู้ DNA ทำให้รู้รากเหง้าของเรา โดยเฉพาะประเด็นว่าคนไทยมาจากไหน เมื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างคนไทยแต่ละกลุ่มได้ อคติด้านชาติพันธุ์ก็จะลดลง”

อ.วิภูอธิบายความแตกต่างของดีเอ็นเอคนไทยในแต่ละภูมิภาคเพิ่มเติมว่า ดีเอ็นเอของคนเมืองซึ่งเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ในภาคเหนือของไทยนั้นคล้ายคลึงกับของคนไตจากแคว้นสิบสองปันนาซึ่งอยู่ทางจีนตอนใต้ ส่วนดีเอ็นเอของคนอีสานเป็นการผสมผสานกันระหว่างกลุ่มประชากรมอญ-เขมรกับคนไตในสิบสองปันนา นอกจากนั้น ดีเอ็นเอของผู้ชายและผู้หญิงอีสานยังแตกต่างกัน โดยดีเอ็นเอของผู้หญิงจะเหมือนกับของคนไตในสิบสองปันนา ในขณะที่ผู้ชายมีดีเอ็นเอเหมือนคนมอญ-เขมร สิ่งนี้บ่งชี้รูปแบบและเหตุการณ์อพยพในอดีต ส่วนคนไทยภาคกลางและภาคใต้นั้นมีดีเอ็นเอที่เหมือนของชาวมอญและมีบางส่วนเหมือนกับชาวอินเดียตอนใต้ แสดงถึงพันธุกรรมที่ผสมผสานในแถบเอเชียใต้สู่ดินแดนสุวรรณภูมิ สะท้อนประวัติศาสตร์ในช่วง 600-700 ปีที่ผ่านมาซึ่งตรงกับสมัยกรุงศรีอยุธยารุ่งเรือง

การรู้จักที่มาของคนไทยโดยอาศัยหลักฐานทางพันธุกรรมเป็นแนวคิดใหม่ที่น่าเชื่อถือ ช่วยกำหนดบรรทัดฐานความรู้ใหม่เพื่อให้เราเข้าใจรากเหง้าของตนเอง และช่วยสร้างการรับรู้ในวงกว้างเพื่อลดอคติทางชาติพันธุ์ในสังคม

เมื่อสิ่งต่าง ๆ บนโลกใบนี้ถูกอธิบายด้วยวิทยาศาสตร์ ข้อเท็จจริงที่เกิดจากการพิสูจน์ด้วยกระบวนการตามหลักการและเหตุผลที่เหมาะสม นอกจากจะช่วยสร้างสังคมอุดมปัญญาแล้ว ยังก่อเกิดสังคมที่พร้อมเรียนรู้ความแตกต่าง เพื่อโอบรับทุกคนอย่างเท่าเทียม นำไปสู่สันติสุขอันยั่งยืน

Assoc. Prof. Dr.Wibhu Kutanan | Faculty of Science, Naresuan University

Solving the mystery of ‘where Thai people came from’ with research from DNAs

“Examining the ancestry and migration of Thai people through genetic intermixing helps understand who we are and reduce prejudice against one another.”

Ethnicity is key and foundational determinant of why people differ in terms of their ways of living and thinking, beliefs, and culture. However, this concept may fuel prejudice and social difference. A better understanding of our ancestry can help mitigate said problem. Assoc. Prof. Dr. Wibhu Kutanan, a genetics expert from Department of Biology, Faculty of Science, Naresuan University, is interested in linking his works to those in the anthropology field. He invites us on his scientific journey to answer “Where did Thai people come from?”

Wibhu’s interest and curiosity in the topic were inspired by his grandfather, who always told stories about his Thai Phichit lineage. Wibhu’s scientific proficiency led him to the persuasion of bachelor’s up to doctoral studies in the field, which were funded by the Development and Promotion of Science and Technology (DPST) Talents Project. He further earned the postdoctoral appointment at Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology in Germany.

Wibhu’s quest started with the genetic analysis of various Thai people groups in several Northeastern Thai (Isan) plateaus: from Sakon Nakhon and Khorat, from Northern Isan to Southern Isan, and including the ethnic groups that had migrated from Vietnam. The study was further upscaled and covered Northern and Southern Thailand. From these studies, Dr. Wibhu was able to unpack the genetic diversity of the country and its regions due to historical and migration patterns. Such diversity predated most historical records and manifested in sociodemographic diversity that shaped our society to this day.

74 CHANANYA TECHAJAKSEMAR

"การจะถ่ายทอดเรื่องราวให้สนุก
เราต้องรู้สึกสนุกกับเรื่องนั้นก่อน
จากนั้นก็ดึงความสนุกในเรื่องนั้น
ออกมาเล่าให้คนอื่นฟัง
ในแบบที่เราชอบ"

ชนัญญา เตชจักรเสมา

Point of View

ชนัญญา เตชจักรเสมา

นักเล่าเรื่อง ผู้เปลี่ยนคอนเทนต์ให้ปังฟังสนุก

การเล่าเรื่องราวให้คนอื่นฟังแล้วสนุก เข้าใจและสนใจนั้นนับว่าไม่ใช่เรื่องง่ายของหลายคน โดยเฉพาะกับเรื่องราวเนื้อหาที่เป็นประโยชน์แต่ชวนง่วงเมื่อต้องหยิบหนังสือมากางอ่าน และบางครั้งสำนวนการเขียนก็เข้าใจยาก ทำให้วันนี้มีผู้เห็นปัญหาเหล่านี้ จึงหยิบมารวมกับสิ่งที่ตัวเองรักคือการอ่านหนังสือ นางสาวชนัญญา เตชจักรเสมา หรือ น้องวิว ที่นำเอาความรักความชอบของตนเองมาแบ่งปันผู้อื่นแบบง่าย ๆ เข้าใจไปด้วยกัน ขยายความรู้จากตำราสู่ผู้คน จนพัฒนามาสู่การถ่ายทอดเรื่องราวที่มีสาระและน่าสนใจ ในช่องทางโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ที่มีชื่อว่า Point of View

น้องวิว ผู้สร้างรูปแบบการสื่อสารที่นำเสนอเรื่องราวสาระต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ผ่านหลากหลายช่องทาง Facebook, Instagram, TikTok และ YouTube ที่มีผู้ติดตามจำนวนกว่าสองล้านคน ด้วยรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาสาระที่ดีมีประโยชน์รอบตัว และนำเรื่องราวมาถ่ายทอดได้อย่างสนุกและเข้าใจง่าย

"จุดเริ่มต้นในการทำช่อง Point of View เริ่มมาจากตั้งแต่สมัยมัธยมปลาย วิวเป็นคนชอบเขียนเรื่องราวชีวิตประจำวันต่าง ๆ ลงในบล็อกมาก่อน พอเข้าเรียนมหาวิทยาลัย ตอนปี 1 ปี 2 ก็เริ่มเขียนเรื่องราวต่าง ๆ ที่เราอยากเล่าลงไปในช่องทางโซเชียลมีเดียส่วนตัว ตอนแรกก็เริ่มจากสิ่งที่เรียนก่อน สักพักพอมีคนมาติดตามเยอะขึ้นเขาก็จะขอให้เล่าเรื่องนั้นเรื่องนี้ หรือบางทีเราก็เล่าในสิ่งที่เราไปเจอมาและรู้สึกว่ามันน่าสนใจ แล้วก็ทำมาเรื่อย ๆ จากตอนแรกที่ทำเป็นงานอดิเรกแต่ก็ทำมาจนถึงปัจจุบันจนกลายเป็นอาชีพ"

จากการทำจากความชอบส่วนตัว ปัจจุบันกลายเป็นคอนเทนต์ที่สร้างความรู้ให้กับผู้คนมากมายด้วยลีลาและสไตล์การเล่าเรื่องที่เข้าใจง่าย ใช้ภาษาเข้าถึงคนรุ่นใหม่ที่สามารถเปลี่ยนเนื้อหาที่เข้าใจยาก ๆ ให้สนุกและมีอรรถรสมากขึ้น โดยน้องวิวบอกว่าได้รับการชื่นชมจากผู้อ่านจากเรื่องที่เอามาถ่ายทอด เป็นสิ่งที่เขาเคยรู้สึกเบื่อ ไม่สนใจ และเคยเข้าใจว่าเขาเองไม่ชอบ แต่พอมาติดตาม Point of view กลับค้นพบว่าตนเองชอบเรื่องพวกนี้หมดเลย แต่ที่ผ่านมาเขาอาจเจอคนที่ถ่ายทอดเรื่องราวเหล่านี้ได้ไม่ตรงจริตของตน ซึ่งนับว่าตรงกับเป้าหมายของการทำคอนเทนต์ที่ตั้งใจว่าอยากให้คนหันมาสนุกกับเรื่องราวที่มีสาระให้ได้

"จุดมุ่งหมายของวิวในการนำเสนอเรื่องราว คือความสนุก ถึงแม้เนื้อหาจะเน้นไปที่สาระ แต่จุดมุ่งหมายหลักของวิวยังคงเน้นไปที่ความสนุก อย่างแรกเลยคือวิวต้องสนุกกับมันก่อน และถ่ายทอดโดยการดึงสิ่งนั้นที่เราสนุกออกมาเล่าให้คนอื่นฟังในแบบที่เรารู้สึกว่านี่แหล่ะสิ่งที่เราชอบ ที่เราทำทั้งหมดเพราะให้คนสนุกกับเรื่องมีสาระ ดังนั้นอะไรที่วิวไปเจอมาแล้วรู้สึกว่ามันสนุก อยากถ่ายทอดต่อ หรือคนติดตามถามมาอยากให้เอามาเล่า แล้ววิวรู้สึกว่าอันนี้สนุก วิวอยากหาคำตอบมาเล่าให้เขาฟังจังเลย ตรงนี้ก็จะเป็นแรงบันดาลใจให้วิวทำงาน และวิวก็รับฟีดแบ็กแล้วนำมาค่อย ๆ ปรับขึ้นทุกวัน ค่อย ๆ เข้าใกล้สิ่งที่คนส่วนมากชอบมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยที่เราก็ยังไม่ทิ้งตัวตนของตนเอง"

ถึงวันนี้น้องวิวสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงในโลกของผู้เสพคอนเทนต์จากคนไม่ชอบอ่านสู่การเป็นนักฟัง และสามารถเล่าเรื่องต่อได้ และเปลี่ยนแปลงผู้สร้างคอนเทนต์ในการเป็นแนวทางในการผลิตรูปแบบงานสื่อสารแบบใหม่ ๆ ให้กับผู้คนโดยออกจากกรอบเดิม ๆ เพื่อเติมความรู้ให้กับสังคม

อาชีพ Content creator นับเป็นอีกหนึ่งอาชีพที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงสังคมแห่งการสื่อสาร เนื่องจากการสื่อสารเป็นประตูด่านแรกในการที่จะนำพาองค์ความรู้เข้าสู่ผู้คน ดังนั้นประตูบานนี้จึงต้องมีการพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างองค์ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เข้าถึงผู้คนในหลากหลายรูปแบบและความต้องการเช่นเดียวกับ Point of View

Chananya Techajaksemar | Point of View

A Storyteller: Making listening more pleasant

"To entertain people with storytelling, we need to have fun with the story first and then retell the story the way we enjoy it."

Many individuals find it difficult to present a tale that is enjoyable, understandable, and intriguing. Especially when it comes to stories that are informative yet tiring, most people find it so hard to pick up the book. Ms. Chananya Techachaksema, also known as Nong View, understood the feelings and therefore brought her own favorite stories to share and discuss with others. This helped disseminate information from textbooks to the public. Then came"Point of View" which was designed to deliver important and fascinating tales on various social media platforms.

With over two million followers, Chananya provides engaging tales across numerous platforms such as a Facebook page, Instagram, Tiktok, and Youtube. Her channel has a distinct content presentation style that is beneficial all around and allows the tale to be told in a pleasant and easy-to-understand manner. It can be said that she has the power to transform non-readers into listeners. She will also continue to tell the tale and alter content creators in order to create new forms of communication. She has broken free from the existing framework in order to offer information to society.

Content creation is another profession that may transform communication culture because it is the first step in transmitting knowledge to everyone else. As a result, similar to "Point of View", it must be further developed in order to deliver information in a variety of forms in order to meet individuals' various styles and expectations.

75 NARUEBET KUNO

"วันนี้ภาพยนตร์ที่ผมสร้าง
มีพลัง Soft Power สูงมาก
จนเป็นอีกหนึ่งแรงที่ทำให้ภูเก็ต
กลายเป็นสถานที่ที่คนจีนชอบมาก
ผมรู้สึกภูมิใจในสิ่งที่ผมทำ"

นฤเบศ กูโน

บริษัท จีดีเอช ห้าห้าเก้า จำกัด

นฤเบศ กูโน

ผู้กำกับคนไทย สร้าง Soft Power ไทย ที่ดังไกลไปต่างแดน

ปัจจุบันที่สังคมเปิดกว้างและยอมรับความสัมพันธ์ในเพศเดียวกัน ทำให้เกิดการสร้างสรรค์สื่อที่พยายามสะท้อนมุมมองความคิดเรื่องราวของบุคคลเหล่านี้ให้สังคมได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น จึงเป็นเหมือนประตูที่สร้างความชัดเจนและตัวตนให้สังคมได้เข้าใจก้นบึ้งของความรู้สึกต่าง ๆ นายนฤเบศ กูโน หรือ บอส ผู้กำกับภาพยนตร์หน้าใหม่ไฟแรงในวัย 30 ปี ถือว่าอายุน้อยที่สุดและอยู่ระดับแถวหน้าของเมืองไทย ผู้เขียนบทภาพยนตร์ซีรีส์ชื่อดังอย่าง "ฮอร์โมน วัยว้าวุ่น ซีซั่น 3" และได้กำกับหนังเรื่องแรกเรื่อง "Side by Side พี่น้องลูกขนไก่" และภาพยนตร์ซีรีย์เรื่อง "แปลรักฉันด้วยใจเธอ" เป็นภาพยนตร์แนว ชายรักชายได้รับเสียงตอบรับ จากแฟนคลับ LGBTQ+ อย่างมากโด่งดังไปถึงจีนและต่างประเทศ

บอสบอกว่า การจะสร้างภาพยนตร์หรือซีรีส์ไม่ใช่เรื่องง่าย การที่ได้รับโจทย์มา สิ่งที่ผู้กำกับต้องทำคือการทำความเข้าใจเนื้อหา เข้าใจตัวละคร เข้าใจการเล่าเรื่อง และที่สำคัญการสร้างภาพยนตร์หรือซีรีส์สามารถสร้างผลกระทบกับสังคมในด้านความคิด จึงเป็นงานท้าทายและละเอียด โดยเฉพาะกับเรื่องราวการถ่ายทอดความรักของเพศเดียวกัน ซึ่งมีความละเอียดอ่อนและมีผลกระทบเกิดขึ้นได้หากการสื่อสารหรือเล่าเรื่องนั้นผิดความหมาย การเล่าเรื่องของภาพยนตร์หรือซีรีส์วาย พยายามหยิบรสนิยมมาเล่าเรื่อง เพราะการเติบโตของทุกคนมีความแตกต่างหลากหลายกันอยู่แล้ว ขณะเดียวกันก็สอดแทรกความสวยงามของสถานที่หรือโลเคชั่น

"ภูเก็ต เป็นโลเคชั่นหนึ่งที่เราเลือก จุดเริ่มต้นเราต้องการให้คนได้เห็นความสวยงามของภูเก็ต เพราะคิดว่านอกจากจะทำเนื้อเรื่อง รวมทั้งตัวละครให้มีความสมจริงและเนื้อหาสนุกแล้ว ก็อยากทำให้เกิด Soft Power ของไทยได้เหมือนที่เกาหลีทำก็จะดีมาก ๆ แต่ก็ไม่ได้กดดันว่าต้องใส่ลงไปให้หนัก แต่เราคิดว่าเรามีวัตถุดิบอะไรแล้วเราก็ปรุงให้มันดี อาหารน่ากินเราก็ปรุงบทให้ดี แต่ไม่ได้กดดันว่าจะต้องมีอะไรเยอะ พยายามดึงข้อดีให้ได้มากที่สุด และมันก็สามารถเป็น Soft Power ได้จริง ๆ นี่คือความภาคภูมิใจ"

บอสบอกว่า การที่จะทำให้งานเป็นที่ยอมรับนั้น สิ่งสำคัญคือการทำสิ่งที่รักและมองหาอิมแพกต์ที่เราอยากให้เกิดหรือเปลี่ยนแปลง เป้าหมายของบอสคือต้องการเปิดมุมที่น่าสนใจของ LGBTQ+ ให้คนเข้าใจและเกิดการยอมรับในวงกว้าง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กวัยรุ่นที่ยังต้องอยู่กับพ่อแม่ที่ต่างวัย ต่างมุมมอง ซึ่งสิ่งที่ถ่ายทอดออกมาทำให้พ่อแม่เห็นและสังคมยอมรับในสิ่งเหล่านี้ได้มากขึ้น และเข้าใจมากขึ้น ทำให้เยาวชนสามารถเปิดเผยสิ่งที่ตัวเองเป็น สิ่งที่ตัวเองต้องการได้ออกมามากขึ้น เท่ากับทำให้สังคมของครอบครัวเข้าใจกันมากขึ้น ขณะเดียวกันสังคมวงกว้างก็เข้าใจและยอมรับ LGBTQ+ ได้อย่างดี

ภาพยนตร์และซีรีส์ของบอสสะท้อนเรื่องราวความรักของคนเพศเดียวกันได้อย่างสวยงามจนดังไกลถึงต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศจีน จนเหล่านักแสดงกลายเป็นไอดอล และภูเก็ตกลายเป็นสถานที่ที่คนจีนอยากมาเที่ยว นับเป็นการสร้างความยั่งยืนจากงานภาพยนตร์ได้อย่างดีเยี่ยม

"ยิ่งหนังสำเร็จ มีคนรู้จัก แสดงว่ามีคนดูเยอะ แสดงว่าคนสนใจและไม่รังเกียจ มีคนเปิดรับ LGBTQ+ เยอะ เท่ากับเราทำให้สังคมดีขึ้น นี่ก็นับเป็นอีกความสำเร็จที่มากกว่าการสร้างภาพยนตร์"

บอสบอกว่า วงการสร้างหนังสร้างละครจากนี้ไปจะมองแต่แค่ความบันเทิงไม่ได้ ต้องใส่คอนเทนต์ที่เป็นเรื่องจริงเป็นตัวแทนของคนในการพูดเรื่องราวต่าง ๆ สู่สังคม และสะท้อนสังคมควบคู่ไป

การเป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงได้นั้นคือการที่เราสามารถกำหนดแนวคิดทางสังคมให้เชื่อหรือมองอย่างที่เราสื่อสาร ดังนั้นการเล่าเรื่องในมุมความบันเทิง จึงเป็นอีกหนึ่งการสื่อสารที่สำคัญที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงให้สังคมอย่างที่ภาพยนต์และซีรีส์วายของบอสได้ทำออกสู่สายตาชาวไทยและนานาชาติ

Naruebet Kuno | GDH 559 Co., Ltd.

A Thai director who makes Thailand internationally with soft power

"Today, the TV series that I made had some kind of soft power. Phuket has become Chinese tourists' favorite spot and I couldn't be prouder."

Society has witnessed positive change in the last decade. We have opened up and embraced same-sex relationships, allowing media creators to reflect their stories onto society at large. Naruebet Kuno the youngest and most upcoming movie director, penned several successful scripts for movies and TV series such as Hormones: The Series (Season 3). The first movie he directed, Side by Side, and the TV series, I told Sunset about you were so well-received that they became big hits in China and other countries.

To Naruebet, making a movie or TV series is never easy. When a director is given a prompt, he/she needs to understand the content, characters, and narrations. "A movie or a TV series can have a lot of social impact and therefore it's very challenging, especially when it's related to the LGBTQ+ group," explained the director. "While telling the story, I also have to find a way to portray the exquisite beauty of the location."

To have your work accepted, Naruebet suggested that you have to love it and look for the impact you want to have. For him, he wishes to project the interesting lives of LGBTQ+ people and to call for more acceptance, especially for LGBTQ+ teenagers who may have to remain closeted while living with their parents. "When my work is well-received, there's a chance that people will see the LGBTQ+ people more positively and that's more important than the movie making itself," Naruebet remarked.

76 KWANJIT LERTSIRI

"เมื่อเราต้องรักษาความเป็นของแท้
เราก็ต้องนำทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ
เพื่อหานวัตกรรมในการอนุรักษ์"

ขวัญจิตร เลิศศิริ

นักอนุรักษ์งานศิลปะ

ขวัญจิตร เลิศศิริ

อนุรักษ์งานศิลป์ สร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเก็บรักษาคุณค่า

หากเอ่ยถึงอาชีพนักอนุรักษ์ เชื่อว่าหลายคนคงนึกถึงนักอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณคดี หรือนักอนุรักษ์ป่าไม้ ซึ่งเป็นอาชีพที่เรารู้จักเป็นอย่างดี และได้เห็นบทบาทสำคัญ ๆ ของอาชีพเหล่านั้น แต่หากเอ่ยถึง "นักอนุรักษ์งานศิลปะ" เชื่อว่าคงมีคำถามไม่น้อยว่าทำอะไร

อาจารย์ขวัญจิตร เลิศศิริ นักอนุรักษ์งานศิลปะโบราณ ผู้ที่ได้รับฉายาว่า "หมอศิลปะ" ผู้ที่เป็นทั้งนวัตกรและผู้ขับเคลื่อนผลักดันอาชีพนักอนุรักษ์ศิลปะโบราณในประเทศไทย ให้เป็นที่รู้จักและตื่นตัวถึงความสำคัญ นอกจากนี้อาจารย์ยังเป็นผู้ทุ่มเทให้กับการสร้างคนผู้ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการยกระดับอาชีพนี้ในประเทศไทยให้ทัดเทียมนานาประเทศ

อาจารย์ขวัญจิตรเล่าว่า แต่เดิมทำงานด้านศิลปะเพราะชื่นชอบและเห็นคุณค่าในงานศิลปะ เลือกที่จะเรียนรู้ซ่อมแซมงานศิลปะ เพราะมีแรงบันดาลใจมาจากอาจารย์สมัยเรียนที่เราเห็นภาพศิลปะโบราณที่เสียหายหรือเสื่อมโทรมต้องการการซ่อมแซมรักษา คิดว่าต้องมีการวาดลงสีใหม่เพื่อให้กลับมาเหมือนใหม่ แต่วันนั้นใช้แค่น้ำยาเช็ดทุกอย่างก็กลับมาเหมือนเดิม ทำให้เข้าใจว่างานอนุรักษ์คืองานเก็บรักษาความเป็นของแท้ และเป็นงานที่ไม่ได้ง่ายอย่างที่คิด มีกระบวน ขั้นตอนที่ซับซ้อน ต้องเข้าใจ เรียนรู้วิเคราะห์ทั้งงานและเครื่องมือ เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ เกิดการรักษาสิ่งที่มีคุณค่า โดยต้องระวังทุกขั้นตอนเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายขึ้นได้

"งานนักอนุรักษ์ต่างจากงานศิลปินตรงที่ ศิลปินจะเป็นผู้สร้างสรรค์นำเทคนิคต่าง ๆ มาใส่ ส่วนนักอนุรักษ์ไม่มีสิทธิทำแบบนั้น ต้องหาหนทางทำให้งานที่มีคุณค่าจนเทียบมูลค่าไม่ได้ สามารถคงสภาพเดิมมากที่สุด"

อาจารย์ขวัญจิตรเล่าอีกว่า ปัจจุบันสังคมยังรู้จักอาชีพนี้น้อยและไม่เข้าใจความสำคัญ ซึ่งเนื้อแท้แล้วอาชีพนี้คือนวัตกร เพราะต้องคิดสร้างสรรค์อุปกร์เครื่องมือในการทำงานซ่อมแซมทุกชิ้น เพราะในแต่ละครั้งงานที่มาซ่อมก็มีความใหม่สำหรับคนทำงานเสมอ เปรียบเหมือนหมอรักษาคนไข้ที่ต้องคิดหาแนวทางในการรักษาให้ตรงและถูกต้องที่สุด จึงได้มีการจัดตั้งเครือข่ายในการให้ความรู้และร่วมกับมหาวิทยาบางแห่งในการจัดทำรายวิชาด้านงานอนุรักษ์เข้าไปในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ รวมทั้งยังส่งเสริมให้เกิดความร่วมในแบบเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

"เราต้องเป็นตัวสะท้อนให้สังคมเข้าใจว่านักอนุรักษ์งานศิลปะของไทยมีผู้มีความรู้ความสามารถเทียบเท่าต่างประเทศ และมีความสำคัญ หน่วยงานรัฐมีเอกสารเก่าๆ ที่ต้องเก็บรักษาแบบดั้งเดิมมากมาย มีความสำคัญเชิงประวัติศาสตร์ นี่คือหนึ่งในอาชีพที่ทุกกระทรวง ทบวง กรม ควรมี ดังนั้นควรพิจารณาปรับโครงสร้างเพื่อเปิดรับตำแหน่งงานนักอนุรักษ์ เพื่อเป็นการเปิดกว้างให้ผู้ที่เรียนจบมาแล้วมีโอกาสในการทำงาน ไม่ใช่เรียนจบมาแล้วไม่มีงานรองรับ อาชีพนี้ก็จะหายไป"

อาจารย์ขวัญจิตรยังเล่าต่อว่า วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ในงานอนุรักษ์มีราคาสูงและบางชิ้นก็ไม่เหมาะสมกับงานของไทย จึงทำให้เกิดการแก้ปัญหาโดยคิดค้นสร้างอุปกรณ์ที่ใช้งานเองจากธรรมชาติและสิ่งที่มีในประเทศไทย ที่ประสบความสำเร็จคือกาวมะขามที่สามารถทำให้การซ่อมแซมภาพที่เสียหายได้อย่างดี

อาชีพนักอนุรักษ์งานศิลปะ จึงไม่ใช่แค่เรื่องของงานซ่อมอย่างที่เข้าใจ และนับวันก็จะเลือนหาย จึงจำเป็นที่หน่วยงานการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องต้องส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้เป็นอาชีพที่ยั่งยืนของไทยและช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายโดยไม่ต้องส่งไปซ่อมยังต่างประเทศ ปัจจุบันอาจารย์ขวัญจิตรได้พยายามสร้างการรับรู้และเป็นกระบอกเสียงให้อาชีพนี้ด้วยการสื่อสารออนไลน์ ทั้งการให้ความรู้เรื่องการเก็บรักษาภาพ การซ่อมแซมบางประเภทที่ทำได้เอง รวมทั้งจัดอบรมให้กับผู้ที่สนใจในหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งยังผลทำให้เกิดอาชีพที่ต่อเนื่องจากงานอนุรักษ์ เช่น อาชีพรับฝากภาพโบราณหรือภาพที่มีมูลค่าสูง เนื่องจากเจ้าของภาพอาจไม่มีพื้นที่เก็บที่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่องานชิ้นนั้นเสื่อมสภาพเร็ว นับเป็นการเพิ่มโอกาสให้สังคม

งานอนุรักษ์ศิลปะโบราณ เป็นอาชีพที่ช่วยธำรงรักษาเรื่อวราวประวัติศาสตร์ ความทรงจำที่ไม่อาจประเมินค่าได้ ต้องผ่านขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ จึงเป็นอาชีพที่ควรได้รับการส่งเสริมไม่ให้เลือนหายเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของสังคม

Kwanjit Lertsiri | Curator

Innovation in art conservation to maintain its value

"Conservationists are different from artists. Ignore But we have to keep it authentic, put theory into practice to find innovation."

Ajarn Kwanjit Lertsiri, an ancient art conservator known as the "Art Doctor," is both an inventor and a driving force behind Thailand's ancient art preservation activities. She recalled that she first worked in the art industry because she enjoyed and recognized the value of art. The maintenance of authenticity is known as conservation. "The work is not as simple as you may believe since complicated processes, art pieces and instruments must be comprehended, studied, and examined thoroughly.

Currently, society has little understanding about this occupation and does not recognize its significance. In essence, this is an imaginative career since one must be creative with equipment for each artwork. Each repair job is unique for the technicians. As a result, a network has been formed to educate and collaborate with universities in the preparation of conservation courses. It also stimulates collaboration in a network both inside and outside of the country. This occupation involves more than merely restoration labor. As a result, education agencies and other involved parties must be encouraged to develop a sustainable career in Thailand. At the same time, money can be saved if the artwork does not have to be sent abroad for reparation.

Kwanjit is now attempting to raise awareness and be the voice of this profession using online communication channels, both to teach about self-preservation and to train people interested in various agencies. To her, art conservation is a profession that aids in the preservation of history and valuable memories.

77 ARUNOSHA BHANUPAN

"อยากเผยแพร่วัฒนธรรมไทย
ให้ชาวต่างชาติได้รู้จักมากขึ้น
อยากให้เขามองว่าวัฒนธรรมไทย
สวยงามและทรงคุณค่า"

อรุโณชา ภาณุพันธุ์

บริษัท บรอดคาซท์ ไทย เทเลวิชั่น จำกัด

อรุโณชา ภาณุพันธุ์

ละครไทย Soft Power ทางวัฒนธรรมที่น่าภาคภูมิใจและดังไกลถึงต่างแดน

ละครไทยเป็นสิ่งที่ให้ความบันเทิงกับผู้คนในอดีต แต่ปัจจุบันสิ่งนี้กลับกลายเป็นสิ่งที่สามารถสร้างอัตลักษณ์และคุณค่าให้กับประเทศในการเป็นตัวแทนที่ถ่ายถอดเรื่องราวต่าง ๆ อย่างลุ่มลึก ทั้งวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความคิด ออกสู่สายตานานาชาติ สะท้อนความเป็นชาติได้อย่างชัดเจน

คุณอรุโณชา ภาณุพันธุ์ หรือ คุณหน่อง กรรมการผู้จัดการบริษัท บรอดคาซท์ไทย เทเลวิชั่น จำกัด ผู้เปลี่ยนนิยามของละครไทยให้มีคุณค่า ผู้จัดละครเรื่อง "บุพเพสันนิวาส" จากบทประพันธ์นวนิยายที่ทรงคุณค่า มีโครงเรื่องที่น่าสนใจ สนุก น่าติดตาม จนแฟน ๆ นักอ่านเรียกร้องว่าอยากให้ตัวละครในนิยายโลดแล่นอยู่บนหน้าจอโทรทัศน์ และที่สำคัญเนื้อหายังมีความเป็นนิยายอิงประวัติศาสตร์ ให้ความรู้ ปลูกจิตสำนึกให้นักอ่าน และผู้รับสารหวนนึกถึงความเป็นชาติไทยของเรา อยากกลับมาศึกษาประวัติศาสตร์ไทยอีกครั้ง

จากกระแสการตอบรับของ "ออเจ้า" แม่การะเกดกับพี่หมื่นสุนทรเทวา ในละครเรื่องบุพเพสันนิวาส ละครพีเรียด เกิดความประทับใจจนเกิดกระแสฟีเวอร์ทั้งการแต่งกายชุดไทยไปท่องเที่ยวยังแหล่งประวัติศาสตร์ การตามหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่ละครได้ทำนำเสนอมา เช่น คำว่า "ออเจ้า" การทำอาหาร ซึ่งนับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี นับเป็นการเริ่มต้นของการสร้าง Soft Power ของสิ่งที่ประเทศไทยมีให้เข้าไปอยู่ในใจของคนไทยก่อน จากนั้นก็จะล้นจนออกสู่นานาชาติ เพราะไม่เพียงละครไทยจะสามารถสร้างความประทับใจให้คนไทยได้อย่างมากแล้ว "บุพเพสันนิวาส" ยังโด่งดังไกลไปอีกหลายประเทศ ทำให้คุณหน่องผู้เปลี่ยนแปลงวงการละครไทย อยากเผยแพร่วัฒนธรรมไทย เรื่องราวประวัติศาสตร์ชาติเราให้ชาวต่างชาติได้รับรู้ ทำความรู้จักประเทศไทยมากขึ้น ในมุมมองที่สวยงามและทรงคุณค่า เกิดการอยากเดินทางมาท่องเที่ยวมาตามรอย มาสัมผัสประสบการณ์แสนพิเศษเหมือนในละครและภาพยนตร์ โดยคุณหน่องเชื่อว่า Soft Power ในละครและภาพยนตร์บุพเพสันนิวาสจะช่วยโน้มน้าว เปลี่ยนทัศนคติ ความคิด ให้ชาวต่างชาติสนใจความเป็นไทยไม่มากก็น้อย

มากกว่านั้นคุณหน่องยังตั้งใจเสมอและพยายามใช้แนวคิด Soft Power ของไทย ใส่เข้าไปในละครทุกเรื่องที่ผลิต เพราะประเทศไทยมีทุนทางวัฒนธรรมที่ร่ำรวย และทรงคุณค่ามากมายควรที่จะเผยแพร่สู่สายตาประชาคมโลก ยิ่งในยุคปัจจุบันเราอยู่ในยุคของ creative economy เราต้องแปรรูปวัฒนธรรมเป็นสินค้าที่มีเรื่องราว เป็นคอนเทนต์ที่เสพง่าย น่าซื้อ และส่งออกได้ เพราะถ้าละครไทยของเราสามารถชักจูง ดึงดูดความสนใจคนดูในประเทศได้แล้ว การจะซื้อใจคนดูต่างประเทศก็ไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป ในผลงานเรื่องถัดไปของบรอดคาซท์ ที่คุณหน่องกำลังหาทุนทางวัฒนธรรมในรูปแบบของความเชื่อ ค่านิยมพื้นบ้าน ตำนานท้องถิ่นที่ผูกโยงกับผู้คนและเศรษฐกิจเพราะสิ่งเหล่านี้สามารถทำให้เกิดพลังของ Soft Power ได้ไม่ยาก

"ความเปลี่ยนแปลงในแต่ละวันของยุคสมัย เราอยู่ในยุคที่มีสตรีมมิง OTT แพลตฟอร์มมากมาย เข้ามาให้บริการในประเทศ คนดูชาวไทยบริโภคละคร ภาพยนตร์ไทยน้อยลง เพราะมีทางเลือกอื่น ดังนั้นคอนเทนต์ของสื่อไทย ต้องไม่ out ไม่เชย ต้องมีความสดใหม่ น่าสนใจ ร่วมสมัย ตรงกับเทรนด์กระแสโลกตลอดเวลา นั่นคือสิ่งที่เราพยายามสร้างสรรค์ผลงานละคร และภาพยนตร์บุพเพสันนิวาสให้มีความทันสมัย และแตกต่างจากละครหรือภาพยนตร์เรื่องอื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา แต่ยังคงเอกลักษณ์ความเป็นไทยเอาไว้อย่างแจ่มชัด"

วันนี้คุณหน่องผู้นำการเปลี่ยนแปลงละครไทย สามารถนำสิ่งที่เรียกว่าความบันเทิง มาผสมผสานกับวัฒนธรรม ประเพณี เรื่องราวประวัติศาสตร์ และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย จนทำให้คนไทยหันกลับมานิยมละครและภาพยนตร์ไทย และสร้าง Soft Power ให้กับวงการบันเทิงไทยดังไกลและเกิดกระแสอยากเที่ยวไทยสไตล์ออเจ้าในปัจจุบัน

ประเทศไทยเรามีทุนทางวัฒนธรรมที่ช่วยทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจไม่แพ้ชาติใดในโลก และเนื่องจากวัฒนธรรมเป็นต้นน้ำของห่วงโซ่คุณค่าในอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ พี่หน่องมั่นใจว่าผู้ผลิตสื่อไทยสามารถนำทุนทางวัฒนธรรม เช่น เรื่องราว คอนเทนต์วัฒนธรรม มาสร้างความโดดเด่นให้กับละคร ภาพยนตร์ไทย ให้มีความแตกต่าง มีจุดขาย เกิดเป็นละครไทยที่คงความเป็นไทย ส่งต่อไปถึงเยาวชนไทยรุ่นถัดไปได้

Arunosha Bhanupan | Broadcast Thai Television Co., Ltd.

Thai series, a soft power expressing the Thai identity to the world

"I want to promote Thai culture so that foreigners get to know the beauty of Thailad better"

From massive consumption at home to continental recognition, Arunosha initiated a series of 'Love Destiny' television dramas representing progressive waves in the entertainment industry ancient yet tangible Thai history, culture, and wisdom. Under her production company, Broadcast Thai Television, various works are anchored to the roots of national identity, values, and ways of life.

The outcome of curating a famous historical-based novel 'Bupphesanniwat' which encapsulated the spirits of the motherland was of great popularity among the Thais. In addition to being one of the highest-ever rating series, it had a remarkable impact on the society at large. For example, from the main character's portrayals, after national broadcasting, Ao-jaow fever endorsed many fans to dress up in traditional apparel, visit ancient cities, or even try local cuisines in Ayutthaya and its surroundings.

The huge success has become a 'soft power' embedded in neighboring countries in Asia. From her long-lasting expertise and experiences in this industry, Arunosha does believe in this strategy to catch a better future for TV dramas. She has been promoting alternative genres of Thai series which are welcomed by international audiences. The rapid growth of technologies, especially the latest online streaming platforms, has provided numerous opportunities for media directors and producers. Concepts of the creative economy also lead her to ease Thai storytelling to meet practical business values. "Our fruitful and solid cultural capital passed on through generations should be developed to play more leading roles in the global industry," proposed Arunocha.

78 ASST. PROF.THUMMANIT NIKOMRAT

"If you like the performance
you can dance โนรา โนรา"

ผศ.ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์

เล่าขานตำนานศิลปะโนรา อัตลักษณ์บ้านใต้ สู่สายตาชาวโลก

ศิลปวัฒนธรรม นับเป็น Soft Power ที่สำคัญในการขับเคลื่อนอัตลักษณ์การบอกเล่าขานตำนานวัฒนธรรมของถิ่นฐานไทยในแต่ละภูมิภาค "โนรา" ศิลปะชิ้นเอกที่เป็นกลิ่นอายบ้านใต้ของไทยที่ยังคงเป็นเสมือนลายเซ็นความเป็นไทยในภาคใต้ดินแดนด้ามขวาน ที่วันนี้ไม่ใช่แค่เพียงตำนานแต่ยังสามารถสร้างพลังแห่ง Soft Power หลอมรวมจนกลายเป็นความยั่งยืนทางศิลปะที่คนทั่วโลกต่างประทับใจ จนสามารถจุดกระแสการพลิกฟื้นศิลปะโนราที่เกือบจะเลือนหายให้กลับมาอีกครั้ง

ผศ.ธรรมนิตย์ นิคมรัตน์ ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดงโนรา ประจำปี 2564 ผู้นำความภาคภูมิใจแห่งศิลปะการแสดงที่เป็นหนึ่งเดียวของโลกอย่างศิลปะโนราออกสู่สายตาชาวโลกผ่านความอ่อนช้อยสวยงามได้อย่างน่าหลงใหล ลูกศิษย์ก้นกุฏิของ ครูสาโรช นาคะวิโรจน์ ศิษย์โนราขุนอุปถัมภ์นรากร ศาสตร์แห่งครูหมอโนรา ผู้ถวายงานในหลวงรัชกาลที่ 9 ผู้สืบทอดโนรามาตั้งแต่ครั้งบรรพบุรุษมิให้เลือนหายไปตามกาลเวลา

ด้วยเพราะมีความรัก ชื่นชอบในศิลปะการแสดงโนรา ทั้งท่ารำที่อ่อนช้อยมีเอกลักษณ์ บทเพลงที่ไพเราะสร้างความคึกคักและความภูมิใจในความเป็นวิถีชีวิตของคนใต้ อาจารย์ธรรมนิตย์จึงฝึกฝนและคิดอยู่เสมอในการอนุรักษ์ศิลปะการแสดงนี้ให้อยู่คู่กับคนรุ่นหลัง ไม่ให้เลือนหลาย และสามารถที่จะเชิดหน้าชูตาให้กับประเทศไทย ด้วยความสุขผนวกกับผูกพันในการร่ายรำทำให้การแสดงโนราจึงเสมือนเป็นชีวิตจิตใจและจิตวิญญาณของอาจารย์อยู่เสมอ ก่อให้เกิดการถ่ายทอดสู่เยาวชนคนรุ่นใหม่ด้วยการสอนให้เด็กที่สนใจในพื้นที่ภาคใต้ได้เข้าใจศิลปะแขนงนี้อย่างลึกซึ้งตั้งแต่รากเหง้าจวบจนความถูกต้องของการร่ายรำที่ต้องผสมผสานจิตวิญญาณในการแสดงเพื่อให้ความสุขแก่ผู้รับชม

"ความภูมิใจและความตั้งมั่นที่เราจะต้องทำให้ศิลปะแขนงนี้ยั่งยืน เป็นที่รู้จักในนานาประเทศ รวมถึงเกิดความหวงแหนอนุรักษ์เพื่อให้อยู่คู่ภาคใต้ มาจากความประทับใจที่สุดหัวใจ คือเมื่อครั้งหนึ่งได้ถูกเลือกให้แสดงศิลปะโนรา ที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย เป็นการแสดงต่อหน้าพระพักตร์ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในงานวันนั้นพระองค์ทรงสอบถามใครเป็นครูสอนเด็ก ครั้งนั้นเองยิ่งทำให้หัวใจความเป็นครูตื้นตันและบอกกับตัวเองจะไม่หยุดทำ หยุดสร้าง หยุดคิดในการอนุรักษ์โนรา การแสดงที่เป็นตำนานของคนใต้"

อาจารย์ธรรมนิตย์ได้สั่งสมประสบการณ์ ได้รับโอกาสในการร่วมกับอาจารย์สาโรช ในการที่ถ่ายทอดโนราสู่นักศึกษาส่วนภาคกลางที่ไม่ใช่เฉพาะภาคใต้ และได้เผยแพร่เรื่องราวโนราทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ สอนกลุ่มคนไทยในต่างประเทศ และระดับศิลปินที่เดินทางมาร่วมงานศิลปะ รวมถึงวิทยาลัยศิลปะของต่างประเทศ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จนได้นำมาสู่การเขียนตำรารำโนราพื้นฐานของสายขุนอุปถัมภ์นรากรครั้งแรก โดยในหนังสือมีรายละเอียดตั้งแต่เริ่มต้นการรำและการจัดร่างกายให้ถูกต้องสวยงาม รวมถึงยังได้มีการจัดทำหนังสือการฝึกอบรมโนราให้กับเยาวชนที่สนใจทั้งเรื่องของดนตรี ประวัติความเป็นมาที่เป็นรากเหง้าจนกลายเป็นอัตลักษณ์หนึ่งเดียวในโลก รวมไปถึงกระบวนการรำ การร้อง ซึ่งนับเป็นความก้าวหน้าของวงการโนราเป็นอย่างยิ่ง ปัจจุบันสถาบันการศึกษาทั่วประเทศต่างให้ความสำคัญ โดยร่วมกันพัฒนาจนเกิดเป็นหลักสูตรที่เป็นวิชาเอกโนราเกิดขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเจริญเติบโตงอกงามของศิลปะการแสดงกับการศึกษาและการเปิดกว้างของสังคม ที่วันนี้ศิลปะการแสดงไม่ใช่เรื่องของการเต้นกินรำกินอีกต่อไป แต่ในทางกลับกันเป็นพลังสำคัญในการธำรงรักษาความเป็นไทยเป็นพลังสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ของสยามประเทศ

"การได้เป็นครูเป็นที่สุดของชีวิต เพราะเป็นอาชีพที่เราจะได้ถ่ายทอดความรู้และสิ่งที่เรารักไปสู่ลูกหลานได้อย่างถูกต้อง ศิลปะการแสดงโนราเป็นตำนาน เป็นสิ่งภูมิใจมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ซึ่งสะท้อนถึงความเจริญรุ่งเรืองของคนไทยในดินแดนด้ามขวาน การที่เราได้สอน ได้ผลิตเยาวชนจนสามารถส่งต่อองค์ความรู้ด้านศิลปะการแสดงที่เป็นของไทยแท้ให้เกิดความยั่งยืนเหล่านี้ออกสู่ผู้คนนับเป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่และภูมิใจที่สุด"

"โนรา" ไม่เพียงแค่สร้างความยั่งยืนทางด้านศิลปะการแสดง แต่ยังสร้างความยั่งยืนในอาชีพของศิลปิน และครูการแสดง เพราะเป็นงานที่ไม่ว่าโลกจะก้าวหน้าเพียงใด หัวใจแห่งการถ่ายทอดศิลปะแขนงนี้ยังคงต้องใช้ใจที่เกิดจากความรักในการถ่ายทอดให้คงอยู่ไม่สามารถที่จะมีเทคโนโลยีใด ๆ มาทดแทน

Asst. Prof.Thummanit Nikomrat | Faculty of Fine and Applied Arts, Thaksin University

Taking the local play of Nora to the world

"If you like the performance, you can dance Nora Nora"

Art and cultures are regarded as soft power in driving and representing the identity of each community. Nora, the dramatic performance from the southern of Thailand, is the signature representation of the south. Today the performance is more than just a legend. It has become the soft power and a sustainable art that has impressed so many people from all over the world that the art that was once on the verge of disappearance has been graciously revived. Thummanit Nikomrat, Nora Dramatic Dance National Artist 2021, has been stunning the world through his delicate and graceful performances of Nora dance.

The Nora master has always been obsessed by the elegant dance moves combined with rhythmic tempos. He not only mastered the art but is committed to preserve it so it lives on forever. In attempt to keep Nora, Thummanit has put his heart and soul in passing on Nora performance to the younger generations. He recalled how overjoyed he was when his pupils performed Nora in front of HRH Princess Maha Chakri Sirindhorn. Since then, he was determined to keep spreading the precious heritage of the south.

With his expertise and experience, Thammanit has been presenting the lively dance in both domestic and international platforms. His pupils include both Thai and foreign students. To help sustain the culture of Nora, Thhammanit has even authored books about the basics of Nora and the training of Nora, hoping that these books can benefit those interested in dancing and even singing Nora. This marks a significant progress in the world of Nora.

79 KUMPUN NITHIWARAPHAIBON

"เพลงไทยมีเสน่ห์
เพราะสะท้อนทั้งวิถีชีวิต
และแก่นของชีวิต
เราต้องช่วยกันรักษา"

กำปั่น นิธิวรไพบูลย์

สำนักงานเพลงโคราชคณะกำปั่น

กำปั่น นิธิวรไพบูลย์

ผู้อนุรักษ์ศิลปะของชาติ ผ่านศาสตร์แห่งบทเพลง

ครูกำปั่น นิธิวรไพบูลย์ หรือ กำปั่น บ้านแท่น ศิลปินแห่งชาติสาขาศิลปะการแสดง เพลงโคราช ปี 2564 เป็นบุคคลที่ทรงคุณค่า เป็นผู้ที่ทำให้เพลงโคราชกลับมาฮิตติดหูและรู้จักกันอย่างกว้างขวาง ด้วยการใส่คำร้องที่สนุกสนาน ทันยุคทันสมัย คงการใช้ภาษาที่สละสลวยและสุนทรียภาพทางดนตรีที่ไพเราะเสนาะหู ท่านได้เปิดประตูวัฒนธรรมอันล้ำค่าทำให้ผู้คนจากทุกวัฒนธรรมเข้าถึงเพลงโคราชจนทำให้เข้าใจวัฒนธรรมอีสานมากขึ้น

ครูกำปั่นเล่าว่า ท่านมีพื้นเพเป็นชาวโคราชโดยกำเนิด ทำให้มีความใกล้ชิดกับเพลงโคราชตั้งแต่เด็ก ท่านได้ยินพี่ชายพี่สาวที่เป็นหมอเพลงโคราชท่องกลอนทุกเช้า จึงทำให้หลงรักมนต์เสน่ห์ของเพลงโคราช นั่นจึงเป็นแรงบันดาลใจให้กับท่านและทำให้ท่านตั้งปณิธานว่าจะฝึกร้องเพลงโคราชและแสดงให้ได้

การอนุรักษ์และธำรงรักษาศิลปะชุมชนด้านดนตรีมีโจทย์ที่ท้าทายหลายอย่าง เช่น กลุ่มผู้ฟังที่เลือนหายลงไปทุกวัน ความก้าวล้ำของเทคโนโลยี ดังนั้นท่านจำเป็นต้องอาศัยการร่วมมือ การพัฒนา และการส่งเสริมจากหลายฝ่าย เพื่อให้อาชีพหมอเพลงเป็นอาชีพที่มีคุณค่าและยั่งยืน

ครูกำปั่นจึงได้ประยุกต์เพลงโคราชให้เป็นเพลงร่วมสมัย สร้างความบันเทิง เพื่อให้มีคนรู้จักกว้างขึ้น แต่ต้องยังคงรูปแบบฉันทลักษณ์ของการสัมผัสคำและสำนวนดั้งเดิมไว้ ทำให้วันนี้เพลงโคราชเป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง จนมีผู้สนใจมาเป็นลูกศิษย์ เพื่อเรียนรู้และนำไปประกอบเป็นอาชีพ

"วันนี้มีความภูมิใจที่สามารถทำให้เพลงโคราชได้รับความสนใจจากคนรุ่นใหม่มากขึ้น เราปรับให้เข้ายุคสมัยในปัจจุบัน รูปแบบ วิธีการ แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ของเพลง เช่น เพลงต้องมีการร้องที่มีการเล่นคำสัมผัสคู่ 6 คู่ 8 และเล่นเสียง และบางครั้งต้องเล่นสดคิดสดเพื่อให้เกิดความบันเทิง ทำให้วันนี้การผลิตบุคลากรที่ทำได้จึงไม่ใช่เรื่องง่าย แต่จากการพัฒนาทำให้วันนี้เพลงโคราชมีคนสนใจและเข้ามาเรียนรู้มากขึ้นเพื่อเอาไปทำมาหากิน เท่ากับครูก็สำเร็จในการผลักดันในสิ่งนี้ให้ธำรงอยู่ เกิดความยั่งยืนในการสานต่อ และร่วมอนุรักษ์เพลงศิลปวัฒนธรรมนี้"

ผลงานของครูกำปั่นในวันนี้ มีบทเพลงที่เป็นประวัติศาสตร์และเป็นความภาคภูมิใจของครู คือเพลงประวัติหลวงพ่อคูณ ปริสุทโธ นอกจากนี้ยังมีเพลงพระเวสสันดรดวงใหญ่ เพลงต่อต้านยาเสพติด เพลงอนุรักษ์ธรรมชาติ และเพลงต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง ซึ่งครูกำปั่นพยายามที่จะหยิบยกรูปแบบของเพลงโคราช แต่แต่งเนื้อร้องให้สอดคล้องกับสถานการณ์และบริบท เพื่อส่วนหนึ่งต้องการให้เป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีเพลงลูกทุ่งภาษาโคราชอีกกว่า 300 เพลง และประพันธ์เพลงแหล่มากกว่า 1,000 บท จึงไม่แปลกที่ใคร ๆ จะยกย่องครูเป็นผู้มีความล้ำเลิศด้านคีตวรรณกรรม

นอกจากนี้ ครูกำปั่นยังมุ่งเน้นสร้างความยั่งยืนอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการถ่ายทอดให้คนรุ่นใหม่ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่สนใจ รวมทั้งยังรวบรวมกลอนเพลงจัดพิมพ์เป็นหนังสือเพลงโคราชเล่มแรกของประเทศไทย และยังสละทุนทรัพย์เพื่อระดมทุนสร้างพิพิธภัณฑ์ศูนย์การเรียนรู้เพลงโคราชตั้งอยู่ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เพื่อเก็บและรวบรวมกลอนเพลงโคราชกว่า 20,000 บท ทำให้ได้รับรางวัลเกียรติคุณจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น รางวัลศิลปินดีเด่นประจำจังหวัดนครราชสีมา รางวัลเพชรสยามบุคคลดีเด่นแห่งปี และรางวัลศิลปินมรดกอีสาน ได้รับพระราชทานรางวัลพระธาตุนาดูนทองคำ สาขาทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จากกรมสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อปี 2561

เพลงโคราชนับว่าเป็นศิลปะอันล้ำค่าของชาติอีกแขนงหนึ่ง การอนุรักษ์ของเดิมให้เข้ากับยุคสมัยธำรงคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์เพลง ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในกระบวนอนุรักษ์ รักษา และสืบสานที่สำคัญ ซึ่งครูกำปั่นเป็นผู้นำในการสร้างการเปลี่ยนแปลงค่านิยมเพลงประจำถิ่นให้มีเอกลักษณ์และมีคุณค่าสามารถเข้าไปนั่งอยู่ในหัวใจของผู้คนทุกเจเนอเรชันได้อย่างแท้จริง

Kumpun Nithiwaraphaibon| Korat Song Office, Kampun Faculty

Conserving national art through music

"Thai songs have their own charm; they reflect unique ways and essence of life in each region. We must help protect them."

Mr. Kumpun Nithiwaraphaibon or Kumpun Ban Thaen, a national artist in the performing arts, Korat Song, Year 2021, is known for having popularized Korat songs. The songs are recognized and admired for their humorous, euphemistic language and of course, nice music. "To maintain the popularity of local music, collaboration, growth, and marketing must all take place at the same time," proposed Kumpun.

Initially, Kumpun came up with the concept of incorporating Korat songs with modern music as a form of entertainment while preserving the original rhyming of words and emotions. Korat songs are also becoming more and more popular among young students who choose to study and employ the songs for their professional practice. Today, around 300 Thai country songs originate from Korat, and over 1,000 songs are being composed.

In addition to making history for Korat songs, Kumpun also focuses on concrete sustainability by paying respect to the younger generation and collecting poetic songs to be published in the first-ever Korat song book in Thailand. He also raises funding for the Korat Song Learning Center Museum at Nakhon Ratchasima Rajabhat University, which will house over 20,000 Korat songs. Since Korat song is another priceless national art, Kumpun should be respected as a pioneer who has managed to transform the value of art into something unique and meaningful that can genuinely win the hearts of people of all generations.

80 SANAN BUAKLEE

"เราต้องรักษาความรู้
ของคนโบร่ำโบราณ
โดยเราก็ต้องผสาน
ความสมัยใหม่ด้วย
และต้องอยู่ด้วยกันให้ได้"

สนั่น บัวคลี่

บ้านกลองลุงเหลี่ยม

สนั่น บัวคลี่

ครูช่างหัตถกรรมเครื่องหนังกลอง สืบสานการทำกลองด้วยภูมิปัญญากว่า 50 ปี

สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์และอยู่คู่คนไทยมาทุกยุคสมัยคือดนตรีไทย หนึ่งในเครื่องดนตรีที่รู้จักและนิยมกันในทุกงานประเพณีเห็นจะเป็น กลอง ปัจจุบันแม้เทคโนโลยีจะเข้ามามีส่วนการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตหาก แต่สุนทรียศาสตร์แห่งดนตรีก็ยังคงเป็นจุดรวมความสุขของทุกคน เมื่อเอ่ยถึงเครื่องดนตรีประเภทกลองของไทย แน่นอนว่าชื่อของ นายสนั่น บัวคลี่ เจ้าของโรงทำกลองบ้านกลองลุงเหลี่ยม แห่งจังหวัดอ่างทอง เป็นบุคคลแรกที่วงการคนเล่นกลองต่างยอมรับและยกให้เป็นครู ผู้มีใจรักและมีความสามารถในการผลิตและพัฒนากลองจนเป็นผู้เชี่ยวชาญงานกลองของประเทศไทย

ลุงสนั่นเริ่มต้นทำกลองจากความชอบสมัยเด็กถึงแม้ว่าจะเติบโตมาในหมู่บ้านทำกลอง อาศัยครูพักลักจำ ลองผิดลองถูกและประสบการณ์คำติชมจากลูกค้า หรือจากปัญหาของลูกค้าเมื่อนำกลองมาให้ซ่อม ทำให้ลุงสนั่นสั่งสมประสบการณ์มาจนเปิดร้าน “บ้านกลองลุงเหลี่ยม” จนเป็นที่รู้จักมีชื่อเสียงของจังหวัดอ่างทอง

ไม่ว่าจะเป็น กลองชาตรี กลองทัด กลองแขก กลองยาว กลองเพล กลองสะบัดชัย โทน รำมะนา ตะโพน ฯลฯ ทั้งคณะลิเก วงปี่พาทย์ โรงละครแห่งชาติ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ฯลฯ กลองที่นำไปใช้ก็ผ่านมือลุงสนั่นมาหมดแล้ว เพราะชื่อเสียงที่บอกปากต่อปากกันว่า “ต้องไปบ้านลุงเหลี่ยมนะถึงจะได้กลองดี” ดีที่ว่าไม่ใช่ดีที่คุณภาพของวัสดุที่เลือกใช้เท่านั้น แต่เป็นเพราะการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในทุกขั้นตอนของการทำกลอง ไม่ว่าวิธีการแช่ ขัดหนัง หรือการ “แกงหนัง” ก็เป็นอีกหนึ่งภูมิปัญญาเก่าแก่ ที่ใช้กะทิมะพร้าว เครื่องแกงโขลกรวมกันเพื่อทำให้หนังนุ่ม หรือใช้น้ำมะนาวเพื่อทำให้หนังฟู เทคนิคภูมิปัญญาเหล่านี้เป็นการพัฒนาคุณสมบัติของหนัง เพื่อมาปรับใช้ให้เข้ากับกลองแต่ละชนิด ทำให้กลองบ้านลุงเหลี่ยมเป็นที่ยอมรับว่าเป็น “กลองที่ดี”

เมื่อขับเคลื่อนการทำกลองด้วยใจรักและไม่หยุดที่จะเรียนรู้ ลองผิดลองถูกเพื่อให้ได้กลองที่มีคุณภาพที่สุด ทำให้ลุงสนั่นได้คิดค้นภูมิปัญญาการเพิ่มประสิทธิภาพให้กลองหนังมีเสียงที่ดังขึ้นด้วยการนำ “ข้าวสุก” มาติดที่หน้ากลองซึ่งถือว่าเป็นการสร้างเอกลักษณ์และนวัตกรรมใหม่ในการทำกลองให้มีเสียงดังและไพเราะกว่าเดิม ซึ่งการติดข้าวที่หน้ากลองเสมือนเป็นการถ่วงเสียงของกลองให้มีความดังเบา ต่ำ สูง คล้ายการปรับคีย์ของเครื่องดนตรีสากล

“เราต้องยึดถือของโบราณไว้เป็นเครื่องหนังไม่ใช่เครื่องน็อต เขาใช้น็อตขันแล้วใช้หนังแก้วของฝรั่ง เสียงมันไม่ได้ ใช้เครื่องเสียงช่วยเสียงก็ยังไม่ได้ แต่มันเสียภาพลักษณ์ของโบราณดนตรีไทย หนังวัวโบราณมันดีกว่า ถึงจะถูกน้ำไม่ได้แต่คุณภาพของกลองมันเลิศล้ำกว่าหนังแก้วของฝรั่งที่ใช้งานจริงไม่ได้ ถึงแม้จะทนฝนกว่าก็ตาม”

นี่คือภูมิปัญญาที่ลุงสนั่นพยายามถ่ายทอดบอกลูกหลานรุ่นใหม่ให้เห็นว่าการสืบสานอนุรักษ์หัตกรรมบางอย่างมันไม่ใช่ความล้าสมัย แต่มันส่งผลลัพธ์ของชิ้นงานที่ต่างกันด้วย ลุงสนั่นใช้วิธีการอธิบายไปพร้อมกับการพิสูจน์ให้เห็นจนทำให้คนต่างยอมรับในวิธีภูมิปัญญาแบบดั้งเดิมนี้ จนทำให้ลุงสั่นได้รับรางวัล ครูช่างศิลปหัตถกรรมประเภทเครื่องหนัง (กลอง) จากศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ ประจำปี 2558

คำพูดที่ว่า “คนเก่งหวงวิชา” ใช้ไม่ได้กับลุงสนั่น เพราะนอกจากลุงสนั่นจะไม่หวงวิชาแล้วยังพร้อมถ่ายทอดเพื่อเป็นการอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาชาวบ้านให้กับลูกหลานต่อไป ลุงสนั่นในวัย 75 ปี ไม่อยากให้กลองหายไปพร้อมกับตน จึงบอกเล่าถ่ายทอดภูมิปัญญา รวมถึงเทคนิคทุกอย่างให้กับกลุ่มคนที่สนใจมาศึกษาเรียนรู้เพื่อจะหวังว่าให้มีคนมาสืบทอดอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยไม่ให้เลือนหายไปตามกาลเวลา

วิธีการ “ทำให้เห็น” คือวิธีการที่ลุงสนั่นใช้เป็นเครื่องมืออธิบายให้กลุ่มคนที่มาเรียนรู้เข้าใจ ถือได้ว่าเป็นบทพิสูจน์ให้เห็นถึงรากเหง้าแห่งภูมิปัญญาที่เทคโนโยลีไม่สามารถทดแทน

Sanan Buaklee | Ban Klong Lung Liam

A mater of handmade leather drums who has used local wisdom to make Thai drums for over 50 years

“The ancient knowledge must be preserved while integrated with modernity. If you want a good drum, you have to come to Uncle Liam’s house.”

One of the musical instruments that appear vastly in Thai traditions is the drum. Mr. Sanan Buaklee or Uncle Liam is the master of leather craftsmanship who has adopted skills and wisdom in making drums for over 50 years. He is the owner of the drum factory of Ban Klong Lung, Ang Thong Province. At the factory, people who love drums are trained until they become experts and together with Sanan, they produce and develop drums for the national market.

Sanan started making drums based solely on his childhood passion. He learned from trial and error, customers’ experience and feedback, and their problems. Eventually, he became an expert and could open his own shop. No matter what types of Thai drum you think of, Mr. Sanan knows them all. You can get a good drum from him not just because of the good quality of the materials, but also how he applied the local wisdom throughout the process of drum making.

Some people might not want to share their knowledge and wisdom. However, Sanan, at the age of 75, is eager to share as he does not want the drums and the wisdom to disappear with him. He keeps passing on wisdom including all techniques for people who are interested in learning, hoping that someone will inherit and prevent Thai art and culture from fading over time.

81 RAY MACDONALD

"ก้าวแรก... คือ ก้าวที่ยากที่สุด
อย่ามัวแต่รอให้พร้อม
แล้วจึงค่อยลงมือทำ
แต่ให้ลงมือทำ
เมื่ออยากทำ ...ถึงแม้ยังไม่พร้อม"

เรย์ แมคโดนัลด์

บริษัท เร่ร่อน จำกัด

เรย์ แมคโดนัลด์

ความฝันที่สร้างการเปลี่ยนแปลง

การเดินทางสำหรับใครเป็นไปเพื่อการเรียนรู้และเก็บเกี่ยวประสบการณ์และนำสิ่งนั้นเปิดโลกทัศน์ให้ผู้อื่นได้รับรู้ บางคนก็เป็นผู้เริ่มต้นในการสร้างการเรียนรู้ในโลกของตนเองแล้วแชร์ให้ผู้อื่น เช่นเดียวกับนักแสดงผู้มากความสามารถ คุณเรย์ แมคโดนัลด์ ผู้ชายที่ไม่เคยหยุดฝัน เจ้าของรายการ "เร่ร่อน" รายการท่องเที่ยวในช่องทางโซเชียลมีเดียที่เกิดจากความรักความฝันในการสร้างแรงบันดาลใจในการเดินทางรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า Overlanding ที่มีความตั้งใจในการเดินทางที่จะบอกเล่าเรื่องราวภาพจำของประเทศไทยสู่สายตาชาวโลก กับยานพาหนะที่รู้จักกันคือ รถตุ๊ก ๆ ที่ถูกตั้งชื่อว่า "ลำดวน"

เรย์ หนุ่มมาดเซอร์มากความฝันและจินตนาการที่สร้างการเปลี่ยนแปลงด้านการรับรู้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยสู่สายตาชาวโลก ด้วยการเดินทางแบบ Overlanding ในแบบของตัวเองที่ต้องการเดินทางไปพร้อมกับการสร้างภาพจำให้กับคนดู สร้างการรับรู้ให้กับชาวต่างชาติให้นึกถึงประเทศไทย การเดินทางโดยไปหาประสบการณ์ระหว่างทางกับ "ลำดวน ตุ๊กตุ๊กหัวใจไทย"

"เราต้องสะท้อนความธรรมดาที่ไม่ธรรมดา โดยผ่านสัญญะของไทยที่เป็นที่รู้จักและจดจำของนานาชาติ นั่นคือ รถตุ๊กตุ๊ก เราปล่อยให้ความธรรมดานั้นสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้เกิดขึ้นในระหว่างทาง"

สิ่งที่ท้าทายสำหรับการเดินทางเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวทั่วทุกมุมโลก ร่วมกับน้องลำดวนนั้น คือการที่ต้องพาตุ๊กตุ๊กลำดวนไปให้ได้ทุกที่ จากคนที่ไม่ได้มีความรู้เรื่องการซ่อมเครื่องยนต์อย่างถูกวิธี ทำให้ต้องเรียนรู้วิธีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเรื่องการสื่อสาร การถูกปฏิเสธการซ่อมจากอู่ แต่ในทุกปัญหามักจะสร้างมิตรภาพขึ้นมาเป็นเพื่อนร่วมทางเสมอ นี่คือการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่คุณเรย์ค้นพบ คือ มิตรภาพเกิดขึ้นทุกที่ที่เราเดินทาง

คุณเรย์บอกว่า ถึงแม้ทักษะพื้นฐานการซ่อมรถจะไม่ได้ถูกนึกถึงให้เรียนรู้ก่อนออกเดินทาง แต่มันก็ทำให้เกิดการวินิจฉัยระหว่างทางประกอบกับ "ลำดวน" มีภาพลักษณ์ที่เป็นมิตร น่ารัก ผู้คนที่ได้เห็นก็รู้สึกชื่นชอบและมาช่วยเหลือ จึงยิ่งสร้างภาพจำให้กับผู้คน และเป็นที่มาของแนวคิดในการสร้างอัตลักษณ์ของรายการของประเทศ และของคนไทย การเดินทางครั้งนี้ไม่ได้มีระยะเวลาที่ถูกกำหนดแน่นอน แต่ต้องการบอกเล่าเรื่องราวของการเดินทาง ความสำเร็จคือการที่ทีมอยู่ครบถ้วน ลำดวนอยู่ด้วย ไม่ว่ารถจะพังหรืออยู่ในสภาพไหน ก็ต้องเข้าถึงเส้นชัย หรือจะนิยามการเดินทางนี้ว่า การเดินทางที่จะพาไปพบความหมายมากกว่าการพาไปถึงจุดหมาย

หลังสิ้นสุดการเดินทาง 2 ซีซั่น ผ่านประเทศเมียนมา กัมพูชา ลาว ในซีซั่นแรก และมาต่อจีน ญี่ปุ่น ในซีซั่นที่ 2 จนระยะเวลาผ่านไปหลายปี คุณเรย์ได้นำ "ลำดวน" กลับมาอีกครั้ง แต่คราวนี้ไม่ได้มาเพื่อออกเดินทางเพียงอย่างเดียว แต่มาเพื่อทำลายสถิติโลก และคุณเรย์ก็ทำได้สำเร็จจนได้รางวัล "GUINNESS WORLD RECORDS รถตุ๊กตุ๊กที่เร็วที่สุดในโลก" มาครอง โดยทำความเร็วได้ 130.45 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ทำลายสถิติเดิมที่เป็นชาวอังกฤษทำสถิติไว้ที่ 119.584 กิโลเมตรต่อชั่วโมง

ถ้าเปรียบลำดวนเป็นหนึ่งในตัวละครในการเดินทางครั้งนี้ ลำดวนสามารถเป็นภาพจำที่คุณเรย์และทีมงาน "เร่ร่อน" สร้างคาแรคเตอร์ให้ลำดวนได้สำเร็จจนทำให้เป็นที่รู้จักไปทั่วโลก

การเปลี่ยนแปลงเริ่มต้นจากกระบวนการคิดและลงมือทำ ของบางอย่างสามารถมีมูลค่าเพิ่มมากกว่าที่ถูกมอง อย่างรถตุ๊กตุ๊กที่วันนี้คุณเรย์สามารถสร้างให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่แค่รถ แต่หากคือสัญญะที่สะท้อนภาพลักษณ์ของประเทศไทยสู่ภาพจำที่แสนอบอุ่นในเรื่องเล่าการเดินทางจนก่อให้เกิดแรงบันดาลใจในคนรุ่นใหม่ไม่ให้หยุดฝัน และลงมือทำไม่ว่าจะโพรเจกต์อะไรก็ตาม

Ray MacDonald | Rayron Co., Ltd.

A dream that can lead change

"The first step is the most difficult step to take. Do not hesitate and go ahead, even when you are not ready."

Mr. Ray MacDonald is a talented actor who never stops dreaming. Today, he is best known for his online travel show called "Rayron". Through this show, he desires to share inspiring and heartwarming stories from his journeys. With his trusting motor-tricycle (or tuk-tuk) named "Lam Duan", he has made his show memorable and recognizable to the global audience. "We have to find the extraordinary in the ordinary and let the ordinary give us new experiences as we go. A tuk-tuk is a great choice because it puts Thailand on the world's map."

Tagging Lam Duan along can be cute but also challenging. Ray's limited familiarity with automobile repair has put him in tough places. He has struggled with miscommunication and has been rejected by repair shops several times. However, Lam Duan's charm has also granted his show recognition and has allowed him to build new friendships along the way. While there are no clear or predetermined goals for destination or time frame, the point of Ray's itineraries is more about discovering the meaning on the go and never leaving his travel companion, Lam Duan, behind.

Throughout the show's two seasons, Ray and Lam Duan have been to Myanmar, Cambodia, Laos, China, and Japan. In the second season, they broke Guinness World Records and became the world's fastest tuk-tuk at the speed of 130.45 kilometers per hour. The broken record was previously at 119.584 kilometers per hour and was set by a British national.

82 VASAWAT RAWANGWONG

"ที่ผมมีวันนี้ได้
เพราะผมผ่านเมื่อวานมาแล้ว
ซึ่งหมายถึง...
ผ่านความพยายามและการฝึกฝน
มาอย่างหนัก"

วสวัตติ์ ระวังวงศ์

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

วสวัตติ์ ระวังวงศ์

เด็กไทยไม่แพ้ชาติใดในโลก ความแน่วแน่ตั้งใจคือหนทางพิสูจน์ฝีมือ

"เยาวชนไทยไม่แพ้ชาติใดในโลก" เรามีโอกาสได้เห็นเยาวชนไทยสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศในเวทีต่าง ๆ ทั้งเวทีวิชาการ การกีฬา และแม้แต่รันเวย์ระดับโลกอยู่เสมอ และสิ่งเหล่านี้ไม่ได้มาอย่างง่ายดาย หากแต่ต้องผ่านความพยายาม ความอดทน การฝึกฝนอย่างตั้งใจมานับครั้งไม่ถ้วน และที่สำคัญผ่านความผิดหวังมามากยิ่งกว่า นายวสวัตติ์ ระวังวงศ์ หรือ น้องน่านน้ำ นักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ผู้คว้าเหรียญทองการแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ ประจำปี 2565 หนึ่งในเยาวชนที่พิสูจน์ความอดทนจนเดินทางมาสู่ความสำเร็จด้วยการมองทุกอย่างเป็นความท้าทายและมีความสุขในการได้ลงมือทำ

การแข่งขันโอลิมปิกวิชาการ เป็นโครงการวิชาการที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักระดับประเทศ เป็นโครงการที่พัฒนาเพิ่มทักษะทางวิชาการให้กับเยาวชนไทย ซึ่งในทุก ๆ ปี จะมีเยาวชนตัวแทนประเทศไทยได้รับรางวัลกลับมาทุกครั้ง ซึ่งในปี 2565 ก็เช่นเดียวกัน น้องน่านน้ำได้รับรางวัลเหรียญทองในการเป็นตัวแทนประเทศไทยเข้าแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิกระหว่างประเทศ พ.ศ. 2565 ซึ่งกว่าจะประสบความสำเร็จในวันนี้ น่านน้ำมีคำคมชวนขบขัน "ทุกชัยชนะเกิดจากการไม่พ่ายแพ้" และ "ที่ผมมีวันนี้ได้ เพราะผมผ่านเมื่อวานมาแล้ว" เป็นที่พูดถึงในทุกแวดวงสื่อเป็นวงกว้างโดยเฉพาะกระแสบนสังคมออนไลน์ แต่แท้จริงแล้วเมื่อวานที่น่านน้ำพูดถึงในคำคมอาจหมายถึงความพยายามมุ่งมั่นมาอย่างสม่ำเสมอในวันวาน ทำให้มีวันที่ประสบความสำเร็จในวันนี้

ตลอดเส้นทางการเติบโตของน่านน้ำที่เริ่มชื่นชอบคณิตศาสตร์ตั้งแต่เด็กและเข้าสู่วงการแข่งขันคณิตศาสตร์ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จนถึงปัจจุบัน มัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เป็นตัวแทนประเทศไปแข่งโอลิมปิกวิชาการนานาชาติ จนคว้าเหรียญทองมาได้ ก็เป็นบทพิสูจน์ให้เห็นแล้วว่า ตลอดระยะเวลา 7 ปีที่น่านน้ำได้เดินทางมาไม่ได้ง่าย น่านน้ำจะต้องผ่านการคัดเลือกผ่านการวัดผลด้วยการสอบเพื่อเข้าค่ายของมูลนิธิส่งเสริมโอลิมปิกตามภูมิภาคต่าง ๆ ทีละขั้นจากระดับเขต ระดับประเทศ ระดับชาติ จนได้รับเลือกเป็นระดับตัวแทนประเทศไทย

น่านน้ำเล่าว่า เมื่อรู้ว่าชอบอะไรก็เปลี่ยนสิ่งที่ชอบให้เป็นสิ่งที่ใช่ อยากเก่งอะไรก็ต้องฝึกฝนสิ่งนั้น พอเกิดความสนใจ ความสนุก และเมื่อเกิดความเข้าใจก็จะยิ่งเกิดความสนใจ แต่คนเก่งอาจจะกลายเป็นคนเคยเก่งได้ หากไม่ฝึกฝนความสามารถที่มีหากไม่ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องก็จะถดถอย เคล็ดลับความสำเร็จของน่านน้ำคือ ฝึกทำโจทย์ เนื่องจากเป็นคนชอบแก้ไขโจทย์คณิตศาสตร์เป็นทุนเดิม มองว่าการฝึกโจทย์คือความท้าทายเพื่อไปสู่ความสำเร็จ เมื่อทำโจทย์ได้ก็เกิดความสนุก ดังนั้นการเดินทางไปสู่เป้าหมายจึงไม่ได้รู้สึกเครียดหรือกดดัน แต่กลับเต็มเปี่ยมไปด้วย Passion ที่จะทำให้ถึงเป้าหมายแห่งความสำเร็จ

ตลอดระยะเวลาการแข่งขันที่ผ่านไปหลากหลายสนาม ตั้งแต่เด็กจนโต น่านน้ำไม่ได้โตขึ้นตามช่วงวัยเพียงเท่านั้น แต่น่านน้ำได้โตขึ้นตามประสบการณ์ชีวิตไปพร้อมกับมุมมองการแก้ไขโจทย์ปัญหาที่ลึกซึ้ง

"คณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ค่อนข้างกว้าง จะมีบางวิชาที่ถนัดบางอย่างที่ไม่ถนัด ได้เรียนรู้จากเพื่อน ๆ ช่วยกันทำโจทย์ แชร์ไอเดียกันช่วยกันทำ ตอนประถมยังไม่ค่อยรู้จักคนฝึกทำโจทย์ฝึกประสบการณ์ โจทย์ยากขึ้นก็ต้องเรียนรู้จากเพื่อน เมื่อโตขึ้นการเห็นโจทย์มันสนุกตรงที่ได้แก้ปัญหา เห็นโจทย์ยังไม่รู้ว่าจะต้องแก้ไขอย่างไร ต้องหาวิธีเองเพราะโจทย์ซับซ้อนมากขึ้น ต่างจากโจทย์ในโรงเรียนที่เราจะรู้วิธีคิด แต่แค่คิดให้มันได้คำตอบมา"

นอกจากนี้ น่านน้ำมองการแข่งขันเป็นความสนุกได้ทั้งประสบการณ์ มิตรภาพ และประสบการณ์จากผู้เข้าแข่งขันแต่ละประเทศที่มีทัศนคติต่อการแข่งขันที่แตกต่างกัน น่านน้ำไม่ได้มองการแข่งขันเป็นเรื่องโดดเดี่ยวที่จะมีเพียงคนชนะเพียงคนเดียว แต่มองว่าชัยชนะเป็นรางวัลแห่งความสำเร็จที่สามารถเอาชนะใจตนเองที่มีความมุ่งมั่น หมั่นฝึกฝนจนสำเร็จตามเป้าหมาย

น้องน่านน้ำเป็นตัวอย่างของเยาวชนที่มุ่งมั่นในการพยายามจนสามารถเปลี่ยนสิ่งที่รักให้เป็นสิ่งที่สามารถสร้างผลลัพธ์เชิงประจักษ์ต่อสายตาผู้คนและนำพาชื่อเสียงสู่ประเทศ นับเป็นตัวอย่างให้กับเยาวชนคนรุ่นใหม่ได้อย่างดี

Vasawat Rawangwong | Triam Udom Suksa School

Thai youngsters are as competent as youngsters anywhere. Determination is the way to prove their skills.

"I have today because I passed through yesterday, the time of hard training and hard work."

Thai students are as good as other countries. Determination is a way to prove the skills and knowledge. Vasawat Rawangwong is a student at Triam Udom Suksa School and a Gold medalist of the 2022 International Mathematics Olympiad. Vasawat is one of the youngsters who proved his patience and succeeded by seeing everything as a joyful challenge to overcome.

Achieving the goal requires countless hours of hard work, patience, constant practice, and most importantly, readiness to accept disappointments. The 'yesterday' according to Vasawat means the constant effort that he has spent over the course of 7 years. He has gone through various assessment of the Olympic Foundation starting from the regions' level and moving on to county level, national level and finally being selected as a representative of Thailand

The secret to Vasawat's success is that he finds solving problems a challenge to embrace. He does not feel stressed, but instead he is full of passion. In fact, Vasawat views the competition as a fun experience and friendship building. It is interesting for him to meet competitors from different countries and to learn different attitudes towards competitions. In addition, Vasawat does not view the competition as a standalone event where there is only one winner; however, he sees victory as the reward of success and self-determination. "Keep practicing until you achieve your goals," suggested Vasawat.

Inclusiveness - 192

Social Inclusion

83 เจน พวงมาลี Jane Puangmalee 194
84 นลัทพร ไกรฤกษ์ Nalutporn Krairiksh 196
85 ศ.ศศิพัฒน์ ยอดเพชร Prof.Sasipat Yodpet 198
86 ผศ. ดร.สุวิชาน พัฒนาไพรวัลย์ Asst. Prof. Dr.Suwichan Phatthanaphraiwan 200
87 โกโก้ วัลเล่ย์ Cocoa valley 202
88 พระปัญญาวชิรโมลี Phrapanyawachiramoli 204

Public Service

89 ภณวัชร์นันท์ ไกรมาตย์ Phanawatnan Kaimart 206
90 ทรงชัย วงษ์วัชรดำรง Songchai Wongwatcharadamrong 208

Political Inclusion

91 รศ. ดร.มุนินทร์ พงศาปาน Assoc. Prof. Dr.Munin Pongsapa 210
92 ศ.วุฒิสาร ตันไชย Prof. Wuttisarn Tanchai 212
93 สงวน มงคลศรีพันเลิศ Sanguan Mongkolsripanlert 214

Economic Inclusion

94 ชาตรี ก่อเกื้อ Chatree Kokeua 216
95 กวีวุฒิ เต็มภูวภัทร Kaweewut Temphuwapat 218
96 นพ.ประวัติ กิจธรรมกูลนิจ Dr.Prawat Kithammakunnit 220
97 พ.ต.อ. วีระชาติ สุบงกช Pol.Col. Weerachat Subongkot 222
98 ศ. ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ Prof. Dr.Direk Pattamasiriwat 224
99 ณัฐพล ม่วงทำ Nattapon Muangtum 226
100 ปภัสราภรณ์ เหรียญทอง Papatsaraporn Rienthong 228

SCAN AR

INCLUSIVENESS

ภาพอนาคตที่พึงประสงค์

ภาพอนาคตที่ไม่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่พึงประสงค์

องค์ประกอบที่ไม่พึงประสงค์

83 JANE PUANGMALEE

"การเป็นครู...
ถ้าเป็นแล้ว ก็เป็นไปจนวันตาย
เราสอนคนได้
เราก็ต้องเป็นตัวอย่างให้ได้
เราต้องเสียสละและรักในสิ่งที่ทำ"

เจน พวงมาลี

อดีตข้าราชการครู

เจน พวงมาลี

ครูดีศรีแผ่นดิน

คำว่าครูหรือแม่พิมพ์ของชาตินั้น นับว่าเป็นหน้าที่ที่หนักและยิ่งใหญ่ เพราะคำว่าครู มาจากคำว่า ครุ ที่แปลว่า หนัก และหน้าที่นี้สำคัญต่อประเทศชาติ เพราะครูคือผู้ผลิตเยาวชนอนาคตของชาติ เป็นผู้หล่อหลอมบุคคล ดังนั้นจึงเปรียบเสมือนเรือจ้างที่เป็นผู้ชี้ทิศทางที่ถูกที่ควร ครูเจน พวงมาลี หนึ่งในครูที่ทุ่มเทแรงกายและแรงใจในการทำหน้าที่สำคัญนี้อย่างไม่ย่อท้อ ด้วยเป้าหมายต้องการให้เด็กทุกคนมีการศึกษา และสามารถพัฒนาตนเองเป็นกำลังพัฒนาชาติ แม้เกษียณไปแล้วก็ยังไม่ละทิ้งความเป็นครูแม้แต่วินาทีเดียว

ครูเจน อดีตข้าราชการครูวัย 76 ปี ตลอดชีวิตอุทิศให้กับการมอบความรู้ให้เด็กนักเรียน ปัจจุบันยังคงเดินหน้าสอนหนังสือโดยเฉพาะกลุ่มเด็กที่ขาดโอกาสให้ได้รับโอกาส โดยตระเวนขี่มอเตอร์ไซค์ไปสอนหนังสือฟรี ด้วยจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูที่มุ่งหวังจะสั่งสอนศิษย์ให้ได้มีความรู้และประสบความสำเร็จในชีวิต โดยยึดหลักตามรอยพ่อหลวง ร.9 ที่ว่าปิดทองหลังพระ สร้างประโยชน์ให้สังคมเพื่อตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน

"ครูเกษียณตั้งแต่ปี 2550 หลังจากนั้นก็เริ่มออกไปสอนหนังสือตามโรงเรียนต่าง ๆ ในพื้นที่ 4 จังหวัด คือ นครปฐม สุพรรณบุรี สิงห์บุรี และชัยนาท รวมตั้งแต่เกษียณสอนมาแล้วจำนวนกว่า 62 โรงเรียน ไม่ได้มุ่งหวังสิ่งใด แค่ต้องการเอากำลังสติปัญญาความสามารถที่มีทำความดีเพื่อแผ่นดินเกิดและคืนกำไรให้กับสังคม เราเป็นครูมานานมีเทคนิคต่าง ๆ ก็เอามาถ่ายทอดให้เด็ก มันไม่เคยล้าสมัยและจากการที่เราสอนเด็กมาหลายปีทำให้รู้ว่าจุดไหนเด่นจุดไหนด้อยก็จะนำมาปรับให้เด็กเข้าใจง่ายขึ้น"

ครูเจนเล่าว่า การสอนเด็กในยุคปัจจุบัน ครูต้องมีเทคนิค กลยุทธ์ รู้จักบูรณาการ มีกิจกรรมเพื่อให้เด็ก ๆ ได้มีส่วนร่วมทำให้การเรียนการสอนไม่น่าเบื่อ เช่น การจัดการแข่งขันคิดเลขเร็ว ทั้งแบบเป็นกลุ่มและบุคคล ตามสัญชาตญาณของคนก็ต้องการเอาชนะ เด็ก ๆ จึงมีการตื่นตัวและสนุกไปกับกิจกรรมที่จัดขึ้น ขณะเดียวกันก็ต้องสอนถึงความเหมาะสมให้กับเด็ก ๆ ซึ่งแม้ยุคสมัยจะเปลี่ยน แต่สิ่งที่เราต้องปลูกฝังคือกติกาการอยู่ร่วมกันในสังคม กฎเกณฑ์ที่ทุกคนต้องเคารพ เช่น เมื่ออยู่ในห้องเรียนต้องเงียบและเรียบร้อย ต้องเรียนอย่างมีสติและมีสมาธิ ให้เวลากับสิ่งที่อยู่ตรงหน้า เด็ก ๆ ก็จะเข้าใจ

ครูเจนยังออกแบบการเรียนการสอนที่ทำให้การเรียนง่ายมากขึ้น โดยเฉพาะวิชาปราบเซียนอย่างคณิศาสตร์ มีทั้งสูตรลัด คณิตคิดเร็ว ให้เด็ก ๆ ได้เข้าใจว่าการเรียนอย่างเข้าใจจะทำให้สามารถนำไปใช้ได้จริง แก้โจทย์ยาก ๆ ได้ ถ้าท่องจำเราก็จะลืม ทำให้เด็กหลายคนสามารถทำคะแนนสอบ O-NET ได้ดีขึ้น

"เราสอนทั้งวิชาการและวิชาชีวิต นี่คือหน้าที่ครูทุกยุคสมัยต้องทำเป็นสิ่งที่เทคโนโลยีสอนแทนไม่ได้ อาชีพครูไม่มีวันตกงาน และเป็นอาชีพที่ต้องพัฒนาปรับตัวตลอดเวลาเพราะความรู้มีเข้ามามากมาย เราต้องสอนให้เด็กรู้วิชาการเพื่อเข้าใจในสิ่งที่ต้องรู้ และต้องสอนจริยธรรมคุณธรรมเพื่อให้อยู่บนโลกได้ ไม่รังแกใคร ดังนั้นการออกแบบการสอนในปัจจุบันจะออกแบบมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาอย่างเดียวไม่ได้ ต้องเพิ่มการพัฒนาจิตใจของเด็ก ๆ เข้าไปด้วย นี่คือการออกแบบการสอนของครู"

จึงไม่น่าแปลกใจที่ผู้คนจะยกย่องให้ครูเจนเป็นปูชนียบุคคลที่ทรงคุณค่า เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่สังคม ดังตัวอย่างรางวัลที่ครูท่านนี้ได้รับ เช่น รางวัลพ่อดีเด่นของจังหวัดสุพรรณบุรี ปี 2550 รางวัลคนดีประเทศไทย ปี 2560 รางวัลวุฒิสภาศรัทธาความดี ปี 2564

ครูเจน ผู้สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้มีหัวใจแห่งความเป็นครูได้เดินตามรอย ผู้ไม่หยุดพัฒนาตัวเองให้ทันยุคสมัย ผู้สร้างรูปแบบการสอนแบบบูรณาการวิชาการและจิตใจเข้าด้วยกัน สร้างสังคมคุณภาพอย่างยั่งยืน

Jane Puangmalee | Retired Teacher

A professional teacher of Thailand

"You are a teacher for life. You teach and therefore you have to set a good example. You need to understand the meaning of sacrifices and you need to love what you do."

Mr. Jane Puangmalee, or Kru Jane, a 76-year-old former government teacher, has dedicated his whole life to educating pupils. He is one of those Prof.s who puts his heart and soul into this essential work. He wishes for every youngster to have education. Even though he has retired, he has not given up on his dream of being a teacher. Still, he continues to teach, particularly the children who are deprived of education, by patrolling on a motorbike to teach for free. He does it with the spirit of a teacher who aspires to teach kids to be informed and successful in life.

Kru Jane stated that when it comes to educating children nowadays, instructors must know how to incorporate tactics and approaches since, in this changing time, activities to keep kids involved are essential. Although the time has changed, what we must develop in society is the laws of cohabitation. To completely concentrate on what is happening in front of them, we need to highlight norms that everyone must follow, such as being quiet and disciplined in the classrooms.

Kru Jane also emphasized that we need to educate academic topics as well as life skills. When technology cannot educate, it is the responsibility of instructors of all ages to do so. A teacher's job is never-ending. Because of the quantity of knowledge, teaching is also a profession that requires constant development. We must educate youngsters the ethics and morality in order for them to live in the world without bullying others.

84 NALUTPORN KRAIRIKSH

"สิ่งที่อยากทำจริง ๆ
คือ การสร้างพื้นที่สำหรับคนพิการ
ให้มีความเท่าเทียมกับคนทั่วไป
เราอยากนำเสนอว่า
คนพิการไม่ได้เป็นคนน่าสงสาร
แต่เป็นคนมีสิทธิ"

นลัทพร ไกรฤกษ์

ThisAble.me

นลัทพร ไกรฤกษ์

พิราบขาว "นลัทพร" สื่อเพื่อคนพิการ

ความพิการอาจเป็นข้อจำกัดการใช้ชีวิตของใครหลายคนที่จำกัดความสามารถไปด้วย ทั้งที่จริงผู้พิการเต็มไปด้วยความฝัน ความสามารถในการที่จะทำทุกอย่างในสังคม หากแต่ความกลัว ความไม่มั่นใจในสายตาผู้คนที่มองมาจะเป็นการชื่นชมหรือสงสาร นี่คือสิ่งที่อยู่ในใจของผู้พิการ นางสาวนลัทพร ไกรฤกษ์ หรือ น้องหนู ผู้พิการตั้งแต่อายุ 7 ขวบ จากอาการป่วยโรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง แต่ความพิการนี้ไม่ทำให้น้องหนูย่อท้อกับปัญหาที่เกิดขึ้นแต่อย่างใด เขากลับเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังและแนวคิดบวก จนนำมาสู่อาชีพนักข่าว (สายพิการ) และได้รับการยอมรับในวงการข่าวคนพิการ ผู้ก่อตั้งเว็บไซต์ ThisAble.me ข่าวสารเกี่ยวกับคนพิการที่นำเสนอผ่านโซเชียลจนมีคนติดตามเป็นจำนวนมาก

นักข่าวสาวคนพิการ ที่คนในวงการเรียกว่า น้องหนู เล่าถึงอดีตจนมาสู่อาชีพนักข่าวว่า ตัวเองเป็นผู้พิการตั้งแต่เด็ก เมื่อจบมหาวิยาลัยเห็นประกาศรับสมัครการอบรมเขียนข่าวเพื่อสิทธิคนพิการ จึงคิดว่าตัวเองมีความใกล้ชิดและมีประสบการณ์ร่วมอยู่แล้วจึงสมัครเข้ารับการอบรม จากนั้นมีโอกาสเข้าฝึกงานในสำนักข่าวแห่งหนึ่ง แต่ตัวเองเรียนจบด้านศิลปกรรมมาซึ่งไม่มีพื้นฐานด้านงานข่าวเลย เมื่อมีโอกาสเข้ามาในค่ายได้ฝึกการเขียน ฝึกการเป็นบรรณาธิการ จนพี่ ๆ มีความมั่นใจว่าเราสามารถทำได้ จึงผลักดันให้มีแพลตฟอร์มเพื่อปล่อยของ ในตอนนั้นเห็นว่าปัญหาคนพิการไม่ค่อยมีพื้นที่ในสื่อ ที่ผ่านมาอาจจะมีบ้างแต่อยู่ในภาพลักษณ์ของความน่าสงสาร มีแต่ข่าวเพื่อรับบริจาค ซึ่งมองว่าภาพลักษณ์เหล่านั้นไม่ได้ส่งเสริมคนพิการให้ถูกต้อง ดังนั้นสิ่งที่อยากทำจริง ๆ คือทำให้เกิดพื้นที่มองคนพิการเท่าเทียมกับคนทั่วไป สามารถนำเสนอประเด็นคนพิการในลักษณะไม่ต้องรู้สึกน่าสงสารว่าโชคร้ายที่เกิดมาพิการ

"เรามีความเชื่อตั้งต้นว่าคนทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกันและเชื่อต่อไป ไม่ว่าจะเป็นคนพิการหรือไม่ก็ต้องดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีศักดิ์ศรี มีความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกับคนอื่น ดังนั้นแนวคิดแบบสงเคราะห์ หรือคิดว่าคนพิการน่าสงสารต้องได้รับความช่วยเหลือ จึงไม่เกิดขึ้นในพื้นที่ของเรา แนวคิดที่ใช้ทำงาน คือแนวคิดเชิงสังคมหรือโซเชียลโมเดลที่ใช้กับประเด็นคนพิการ เราไม่ได้มองว่าคนพิการจะต้องขวนขวายเพื่อให้ตัวเองกลับมาเดินได้ หรือให้หายหูหนวก มองว่าคนเรามีความแตกต่างกันได้ในทุก ๆ เรื่อง เพราะฉะนั้นสิ่งที่ต้องสนับสนุนคือ สภาพแวดล้อมทางสังคมต่างหากที่ต้องปรับเพื่อให้ทุกคนสามารถอยู่ร่วมกันในพื้นที่เดียวกันได้ ดังนั้นเพจส่วนใหญ่จะพูดถึงแนวคิดเชิงสังคม แนวคิดบนฐานสิทธิมนุษยชน หรือสังคมที่หล่อหลอมทุกคนมากกว่าการพูดว่าความพิการเป็นความทุกข์ยากแบบปัจเจก เรามุ่งเชิงโครงสร้างมากกว่า"

เพจ ThisAble แปลว่าคนพิการ แต่ในปัจจุบันไม่นิยมใช้กัน ในต่างประเทศเองจะใช้คำว่า Person Disability เพื่อเน้นย้ำว่าคนพิการก็คือคนคนหนึ่งที่มีความพิการทางด้านร่างกาย แต่ไม่ใช่คนพิการ ยังมีความเป็นคนเหมือนเดิมที่มีความพิการเท่านั้นเอง เมื่อนำมาตั้งชื่อเว็บไซต์ เปลี่ยนคำนิยามนี้เช่นกัน ThisAble ถ้าเป็นสิ่งของ แปลว่า ของที่พังใช้ไม่ได้ จึงอยากเล่นคำนี้จึงใช้ ThisAble แปลว่า นี่แหละสิ่งที่ฉันทำได้ ส่วนคำว่า .me เมื่อนำมารวมกันแปลว่า นี่แหละความสามารถของฉัน

ความพิการในวันนี้จึงเกิดมุมมองใหม่ที่สวยงาม ทำให้เห็นการสร้างคุณค่าในตัวเองและบอกต่อสังคม และส่งต่อการพัฒนาประเทศที่มีสังคมของผู้พิการเป็นส่วนหนึ่งในการที่ต้องคำนึงถึง นับเป็นการเปลี่ยนแนวคิดของสังคมอย่างสิ้นเชิง

น้องหนู นักข่าวสายคนพิการ ผู้วางโมเดลภาพลักษณ์ในการมองผู้พิการมุมใหม่ มุ่งมั่นที่จะสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างเท่าเทียม ทำให้คนพิการมีโอกาสในสังคม และคนพิการต้องเรียนรู้สังคมของคนไม่พิการด้วยว่าเป็นอย่างไร เพื่อเชื่อมโลกสองโลกให้รู้จักกันมากขึ้น

Nalutporn Krairiksh | ThisAble.me

The white pigeon media for disabled people

"What I'd really like to do is to create equal space for the handicapped. I want to reflect their aspects of life in a neutral, realistic manner."

Miss Nalutporn Krairiksh, aka Noo, a disabled person with muscle weakness from the age of seven, is not deterred by any obstacles that have come in her way. Instead, she is full of energy and optimism, which led her into journalism for the disabled. She has been welcomed in the media sector as the founder of the website thisable.me. This means that news regarding those with disabilities shared on social media has wide readership.

Noo recalled how she became a journalist. When she finished university, she spotted an advertisement for news writing training for disabled people's rights. She applied for the training and was later hired by a news agency. She was offered the opportunity to attend the camp and practice writing, which helped her gain confidence. Previously, there may have been a pitiable image and headlines about receiving money that did not adequately promote individuals with disabilities. As a result, she wished to establish an environment in which people with disabilities would be equally treated. This is to show her concerns about disabilities in a way that does not make them feel wretched for being born with one.

As a journalist, she is dedicated to fostering co-existence by allowing individuals with disabilities to participate in society. When the two worlds are connected, people regardless of gender, wealth or physical conditions can get to know and support one another better.

85 PROF.SASIPAT YODPET

"เราต้องสร้างพื้นที่ให้ผู้สูงอายุ
ได้มีกิจกรรมร่วมกัน
มีการพัฒนารอบด้าน
ทั้งสติปัญญา ร่างกาย
จิตใจ และสังคม"

ศ.ศศิพัฒน์ ยอดเพชร

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ศาตราจารย์ศศิพัฒน์ ยอดเพชร

สร้างตัวแบบบริการระดับชุมชนในสังคมสูงวัย

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ มีการคาดการณ์ไว้ว่าในปี 2583 เป็นต้นไป สัดส่วนของจำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20.5 จึงเป็นโจทย์ท้าทายของประเทศที่จะวางแผนเวลานี้อย่างมีคุณภาพ ศาสตราจารย์ศศิพัฒน์ ยอดเพชร ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์ในคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ผู้คร่ำหวอดด้านสังคมศาสตร์ โดยเฉพาะด้านสวัสดิการผู้สูงอายุคนแรก ๆ ของประเทศไทย จึงมีมุมมองในการที่จะช่วยเหลือสังคมและประเทศในการสร้างสังคมสูงอายุอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ไม่ให้ผู้สูงอายุถูกมองว่าเป็นภาระแก่สังคม

ศ.ศศิพัฒน์ เป็นนักวิชาการเริ่มทำงานด้านผู้สูงอายุตั้งแต่ปี 2530 เป็นทั้งอาจารย์และค้นคว้าวิจัยด้านสวัสดิการสังคมในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ความสนใจด้านผู้สูงอายุ เริ่มจากงานวิชาการและวิจัย เมื่อได้ออกไปทำงานในชนบท ได้เห็นศักยภาพ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ระบบคิดของผู้สูงอายุในพื้นที่ต่าง ๆ รวมถึงวิถีชีวิตของผู้สูงอายุที่มีความหลากหลาย จึงเกิดความสนใจและจุดประกายให้ศึกษางานด้านผู้สูงอายุอย่างจริงจังด้วยการเรียนรู้ความคิดความอ่านของผู้สูงอายุและสิ่งที่ทำขึ้นมา จากนั้นจึงนำมาเชื่อมโยงบูรณาการในรูปแบบงานวิชาการด้านการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ในปี 2550 ได้ร่วมสร้างนวัตกรรมทางสังคมด้วยการคิดและนำเสนอตัวแบบศูนย์อเนกประสงค์สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุในชุมชน และในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้พัฒนาต่อยอดไปเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพ.อส.) โดยมีเป้าหมายว่าในปี 2567 จะจัดตั้งครบ 7,776 แห่งทั่วประเทศ ซึ่งปัจจุบันมีประมาณ 2,000 แห่ง และมีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง นับเป็นรูปแบบการจัดบริการรูปแบบหนึ่งที่มุ่งเตรียมให้ผู้สูงอายุได้อยู่ในครอบครัวและชุมชนอย่างมีความสุขและพึ่งพาตนเองได้

ปี 2560 ได้ผลิตชุดความรู้เพื่อใช้สอนในโรงเรียนผู้สูงอายุซึ่งเป็นชุดความรู้เพื่อการพัฒนาให้เป็นผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ โดยเป็นชุดความรู้ที่มีชื่อว่า “ต้องรู้ ควรรู้ และอยากรู้” ต่อมาในปี 2565 มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย (มส.ผส.) ได้เข้ามาสนับสนุนดำเนินการในปี 2565 ปรับชุดความรู้ใหม่ให้เหมาะสมกับสังคมวิถีชีวิตใหม่ชื่อว่า “ชุดความรู้ที่มุ่งสู่ภาวะการสูงวัยอย่างมีพลัง” โดยในชุดความรู้นี้มีเนื้อหาที่ทันสมัย และมุ่งพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นผู้มีสุขภาพดี มีหลักประกันที่มั่นคงในชีวิต และมีส่วนร่วมในสังคมภายใต้สภาวะแวดล้อมที่ดี

“ผู้สูงอายุในปัจจุบันแตกต่างกับผู้สูงอายุในอดีต โดยสนใจที่จะพัฒนาตนเอง ดูแลตัวเอง ทั้งสุขภาพ ร่างกายใฝ่รู้ มีชีวิตที่ดีกว่าผู้สูงอายุในรุ่นก่อน เห็นจากการเรียนรู้ที่จะดูแลตัวเองหรือเตรียมการกับตนเองเพื่อพึ่งตนเองให้ได้นานที่สุด ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การเรียนรู้ตลอดชีวิต การเข้าสังคม เรื่องสุขภาพ รวมถึงการจัดการด้านการเงินและอื่น ๆ แต่คำว่า สังคมสูงวัย ไม่ได้รวมถึงผู้สูงอายุอย่างเดียว แต่รวมถึงคนวัยอื่นด้วย ดังนั้นคนวัยอื่นจำเป็นจะต้องวางแผนชีวิตในการก้าวสู่สังคมสูงอายุไว้ด้วย โดยเฉพาะเตรียมเรื่องการเงิน การออม โดยต้องเริ่มด้านการออมตั้งแต่ในวัยหนุ่มสาวเพื่อเข้าสู่วัยผู้สูงอายุจะได้ใช้ชีวิตอย่างดีมีความสุข”

การสร้างและเตรียมตัวให้ตนเองและสังคมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ ส่งเสริมให้สังคมเข้มแข็ง ซึ่งการคิดค้นหรือศึกษาหาหนทาง วิธีการใหม่ ๆ ร่วมกันจะสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมเป็นจริงและยั่งยืน

Prof.Sasipat Yodpet | National Committee on the Elderly

Creating a great community model for aging society

“We need to build a sharing space for the elderly to do activities and develop themselves in all dimensions as a quality community.”

Thailand is approaching its status as an aging society with the estimated number of its elderly citizens to be 20.5 per cent in 2040, and this appears to be the most challenging matter. Prof. Sasipat Yodpet, an expert on humanities and social sciences and Thailand Older Persons committee, initiated the establishment of a quality and sustainable elderly society as a way to tackle the pressing matter. With over 35 years of teaching and research experience at Thammasat University, she has long developed the insights into potentials, creativity, and uniqueness of the elderly communities through community services across the nation. Welfare management programs were then developed for to enhance the elderly’s quality of life. One such program is the Center for the Development of Quality of Life and Occupational Promotion for the Elderly established in 2007 and “Learning Kits” or “Knowledge Sets” for the elderly education.

Sasipat asserted that “the elderly today are different from those in the past. They are more willing to develop themselves and maintain their physical and mental health.” The concept of life-long learning in the elderly has also been evident in societies. She believes that creating a quality society with the sharing space is not the creation for only the elderly, but it is inclusive for each and everyone.

86 ASST. PROF. DR.SUWICHAN PHATTHANAPHRAIWAN

"ความหลากหลายไม่ใช่ภัยความมั่นคง
แต่เป็นโอกาสในการสร้างความมั่นคง"

ผศ. ดร.สุวิชาน พัฒนาไพรวัลย์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิชาน พัฒนาไพรวัลย์

ครูปกาเกอะญอ ผู้นำชีวิตคนชายขอบออกสู่โลกด้วยดนตรี

"คนชายขอบ" ในบริบททางสังคม หมายถึงผู้ที่อยู่ห่างไกล มีวัฒนธรรมตนเองที่แตกต่างจากคนเมือง และบ่อยครั้งที่คนกลุ่มนี้ถูกละเลยทั้งจากสังคมและหน่วยงานรัฐ ดังนั้นปัจจุบันเราจะเห็นว่ากลุ่มคนชายขอบพยายามที่จะสร้างตัวตนเพื่อให้ได้รับการยอมรับจากสังคมในมิติต่าง ๆ มากขึ้น ผศ. ดร.สุวิชาน พัฒนาไพรวัลย์ หรือ ครูชิ ครูปกาเกอะญอคนแรก ผู้ร่วมก่อตั้งมูลนิธิภูมิปัญญาชาติพันธุ์ บุคคลที่นำพาคนที่ถูกเรียกว่าชายขอบให้มีพื้นที่เป็นที่รู้จักต่อชาวโลก โดยนำเครื่องดนตรีพื้นบ้าน "ปกาเกอะญอ เตหน่ากู" ออกบรรเลงขับขานให้พี่น้องชาติพันธุ์ คนเมือง และคนต่างแดนทั่วเอเชีย ยุโรป ออสเตรเลีย และอเมริกา ได้ซึมซับสุนทรียภาพผ่านจิตวิญญาณและเรื่องเล่าวิถีคนกับป่า

ครูชิ ถูกเรียกขานนามว่าเป็น "นักรบทางวัฒนธรรม" เพราะในอดีตชุมชนถูกมองว่าเป็นจำเลยในฐานะผู้ร้าย ผู้ทำลายเป็นภัยต่อความมั่นคงมาโดยตลอด ทำให้ต้องเกิดการต่อสู้อย่างสันติวิธี ต่อสู้เพื่อฆ่าอคติทางความคิดของกลุ่มคนที่มีอคติต่อคนชนเผ่า การต่อสู้นี้เพื่อให้กลุ่มคนชายขอบต่างชาติพันธุ์ต่างวัฒนธรรมมีศักดิ์ศรีไม่ต่างไปจากคนในวัฒนธรรมกระแสหลัก โดยใช้การเล่นดนตรีพื้นบ้านเป็นเครื่องมือเริ่มต้นในการสื่อสารเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางโครงสร้างในความแตกต่างทางชาติพันธุ์

การสื่อสารสาธารณะไม่ว่าจะเป็นสถานีโทรทัศน์ โซเชียลมีเดีย พื้นที่เสวนาทางสาธารณะ พื้นที่อีเวนต์ทางวัฒนธรรม ครูชิยังใช้ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านเป็นตัวขับเคลื่อน โดยนำเครื่องดนตรีพื้นบ้าน "ปกาเกอะญอ เตหน่ากู" ออกบรรเลงขับขานให้พี่น้องชาติพันธุ์ คนเมือง และคนต่างแดนทั่วเอเชีย ยุโรป ออสเตรเลีย และอเมริกา ได้ซึมซับสุนทรียภาพผ่านจิตวิญญาณและเรื่องเล่าวิถีคนกับป่า จนได้รับรางวัล "Ostrana Price" นักดนตรีผู้ใช้ภาษาแม่จากอิตาลี ซึ่งรางวัลนี้พิจารณาจากบุคคลที่ใช้วิถีวัฒนธรรมโดยเฉพาะภาษาแม่มาสื่อสารอย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลากว่า 1 ทศวรรษเป็นต้นไป

"การเล่นเตหน่ากูของผมถือเป็นการต่อสู้อย่างหนึ่ง การนำดนตรีมาเป็นสื่อกลาง มาเป็นตัวขับเคลื่อน โดยมีศัตรูที่เรียกว่ามายาคติทางชาติพันธุ์ ผมต้องการทำลายสิ่งนี้ เพราะมันเป็นเชื้อของการเลือกปฏิบัติ ส่งให้เกิดความรุนแรง และเป็นศัตรูตัวสำคัญของโครงสร้างการอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมไทย เราไม่อยากให้มีการแตกแยกในพื้นที่ใด ๆ ในประเทศที่เราอยู่อาศัย"

เมื่อดนตรีไม่ได้มีหน้าที่แค่ขับกล่อมสร้างสุนทรียะในชีวิตเพียงอย่างเดียว ในบริบทที่ซ่อนอยู่ในการขับกล่อมนั้นคือหนึ่งในกลยุทธ์ที่สร้างแรงกระเพื่อมที่สำคัญต่อกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ปัจจุบันมีพื้นที่ที่ทำอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นต้นแบบจำนวน 16 ชุมชน สามารถเป็นพื้นที่แหล่งเรียนรู้ได้ รวมทั้งได้ผลักดัน พ.ร.บ. คุ้มครองวิถีชีวิตชาติพันธุ์เข้าสู่สภาอีกด้วย นับเป็นการสร้างความยั่งยืนในมิติของการสร้างความมั่นคงที่สามารถเกิดขึ้นได้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการยอมรับของกลุ่มชาติพันธุ์ไม่ใช่แค่ในประเทศไทย แต่ยังสร้างการยอมรับให้กับคนทั่วโลก

คุณค่าความหลากหลายในวัฒนธรรมที่ถูกถ่ายทอดออกมาผ่านเครื่องมือสื่อสารสาธารณะเหล่านี้ จะกลายเป็นซอพพาวเวอร์ที่จะนำไปสู่การขับเคลื่อนประเทศ และสร้างโมเดลการพัฒนาคนชายขอบผ่านวัฒนธรรมที่มีคุณค่า สร้างการต่อยอดและพัฒนาทำให้เกิดความมั่นคงของประเทศ

Asst. Prof. Dr.Suwichan Phatthanaphraiwan| Srinakharinwirot University

Sgaw Karen instructor who brings the lives of the marginalized into the world via music

"Diversity is no threat to security. It's an opportunity to build a stable nation."

Asst. Prof. Dr. Suwichan Phatthanaphraiwan, or "Kru Chi," the first Sgaw Karen instructor and Co-Founder of the Ethnic Wisdom Foundation, helped the world learn about the so-called marginalized group "Sgaw Karen." He brought the traditional instrument "Te Na Ku" or the Sgaw Karen mandolin to sing for ethnic people, urban people, and foreigners all over the globe to enjoy the beauty, the spirit of forests and tales of the people's way of life.

Kru Chi has used folk music as the beginning point to fight against ideological bias towards tribal people in a nonviolent manner. He is promoting them through public communication channels such as television, social media, public speaking venues, and cultural events. Kru Chi also employs traditional arts and culture as a driving factor, earning him the "Ostrana Prize" as an Italian native-language musician. This award is given to those who have been fostering cultural ways of communication, particularly in their mother language, for more than a decade.

Music is clearly more than just a lullaby to generate beauty in life; it is also one of the most crucial ripple methods for ethnic communities in Thailand to make changes. There are now 16 concrete and model places available for use as ethic group learning tools. In addition, he has fought to impose the Ethnic Lifestyle Protection Act on the council. This aims to build sustainability in the dimension of stability, resulting in a shift in the acceptance of ethnic groups not just in Thailand, but also globally.

87 COCOA VALLEY MANOON THANAWANG JARUWAN JINASEN

"การให้วิถีเกษตรนำทาง
แล้วใช้ความรู้มาพัฒนา
จากนั้นสร้างเครือข่ายการแบ่งปัน
ผมว่านี่คือ...สังคมที่ยั่งยืน"

โกโก้ วัลเล่ย์

โกโก้ วัลเล่ย์ : มนูญ ทนะวัง และจารุวรรณ จิณเสน

ให้วิถีเกษตรนำการพัฒนาชุมชน สร้างสังคมยั่งยืน

ความเหนื่อยล้าในสังคมเมือง การแข่งขัน ทำให้หลายคนมองหาหนทางที่จะกลับบ้านเกิด แต่เส้นทางก็ไม่ได้โรยด้วยกลับกุหลาบ บางที่ก็ยากเหลือเกินที่จะกลับไปทำอะไรให้งอกเงยได้ มีเพียงวิถีแห่งการเกษตรเท่านั้นจึงเป็นโจทย์ท้าทายของคนที่หัวใจอยากกลับบ้าน ด้วยความมุ่งมั่นผสมกับการเป็นนักพัฒนาและใจที่อยากกลับไปสร้างความเจริญและความยั่งยืนที่บ้านเกิดทำให้ คุณมนูญ ทนะวัง และคุณจารุวรรณ จิณเสน คู่สามีภรรยาตัดสินใจเดินทางกลับน่านบ้านเรา เพื่อสร้างรากฐานและความฝันให้กับชีวิตของตนเอง

สองสามีภรรยาผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นนักพัฒนาและผู้บุกเบิกเกษตรแนวใหม่ในชุมชน เจ้าของธุรกิจการทำไร่โกโก้ วัลเล่ย์ ซึ่งเป็นธุรกิจทางการเกษตรที่สามารถต่อยอดสร้างอาชีพและรายได้ให้กับครอบครัว และส่งต่อให้กับคนในชุมชนอย่างยั่งยืน

หากย้อนกลับไปในชีวิตของทั้งคู่ ต่างก็คลุกคลีอยู่กับการทำเกษตรมาตั้งแต่เด็กเพราะเป็นอาชีพหลักของพ่อกับแม่ ทำให้เข้าใจวิถีชีวิตชาวเกษตร เข้าใจหลักการการทำการเกษตรพื้นฐาน ทำให้ทั้งคู่เชื่ออย่างสนิทใจว่า "เกษตรกร" คืออาชีพที่มั่นคง และสามารถเป็นอาชีพหลักที่หาเลี้ยงปากเลี้ยงท้องและยังเผื่อแผ่ไปยังผู้อื่นได้อย่างดี ทำให้ทั้ง 2 คนตั้งใจที่จะทำการเกษตรแนวใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมกลุ่มคนในยุคปัจจุบัน การสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้กับชาวบ้านจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาของชุมชน เพราะการพัฒนาในชุมชนจะเกิดขึ้นได้ต้องร่วมด้วยช่วยกันทั้งชุมชน ไม่ใช่การทำแบบตัวใครตัวมัน แต่การปรับตัวและเปลี่ยนแปลงความคิดของเกษตรกรในชุมชนนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย กลับกลายเป็นอุปสรรคในการเริ่มต้นทำสิ่งที่ท้าทายและไม่คุ้นชิน

"เราพยายามที่จะให้ชาวบ้านเข้าใจเรื่องของการเกษตรวิถีใหม่ เรื่องของการนำการเกษตรมาเป็นจุดเปลี่ยนวิถีชีวิต และการบูรณาการเพื่อสร้างความยั่งยืนให้ทุกคนอยู่ได้ เราต้องการพัฒนาบ้านเกิดของเราให้มีทั้งแหล่งเกษตรและการท่องเที่ยวไปในตัว ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงนี้จึงเป็นงานแรก ๆ ที่เราต้องทำคือการสื่อสาร ผสมผสานกับกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงวิถี ซึ่งก็ได้รับการร่วมมือเป็นอย่างดี"

สิ่งที่สองสามีภรรยาช่วยกันสร้างในพื้นที่การเกษตรของตนจนเป็นภาพจำในปัจจุบัน คือการปลูก "โกโก้" ซึ่งเป็นพืชที่ได้รับนิยมในต่างประเทศ แต่สำหรับประเทศไทยนั้นถือว่าเป็นพืชที่ไม่ค่อยมีคนรู้จักหรือปลูกมากนัก เพราะเป็นพืชต่างถิ่นที่ค่อนข้างปลูกยากและเกษตรกรไทยยังขาดความรู้เรื่องการปลูกพืชชนิดนี้ ในขณะที่ตลาดบ้านเราก็ยังไม่ตอบโจทย์ในเรื่องผลผลิตและการสร้างรายได้ สิ่งนี้เองที่เป็นความท้าทายครั้งใหม่ในอุตสาหกรรมการเกษตรไทย จนทำให้ "มนูญ" และ "จารุวรรณ" จับมือกันบินลัดฟ้าไปไกลถึงต่างประเทศ เพื่อศึกษาหาความรู้เรื่องการปลูกโกโก้อย่างจริงจังและนำความรู้ที่ได้กลับมาพัฒนาการปลูกโกโก้ในประเทศไทยให้เป็นไร่โมเดลทางธุรกิจ ที่มีครบทุกองค์ประกอบทั้งตัวไร่ รีสอร์ตและคาเฟ่เพื่อเปิดรับนักท่องเที่ยว

ทั้งคู่ยังบอกอีกว่า กลยุทธ์การสร้างความเข้าใจในการปลูกโกโก้ให้ชาวบ้าน จำเป็นต้องใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และอุปกรณ์ IT มาเป็นตัวช่วย เพื่อการสร้างองค์ความรู้สู่ชาวบ้านเพื่อให้ได้รับความรู้และเห็นภาพชัดเจน รวมถึงการใช้เทคนิคการทำเกษตรอินทรีย์ในแบบที่ไร้สารเคมีเจือปน ตั้งแต่ขั้นตอนการปลูกไปจนถึงการเก็บเกี่ยว เพื่อให้ผลผลิตที่ปลอดสารพิษและได้มาตรฐาน อีกทั้งยังใช้ประโยชน์จากแอปพลิเคชันและสื่อออนไลน์มาสร้างรากฐาน ขยายช่องทางการตลาดและการส่งออกไปในระดับสากล นับเป็นการใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรให้เกิดผลสัมฤทธิ์แบบมีประสิทธิภาพ

การมองหาสิ่งที่รักผสมกับการลงมือทำอย่างจริงจังทำให้สองสามีภรรยาสามารถที่จะสร้างมูลค่าของพื้นที่บ้านเกิด จนทำให้หลาย ๆ คนอยากที่จะไปสัมผัสไร่โกโก้แห่งเมืองไทยสักครั้ง จนนำไปสู่การร่วมมือในการพัฒนาชุมชนก่อเกิดเป็นความยั่งยืน

Manoon Thanawang and Jaruwan Jinasen | Cocoa Valley Group Co., Ltd.

Agriculture paves the path for community development and the creation of a sustainable society.

"If we use agricultural models as a guideline to enhance knowledge and development and to create a network of sharing, it will make a sustable society. "

Many individuals have sought means to leave their competitive life in the city behind and return to their hometown. Agriculture appears to be the only option for Mr. Manoon Thanawang and Miss Jaruwan Jinasen. They chose to return to Nan Province to fulfill their longing. They are both regarded in the community as developers and pioneers of innovative agriculture.

The duo have been active in agriculture since they were children because it is their parents' principal occupation. Agriculture, they believe, will be the principal source of income for their families and the others in their community. Cocoa is not commonly recognized or produced in Thailand since it is a foreign plant that is difficult to cultivate. It was a challenging issue in Thai agriculture, prompting them to travel abroad to learn about cocoa production. They then returned to Thailand to promote cocoa planting as a farming business model, replete with farm resorts and cafés for tourism.

The pair also stated that developments in technology and IT equipment are required to help peasants comprehend cocoa production. It is also encouraging to utilize organic agricultural practices that do not use any chemical additions. All processes may benefit from the usage of apps and online media to provide the cooperation for international marketing. The Cocoa Valley group can increase the value of the local region, attracting many visitors to visit Thailand's cocoa plantations at least once. This leads to collaboration in community development in order to achieve sustainability.

88 PHRAPANYAWACHIRAMOLI

"แม้เราจะอยู่ไกลจากความเจริญกว่าคนอื่น
แต่เราไม่ได้อยู่ไกลจากแสงแดดกว่าคนอื่น
แสงแดดจึงให้ความเท่าเทียมกับทุกคน"

พระปัญญาวชิรโมลี

วัดป่าศรีแสงธรรม

พระปัญญาวชิรโมลี

ศรีแสงธรรมโมเดล ต้นแบบขับเคลื่อนชุมชนด้วยพลังแสงอาทิตย์อย่างยั่งยืน

พระปัญญาวชิรโมลี เจ้าอาวาสวัดป่าศรีแสงธรรม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี ผู้มีแนวคิดในการเปลี่ยนหมู่บ้านดงดิบโคกอีโด่ย ที่เต็มไปด้วยความแห้งแล้ง ห่างไกลความเจริญ ให้กลายเป็น "โคกอีโด่ยวัลเลย์" ด้วยนวัตกรรมการผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น มีความมั่นคงทางพลังงาน และพึ่งพาตนเองได้

ด้วยความมุ่งมั่นของท่านที่อยากจะพัฒนาสภาพความเป็นอยู่ของชาวบ้านมาตั้งแต่วัยเด็ก เพราะท่านเองก็เคยขาดแคลนทุนทรัพย์ในการศึกษา จึงเป็นแรงพลักดันให้ท่านตั้งใจที่จะมอบโอกาสให้กับเยาวชนและชาวบ้านให้ได้ลืมตาอ้าปาก ท่านเริ่มจากการจัดการ "พลังงาน" เพราะท่านคิดว่าหากทุกคนมีพลังงานที่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทุกคนก็จะมีโอกาสในพัฒนาชีวิตของตนเองได้มากขึ้น จากนั้นท่านก็พบว่าสิ่งที่ทุกคนมีอยู่อย่างเท่าเทียมกันในเรื่องพลังงาน ก็คือพลังงานที่มาจาก "แสงอาทิตย์" จึงเกิดไอเดีย "เสียดายแดด" ซึ่งเป็นการไม่ปล่อยให้พลังงานแสงอาทิตย์เสียเปล่า แต่กลับนำมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด โดยเริ่มจากการใช้ในครัวเรือน จากนั้นจึงขยายวงกว้างจนก่อเกิดเป็น "โรงเรียนศรีแสงธรรม"

เจ้าคุณพระปัญญาวชิรโมลี อธิบายถึงที่มาของแนวคิดการตั้งโรงเรียนศรีแสงธรรม หรือที่หลายคนเรียกติดปากว่า "โรงเรียนเสียดายแดด" ว่ามาจาก 3 อย่าง ได้แก่ 1) เพราะอยากช่วยชาติ จึงสร้างโรงเรียนให้เด็กได้มีการศึกษาเพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่ยั่งยืน 2) เพราะการที่เคยขาดโอกาสการศึกษา จึงให้เด็ก ๆ ได้เรียนฟรี และ 3) ต้องการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพราะโจทย์การพัฒนาอย่างยั่งยืนได้ดีที่สุด

"เราความต้องการที่จะแก้ปัญหา โจทย์คือชุมชนที่ทำการเกษตร ควรจะแก้อย่างไร เลยเอาเรื่องสิ่งแวดล้อมมาเป็นตัวตั้ง เพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเรามากที่สุด คำตอบคือแสงแดด และการเกษตร ถ้านำมาพัฒนา แนวทางนี้จึงน่าจะเหมาะสมที่สุด จึงเป็นการนำเอาพลังงานแสดงแดดมาใช้กับการเกษตร ทำให้ประชาชนได้ประโยชน์ที่สุด"

จากวันนั้นสู่วันนี้ ผลสำเร็จที่ได้แบ่งออกเป็น ความสำเร็จระดับส่วนตัวทำให้วัด โรงเรียน มีพลังงานไฟฟ้าใช้อย่างเหลือเฟือ ความสำเร็จระดับโรงเรียนสามารถสอนเรื่องพลังงานทดแทน สอนวิชาโซลาร์เซลล์ จนเกิดเป็นหลักสูตรเฉพาะของโรงเรียนขึ้นมา และหลักสูตรนี้ถูกเผยแพร่โดยนำไปสอนบุคคลทั่วไปในศูนย์อบรมความรู้ให้กับประชาชนด้านพลังงานทดแทน สามาถสร้างช่างพลังงานทดแทนได้หลายร้อยคน และความสำเร็จในระดับชุมชนคือสามารถสร้างศูนย์เรียนรู้ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้เกิดขึ้น โดยจะเป็นสถานที่จะส่งต่อความรู้ด้านพลังงานทดแทนที่ยั่งยืนไปสู่คนรุ่นลูกรุ่นหลานและเกิดความร่วมมือเป็นพลังของคนรุ่นเก่าและคนรุ่นใหม่

"ตอนนี้กำลังดำเนินการทำการวิจัยร่วมกับกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีโครงการวิจัยสมาร์ตกริด โครงการวิจัยโซลาร์แคลิ่ง และโครงการวิจัยแรดทูเอ็นเนอร์จี เพื่อต่อยอดองค์ความรู้"

จากความที่เสียดายแดดในวันนั้น จนวันนี้ความคิดของท่านได้พัฒนามาเป็น "โคกอีโด่ยวัลเลย์" โดยโครงการนี้เริ่มจากการที่ท่านเจ้าคุณพระปัญญาวชิรโมลีไปเป็นที่ปรึกษาในฟาร์มตัวอย่างของศูนย์ศิลปาชีพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยเป็นวิทยากรสอนเกี่ยวกับระบบสูบน้ำภายในฟาร์ม ทำให้ได้เห็นการจัดการน้ำ การจัดการดิน จึงมีแนวความคิดว่าน่าจะนำมาใช้กับพื้นที่ของวัด จึงได้เริ่มทำโคกหนองนาแปลงแรกบนพื้นที่ 20 ไร่ โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากผู้ว่าราชการจังหวัด ได้รับพระราชทานชื่อว่า "โคกหนองนาแห่งน้ำใจและความหวัง" ต่อมาได้ทำแปลงที่ 2 บนเนื้อที่ 15 ไร่ โดยได้รับงบประมาณจากกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อทำเป็นศูนย์พัฒนาพื้นที่ต้นแบบระดับตำบล แปลงนี้มีชื่อว่า "โคกหนองนาวัดป่าศรีแสงธรรม" เมื่อรวมทั้ง 2 แปลงเข้าด้วยกันจึงเกิดเป็นโคกอีโด่ยวัลเลย์อย่างเช่นทุกวันนี้

โคกอีโด่ยวัลเลย์ มีกิจกรรมต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มขุดโคกหนองนา เมื่อขุดเสร็จก็จะมีนักเรียนเข้ามาวันละ 40-50 คน เพื่อมาเรียนรู้เกี่ยวกับหลักกสิกรรมธรรมชาติ การปลูกป่า การจัดการเกี่ยวกับดิน กับแสงแดด ต้นไม้อะไรที่บังแสงได้ ต้นไม้อะไรที่ต้องการแสงน้อย การจัดการน้ำควรทำอย่างไร ให้ไหลไปทางไหน รับน้ำเข้าทางไหน ปล่อยน้ำออกทางไหน การระบายน้ำด้วยระบบคลองไส้ไก่ การส่งน้ำด้วยระบบคลองธรรมชาติ นักเรียนจะได้รับความรู้และทดลองทำหลักกสิกรรมธรรมชาติเหล่านี้

บ้านเมืองของเรามีรากฐานชีวิตอยู่ในวิถีเกษตรกรรม ดังนั้นการคิดนำพลังงานจากดวงอาทิตย์มาใช้ในการเกษตรตลอดจนกิจกรรมใด ๆ จะทำให้เรามีพลังงานใช้ชั่วกัลปาวสาน ตราบใดที่ดวงอาทิตย์ยังทอแสง ประเทศไทยยังจะสว่างไสวอยู่ต่อไป

Phrapanyawachiramoli | Watpa Sisaengtham

Sisaengtham model for community-driven solar energy for sustainability

"We may live in a remote are, but we not far away from the Sun than other people. The Sun shines equally on everyone."

Phrapanyawachiramoli, the abbot of Watpasisaengtham, Khong Jeam, Ubon Rajathani, has set the example for many of us that solar power is the solution to clean energy and equity. The forward-thinking Phrapanyawachiramoli understands the role of solar power as a clean, low-cost and renewable alternative energy. Through the solar energy, he was able to transform the barren forest of Kok-E-Doi village into a lush and bountiful "Kok-E-Doi Valley". Not only did it renovate the neighborhood, but also transformed the community wellbeing. By turning to the solar power, people there have more energy security independence.

Growing up in a rural and disadvantaged area, Phrapanyawachiramoli lacked of educational supports. Therefore, he was determined to provide opportunities for the youngsters and the locals to earn their living. In his opinion, the ultimate source of well-being is "energy". With enough energy, affordable activities such as agriculture can be carried on. He started small by implementing the use of solar energy as it is "free" in common household activities. With time, it expanded. Solar energy was used for more and more activities until "Sangsitham School" or "Sunshine School" was founded. The school provides free education for the disadvantaged children. They are taught about sustainability and sufficiency economy. It also focuses on the knowledge about renewable and alternative energy.

Phrapanyawachiramoli has also applied knowledge about irrigation, soil management, useful trees, etc. to develop a huge plot of land in the community so the people can rely on sustainable farming and organic agriculture.

89 PHANAWATNAN KAIMART

"เราต้องรู้จักตัวเองก่อน
ต่อให้เก่งแค่ไหน
ถ้าไม่ขยัน ไม่อดทน
ก็ไม่มีทางประสบความสำเร็จ"

ภณวัชร์นันท์ ไกรมาตย์

บริษัท อิไลด์ ไฟร์บอล โปร จำกัด

ภณวัชร์นันท์ ไกรมาตย์

ลูกบอลดับเพลิง "อิไลด์ไฟร์" นวัตกรรมดับเพลิงได้ทันที ช่วยคนได้ทันกาล

คำพังเพยที่ว่า "โจรปล้นสิบครั้งไม่เท่าไฟไหม้ครั้งเดียว" นั้นเป็นเรื่องจริงอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะการเกิดไฟไหม้เพียงครั้งเดียวนั้นก่อให้เกิดความเสียหายมากมาย ทั้งการไร้ที่อยู่อาศัย ความเสียหายในทรัพย์สินจนถึงการเสียชีวิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น และจากเหตุเพลิงใหม่ในหลายปีก่อนที่พัทยาได้ก่อให้เกิดความเสียหายที่ยิ่งใหญ่ มีผู้เสียชีวิตหลายราย เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าไปช่วยได้ทัน ทำให้คุณภณวัชร์นันท์ ไกรมาตย์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท อิไลด์ ไฟร์บอล โปร จำกัด มองเห็นถึงปัญหาเหตุเพลิงไหม้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยว่า เหตุเพลิงไหม้จะลุกลามรวดเร็วภายในระยะเวลาอันสั้น แต่ขั้นตอนการดับไฟในขั้นต้นไม่เกิดขึ้น ขั้นตอนในการดับไฟยุ่งยากเพราะเครื่องมือส่วนใหญ่ต้องใช้คน ทำให้เกิดความคิดที่อยากจะแก้ปัญหาเพลิงไหม้ที่สามารถช่วยลดการสูญเสียได้อย่างทันท่วงที

คุณภณวัชร์นันท์บอกว่า เราต้องรู้ว่าปัญหามันเกิดเพราะอะไร ต้องแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นำปัญหาที่เกิดขึ้นมาต่อยอดแล้วคิดนอกกรอบและต้องมีความกล้าอย่าคิดว่ามันเป็นไปไม่ได้ จึงทำให้เกิดนวัตกรรมลูกบอลดับเพลิง โดยมีแนวคิดที่จะแก้ปัญหาจากที่ตนเองได้มองเห็น ลูกบอลจะต้องสามารถดับเพลิงขั้นต้นได้อย่างแท้จริง ต้องทำให้สามารถดับเพลิงได้อัตโนมัติ ไม่ต้องใช้คนควบคุมอุปกรณ์ สามารถใช้โยนในการดับไฟ หรือเข้าไปในสถานที่ที่เข้าไม่ถึงซึ่งปัญหาส่วนนี้นับเป็นส่วนสำคัญที่สุดที่มักเกิดการเสียชีวิตภายในอาคาร

"คนสูญเสียคือคนที่อยู่ในอาคาร ไม่ใช่อยู่นอกอาคาร ส่วนใหญ่เวลาทดสอบมาทดสอบนอกอาคาร ซึ่งในความเป็นจริงข้างในอาคารมันเลวร้ายกว่านั้น อุณหภูมิร้อนมาก ไฟไหม้เร็วมาก คนที่ประสบเหตุก็ตกใจลนทำอะไรไม่ถูก ยิ่งทำให้เกิดความเสียหาย เพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญคือทำอุปกรณ์ดับเพลิงที่อยู่ในอาคารจะช่วยเซฟชีวิตมนุษย์จริง"

คุณภณวัชร์นันท์มุ่งมั่นอย่างจริงจังในการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจนในที่สุดนวัตกรรม ลูกบอลดับเพลิง "อิไลด์ไฟร์" ก็ถูกคิดค้นได้สำเร็จจนเป็นที่ยอมรับและคว้ารางวัลระดับโลกผ่านการทดสอบและได้รับมาตรฐาน GOST ประเทศรัสเซีย มาตรฐาน BSI ประเทศอังกฤษ มาตรฐาน CE notified body 1395 (ยุโรป) มาตรฐานตุรกี TSE K 39 มาตรฐาน SIRM ประเทศมาเลเซีย และอื่น ๆ รวมถึงได้รับขึ้นบัญชีเป็นนวัตกรรมไทย เป็นผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงในด้านการเปลี่ยนมุมมองการคิดค้นพัฒนาลดต้นทุนโดยคนไทย และสามารถประหยัดงบประมาณของภาครัฐ ลดการนำเข้าจากต่างประเทศ

หลักการทำงานของลูกบอลดับเพลิง สามารถดับเพลิงได้ทันทีเมื่อกระทบเปลวไฟ สามารถติดตั้งไว้ในจุดที่สำคัญ เช่น ห้องเครื่องในอาคาร หรือจุดที่เข้าไม่ถึง หรือแม้แต่ฝากระโปรงรถ อีกทั้งช่วยในการดับไฟป่าได้อีกด้วย ซึ่งนวัตกรรมนี้เป็นที่ยอมรับในหลาย ๆ ประเทศว่านวัตกรรมลูกบอลดับเพลิงนี้สามารถช่วยชีวิตผู้คนได้จริง ๆ

ความสำเร็จที่คุณภณวัชร์นันท์ได้รับนั้นนอกจากจะมีคุณค่าสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนไทยแล้ว ยังสร้างความสุขใจกับคุณภณวัชร์นันท์เป็นอย่างมากที่สามารถทำสิ่งที่ตนเองรักให้มีความหมายกับโลกและมีความสุขไปพร้อมกัน

"ทำยังไงก็ได้ให้ลูกบอลดับเพลิงเข้าสู่เชิงพาณิชย์ให้ได้แล้วจำหน่ายไปทั่วโลกได้ คนเราต้องมีความฝันแล้วมีแรงบันดาลใจ แล้วทำในสิ่งที่เรารักด้วย ถ้าไม่รักมันก็ไม่สำเร็จ การสร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมามันไม่ง่าย ทำยังไงให้เขายอมรับสิ่งประดิษฐ์ บางครั้งเราต้องปรับชีวิตและรอจังหวะแล้วก้าวต่อไป"

ความชอบสามารถทำให้เกิดความชำนาญ ทำให้เกิดรายได้ ความเก่งไม่เท่ากับความอยากเก่ง ต้องเชื่อมั่นตัวเอง แล้วลงมือทำ สุดท้าย "นำความผิดพลาดมาเปลี่ยนเป็นความท้าทาย ความสนุกที่เราได้ทำ มันคือสิ่งที่เราจะก้าวไปสู่ความสำเร็จ"

Phanawatnan Kaimart | Elide Fire Ball Pro Co., Ltd.

ELIDE FIRE® extinguishing ball: An innovation that can promptly extinguish the fire and save lives

"We must know ourselves first. You can be smart but if you're not hardworking or patient, you can never succeed."

Having a strong desire to prevent loss of lives in fire incidents, Phanawatnan Kaimart successfully invented a fire-extinguishing device that can be self-activated and used by ordinary people.

Phanawatnan, the chief executive of Elide Fire Ball Pro. Co., Ltd. and the inventor of the Elide fire-extinguishing ball, stated that the product can save numerous lives as it is self-activated when they are in contact with flames. The balls can be installed in important spots or can be tossed into areas which are difficult for firefighters to get in. They can even be used to contain bushfires.

Phanawatnan stated that the Elide fire ball is a fire-extinguishing innovation born from creativity and dedication to solve the problem. The innovation has won numerous awards and meets several standards, including the UK's BSI, and Europe's CE Notified Body standards. The invention of the Elide fire ball, which is listed in the Thai Innovation List, reflects perspective changes in product development and benefits the nation by reducing the need to import fire-extinguishing equipment.

"We need to dream, be inspired and passionate in what we do. Otherwise, we won't succeed," said Phanawatnan, who believes that passion brings about expertise, which could eventually generate income. Other factors to success that he mentioned include knowing oneself well, a strong desire to be better, self-confidence, patience, and getting hands-on experience in order to learn from mistakes.

90 SONGCHAI WONGWATCHARADAMRONG

"สังคมต้องเข้าใจกันและมีสำนึกร่วมกัน
เราต้องร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหา
เราในฐานะผู้นำ เราต้องชี้นำแนวทางนี้"

ทรงชัย วงษ์วัชรดำรง

นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง

ทรงชัย วงษ์วัชรดำรง

ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับรู้ปัญหา ร่วมแก้ไข เรียนรู้ภับพิบัติอย่างยั่งยืน

เมืองฝนแปดแดดสี่ เป็นคำที่ถูกล่าวขานถึงลักษณะภูมิอากาศในภาคใต้ของประเทศไทย โดยแทบทั้งปีจะมีฝนตกชุกและมักจะตามมาด้วยปัญหาน้ำท่วม ซึ่งสร้างความเดือดร้อนให้ทั้งภาคการเกษตรและภาคครัวเรือน "ทุ่งสง" เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มักจะประสบปัญหาน้ำท่วมเสมอเพราะพื้นที่ตั้งอยู่บนแนวน้ำท่วมหลากบริเวณเชิงเขา ประกอบกับสภาพภูมิประเทศที่มีลักษณะเป็นแอ่งกระทะ ทำให้เมืองทุ่งสงต้องประสบกับปัญหาอุทกภัยอย่างต่อเนื่อง นายกทรงชัย วงษ์วัชรดำรง หรือ โกชัย นายกเทศมนตรีเมืองทุ่งสง ผู้ต้องการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนด้วยการสร้างความเข้าใจในชุมชนให้เกิดขึ้น

นายกทรงชัยเล่าให้ฟังว่า ในอดีตเมืองทุ่งสงเคยประสบปัญหาอุทกภัยติดต่อกันถึง 2 ครั้ง เมื่อตอนปี 2548 และ 2549 ซึ่งสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สิน และสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนเป็นอย่างมาก ในฐานะผู้นำจึงมองหาแนวทางการแก้ไข และพบว่าการแก้ไขปัญหาต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกคน

"การแก้ปัญหาเมื่อก่อนเป็นแบบต่างคนต่างทำ เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าจึงไม่ยั่งยืน ก็เกิดแนวคิดว่าจะให้เกิดความยั่งยืนได้ ต้องอาศัยหลักวิชาการและต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับรู้ปัญหา และร่วมแก้ไข"

จากความมุ่งมั่นในการแสวงหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อจะแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ทุ่งสง จึงก่อให้เกิดรูปแบบการบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบ โดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคทั้งหน่วยงานราชการ ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ นักวิชาการ สถานศึกษา รวมถึงภาคประชาชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยเริ่มขุดลอกและขยายคูคลอง มีการตักขยะและตะกอนที่มากับน้ำ รวมทั้งให้รื้อสิ่งกีดขวางต่าง ๆ ที่ขวางทางน้ำอยู่เพื่อให้กระแสน้ำไหลผ่านได้รวดเร็ว รวมทั้งมีการผันน้ำที่ต้นน้ำเพื่อลดปริมาณน้ำก่อนเข้าชุมชน มีการทำแก้มลิง การตรวจสอบเขตและกันแนวทางน้ำ การปรับปรุงทางน้ำและการแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ มีการติดตั้งสัญญาณเตือนภัยให้ประชาชนเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ด้วยตนเอง ด้วยแนวคิดและการบริหารจัดการน้ำนี้ส่งผลให้เมืองทุ่งสงรอดพ้นจากภัยน้ำท่วม

นายกทรงชัยกล่าวว่า เพื่อให้การแก้ปัญหาดังกล่าวเกิดความยั่งยืน จำเป็นที่จะต้องแก้ปัญหาแบบเป็นระบบและต่อเนื่องทั้งลุ่มน้ำ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำจนถึงปลายน้ำ ทุ่งสงจึงได้ขยายผลการทำงานภายใต้ความร่วมมือของภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมของ 2 จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดตรัง รวมตลอดถึงนักวิชาการจากหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่ องค์กรชุมชน เครือข่ายภาคประชาสังคมในลุ่มน้ำ องค์กรทั้งในและต่างประเทศ เช่น Integrated Urban Land & Water Planning (IUWP) Project จากประเทศเนเธอร์แลนด์ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย สหภาพนานาชาติเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ

International Union of Conservation or Natural Resources หรือ World Conservative Union (IUCN) และสถาบันการศึกษาในพื้นที่และนอกพื้นที่ลุ่มน้ำ ขยายผลสู่ความร่วมมือ "การบริหารจัดการน้ำของลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตรังแบบบูรณาการ" ขึ้นในปลายปี 2554

นวัตกรรมที่สำคัญในระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นการส่งเสริมการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ โดยการรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ลุ่มน้ำ เป็นการเตรียมความพร้อมของเมืองทุ่งซึ่งมีประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมและสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ โดยการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตามความสำเร็จ ภายใต้การสนับสนุนร่วมมือร่วมใจอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ เพื่อรักษาความเป็นเมืองที่มีการจัดการเรื่องระบบนิเวศอย่างเข้าใจครอบคลุมทั้งด้านพื้นที่และกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

คำว่านวัตกรรมการบริหารจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่ผู้นำยุคใหม่ต้องหยิบยกมาใช้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารงาน เช่นเดียวกับนายกทรงชัย ที่มองเห็นการหยิบเรื่องของความร่วมมือมาปรับใช้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อชุมชม

Songchai Wongwatcharadamrong | Thung Song Municipality

Share ideas, share actions, share solutions, and learn how to cope with disasters sustainably

We must work together to solve problems. As leaders, we must convince society to understand and be aware of this."

Thung Song is a district in the southern province of Nakhon Si Thammarat. Located on the flood line at the foot of the hill, along with the topography that resembles a pan, it experiences persistent flooding difficulties most of the year. Governor Songchai Wongwatcharadamrong was determined to handle challenges in a sustainable manner through community collaboration. "Solving problems separately will not be sustainable," he asserted.

Songchai initiated a systematic water management model based on participation in all sectors, including government agencies, provincial, local, state enterprises, academics, educational institutes, and the people's sector. Together they worked to dredge and widen the canals. Garbage and silt arriving with water were collected. They also removed numerous obstructions that were impeding the canals so that the river could flow through rapidly. Water zoning and waterproofing, as well as water barriers were designated using the guidelines of "Monkey cheeks." An alarm was installed so that individuals would be able to monitor the situation on their own. Ultimately, Thung Song was protected from floods because of this approach of water management.

To handle such problems in a sustainable manner, they must be addressed in a methodical and continual manner across the watershed. As a result, he has expanded the work scope with the participation of two provinces' governments, Nakhon Si Thammarat Province and Trang Province, as well as academics from government organizations, local communities, and civil society networks in the watershed.

91 ASSOC. PROF. DR. MUNIN PONGSAPAN

"ภาษาอังกฤษ...
ไม่ควรเป็นข้อจำกัดในชีวิต
โดยเฉพาะนักกฎหมาย
ถ้ารู้ภาษาจะทำให้เดินทันโลก
อย่างไม่มีข้อจำกัด"

รศ. ดร.มุนินทร์ พงศาปาน

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รองศาสตราจารย์ ดร.มุนินทร์ พงศาปาน

ผู้สร้างนักกฎหมายพันธุ์ใหม่ มั่นใจในเวทีโลก

นักกฎหมายพันธุ์ใหม่ คือ การเรียนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายธุรกิจ (หลักสูตรนานาชาติ) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นหลักสูตรแรกและหลักสูตรเดียวของประเทศไทยที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด ถูกก่อตั้งมาจากแนวคิดของรองศาสตราจารย์ ดร.มุนินทร์ พงศาปาน คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่มีแนวคิดจะสร้างแนวทางการศึกษากฎหมายไทยให้ทัดเทียมและเชื่อมโยงในระดับสากล โดยต้องการผลิตนักกฎหมายไทยที่มีความสามารถที่จะใช้ความรู้กฎหมายในการประกอบวิชาชีพในสภาพแวดล้อมที่เป็นภาษาอังกฤษ เนื่องจากสภาพแวดล้อมและวิชาชีพในทางกฎหมายของไทยต้องใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น จึงเป็นที่มาในการสร้างนักกฎหมายพันธุ์ใหม่ที่สามารถดำเนินการทางกฎหมายในสภาพแวดล้อมที่เป็นนานาชาติได้ ทั้งในประเทศไทยจนถึงระดับนานาชาติ

การเรียนกฎหมายไทยในบริบทภาษาอังกฤษนับเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลันครั้งใหญ่ เพราะว่าภาษาในการศึกษากฎหมายไทยและการใช้กฎหมายไทยนั้น ใช้ภาษาไทยเป็นหลักทั้งตำราและเอกสาร การใช้ภาษาอังกฤษในกฎหมายเป็นเรื่องค่อนข้างใหม่และขาดแคลนทรัพยากร ขาดแคลนแหล่งข้อมูลอย่างมาก การจัดทำหลักสูตรนี้จึงต้องใช้ความร่วมมือทางทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การจัดทำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนที่ต้องปรับเปลี่ยนสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นภาษาอังกฤษ การเชิญผู้เชี่ยวชาญอาจารย์จากต่างประเทศที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับมาช่วยกันสอนหรือให้คำแนะนำในการจัดการหลักสูตร

"เราต้องการความร่วมมือจากบุคคลภายนอก อาจารย์ที่สะดวกสอนเป็นภาษาอังกฤษได้ไม่ว่าจะเป็นภาคเอกชนหรือศิษย์เก่าที่มีความรู้ความสามารถ ต้องการความช่วยเหลือจากพันธมิตรมหาวิทยาลัยจากต่างประเทศ Law school ต่าง ๆ ต้องการความรู้ความเชี่ยวชาญมาเสริมให้การจัดการเราเข้มแข็งและเป็นไปตามวัตถุประสงค์การร่วมมือจากต่างประเทศ"

จากช่วงเริ่มต้นที่ใครหลายคนต่างคิดว่าเป็นเรื่องที่เป็นไปไม่ได้ที่จะจัดการเรียนการสอนกฎหมายไทยในรูปแบบภาษาอังกฤษ เพราะในสภาพกฎหมายเป็นเรื่องเฉพาะถิ่นเป็นเรื่องสังคมใดสังคมหนึ่ง เป็นความท้าทายมากสำหรับ ดร.มุนินทร์ ที่จะต้องมีความสามารถในการปรับตัวเองได้อย่างยืดหยุ่น เรียนรู้จากประสบการณ์จากการลองผิดลองถูกและปรับใช้นวัตกรรม เครื่องมือที่ได้จากต่างประเทศให้สอดคล้องกับบริบทสังคมไทย

"เราต้องมีระบบมีโครงสร้างที่ต้องไปดูต่างประเทศว่ามีการจัดหลักสูตรจัดโครงสร้างอย่างไร การสร้างสภาพแวดล้อมที่เราไม่ได้คุ้นเคย เราต้องไปดูทั้งในเรื่องนวัตกรรมการศึกษา การวางโครงสร้างของหลักสูตรของระบบในการจัดการเรียนการสอน ต้องยอมรับว่านักศึกษาที่เข้ามาเรียนในช่วงแรกเอกสารยังมีไม่มากพอ การเรียนรู้รวมถึงการนำไปใช้งานก็ยังมีข้อจำกัดอยู่มาก เป็นเรื่องที่นักศึกษาต้องปรับตัวต้องฝ่าฟันอุปสรรคไป"

ดร.มุนินทร์ต้องการเน้นในทางปฏิบัติมากกว่าการไปเรียนรู้แค่ตามทฤษฎีอย่างเดียว การเชิญนักกฎหมายต่างประเทศที่มีชื่อเสียงมามีส่วนร่วมในการผลิตนักกฎหมายพันธุ์ใหม่จึงถือได้ว่าเป็นโอกาสที่จะยกระดับกฎหมายไทยสู่สากล

"กฎหมายไทยยังไม่เป็นที่รู้จักในเวทีนานาชาติ การมีหลักสูตรที่สอนกฎหมายไทยเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้ต้องพัฒนาเอกสารทางวิชาการ พร้อมทั้งทำให้ต่างชาติได้รู้จักกฎหมายไทย เราต้องศึกษานวัตกรรมทางการศึกษา ต้องติดตามเทรนด์ของต่างประเทศ เปิดรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหลักสูตรอื่น ๆ กับต่างประเทศมากขึ้น"

จากหลักสูตรแรกที่เริ่มสอนตั้งแต่ปี 2557 มีนักศึกษาถึงร้อยละ 90 ที่สามารถสำเร็จการศึกษาภายในกำหนดเวลาที่วางแผนไว้ และสามารถออกไปทำงานธุรกิจภาคเอกชน ทำงานสำนักงานกฎหมายระหว่างประเทศ ทำงานในหน่วยงานรัฐที่ใช้ภาษาอังกฤษ ถือว่าเป็นการตอบโจทย์ของภาคส่วน ตามที่ ดร.มุนินทร์ตั้งใจไว้ให้ประสบผลสำเร็จ อีกทั้งหลักสูตรนี้ยังสร้างการเปลี่ยนแปลงให้กับการศึกษากฎหมายไทยในวงกว้างได้อย่างน่าชื่นชม

นอกจากนี้ ดร.มุนินทร์ยังต่อยอดพัฒนาหลักสูตรสู่ระดับปริญญาโทเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางการศึกษากฎหมายให้กับประเทศไทยให้มั่นคงยิ่งขึ้น

การสร้างหลักสูตรการเรียนรู้วิชากฎหมายไทยในแบบภาษาอังกฤษนั้นนับเป็นการพลิกตำราและปฏิวัติการเรียนการสอนอย่างแท้จริง เพื่อให้เชื่อมโยงกับโลกไร้พรมแดน นับเป็นการสร้างความก้าวหน้าและความยั่งยืนทางด้านการศึกษาอย่างแท้จริง

Assoc. Prof. Dr. Munin Pongsapan | Faculty of Law, Thammasat University

A new generation of legislative drafter

"English should not be a constraint in life. Legal officers, in particular, can do so much if they are proficient in the language."

Strongly believing that English is essential for legal professionals to keep up with what is going on in the world, Asso. Prof. Dr. Munin Pongsapan from the Faculty of Law, Thammasat University founded the Bachelor of Laws Program in Business Law (LL.B.) (International program), which is Thailand's first and only undergraduate program in law taught in English. The main objective of the program is to produce the next generation of legal professionals who are well-equipped with language skills and knowledge to practice law both in Thailand and abroad.

The establishment of the program, according to Munin, was not an easily achievable task due to the lack of resources, including human resources. The faculty had to seek help from experienced teachers from reputable law schools outside Thailand to help teach and develop the curriculum, recruit teachers who were able to conduct classes in English, and send staff abroad to broaden their knowledge about curriculum development and keep up to date with recent innovations in education. It required a lot of hard work and collaboration from all the parties involved.

Since 2014, the International LL.B. program has produced graduates who are well-equipped with language skills and legal knowledge and currently working in international law firms as well as government agencies. Such success has led to the establishment of the Master of Laws Program in Business Law (LL.M.) (International program). The development of these programs can be considered a revolution in law education that connects Thailand to the rest of the world.

92 PROF. WUTTISARN TANCHAI

"เรามีประชาธิปไตยมากว่า 80 ปี
แต่จะมีสักกี่คนที่เข้าใจคำว่า
ประชาธิปไตยอย่างลึกซึ้ง"

ศ.วุฒิสาร ตันไชย
สถาบันพระปกเกล้า

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย

ขับเคลื่อนท้องถิ่นให้ก้าวไกลต้องทำประชาธิปไตยให้เข้มแข็ง

การสร้างความเข้าใจประชาธิปไตยที่ดีนั้น จำเป็นที่ต้องสร้างความรู้ความเข้าใจให้ภาคประชาชน และการสร้างความรู้ที่เป็นเชิงประจักษ์คือการลงมือทำให้ดูทำให้เห็น ซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐที่ต้องนำแนวทางมาสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่างสำคัญให้กับประชาชน ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า นักวิชาการด้านกฎหมายของประเทศไทยที่มีชื่อเสียง โดยเฉพาะการส่งเสริมหลักประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นให้เกิดความยั่งยืนพึ่งพาตนเองได้ ผู้มุ่งมั่นสร้างผลงานเชิงประจักษ์เพื่อเป็นแบบอย่างและความสำเร็จในการพาประเทศให้เกิดบรรยากาศแห่งประชาธิปไตย

ศาสตราจารย์วุฒิสาร นำองค์ความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมาผลักดันการบริหารงานระดับท้องถิ่นของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็ง ไม่ว่าจะเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การขับเคลื่อนท้องถิ่นให้พึ่งพาตนเองเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มีธรรมาภิบาลนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

"การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นนั้นหลักการคือต้องให้ท้องถิ่นอยู่ได้ ภายใต้รายได้ที่มีอยู่ ทรัพยากรที่มีอยู่ บริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุด สิ่งสำคัญคือท้องถิ่นต้องมีอิสระ จากนั้นเพิ่มขีดความสามารถด้วยการทำตัวอย่างที่ดีมีประโยชน์ ถอดบทเรียนให้เห็นว่ากระบวนการทำสำเร็จแล้วต้องทำอย่างไร จัดทำให้เป็นแนวทางเพื่อให้ท้องถิ่นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานของเขาได้"

โดยแนวทางที่ถูกนำมาใช้ในการพัฒนานั้น ศาสตราจารย์วุฒิสาร หยิบยกเรื่องของการให้รางวัลซึ่งเป็นกลไกที่สถาบันพระปกเกล้าใช้ คือ"รางวัลสถาบันพระปกเกล้า" โดยเฉพาะจากการศึกษาวิจัย เช่น การยกย่องท้องถิ่นที่บริหารจัดการอย่างโปร่งใส การสร้างความสมานฉันท์ ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม จากนั้นนำผลการศึกษาวิจัยมาถอดบทเรียนเป็นตัวอย่างให้เห็นถึงความสำเร็จขององค์กร ให้องค์กรมีตัวอย่างที่ดี โดยผ่านกลไกความร่วมมือของทุกคน เช่น สมาคมสันนิบาตแห่งประเทศไทย อบจ. อบต. แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเวทีท้องถิ่นไทย ทำให้ทุกคนเกิดการเรียนรู้นำแนวคิดนี้มาแลกเปลี่ยนกันเป็นระบบที่ทางสถาบันฯ เสริมเชิงการตลาดให้กับทุกคนที่มาเรียนร่วมกันและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ดังนั้นกลไกเหล่านี้คือความสำคัญในการเสริมสร้างให้องค์กรท้องถิ่นพัฒนาตนเอง นำการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ มาเสริม

ศาสตราจารย์วุฒิสารกล่าวว่า ความคาดหวังและตัวชี้วัดเรื่องการกระจายอำนาจและการปกครอง คือประชาชนพอใจ ซึ่งจากแนวทางที่ดำเนินมาทำให้ท้องถิ่นมีการเปลี่ยนแปลงดีขึ้นมาก ประชาชนมีความเชื่อมั่นและพอใจการทำงานมากขึ้น โดยเหตุผลหลักคือตอบโจทย์ตรงประเด็นตรงปัญหา นอกจากนี้ยังสร้างระบบการแข่งขันกับตนเองในการพัฒนาเชิงคุณภาพ รวมทั้งพยายามเน้นว่าท้องถิ่นต้องกลับมาสนใจปัญหาที่เป็นปัญหาหลักโดยเฉพาะการลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ซึ่งความจริงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นที่รองรับปัญหาเหลื่อมล้ำของคนในสังคมอย่างมาก เช่น การให้บริการทางด้านศึกษาต้องลดความเหลื่อมล้ำด้านฐานะ โดยเด็กทุกคนต้องมีการศึกษาที่เท่าเทียมกัน รวมทั้งต้องมองลึกถึงเด็กที่มีความบกพร่องที่ต้องดูแลอย่างจริงจัง ต่อมาคือผู้สูงอายุต้องพิจารณาทั้งการช่วยเหลือ ดูแล สนับสนุน และกลุ่มผู้พิการซึ่งเป็นกลุ่มที่ต้องให้ความสนใจเพราะเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

"ดังนั้นองค์กรส่วนท้องถิ่น กลยุทธ์หรือวิธีการที่เราใช้คือ ต้องทำการแข่งกับตัวเองและให้ดีกว่าเดิม จะต้องทำปริมาณการบริการที่ดีขึ้นและค้นหาคนที่อาจจะด้อยกว่าเสียโอกาสกว่า เปราะบางกว่าทำการยกระดับขึ้นมา หากสามารถทำทั้ง 2 อย่างนี้ ท้องถิ่นก็จะทำหน้าที่ของตนเองได้สมบูรณ์มากในการยกระดับคุณภาพชีวิตคน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง"

การสร้างสังคมให้สงบเรียบร้อย เป็นรากฐานในการสร้างความสงบของประเทศ ดังนั้นการพัฒนาการบริหารท้องถิ่นให้เป็นองค์กรทันสมัย ใช้แนวคิดการบริหารแบบผสมผสาน จึงเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงระดับชุมชนสู่ระดับประเทศต่อไป

Prof. Wuttisarn Tanchai | King Prajadhipok's Institute

Driving the Community Forward through Democracy

"Although we have had democracy for over 80 years, how many of us truly understand its importance ?"

To achieve the most from democracy, it is important to instil the understanding of it among the people and encourage actions that align with democracy. Public sectors should enforce democratic actions to set example for the people. Prof. Wuttisarn Tanchai, Secretary General of King Prajadhipok's Institute and an academic in democracy. Wuttisarn understands that public participation in local administration is the formula to sustainability and genuine democratic environment.

Wuttisarn implements his knowledge and expertise regarding democracy in driving the local administration. He strongly believes that decentralization, community independence, or good governance can reduce social inequality. "Decentralization means the community can thrive with the resources it has available. The most important thing is that it is independent enough to be able to reach and make the most use of its full potential", said Wuttisarn.

To make community engagement rewarding, Wuttisarn has suggested awarding the community with successful achievement. Communities with transparent administration, strong collaborations or reduced inequalities are honored with "Prapokklao Institute Award". Morever, they are invited to share their strategies for success on a local platform.

People's satisfaction is the measure in deciding if the community has achieved real success in decentralization. The local administration should be able to gain the community's confidence and trust if the foundation of democracy has been successfully laid. He emphasizes that the local administration should concentrate on the issues of the community whether they involve those of the young, the elderly, or the disabled.

93 SANGUAN MONGKOLSRIPANLERT

"ไม่ว่าโลกจะพัฒนา
ก้าวหน้าไปขนาดไหน
การเกษตรก็ยังคงเป็นต้นทาง
ของทุกอย่างที่เรียกว่า...อาหาร"

สงวน มงคลศรีพันเลิศ

ศูนย์ศึกษาการเรียนรู้บ้านเขากลม

สงวน มงคลศรีพันเลิศ

ปราชญ์เกษตรเมืองใต้ สัมฤทธิ์ผลได้ด้วย “เกษตรสวนทาง”

ด้วยสภาวะการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน การสร้างความยั่งยืนทางอาหารเป็นประเด็นที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ ประเทศไทยนั้นได้ชื่อว่าเป็นอู่ข้าวอู่น้ำ มีศักยภาพทางการเกษตรที่พร้อมต่อการพัฒนาเป็นแหล่งอาหารโลก ด้วยข้อได้เปรียบดังกล่าว อาจารย์สงวน มงคลศรีพันเลิศ เกษตรกรวัย 62 ปี ชาวตำบลหนองทะเล อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ จึงเกิดแนวคิดหาวิธีทำการเกษตรแบบครบวงจร เน้นการปลูกพืชผสมผสาน การเลี้ยงสัตว์ที่เอื้อประโยชน์ และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาจนเกิดเป็นแหล่งเรียนรู้การเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

อาจารย์สงวน ผู้คลุกคลีในวงการเกษตรมาตั้งแต่ปี 2539 จากการทำงานในโรงงานผลิตสารเคมีเกษตร ทำให้เห็นปัญหาจากการเกษตรที่พึ่งพาสารเคมีทั้งด้านผลผลิตและสุขภาพของเกษตรกร จึงตั้งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงวิถีการเกษตร โดยตัดสินใจกลับบ้านเกิดและนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาปรับเข้ากับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เริ่มจากการจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงแพะ กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงสัตว์และปลูกพืชผล กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ไปจนถึงศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

กระทั่งปี 2549 อาจารย์สงวนได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้บ้านเขากลม บนพื้นที่ 8 ไร่ มีทั้งแปลงผักปลอดสารพิษ แปลงปลูกพืชแบบผสมผสาน พื้นที่เลี้ยงวัวและแพะ การทำปุ๋ยหมัก ระบบเติมอากาศ การผลิตอาหารสัตว์จากทางปาล์มน้ำมัน การทำน้ำส้มควันไม้ และอื่น ๆ อีกมากมายเพื่อถ่ายทอดให้ชาวบ้านทั้งในและนอกพื้นที่ได้เรียนรู้แบบฟรี ๆ

ที่สำคัญ อาจารย์สงวนยังคิดค้นแนวทางเกษตรยั่งยืนที่ทำได้จริง หนึ่งในนั้นคือการปรับปรุงวิธีผลิตปุ๋ยหมักจากเดิมที่ต้องใช้เวลานานหลายเดือน และยังต้องใช้แรงงานในการกลับกองปุ๋ยเพื่อระบายความร้อน มาสู่การค้นพบระบบที่สามารถเติมอากาศเข้าไปในกองปุ๋ยหมักได้สำเร็จ โดยใช้วัสดุในท้องถิ่น

สิ่งที่อาจารย์สงวนค้นพบอีกข้อหนึ่งนั้นคือ การผลิตอาหารสัตว์จากวัตถุดิบในสวนของตัวเอง เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นสวนปาล์มน้ำมันและยางพารา จึงไม่มีแปลงหญ้าสำหรับเป็นอาหารสัตว์ ประกอบกับจำเป็นต้องตัดทางปาล์มน้ำมันทุก 15 วัน จึงทดลองนำสิ่งที่มีอย่างทางและผลปาล์มมาบด แล้วหมักรวมกับกากน้ำตาล ยูเรีย และส่วนผสมอื่น ๆ เมื่อนำมาให้สัตว์กินก็ปรากฏว่าของเสียที่ขับถ่ายไม่มีกลิ่นเหม็น ช่วยลดมลภาวะได้อย่างดี

“ผมเรียกสิ่งที่ถ่ายทอดให้ผู้คนทั่วไปนั้นว่า เกษตรสวนทาง คือ สวนวิธีคิด สวนวิธีทำ และสวนวิธีตลาด ส่วนศาสตร์พระราชาคือตำราชีวิต เกษตรกรโดยทั่วไปมีต้นทุนอยู่แล้ว คือ ดิน น้ำ แสงแดด และอากาศ แต่ยังขาดปัญญา ปัญญาในความหมายของผมคือการทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย การทำเกษตรนั้นไม่ใช่เพียงทำให้เป็นแค่อาชีพ แต่ต้องทำให้เป็นมืออาชีพ”

นอกเหนือจากการให้ความรู้กับเกษตรกรแล้ว อาจารย์สงวนยังให้ความสำคัญกับเยาวชน โดยเปิดโอกาสให้เข้ามาเรียนรู้การพัฒนาการเกษตร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเยาวชนทั่วไปและกลุ่มที่ติดหรือเคยติดสิ่งเสพติด ซึ่งกลุ่มหลังนี้ อาจารย์สงวนบอกว่ามักถูกตีค่าไปแล้วว่าเป็นคนไม่ดี อาจารย์จะสอนวิธีคิดและบอกพวกเขาเสมอว่าเขาแค่นั่งเก้าอี้ผิดตัว และเปิดโอกาสให้ลองนำเอาความคิด ความชอบของตัวเองมาทดลองทำในวิถีเกษตร ผ่านกลยุทธ์การสอน 3-5-3 โดย 3 แรก คือ รู้จักตัวเอง รู้จักทรัพย์สินของตัวเอง รู้จักใช้ทรัพยากรของตัวเอง ส่วน 5 คือ รู้จักข้าว รู้จักพืชผัก รู้จักสมุนไพร รู้จักปุ๋ย รู้เท่าทัน และ 3 สุดท้าย คือ รู้จักแผนชีวิต รู้จักแผนชุมชน รู้จักแผนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

จากการเป็นเกษตรกรนักพัฒนาที่แบ่งปันความรู้แก่เพื่อนสมาชิกกว่าร้อยครัวเรือน ส่งผลให้อาจารย์สงวนได้รับรางวัลมากมาย เช่น ผู้นำอาชีพก้าวหน้าระดับจังหวัด ปี 2546 เกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาการเลี้ยงสัตว์ ปี 2548 รางวัลปราชญ์ชาวบ้าน ปี 2549 รางวัลเกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด ปี 2551 และรางวัล 76 คนดีแทนคุณแผ่นดิน ปี 2552

รากฐานอันแท้จริงของประเทศไทยคือเกษตรกรรม อาจารย์สงวนจึงมุ่งมั่นคิดค้นแนวทางการเกษตรสวนทาง เพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนแห่งวิถีเกษตรกร ผู้เป็นหัวใจสำคัญของปากท้องของผู้คนบนโลก เพื่อเชื่อมโยงองค์ความรู้ เรียนรู้จากการลงมือทำ และสานต่อ สร้างประโยชน์และคุณค่าแก่สังคม

Sanguan Mongkolsripanlert | Ban Khao Klom Learning Center

Agricultural wiseman from the South who succeeds with reverse agriculture

“No matter how developed and progressed the world is, agriculture will always be upstream of everything that has to do with food.”

Food sustainability is an important issue in this changing world. With the great agricultural potential, Thailand strives to become the kitchen of the world. Sanguan Mongkolsrikpanlert, a sixty-two-year-old farmer from Nong Thale sub-district, Mueang Krabi district, Krabi taps in so said advantage and develops a framework for sustainable agriculture that combines integrated farming, symbiotic grazing, and use of local resources for maximum benefits.

Sanguan stressed the importance of changing the agricultural practices that were overdependent on health-threatening agrochemicals. After his early years in such industry, he decided to return home and initiated agricultural unions, cooperatives, and knowledge hubs. Most remarkably, in 2006, he founded sufficiency economy learning center in Baan Khao Glom. The three-acre space blended mixed cropping, cattle and goat grazing, composting, animal feed production, wood vinegar production, and more. Along the way, Sanguan also discovered and tested out new techniques to speed up fertilizer production and reduce pollution from livestock manure. “Land, water, sunlight, and climate are readily available as agricultural assets, but generally wisdom is lacking. The key is to do agriculture not only as a career but also as a profession.” said Sanguan.

Sanguan’s intention with the learning center is to spread knowledge at no cost for everyone, including those who are prejudged as bad people such as former drug addicts. More than hundred households have benefited from Sanguan’s knowledge sharing. Sanguan is recognized for his legacies in agricultural and regional development and a recipient of many awards.

94 CHATREE KOKEUA

"เราใช้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นฐาน
นำความรู้มาต่อยอด
จากนั้นก็แบ่งปันกัน
สถานการณ์ COVID-19
เป็นเครื่องพิสูจน์แล้วว่า
...เราอยู่รอด"

ชาตรี ก่อเกื้อ

ศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนและผู้สูงอายุบ้านจำรุง

ชาตรี ก่อเกื้อ

น้อมนำ ต่อยอด พัฒนา นำพาชุมชนรอดวิกฤต

ความผันผวนของโลกในทุกมิติ โดยเฉพาะสภาพเศรษฐกิจ ส่งผลให้ทุกคนต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอด รวมทั้งเกษตรกรซึ่งเป็นอาชีพที่แสดงถึงความมั่นคงยั่งยืนในการใช้ชีวิตอย่างชัดเจน นายชาตรี ก่อเกื้อ ผู้ใหญ่บ้านจำรุง หมู่ 7 ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง วัย 60 ปี ที่หลายคนเรียกว่า "ผู้ใหญ่ชาตรี" มุ่งมั่นแก้ปัญหาความยากจนในชุมชน ตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และส่งเสริมให้ทุกคนเข้าใจหลักการ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ผลักดันการสานต่อ ต่อยอด พร้อมทั้งกลยุทธ์การแบ่งปันที่เป็นแก่นสำคัญ ทำให้ชุมชนสามารถอยู่ได้อย่างยั่งยืนจนถึงทุกวันนี้

บ้านจำรุงเป็นหมู่บ้านต้นแบบการนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของในหลวงรัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ในชุมชนตั้งแต่ปี 2532 เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เป็นเวลากว่า 33 ปีแล้วที่หมู่บ้านจำรุงสร้างปราชญ์ชาวบ้านกว่า 20 คน เป็นพี่เลี้ยง เป็นครู เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาและองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ ทั้งการปลูกพืชเศรษฐกิจ การใช้สมุนไพร ศิลปวัฒนธรรม ช่วยสร้างอาชีพ สร้างรายได้แก่หมู่บ้านของตนเอง ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ยืนด้วยลำแข้งของตัวเองมาโดยตลอด ไม่จำเป็นต้องพึ่งพาการช่วยเหลือจากรัฐเพียงอย่างเดียว มากไปกว่านั้น ชุมชนแห่งนี้ยังแบ่งปันองค์ความรู้ไปสู่คนรุ่นต่อไป รวมทั้งผู้คนจากชุมชนต่างถิ่นที่สนใจเข้ามาเรียนรู้ดูงานอีกเป็นจำนวนมาก

ผู้ใหญ่ชาตรีเล่าว่า จากที่ต่างคนต่างแก้ปัญหา ชุมชนแห่งนี้ใช้การอยู่ร่วมกันแบบเครือญาติช่วยให้เกิดความร่วมมือที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยน ปรึกษากันเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแก่น ชุมชนจึงรอดพ้นวิกฤตต่าง ๆ มาได้ ในปัจจุบันนับว่าบ้านจำรุงเป็นชุมชนที่มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวนมาก ซึ่งเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ โดยเฉพาะหลังจากสถานการณ์ COVID-19 คนรุ่นใหม่หวนกลับสู่บ้านเกิด ทำให้ชุมชนมีกำลังในการพัฒนาตนเองมากขึ้น ที่สำคัญการหลอมรวมคนยุคใหม่และคนยุคเก่าเข้าด้วยกันย่อมนำไปสู่การพัฒนาที่ทำให้คนรุ่นใหม่ตระหนักถึงความสำคัญของการเกษตรที่เป็นหัวใจและรากฐานที่สำคัญของประเทศ

"ตอนนี้เรามีปราชญ์หมู่บ้านกว่า 20 คน คอยให้ความรู้แก่ชาวบ้านในชุมชน และนอกชุมชนที่สนใจในด้านต่าง ๆ ทั้งการผลิตกะปิ น้ำปลา ผลิตภัณฑ์จากยางพาราระยองเรามีทุเรียนขึ้นชื่อ เป็นรายได้ของคนในชุมชน เราเรียนรู้ที่จะแปรรูปเป็นทุเรียนทอด ทุเรียนกวน ทำของขาย ขณะเดียวกันเราก็แบ่งปันกันเองในชุมชนทำให้ไม่เกิดความขาดแคลน ใครมีอะไรไม่มีอะไรก็แบ่งกัน"

ผู้ใหญ่ชาตรียังส่งต่อองค์ความรู้และวิถีชีวิตความยั่งยืนในการอยู่รอดท่ามกลางเศรษฐกิจที่ผันผวนแก่คนในชุมชนและพื้นที่อื่น ๆ โดยจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนตั้งแต่ปี 2532 ซึ่งสิ่งที่ผู้ใหญ่ภูมิใจมากที่สุดคือช่วงที่ไวรัสโควิด-19 ระบาด ชุมชนยังมีเงินทุนกองกลางจากการขายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ สามารถหล่อเลี้ยงชุมชน โดยใช้ช่วยเหลือชาวบ้าน ซื้ออาหารแจกจ่าย รวมทั้งต้นทุนที่มีอยู่เดิม คือ สมุนไพร พืชผัก ผลไม้ ที่สามารถนำมาแปรรูปไว้รับประทานไว้รักษาโรค และแบ่งปันกัน ไม่เกิดภาวะการแย่งชิงอาหารหรือยาเหมือนในสังคมเมือง ความยั่งยืนท่ามกลางวิกฤตครั้งนี้ทำให้บ้านจำรุงกลายเป็นต้นแบบการพัฒนาชุมชนในหลาย ๆ พื้นที่

"อยากให้คนรุ่นใหม่ให้ความสำคัญกับภาคการเกษตร เนื่องจากเป็นความมั่นคงด้านอาหาร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีวิต วันนี้คนมีที่ดินอยู่รอดมากกว่าคนที่มีเงิน และคนมีความรู้ทางการเกษตรคือ คนที่จะส่งต่อความยั่งยืนให้กับสังคมและโลก ทรัพย์สมบัติในโลกนี้ไม่มีอะไรมีค่าเท่ากับแผ่นดิน หากมีแผ่นดิน เราสามารถดำเนินวิถีชีวิตพอเพียงตามที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงให้แนวทางไว้ ทุกคนทำได้อยู่รอดแน่นอน ซึ่งพิสูจน์แล้ว เราทำแล้ว สิ่งนี้ทำให้เกิดความสุขได้จริง ๆ"

ความสำเร็จของบ้านจำรุงมาจากการน้อมนำการคิด การพัฒนา และการร่วมมือ ซึ่งล้วนเป็นกลยุทธ์ที่สามารถลงมือทำเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ตั้งแต่ระดับชุมชนและจนถึงระดับชาติ ที่สำคัญ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวจะเป็นสิ่งที่ทำให้ทุกคนอยู่รอดในทุกสถานการณ์

Chatree Kokeua | Banjumrung Community Learning Center

Adopt, extend, develop and lead the community out of a crisis

"We use the sufficiency economy is the basis, build upon it, and create the culture of sharing. The COVID-19 crisis is proof of our strength."

The rapidly changing world, especially in terms of the economy, requires all of us to adapt in order to survive. Agriculture is no exception, as it has a lot to do with sustenance of all lives. Chatree Kokeua or "Phu Yai Chatree", sixty-year-old village chief, has strong determination to fight poverty in Banjumrung, Moo 7, Noen Kho sub-district, Klaeng district, Rayong. He builds on the sufficiency economy principles and helps his community stand on its own feet to this day.

Intended to be a model village, Banjumrung adopted the sufficiency economy principles in 1989. Thirty-three years since, it has given rise to twenty village philosophers and has generated bodies of knowledge on cash crops, uses of herbs, art and culture, and career-building, which has strengthened the village thus far. Moreover, the community is capable of sharing said knowledge to both the new generations and their neighbors. The community becomes the breeding ground for tangible collaboration among its members, as well as accumulation of knowledge that can be passed on to the next generations. The latter aspect was especially relevant for the COVID-19 crisis, during which a wave of youngsters left the capital city and returned to their hometown.

"I want to see more interest in the agricultural sector, which is fundamental to food security, from the new generations. These days, people are better off with land than money. Those who have agricultural knowledge will be able to pass on sustainability for the society and the world at large." said Chatree.

95 KAWEEWUT TEMPHUWAPAT

"นวัตกรรมต้องทำให้ชีวิตใครสักคนดีขึ้น
ไม่อย่างนั้นเป็นนวัตกรรมไม่ได้"

กวีวุฒิ เต็มภูวภัทร

เพจ 8 บรรทัดครึ่ง

กวีวุฒิ เต็มภูวภัทร

นวัตกรรมกับการทำให้สังคมดีขึ้นเป็นเรื่องเดียวกัน

การเปลี่ยนแปลงพัฒนาจะเกิดขึ้นได้ เราต้องลงมือทำอย่างต่อเนื่องและตั้งใจจนเกิดผลลัพธ์ และต้องทำซ้ำจนพิสูจน์ได้ว่าผลลัพธ์นั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริง นี่จึงนับเป็นหลักการสำคัญของการเป็นนวัตกร คุณกวีวุฒิ เต็มภูวภัทร หรือ คุณต้อง เจ้าของเพจ 8 บรรทัดครึ่ง เพจที่ครองใจผู้คนที่สามารถจับจุดคนทั่วไปได้อย่างดีในการอ่านหนังสือที่พบว่าสถิติคนไทยอ่านหนังสือไม่เกิน 8 บรรทัด จนปัจจุบันมีผู้ติดตามมากถึงเกือบ 2 แสนคน และยังมีช่องทางในการติดตามเพิ่มเติมไปยัง Podcast YouTube และ Blockdit และยังเป็นผู้มีแนวคิดว่า นวัตกรรมมันต้องผิดก่อนถึงจะถูก อย่ากลัวผิดและลงมือทำให้มาก

คุณต้องเล่าว่า จุดเริ่มต้นของการทำเพจ 8 บรรทัดครึ่ง เริ่มต้นตั้งแต่หลังกลับมาจากเรียนจบที่อเมริกา ปี 2556 ด้วยความที่เป็นคนชอบอ่านหนังสือ เลยมีความคิดอยากจะเก็บคอนเทนต์ดี ๆ ไว้สักที่หนึ่ง ในช่วงปี 2558–2559 เลยทำเพจชื่อว่า 8 บรรทัดครึ่งขึ้นมาเพื่อเก็บเอาไว้อ่าน โดยคอนเซ็ปต์ที่วางไว้คือ จะเขียนเนื้อหาสั้น ๆ แต่เขียนทุกวัน ทำให้มีคนเริ่มมาติดตามอ่านไปด้วยกัน นับเป็นการแบ่งปันหนังสือที่อ่านมาให้กับสังคม แบ่งปันความรู้และมุมมองต่าง ๆ ในยุคปัจจุบันและองค์ความรู้ที่มีไปสู่การปฏิบัติได้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ

"เราได้รับ feedback ที่ดีจากผู้ที่ติดตาม เราก็ไม่ได้วางแผนว่ามันจะต้องเปลี่ยนแปลงยิ่งใหญ่ แต่มันเติบโตจากสิ่งที่เราชอบทำ คอนเทนต์มันก็จะเลือกคนอ่านและคนฟัง ซึ่งเขาพบว่ามันมีประโยชน์และว่ายังติดตามอ่านอยู่เรื่อย ๆ ดังนั้นเราก็เลยทำต่อ เพราะว่ายังมีคนฟัง และเราก็ยังอ่านหนังสืออยู่เหมือนเดิม เราไม่ได้พยายามที่จะใหญ่โดยที่ไม่มีเหตุผล แต่มันเป็นสิ่งที่เราทำอยู่แล้ว เราคิดว่ามันเป็นสิ่งที่ match กับสิ่งที่เราสนใจอยู่แล้วด้วย ผมไม่ได้เอาทฤษฎีมาคุย แต่เอาเรื่องจริงมาคุย เอาวิธีจริง ๆ มาเล่าถึงสิ่งที่เราลองทำ คนติดตามเขาก็เอาไปปรับใช้ในการทำงานของเขา บางอย่างอาจจะดีบางอย่างอาจจะไม่ดี เขาก็จะได้เป็นไอเดียไปใช้ จริง ๆ ที่เอาไปทำได้ส่วนใหญ่ประโยชน์ก็คือการที่เขาเอาไปปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานในองค์กรของเขาเอง"

คุณต้องบอกอีกว่า นับถึงวันนี้สิ่งที่ทำทั้งการเป็นนักบริหารในองค์กร การเป็นผู้สร้างเพจ 8 บรรทัดครึ่งนั้น มาจากการที่ต้องการสร้างการเปลี่ยนแปลงในความเข้าใจในการทำงานของคนยุคใหม่ผ่านการสื่อสาร ทั้งเนื้อหาความรู้ที่นำมาแชร์ หรือแม้แต่การหยิบยกประเด็นต่าง ๆ ในการจัดทำทอล์ก เนื่องจากมองเห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ความสามารถอยู่มาก แต่ขาดการสนับสนุนในด้านอิสระทางความคิดให้เกิดการใช้ประโยชน์ได้จริง จึงต้องการให้เป็นส่วนหนึ่งในการกระตุ้นแนวคิดทางสังคมในการเปลี่ยนแปลงความคิดในการบริหารจัดการองค์กรในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งแนวคิดนี้ได้ถูกนำไปใช้ในองค์กรที่คุณต้องบริหาร ทำให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรใหม่ที่มีอิสระ และสามารถสร้างคนทำงานที่มีประสิทธิภาพสูงในองค์กรให้เกิดขึ้น

"เราอาจจะมีกระบวนการทำงานแบบเดิมที่เน้นการนั่งประชุม แต่ที่จริงแล้วในคนรุ่นใหม่ที่เขาทำและมีฝีมือระดับโลกเขาต้องการที่ให้อิสระและปล่อยให้เขาได้ทดลองทำ ซึ่งสิ่งพวกนี้อาจไม่ใช่สิ่งที่องค์กร comfortable มาก แต่มันเป็นเหตุที่จะทำให้เกิดผลลัพธ์ เพราะฉะนั้นองค์กรควรมีการปรับวัฒนธรรมองค์กรการทำงานให้คนเก่ง ๆ ได้เติบโต เมืองไทยมี cooperate ที่มี resource อยู่เยอะ และถ้าเราใช้เรื่องพวกนี้ไปกับน้อง ๆ ให้ทำได้ทำงาน ได้ทดลองในสิ่งที่เขาเชื่อ โดยมีองค์กรมาซัพพอร์ต ประเทศไทยซัพพอร์ต ทั้งภาครัฐและเอกชน ผมว่าเราไม่แพ้ชาติอื่น ๆ"

การสร้างวัฒนธรรมองค์กรใหม่ นับเป็นการสร้างนวัตกรรมการบริหารให้เกิดขึ้น คุณต้องผู้เชื่อในพลังของคนรุ่นใหม่ได้ลงมือทำในองค์กรของตนเองจนสำเร็จ และยังช่วยกระตุ้นคนในสังคมผ่านการสื่อสาร ช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้เกิดขึ้นในสังคมวงกว้างต่อไปอีก ซึ่งก็จะช่วยสนับสนุนให้การเปลี่ยนแปลงนั้นยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

Kaweewut Temphuwapat | @eightandahalfsentences

Innovation and social progress are inseparable.

"Innovation is supposed to enhance a person's life. If not, then it's not innovation."

Mr. Kaweewut Temphuwapat or Tong, is well-known for his website "Eight and a half sentences," which has approximately 200,000 followers. There are more channels of his on Podcast, Youtube, and Blockdit. He believes that innovation must be incorrect before it can be right. The page began when he returned from university in the United States. He intended to write a brief anecdote every day for himself to collect and read. People began to follow him later and it became fun for him to share information and viewpoints that can be put into practice.

Tong noted, "All I have done to this day, both as a corporate executive and as the inventor of the Webpage, derived from a desire to build knowledge on how the new generation works via communication." Despite the fact that Thailand is recognized as a country with numerous talented human resources, it still lacks support in the field of free thinking that can be applied in real life. He wishes to be a part of thrilling social conceptions when ideas about organizational management are converted in this fast-changing moment.

Tong's concept has been applied by different business owners to develop a new independent organizational culture. This can lead to highly efficient employees in the workplace. Creating a new corporate culture allows managerial innovations to take place. Tong argued that people must believe in the strength of the new generation and strive tirelessly inside their own business to achieve success.

96 DR.PRAWAT KITHAMMAKUNNIT

"การอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ไม่ใช่เหตุผล
ที่จะทำให้ไม่ได้รับบริการสาธารณสุข
อย่างเท่าเทียม"

นพ.ประวัติ กิจธรรมกูลนิจ

โรงพยาบาลด่านมะขามเตี้ย

นายแพทย์ประวัติ กิจธรรมกูลนิจ

คุณหมอนักบริหารแห่งโรงพยาบาลด่านมะขามเตี้ย

ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือเอกชน การสร้างองค์กรให้มีความยั่งยืนนั้น นอกจากจะต้องสร้างสมรรถนะให้อยู่ได้โดยไม่ขาดทุนแล้ว ยังต้องยกระดับมาตรฐานการบริการและสร้างความเชื่อมั่นจากภายนอก โดยเฉพาะโรงพยาบาล องค์กรอันเป็นที่พึ่งพาของผู้คนที่มีความทุกข์ด้วยอาการป่วยทั้งกายและใจ

นายแพทย์ประวัติ กิจธรรมกูลนิจ เป็นผู้เปลี่ยนให้โรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียงที่กำลังเผชิญมรสุมจากภาวะขาดสภาพคล่องระดับ 7 ซึ่งเป็นระดับรุนแรงที่สุดมาอย่างยาวนาน กลายเป็นหน่วยบริการสาธารณสุขที่ประกาศว่าเป็น 'Digital Hospital' แห่งแรกของประเทศในระยะเวลาเพียง 18 เดือนเท่านั้น

"ผมเดินเข้าไปขอโอกาสจากผู้บังคับบัญชาเพื่อเปลี่ยนแปลงโรงพยาบาลให้ดีขึ้นในทุก ๆ ด้าน ผมบอกว่าผมขอเวลา 2-3 ปี ถ้าทำไม่ได้ผมจะลาออก"

จากนั้นหมอประวัติก็เริ่มนับหนึ่งในการบริหารงานในฐานะผู้อำนวยการโรงพยาบาลแห่งนี้ โดยหลังจากรับตำแหน่ง ปัญหาที่หมอประวัติค้นพบก็ไม่ใช่เรื่องเกินความคาดหมายสำหรับผู้บริหารโรงพยาบาลที่ตกอยู่ในสถานการณ์คล้ายคลึงกัน นั่นก็คือความสามารถในการหารายได้ที่น้อยมากจนนำไปสู่ภาวะขาดทุนสะสมถึงขั้นวิกฤต

ซึ่งแท้จริงแล้ว โรงพยาบาลมีศักยภาพ มีช่องทางทำรายได้อีกมากจากการทำงานเท่าเดิม คุณหมอจึงเริ่มศึกษาวิธีการทำงานแต่ละแผนกร่วมกับเจ้าหน้าที่ เพื่อทำความเข้าใจตัวเลข สถิติ ระเบียบ กฎเกณฑ์ และวิธีเบิกจ่าย (เคลม) งบประมาณจากกองทุนสนับสนุนต่าง ๆ อย่างเข้มข้น โดยเฉพาะจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (บัตรทอง) คุณหมอตั้งต้นจากการปรับปรุงระบบสำหรับดำเนินการเบิกจ่ายเงินจากกองทุนบัตรทอง ทำให้สามารถเคลมงบประมาณจากเดิมได้ประมาณปีละ 30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 49 ล้านบาท เป็นทุนในการพัฒนาโรงพยาบาล และยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนให้ดีขึ้น

จากการปฏิรูปวิธีการหารายได้เพียงปีเดียวทำให้โรงพยาบาลด่านมะขามเตี้ยก้าวสู่การเป็น "Digital Hospital" เต็มรูปแบบ ทั้งระบบคิว ระบบนัดหมายออนไลน์ ระบบบันทึกข้อมูลผู้ป่วย กลายเป็นระบบไร้กระดาษ (paperless) ได้อย่างสมบูรณ์

คุณหมอบอกว่า การเคลมงบประมาณเป็นขั้นปลายทางแล้ว ส่วนต้นทางที่ทำให้โรงพยาบาลรอดพ้นจากวิกฤตการณ์มาได้ แท้จริงแล้วคือจำนวนผู้เข้ารับบริการ

"จริง ๆ แล้วโรงพยาบาลมีช่องทางทำเงินหลายทางนะ ที่ชัด ๆ ก็เช่น IDP (ผู้ป่วยใน) ที่ใช้งบเบิกจ่ายจากกองทุน สปสช. ดังนั้นโจทย์ที่ใหญ่กว่า คือ จะทำอย่างไรให้ประชาชนเลือกโรงพยาบาลชุมชนของเรา"

คุณหมอเล่าว่า โดยธรรมชาติ ประชาชนจะไม่ไว้ใจและมองข้ามโรงพยาบาลชุมชนที่มีขนาดเล็ก เมื่อเจ็บป่วยก็มักจะเลือกไปรักษาตามโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ที่ผ่านมาโรงพยาบาลด่านมะขามเตี้ยจึงมีอัตราการครองเตียงอยู่ที่เพียง 60-70 % เท่านั้น คุณหมอจึงตัดสินใจปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงทั้งคุณภาพ บริการ รวมถึงภูมิทัศน์ของโรงพยาบาล เพื่อเรียก "ศรัทธา" ทำให้อัตราการครองเตียงสูงขึ้นที่ 150 %

จากทัศนคติและแนวคิดการบริหารเงินที่แตกต่างจากผู้บริหารโรงพยาบาลหลายแห่งที่มองว่า "บัตรทอง" คือต้นเหตุของการขาดสภาพคล่อง คุณหมอกลับเห็นโอกาสว่า หากบริหารงบประมาณอย่างมีวินัย โอกาสที่โรงพยาบาลจะขาดสภาพคล่องหรือขาดทุนจากการให้บริการผู้ป่วยบัตรทองนั้นแทบจะไม่มีเลย

นอกจากนี้ คุณหมอยังมองถึงความสุขของเพื่อนร่วมงาน โดยพยายามจูงใจให้เจ้าหน้าที่ทุกคนรู้สึกว่ากำลังวิ่งไปสู่ชัยชนะ สิ่งที่ทำไปได้ผล และรู้สึกถึงคุณค่าได้จริง

"สิ่งที่ผมต้องการสูงสุดคือ ต้องการ productivity ผมคิดว่าการประหยัดค่าใช้จ่ายไม่ทำให้เรารวย แต่การหารายได้ให้เก่งต่างหากที่จะทำให้รวย ผมเชื่อว่าโรงพยาบาลผมดีกว่าเอกชนอีกนะ ที่สำคัญคือ คนไข้ส่วนใหญ่ของผมก็มารักษาได้ฟรีด้วย"

จากความมุ่งมั่นและวิสัยทัศน์ในการบริหารงานก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสาธารณสุขที่สำคัญ จนปัจจุบันเป็นโรงพยาบาลดิจิทัล มีคุณภาพเทียบเท่าโรงพยาบาลเอกชน และกลายเป็นต้นแบบ ซึ่งมีสถานพยาบาลต่าง ๆ มาศึกษาวิธีการดำเนินงานจากคุณหมอประวัติเพื่อจะไปสร้างความยั่งยืนในการดำเนินงานและส่งต่อประโยชน์สู่ประชาชนในพื้นที่ของตนต่อไป

Dr.Prawat Kithammakunnit | Danmakhamtia Hospital

Physician manager of Danmakhamtia hospital

"Living in rural areas should not be a reason for limited healthcare access and equality"

Whether public or private sectors, organizational sustainability is not only derived from its performance in financial management but also from service procedures and external confidence maintenance, especially healthcare service providers. Dr. Prawat Kithammakunnit saved Danmakhamtia Hospital from capital illiquidity and transformed it into the country's first 'digital hospital' in 18 months.

As the director, the biggest problem, poor management in capital raising, did not surprise him and he believed that there were many opportunities the hospital had not explored. Carefully reviewing statistics, numbers, financial regulations and related policies revealed pathways to survive. Improving the system for National Health Security Office's disbursement processes raised over 19 million Baht which was directly injected into its facility and service improvement projects. Throughout this huge transformation, the entire data, management, and service systems have become completely paperless.

However, a key question is how to get customers to choose us. Most patients would rather go to a larger hospital relying on the better quality. Prior to the transformation, the hospital had 60-70% of total bed occupancy. His decision to improve the ecosystem of healthcare services has increased public 'trust' and the bed occupancy rate has gone up to 150%.

Discovering empirical solutions for social sustainability, Prawat's dedication and contribution on financial discipline, teamwork, and productivity has contributed not only to the surrounding communities but also to the public health society.

97 POL.COL. WEERACHAT SUBONGKOT

"ผมจะตอบแทนบุญคุณแผ่นดิน
ด้วยการดูแลประชาชนให้ดีที่สุด
เพราะประชาชนคือ..เจ้าของแผ่นดิน"

พ.ต.อ. วีระชาติ สุบงกช

สถานีตำรวจภูธรส่องดาว จ.สกลนคร

พันตำรวจเอก วีระชาติ สุบงกช

แทนคุณแผ่นดิน ตำรวจน้ำดี ที่ส่องดาว

"ข้าราชการ คือ คนทำงานของพระราชา" ผู้ที่ทำหน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ประชาชน คำนี้จึงมีความสำคัญและศักดิ์สิทธิ์ด้วยอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ต้องแบกไว้เพื่อประชาชน ซึ่งคำกล่าวนี้ดูจะไม่เกินจริง แต่เป็นปณิธานอันมุ่งมั่นของ พันตำรวจเอก วีระชาติ สุบงกช ผกก.สภ. ส่องดาว จ.สกลนคร ที่ยึดถือเป็นหลักคิดในการปฏิบัติหน้าที่ตลอดมา

"หน้าที่บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชน" คือปณิธานที่ฝังลึกอยู่ในจิตใจของหน้าที่ของตำรวจไทยทุกคน โดยเฉพาะการทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีถือเป็นภารกิจที่ไม่อาจปฏิเสธได้ หากแต่นายตำรวจน้ำดีอย่าง พ.ต.อ. วีระชาติ นอกจากทุ่มเทในปณิธานนี้เพื่อประชาชนแล้วยังเห็นคุณค่าของการปลูกฝังจิตสำนึกในกับเพื่อนร่วมอาชีพ โดยยึดหลักคิด "ดูแลประชาชน ดูแลตน สร้างสรรค์ผลงาน"

"ทุกเช้าผมจะวิ่งออกกำลังกายไปในชุมชนเพื่อที่จะได้พบปะกับประชาชนในพื้นที่ ถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ รับฟังปัญหา ข้อร้องเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากชาวบ้านทุกเพศทุกวัย ตลอดจนพระสงฆ์องค์เจ้า ทำให้ผมได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อนำมาตกผลึกทางความคิดในการแก้ไขปัญหาให้ถูกจุด เกาให้ถูกที่คัน วางมาตรการป้องกันได้ทันท่วงที เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในทุก ๆ ด้านได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง ผมเรียกสิ่งนี้ว่า โครงการสายตรวจสองขา มันทำให้ผมได้ทั้งสุขภาพและเข้าถึงเข้าใจประชาชนไปด้วยในตัว"

พ.ต.อ. วีระชาติ เน้นการทำงานเชิงรุก ป้องปรามและแก้ปัญหาที่ต้นทางด้วยการสร้างมวลชน จัดทำโครงการต่าง ๆ โครงการสายตรวจสองล้อ โดยให้เด็กนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแลชุมชนของพวกเขาเอง ด้วยการปั่นจักรยานออกตรวจตราพื้นที่ ซึ่งก็ได้ผลตอบรับจากเด็กนักเรียน ผู้ปกครอง และอาจารย์ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านเป็นอย่างดี โครงการครูห้านาที เป็นการใช้เวลาก่อนคาบเรียนปกติ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจด้านกฎหมายเบื้องต้นที่ถูกต้องแก่เยาวชนอย่างทั่วถึง ด้วยการตระเวนไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ให้ครบทุกโรงเรียน มุ่งหวังที่จะสร้างจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมและปลูกฝังให้เยาวชนมีความรู้สึกและทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ลดช่องว่างระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับเยาวชนให้เป็นผลสัมฤทธิ์

โครงการสานฝันผู้สูงวัยในพื้นที่ เป็นการสำรวจความต้องการที่จำเป็นให้กับผู้สูงอายุที่มีความขาดแคลนและลำบาก โดยพยายามขอความร่วมมือหรือบางครั้งก็จัดหาให้เท่าที่จะทำได้ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้ากันหนาว หรือผ้าห่ม โครงการ เจอ จ่าย จบ โดยวิธีการให้เงินกับเด็ก ๆ ซึ่งเป็นเงินส่วนตัวตามกำลังทรัพย์เพื่อให้เด็ก ๆ ได้นำไปซื้อของ ถึงแม้จะไม่ใช่จำนวนมาก แต่ก็นับเป็นการสอนให้เด็ก ๆ รู้จักที่จะเป็นผู้ให้และเข้าใจถึงความเป็นผู้รับ สร้างจิตสำนึกที่จะเป็นผู้เสียสละให้ติดตัว จะได้เติบโตไปอย่างมีคุณภาพ

"ทุก ๆ ที่ที่ประชาชนมีความทุกข์ ผมจะอยู่ที่นั่นเสมอ ทุกงานศพ ผมจะช่วยงานอย่างเต็มที่ เพราะผมรู้สึกเหมือนผมสูญเสียญาติของผมไปเช่นกัน"

การทำงานแบบทุ่มจิต เทใจ ดูแลทุกเพศทุกวัย ใส่ใจพื้นที่ทุกตารางนิ้ว ทำให้ พ.ต.อ. วีระชาติเป็นที่รักของประชาชนในพื้นที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกระดับชั้นและประชาชนโดยทั่วไป

เจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นนับได้ว่าเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับประชน พ.ต.อ. วีระชาติเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนในการเข้าถึงประชาชน บูรณาการในการใช้โซเชียลกับรูปแบบการทำงานได้อย่างลงตัว นับเป็นการปฏิบัติงานเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างยิ่ง เปลี่ยนมุมมอง เปลี่ยนแนวคิดของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นผลให้ระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนไร้รอยต่อ นำมาซึ่งความร่วมมือในทุก ๆ ด้าน สร้างฐานรากให้เหนียวแน่นและแข็งแกร่ง นับเป็นจุดสร้างพลังในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

***"ผมจะทำงานให้คุ้มค่ากับเงินภาษีของประชาชน ทุกบาททุกสตางค์ บำบัดทุกข์ บำรุงสุข เพื่อความสงบร่มเย็นอย่างยั่งยืน"* นี่คือปณิธานผู้พิทักษ์สันติราษฎร์อย่างแท้จริง**

Pol.Col. Weerachat Subongkot | Superintendent Songdao Provincial Police Station

A policeman's commitment to serve the country.

"My duty is to take the best care of people. They are my employers; I their servant."

The duty of a civil servant is to serve the people. Their undertakings are to eliminate the sufferings of the people. This is the motto that Pol.Col. Weerachat Subongkot, Superintendent Songdao Provincial Police Station has always held on to.

Weerachat believes in "Caring for yourself, caring for others". He said, "Every morning I go for a jog around the community. It gives me a great opportunity to connect with the people and see for myself if they are having any problems or any complaints". By doing so, Weerachat has insights to what is going on around the community and can take immediate actions to tackle the problems. He also applies proactive strategies in preventing future problems by involving public participation. One of his activities include "Inspectors on the Wheels" where the youngsters in the community play great role in community policing on their bicycles. Not only that, he also goes around the schools and gives knowledge about laws to ensure that the youth are aware of their rights and responsibilities as the citizens of the country. Weerachat also makes sure that the elderly are not left behind by doing his best to provide for those in need whether it be the clothes, the blankets, etc. "The people can count on me whenever they are in need. I will surely be there to help them", affirms Weerachat.

Weerachat is a great example of a devoted policeman who cleverly integrates public participation with social media in overseeing and enhancing the strength of the community.

98 PROF. DR. DIREK PATTAMASIRIWAT

"การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
ต้องให้คน ให้เงิน
และต้องให้อิสระทางการคลัง
เพื่อการขับเคลื่อนที่แท้จริง"

ศ. ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์

การพัฒนาท้องถิ่น คือรากฐานของการพัฒนาประเทศ

การกระจายอำนาจการเงิน การคลัง งบประมาณ ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นบรรลุเป้าหมาย การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการคลัง ไม่ใช่เพียงแค่การเพิ่มรายได้ให้แก่ท้องถิ่น แต่ต้องให้สมดุลกันระหว่างภาระหน้าที่กับขนาดรายได้ที่เหมาะสมของ อปท. หากจะพูดถึงการกระจายอำนาจของท้องถิ่นก็คงไม่ใช่เรื่องใหม่นัก มีนักวิชาการหลายคนที่มาขับเคลื่อนเรื่องนี้กันอย่างจริงจัง หนึ่งในนั้นคือ ศ. ดร.ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของการคลังท้องถิ่น เพราะเชื่อว่าการจะพัฒนาท้องถิ่นเรื่องของเงินในกระเป๋าก็มีความสำคัญไม่ใช่น้อย

อาจารย์ดิเรกเล่าว่า ความสามารถในการจัดเก็บรายได้ อปท. บางแห่งมีฐานภาษีกว้างและมีแหล่งรายได้หลายประเภท ในขณะที่บางแห่งมีฐานภาษีแคบกว่าและมีแหล่งรายได้ที่จำกัด ความพยายามที่จะสร้างความเสมอภาคทางรายได้ (income equity) ระหว่าง อปท. อย่างเท่า ๆ กัน โดยไม่คำนึงถึงภารกิจและความรับผิดชอบการใช้จ่ายที่เกิดจากข้อกำหนดของกฎหมายที่ อปท. ต่าง ๆ ต้องรับผิดชอบดูแล ไม่ได้ทำให้เกิดความเท่าเทียม (equalization) ระหว่าง อปท. ดังนั้นวิธีการจัดสรรรายได้ที่ผ่านมาจึงเป็นการบิดเบือน (distortion) รายได้ที่แต่ละ อปท. ได้รับ

"ผมว่าเรายังมีเรื่องของความเหลื่อมล้ำทางการคลังระหว่างเมืองกับชนบทอยู่มาก อย่าง อบต. โดยธรรมชาติก็จะเก็บรายได้ได้น้อยอยู่แล้ว เพราะพวกสถานประกอบการร้านค้าต่าง ๆ จะมีน้อยกว่าเทศบาล และยังได้รับเงินอุดหนุนต่อหัวต่อคนน้อยกว่าเทศบาล ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การพัฒนาท้องถิ่นของเรายังเดินได้อย่างล่าช้า"

อาจารย์ดิเรกบอกอีกว่า การจะขับเคลื่อนเรื่องนี้ต้องมีข้อมูลที่ดี จึงได้ร่วมกับเพื่อนนักวิจัยสร้างทีมเพื่อทำการศึกษาอย่างจริงจัง และได้พยายามชี้ให้สังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นถึงเรื่องความเหลื่อมล้ำทางการคลังท้องถิ่นที่กำลังเป็นอยู่ และสื่อสารออกสู่สังคมผ่านการใช้การสื่อสารสาธารณะ ด้วยการนำข้อมูลที่ศึกษามาย่อเป็นบทความสั้น ๆ และนำเสนอในหนังสือพิมพ์ วารสาร หรืองานวิชาการต่าง ๆ จนได้รับความสนใจจากหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ และยังได้มีโอกาสนำองค์ความรู้เข้าไปทำงานร่วมกับคณะกรรมการกระจายอำนาจ

จากแนวทางที่ศึกษาทำให้พบว่า การจะแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการคลังท้องถิ่นให้ยั่งยืน จำเป็นต้องมีการปฏิรูปตั้งแต่ความคิดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลดอคติที่มีต่อชนบท การจัดสรรเงินอุดหนุนที่ควรได้อย่างเท่าเทียม รวมทั้งต้องมีการปฏิรูปเรื่องภาษีที่ควรกระจายลงท้องถิ่นอย่างทั่วถึง ไม่ควรกระจุกอยู่เฉพาะในกรุงเทพฯ กิจการหลายอย่างที่มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ บางอย่างฐานการผลิตอยู่ที่ต่างจังหวัด แต่เวลาเก็บภาษีก็มาเก็บรวม ทำให้ท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่ผลิตจริง ๆ เสียประโยชน์ที่จะได้รายได้จากภาษีไปพัฒนาท้องถิ่น บางครั้งเงินบางจำนวนถ้ามารวมอยู่ในกรุงเทพฯ ก็อาจเป็นจำนวนเล็กน้อยเมื่อเอาไปทำอะไรก็อาจจะไม่รู้รูปธรรมมากนัก แต่ถ้าเงินจำนวนดังกล่าวได้กระจายลงท้องถิ่นก็จะทำประโยชน์ได้มหาศาล

"ผมว่าการทำงานของผมและทีมงานมีความก้าวหน้ามาก เรามีเครือข่ายท้องถิ่นจากการที่เขาเห็นว่าเราตั้งใจจริง ตอนนี้มีท้องถิ่นที่หลายที่เราได้รับความร่วมมือ และทำงานร่วมกันในการขับเคลื่อนเรื่องนี้อย่างจริงจังและเชื่อมั่นว่าในอนาคตเรื่องการคลังท้องถิ่นจะได้รับการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทที่แท้จริง ก่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืนและเป็นธรรม"

ในวันนี้ความตั้งใจขับเคลื่อนเรื่องความเหลื่อมล้ำของการคลังท้องถิ่นของอาจารย์ดิเรก ได้ผลิดอกออกผล หน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่นได้ขานรับแนวทาง และช่วยกันออกมาขับเคลื่อนเพื่อให้ท้องถิ่นได้มีเงินในกระเป๋าที่จะนำไปพัฒนากิจกรรมสาธารณะที่จำเป็นต่อประชาชน และเป็นหลักประกันว่าพลเมืองไทยทั่วประเทศจะได้รับบริการสาธารณะท้องถิ่นที่มีมาตรฐาน

Prof. Dr. Direk Pattamasiriwat | National Institute of Development Administration

Local development is the foundation for national development

"Decentralization of power and financial liberty are the true driving force of local development."

This idea was proposed by Prof. Direk Pattamasiriwat, National Institute of Development Administration (NIDA). To tackle the issue of uneven development in the local areas, he emphasizes the idea of 'pocket money'. "Money is key to development so local financial bureaus must be subsidized with enough budget."

To be able to do justice to each local financial bureau and meet income equity, Direk urges the government to take into consideration the responsibility and income sources of each area. The problems Thailand is facing today stem from unjust budget division between the city and the country. The head count in a small sub-district, for example, is much less, meaning small financial support for it. This explains why local development is going very slowly.

Publications in newspapers, journals and other public platforms have played a significant role in disseminating information and as a result, drawn attention from both central and local governmental offices. Direk posited that if the government is serious about addressing the issues of uneven development, then the reform must start from the very mindset of those involved, changing the way the countryside is being looked at, the way the budget is split and the way the tax is used, not just for the big city like Bangkok. "If we could achieve this decentralization, we would have sustainable and fair local development," concluded Direk.

99 NATTAPON MUANGTUM

"ดีใจที่เพจการตลาดวันละตอน
ช่วยเพิ่มความรู้ด้านการตลาด
ให้ผู้คน ให้เขาคุยกับใครก็รู้เรื่อง"

ณัฐพล ม่วงทำ

การตลาดวันละตอน

ณัฐพล ม่วงทำ

ทำเรื่องการตลาดให้ง่าย จนใคร ๆ ก็รู้

เมื่อโลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งการแข่งขัน และข้อมูลข่าวสารที่หลั่งไหลไม่หยุดนิ่ง การทำให้ข้อมูลที่ตั้งใจสื่อสารออกไปเป็นที่ประจักษ์ได้นั้น ต้องอาศัยทั้งความรู้ และความรักที่จะทำควบคู่ไป โดยเฉพาะในโลกออนไลน์ที่แม้จะมีคอนเทนต์ให้ผู้คนเข้าไปเสพได้มากมายมหาศาล แต่ผู้ที่สร้างตัวตนบนฐานความรู้จริงจนก่อให้เกิดประโยชน์กลับมีไม่มากนัก ผู้ที่จะทำได้ย่อมต้องเป็นคนที่เป็นตัวจริงเท่านั้น และหนึ่งในนั้นคือ "หนุ่ย" ณัฐพล ม่วงทำ เจ้าของเพจเฟซบุ๊ก การตลาดวันละตอน ที่หลาย ๆ คนรู้จักจากความคิดริเริ่มของเขาที่ต้องการให้การตลาดที่ดูเป็นเรื่องไกลตัวกลายเป็นเรื่องใกล้ตัวและเข้าใจง่าย ด้วยการหยิบยกศัพท์เทคนิคด้านการตลาดมาย่อยให้ง่ายขึ้น จนมีผู้ติดตามเพจนับแสนคน

คุณหนุ่ยกล่าวว่า คนไทยนั้นมักจะไม่ค่อยมีนิสัยยกมือถาม เพราะอาจถูกมองว่าโง่ ดังนั้นจึงมีแนวคิดที่เอาความรู้มาเล่าให้อ่านง่าย โดยเฉพาะเรื่องการตลาดที่จริง ๆ ไม่ได้อยู่ไกลตัวเรา ทำให้คนทั่วไปเข้าใจได้ จึงถ่ายทอดผ่านเพจ ชื่อ การตลาดวันละตอน ซึ่งมีคอนเซปต์ คือ เราเล่าเรื่องการตลาดในภาษาที่แม่ค้าในตลาดอ่านแล้วเข้าใจและนำไปใช้ได้จริง ทำให้การตลาดเป็นเรื่องที่บุคคลทั่วไปรู้ได้ ไม่ใช่เรื่องเฉพาะกลุ่มอีกต่อไป

จากการสั่งสมประสบการณ์การทำเพจจนติดลมบนเป็นที่ชื่นชอบทั้งจากนักการตลาดและคนทั่วไป คุณหนุ่ยรู้สึกถึงพลังบวกในใจเสมอเมื่อรับรู้ว่าเพจของตนได้สร้างแรงบันดาลใจ ทำให้หลายคนที่ติดตามนำความรู้จากเพจไปใช้จริงจนประสบความสำเร็จ สิ่งเหล่านี้เป็นแรงบันดาลใจให้เขาอยากทำต่อไปเรื่อย ๆ

"วันที่คิดทำเพจนี้ สิ่งแรกที่เราคิดคือ ทำอย่างไรให้ง่าย ให้เข้าใจ อยากให้คนที่เข้ามาติดตามอ่านแล้วเข้าใจง่าย คนที่อยากเพิ่มพูนความรู้ก็ได้ประโยชน์ นี่เป็นที่มาของการทำเพจการตลาดวันละตอน โดยจะคิดเสมอว่าเวลาจะพูดหรือสอนอะไร จะเล่าในมุมของคนที่ไม่เคยรู้อะไรมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์หรือการอธิบาย เราไม่เหนื่อยที่จะเขียนอธิบาย เพราะต้องเข้าใจว่าทุกคนไม่ได้เรียนจบมาทางด้านนี้ทุกคน คำบางคำอาจจะเพิ่งเคยได้ยินครั้งแรกจากเพจการตลาดวันละตอน เช่น engagement, interact เขาต้องอ่านจากเราแล้วรู้ว่าคืออะไร เราต้องทำทุกอย่างให้เข้าใจง่ายที่สุด ไม่ต้องซับซ้อน"

คุณหนุ่ยมีแรงบันดาลใจจากคนที่พยายามเล่าเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย โดยมีอาจารย์เป็นไอดอลในการเล่าเรื่อง ที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวให้เห็นภาพและเกิดความเข้าใจแม้ผู้อ่านจะไม่มีความรู้เรื่องนั้นมาก่อน จึงรู้สึกว่าเรื่องการตลาดนั้น หากนำมาเล่าในมุมทั่วไปก็น่าจะสามารถทำได้เหมือนกัน

จากเรื่องยากสู่เรื่องง่าย แท้จริงแล้ว แก่นการตลาดคือ การเข้าใจลูกค้า แม้ผ่านมานับร้อยปี การตลาดก็ยังมีเป้าหมายเดิมคือ ลูกค้า แต่ปัจจุบันสิ่งที่เปลี่ยนคือ เทคนิคใหม่ มีการใช้ระบบข้อมูล เทคโนโลยี แมชชีนเลิร์นนิง เอไอ เข้ามาเสริมในการดำเนินการตลาดเพื่อดึงดูดลูกค้า แต่ทั้งหมดที่เสริมนี้ก็เพื่อกลับมาช่วยให้เราเข้าใจลูกค้าได้ดีกว่าคู่แข่ง ซึ่งสุดท้ายแก่นของการตลาดก็ยังคงเป็นเรื่องเดิมคือ การทำความเข้าใจลูกค้าให้ดีขึ้นกว่าเดิม

จนถึงวันนี้ เพจ "การตลาดวันละตอน" กลายเป็นชื่อบริษัทที่ทำเพจเน้นคอนเทนต์ มีลูกค้าลงคอนเทนต์ ลงงานพีอาร์ ลงโฆษณา เป็นเพจทั่ว ๆ ไป และยังทำงานเป็นที่ปรึกษาด้านนี้ไปด้วย บางครั้งรู้สึกว่า บริษัทช่วยลูกค้าให้ได้ประโยชน์มากกว่าตัวเองได้ประโยชน์ นอกจากนี้ คุณหนุ่ยยังเป็นวิทยากรพิเศษในมหาวิทยาลัย เปิดคอร์สสอนการทำ Social Listening การทำ Data Visualization ทำการวิจัยตลาด แต่เมื่อทำไปเรื่อย ๆ ก็พบว่าเรื่องข้อมูลเป็นแหล่งตั้งต้นที่ดี และช่วยขยายองค์ความรู้การตลาดได้อีกกว้างขวาง เหมือนคำกล่าวที่ว่า "ความรู้ไม่สิ้นสุด" และการตลาดวันละตอนก็ยังคงพัฒนาอย่างไม่สิ้นสุดเช่นกัน

กลยุทธ์ความสำเร็จไม่ใช่แค่เพียงรู้ว่าเราอยากจะทำอะไร แต่เราต้องเรียนรู้ว่าเรามีอะไร และสังคมหรือตลาดต้องการอะไร และเราจะนำ 2 อย่างนี้มารวมกันอย่างไร เพื่อให้สามารถสร้างสรรค์ผลลัพธ์ออกมาได้ดีที่สุด บวกกับความทุ่มเทอย่างเต็มที่ ถ้ามีความตั้งใจที่จะทำงานออกมาให้ดี สุดท้ายผลลัพธ์ที่ได้ก็จะให้ผลเกินที่ตั้งใจไว้

Nattapon Muangtum | EverydayMarketing.co

Making marketing so easy that everyone understands

"I am glad my webpage EverydayMarketing.co has helped people with marketing knowledge. They can now have a marketing dialogue."

Knowledge should not be exclusive to a small group of people and, therefore, even complex theories and concepts should be presented in such a way that everyone, regardless of their background, can understand. Nattapon 'Nui' Muangtum set out to make marketing know-hows accessible for the public.

Considering the ever-increasing amount of information online, it takes both expertise and passion to create an influential platform of genuine value like Nui's Facebook page 'Everyday Marketing.' Nui manages to simplify marketing strategies in ways that even market vendors can grasp and apply them to their businesses. He explains how the core of marketing has always been to understand the customers. Today's new technologies such as database systems, machine learning, and AI, simply help organizations find marketing strategies that best attract their customers. The essence has always remained the same– to shed light on the needs and behaviors of the customers. At the end of the day, Nui concludes, the strategy that guarantees success is knowing what your product or service provides as well as knowing what the market or society needs, and how to best combine the two.

Nui's Facebook page has become both a space for advertisements and sponsorships as well as an institution that offers educational courses on Social Listening, Data Visualization, and Market Research. Nui believes that because knowledge is infinite. 'Everyday Marketing' should remain an ever evolving platform.

100 PAPATSARAPORN RIENTHONG

"แค่เปิดใจ เรียนรู้
แล้วนำเทคโนโลยีมาใช้
ก็ทำให้เกษตรกรไทย...ไม่จน"

ปภัสราภรณ์ เหรียญทอง

บริษัท น้ำอ้อยไร่ไม่จน จำกัด

ปภัสราภรณ์ เหรียญทอง

ห่วงโซ่คุณค่า จากการเปิดใจ จนเกิดเป็น น้ำอ้อย 'ไร่ไม่จน'

การเกษตรนับเป็นหัวใจของประเทศไทย และเกษตรกรก็คือผู้สร้างแหล่งอาหารสร้างความอุดมสมบูรณ์ แต่หลายครั้งที่เกษตรกรกลับพบกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งคุณภาพพืชผล ดินฟ้าอากาศ และราคาสินค้าตกต่ำ การนำความรู้ความสามารถมาผสานรวมกับเทคโนโลยีจึงอาจเป็นเครื่องยนต์ที่ช่วยขับเคลื่อนนำทางให้เกษตรกรคนไทยทั้งหลาย 'รอด' คุณปภัสราภรณ์ เหรียญทอง เจ้าของน้ำอ้อยไร่ไม่จน หนึ่งในเกษตรกรผู้ลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงวิถีของเกษตรกรให้หลุดพ้นจากความจน ด้วยการทำการเกษตรเชิงรุก ที่นำหลักการตลาดและเทคโนโลยีมาผสมผสานหาความต้องการของตลาดและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกัน

จากเกษตรกรตัวเล็ก ๆ ที่ครอบครัวอยู่กับไร่อ้อย ตัดอ้อยขาย ได้รายได้ก้อนเดียวต่อปี คุณปภัสราภรณ์ ซึ่งเป็นทายาทรุ่นที่ 2 บริษัท น้ำอ้อยไร่ไม่จน จำกัด จังหวัดราชบุรี ได้นำองค์ความรู้เทคโนโลยีมาใช้สร้างแบรนด์น้ำอ้อยคั้นสดขาย เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้าและราคา ให้มีรายได้ทุกวัน

"เราเป็นเกษตรกร ปลูกอ้อยเป็นหลัก เมื่อเจอวิกฤตรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย จึงมาเริ่มคิดหาทางรอด เริ่มจากการหาพันธุ์พืชอื่นมาปลูกแทน แต่ก็รู้สึกว่ามันไม่เชี่ยวชาญเท่ากับอ้อยที่คลุกคลีมาตลอด 50 ปี จนนำมาสู่การปลูกอ้อยคั้นน้ำแล้วก็แปรรูปในที่สุด ทำให้เริ่มมีรายได้ทุก ๆ วันเริ่มจากการคั้นน้ำอ้อยขายท้ายรถเป็นน้ำอ้อยสดขายตามตลาดนัด ส่งตามร้านอาหารจนเป็นที่มาน้ำอ้อยคั้นสด 'ไร่ไม่จน' ซึ่งกว่าจะมีวันนี้น้ำอ้อยไร่ไม่จนผ่านการคิดค้นและนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตให้มีคุณภาพ"

คุณปภัสราภรณ์บอกว่า จากการที่เราไม่รู้ว่าน้ำอ้อยที่คั้นแล้วจะเก็บอย่างไรให้อยู่ได้ยาวขึ้น สดถึงมือผู้คนจริง ๆ ก็เกิดการหาโอกาสเปิดโลกทัศน์ความรู้ทางวิชาการผสมผสานกับเทคโนโลยี ทำให้วันนี้สามารถเก็บน้ำอ้อยได้เป็นปีที่มีความสด 100 % หลังจากที่เรามีแนวคิดเพิ่มมูลค่าให้สินค้า ก็มองหาช่องทางการขายที่จะทำให้เกิดการขายได้จริง เริ่มจากขายเองและขยายสู่การการขายแฟรนไชส์ ซึ่งมองเรื่องของการให้โอกาสทางสังคมควบคู่ไปกับการทำธุรกิจ ปัจจุบันทำตลาดส่งออก จากเดิมยอดขาย 10-11 ล้านบาทต่อปี ปัจจุบันเติบโตขึ้นอยู่ที่ 16-17 ล้านบาทต่อปี ลูกค้ามีทั้งคนไทยและส่งออกต่างประเทศ ทุกวันนี้กำลังการผลิตจะอยู่ที่ชั่วโมงละ 1 ตัน ปัจจุบันผลิตได้ 60 ตันต่อเดือนเป็นอ้อยที่คั้นเป็นน้ำแล้ว

จากความคิดมุ่งมั่นพัฒนาอยากเห็นรอยต่อความยั่งยืนในอาชีพ คุณปภัสราภรณ์ได้รับรางวัลการันตีความพยายามมากมายทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น ญี่ปุ่น จีน และอเมริกา เมื่อประสบผลสำเร็จสิ่งที่ทำต่อมาคือการตอบแทนสังคม โดยการเปิดให้เกษตรมีส่วนร่วม โดยเกษตรกรที่ส่งอ้อยให้ไร่มีหลายหลายพื้นที่จากจังหวัดราชบุรี จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดนครปฐม เกษตรจะได้รับการเรียนรู้ในการปลูกเพื่อรักษาคุณภาพ โดยไร่พร้อมการันตีประกันรายได้โดยคำนึงว่าตัวเกษตรกรต้องไม่มีความยากจน หมายความว่าราคาต้องถูกกำหนดตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง ปลายทาง เพื่อให้เกิดความสมดุลย์ การทำงานในทุกขั้นตอนทุกคนจะต้องอยู่รอดไปด้วยกัน

"เราให้ความรู้เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตเพื่อสร้างต้นทางที่ดีมีคุณภาพ และเราก็ต้องให้ความรู้ที่ปลายทางซึ่งก็คือ ผู้บริโภค เพื่อเข้าใจประโยชน์ของน้ำอ้อย เปลี่ยนทัศนคติผิดๆ สร้างความรู้ใหม่ ๆ และความพิเศษในความพยายามของเกษตรที่ตั้งใจปลูกและผลิต จนมาเป็นผลิตภัณฑ์ดี ๆ เรามองการทำงานแบบห่วงโซ่นี้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างตลาดที่มีความยั่งยืน"

วันนี้เกษตรกรไทยจะไม่จน เรารวยด้วยที่ดิน รวยด้วยองค์ความรู้ แค่เพียงเปิดใจเรียนรู้และนำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับวิธีการ สร้างการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญ ทำห่วงโซ่คุณค่าให้เกิดขึ้น เชื่อมั่นว่าเกษตรกรไทยจะรวยอย่างยั่งยืน

Papatsaraporn Rienthong | Numaoy raimaijon Co., Ltd.

Cycle of value with an open mind: Numaoyraimaijon Company

"With an open mind, thirst for knowledge and application of technology, we can reduce poverty among Thai farmers."

Agriculture is the pulse of the country and the source of life. Unfortunately, many times, Thai farmers face with problems ranging from climatic changes, quality of produces and under-paid products. The only way for them to survive the plight is to apply technologies to existing knowledge. Papatsaraporn Rienthong, a Thai farmer and founder of Numaoyraimaijon is one of the many farmers who have decided to take progressive and proactive steps to transform the way agriculture is practiced by incorporating technology with marketing strategies to develop products that will serve the demand of the market.

Papatsaraporn grew up in a family which practiced sugarcane agriculture. She is the second generation of the Numaoyraimaijon company in Ratchaburi. Earlier, the family would only earn income once a year. Papatsaraporn wanted to break the cycle and generate a year-round income for the family. So, she decided to grow sugarcane for its juice and by products in order to gain maximum profits. She applies technological advancement in preserving and enhancing the quality of her sugarcane juice. Today, sugarcane juice from Numaoyraimaijon brand has a shelf life of one year. She also franchised her sugarcane brand to expand her business and provide job opportunities for other people.

Now that her business is a success, Papatsaraporn is determined to help other farmers as well. She encourages farmers in Ratchaburi and Kanjanaburi to grow sugarcanes by equipping them with proper knowledge. The farmers then sell the products to her. This is the cycle to sustainability.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
23
23
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49

50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

TEAM+

คณะผู้จัดทำ

รศ. ดร.สมิทธิ์ บุญชุติมา	บรรณาธิการ
อารญา สุขหอม	บรรณาธิการ
นพดล โสวจันทร์	บรรณาธิการฝ่ายศิลป์
ทัศนศิลป์ อ่วมสวัสดิ์	บรรณาธิการฝ่ายศิลป์
กิตติศักดิ์ องค์มิ	ผู้ช่วยบรรณาธิการฝ่ายศิลป์
เอกะสิทธิ์ สุมะนะ	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
รวิวรรณ จันทรแม้น	ผู้พิสูจน์อักษรภาษาไทย
ผศ.ธนิศร์ ตั้งกิจเจริญกุล	ผู้พิสูจน์อักษรและแปลภาษาอังกฤษ
ปิติพัฒน์ อิสรีย์วรทิต	ช่างภาพ
รพี โพธิชัย	AR
ปัญญารัตน์ เกริกเกียรติสกุล	AR
ทวีพงศ์ เมฆฉาย	AR
ปราชญ์ปรียา กิตติสารพงษ์	AR
พรปวีณ์ ทิวทิพย์สกุล	AR และเว็บไซต์

ที่ปรึกษา

ดร.พันธุ์อาจ ชัยรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ
กฤษกร รอดช้างเผื่อน	ผู้จัดการส่งเสริมนวัตกรรม ฝ่ายโครงสร้างพื้นฐานนวัตกรรม

นักเขียน
อาภาภรณ์ สุขหอม
จารุณี ปิริดี
จิตตรา เจริญสุข
สุพรทิพย์ เทพจันตา

ผู้แปลภาษาอังกฤษ
พรทิพย์ สุพรรณฝ่าย
ศศิธร ลิมโกมลวิลาศ
พีระวัฒน์ พยัคฆมาศ
นิภาพร ตั้งต่อฤทธิ์
ศุภชัย เลิศกิตติโกศล
ธีระพงษ์ พลตื้อ
นันทพัทธ์ สุปัญญา
ธนา เครือวงค์
ชัญญา ซัจเดว์
วลัยพัชร อักษรดี
สุริยันต์ ธรรมสัตย์

ชื่อภาษาไทย
ร้อยคนไทยหัวใจนวัตกรรม 3
ชื่อภาษาอังกฤษ
100 Faces of Thailand's Innovation Inspirers 3
ISBN
978-616-584-087-3
จัดทำโดย
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน)
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
73/2 ถนนพระรามที่ 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

10

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

FACES OF THAILAND'S INNOVATION INSPIRERS

ร้อยคนไทยหัวใจนวัตกรรม 3

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ

National Innovation Agency (Public Organization)
73/2 Rama VI Road, Rajdhevee,
Bangkok 10400 Thailand
Tel. 02-017 5555 Fax. 02-017 5566
www.nia.co.th E-mail: info@nia.or.th

ISBN 978-616-584-087-3

9 786165 840873